तिलक-महाराष्ट्र-विद्यापीठ-शाखाभूत-

वैदिक-संशोधन-मण्डलेन

देवनागरी-लिप्यां प्रकाशितः आर्यवंशसमुद्भूतपारसीकानां वेदग्रन्थः

॥ अवेस्ता ॥

वेन्दिदाद् संकीर्णप्रकरणानि च

तृतीयो भागः

एर्वद् मा. फ. कांगा

ना. श्री. सोनटक्के

इत्येताभ्यां संशोध्य संपादितः

Published under the patronage of the Union Ministry of Education,
New Delhi.

शाके १९००

मूल्यं ५५ रूप्यकाणि

VAIDIKA SAMŚODHANA MAṆḌALA
POONA

AVESTA

THE SACRED SCRIPTURE OF THE PARSEES

PART III

VENDIDĀD AND FRAGMENTS

Edited in Devanāgarī Script

By
Ervaḍ M. F. KANGA
N. S. SONTAKKE

1978

Price Rs. 55

Dedicated to the Sacred Memory
of
Dasturji Saheb Khurshedji Erachji Pavry
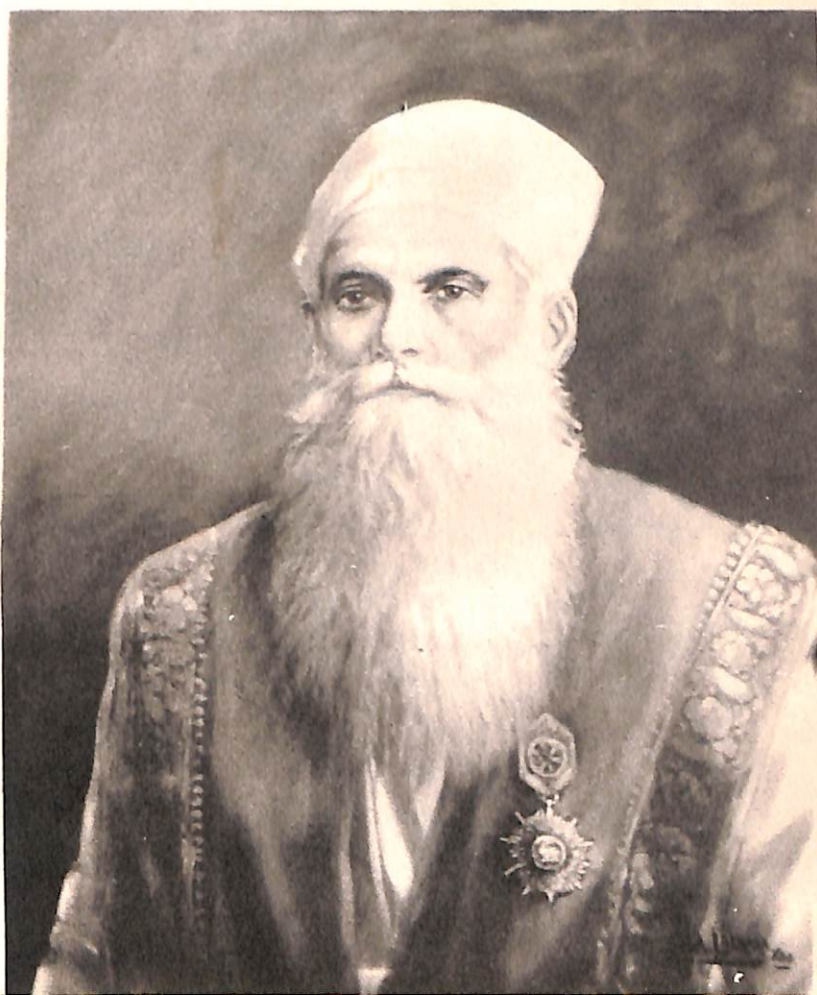
World-renowned Parsee High Priest
and eminent Orientalist.

CONTENTS

वंदिदाद् संकीर्ण-प्रकरणानि च

वंदिदाद्

संकीर्ण-प्रकरणानि

Preface

We have great pleasure in presenting to the world of Indo-Iranian scholars and devout students and admirers of the Avestan Studies, the third and the last part of the Avestan Texts in Devanagari, which contains the Avestan Texts of Vendīdād and Āfrinaγāns and the Avestan Fragments respectively.

The following works were amply utilised in editing the texts of the Vendīdād and Āfrinaγāns :—

West :— Zend Avesta or The Religious Books of the Zoroastrians by Prof. N. L. Westergaard, 1852-54, Copenhegen, Avesta Script.

Sp :— Avesta die Heiligen Schriften der Parsen by Dr. Freedrich Spiegel 1853. Leipzig, Pahlavi and Avestan Script.

Geld :— Avesta, the Sacred Books of the Parsees, by Prof. Karl F. Geldner 1889–96. Stuttgart, Avestan Script.

Antia :—The Vendidad, A new edition prepared by Eravad Eduljee Kersaspajee Antia 1901, Bombay, Avestan Script.

Hj :— Vendidad, Avestan text with Pahlavi translation and Commentary and glossarial index, by Dastur Hoshang Jamasp, 1907. Avestan Script.

The following editions were utilised for editing the text of the different Fragments and the text of Aogemadaēčā and Nīrangīstān :—

1) Le Zend Avesta, Vol. III by James Darmesteter, Roman Script with notes etc. in French.

2) Nirangistan with German translation, notes etc., by A. Waag, Roman Script 1941, Leipzig.

3) Aerpatastan and Nirangastan by Sohrab Jamshed Bulsara, Roman Script with English translation, 1915. Bombay.

4) Nirangistan in Avestan Script by Darab Dastur Peshotan Sanjana. 1893. Bombay.

5) Sacred Books of the East Vol. IV. Oxford 1895.

6) Regarding Tehmuras Fragments. The Yashts ed. by T. D. Anklesaria and published by B. T. Anklesaria, Bombay. 1925. and Manuscript TD2 ; MS. D51 ; MS. R242 and MS. J3.

7) Pursišnīhā by K. M. Jamasp Asa and Helmut Humbach, Wiesbaden, 1971.

In addition to the above-works, articles, comments and notes and such relevant research material, so far appeared in important journals of Iranian Studies, have been also utilised to serve the purpose of this edition.

The above-mentioned data of different editions and other material utilised for this Volume, proved very useful to us. These editions together with variants, critical notes and relevant research material contained therein have been fully utilised by us to bring out this work as authentic as possible. The portion which covers the Avestan texts of the Fragments, such as Aogəmadaeča, Nirangistān and other Fragments have been edited with great scrutiny by Prof. M. F. Kanga. The erudite and elaborate introduction to the work following this preface is also penned solely by him.

But the inordinate delay caused in publishing this work is very much regretted. This is due to some unforeseen difficulties, which our printers–the Veda Vidya Mudranalaya had to confront with. By the time, no other management of printers, was willing to undertake the responsibility of printing the work on account of want of diacritical type–material. All these circumstances caused the delay in printing, for which we beg to be excused. Any way the management of the Veda Vidya Mudranalaya made strenuous efforts to enable us to bring this work to light and we are thankful to the authorities of the press for the same.

To the enlightened management of the Papco Mills, Ltd., Khopoli, we feel very grateful for making available to us adequate quantity and quality of paper required for this Volume.

It is our sacred duty to acknowledge with a deep sense of gratitude the financial help received by the Mandala from various sources. The Union and the State Government of Maharashtra have been giving us financial assistance for the research and publication purpose and we feel grateful to them for the same. In addition to the Governmental support, the enlightened public has also given an impetus to our cause and our thanks are also due to them and the Prasee Charitable Trusts-such as, the Parsee Punchayet, N. M. Wadia Charities, the Tata Trusts and others deserve special mention.

The task of bringing out this authentic edition of the Avesta in Devanagari script in three volumes long before undertaken by the Mandala, has now reached its completion by the publication of the present volume and we feel satisfied for the same. In conclusion we would express the hope that the publication of this work may do something to stimulate further interest in the Zoroastrian Studies. Aēvō paṇtå yō aṣ̌ahē vīspē anyaēṣ̌ąm apantąm. There is only one path which is of Truth, all other paths are false paths.

Vaidika Saṁśodhana Maṇḍala, Poona 9. Dated, 29th March 1977 } Editors.

FOREWORD

This is just a brief explanatory note on this Volume of *Vendīdād*)aa Zoroastrian Text–Book) meant for cosmopolitan readers.

Vendīdād is a popular corrupted form of the original title : Vi-Daevō-Dāt, = The Code of Laws, whereby Evil in all forms, may be eliminated.

Thousands of years ago, a New-Race was meant to take over leadership of the world. · It was constituted in an isolated valley of the Caucasus mountains, by Manu Vaivasvat, named yima (known in Zoroastrian Scriptures as Yima Vivaŋghan, or later termed King Jamshed). The Race was designated Āryan (= " Of noble lineage ") to supercede the negroid and the mongolean races. This Root-race when mature, sent out its off-shoots to various parts of the world (India, Ancient Egypt, Iran, Greece etc.) to start a new civilization. The Indian base was to be Āryāvarta, while the Persian one was Irânvez (= Aryanąm Vaezo). King Jamshed founded the dynasty known in Iranian history as " Pesh-daδyan " (= Pertaining to the First Primary Law of Divine Worship).

By religion, they were known as Mazda-Yasni (Worshippers of the Omniscient Lord-मज़्दा-as against idol-worshipping अनार्य:).

While Vyāsa was the World-Teacher, he expounded the Vedas in Sanskrit language. The Iranian counterpart had Avesta, meaning " the message revealed by God ".

The segregation in mountain fastness was necessita ted, to prevent mixture of genetic groups by mixed marriages as well as of traits and tenets of aliens.

The Sub-race that entered Northern India (Land of the Indus) was termed as the Hindus. In Avesta the Sindhu province has been called (in Sraoša Yašt) " Hindvo ". Another branch was established in Egypt (the then White race) and Hermes was their Teacher. Hermetic Mysteries still rem ain as relics of their Religious beliefs-Aryan in Character.

The third migration came to Iran (Persia is its later name, when a province Pârs (= Fârs) in the West was dominant, during the Achaemenian dynasty). While the message of Zaraθuštra was preached in the East in what is known as Bactria ; The Prophet is often called the Bactrian Sage. This part is also known as Balkh.

We may slur over later branches under Orpheus, etc., as not necessary for this review. Zaraθuštra the First (known in Yasna 71, as Paurutara Zaraθuštra) became the leading Teacher and Reformer of Mazdayasni Faith. So we Parsis call his message by a duel designation, " Mazdayasni-Zaraθuštri. The fundamental keynote was Aša (Arəta = ऋत) = Uprightness-Rectitude (Plumb-line of Freemasonry). The Priests of those days were Magavan (= Magi = मघ)

celibate monks. Zaraθuštra was also the leader of this magian clan, proficient in medicines, astrology, politics and education. In the Gāθās (51) they are introduced as "Deserving of permanent Paradise = Garoθmān. They were ordained under three grades (described in the Gāθās more than ones).

(a) Vərəzəna = The Workers, servers, Benefactors.

(b) Airyaman = The Learned Philosophers.

(c) x^vaetuš = The Intimate Brethren–fit for full grade of magavan later on.

For a very long time, the two groups (ancestors of Hindus and Parsis) were in close co-operation. Dr. Haug (in his 'History of the Parsis') has set apart several chapters showing tenets and rites that were the same and also the later dissentions. The Avesta language is very very close to (a) Sanskrit (Grammar as well as vocabulary); (b) Yasna, rite = यज्ञ; (c) Haoma = सोम; (d) Ātar = अग्नि, ever present at all rituals ; (e) Names of angels : Miθra, Ārmaiti, Aṣ̌iš, Behman, *Gas*, Fravardin, Behrām etc.

Then arose disputes : Ahura the source of existence–represented in many chapters of Ṛgveda as angelic असुर—became later on repugnant to the Hindus. The Deva of the Zoroastrians ($\sqrt{\text{Div}}$ = to Shine) was discarded by the Zoroastrians as Demoniac ($\sqrt{\text{Dub}}$ = to deceive) And Asuras were = non-Suras ! सोमरस was found to be intoxicating. So Homa (= a sort of Ephidrine) was substituted by Zoroastrians etc. Centuries later both "cousins" were reunited in friendly amity in India, when emigrants from Iran, fleeing against Arab frenzy were welcomed by Yādav Rāṇā of *Sanjān*. The Parsi Chief Priest Nairyosaŋgh introduced the Parsis to the Rāṇā in 16 Sanskrit Ślokas (still preserved). Some went to Panjab and fought against Nādirshah Abdali ! In India the original Parsi four guilds (Priest–warrior–farmer cum merchant and Artisans) got reconstituted as hereditary Priests Āθravans = Preserver of Inner sacred fire) + Behdins = (The rest as "following this good faith"). Some Indian Magha–Brahmins claim their Iranian origin even now ! The Mazdayasnis Faith had been dominant upto the Kyânian Dynasty, when Zaraθuštra remodeled it, by purging it of alien elements.

The Era of "Zaraθuštra I" has been a subject of controversy, partly as those "apostolic successors", who occupied his Throne, named in Avesta literature as "Zaraθuštratama" had their title shortened to Zaraθuštra. The first one was Celibate......the one mentioned in Pahlavi Dinkard, had three wives ! There was one Zoroaster involved in political plots during the Achaemenian period ! A Greek historian claims to have seen a Zoroaster in his time ...... most Greek historians who were near to his age, and acquainted with Iranian territory as traders mention 6400 B. C. One of them puts his era as 7000 B. C.

The passage of time is not correctly computed even by the famous poet Firdausi, in his epic *Shahnameh*. He jumps from Dârâ of Kyanian Period, to Darius Achaemenian who was defeated by Alexander the Great of Macedonia ! The Rock Inscriptions don't mention Zoroaster at all ! Actually the Kyanian

dynasty had a very long period of rule in Bactria, followed by Assyrian and Babilonian rulers, who were non-Zoroastrian Baal-Worshippers. Later came the comparative revival under the Medes who honoured magi counsellors. This dynasty in its turn, was overthrown by Cyrus the Great. (Achaemenian is a Greek equivalent of the Iranian Hakha-man (= सखा-मन). This period had its conquests-wars with neighbouring states-having Persipolis (W. of Iran) has its capital, now seen still in ruins and relics. Alexander finally terminated this dynasty. There was an inter-regnum by Viceroys known as Ashkaman. Finally came the Parsi Zoroastrian dynasty founded by Ardeshir Pâpakân-known as the Sassanian dynasty......upto its defeat by the Arabs 1344 years ago, when the last King Yazdegard III was captured. The Parsis still have their year counted from this yazdegard's coronation !

The passage of time narrated above brought several changes in language, customs, beliefs and doctrines.

The message of Zaraθuštra had been inscribed (rather "Branded by hot types" on prepared skins) by order of the then Ruler Vištāsp (mentioned in the Gāθās). Two copies of these stacks were made. One for the Royal palace, another for the Treasury house. The former was destroyed by fire started by Alexander, when drunk and exhilarated by Victory ! The latter was taken away by Aristotle to Chaldea. What remained were a few copies of portions used by priests or memorised by them. The Viceroys tried to retreive some scraps from Greece, at the request of the Zoroastrians.

The first Sassanien King Ardeshir ordered his High Priest Tosar to collect as much of lost literature as possible and piece the same in large Volumes (named Nasks). The Dinkard (a Pahlavi Book) has a summary of all the 21 Nasks, thus preserved or saved :—

Seven of them were Dātic (= pertaining to all sorts of Laws) ; Seven more Gāθic (= pertained to hymns or devotional psalms); and the rest (seven) were Haδamānθric (= Ritualistic procedures for sacred ceremonies). This Volume Vendīdād is from the first group and comparing the Dinkard the summary has been entirely preserved and was the first to be brought to 'India', by the early immigrants. Naturally it does not deal with the whole of Zoroastrian lore. Yasna belongs to the third group-except 17 chapters of Gāθās incorporated therein. Thus we have at present about two or three Volumes saved and recompiled by Dastur Tosar. It is possible that even before this recompilation alien elements had filtered into the original beliefs and customs. The reasons are : (a) changes in ruling dynasties (b) change in original Aryan Avesta language, giving place to Semitic Pahlavi (Border) One. (c) The Hebrew influence was strong and (d) Even the Christian missionaries were trying to influence the palace circle. The comments in the Pahlavi translation of this Avesta Volume, show many such traces.

A Parsi would usually resort to various litanies (nyāyiš-yashts etc.) during his prayers. The book he uses is known as *Khurdeh–Avesta* (Selections from the last larger original Avestan literature). It is therefore necessary to remark that

Vendīdād at present is restricted to higher rituals only, where the recital is Sandwiched amidst *Yasna* and *Visparad* texts.

The contents would stand comparison with Leviticus and similar Old Testament books. But it is wrong to call it a code of "Sanitary laws." The main theme is the preservation of Aṣa(-Purity) in all spheres of life ;- Physical-moral- -mental-social and legal ! It deals with "Moral behaviour of a priest (Chapter 18) ......The Prophet's great struggle against Evil (Chap. 19)......the mode of disposal of corpses so as not to pollute any of Nature's elements (Earth, air, water, fire).... Care in not defiling the pure aura of a holy person, from contact with women in child-birth or in menstrual period (compare the Bible : St. Luke) — Installation of sacred Fires in Temples-Shares in inheritance from a relative who is no more... Reference to Dark Powers (The left hand path of Sorcery "Yātu")......Geography and Seasons in remote days-Ban against burial of dead bodies and constructing tombs (as precious cultivable land is locked up in this process)-Purifying one who has transgressed prescribed rules of purity-Mode of punishment to such sinners by officers appointed to hear confessions .... Belief in the 'magnetic atmosphere' of the globe, which is supposed to be infected by rediations from polluted matter .... Laws of preserving health (mental included) with spiritual healing; chants, ablutions, abstention from rotting food-Contact with centres like slaughter-houses to be avoided-Care and mode of ordaining a novice to priesthood—Psychic treatment of sick people ......" and so on.

Even in this age of advanced scientific thought many of the prescribed rules are found to be effective and rational. The theory of our "Etheric Vehicle exuding aura (ओजस्) and vital essence (Uštāna) (received from the Sun's rays)" is now admitted while mesmer was ridiculed when he talked of "animal magnetism"— 'Haṭh-Yoga' is prohibited. The Physical body is not to be tortured, but kept under sensible control. *Thoughts* are at the root of speech and actions, and must be guarded.

These are some of the themes inculcated by the Vendīdād for "Total Health" of *Man the thinker*, whose emotions must not cloud the Reasoning faculty.

***

Scholars have noted (especially in Zoroastrian Scriptures) a style of presentation of various injunction, as if Zaraθuštra asks a question, and Ahuramazda "reveals the mystic reply". There is an underlying reason for this method :

(a) The Prophet (as depicted in his biography) had sought ten years' *seclusion* in a mountain-cave for deep contemplation in the prevailing silence. During these years he was trying to be "in tune with the Infinite". Then came the "Voice of Silence" within his developed intuitional faculty. Parsis therefore revere these replies as the authentic Divine message from the "Most High". Therefore religion is not man-made, but a Revelation (Din) from God ("sent by Ahura and taught by His messenger)-(Khudâ bar Khalq forestâdeh ...... ke Zarθusht āvordeh ast.")

(2) In the creed to be declared before the congregation, at the Navzote Investiture, the candidate has to state (in Yasna 12) that ' several concourses took place between God and Zaraθuštra (Vīspaešu hañjamanaešu)-and during those moments questions were asked (" vīspaešu frašnaešu, yāiš apərəsaetəm mazdåsča Zarθuštrasča "). " And I, the neophyte, acknowledge the genuineness of the conversation ".

Therefore this Volume of Vendīdād too has the style of conversation : and God's replies are therefore authentic directions on all such problems as the congregation may like to present for solution.

Even in his last Will and Testament (Yasna 8) he does not refer to his message as his own, but as " God-sent.. "

The laws laid down are universal in their application and not meant for only one race or community. The welfare of the entire world concerned the prophet.

***

It is an irony of fate that the progeny of the very fanatic Arab horders, that drove away ancestors of the Parsis from Iran has been studying now at Tehran, Shiraz and other Universities in Persia, the message of a World-Teacher who was born there ! This may be due to National fervour, but it is remarkable. The Kurds of Iraq still claim allegiance to Zaraθuštra and that their forefathers had fled from Iran during Arab frenzy and sought refuge in mountain-fastness of Kurdistan. The tradition that Dastur Peshotan (Immortal Disciple of Zaraθuštra with his 151 companions) has been preserving the mystic and occult character of Zoroastrian faith, in mount Demavand-is referred to in many later Pahlavi books ! Are the last 21 Nasks intact in their custody ? Miθra-Worship, Chaldean Oracles certainly pertained to this lore.

Khurshed Dabu

Introduction

The Vendīdād is a compilation of religious laws and of mythical tales. The word Vendīdād is a corruption of Av. Vīdaēvō-dāta-the anti-demoniac law or law against the Daēvas. It is a priestly code in twenty-two Frakarts-chapters, corresponding to the Pentateuch in the Christian Bible. According to the Parsi tradition, the Vendīdād is the only Nask out of the twenty-one, that was preserved in its entirety. The term Vendīdād, as the name implies is a collection of "Rules against the Daēvas," rules, that is, for the various departments of activity in the life of a Zoroastrian, which are calculated to keep him away from the path of the Daēvas. Most of this book deals with the ceremonies of physical purification and the methods of protection against the attacks of various types of Druj, which represent the various impurities. It is the Levicticus of the Parsees. Interspersed in it are various legends and myths, some of them going back to a very remote antiquity and representing the Indo-Iranian period.

The Avesta properly so called contains the Vendīdād, the Vīsparad, and the Yasna and these three books are found in two Manuscripts in different forms: either each by itself, in which case they are generally accompanied by a Pahlavi translation; or the three mingled together according to the requirements of the liturgy, as they are not each recited separately in their entirety, but the chapters of the different books are intermingled, and thus the collection is known as 'Vendīdād Sāda' or 'Vendīdād pure' as it exhibits the original text alone, without a translation. Many passages in the 'Vendīdād Sāda' are mere quotations from the Pahlavi Commentary which have crept into the Sāda text. We have not admitted them into the text.

Parts of the Vendīdād vary greatly in time and in style of composition.

Style and Diction.

Much of it must be late. As regards language, the Vendīdād is almost entirely in prose. But the prose is vigorous and the evident ease with which it is handled points to a long history of the development of prose style in Ancient Iran. Unfortunately we do not possess specimens illustrative of the development. But we can conclude from what we know of the development of prose style in other languages, that in Avesta too, the earliest prose was very clumsy, and that gradually it developed into an instrument of great power. We possess specimen of the oldest Avestic prose, like the passages in Yasna XIX, XX and XXI, which show the clumsy beginnings. It is evidently instrument rarely and therefore awkwardly, wielded. The Vendīdād is the final stage of prose in the extant Avesta literature. It shows here considerable development. The style is vigorous and direct and the sentences are well-balanced and express their meaning clearly. There is no confusion of sentences as with the earlier examples and hence the Vendīdād forms in some respects the easiest of the Avesta texts. Poetical passages are some times noticed in the Vendīdād. Witness Frakart III. 32. Occurrence of the repetition of the passages in various Frakarts of the Vendīdād forms a special characteristic of the style.

Dēnkart Book VIII Ch. 44 gives a summary of the contents of the Vidēvdāt and the author makes no allusion to the twelfth Frakart or chapter. "This omission is singularly in accordance with the fact that the same Fargard is omitted in all very old copies of the Vandīdād with Pahlavi Version, in which, although the Fargards are numbered, the thirteenth immediately follows the eleventh. The Kopenhagen Ms. No. 2 in which the twelfth Fargard occurs with a Pahlavi Version, is said to be a revision of the Vendīdād text compiled in the last century, and other copies of the Pahlavi twelfth Fargard have been derived from this revised text. The omission of this Fargard in all the old Mss. cannot be satisfactorily attributed to the loss of some folios in an older copy, because no Fargard is likely to fill exactly a certain number of folios; the loss must also have occurred very shortly after the last revision of the Pahlavi Text, to account for the author of the Dīnkard not finding the Pahlavi of this Fargard in the ninth century" (Dr. E. W. West, S. B. E. Vol 37-Part IV. Contents of the Nasks. 1892 P. 160-161 F. n. 11)

With regard to the age of the Vendīdād it may be remarked that, whatever may have been the date of its composition as a whole, some parts of it, at least, must belong to a very remote antiquity; in fact, to a period when the Mazdayasnians had not long emerged from the pastoral state. Linguistic evidence shows it to be clearly a work of a very late period. It contains some very ancient Indo-Iranian myths as well as some very excellent moral precepts. But the greater part of the Book deals with anti-demoniac washings, penances and prayers. Professor Arthur Christensen agrees with Prof. Andreas in taking the Vendīdād to have been composed in the times of the Parthian King Mithridates I, perhaps the greatest of the Parthian Kings. The list of countries named in the First Frakart of the Vendīdād seems to be the countries in which Zoroastrianism was prevalent in the times of the Arsacides. Thus, Vendīdād seems to have been written in the early period of the rule of the Arsacides, i.e., in the third century B. C. The Vendīdād is the final stage of prose in the extant Avesta literature.

The first chapter is a sort of an Avesta Genesis, a dualistic account of the Creation. The Vendīdād which is concerned largely with ritual purification, is fully dualist, the lie being in all cases the ultimate source of impurity. The tendency is carried to its logical conclusion in the Pahlavi Books" (Zaehner, R. C. Dawn and Twilight of Zoroastrianism p. 81.)

The first Frakart is an enumeration of the sixteen countries of the earth created by Ahura Mazda and of as many plagues created in opposition by Aŋra Mainyu. These plagues created by Aŋra Mainyu to mar the earth and its creatures are winter, unseasonable heat or intemperate climate, locusts, serpents and other noxious creatures, wicked and non-Aryan rulers, sorcerers; burying and cooking of the 'Nasuš', weeping and groaning, sodomy, scepticism etc. The dualism of good and evil dominates the entire chapter. It explains the sequence from the 'first' to the 'sixteenth best' country and the conclusion "these are more lovely, marvelous and praise-worthy towns and countries." The sixteen are but a selection out of many, as all Iranian lists of countries are. The dualism explains also the lack of topographic order. Choice and order of the Vidēvdāt list are deter-

mined by the sentimental reasons. It is a " moral introduction to geography. " They begin with Airyana Vaējah—Ērānvēž in the introductory paragraph : it is the first best country, Elysium to which all mankind wants to emigrate.

2. Gaom yim suγδo-šayanəm-O P. Suguda, Greek Sogdiana, Modern name Soghd.
3. Mourum sūrəm. O P. Margu, Greek Margiana, Modern name Merv.
4. Bāxδīm srīrąm, O P. Bāxtri, Greek Bactria, Modern name Balkh.
5. Nisāyam. O P. Nisaya, Greek Nisaia, Modern name Nisā. Nisāya lay between Balkh and Marv.
6. Haroyu, O P. Haraiva, Greek Areia, Modern name Harīrūd.
7. Vaēkərəta.-Pahlavi name Kāpūl. Modern name Kābul or Gandhāra.
8. Urva or Ruva-Pahlavi name Mēshan, Modern name Mesene.
9. Xninta. Hyrcania, Modern name Gurgān, O P. Varkāna. Pahlavi name, a mere transcription Xnān, Xənən.
10. Haraxvaiti-O P Haraxvati, Hara(x)uvati, Greek Arachosia, Modern name Kandahar, Quandahar.
11. Haētumant, Greek name Etymandros, Modern name Hilmand, Pahlavi name Hētōmand with the commentary ' xᵛēškār ut tuxšāk mēnōk sakastān '
12. Raγā. O P Ragā. Greek Raγai', Mod. name Rai.
13. Caxra < čarx-in Khurāsān. Pahlavi name čaxr ī aβzār kartār mazan
14. Varəna-čaθru-gaošəm. Four cornered Ghilān. Pahlavi translator assigns the name of Kirmān.
15. Hapta Hendu. Vedic Sapta Sindhava. Sindh, a name of the Indus country or India. Pahlavi name Haft Hindūγān.
16. Upa aoδaēšu Raŋhayå, land adjoining the source of the Raŋhā, the name of the country which was Republic (asārō).

Airyana Vaējah is the ancient name of the original home of the Aryan peoples; Of the Indo-European peoples one branch called themselves Ārya (lit. noble) and they carried this name and bore it with pride all through their history One offshoot of this Āryan branch dwelling in what may have been the plateau of Central Persia perhaps extending up to and including Bactria, called the land of their origin Airyana Vaējah. It was looked upon as the original seat of the Airya (the Iranian race). According to Pahlavi Bundahišn (29·12), Ērān Vēž is "bordering upon Āturpātakān." But it is better localised in the north-east of Iran and identified with Xvāirizam-Chorasmia. The several plagues created by Aŋra Mainyu to mar the native prefection of Ahura Mazdā's creations give instructive information on the religious condition of several of the Iranian countries at the time when this Frakart-chapter was written.

The Second Frakart deals with the legend of Yima. The son of Vīvaŋhvat (यम son of विवस्वान् Ṛg. X. 14. 1.). As narrated in this Frakart this story falls into two clearly marked divisions, 1-19 and 20-43. The first part tells us that Ahura Mazdā asked " the fair Yima, the son of Vīvaŋhvat " to spread the Law of Mazdā among the mortals of the earth. Yima, however, pleaded his unworthiness to undertake the salvation of human souls and so he was asked to protect his subjects (both men and animals) from all the ills of flesh. In this he was eminently successful and his rule of over nine hundred years was the Golden Age of Iranian Mythology. Cf. Yasna Hā IX 4-5. When nine hundred years of the rule of Yima had passed, Ahura Mazdā appeared unto him again and gave him warning of an approaching disaster. This warning and the steps Yima took to guard those under his charge from this catastrophe form the subject-matter of the second half of this Frakart. The disaster predicted by Ahura Mazdā is the approach of snow and winter over the fair face of Airyana Vaējah where Yima ruled. He is commanded to build a " Vara " or enclosure, wherein he should preserve those who deserve protection and the earth was to be repeopled from those who were thus preserved.The story of Manu and the Deluge as referred to in Śat. Br. I. 6, 3 ; Mahābhārata Vana 187 ; Matsya Purāna I and Bhāg. Purāna VIII. 24 and of Noah and his Ark as narrated in Genesis, VI-VIII, at once suggest themselves as parallels. In the history of the human race, the story of the Deluge does represent a great catastrophe, otherwise we would not get it practically among all the nations of the world. But there is one very significant difference between the Avestic tradition and the other legends of the Deluge, viz., that the former speaks of ice and snow destroying the fair land and its people, while the others speak of a deluge of waters. We would probably be justified in taking the Deluge legend and the Avestic story of Yima as distinctly separate traditions but with some features in common. At any rate the localities might have been distinct and that is the most important point to consider. The Deluge might reasonably be taken to embody the memory of a gigantic catastrophe, which impressed our remote ancestors very deeply, so deeply that the tradition itself has come down through all the succeeding millenia. This event might well have been the catastrophic flooding of the Mediterranean basin, about which event there is no doubt among geological authorities. Cf. H. G. Wells, The Outline of History, XI, §6. (Vol. I pp. 70-71). And it may be noted that this event took place about the end of the last glacial period. Probably both the events, the Deluge and the Ice-Age, were some how connected. This would sufficiently account for the similarity of treatment.

Only one scholar B. G. Tilak has attempted any reasonable explanation of this in his erudite and learned book on " The Arctic Home in the Vedas, Chapter XI. " He holds this Avestic tradition to be " a distinct reminiscence, however fragmentary, of the ancient Aryan home ". He takes the first two chapters of the Vendīdād as connected together and forming one whole ; " they have no connection with the subsequent chapters of the book and appear to be incorporated into it simply as a relic of old historical or traditional literature." The first Frakart enumerates the sixteen lands created by Ahura Mazdā and describes how in opposition Aŋra Mainyu produced different plagues to disturb the good creation of Ahura

Mazdā. The first land mentioned is Airyana Vaējah, which Aŋra Mainyu strove to overcome with snow and ice. Tilak thinks that this enumeration is not merely geographical but more or less a historical one. In other words, he thinks that this enumeration mentions the lands successively occupied by the Iranian peoples in the course of their long wanderings from their ancient Airyana Vaējah, and it also gives the causes why each land had to be vacated in turn. There is nothing intrinsically impossible in such a view of the matter. Of course there must have been alterations made in these traditions and names might have got mixed up or the order might have got some what changed, but the essential idea holds good. As Tilak has put it, " but for the preconceived notion that the original home of the Iranians can not be placed in the far North......no scholar would have cared to put forward such guesses ".

The whole story of the overwhelming of the ancient land by the powers of the Evil One is clearly stated in Vendīdād I. 3-4.

" The first of the good lands and countries which I, Ahura Mazdā, created was the Airyana Vaējah, by the good Dāitya.

Thereupon came Aŋra Mainyu, who is all death and he counter-created the serpent in the river and winter, a work of the Daēvas.

" There are ten Winter months there, two summer months; and those are cold for the waters, cold for the earth and cold for the trees. Winter falls there, the worst of all plagues. "

The latter verse states in clear terms the climatic catastrophe which made the whole region absolutely incapable of bearing life. The Pahlavi gloss states: " It is known (in the ordinary course of nature) there are seven months of summer and five of winter. " See Bundahišn Ch. XXV. The Pahlavi writer was evidently thinking of the climate of Iran prevailing in the Sassanian period. The allusion to the serpent is also noteworthy—he is the Vṛtra of the Vedas who used to lock up the waters. See Tilak, The Arctic Home in the Vedas, Ch. IX. On Vṛtra and Vṛtrahan, see Emile Beneveniste's Book.

This passage, therefore, with the Legend of Yima narrated in the second Frakart of the Vendīdād may be taken as conclusive in support of the Arctic theory. There are other supporting passages, notably one regarding the keeping of dead bodies in the house during long winter nights, even upto one month. Vide Vendīdād V 10-13, which are mentioned by Tilak, loc. cit.

Coming to the second Frakart itself we see here first the clear warning given to Yima Xšaēta about the approaching onslaught of snow and winter-snow, which would extend upto " fourteen-fingers above the mountain tops " according to the Pahlavi Commentators. Then according to the instructions received, Yima builds his " Vara ", and in this Vara, the Sun and other heavenly bodies rose but once a year, " and a year seems only as a day ". Vend. II. 40. This latter point is no mere poetic imagination or a flight of fancy, but it embodies a long forgotten truth about the ancient home, which even the author of this Frakart in question may or may not have clearly comprehended. Possibly there was some vague understanding of the

fact of a Polar-home. Neryosang Dhaval who certainly had inherited a long tradition, transcribes all proper names of Avesta in Devanāgari letters, more or less accurately, but he translates the name Hara-barəza by the Skt. मेरु Meru. Both these names indicate the centre of the ancient land, i.e., North Pole.

The whole of this direct traditional evidence contained in these two Frakarts may be summed up thus :

1. The land of Airyana Vaējah enjoyed salubrious climate and was a land of plenty and prosperity, first created among the countries of the world to cradle the Aryan race.

2. This land was made uninhabitable by the oncoming of terrible winters and deep snow and ice, which destroyed all life.

3. The 'Vara' or enclosure of Yima was so situated that it had a year equal to a day.

It would seem difficult to avoid the obvious conclusion that this is a tradition of the destruction of the Polar home till the glacial period completely destroyed this paradise. And when the snow came and covered up the land, the people were pressed southwards to other lands and quite probably we have the story of their migrations in the First Frakart. There is anothor fact in this story, which is common also to the traditions of all countries–destruction of the world owing to sins accumulating and the preservation of the best in the dying race in order that a new and regenerated race might take the place of the old one, after the destruction is complete. The choice of the "colonists" into the "Vara" Constructed by Yima under Divine guidance is very interesting from the viewpoint of Eugenics and of race-preservation. "The whole of this story of Yima's golden age, his excavation of the Vara or underground retreat and his re-emergence to re-people the earth must belong to a very old stratum of Iranian folklore wholly untouched by the teachings of Zaraθuštra" (Zaehner, Dawn & Twilight of Zoroastriánism P. 135). Also See paper by Lindner in Prof. Roth's Volume 213 ff.

Professor Sir Harold Bailey has attempted to give a new interpretation of part of the Yama legend in this chapter of the Vendīdād. A subordinate problem, that of *Suwrā-sufrā-*(Sec 2, 6, 10 ff.) was solved. The word was interpreted in various ways : "Seal-ring" (Darmestetor); 'arrow' (Bartholomae, Air Wb 1583) "ring" (Lommel, Die Yašts des Awesta 1927, 196 ff) ; "plough" "(Scheftelowitz, Zeitschrift für Indologie und Iranistik 2. 1923, 278). Another important aspect of Yima's activity is a cattle-driver. He is hwą̄θwa. When he accepts Ahura Mazdā's commission to be the overseer of living beings, he is presented with two instruments, Zaya, with which to rule them.

" āat̰ hē zaya frabarəm azəm yō Ahurō-Mazdå Suwrą̄m Zaranaēnīm aštrą̄mča Zaranyō-paēsīm.

Then I who am Ahura Mazdā gave him, two instruments, a *suwrā* of gold and a gold-plated *aštrā*.

The activity of Yima is expressed by the Iranian hav, hū, Skt sū, to drive cattle. One of the two instruments, the aštrā, meaning "whip" is clear. We know aştrā in the Indian texts.

In Vend. 2. 10, we read : hō imąm ząm aiwišvat suwrya zaranaēnya, avi dim sifat aštraya uityaojanō, i.e., ' he drove on this earth with the golden ' *suwrā* ', he struck upon her with the whip thus saying'. The term ' sufrā ' is used in driving cattle, viz. goad.

Now we know that the goad was in fact one of the instruments of a cattle-driver among the early Iranians as at the present day. We come across in Vend. 14.10 the instrument of the pastoralist viz. aēša–plough and yoke and gavāzišta gavāzō, the best goad. The word Gavāza-survives in New Persian gavāz and in Armenian ' gavazan ' and means ' goad for oxen or asses. ' See Steingass Persian English Dictionary p 1100. Accordingly Prof. Bailey has proposed to explain the two pastoral instruments ' the whip '-aštrā and the goad-gavāza. He arrived at the conclusion that the term sufrā-suwrā means nothing but " goad " on the strength of Vend. XIV. 10. He adds that the Pahlavi translator failed to understand the term ' sufrā ' and translated " *sūlākōmand* " meaning ' having holes '.

Another problem lies in the correct interpretation of the word, " varəfšva " which occurs seven times only in this second chapter of the Vendīdād. In these five passages 2.28; 2.36; 2.39; 2.41 and 2.42, Prof. Bailey proposes to see a word 0. Irani *vrp* in Avestan spelling *varəp*-enclosure. ' The base of *vrp.* is also known in Avestan *fraorəpō* which is found in Yašt 19.2. In Sanskrit occurs vàrpas-' form.' With this outside Indo-Iranian, we may compare Agnean wārp " to surround, enclose, " Kuchean wārp, to enclose.

In the remaining two passages Vid. 2.30 and 2.39, Prof. Bailey proposes to read varə<m>-f-šva and translate " drive them to the Vara " and Varə<m>-f-švat and translate ' he drove to the Vara '. He further remarks : " The interest from the point of view of oral transmission will not be missed. According to this interpretation, the transitional sound-f-has been developed orally between m and š, and has eventually displaced the m. I would naturally also recognize that the varəfšva-loc. pl. of varp has worked upon these two passages. For the intrusive-f-we may note the case of duždą fəδrō or duždąmfəδrō " ill-breathing " asthmatic (Vid. 9.43) where-f-appears more normally between m and δ within a word. "

In Frakart III the principal subject is :

What comforts most the Genius of the Earth (Sec. 1-6)

What discomforts most the genius of the Earth (Sec. 7-11)

What rejoices the Earth most (Sec. 12-35).

In each of these three developments, a series of five objects is considered. The third series contains two interesting and long digressions, one corpse-bearers (Sec. 14-21) and the other on the sanctity of husbandry (Sec. 24-33). The Frakart ends with a development forbidding the burial of the dead (Sec.36-42) : it is a sort of commentary to section 8 of this Frakart. The subject of this Frakart has been treated in the Pahlavi text Dātistān ī Mēnōk ī Xrat, the Decision of the Spirit of Wisdom. The following five places are said to be occupied usefully and are therefore pleasing to the Genius of the Earth : (1) that of holy worship ; (2)

that of the house of a holy man ; (3) that of Cultivation, pasture and gardening, (4) the place set apart for flocks and herds (5) the place where manure is prepared.

The following five places are spoken of as occupied harmfully and are therefore displeasing to the Genius of the Earth.

1) Arəzūrahē griva-a mount at the gate of hell, whence the demons rush forth ;

2) A burial-ground ;

3) Where Daxmas, i.e., catacombs are built in which corpses of men are deposited ;

4) Where there are burrows of noxious creatures.

5) Where excessive mourning and lamentation is carried on. Chapters 5 and 6 of the Pahlavi text ' Mēnōk ī Xrat ' are an imitation of Vendīdād III. I quote the Pahlavi text of these chapters for the sake of comparison :

5. Pursīt dānāk ō mēnōk ī xrat ku zamīk katām šāt-tar ? Mēnōk ī xrat passox^v kart ku zamīk ān šāt-tar Kē-š mart ī ahrōβ i rāst-gōβišn, mānišn patiš kūnēt. Ditīkar, kē mān ī Ātašān patiš kūnēnd ; Sitīkar, ka-š gāvān ut gōspandān patiš. Čiharōm, a-varžīt ut an-āpātān žamīk kē apāč ō varž ut āpātānīh āβōrēnd ;

panǰōm, kē grīstak ī Xrafstarān hačiš kanēnd ;

Sašōm, Kē Yazišn ut rasišn ī yazdān ut nišēnišn ī vēhān apar bavēt ;

haftōm, kē ān ī avērān āpātān kūnēnd ;

haštōm, kē x^{v}ēšīh ī vattarān ō x^{v}ēšīh ī vēhān rasēt ;

nahōm, kē bar ut bēt i hačiš bavēt yazdān ut vēhān ut aržānīkān bahr kūnēnd ;

dahōm, ke zōhr ut yazišn patiš kūnēnd.

Chapter VI : pursīt dānāk ō Mēnōk ī Xrat ku žamīk katām duš-rāmišntar ?

Mēnōk ī Xrat passox^v kart ku žamık ān bēšt-tar kē dušax^v patiš kirrīnīt ēstēt ;

ditīkar, ka-š mart ī ahrōβ ī a-vinās ōzanēnd ;

sitīkar, kē dēvān ut drūǰān varranīh patiš kunēnd ; čīhārōm kē ōždēsžār patiš kunēnd ;

panǰōm, ka mart ī druvand ī anāk-kartār mānišn patiš kunēt ;

šašōm, ka nasā <k> apēr nikān kart ēstēt ;

haftōm. kē Xrafstar gristak patiš dārēt ;

haštōm, ka hač X^{v}ēšīh ī vēh ō x^{v}ēšīh ī vattarān rasēt; nahōm, ka ān ī āpātān avērān kunēnd ;

dahōm, kē šēvan-mōy patiš kunēnd.

(See Pahlavi Text Mēnōkī Xrat, ed. by Dastur Dr. Darab Sanjana Bombay, 1895, pp. 17-19). For English translation of these chapters, readers' attention is invited to Sacred Books of the East Volume XXIV, Oxford, 1885. pp. 27-29.

In sections 12-33 are mentioned five acts of great merit :

(1) To extirpate the corpses buried in the ground ; (2) To demolish the Daxma's or catacombs ; [Then follows a digression on the corpse-bearers forbiding to carry a corpse alone. Vide sections 14-21] ; (3) To fill up the burrows of noxious creatures ; (4) To cultivate corn, grass and food most ; (5) To give alms to deserving pious persons and not to give due alms is a sin.

From sections 24-33 the author adds an other interesting digression in praise of cultivation and industry in general and against idleness, sloth and beggary in particular. These sections composed in praise of agriculture show that a diligent person who ploughs and hoes and harrows his field, sows the seed and cultivates corn, reaps the harvest and works from morning to evening in the waving fields of grain, furthers Ahura Mazdā's Kingdom of Righteousness.

' Unhappy is the land that for long lies unploughed by a ploughman and in need of a good ploughman. Even as a beautiful maiden who long goes childless and in need of a good husband. ' ' Whoso tills the earth, O Spitama Zaraθuštra ! with the left arm and the right, with the right arm and the left, unto him she brings forth plenty, just as a loving husband lying on a bed with his beloved wife, she brings forth a son or ' benefit '.

" Whoso cultivates corn, cultivates righteousness.

When corn grows, then the demons start in dismay ;

When the sprouts are out, the demons cough ;

When the stalks are seen, the demons weep;

When the ears are out, then the demons flee, in that house where the corn is made into flour, the demons are smitten. "

In the above lines are noticed similes employed by the author and specimens of Avestan poetry, which will acquaint us with their value as literary compositions.

Professor Geldner in his book, ' Über des Metriks der Jungeren Avesta ' gave some specimens of ten-syllabled lines, scattered about in the midst of ordinary verse, without any obvious reason. More hopeful decidedly is a strophe which, as he says, " answers completely to the Indian *akṣarapaṅkti* of 4 X 10 or rather 8 X 5 syllables. " It is worth quoting in the original for some features which are discernible even by readers who know nothing of the language.

Yat̰ yavō dayāt, āat̰ daēva xᵛīsen ;

Yat̰ siδuš dayāt, āat̰ daēva tusen ;

Yat̰ pištrō dayāt, āat̰ daēva uruθen ;

Yat̰ gundō dayāt, āat̰ daēva pərəδen (Vend. 3.33). The version of this " Pittacus Song ", as Professor Cowell of the University of Cambridge called it,

will indicate the general character of a snatch of popular poetry, which breathes the whole spirit of the early Mazdayasnian community in its enthusiasm for agriculture.

In this Frakart the author prohibits 'fasting' in the following lines: "By eating indeed every material creature lives, by not eating it perishes."

Finally an injunction is given not to commit a sin in the belief and hope that it can be afterwards adequately atoned for. "Prevention is better than cure", is justly applicable in matter of sin. The text also describes the excellence of the Mazdā-worshipping religion in the section 42 :

'The Religion of Mazdā-worship removes evil thoughts, evil words and evil deeds from man. Just as the strong wind blowing from the South cleanses the plain, even so, O Spitama Zaraθuštra, the Mazdā-worshipping Religion takes away all evil thoughts and evil deeds from the righteous man.'

Frakart IV : is the only one in the Vendīdād that deals strictly with legal objects. This chapter deals with certain breaches of the Civil and Criminal law and Criminal offences such as intimidation, assault, injury, wounds causing blood to flow. The very first para of the chapter is transcribed and translated as under :

"He who does not give back the loan to the man who has lent it, becomes the stealer of the loan and a robber of the giver of the loan (as long as) he keeps back in his own house (a part) of any such (loan) whether by day or whether by night."

Av. "Yō naire nəmaŋhənte nōit nəmō paiti-baraiti tāyuš nəmaŋhō bavaiti hazaŋha nəmō-barahē, aēṣ̌ąmčiṭ iθra vā asni iθra vā xšafne maeθəmnahe xᵛāi pairi-gəurvayeite."

The texts recognise six distinct graded types of contract. The series opens with a contract in which the contracting parties promise, by word of mouth, to fulfil certain conditions attached to the bargain which they have contracted. This preliminary contract is termed a word-contract. The second class, known as 'a hand-contract' is satisfied, when the parties affirm their agreement by the striking of their hands. Agreement to forfeit to the lender the value of a sheep or an ox, in default of meeting his obligations, on the part of the debtor, constitutes the third and fourth contracts, known respectively, as 'sheep-contract' and 'ox-contract.' When a man stands security for a party, it is termed 'man-contract'. The last contract is the one called 'land-contract' in which a piece of land or its equivalent in value, is pawned by the debtor.

This chapter furnishes us with instances showing the extent of responsibility attached to the kinsmen of one violating a contract. Three hundred persons, we are informed, are liable to share the guilt of one who breaks the hand-contract. The scale rises with the greater enormity of the crime and a thousand persons are held collectively responsible, to make good the harm done by a member of their clan who breaks the sixth or land-contract. The penalty for the breach of various contracts is scourging with stripes, the number ranging between three hundred to a thousand each by both of the two goads '*aspa aštraya*' and '*sraošō-čarana*'.

Among the various forms of punishment, flogging is the one most frequently prescribed in the ecclesiastical law-code embodied in the Vendīdād.

We gather from the contents of the lost Avestan Nasks that sections of the Nikādum Nask, called 'Zatmistān' and 'Rēšistān' were devoted to the laws touching assault. The Vendīdād preserves a list of different kinds of assault and describes their corresponding punishments. If a man takes a weapon in his hand with the deliberate intention of injuring another, he is guilty of the first form of assault called '*āgərəpta*' 'stroke'; if he brandishes a weapon, he commits the crime of '*avaoirišta*' blow; if he actually wounds a person, his crime is an '*arəduša*' 'wound'; for the inflicting of a deep wound, he is guilty of '*x*ᵛ*ara*', sore wound; when bleeding results from the blow, he is responsible for the crime known as '*tačat-vahuni*' 'bloody wound'; if his blow falls on a person so as to break a bone, he is sued for the crime of '*astōbid*', 'bone-breaking'; and when he strikes another with such great force that the injured person faints, he is to be punished for the crime of '*frazā-baoδah*', 'rendering unconscious.'

The penalty for committing any of the seven above-mentioned assaults is a fine, and ten stripes, respectively, with the whip '*asṭa aštraya* and an equal number with '*sraošō-carana*'. The maximum penalty in every case is the same, to wit, twice two hundred stripes each with the two well-known instruments. The number of stripes inflicted depends upon the number of times a certain kind of assault has been committeed. Every repetition of a crime is met with a heavier punishment. A man who impenitently persists in crime and has already received t he maximum penalty prescribed by the code of assaults, is held to be as an incorrigible criminal.

In paras 44-45 a reference is made to the necessity of helping co-religionists in matters of material wealth. Here by way of digression a direction for the pursuit of studies is given. These paras are translated as under—

'And if here men of the same faith come (to a believer), either (as) brothers or (as) friends, either desiring wealth or desiring maidens or desiring spiritual strength :—if they come desiring wealth, (then) assuredly they should collect together wealth, (for them) here; if they come desiring maidens, he should indeed get a maiden married (to each such);

(45) If they come desiring - wisdom, he should certainly instruct (them) in the Holy Spell during the first part of the day and during the last also, (as well as) during the first part of the night and during the last also, for the increase of wisdom which holds fast to Aša; with devotion and humbly he should work perseveringly for the increase of wisdom. In the midst of the day and of the night as well he should rest. Thus continuously every day and every night until that (time) when they could recite these hymns which former teachers had taught'.

Para 46 deals with the heinousness of false oath. Paras 47 and 48 form a digression. It is forbidden to grudge remuneration to learned priests. Married life is preferable to celibacy. Preserving health by proper food is preferred to

emaciating the body by fasting. The educated is more useful than the illiterate. Sections 47, 48 and 49 are translated in the following strain—

(47) ' And verily I say thus unto thee, O Spitama Zaraθuštra !

I declare one possessing a wife (to be) higher than he who continues a bachelor, one possessing home (to be higher) than one homeless, one possessing a son higher than he (who is) childless and possessing wealth (to be higher) than one without wealth.

(48) And of these two men he understands better Vohu Manah who well fills the bodies of the cattle than he who never (does) thus. Such a man is well remembered, he (has always) plenty of money, he (has always) plenty of sheep, he (has always) plenty of cattle, he (has always) numerous servants.

(49) Such person indeed withstands successfully the bone-breaking demon and overcomes him and he overcomes the well-directed arrow and he overcomes the Winter Demon, (who) wears scanty clothing and he overcomes the unbelieving mortal, the tyrant, smiting him on the head, he overcomes the wicked distorter of Truth (even though) in hiding.

From the above passages, it will be observed that the Prophet never allowed *celibacy* or any sort of mortification of flesh or any other kind of *'tapas.'* The Zoroastrian religion is a religion of action (Karma yoga) and enjoins the fullest use of all the powers given to us by God, turning our environment to the best use possible. The Zoroastrians have no fasting at all. He who fasts commits a sin and must, by way of expiation, give food to a number of poor people. Man's role in this world is to co-operate with nature on the natural plane and to lead a virtuous life of ' good thoughts, good words and good deeds on the moral plane. Thus no religion has been as strongly opposed to all forms of asceticism and monasticism as was Zoroastrianism. Celibacy, therefore, is both unnatural and wicked. From the early times, marriage was regarded as a religious function of incompatable merit. According to para 47 Ahura Mazdā prefers a married man with his wife and children to an unmarried man.

Frakart V and the following ones, to the end of the twelfth, deal chiefly with uncleanliness arising from the dead and with the means of removing it from men and things. A man who neglects the rules of cleanliness laid down in the sacred texts, or who spreads the contagion of disease and death, endangers human life upon earth, and therefore, should be punished. Fire, water, earth and vegetation should not be defiled by dead matter, lest man should contract pollution and injure his health by contact with them. Consequently, most scrupulous care must be observed in the disposal of the dead, so that the corpse may not defile the elements, a person or any other object, through which uncleanliness may spread.

The subjects treated in this Frakart are as follows :—

I (1-7) If a man involuntarily or unconsciously defiles the fire or the earth with dead matter (*Nasu*), it is no sin.

II (8–9) Dealing with the question 'does water or fire kill a man?' it is through the ignorance of man that water and fire cause harm to them.

III (10–14) The manner of the disposal of the dead during the rigour of winter is described.

IV (15–20) Man is absolved from responsibility for the defilement caused by rain falling from heavens on dead matter, his chief duty being confined to promote purity in nature as far as it lies in his power.

V (21-26) Here by way of digression the precept laid down by Spitama Zaraθuštra in a line of his Gāθās, viz. yaoždā mašyāi aipī ząθəm vahištā'— "Purity is for man after birth the greatest good." is dilated upon at length. This precept forms the foundation of the entire Vendīdād. I quote the translation of section 21: "Next to life, purity for man, is the greatest good. This purity, O Zaraθuštra! Which is the Mazdā–worshipping Religion, is his who cleanses his self with good thoughts, good words and good deeds."

VI (27–38) On the defiling power of the '*Nasu*'

VII (39–44) Fire and ritual implements are to be removed from a house in which a man or a dog dies, and are not to be brought back until after nine nights in summer and one month in winter. Violation of this injunction is to be punished with 200 stripes each with the two whips.

VIII (45-56) On the treatment of a woman who has been delivered of a still-born child.

IX (57-59) Dead bodies must be dressed with clean white but old worn out clothes.

X (60) To waste anything of value is forbidden even so insignificant as a small piece of thread.

Finally in this Fargard, Sec. 22-25 describe the excellence of the Mazda-worshipping religion in the following words :—

Creator of the material world, thou righteous one! 'How much in greatness, goodness and fairness, is this anti-demon law of Zaraθuštra greater and better and fairer than all other.' Then Ahura Mazdā replied: 'This anti-demon law of Zaraθuštra, O Spitama Zaraθuštra is above other utterances in greatness and goodness and fairness, as is the Sea Vourukaša above all other waters."

'This anti-demon law of Zaraθuštra, O Spitama Zaraθuštra! is indeed above other utterances in greatness and goodness and fairness, as is a great river that flows swifter than a small rivulet.'

'This anti-demon law of Zaraθuštra, O Spitama Zaraθuštra! is indeed above other utterances in greatness and goodness and excellence, as does a large tree overshadow small plants.'

'This anti-demon law of Zaraθuštra, O Spitama Zaraθuštra! is indeed above other utterances in greatness and goodness and excellence, as does heaven encircle the earth.

In Frakart VI—The following subjects are treated of—

I—(1-9) How long the earth remains unclean when defiled by the dead.

II—(10-25) Atonement for sins of defiling the ground with dead matter.

III—(26-41) Purification of the different sorts of water, when defiled by the dead.

IV—(42-43) Purification of the Haoma defiled by the dead.

V—(44-51) The place for corpses *the Dakhmas*. Corpses must be placed ◇ hills or raised platforms exposed to the Sun.

Frakart VII— treats of the following subjects:—

This Frakart, as a whole deals with the action of '*Druǰ Nasu*' the Druǰ of defilement, from the moment she takes hold of the corpse and shows how oand when the several objects she has defiled become clean, namely clothes wood, corn, earth, women, vessels and cows. This Frakart would offer tolerable, unity, but for the digression on medicine, which would be better placed as an introduction to the last three Frakarts. The fly is the foulest of the noxious creatures. It carries the germs of infection and spreads defilement, disease and death. I quote the translation of para 2 of this Frakart in support of the above statement :

'Immediately after death, 0 Spitama Zaraθuštra ! as soon as consciousness leaves him, that Druǰ of defilement comes rushing from the regions of the North, in the shape of a raging fly, with protruding knees and full of filth as the foulest of the noxious creatures.

I—(1-5) How long after death the *Druǰ Nasu* takes possession of the corpse.

II—(6-9) This is same as Frakart V 27-30. How the infection of a dead body permeates through a number of persons in close contact.

III—(10-22) The method of cleansing of clothes defiled by the dead.

IV—(23-24) Eating of 'Nasu'-human corpses is an abomination.

V—(25-27) Bringing '*Nasu*' to fire or water is an abomination as well.

VI—(28-35) Cleansing of wood and corn defiled by the dead.

VII—(36-44) Physicians, their probation and their fees : a digression in this Frakart. It was generally the rule to require a new surgeon to prove his fitness by performing three operations on the bodies of Daēva-worshippers. If he failed in the first operation and the patient died, he was given a second chance, and if it proved as disastrous as the first, he was given a third and last chance.

If the final operation proved fatal, he was declared to have failed and was prohibited from practising his art forever.

If, on the other hand, all the three operations of the probationer proved successful, he was declared a qualified surgeon, fit to practise among the faithful.

VIII—(45-59) Purification of the earth defiled by corpses and of the '*Dakhmas*' or catacombs.

IX—(60-72; Paras 66-69 are the same as Vend. V. 45-54) Treatment of a woman who has brought forth a still-born child.

X—(73-75) Cleansing of utensils made of various kinds of metals, wood, etc. defiled by the dead.

XI—(76-77) How to purify domestic animals defiled by the dead.

XII—(78-79) Unclean libations.

Frakart VIII—In this Frakart the following subjects are dealt with—

I—(1-3) Purification of the wood-work of a house, if it came in contact with a dead body.

II—(4-13) The disposal of the dead. The corpses of the dead being unclean are to be disposed of in the manner least injurious to the health of the living. The corpse is to be removed to its final resting place, during the day-time and never after sunset, because the light of the Sun is the best preventive against the spread of contagion, and the carrying of the corpse at night exposes the corpse-bearers and those who follow the corpse to its place of final disposal, to infection. When a death occurred at a time when heavy snow, rain or floods made the roads impossible, the Avestan people were enjoined to dig a furrow wide enough to admit the corpse, and a foot deep in hard ground or half the height of a man, if the ground was soft, in a clean, dry and secluded part of the house. The corpse was to be laid in it, and the surface of the furrow was to be covered up with pieces of bricks or stones and with sand. The corpse was to be kept for a period of two or three nights, or if the rigours of the climate necessitated, to the length of even a month, in the house and to be removed to its final resting place, when the snow began to melt and the floods began to flow and the birds began to fly. The house was then fumigated with incense.

III—(14-22) Purification of the ways along which the corpse has been carried. Paras 19, 20 and 21 refer to the recitation of '*Yaθā Ahu Vaiyrō*' and '*Kəm Nā Mazdā*' prayers respectively in full.

IV—(23-25) No clothes more than required to be wasted on a corpse.

V—(26-32) Unlawful lusts.

VI—(33-34) A corpse in a dry condition does not contaminate.

VII—(35-36) How to purify the man defiled by corpses in different conditions.

VIII—(37-72) The ceremony of the '*Barešnūm*' without isolation for nine nights.

IX—(73-80) Purification of the fire defiled by the dead.

X—(81-96) The meritorious act of collecting fires in a 'Dād-gāh' Av. dāityō-gātu. Fire-altar from various smithies where it is defiled by dead matter

and from this purification the nature of forming the basis of consecrating fire and erecting fire-temples.

XI (97-107) Precautionary measures to be taken by one who is defiled by the dead in the wilderness.

The man who contracts defilement becomes a danger to public health. Even the Sun, Moon and the Stars, it is said, grieve to shine upon him.

Frakart IX—gives a graphic description of the Nine Nights, 'Barašnūm, *Barašnūm ī nōh šap*' ceremony.

I—(a) (1-11) Description of the place for cleansing the unclean known as the Barašnūm- Gāh.

I—(b) (12-36) Description of the purification or cleansing in detail.

II—(37-44) Fees of the purifier determined according to the rank and means of the person purified.

III—(47-57) The false cleanser or purifier : his punishment, Sections 45 and 46 pertain properly to the following Frakart.

The process of cleansing varies according to the degree of uncleanliness. The uncleanness of the dead is the worst of all. It can only be cured by means of the great ceremony of purification, *the* '*Barašnūm ī nōh šap.*' Barašnūm is the highest form of purification and requires the services of two priests and the Barašnūm purifiation must be gone through in the Barašnūm-Gāh. The original object of the Barašnūm as referred to in the Vendīdād, seems to be to purify those who had come into contact with a worse form of impurity or contact with the dead. They were, therefore, required not only to go through purification, but through segregation for nine nights. The purification has for its object, the expulsion of this contagion-'*Druj Nasu*' which passes from the dead to the living, and from one living person to another and the theory of impurity and of purification reduces itself in fact to a theory of hygiene.

As to the priests, the Barašnūm is necessary, both, for a person who wishes to be initiated for the priestly profession and for a full-fledged priest, when he wants to officiate in, what may be called, the inner circle of higher ceremonies. In these cases, there is not the original idea of purification from impurities caught by having come into contact with dead bodies. The reason which may have led to the custom, may be this ; it was one of the functions of the priest to purify those who had come into contact with the impurities of a corpse. He was, therefore, known as an '*Yošdāsrgar*' i.e. purifier. That being the case, he himself should have at first gone through the Barašnūm purification. Thus, purification became a priestly function and was thought to be necessary for those priests who wanted to officiate within the inner circle of the Fire-Temple and at some of the higher forms of ritual.

The person who purifies must be properly paid by the person who goes through the purification. His fee depends upon the position of the candidate. The purifying person on his part is required to be proficient in his work; he must

be (a) righteous (b) speaker of truth, (c) well-versed in the Maθra—Holy spells, and (d) one who has learnt from experienced persons how to purify others. If he is not proficient and efficient, he is guilty of doing harm to others and he is liable to severe punishment.

For full details on the Barašnūm ceremony, readers' attention is requested to refer to Dr. J. J. Modi's Book : Religious Ceremonies and the Customs of the Parsees, 2nd Edition, Bombay 1937 chapter V. pp. 97–149.

The text of Frakart IX describes ceremonial ablutions for a man defiled by the dead. To purify a person defiled by the dead, other elaborate purificatory rites are performed by qualified priests. Every village and town, having a fairly large number of Zoroastrian inhabitants, has a place specially reserved for such rites even at the present day. Far from the centre of population, a spot is selected which has the least water and fewest trees and which is the cleanest and driest that can be found. The ground is then prepared according to religious injunctions. A definite number of holes of specified depth are dug at a fixed distance from one another, and furrows are drawn during the recital of sacred formulas by the priest (cf. 1–11). In the ceremony of cleansing, the priest stands outside the furrows, takes a long stick with a brass spoon at one end and by means of the spoon administers the consecrated bull's urine to the defiled person, without touching him. The defiled person is asked, first, to wash his hands three times and then to wash his body in a prescribed manner. With characteristic fondness for details and symmetry, the texts describe how on the sprinkling of water on the forepart of the man's skull, the demon of defilement rushes between the brows and then jumping from limb to limb at the touch of urine and water, goes down until at the thirty-third jump, between the top of the head and the toe of the foot, she leaves the person entirely (sec. 12-26). The man must now rub his body dry by applying sand fifteen times, and when the body is thoroughly dried, even to the last hair on his head, he must wash it six times with water, and finally fumigate it with one of the sweet-scented plants (sec. 29-32). In the following sections 33-36 is described the segregation of a person defiled by the dead. If a person seeks a higher bodily purification, he must separate himself in a separate part of the house or a temple, refrain from touching man, animal, fire, water or trees, and thus remain for three nights. On the passing of the third night, he is to wash his body and clothes with consecrated bull's urine and water and again retire to his place of seclusion for a further period of three nights. When six nights have thus passed, the man must take another ablution as before and again retire to his place. Finally, when nine nights have passed, he must, for the last time, cleanse his body with bull's urine and water. Thereafter from the tenth day, he is clean and is free to mingle with his fellows.

Sections 37–40 describe the reward of the cleanser. The services of the purifier or purifying priest- Yōšdāsrgar were rewarded according to the status and position of the defiled person. The lord of a province, we are informed, had to offer a camel of high value to his cleanser, whereas officers of lower

grades as well as women, children and servants, had to give him a stallion, a bull, a cow or a lamb. Poor people who could not afford to give even the smallest fee in cattle gave him something of lesser value, according to their means and were always careful to see that, under no circumstances, did the purifier leave their houses displeased. The priest, of course, did not pay anything in kind, but gave his pious blessing upon the cleanser.

So meritorious is the work of imparting purification to the defiled that, in the words of the sacred texts (sec. 41, 42) the cleanser rejoices the entire creatian by his work of arresting the spread of contagion. And according to the wording of Sections 43-44, he is the happy recipient of paradise—*vahīstəm ahūm*—after his death. Highly meritorious as is the work of giving purification to the defiled, it carries with it great responsibilities also. The man, therefore, who without being well-versed in the work of imparting cleanliness through religious lustrations falsely undertakes to purify a person infected by the dead, does a public wrong against the general health of the country. No less than capital punishment is to be meted out to this false cleanser, who endangers the life of the populace (sections 51-57).

In Frakart X certain stanzas of the Gāθās of Zaraθuštra Spitama are spoken of as holy spells for exercising evil spirits. The object of this Frakart is to show which are those stanzas, how many times each was recited and to give the corresponding spells. In the very first para, Zaraθuštra asked Ahura Mazdā : 'How shall I fight against the Druj who from the dead rushes upon the living ? How shall I fight against that Druj who from the dead defiles the living ? In para 2 Ahura Mazdā answered : 'Say aloud those words in the Gāθās that are to be said twice (biš-āmrūta), say aloud those words in the Gāθās that are to be said thrice (θriš-āmrūta), and say aloud those words in the Gāθās that are to be said four times (čaθruš-āmrūta). In para 4 are mentioned the stanzas of the Gāθās that are to be said twice, viz.

(a) ahyā yāsā .. .. urvānəm (Yasna 28·2)
(b) humatanąm, huxtanąm .. .. mahī (Yasna 35.2)
(c) ašahyā āaṭ sairē .. .. ahubyā (Yasna 35.8)
(d) yaθā tū ī .. .. ahurā (Yasna 39.4)
(e) humāim θwā .. .. hudåstəmā (Yasna 41.3)
(f) θwōi staotarasčā .. .. ahurā (Yasna 41.5)
(g) uštā ahmāi yahmāi .. manaŋhō (Yasna 43.1)
(h) spəntā mainyū .. .. ahurō (Yasna 47.1)
(i) vohu xsaθrəm .. .. varəšānē (Yasna 51.1)
(j) vahištā ištiš .. .. šyaoθanāčā (Yasna 53.1)

Para 8 refers to the stanzas of the Gāθās that are to be repeated thrice and these are as under :

(i) ašəm vohu .. .. (Yasna 27.14)
(ii) yē səvištō .. .. paiti (Yasna 33.11)

(iii) huxšaθrōtəmāi .. .. vahištāi (Yasna 35.5)
(iv) duzvarənāiš .. .. vahyō (Yasna 53.9).

In para 12 are referred to those stanzas of Gāθās that are to be recited four times, viz.

(i) yaθā ahū vairyō .. .. (Yasna 27.13)
(ii) mazdā at mōi .. .. dā ahūm (Yasna 34.15)
(iii) ā airyəmā išyō .. .. masatā mazdā (Yasna 54.1)

These are the above-mentioned words that smite down Aŋra Mainyu, Aēšma, the demon of wrath, the Daēvas of Māzana and all the Daēvas. These are the hymns that stand against that Druj, against that *Nasu*, who from the dead rushes upon the living and defiles the living.

This Frakart mentions the names of demons such as Indra, Sauru, Nāŋhaiθya, Tauru, Zairi, Aēšma, Akataš, Varənya Daēvas.

Frakart XI, like the preceding Frakart, is composed of spells (mąθra) intended to drive away the *Nasu*-evil spirits. But they are of a more special character, as they refer to the particular objects to be cleansed, such as the house, the fire, the water, the earth, the animals, the plants, the man defiled by the dead. Each incantation consists of two parts, a line from the Gāθās which alludes, or rather is made to allude, to the particular object, (paras 4-7), and a general exorcism, in the usual dialect (paras 8–20) which is the same for all the objects. This Frakart also refers to the names of demons such as Būiδi, Kundi, Bušyāsta. Mūiδi, Kapasti. The passage in verse two respecting the purification of the stars, Sun, Moon and endless Lights appears to be an interpolation, especially as in the answers there is no prayer appointed for the purpose of purifying them.

Frakart XII is found only in the Vendīdād-Sāda and contains the directions about mourning for dead relatives and about the purification of the houses in which they died. The end of this Frakart, paras 22 – 24, is the same as Frakart V. 36–38 and para 2 of this Frakart is repeated verbatim ten times here. For those who die as righteous men by the law of nature (who are called '*dahmas*') only half as much time of mourning is required as for those who die by their own hands, or are executed (who are called tanu-pərəθas).

Frakart XIII deals with the dogs which as creatures of the Good Spirit are pure animals and which include the hedgehog, the porcupine, the otter and others. This Frakart is the only complete fragment, still in existence, of a large canine literature; a whole section of the Ganbāsar-nigat Nask (now lost) was dedicated to the dog (the so-called Pasūshaurvastān) as can be seen from the Dēnkart summary in Book VIII. Contents of this Frakart are as under :—

I (1–9) Which of this kind of animals are useful and which are harmful ?

II (10–16) Heavy sin for injuring dogs.

III (17–19) On the duties of the shepherd's dog and the house-dog.

IV (20-28) Proper food for the dog.
V (29-38) On the mad dog and the dog diseased: how they are to be kept, and cured.
VI (39-40) On the excellence of the dog.
VII (41-43) The connection of the dog and the wolf.
VIII (44-48) On the virtues and vices of the dog.
IX (49) Some praises of the dog.
X (50-56) The offence of killing the water-dog.

The dog is the closest companion that man has secured for himself from the animal kingdom, since he began domesticating animals in primitive times. Zoroastrian Iran has, throughout its entire history, honoured the dog, as he has been honoured in no other country in the world. The dog was an indispensable member in every Iranian household and played an important role in the religious and domestic life of the people. The dog figures in the sacred texts more often than any other animal.

The texts speak of at least ten varieties of dogs, among which the shepherd dog was believed to be possessed of the greatest natural intelligence and occupied the foremost place of importance. The dog that watched the house of his master stood second in the list. The most sacred dog, however, was a yellow dog with four eyes, i.e with two spots above the eyes, or a white dog with yellow ears. Besides the several kinds of domesticated dogs, the texts refer to the wild dogs, which devoured the corpses of the dead in early times. The Vendīdād speaks of certain classes of dogs who simply live in pursuit of their food (para 19). The presence of the dog was essential in some important ceremonials, as is the case to this day. Not only is the dog regarded as sacred, but his gaze on a polluted object is believed to remove the demon of defilement. Further the dog's presence forms an essential part in the ritual for giving purification to a man, who is defiled by the dead (Vend. 8,37-38). The road along which a corpse is carried, is said to be purified by the passing of a four-eyed dog mentioned above. The dog is made to throw his efficacious glance or gaze at a corpse, before it is consigned to its final resting place.

The chief function of this precious companion of man, according to the canine texts, is to keep a vigilant watch over man's property. When a man's possessions or property are under the vigil of a good dog, no thief or wolf can escape detection. He was put in-charge of a sheepfold, where he actively guarded the sheep and raised an alarm, as soon as his ever vigilant eye saw a thief or a wolf attempting to break in the fold (paras 39-40). Besides watching the possessions of his master in the house, and guarding his flocks in the fold and field, the dog's service was incalculable on the caravan routes, which were infested by the brigands and robbers. According to the wording of paras 45 and 46, the prime virtue with which the dog has been endowed by Ahura Mazdā, is watchfulness and sleeplessness. Like a priest he keeps his wants ever few, satisfies himself with what little food he gets, and makes contentment his

special characteristic. He is a stalwart among his foes and like an intrepid warrior, marches infront of his flock and fights in defence of cattle. Ever diligent as a husbandman, he sleeps little and is the first to leave his master's house in the morning and the last to return at night. It is said in para 48 of the text that the dog's mind is fickle like that of a courtezan and he is fond of singing and of roaming about on the streets. He is, moreover, full of pranks like a child. To offer unwholesome food to the dogs of different kinds was equivalent to the wrong of serving bad food to men and women of different ranks in society. The penalty for such ill-feeding of dogs ranged between fifty and two hundred stripes with the two whips, in accordance with the high or low quality of the dogs (paras 20–27).

A dog known to be mad, was to have the same care as an insane man. If all attempts to cure him by procuring the services of a veterinary surgeon failed, a wooden collar was to be put around his neck and he was to be muzzled. If this precaution was not taken and the dog injured himself by a fall in the waters, the owner incurred the guilt. If the dog injured a sheep or a man by biting, he was to lose his right ear for the first bite and to receive similar punishments until at the fifth bite, his tail was to be cut off. (paras 35, 36, 29, 30, 37, 38, 31–34).

Strict injunctions are laid down against wantonly injuring a dog. In addition to the punishment that an injurer of the dog suffers in this world, his soul suffers after his death at the *Činvat Bridge*–the Bridge of Judgment. If a man injured a shepherd dog so that he was disabled from his work, and a thief or a wolf entered the fold in the meantime, he was bound to make good the loss to the master of the dog, and also incurred the penalty for wilfully wounding the dog.

Frakart XIV—This Frakart is nothing more than an appendix to the last paras in the preceding Frakart XIII (paras 50–56) and describes at full length how the murder or killing of a water-dog (an otter) may be atoned for. The extravagance of the penalties prescribed may well make it doubtful whether the legislation of the Vendīdād had ever any substantial existence in practice. The exorbitant prescriptions given in the text seem to be meant only to impress upon the mind of the faithful, the heinousness of the offence to be avoided. This chapter contains various ways of atonement for sins, such as (2–3) sacrifices; providing loads of clean, hard, well-dried, well-examined fuel and fragrant incense and sweet-scented plant woods for holy fires, (4) ceremonies with Baresman with offerings of libations, Haoma and the milk: (5–6) killing of snakes, scorpions, *Zairimyaŋura*. (lit. whose limbs are in a shell)…. tortoises, corn-carrying ants, earth worms, horrid flies and germs and such other noxious animals, filling up the burrows of noxious creatures. As it is the sacred duty of the faithful to work for the propagation of all species of good animals, so is he bound to strive for the destruction of the noxious creatures of the types mentioned above, that infest the earth. One of the sacred implements that a priest usually handled is called '*Xrafstraγna*' the killer of noxious

creatures (7–11) providing implements for the consecrated fire and implements for the priests, warriors and husbandmen.

Ritual appliances and instruments of punishment are listed among the proper priestly possessions. One of the modes of expiating a wrong was to present one set, or more, of such implements for ceremonial purposes. As a wielder of authority in the administration of Justice, or in the supervision of ritual performances, the priest dealt out punishments to the wrong-doers. These punishing whips of the priest are the well-known *Sraošo-Čarana and Ašpa aštrya* or the goad. As the custodians of the fire, the priests needed ladles and tongs, also axes and saws, to prepare wood. Among priestly implements proper may be mentioned knives, spoons and other articles used in ablution ceremonies.

As a mode of expiation of one's crimes of killing a water-dog, the Vendīdād enjoins giving as a pious gift, the chief implements of war to a warrior incidentally mentioning among them the javelin, sword, mace, bow and arrow, sling and sling-stone.

As regards agricultural implements we have no means of determining the period at which the plough was introduced in Iran. We glean from the ancient texts that there was a well-developed agricultural stage among the Iranian people. The plough, made of wood, with the point of the share shod with metal, was pulled by oxen. Ox-goads, mortars of stone, hand-mills, spades, axes, mattocks and sickles were among the implements used by the agriculturists. Cf. A. V. W. Jaskson, Persia Past and present. PP. 85, 86, 246-248 New York 1906.

(12) digging canals for public-use; the gift of a rill of running water to the pious was regarded as an expiation for one's wrongs.

(13–14) presenting arable land and houses with ox-stalls to godly men;

(15) promoting marriages of virgin maids;

(16) building bridge for public use;

(17–18) giving food, milk, bread and wine to godly man.

Frakart XV—describes some heinous crimes. Its contents are as under :—

I (1–8) enumerate five sins, the commission of which makes the sinner a *Pēšōtanu*, lit. one whose body is lost. This seems to have originally amounted to ' worthy of death ' and is in effect often interpreted in the Pahlavi commentary by ' *markarzān* ' ' worthy of death, ' but on the whole it was attached to the technical meaning of ' one who has to receive two hundred strokes with the horse-whip as unit for heavy penalties. ' See Barth. Air Wb. 609, 897. The first of these mortal sins is when one defames a true believing man before a person of different faith or a person devoted to another doctrine. The second sin is to injure a shepherd's dog or a house-dog by giving bones too hard or food too hot. The third of these sins is to smite a bitch that is pregnant or to frighten her by running after her or shouting or clapping with the hands. The fourth heinous sin is to have intercourse with a menstrous woman. The fifth and the last of these mortal sins is to cohabit with a pregnant woman.

II (a) (9–12) Adultery and attempts to procure miscarriage after unlawful unions are also regarded as heinous crimes.

II (b) (13–19) The obligations of the illegitimate father towards the mother and the child are stated.

III (20–45) On the treatment of a bitch big with young.
IV (46–51) On the breeding of dogs.

Ideas gleaned from this Frakart pertain to crimes against morality. Sexual infidelity is declared a grave moral offence. An unmarried man who seduced a virgin was compelled to marry her. A man who defiled a virgin living in her parent's house or with other guardians, whether she was betrothed or not, committed a serious crime against society. If the maiden is conceived by him, it was his duty to support her. Any attempt of his to procure miscarriage or abortion was a fresh crime. Abortion was treated with contempt. Hence adultery, prostitution and abortion are heinous crimes against morality.

Frakart XVI—In this Frakart some rules for the guidance of women during their menstruation period are given.

I (1–7) On the uncleanness of women during their monthly sickness. She must rest herself in a dry place, apart from holy fire, water, and holy ceremonies and she should take her food apart in metal utensils. The food must be suitable to her condition and neither too much nor too little.

II (8–12) What is to be done if that state lasts too long. From three to nine nights is the normal period of her natural sickness. If it continues beyond that period, it is to be accounted as unnatural. She must wash herself with ' gōmēz '– bull's urine and with water to render herself clean and pure.

III (13–18) It is a heinous crime to cohabit with a woman during the menstrual period. Suppression of the timely menses of a woman is punishable with twice two hundred stripes. If a man has connection with a woman during her menstrual period, he receives thirty stripes with the two whips for the first offence and the punishment rises to ninety strokes with a repetition of the crime for the fourth time. In another place (Vendīdād 18 sections 67–76) it is said that he may atone for his guilt either by sacrificial offerings, by killing noxious creatures, by building thirty bridges over canals, or by undergoing the penalty of twice one thousand stripes.

Note : last para viz 18 is the same as para 12 of the following Frakart XVII.

Frakart XVII deals with cutting of hair and paring of nails and certain ceremonies connected therewith. They are like anything that has been separated from the body of man considered dead matter (Nasu) and accordingly unclean. As soon as hair and nails are cut off, the demon takes hold of them and has to be driven away from them by spells, in the same way as he is from the bodies of the dead. Hair after shaving and combing and nails after cutting must be carefully removed from the body as well as the house and should be deposited in holes dug in the ground. Strict adherence to cleanly habits and aversion to filthy surroundings

have been the distinguishing characteristic of the Iranian people, during the entire history of the race. It is regarded as sinful to drop hairs and paring of the nails in or near the house. Note that the last para of this Frakart is the same as last para 18 of the preceding Frakart XVI. It is incumbent upon every one to take a bath after shaving the beard or the hair cut.

In this Frakart a reference to the fabulous bird—Aṣ̌ō-Zušta is made. Aṣ̌o-Zušta, lit. being loved of aṣ̌a, according to the Pahlavi books utters holy words (Avesta) in its own tongue, thus causing devils to flee away even from barren places. The parings of human nails should be dedicated to this bird, so that it can guard them and prevent them being turned into hostile weapons by demons (para 9). Tradition identifies Aṣ̌o-Zušta as the owl, vigilant against dēvs at the time of their greatest activity, night (See Bartholomae Air Wb. 259), and the practice of dedicating nail-parings to it by uttering the appropriate words from the Vendīdād is still observed by strictly orthodox Zoroastrians.

Frakart XVIII—.Contents of this Frakart are of a very miscellaneous character, as may be seen from the following outlines;

I (1-6) The true and the false priest. An educated, industrious and zealous priest is a true one, whereas an ignorant, slothful and sleep-loving priest is a false one. Ahura Mazdā informs Zaraθuštra that he is a real priest who remains awake through the night, seeking knowledge and adds that he who sleeps through the night, without studying and yet calls himself a priest, is a liar and one falsely assuming the priestly office. Contentment and patience are among his necessary virtues (Vend. 13·45). Uprightness of character is indispensable for him and he is to be the embodiment of holiness and of religious power. Unremitting study of the sacred texts is his paramount duty. Para 6 says: "Him alone thou shalt call an Āθravan,-so said Ahura Mazdā, O holy. Zaraθuštra-who throughout the whole night seeks holy wisdom, which frees from distress, gives easy passage on the *Ĉinvat* Bridge, the bridge of the Separator; and which leads one to that world of righteousness, of goodness, the world of Best Existence. ' The man who sleeps throughout the night, without seeking and diffusing knowledge, who wears his mouth-covering (paiti-dāna) falsely and uses ritualistic implements wrongly, is not a true priest.

II. (7-12) Warning against the heretics (Ašemaoγa) who pervert the religion. Apostacy or heresy from Zoroastrianism was a capital offence.

III. (13-29) The holiness of the cock, Parō-darš, the bird of Sraoša, who makes the faithful shake off sleep and rise early in order to be employed in the performance of their proper duties.

Among the domestic birds, the cock was the most sacred. As the admonisher of mankind to discard sloth and to wake up early to lead an industrious life, he is the ally of the ever-wakeful Yazata Sraoša. At break of day the cock flaps his wings and crows aloud, to awaken mankind. The demon of sloth '*Bušyāsta*,' who desires to keep people wrapped in slumber, even after the morning has dawned upon the earth, kisses their eyelids and lulls them to sleep

again. When men rise at early-hours, they deal a death blow to the world of idleness. It is a virtue inculcated by the prophet and the bird that raises its clarion voice of warning against undue sleep, and calls them to work, was greatly valued by the Iranians. The gift of these birds to the pious, is declared to be a highly meritorious act.

IV. (30–59) The discussion between Sraoša and the Druǰ on the four sins that make the Druǰ pregnant with a brood of fiends. They are : (i) the neglect of proper clothing ; (2) making water standingly and allowing the urine to fall along the upper fore-part of his foot. The faithful who makes water has to squat down and to let fall the urine between the feet ; (3) the seminal discharge during sleep ; (4) moving about without wearing 'the *Sudra* and *Kusti*', i. e. sacred white shirt and sacred girdle, after the age of fifteen years. This may be remedied by performing the '*Naozōt*' ceremony without any delay.

V. (60–65) On the evils caused by *ǰahi*–the courtezan–who mixes the seed of the faithful and of the unfaithful : The text speaks with horror of a courtezan who lives a life of shame and yields herself indiscriminately to the embraces of the Mazdayasnians and Daēvayasnians, and who is a scourge to the world of morality. The text further states that the look of such a woman dries up the waters and plants and blights the earth ; and that her touch takes away the courage, victory and truthfulness of a righteous person and demolishes his good thoughts, good words and good deeds. Ahura Mazdā informs the prophet Zaraθuštra that such a shameless creature grieves Him with the sorest grief, and pains Him with the bitterest pain, and declares that she deserves to be killed, even more than gliding snakes and howling wolves. Haoma (Yasna 9.32) is implored by his devotee to hurl his mace at such.

VI. (66–76) Some atonements for the sin of cohabiting with a woman during her menstruation. If a person had sexual intercourse with a woman in menses, that was a heinous offence deserving great punishment. This text enjoins the performance of several good acts of righteousness in expiation of this most heinous of crimes.

This Frakart differs in many respects from the usual tenor of the Vendīdād. In the first place, Ahura Mazdā is introduced as speaking from the beginning without any question having been put to Him and in another place, He orders Zaraθuštra to put questions and promises the answers. Moreover, in a large part of the Frakart, the speaker is Sraoša and not Ahura Mazdā.

Frakart XIX—I. (1–10) The temptation of Zaraθuštra by Aŋra Mainyu :

This Frakart is one of the most interesting chapters of the Vendidād as it deals with the temptation of Zaraθuštra by Aŋra Mainyu–Evil Spirit (paras 1-10). The ten years of interview and communings with the Divine Beings are now at an end. The Revelation is complete. Zaraθuštra receives from Ahura Mazdā some final admonitions and he carries with him from heaven, the supreme knowledge contained in the Avesta and also the sacred Ahuna Vairya formula – the pater-noster of Zoroastrianism. At parting, Zaraθuštra is warned to guard against the

temptation of the fiends who will beset his path as he returns among men, It is the instant when a weaker spirit might be prone to falter and when a false step would mean ruin and damnation. It is the moment when Māra whispered to the newly Enlightened Buddha, tempting him to enter atonce into '*Nirvāṇa*' and not to give forth to mankind, the illumination which he himself had won by so hard a struggle. The powers of Evil now gather their forces for a combined attack upon Zaraθuštra. A description of the Temptation is given both in the Avesta and in the Pahlavi writings. The demon Buiti (Pahlavi : Būt) is sent by Ahriman or Aŋra Mainyu to deceive and to overthrow the holy messenger. But Zaraθuštra is armed with the breast-plate of righteousness and with the spiritual weapons of the law, as well as materially equipped; and he defeats his spiritual enemies and puts them to flight. Aŋra Mainyu himself attacks Zaraθuštra and propounds riddles to be solved under pain of death. The Prophet rejects him with heavenly stones, given by Ahura, and accounces to him that he will destroy his creation. The demon promises him the empire of the world if he adores him and abjures the religion of Mazdā. Zaraθuštra rejects his offers scornfully. He announces he will destroy him with the arms given by Ahura, viz. the sacrificial implements and sacred words. Then he recites the 'tat̰ θwā pərəsā' i.e. to say, the Gāθā in which he asks Ahura for instruction on all the mysteries of the material and spiritual world. The Avesta pictures the situation as follows :—

1. 'From the region of the north, from the regions of the north, forth rushed Aŋra Mainyu, the deadly, the Demon of Demons. And thus howled the maleficent Aŋra Mainyu, the deadly, " O fiend, rush on and kill him, the righteous Zaraθuštra ". The fiend then rushed along, the Demon Buiti: the secret-moving Pestilence, the deceiver.

2. Zaraθuštra chanted the Ahuna Vairya formula (in full). He worshipped the good waters of the Good Dāitya. He recited the creed of the Religion of Mazdā-worshippers. And away rushed the fiend confounded, (so also) the demon Buiti, the secret-moving Pestilence, the deceiver.

3. The fiend then howled back to Aŋra Mainyu : " Thou tormentor Aŋra Mainyu ! I can find no way to kill Zaraθuštra, for All-glorious is Zaraθuštra "

Now Zaraθuštra perceived in his heart, " the fiendish maleficent Demons are plotting my destruction. "

4. Upstarted Zaraθuštra, forward stepped Zaraθuštra, undaunted by Evil Thought, by the hardness of his malignant questions, and wielding stones in his hand, stones big as a house, which he had received from the Creator Ahura Mazdā, he the righteous Zaraθuštra........

5. And Zaraθuštra responded to Aŋra Mainyu : " O Maleficent Aŋra Mainyu ! I shall smite the creation of the Demons, I shall smite *Nasu*-demon of death, a creature of the Daēva ; I will smite the Pairikā (Enchantress) Xnāθaiti, until the Saviour (Saošyant) the Victorious will be born from the waters of Kāsava, from the region of the dawn, from the regions of the dawn. "

6. Thereupon to him howled back Aŋra Mainyu, the Lord of Evil creation: "Do not destroy my creatures, O Righteous Zaraθuštra! Thou art the son of Pourušaspa. Renounce the good religion of the worshippers of Mazdā, so as to obtain a boon such as Vaδaγana obtained, the ruler of a nation."

7. But Spitama Zaraθuštra answered him, '*No, I shall never renounce the good Religion of the Worshippers of Mazdā, not though life, and limb and soul should part asunder.*'

8. And again to him howled out Aŋra Mainyu, the Lord of Evil Creation: "By whose word will thou vanquish, by whose word will thou withstand and by what weapon will the good creatures (withstand and vanquish) my creation, who am Aŋra Mainyu?"

9. Spitama Zaraθuštra answered him: "With the sacred mortar, with the sacred cup, with the Word proclaimed by Mazdā, with my own weapon and it is the best one. With this word will I vanquish, with this word will I withstand, with this weapon will the good creatures (withstand and vanquish thee), O malignant Aŋra Mainyu! The Good spirit created these; the Aməša Spəntas, the good and wise rulers presented them."

And Zaraθuštra recited aloud the '*Ahuna Vairya.*'

This temptation, therefore, offer an indirect parallel to that in Buddhism and in Christianity, the struggle of Lord Buddha, the Enlightened with Māra and the Temptation of Saviour Christ by Satan.

II. (a) (11-17) How to destory the uncleanliness arisen from a contact with the dead? By invoking the Mazdā-worshipping Religion.

(b) A series of invocations taught by Ahura and developed by Zaraθuštra. (34-42), Another series of invocations.

III (18-19) How to promote the prosperity of the creation? By the rites of the Barəsman.

IV (20-25) How to purify man and clothes defiled by the dead? With Gōmēz' (Bull's urine), water and perfume.

V. (26-34) On the remuneration of deeds after death; on the fate of the souls of the righteous and the wicked-Eschatology-after death.

This subject-matter has been fully treated in the Hāδōxt Nask. See my paper on the Hāδōxt Nask in Prof. P. V. Kane Festschrift pp. 244-252 and paper on Hāδōxt Nask by Prof. Louis H. Gray in the journal of the American Oriental Society Vol. 67, Jan-March 1947.

VI. (43-47) The demons, dismayed by the birth of the Prophet Zaraθuštra rush back into hell.

Aŋra Mainyu commands the demons to gather together at the gate of hell to encompass death of Zaraθuštra. The demons are frustrated in their mean and vile attempt to assail Zaraθuštra. They fly to the depths of the dark world, the hell :—

'He cried aloud, he howled,

He thought this way, he thought that way,

Aŋra Mainyu, full of death,

the Daēva of Daēvas........'

'Thus did the Daēva say, he who is Aŋra Mainyu, the evil-doing, full of death, Daēvas, wicked ones, evil doing ones, gather together on the top of Arəzura.'

'They ran and they shouted

The wicked, evil-doing Daēvas.

They wailed and they shouted

The wicked, evil-doing Daēvas.

They cast an evil-eye and they shouted,

The wicked evil-doing Daēvas.'

'Let us together bring him to the top of Arəzura.'

'Alas, born is he who is the righteous Zaraθuštra, in the house of Pourušaspa. How can we encompass his death? He is the weapon against the Daēvas, he is the adversary of the Daēvas, he is a counter-Druǰ to the Druǰ. He is the smiter of the Daēva-worshippers, the defilement caused by the Daēvas, the false-speaking Lie. They shouted and they ran, the wicked, evil-doing Daēvas, to the depths of the dark world, which is the stinking hell.'

It may be seen from the above analysis of this Frakart that the essential and interesting part of this Frakart are Sections I and VI. It appears also from Section VI that the attacks of the demon 'Būiti and Aŋra Mainyu', the Evil spirit against Zaraθuštra and the attempts to seduce him are supposed to take place at the moment when he was born, which is confirmed by the testimony of the Varštmānsr-Nask. The material of the whole Frakart is doubtless old, but signs of grammatical decay are so evident that its composition at least must be later.

Frakarts XX-XXII

These last three Frakarts of the Vendīdād seem to have belonged originally to some medical book. They contain spells for curing diseases, which resemble very much the 'Mantras' which are intended for the same purpose in the Atharva-Veda. θrita is said to have been the first physician who relieved mankind from the distress and agony caused by diseases. The Yazata presiding over the medical art is called Airyaman, to whom ever Ahura Mazdā despatches his messenger Nairyōsaŋha (Neryōsangh).

Frakart XX—is entitled θrita, the first Healer.

From Frakart VII. 44 it has been seen that there are three types of physicians, namely, one who heals with the knife, one who heals with the herbs

and one who heals with the Holy spell, Mąθra. The present Frakart deals with the origin of medicine, particularly the herbs-medicine and is important as it alludes to the origin of the art of healing among the Iranians. Its inventor was θrita, of the family of Sāma, to whom Ahura Mazdā brought down from heaven 10,000 healing plants that had been growing up around the tree of enternal life, the White Hōm or Gaokərəna. Gaokərənawhich is the White Hōm. a mythical tree or plant, supposed to grow in the ocean, where it is guarded by ten enormous fish, and at the time of Renovation of the Universe, the elixir of immortality is believed to be prepared from its twigs mingled with the fat of a mythical ox. (West. S. B. E. 37. 165 and Bartholomae, Air. Wb. 480.)

There appear to be old Indo-Iranian Concepts behind this tree-myth, for the Indians held that there was a huge tree, the Jambū (giving its name to Jambu-dvipa), which grew at the south side of Mount Meru (Vourukaša lies at the southside of Harā) and was associated with Soma and immortality, and also with healing herbs.

This θrita is mentioned only once again in the Avesta, in Yasna Ha IX. 10. This accounts for his medical skill, as Haoma is the plant of eternal life, it is but natural that one of his first priests should have been the first healer or physician. This Frakart has only an allusion to the origin of knife-medicine, which was, as it seems, revealed by the Holy Immortal Xšaθra Vairya, who rules over the mineral Kingdom and especially over metals. Diseases believed to have originated through physical causes were treated by medicine prepared mostly from herbs and plants or by operating upon the diseased part of the body. About thirty-five different kinds of diseases are mentioned by name in the extant Avestan texts. Cf. Yašt 5,92, 93; 13·131; 14·48; Vend. 2·29 ; 7·58, 71 ; 20· 3, 6, 7, 9 ; 21· 2, 18 and 22·21. Ahura Mazdā is said to have created myriads of healing herbs and plants for the welfare of man. Diseases are often referred to their particular demons, or are identified with the demons supposed to have caused them, being then addressed as malign beings. In the second place, diseases are attributed to magic exercised by one person upon another to harm him or by an evil-eye cast upon on by some enemy. (Paras. 2, 9, 3 and 6). It is said in the sacred books that a healer who cured the sick by means of religious incantations was the best of the healers. While reciting certain religious formulas, the priest called out several demons that was supposed to have caused the sickness. Besides Aṣ̌a Vahišta, the other Yazatas connected with healing are Airyaman and Haoma. In this Frakarat para 11, the hymn Ā Airyəmā Išyō (Yasna Hā 54·1) is given in full and it is then used as a charm for driving away the *yātu* and *pairikā* and *jahi*–Wizards and Witches and Courtezans—and all manner of sickness and death.

θraētaona, the son of Āθwya is easily recognised in the Vedic Traitana. This name occurs only once in the Rig Veda 1·158.5, where he is said to have been ordered by the wife of old Dīrghátamas to behead him. Traitana and Tritá who is frequently found with the surname Āptya seem to have been confounded

together in the Veda, whereas they were originally quite distinct from one another. θrita-Trita of the Sāma family was the first physician.

Frakart XXI :

In this Frakart, the holy bull and the rain-water and the light of the Sun, Moon and stars are praised as being powerful means for removing diseases. The following objects are dealt with :—

I–(i) Praise of the holy Bull.

II–(2-3) Invocation addressed to rain as a healing power.

III–a(4- 7) Joint invocation addressed to the Waters and to the light of the Sun.

(b) (8-11) Joint invocation addressed to the waters and to the light of the Moon.

(c) (12-17) Joint invocation addressed to the waters and to the light of the stars.

IV (18-21) Spells against disease. These are same as Vend. 20. 9-13

The largest part of this Frakart is filled with a uniform spell intended, as it seems, for the protection of lying-in women, who are under the special care of Ardvi Sūra Anāhita, the great goddess of the waters. That spell is repeated three times, in a joint invocation to the Sun, to the Moon and to the stars respectively.

This Frakart, though only a fragment, is interesting as a relic of that old Iranian literature which related to Sabeanism or Star-worship. Chapter 49 of the Pahlvi text Mēnōk ī Xrat throws much light on its contents. See S. B. E. Vol. 24 pp. 90-93.

Frakart XXII.

In this Frakart, Airyaman who was believed to preside over married life, is praised and is described as able to remove innumerable diseases by inculcating cleanliness and regimen of life upon mankind. Aŋra Mainyu has primarily plagued the earth with countless diseases, which, as a consequence, are generally ascribed to demoniac possession. As previously stated, of all healers the most powerful is the one who treats with the Holy Word-Māθra Spənta-that is, with sacred spells. Of all sacred spells, the most efficacious is the *Airyemā Išyō,* which forms the fifty-fourth Hā of the Yasna. This is expressed under a mythological form in Westergaard's Fragments. IV. Aŋra Mainyu having created 99,999 diseases, Ahura applies for remedy to the Holy Word-Māθra Spənta (paras 1-5). How shall I manage, asks Māθra Spənta (para 16). Ahura Mazdā sends his messenger to Airyaman with the same request. Last sections 21-26 are the same as Frakart XX 9-13.

The Yazata invoked is Airyaman. " This Indo-Iranian divinity originally conveys the idea of comradeship and occurs mostly in the Vedas and casually in

the Avesta in connection with the wedding-rites. The fifty-fourth chapter of the Yasna is consecrated to Airyaman. He is invoked to come down to the Wedding for the joy of the faithful. In regard to the attributes given to Airyaman, we may add in this connection that his standing epithet is 'išya'– the beloved. Airyaman is also a healer of diseases and he is invoked to drive away diseases and death and his help is asked against magic and witchcraft. He is the Yazata presiding over the medical art. A further description of Airyman is found in this Frakart where Ahura-Mazdā asks him to over-come the diseases spread by Aŋra Mainyu. It may be noted that the name Aryaman–in the Gāθās stands for the priestly class. The praises of this hymn are given in Dēnkart, Book IX. 46 where it is mentioned that *Saošyants* will recite this hymn at the Resurrection and up the dead are arrayed by it; through its assistance they give life back into the body and the embodied life they then possess is such that they do not die. (West. S. B. E. 37 p. 303). Aryaman is generally mentioned in the Avestan texts as the genius of health, working usually in conjunction with Aṣa Vahišta.

Āfrīnagān.

Āfrīnagān is one of the outer liturgical services, others being " the Farokhshi ", i.e. the recitation of Fravartēn Yašt, in honour of the departed and '*Stōm*' (Av. staomya vačā), a prayer recited before meals holily prepared in honour of the departed. The outer liturgical services mean those religious rites which can be performed in any ordinary or private house or place and which need not necessarily be performed in a 'Dar-ē-Mihr' or a place specially allotted for the purpose. The word Āfrīnagān is derived from the root ā-fri, to bless, to praise and means 'prayers offered by the priests on auspicious occasions as well as offered in honour of the departed souls'. Martin Haug (Essays on the Sacred Language and Religion of the Parsees, Second Edition p. 284 ff) remarks : " In the Āfringân ceremony of the Parsees, there may be discovered a trace of the Brahmanical Âpri ceremony .... The name is the same : āpri - in Sanskrit, āfri in the Avesta, which literally means " to invite " with which invitation, the name of the being or beings, in whose honour the ceremony is being performed must always be mentioned. "

The Āfrīnagān ceremony is generally performed by two or more priests. It may be performed by any priest, even by one who does observe the Barešnūm. The Zaotar (Skt. hotra) or the officiating priest begins the ceremony with the recital of the '*Dibāche*'–introductory prayer–and the other priest is called Rāspi–Rāθwi–or Ātravaxši–, who keeps up or feeds the fire by sandal-wood and incense, assists the Zaotar.

The Āfringān proper is divided into three parts :

1. The Pāzand '*Dibāche,*' wherein the Zaotar announces (a) the subject or the name of the particular Āfrīnagān to be recited, i.e. Xšnuman or the propitiatory formula, (b) the number of Ahunavers to be recited

for the particular Āfrīnagān, (c) the 'gāh' or period of the day wherein the ceremony is performed, (d) the name of the person, living or dead, in whose honour the prayer is recited and (e) the name of the person who orders the performance of the ceremony, Framāyiṣn. The Āfrīnagān ceremony being an aggregate of several Āfrīnagāns, the '*Dibāche*' has to be repeatedly recited in the midst of the whole ceremony in a low-tone or murmur '*bāz*' with the relevant '*Xšnumans*'.

2. The Āfrīnagān proper in the Avesta language.

3. The Pāzand Āfrīns.

Of these three parts, the Zaotar or the officiating priest recites all the above-mentioned three parts and the Rāspi or Ātravaxṣi, recites with him the second part only. After the recital of the particular Āfrīnagān, the Rāspi holding a flower in one hand stands before the fire-vase and and recites the beautiful prayer invoking blessings upon the King or the Ruler of the Province with the words 'Āfrīnāmi Xṣaθriyān daŋhupaiti' etc. It is translated as under :

'I invoke upon the king, the lord of the country, the blessing of supreme courage, supreme victory, supreme sovereignty, stability of his Kingdom, long rule of the Kingdom, a long life to live with the strength of the body ! I invoke upon him the blessing of courage, well-formed and well-developed, victory given by Ahura, overpowering supremacy, entire subjugation of the tyrants, smiting of the enemies, overthrowing of the adversaries and the hostile tyrants.'

'I invoke upon him the blessing that he may be a victor in his struggle with all hostile tyrants, all evil oppressors, evil thinkers, evil speakers and evil doers.'

'May he be a victor through good thoughts and good words and good deeds. May he be a smiter of all enemies, of all demon-worshippers. May he attain to good reward and to good renown and to the long happiness of the soul.

'I invoke the blessing :- "Mayest thou live long and mayest thou live a happy life for the help of the righteous ones and for the distress of the evil-doers,

'May the Best World (Paradise) of the righteous, the shining, the all-happy, be thine ! So may it be as I invoke blessing.' From the above translation it will be seen that the king's welfare was prayed for in every Zoroastrian household. A special prayer invoking blessings upon the ruling king, follows every Āfrīnagān or prayer for blessings, recited on various occasions in an individual's house or in the fire-temple, even to this day. The officiating priest herein invokes upon the sovereign of the land, the blessings of victory, long-rule, health, a long life and a happy life. It is, however, only the just king, he whose rule conduces to the welfare of the righteous and to the affliction of the wicked, who is so blessed by the people. The fervent prayer of the people is that good kings, aud not evil ones, may rule over them (Yasna 48.5; 60.8-9).

Finally, the officiating priest completes the Āfrīnagān Ceremony by reciting the requisite "Āfrīns". (For the Pāzand '*Dibāche*' and Pazand Āfrīns, see Pāzand Texts by E. K. Antia, Bombay 1909).

In the Āfrīnagān ceremony the following items are required :—

1) Fire-Vase containing fire with a ladle and a pair of tongs.

2) Metal-tray containing sandal-wood and frankincense.

3) metal-tray containing the '*myazda*' vofive offerings, such as fruits, flowers, milk, wine and water.

The names of the Āfrīnagāns with the number of Ahunavars for each relevent recital are as follows ;—

	Names of Āfrīnagāns	*Number of Ahunavars.*
1.	Dātār Ōhrmazd	10.
2.	Amahraspands and Yazatas	7.
3.	Sīrōzā	2.
4.	Artāk Fravaxš	8.
5.	Dahmān	2.
6.	Srōṣ̌	5.
7.	Rapiθwin (recited only on Rōz Ardibehešt and Māh Fravarteen)	12.
8.	Āfrīnagān Gāhānbār-Gāsānbār (or the six divisions of the year, the five-day festivals celebrated during the period.)	4.
9.	Āfrīnagān Gāθā (recited on the last five days of the year)	8.
10.	Āfrīnagān of Daham Yazata (recited specially on the dawn of the fourth day after death)	7.
11.	Āfrīnagān *Mēnōk Nāvar* (recited by the initiate into Priesthood on the first of the four last days of his initiation).	7.

In each case three *Aṣ̌əm Vohu* are recited along with the respective Ahunavars.

The Āfrīnagāns are :

1) **Āfrīnagān ī Artāk fravaxš**; a prayer to be recited in honour of the Fravaṣ̌is, i.e. a class of guardian spirits. The solution of the etymology of the term Fravaṣ̌i is a matter of much dispute. Prof. Jackson says that, "the Av. word Fravaṣ̌i (Pahlavi fravahar, Persian farvar) is generally explained as meaning 'protection' (fra-var, to cover) or else 'confession of faith' (fra-var, to profess). t may, however, be from pra-vart-ti, in the sence of a 'pre-existence'. The Fravaši designates one of the spiritual elements in the constitution of man, and the word denotes a sort of guardian angel." (Zoroastrian Studies p. 59). "The Fravaṣ̌is were originally *pra–vṛt–u̯–as (Indo-European *pro–u̯ rte–i̯–es) those

who existed before, i.e. the ancestors. Later they became guardian spirits, either because the beneficent ancestors were naturally regarded as protective, or because the term was combined with a homonymous *pro-u͡r-te-i-es, protectors from the base *uere-to cover, which would likewise give the Avestan form fravašayah (cf. Skt. pra-var-to ward off.) (See Louis H. Gray, Foundation of the Iranian Religions p. 7-9). Sections 2-5 are borrowed from the Yašt Fravartēn, 49-52. These are translated as under :—

(2) We worship the excellent, heroic and beneficent Fravašis of the righteous, who come flying along from (their) clan at the time of the Hamaspatθmaēδa ; then they move about there for ten nights desiring to know this help.

(3) " Who will praise us ? Who will worship us ? Who will weave (the hymns of praise to us) ? Who will bless us ? Who will welcome us with *Jivām*-milk and with clothes in the hands and with the homage-prayer whereby one attains to (the reward of) Aša ? Whose name of us will be invoked here ? Whose soul of you will be worshipped (here) ? To whom will this gift of ours be granted so that to him there may be a never-failing food for eating *in saecula-saeculorum.* "

(4) Then whoso worships them with ' *Jivām* '-milk and with clothes in the hands and with the homage-prayers through which one gets (the reward of) Aša, him blesses the strong Fravašis of the righteous being pleased, unoffended and not hostile thus :

(5) " May there be in this house the prosperity of both cattle and men ! May there be a swift horse and a solid chariot ! May there be a man, steadfast, eloquent, who will, verily, worship us with *Jivām* and clothes in hands and with the homage-prayer whereby one obtains to (the reward of) Aša. "

Section 7 of this Āfrinagān deals with a special prayer invoking blessings upon the ruling king as mentioned above. Like the Pitrs and the Manes they come flying to the earth on these days seeking to know if their kindred among whom they had lived, remember them and honour them and invoke them. When satisfied, they bless the living.

II. **Āfrīnagān ī Dahmān** : i.e. the blessings to be recited for the welfare of the house, or the family, of the sacrificer. Sections 2-5 are taken from Yasna Hā 60, 2-7. The prayer is intended for invoking blessings whether of the material or spiritual world. It shows very well what the Zoroastrian conception of happiness here and hereafter is.

In para 6 of the text, all mss. and printed editions give the reading '*ahmya*', Loc. Sing. of the demonstrative pronoun *a*, meaning in this. I have suggested the better and correct reading *vahmya*, worthy of veneration, worthy of adoration, adj. from the noun *vahma* qualifying the noun Aməšā Spənta, the Bountiful Immortals.

In the following lines, I give the English translation of sections 2-7 of the Āfrīnagān ī Dahmān.

(2) May there come unto this house, the joy, blessings, guilelessness and wisdom of the righteous. May there indeed arise for this clan righteousness, power, profit, glory, happiness and the long enduring dominion of this religion which is of Ahura (as) revealed by Zaraθuštra !

(3) Continuously from now may cattle arise out of this clan, continuously righteousness, continuously the power of the holy man, continuously the faith of Ahura !

(4) Hither may come the excellent, heroic and holy Fravašis of the righteous, bearing with them the remedies of righteousness, as wide as the earth, as long as a river, as high as the sun, for the satisfaction of the good, for the withstanding of evil, for the furtherance of riches and glory.

(5) In this house may Sraoša-obedience triumph over disobedience, peace over discord, liberality over avarice, devotion over irreverence, the true spoken word over the word false-spoken and righteousness over wickedness,

(6) So that the Holy Immortals, worthy of veneration (Vahmya) may eagerly expect both excellent worship and praises, because of (the presence of) Sraoša the Holy-(nay each Holy Immortal may expect) the good worship, veneration, the good offering, the wished for offering and offering of respect or homage, upto the time of the long recompense.

(7) Never may the brilliant glory desert this house, nor the brilliant riches, nor the brilliant children of innate wisdom ! May we continuously be in companionship with the Teacher of the path to Salvation and with Aši Vaŋhui !

III. **Āfrīnagān ī Srōš** which is borrowed from the Srōš Yašt large or Yasna Hā 57, paras 2-8, is recited in praise of the Yazata Sraoša-meaning, obedience, the obeying or carrying out of the Law of Righteousness which is the Law of Ahura. Sraoša occupies among the angel hierarchy of Zoroastrianism, a very exalted rank. He is in some respects regarded as next to Ahura Mazdā and His immediate ministers the Aməšā-Spəntā's. Day and night, he watches over humanity keeping off the *daēvas* with uplifted weapon. During the three days after death the human soul is directly under the protection of Sraoša, and hence his hymns are always recited as the principal prayers during the funeral ceremonies. On the dawn of the fourth morning after death, when the departed soul is judged for his actions during his life on earth, it is Sraoša in association with Miθra-Mihr judges him and assigns him his reward. During life too, the human soul is under the care of Sraoša, and he takes special care of the human beings during the period of darkness.

IV. **Āfrīnagān ī Rapiθwin** is a short prayer to be recited only on the *Rapiθwin Jashan* day, i.e. on the third day Ardibehešt of the first month Fravartən. Rapiθwina-period relating to meal-time is the special deity of the second of the five divisions of the day (from noon 12 to after-noon 3 p. m.) and is mentioned in association with the Frādat-Fšu (lit. making cattle to prosper) and deity Zantuma,—(lit. belonging to the country, name of the god of the countries).

Paragraphs 6—7 which deserves mention here, are quoted and translated for the information of the general reader.

(6) Paiti-šə aoxta Ahurō Mazdå, Yaθo vātō rapiθwitarāt naēmāt, Spitama Zaraθuštra ! vīspəm ahūm astvantəm frāδatiča vərəδati-ča saošyanti-ča aiwi-ča ašāite jāmyāi-ti, avat hō nā aŋhuyeite, avat ahmāi naire mizdəm aŋhat, (7) yō rapiθwinahe ratufriti rapiθwinəm ratum framarāite, rapiθwinəm ratūm frāyazāite, frasnātaēibya jastaēbya, frasnātaēibya hāvanaēibya frastərətāt paiti barəsman, uzdātāt paiti haomāt, raočintāt paiti āθrāt, srāvayamnāt paiti ahunāt vairyāt haomō-aŋharštahe hizvō, mąθrō,-hitahe tanvō.

6, Ahura Mazdā answered him : " Just as the wind (blowing) from the southern direction, O Holy Zaraθuštra ! furthers the entire corporeal world, increases it and makes it reach and proceed to profitable happiness, in the same way, the man who remembers with the timely prayer for Rapiθwina the lord Rapiθwina and worships the lord Rapiθwina, with washed hands, with washed mortars, having spread the Barəsman, with Haoma lifted up, at a blazing fire, with Ahuna Vairya chanted aloud, with the tongue moistened with the juice of the well-strained Haoma, and with the body bound with the Holy Spell, deserves so great (a merit) and to that man there will accrue the reward. "

V. **Āfrīnagān ī Gāθā** is a small benedictory prayer recited during the five Gāθā days only at the end of each Zoroastrian year.

VI. **Āfrīnagān ī Gāhānbār** or **Gāsānbār** deals with a brief description of the six seasonal festivals, together with the duties to be performed on these occasions. It is recited on the five days of each of the six Gāhānbārs. The names of these six seasons are ; (i) *maiδyo-zarəmaya* lit. mid-spring, originally a vernal festival held on the five days ending with the 45th day, after the beginning of the year. He has the epithet *payah*, sap-giving in Visparat I·2 and II.2; but no further details are recorded concerning him. It begins with the Roč xᵛaršet and ends on the day Daē-pa-Mihr of the month Ardibehešt.

(ii) **Maiδyōi-šəm**-lit.mid-summer, originally a summer-solstice festival, held on the five days ending with the 105th day of the year. He has the epithet ' vāstrō-dātainya '-relating to the fodder harvest in Visparat I·2 and II·2. This Gāhānbār begins on the day Xᵛaršet and ends on the day Daē-pa-Mihr of the Month Tīr.

(iii) **Paitiš-hahya** lit. ' bearing corn ', relating to (bringing in) the grain, originally a harvest festival. This Gāhānbār begins with the day Āštāt and ends on the day Anaγrān Rōšnān (wrongly read Anīrān) of the month Šahrivar. Paitiš-hahya is generally understood as the time of the corn crop, harvest time and so is rightly called, "corn-bearing " hahya.

(iv) **Ayāθrima** (derived from ayāθra-return) is originally the festival of the return of the shepherd and his flocks from the mountain-meadows. Ayāθrima-lit. ' home-coming ' is the divinity of the fourth of the six season-festivals. It begins from the 26th and ends with the 30th day of the seventh month, Mihr. The term Ayāθrima is according to Roth's exposition, the time in which the cattle return from the mountain-pastures into the valleys, and the

rams are allowed to go to the ewes. He has as his exclusive epithets 'fraourvaēṣ-trima', "having the ingathering of the herds" and Varšni-haršta-" wherefore the rams' leap is significant."

(v) **Maiδyāirya-Sarəδa**—means 'a mid-year bringing the coldness', a winter-solstice festival. It is the fifth season-festival held on five days ending with the 290th day of the Zoroastrian year. This Gāhānbār begins on the day Mihr and ends with day Varharān.

(vi) **Hamaspaθmaedaya Arətō-Karəθna**-is the name of the god of the sixth season and of the festival which was celebrated on the last five days of this season. It is a festival at the approach of the spring in honour of the souls of the dead, who were supposed to revisit this world. At the time of Hamaspaθmaedaya festival, the Fravašis come to revisit this world and are then specially worshipped. The twelfth month of the Zoroastrian Calendar which was followed by the five Gāθā days coinciding with the Hamaspaθmaēdaya festival, was therefore named after the goddess of the earth Spandarmat.-Av. Spənta-ārmaiti. This Gāhānbār begins with Ahunavaṯ Gāθā and ends with Vahištoyišt Gāθā.

Fortunately we possess the Pahlavi Version of all these Āfrīnagāns except the Āfrīnagān Rapiθwin. I have translated the Pahlavi version of Āfrīnagān ī Artāk Fravaxš and Āfrīnagān ī Dahmān and they have been published in the Sanj Vartamān Pateti Annual 1944 and 1946 A. D. Prof. Johannes Hertel has translated Āfrīnagan Gāhānbār in ' Die Awestischen Jahreszeiten feste in Berichte über die Verhandlungen der Sachsischen Akademie der Wissenschaften Zu Leipzig. 85 Band. 1933 2Heft., Leipzig 1934. Professor H, Junker has translated this Āfrīnagān ī Gāhānbār in his book " Ein Bruchstück der Āfrīnaghān ī Gāhānbār, Leipzig 1932.

Westergaard's Frgaments :

These are the miscellaneous fragments, nine in number, published by Prof. Westergaard in his Edition of the Zend-Avesta (pp. 331-334).

Fragment I - contains the formula which is recited while putting on new clothes according to a modern Rivayēt.

Fragment II - is styled by Darmesteter as '*Faridun Yašt*' and is dedicated to the Fravaši of θraetaona, son of Āθwya. The guardian spirit of king θraētaona, the reputed founder of the art of medicine, is invoked to withstand different kinds of fever and other diseases (Yašt. 13·131) and his name is invoked in talismans against illness, fever and poison. θraētaona, the son of Āθwya is easily recognised in the Vedic Traitana त्रैतन with the surname Āptya-आप्त्य added (RV. I. 158·5). Āθwya corresponds to the Vedic Āptya—whose name assimilated to āp--water, is the result of a mere folk-etymology; cf. Ābtīn in the Šāhnāma. Pahlavi Āspiyān is the transcribed form of Av. Āθwya. This personage is also mentioned in the Veda as having slain a three-headed monster and delivered the cows, though later on this exploit has been transferred to Indra (RV. X. 8. 8) The Veda, moreover, in other passages uses the name त्रित आप्त्य, Trita Āptya for the same personage. Traitana and Trita, who are frequently associated with the surname-Āptya-seem to have been confounded together in the Veda, whereas they were originally quite

distinct from one another. θrita-Trita of the Sāma family was the first physician Cf. Vend. XX.2. θraētaona–Traitana of the Āptya family was the conqueror of a three–headed monster and deliverer of cows as referred to in RV. X. 8. 8. Instead of cows, θraētaona in the Avesta (Ābān Yašt–34 ; Dravāsp Yašt 14: Rām-Vayu Yašt. 24 and Aši Yašt. 34) delivers two wives Savaŋha and Arənava. In Pahlavi literature he is called Frētōn and in the Šāhnāma he is known as Faridun. It was θraētaona who killed a three-headed monster Aži-Dahāka. Vide Yasna. IX.8.

Dr. Sir Jivanji Modi has dealt with this Fragment in his paper in the Journal of the Anthropological Society of Bombay, Vol. V. No. 7, 1901 A. D. pp. 418-425. He has made an attempt to translate the para 2 of this Fragment, which is rather difficult. In this para 2, the words Gaδwa, Kurōkurō and Tarəwani are very corrupt and are left over without any interpretation by Prof. Bartholomae in his Altiranisches Wörterbuch. According to my view, the word gaδwa is miswritten for gaδa-sb. mas. meaning brigand, bandit. There is another word in the Avesta Gaδōti-sb. mas. with the same significance. The word Kurō, Kuro may be wrongly written for Av. Xrūra-adj. Skt. Krūra-, meaning blood-thirsty, bloody, cruel. If we transform the word into Pahlavi Characters, the word in question would be Kūr, Kōr, meaning blind, signifying Kavi, the royal opponents of Zaraθuštra, who stood for the old daēva-worship. Hence in the younger Avesta, the word Kavi is used in an extended sense of any enemy of the Zoroastrian Religion. The third difficult and corrupt word *Tarəwani* may be changed into Pahlavi Characters, resulting in the form *tarēn*-ideogram for Iranian dō, Av. dva, meaning ' two '. In any case, this para cannot be correctly and satisfactorily translated. However, I venture to give the tentative translation of this para as under: ' We worship θraētaona, son of Āθwya, holy, master of holiness, in order to be freed from both the blood-thirsty brigand' and the Karapan (i.e. name of certain enemies of the nation and of the faith of the Mazdayasnians.) '

III. Fragment III—is known by the title '*Vīspa Humata prayer*', which is recited every morning three times after the prayer of Hāvan Gāh and Xᵛaršēt and Mihr Niyāyišn. This is incorporated in the Xᵛartak Avistāk texts. An Avestan fragment recited in the morning, reminds the faithful that they should embrace good thoughts, good words and good deeds and renounce evil thoughts, evil words and evil deeds during the day. The quintessence of the moral and ethical teachings of Zaraθuštra may best be summed up in that doctrinal triad, so familiar to every reader of the Avesta–humata, hūxta, hvaršta–" good thoughts, good words, good deeds. " This brief triad forms the pith and kernel of the teaching of the Prophet of Ancient Iran. Moreover, good thoughts, good words and good deeds, gathered together respectively, form the three mansions or stages through which the soul of the righteous man ascends in onward steps after death into the infinite light (anaγra raočå) of heaven. Evil thoughts, evil words and evil deeds are the grades through which the spirit of the damned falls to endless darkness and perdition.

In this text readings ' aŋhuī āat ' need amendation and I suggest that both these words may be combined so as to read as ' aŋhuyāt ', abl. sing, since the following preposition ' hača ' clearly shows. Hence the reading ' aŋhuyāt hača ',

meaning 'from the conscience.' would suit the context better. We have the Pahlavi version of this fragment in the 'Zand-i-Khurtak Avistāk, Ed. by B. N. Dhabhar p. 25. This Pahlavi version is quite free and runs as under :—

Har kas kē harvisp humatān ut hūxtān ut hu-varštān varžēt, [ōšavēt] ān ī pahlōm axᵛān, ke hast āškārak [ku garōtmān], meaning, every person who performs all good thoughts, good words and good deeds [will verily go to] the Best Existence (i.e. Garōtmān) which is evident.

From the Pahlavi version, it will be seen that the amended word 'aŋhuyāt' is translated into Pahlavi by 'ān ī pahlōm axᵛān' that which is the Best Existence, which is further explained by the commentary 'Ku Garōtmān', i.e. Garōtmān, the Highest Heaven.

See in this connection the recent publication entitled "Göttinger Orientforschungen, Veröffentlichungen Des Sonderforschungsberiches Orientalistik An der Georg-August-Universität Göttingen, III Reihe : Iranica Band 2 Von Jürgen Hampel" Die Kopenhagener Handschrift C O D 27, Wiesbaden 1974 p. 18 ff.

In this book Dr. Hampel has amended the reading 'aŋuhī āat' into 'aŋhuyāt' and has given the transcription and translation into German of the entire fragment.

Fragment IV treats of the Glorification of the Airyəma Išyō Prayer. "This fragment", remarks Darmesteter, "is the twentythird and last Fargard of one of the Gāthic Nasks, the Varštmānsar, which was a commentary to the vulgar Zend on the Gāθā texts. Its Pahlavi translation is found in the Dēnkart IX. 46". This Indo-Iranian divinity, Airyaman, Skt. अर्यमन् originally conveys the idea of comradeship and occurs mostly in the Vedas and casually in the Avesta in connection with the wedding rites. The fifty-fourth Hā-chapter of the Yasna is consecrated to Airyaman. He is invoked to come down to the wedding for the joy of the faithful. His standing epithet is 'išya', the beloved. Aryaman is also a healer of diseases and he is invoked to drive away diseases and death, and his help is asked against magic and witch-craft. He is the Yazata presiding over the medical art. In Vendīdād XX, 11, this hymn Ā Airyəmā Išyō (Yasna LIV. 1) is quoted in full and it is used as a charm for driving away the 'Yātu' and 'Pairikā'-wizards and witches and Jahi-courtezan, whore-and all manner of sickness and death. (Vendīdād XX. 10-12), A further description of Airyaman is found in Vendīdād XXII, which is similar to the description as given in this fragment. Here Ahura Mazdā asks him to overcome the diseases spread by Aŋra-Mainyu. The praises of this hymn are given in Dēnkart Book IX. 46, where it is mentioned that Saošyants-the future saviours will recite this hymn at the 'Resurrection', and up the dead are arrayed by it ; through its assistance they give life back unto the body and the embodied life they then possess is such that they do not die (Vide S. B. E. Vol. XXXVII p. 302-303) Professor Paul Thieme explains the term Airyaman as "hospitality" "concept of hospitality". For further details on this term, see, '*Mitra and Aryaman*' by Paul Thieme in the Transactions of the Connecticut Academy of Arts and Sciences Vol. 41. No. 1957. U. S. A.

In Spiegel Memorial Volume edited by J. J. Modi, Bombay 1908. Dr. George C. O. Haas, pupil of Prof A. V. W. Jackson of Columbia University, contributed a paper entitled 'An Avestan Fragment on the Resurrection' pp. 181 ff. I give a synopsis of his paper in the following lines. Fr. W 4 contains a distinct reference to the Zoroastrian doctrine of the Resurrection of the dead. He remarks that the Fragment in question consists of 16 lines composed in the common octo-syllabic metre of the younger Avesta and originally formed part of the missing Varštmānsar-Nask. In these rhythmical verses Ohrmazd reveals the marvellous efficacy of the Airyaman Išya Prayer (Yasna Hā 54) to the prophet Zaraθuštra, in bringing to pass the final triumph of Ohrmazd over Ahriman and the restoration of the dead to life, at the Day of Judgment. He adds that the events referred to in this Fragment are more fully described in the oldest yašt-Zamyāt Yašt-Yt. XIX. 89. At the final millennium of the world, the Saošyant and his companions shall intone the potent Airyaman Išya prayer and the dead shall rise, and in their lifeless bodies corporal life shall be restored. With the help of this prayer, Ahriman and his hellish crew, shall be vanquished in a final conflict and hide themselves in the earth.

The late young Jugoslav scholar and a pupil of Professor Jean d' Menasce Prof. Marijan Mole' in his very bulky book ' Culte, Mythe Et Cosmologie Dans L'Iran Ancien, Le probleme Zoroastrian et la tradition Mazdéenne. P. 144-145 has quoted this Fragment IV and has given a translation of Dēnkart Book IX. 46. In the text he gives the reading '*vīzvaŋhu*' inlieu of 'vijvāhu' given in the para 3 of the text. p. 964. Recently in 1974, a young German scholar-Jürgen Hampel-has dealt with this Fragment in his book " Die Kopenhagener Handschrift C O D. 27. Göttinger Orientforschungen, Wiesbaden, 1974, 40 ff. " In this book he has given the transcription, translation and notes on the words occuring in this Fragment and has entitled it " Amulettspruch Übertragung zum Āiryəmā-Gebet, i.e. Amulet or charm text transferred to Ā Airyəmā Prayer. According to my opinion, the appropriate heading of this Fragment is ' Potency and Efficacy of Ā Airyəmā Prayer. '

Fragment V – deals with two forms of Xšnūman–propitiatory formula, for a ' Darūn '–flat unleavened bread, made of wheatflour-celebrated on the day Behrām (Av. Vərəθraγna.) for the benefit and welfare of a member of the family who is travelling. In the Pahlavi version of Varharān Yašt (44-45) there is a reference to the "Bāz" of Pans Yazat, Yazata of the Path. (pans-Av. pantan-paθan, Pāz. panθ, meaning road or path), the Yazata presiding over all broad ways. The " Darūn " Ceremony consecrated in honour of Panθ-Pans Yazat is also known as " *darun-ī sufar* " or " *darūn ī rāh* ". This Yazata is generally associated with Yazata Varharān or Behrām, as can be deduced from the Xšnūman-propitiatory formula on Panθ Yazat. See my Pahlavi version of Yašts, Bombay 1941. p. 82. Dr. J. J. Modi (Ceremonies and Customs of the Parsees p. 342) writes : " So, this Bāj of Panθ Yazata or the angel presiding over paths and roads was recited on an occasion when one went on a long journey, so that God may guide his movements. It is rarely recited now. " The portion beginning from ' paθām xᵛāstāitīm yazamaidē ' upto ' ašavanəm ' is also found in Xᵛaršēt Niγāyišn 8, Yasna 25·8 and Sīh Rōčak II. 30. See Bulsara, Aērpatastān and Nīraŋgastān, Bombay 1915 p. 231.

Fragment VI. relates to the formulas which are found in the Pahlavi Commentary to the Nīrangistān, para 68. These are the formulas recited in the preparation of " Jīvām " (the milk that mixed with ' *urvarām* ' and ' Hōm ' makes parāhōm) The milch-goat which is kept in the fire-temple, is introduced into the 'Urvis-gāh', whereupon the priest, after reciting three ' Xšnaoθra Ahurahe Mazdå ' and one ' Aṣ̌əm Vohū ', pronounces the 'Fravarāne' in the honour of the present Gāh and of the animal which is milked. Professor Westergaard remarks : " This fragment is found in M 1 and K 7 in a treatise about the Barašnūm, composed in the year 885 of Yazdegird or A. D. 1516 ".

Gəuš Tašan means "Creator of the Cow or Bull" and this divinity is invoked together with Gəuš Urvan. Nothing is related of him, his character or functions; but it is generally agreed that he is to be identified with Vedic Tvaṣṭṛ, the " Fashioner " (Bartholomae, Arische Forschungen III. 25.9). The prophet also refers to him as 'θworəštar', a name etymologically identical with Tvaṣṭṛ. In the Vedas the " Fashioner " is the smith of the gods and maker also of living creatures. Pahlavi Version of the Gāθās ' (Hā. 29. 2 ; 31.9 ; 46.9) translates the word Gəuš Tašan by " gōspand tāšītār " fashioner of cattle, whereas Pahlavi version of Yasna I, Yasna 70.2 and Sīh Rōčak I. 14 translates the phrase by ' ān ī gōspandān tan ' meaning, bodies of the animals. Gəuš Urvan, Pahlavi Gōšūrūn, lit. the soul of the Cow, really means " the soul of the mother-earth " ; compare Vedic ' go-r-atman '. See Taraporewala, Divine Songs of Zaraθuštra, for further details.

Fragment VII—treats of the formulas pronounced during the preparation of the Holy Water or Zaoθra and they are found in the Pahlavi commentary to Nīrangistān 48. The priest, taking in hand two " Zaoθra ' cups, recites a ' Xšnaoθra ' to the waters. For the text, translation and other remarks, see Aērpatastān and Nīrangastān by S. J. Bulsara, Bombay 1915, pp 237-238.

Fragment VIII—whose text is corrupt seems to be a curse to destroy an enemy. The last line ' adā zī avā drūjō avō bavaiti skəndō spayaθrahe ' is borrowed from Gāθā-Yasna Hā 30. 10. It is translated thus : ' For then shall descend the destruction of the prosperity of deceit. '

In section 2, we read a reference to the winter of Malkuš, called after Avestan Mahrkuša, the " Destroyer ", which is the terrible winter which drove Yima into the Var. Cf. Vend. II. The being Mahrkuša, who was either a demon or a sorcerer of particularly malignant power, is named only once in Avesta in this Fragment VIII. Bartholomae (Air Wb. 1147) derives it from root marəč, to destroy. See Dātistān ī Dēnīk Pursišn 36.94 and Mēnōk ī Xrat. Ch. 27.28 and Gray's Foundation of the Iranian Religion p. 209. and S. B. E. Volume 47 p. 108.

Fragment IX—This fragment is couched in corrupt language and it seems to be meant as a glorification of the Ahuna Vairya prayer, which is regarded by all tradition to be specially holy and efficacious. Yasna Hā XIX is an Avestan commentary extant on the Ahuna Vairya and through-out the Avesta, we have praises of this significant prayer. The prayer Ahuna Vairya is not only a profession of faith but also a māθra-mantra securing protection and came to be regarded as the most powerful

single weapon used by the Zoroastrians against the forces of evil. For further details, see selections from Avesta by Dr. Taraporewala and also his "Divine Songs of Zaraθustra." For the latest translation and explanation of this prayer, see Benveniste, "La priere Vairya" in Indo-Iranian Journal I. 1957.77 ff; H. Humbach, "Das Ahuna-Vairya-Gebet", Münchener Studien Zur Sprach Wissenschaft XI. 1957, 67-84; J. Duchesne-Guillemin, "Exégèse de l'Ahuna Vairya, Indo-Iranian Journal 1958, pp. 66.71; Ilya Gershevitch, A Hymn to Mithra, pp. 328-329 and W. Hinz, "Zum Ahuna-Vairya Gebet, Indo-Iranian Journal IV. 1960. 154-159. For various translations of this unique prayer, see Religion of Zarathushtra by Dr. I. J. S. Taraporewala.

Para 3 of this fragment is taken from Yasna Hā 70, 6-7.

Pursišnīhā or Tehmuras Fragments.

Prof. Geldner remarks: "A treasure store, still partly unexplored, is hidden in Pahlavi Books in the form of quotations from the lost texts. Larger fragments have been preserved together with the Pahlavi Commentary or have been incorporated in more modern Pahlavi writings". Amongst these fragments stands 'Pursišnīhā or 'Tehmuras Fragments'. Numerous shorter Avesta quotations are found in the so-called 'Pursišnīhā', a kind of catechism in Pahlavi. The text is made up of 59 questions with their cerresponding answers in Pahlavi, substantiating the answers by means of Avesta quotations together with their Pahlavi versions. Professor Darmesteter designated this text as 'Fragments Tahmuras" after the owner of the Ms. TD 2. Tahmuras Dinshah Anklesaria and I have retained the same title in the Text. Professor Karl Geldner and Professor Christain Bartholomae called it by the name, "Pursišnīhā", a Pahlavi word meaning questions, adopted from the first word of the superscription in Ms. TD 2. As stated above, these texts are quotations introduced into the answers in support of the dogmatic statements contained in these answers. They are sometimes not given in full but only mentioned by their first or some other typical words. However, the Pahlavi translation which accompanies the Avestan Text and which is more complete than the fragments given, serves great help for the correct understanding of the original.

The superscription in Ms. TD 2 is Pursišnīhā čand hačpaččēn <ī> hōšag, meaning, several questions from a copy which is a cluster, i.e., a miscellany as correctly read by Prof. D. N. Mackenzie. This text is therefore purely a miscellany and as such deals with various topics which have no connection with one another. Only a few Avesta quotations are borrowed from Yasna Text and Nīrangistān respectively, and the rest can not be traced to any extant Avesta. They may perhaps be taken from the lost Nasks. A few passages from the text may be cited, as they are interesting and illuminating.

(1) Vəhrkāi hizvą̄m daδāiti yō azrazdāi mą̄θrəm čašte.

i.e. 'he who teaches Holy Spell to the unbeliever gives a tongue to the wolf.'

Here the Pahlavi versionist explains the term wolf by ' heretic ' ahrmōɣ-an apostate, a renegade thus: He who teaches Holy spell to him, the distorter of truth, gives a tongue to the wolf [i.e. a heretic] [for this reason he becomes most oppressive in the world] (VII. (3))

(2) mā-ča tē iθra Spitama Zaraθuštra astvatahē aŋhəuš
didrəzvō pisa manaŋhīm paiti–raēxšiša ;
yō zī Spitama Zaraθuštra astva <ta> hē aŋhəuš
didrəzvō pisa manaŋhīm ahūm paiti-ərənāišti ;
Nōit hē gāuš bvat, nōit ašəm nōit raočō, nōit Vahištō
aŋhuš yō mana yat Ahurahē Mazdå ;
bvat vīspanąm aša-čiθranąm paoišəštəmča yat
ərəɣat daozaŋhūm [(XL, XI I, 90, 91-93)].

Translation :

(90) And thou shouldst not here, O Spitama Zaraθuštra ! holding firmly the treasures of the corporeal life abandon the spiritual life ; (91) for he who, O Spitama Zaraθuštra ! holding firmly to the treasures of the corporeal life, forsakes the spiritual life, (92) such person shall neither possess the Bull, nor Righteousness, neither celestial light, nor the Paradise of Me which (belongs to) Ahura Mazdā, (93) But he shall possess the filthiest of all many kinds, the stinking hell.

(3) **Text :**

Nōit hāu sūrō, Zaraθuštra ! <yō> nōit aša sūrō. Nōit hāu tahmō, yō nōit aša-tahmō.

Nōit hāu [ās] vaoze, Zaraθuštra ! nōit, ahmāi Vašata Yō nōit ašahē Vahištahe bərəja fra-marətahē mayå vaoze. [XLVI-XLVIII. 103–106.]

Translation : 103. He is not powerful, O Zaraθuštra !
Who is not powerful in righteousness.

104. He is not brave, who is not brave in righteousness.

105–106. He who has not promulgated the wondrous powers (Mayå) of Aša Vahišta-Best Righteousness recounted with desire, has neither promulgated nor will promulgate (them) on account of that.

TD 2 Manuscript containing Bundahišn and compilation of other texts contains the text of the Pursišnīhā or Tehmuras Fragments, written by Frētōn Marzbān in Kermān on the 19th day Fravartēn of the 8th Month Ābān of the Year 978 after the 20th Year of Yazdgard, i.e, to say, 1629 A. D. It was copied from his father's copy of a manuscript written by Gōpatšāh Rustam, who himself transcribed from a manuscript by Kai Husrav Syāvaxš, who flourished in the last quarter of the fifteenth century in Yazd. The Ms. was first described by Dr. E. W. West in Grundriß der Iranischen Philologie, II, p. 106. The Avestan quotations together with their Pahlavi versions in Roman Script, translated into French

with comments, were, for the first time, published by Professor James Darmesteter in Le Zend-Avesta, Vol. III. The Editio Princeps and the English translation was published in the Sacred Books of the East Vol. IV, 2nd Edition pp. 275-299. Moreover, MS. D 51 belonging to the Mulla Firoz Library, Bombay, MS. R. 242, and MS J. 3 belonging to the K. R. Cama Oriental Institute Library, Bombay, contain the text of the Pursišnīhā. The Avesta quotations of Pursišnīhā I-44 has been printed in Avestan characters by Ervad T. D. Anklesaria in "The Text of Yašts," published by Mr. B. T. Anklesaria and printed by Mr. Hoshang T. Anklesaria in the Fort Printing Press, Bombay. Recently in 1971 Dastur Dr. Kaikhusroo M. Jamasp Asana and Professor Dr. Helmut Humbach of the University of Mainz, W. Germany has brought to light by publishing "Pursišnīhā-A Zoroastrian Catechism" in two parts-Part I, Text, Translation and Notes and Part II, Facsimiles, Otto Harrassowitz, Wiesbaden, W. Germany.

Aogəmadaēčā

The Āfrīn ī Dahmān named Aogəmadaēčā from the first word of the first Avesta quotation is a Pahlavi tract interspersed with Avesta quotations, the majority of which can no longer be traced in the extant Avesta. "The Aogəmaide", says Dastur Hoshang Jamaspji, is "a treatise that inculcates a sort of serene resignation to death." It is a sermon on death, originally written in Pahlavi, but preserved to us in a Parsi transcription, in which original Avesta tests are paraphrased. These Avestan quotations amount to twenty-nine, of which twenty-four are new and only five of these quotations have been found in the Avesta. It should not be forgotten that these Avestan quotations by themselves do not represent either a continuous or a complete text. They do not form the principal, but only the secondary text. This treatise may be called Mazdean liturgy for the dead and teaches the certainty of death and the necessity o being fully resigned and prepared for it.

Professor Geiger of Erlangen, Germany, had published in 1878, a good edition of the Pāzand Text with a Sanskrit translation, based upon a manuscript of 1497 A. D. in 'Aogəmadaēčā ein Parsen-tractat im Pāzend, Altbaktrisch und Sanskrit'. Professor James Darmesteter of France has edited the Avestan quotations with a French translation of the commentary in his Zend-Avesta iii, 154-166. Ervad E. K. Antia edited the Pāzand Text of Aogəmadaēčā in "Pāzand Texts" published by the Trustees of the Parsi Punchayet Funds and Properties, Bombay, 1909 A. D. Ervad B. N. Dhabhar contributed a paper on "The Pahlavi Text of Aogəmadaēčā" in "Indo-Iranian-Studies," being commemorative Papers in honour of Shams-ul-ullema Dastur Dr. Darab Peshotan Sanjana, Leipzig, 1925 Pp. 117-130. The Pahlavi version of this treatise is undoubtedly a later composition and is done from the original Pāzand. Dr. E. W. West rightly remarked that "at any rate it must be a late specimen of Pahlavi.." This attempt at translating the original Pāzand version seems to be the work of some learned Indian Dastur. Professor Jacques Duchesne Guillemin of the University of Liège, Belgium, has contributed a paper entitled "Les Citations Avestiques De L' Aogmadaičā" in Journal Asiatique 1936, Pp. 241-255. Professor Stig Wikander of the University

of Uppsala, Sweden, has dealt with the Avesta Quotations 77-81 in Kap. II "Der Vayu-Hymnus im Aogemadaēča" of his learned work 'Vayu-Texte und untersuchungen Zur Indo-Iranischen Religiongeschichte', Leipzig. 1941. Lastly Professor R. C. Zaehner of Oxford University dealt with these sections 77-81 in his monumental work "Zurvān, A Zoroastrian Dilemma", Oxford 1955 Pp. 84 and 103-104. Prof. James Darmesteter has dealt with this text "Aogemaidē" in S. B. E. Vol. IV, Second Edition Pp. 372-386.

These six quotations easily recognisable from the Avesta are :

1. aogəmadaēčā, usmahičā, visāmadaēčā. Yasna 41.5.

   i.e., we come, we wish and we submit.

   Pahlavi version translates the above quotation as under : 'apar rasān; xᵛarsand hōmānī patgrānī,'

   meaning : I shall come up, I shall resign myself to and I shall accept.

2. šātō-manå vaštō urvānō – Yasna 60.11.

   i.e. minds full of joy and souls with every wish fulfilled. There is a variant reading vahištō–meaning, best, most excellent for vaštō. This quotation is generally found employed by the mss. writers in the colophons. Pahlavi version runs as under : šāt ān tan kē-š varžēt ān ī xᵛēš rōβān, meaning, that person is happy who exerts himself for his own soul.

3. usə-hištat vohumanō hača gātvō zaranyō-kərətō. Vendīdād XIX. 31.

   i.e. up stood Vohu-Manah from his golden throne.

4. xᵛarəθanąm hē bərətąm zarəmayēhē raoγnahē-Yašt XXII. 18. Hāδōxt Nask.

   i.e., as food shall be brought to him spring-butter (the heavenly food).

5. Pasča para-iristim daēva dravantō dužd-dåŋhō baoδəm avaθa fra-tərəsənti yaθa maēši vehrkavaiti vehrkąt hača fra-tərəsaiti. Vendīdād XIX. 33

   i.e. the wicked evil-doing Daēvas tremble before the perfume of the purified righteous dead person in such a way, as doth a sheep assaulted by the wolf tremble before the wolf.

6. aθa jamyāt yaθa āfrīnāmi

   humatanąm...... yaθanā vohunąm mahī. Yasna 68.19–20.

   i.e. may it be so as I pray: Amen !

The rest of the quotations seem to have been quoted from the lost nasks. For the interesting study of Hāδōxt Nask see my paper on "Hāδōxt Nask" contributed to Prof. P. V. Kane Festschrift 1941 and Prof. Louis H. Gray's article on 'Hāδōxt Nask' in Journal of the American Oriental Society, Vol. 60, January–March 1947.

The author of the Aogəmadaēčā, who is not known, describes righteousness in a vivid and graphic manner in paras 51, 52, 82, 83 and 84. He says : "There

comes a day, Spitaman Zartōšt, or a night, when the cattle leave the master, or the master leaves the cattle and the soul leaves the body full of desires. *Righteousness alone,* which is the greatest, the best, and the finest of all that is in existence, *never parts from men.*

......The wicked acquire cattle, the wicked acquire horses, the wicked acquire flocks of sheep; but the wicked tyrant acquires not a store of righteousness. Seek for yourself, O Zartōšt! Ye men and women! a store of righteousness, for *the store of righteousness brings complete salvation.* For the ox turns to dust, silver and gold turn to dust, the valiant hero turns to dust; *what one thing does not turn to dust is the righteousness which a man practises upon the earth.*

Further, the author portrays in paras 32-47, 58-80, 85-102 of the Pāzand Treatise what is death. " The shades of death, we know, are all around and death holds carnival. Name and fame, greatness and glory, power and pride all sleep in death at last. Mighty kings whose names ring through the world leave their palaces, to sleep their eternal sleep on the bare earth. Every man fills his hour upon this earth, puts off his earthly garment and quietly passes away, when the hand of death knocks at his door and calls him. Man becomes dust and the dust does not stir, nor speak. Such is death. "

" Men forget death, they think not of the working of time and the perishable nature of the body. They are intoxicated with pride in their youth, they will be full of sorrow on the day of their death If, on this material world of seven regions, one man is to die, everyone should think, ' verily, I am that man '. For his own good sense he should inform men that unto all mortals that are created or are born, shall come the unseen, stealthy Demon of Death. "

" When a man goes on a journey, he takes provisions with him, but men do not take provisions for that journey from which there is no return, where they must go once for all, and for all time. "

" From death no mortal can ever escape, none has escaped until now and none shall escape hereafter; neither the priest nor the king, neither well-wishers nor evil-wishers. Neither those who fly upto the Sky, like Kāus, for with all his power and glory, he could not escape the Demon of Death. Nor those who go down to the deep and hide themselves in the bowels of the earth, like the Turanian Afrāsiyāb, but with all his might and witch-craft he could not escape from the Demon of Death. Unto everyone comes the unseen, stealthy Demon of Death, who accepts neither compliments nor bribe, who cares not for the nobility of birth and who ruthlessly destroys men. "

" The path can be avoided which a running river guards; only the path of the pitiless Vayu can never be avoided.

The path can be avoided which is guarded by a dragon of the size of the bull, that devours horses and men, that slays men and is pitiless; only the path of the pitiless Vayu can never be avoided.

The path can be avoided which a dusky bear guards; only the path of the pitiless Vayu can never he avoided.

The path can be avoided which is guarded by a robber who slays at one blow and is pitiless; only the path of the pitiless Vayu can never be avoided.

The path can be avoided which (is commanded) by an army equipped with chariots and lurking in ambush; only the path of the pitiless Vayu can never be avoided. (paras 77–81) ".

From the above passages, it will be seen that the personality of Vayu was divided into two. The Good Vayu became, like the other deities, assimilitated into the system, a beneficient power subordinate to Ahura Mazdā. In Yašt 15, Rām or Vayu Yašt worship is offered only to " that Vayu which belongs to the Bounteous Spirit." The Bad Vayu, on the other hand, became a demon of death. In the Pahlavi texts the division of the personality of Vayu into two distinct entities is complete. One is called, 'Vāyī vēh', the good Vāy, the other Vāy ī Vattar, the evil Vāy. As personal deities the two Vāys are naturally opposed. In the Pahlavi texts the Evil Vāy is simply the demon of death. He is no longer the awful and inexorable god depicted in the Aogəmadaēčā, but has become the ignoble henchman of the Devil and is indentified with Asto-Viδāt-Astō-Viδōtu; lit. he who dissolves the bones, the demon of death par excellence.

Dastur Dr. Dhalla (Zoroastrian Theology pp. 174-175) beautifully summarizes the text of Aogəmadaēčā in the following lines:

" Every creature that is born in this earth dies when the demon of death comes to it. The soul is immortal and survives the death of the body which is perishable. The ignorant man, intoxicated with the pride of youth, encircled in the heat of passion and enchained by the bonds of fleeting desires, forgets the transitoriness and death of the body. One who lives for the body alone comes to sorrow at the end of life and finds his soul thrown into the terrible den of Aŋra Mainyu. Man should act in such a way that his soul may attain to heaven after death. The individual who blindly seeks the passing good of the body, thus sacrificing the lasting good of the soul, is merciless to himself and if he has no mercy on himself, he cannot expect it from others. This ignorance brings his spiritual ruin. He shonld not live in forgetfulness of everlasting life and lose it by yielding to his passions. Man sees his fellow beings snatched away from this earth, but he grows so indifferent that he forgets that his own turn may soon come to sever his connections with this world. The man may be faring sumptuously in the forenoon, but his fall may come in the afternoon. The Demon of Death overpowers every-one. Ever since the world began and man graced this earth with his presence, no mortal has ever escaped his clutches, nor shall one ever escape until the resurrection. The priests and the princes, the righteous and the wicked, have all to reap the dreary path of death. Neither the first man, Gaya Marətan, who kept the world free from disease and death, nor Haošyaŋha, who killed two-thirds of the demons, nor Taxma Urupi, who bridled and rode on the Evil Spirit, nor Yima,

who dispelled old age and death from his kingdom, nor Dahāka, who was a scourge to humanity, nor θraētaona, who bound Dahāka, nor Kavi Usa, who flew in the sky, nor Fraŋrasyān who hid himself under the earth, could struggle successfully against death. All these great and mighty men delivered up their bodies, when Astō-Viδōtu-Demon of Death, grasped them by their hands. "

Fragment Vendīdād

These are quotations or words or phrases quoted by the Pahlavi translator and Pahlavi Commentator in the Pahlavi commentary of the Vendīdād. Professor Westergaard and Professor Spiegel have taken all these quotations as a part of the text ; but evidently they are quoted from other books and are omitted in almost all the Manuscripts of the " Vendidād Sādeh ". Ervad E. K. Antia followed suit. Prof. Geldner rightly omits such quotations. These quotations are sometimes not given in full but only mentioned by their first or some such typical words.

Yasna Fragments

These are Avesta fragments quoted by the writer in the Pahlavi Commentary in support of the statement. They are seventeen in all culled from the Pahlavi version. Of these Yasna Hā IX–Hōm Yašt contains six quotations. In the very first para of Hā IX the poet quotes ' xᵛahē gayəhē xᵛanvatō aməšahē ' as a gloss, which does not form part of the text. The quotation means ' of his own shining immortal life. ' The same quotation occurs in Tir Yašt–Yašt 8. 11 where it forms part of the text. These quotations consist of two or three or four words. In the foot-notes to the text, I have cited the references from which they are quoted. In Yasna Hā 30.11 xᵛ*in ā hēn* is a Pahlavi phrase written in Avesta characters ; it means ' the bright metal' . Its correct and proper Avesta equivalent would be xᵛaēna-ayah. ' the name of the substance of the Sky-āsmān. Cf. Yašt XIII. 2. Fravartēn Yašt which describes the sky as " ayaŋhō kəhrpa xᵛaēnahē " i.e., in the form of the bright metal. See Bailey, Zoroastrian Problems in the IX century Books pp. 127 ff. Oxford 143 and Second Edition 1971.

Ēhrpatistān and Nīrangistān.

Of all the lost Nasks, the one of which the largest fragments have been preserved is the seventeenth one called Hūspāram. It was composed of sixty-four Frakarts or chaptrrs, of which two of the first thirty were called Ēhrpatistān, the Sacerdotal Code and Nīrangistān, the Ritual Code. The Nīrangistān has been long known under that title, but ought to be called, ' Ēhrpatistān, the Sacerdotal Code and Nīrangistān, the Ritual Code, the former dealing chiefly with clerical organisation and the latter with a portion of the ritual. The last seven-eights of the Nirangistan (§§ 19–109) correspond exactly with the account of the first half of the Nīrangistān section of the seventeenth Nask, given in Dēnkart Book VIII, Ch, XXIX 1-17 and the previous part of the Nīrangistān (§§ 1-18) corresponds with the description of some portions of the previous Ēhrpatistān section of the same Nask. Their general contents are known from the analysis of the Nasks

given in the Dēnkart Book VIII Ch. 28-29. See Sacred Books of the East, Vol. 37. Pahlavi Texts IV. pp. 92-97. As this correspondence is quite close, it may be considered certain that the Nīrangistān consists of two fragments of that Nask, nearly as it existed in Sassanian times.

These two Zend treatises were treated like Vīdēvdāt, that is to say, were translated and commented upon in Pahlavi at least partially. The so-called Nīrangistān text contains the Zend Original text with a Pahlavi translation and a lengthy commentary, wherein many connected questions are dealt with and a considerable number of Avesta quotations from other Nasks are adduced. The principal text is always accompanied by a translation, while the quotations are not. They are either formulas recited during the performance of the ceremonies, or texts adduced as demonstrative or explanatory of such or such statement. These quotations once removed, there remains a continuous text which answers closely to the analysis in the Dēnkart Book VIII. But a comparison with that analysis, as well as the internal evidence shows that only a part of the original text is preserved, and that the Pahlavi Manuscript, as it has come to us, is the juxtaposition of portions of two independent Books, the Ēhrpatistān and the Nīrangistān proper, the beginning and end of both being lost. In other words, it contains a part in the middle of the Ēhrpatistān (§§ 1-18) and the greater part of the Nīragistān, the end of the latter being lost as well as a short passage at its beginning. It consists of three 'frakarts' and treats of a great number of minute details regarding rites and ceremonies and precautions to be adopted while performing them. The opinions of many of the old commentators mentioned in the Pahlavi Vendīdād are also often quoted in this work.

All the Manuscripts of the Nīrngistān, known to be in existence, present the same juxtaposition, as they are descended from one and the same manuscript, of which the copyist having in his hands a fragment of the Ēhrpatistān and a more complete Nīrangistān copied the two as one and the same book, which took the name of the larger fragment. A manuscript of this work was first brought from Iran to India by Mobad Jāmāsp in 1720, and from this all the known Indian copies have descended, including Martin Haug's MS. MH8 and Westergaard's MS. K 41. This original MS. has disappeared, but a careful copy of it, having been taken by Jāmāsp Asa in 1727, is now the best authority for the text in India, a photozincographed facsimile of this copy has been prepared by the Parsis for early publication. According to a memorandum on the first folio of Jāmāsp Asa's copy, Mobad Jāmāsp states that the original, from which he was copying, was written by Shāpuhar Jāmāsp in 1471. The well-known Pahlavi scholar Mobad Tehmuras Dinshawji Anklesaria obtained from an Iranian Mobad, a codex from Persia containing a copy of the more complete Bundahišn known to the Iranian Parsis, written in the sixteenth century followed by a copy of the Nīrangistān in a different handwriting, but without a colophon as the last 16 folios of the text were lost. This copy which may be called T from its owner's name, supplies the contents of three folios and several other short passages omitted in Jāmāsp's copy which may be called H, also from its owner's name, Dastur Hoshang Jāmāsp of Poona. The text contained in this Volume is based upon Nīrangistān, a photozinco-graphed facsimile ed. by Dastur Dr. Darab Peshotan Sanjana, Bombay 1894. Professor

James Darmesteter has published the Avesta text with a French Translation and many notes on its Pahlavi version, among the Fragments in his Magnum opus. Zend-Avesta Vol. III. The Sacred Books of the East Vol. IV. Second and revised Edition, contains the text in Roman Characters and translation with illuminating notes on the Ehrpatistān and Nīrangistān. Pp. 300-368. Dr. E. W. West contributed a short note on " The Nīrangistān ' in the Grundriß der Iranischen Philologie II. 85 Seq. Well-known Avesta Scholar, Principal Sohrab J. Bulsara translated into English for the first time fully with copious notes " Ehrpatastān and Nīrangistān ", or "the Code of the Holy Doctorship and the code of the Divine Service" 1915 A. C. and thus Mr. Bulsara has laid all Iranian Scholars under a deep debt of gratitude which they can scarcely repay. In this work unfortunately Mr. Bulsara has not referred to Prof. Ch. Bartholomae's Altiranisches Wörterbuch, which would have cleared many doubts from his mind and furnished numerous suggestions as regards the corrupt state of the text. Inspite of this Mr. Bulsara has overcome all these difficulties and filled up the lacunae in Pahlavi Literature. Dr. Anatol Waag published in 1941 Nīrangistān, der Awestatraktat über die Rituellen Vorschriften, Herausgegeben und Bearbeitet, Leipzig, 1941. In this work he has translated Nīrangistān portion beginning with § 19 with Pahlavi version and left off the Pahlavi commentary. This modern work by the European scholar has been frequently consulted in the preparation of the text in this volume.

A summary of the subject-matter treated of in this book, with reference to the analysis in the Dēnkart, is given below

Frakart I

First Part (Fragment of the Ehrpatistān)

I §§ 1-9 The priest on duty out.

II §§ 10-18 The Student priest.

Ehrpatistān deals with the following subject-matter :

(i) Qualifications of the priest-while selecting the candidate all physical, mental and spiritual disqualifications are to be taken into account.

(ii) Instruction and Study.

(iii) The initaition into the holy orders.

(iv) The triple order. Av. θrāyaona.

(v) The Quinary order.

(vi) The Octonary order-Hāvnān, Ātarvaxš, Frabarətar, Ābərət, Āsnatar, Raēθwiškar, Zaotar and Sraošāvarəz.

(vii) Ministerial operations.

(viii) Political influence.

(ix) Proficiency in the Healing Art. According to Avesta the priest is the spiritual physician and Ardibehešt Yašt-yašt 3, mentions the

priest as the best of the healers and the most efficient physician. This has a reference to his being a curer through the Holy Spel which appeals directly to the spirit.

(x) Powers of Divination.

(xi) Noble Service of the World. With the sublime spirituality, with the marvellous attainments and with the benevolent and beneficent occupation, these holy divines are just the proper ministers for the salvation and happiness of the human race.

Second Part – Nīrangistān proper

I §§ 19–27 : The Zaotar and the Rāspi.

II §§ 28 : The 'drōn' the Sacred Cake made of Wheat flour.–the preparation, arrangement and dedication.

III §§ 29–30 : On failure in celebration through inebriety-strong intoxicated drink forbidden during the sacrifice.

IV §§ 31--37 : The recitation of the Gāθās or Psalms of Zaraθuštra.

V §§ 38–40 : The sacrifice performed by a Zaotar or a Rāspi in a state of sin.

Frakart II

I §§ 41–45 : The celebration of the Gāhānbārs–Seasonal Festivals.

II §§ 46–51 : The Glorifications relating to the several Gāhs–Ušahina–Hāvan–Rapiθwin–Uzīrin–Aiwisruθrəm.

III §§ 52–64 : The offerings for the Gāhānbars, Seasonal Festivals

IV §§ 65–71 : The libations or Votive offerings.

V §§ 72–84 : The functions and place of the Eight Officiating Divines.

Frakart III

I §§ 85–87, 91–96 : The Kūsti and Sadra–the Sacred Girdle and the sacred white Vesture.

II §§ 88–90, 97–104 : The preparation of the Sacred Barsom twigs.

III §§ 105–109 : The fire-wood and the implements for yasna ceremony.

Sundry Fragments.

I. The text of 'čiθrəm buyāt' is found in Parsi Prayer known as 'čiθrəm buyāt' from its initial two words. It was published by Tīr Andāz in his Khordeh Avesta and by Sachau in his 'Neue Beiträge, Vienna 1871 p. 823. In line 3rd

some text gives the variant reading 'taoxma' instead of θwąm. The word 'taoxman' Sb. neu. means 'seed-germ' and may correspond with Skt. tokman, a young green barley, New Persian 'Tuxm', Pahlavi tōxm. tōxmak (Bartholomae, Air Wb. 623). Old Persian Inscription is taumā-sb. meaning 'family'. The word θwąm seems to be incorrect in line 3rd and does not fit in the context at all. If we transcribe θwąm into Pahlavi characters, it would be nothing but *tōxm*, Av. 'taoxman.' Correct text therefore, would be 'taoxma pitum buyāt ahmya nmānē', i.e. may there be family and food in this house.

II. The second fragment is generally found quoted in the Pahlavi colophons at the end of Zend Manuscripts, sometimes with defective orthography. This forms part of the Avesta fragment given by Prof. Geldner as Yasna Hā 72. 11. He states that it forms part of the colophon of K 5, colophon No. 213 and it is not a part of the Yasna itself. The first line is an Avestan maxim and sums up the Religion of Zaraθuštra in a nutshell. It is translated thus : 'there is only one path which is of Righteousness-Truth, all other paths are false paths.'

The second line of this fragment is rather difficult and Prof. Bartholomae leaves out this quotation untranslated as obscure in his Magnum Opus Air Wb. 856. In this line the word 'daēnąm' offers some difficulty. Is it used for duš-daēnąm, of wicked faith, of evil religion ? The second word in this quotation is parājitīm, acc. sing of parājiti. Prof. Bartholomae (Air Wb. 856) leaves the word unexplained with a query mark. I think the word parā-jiti may be derived from parā, Skt. parā, adv. meaning away, aside and jiti, abst. noun from $\sqrt{Ji}$-to win, to conquer, meaning victory, triumph, success. Hence the whole word parā-jiti, means lit. away or aside from victory, i.e. defeat. Compare Sanskrit word पराजय, parājaya. The third word in this quotation which offers difficulty is frākərəitīm, which is also left off unexplained by Prof. Bartholomae in his Air Wb. 1011. The word in quesition is probably derived from Kərət-with frā-prefix to cut asunder, to destroy by cutting asunder, compare Skt. Kṛṇāti, Kṛṇoti. Pahlavi version of this quotation as given in the colophon is as under 'Kē gannāk mēnōk ī dūš-dēn dēvyasnēn yātūk frāč ō martōmān Kirrēnīt ēstāt.' It is translated thus : 'Whereby the Evil Spirit of the wicked faith, the dēv-worshipping sorcerer, had verily destroyed mankind'. Dr. West (S. B. E. 37, p. 484.) translates the quotation as under : Which the evil spirit of the heretical demon worshippers, the wizard, has forced on to mankind. Dr. J. M. Unvala (Collection of Colophons of Manuscripts bearing on Zoroastrianism in some Libraries of Europe, Bombay 1940, Pp. 128-129) translates the quotation in question thus :

" May (he) who is the deceiving spirit, of evil religion and pertaining to the dēv-worshippers, the sorcerer, be exterminated away (from) men. Prof. Darmesteter translates the Avesta quotation as follows : 'It is the religion, very destructive to Āŋra Mainyu which breaks to pieces the adorators of the daēvas, men who live in error. (Zend Avesta III. 150 and S. B. E. Vol. IV. p. 369, 2nd Edition). Professor Ch. Bartholomae (Air Wb. 856) leaves out this passage untranslated as obscure. I translate the Avesta fragment in the following strain :

' There is only one path which is of Righteousness, all other paths are false paths (which will ensue in) the defeat (parajitim) and destruction-annihilation (frākərəitīm) of the most destructive faith of the Evil Spirit Āŋra-Mainyu and of the Daēva-worshippers. '

III. In the Indo-Iranian Journal Vol. X. No. 4. 1968, Professor Karl Hoffmann of the University of Erlangen, West Germany, has contributed an erudite paper on " The Avesta Fragment Fr. D 3 ". The Fragment designated by Fr. D 3 in Bartholomae's Air Wb. p. ix, has been published by Darmesteter. Zend-Avesta III p. 150 on the basis of three MSS. JP1, JP 129 and B. 29.

Prof. Hoffmann has found three more references in MSS. (Bartholomae, Zendhandschriften p. 119) K 4 (Unvala, collection of Colophons, P. 124) and in R.(Darab Hormazdyar's Rivāyat edited by M. R. Unvala Vol. II 1922, p. 371). Thus the author has collated all these six Mss. in arriving at the correct reading and meaning of the Fragment in question. According to Prof. Karl Hoffmann, the whole fragment in the supposed original form should run as under :—

" Nōiṯ čahmi Zazva yō nōiṯ urune zazva.

Nōiṯ čahmi zazuši yā nōiṯ urune zazuši.

Naē-čiš iδa zaraθuštra sūš yaθa him ādarə mašyāka ".

He translated thus : " He has not won anything who has not won (anything) for his soul : She has not won anything who has not won (anything) for her soul. Here on earth there is not any prosperity, Zaraθuštra, as ordinary peopele call it."

The Pahlavi translation given of the Avesta fragment in the colophon consists generally in a mere paraphrase which can not help us in ascertaining the correctness of the Av. word, The Pahlavi version is quoted as under :-

' nē-š čīš grift kē-š nē rōβān grift ; tā nun-ič nē čīš girēt kē nē rōβān grift ; aδak-aš hač dēvān sūt nē bavēt, spitamān Zartōšt ! ut nē-č hač ān ī vatak martōm ; apar hakar-šān pat būn sūt bavēt, aδak-šān sar Ziyān bavēt. '

' He has not gained anything, who has not gained (anything) for his soul ; now therefore he does not gain anything, who has not gained (anything) for his soul. Then to him neither there will be any benefit from the dēvs, O Spitama Zartōšt ! nor even from the wicked persons ; if there may be any benefit (to him) in the beginning from them, then in the end there will be destruction from them . '

Ervad B. N. Dhabhar in his book, " The Persian Rivayats of Hormazyar Framarz and others and their Version with introduction and Notes, Bombay 1932 p. 596 quotes and translates first two lines of the fragment as under :

Nōiṯ čahmi zazva yō nōiṯ urvan zazva : he has got nothing who has not sought (the welfare of) his own soul.

Nōiṯ čahmi Zazush yō nōiṯ urvān zazuš : he will get nothing [who will not seek (the welfare of) his soul.

IV. This Fragment 4 from the Hāδōxt Nask is quoted in the Sad-dar (Ch. 40) to impress upon the children the respect and reverence due to their parents and teachers. It is translated thus : 'Thou shouldst not inflict pain or torment, O Zaraθuštra ! (thy father) Pourušaspa or (thy mother) Duγδava or (thy) teachers.' This is really an excellent precept and must be strictly followed. Dr. E. W. West in S. B. E. Vol. XXIV Oxford, 1885 translates the passage of "Sad Dar" or "the hundred subjects", Chapter XL p. 302 as under :

"In the commentary of the Hâdôxt Nask it says :- Mā âzârayôiš, Zara-θuštra ! mā Pourušaspem, mā Duγδōvąm, mā aēθrapaitiš, 'it is not desirable that thou, O Zaratušt ! shouldst distress thy father, or mother, or priest." In the foot note he remarks : "This Avesta passage is not known to be extant elsewhere, and its orthography has been corrected in accordance with the translation attached to it by the author of Sad Dar."

V. Fragment 5. consists of two words "čaθrayāim āθraiąm" which are found quoted in the Pahlavi Text "Šāyist Nē Šāyist" Ch. XIII. Bartholomae (Air Wb. 578) leaves the quotation as doubtful. Dr. Firoze M. P. Kotwal in his book "The Supplementary Texts to the Šāyist Nē Šāyist" Ch. XIII. Para 17 gives the text "čaθrayāim āθrayąm" and remarks that "no satisfactory meaning has been found for these Avestan words, which are generally regarded as corrupt." He further adds that "West (p. 360 n. 4) suggests tentatively taking them to mean "a quadrapal fire" and Darmesteter (ZAI p. 261 n. 1. p. 252 n. 12) seeks to connect the words with āθrəm čiθrā-avaŋhəm, but this yields no satisfactory meaning in the present context. However Darmesteter translated this corrupt quotation by "the manifestation by the fire", i.e., the manifestation of the truth by the fire-ordeal."

VI. Fragment 6 consisting of only six words is found quoted in the Pahlavi Text "Šāyist Nē Šāyist" Ch. XIII para 6. The fragment is very corrupt and is indecisive in text as well—Dr. E. W. West (Sacred Books of the East Vol. V Oxford 1901, P. 356) quotes the fragment thus : 'anaomō manaŋhē daya vīspāi kva, kva parō ?' and translates it, 'where are they to be produced beyond every thought ? and where before ?' He remarks in the foot-note that "both the Avesta texts here quoted and the translation suggested must be received with caution, as the MSS. do not agree in the three central words ; K_{20} has manaŋhē dya vīspāi kaua and M6 has manaŋhē kya vīsāi Kaia" - He further adds that "the writer seems to have been quoting from a Pahlavi version of the Nask, which contained this Avesta quotation." Dr. Firoze M. P. Kotwal in his book, "The Supplementary Texts to the Šāyest Nē - Šāyest" Kobenhavn, 1969, P. 42-43 and p. 101, gives the text of the fragment as "anaomō manaŋhe kya visāi kya kava parō" and leaves it untranslated and remarks that "anaomō is a hapax and the general tenor of the Avestan remains obscure." Prof. James Darmesteter gives the text of the fragment as "anaomō manaŋhē kya vīsāi kva parō" and leaves it untranslated. Prof. Ch. Bartholomae (Air Wb 114) quotes the text without any explanation. The fragment in question is most corrupt and as such cannot be translated.

VII. This 'Nirang' is an 'Avestā i mār Zadan' or 'text to be recited while killing a serpent' as per heading given in New Persian in the Pāzand Texts, edited by Ervad K. E. Antia, Bombay, 1909 p. 198. According to 'Le Grand Ravāẹt (in the Bibliothèque Nationale in Paris Supplèment Persan, No. 47), if a person recites this 'Nirang' or Sacred formula while killing a serpent (mār), he gathers thereby the same merit as if he had killed a heretic. Àšmōɣ—Av. -ašəm-aoɣa, lit. distorter of truth, heretic, renegade or apostate is thoroughly condemned in the Zoroastrian Religion. This text of this fragment is too corrupt and obscure which defies any attempt at translation. But it contains an allusion to Varšna, Son of Haŋhaurušay, son of Jāmāsp, whose Fravaši or Guardian Spirit is invoked in the Roll Call of Honour mentioned in the Fravartēn Yašt-yašt XIII. para 104. to withstand the evil *Pairikās*, the evil dreams, evil visions and evil apparitions. See Bartholomae Air Wb 1380 and 1768. In Air Wb. 1380. Prof. Bartholomae has quoted the text of this fragment from the Munich Manuscript.

M. F. KANGA.

वंदिदात्

[वी-दअेवोदात]

॥ प नाँम् इ यज़्दाँ ॥

फ़्रकर्त् १

म्रओत् अहुरो मज़्दाो स्पितमाइ ज़रथुश्त्राइ। अज़॔म् दधाँम् स्पितम ज़रथुश्त्र असो रामो-दाइतीम् नोइत् कुदत्[1-] षाइतीम्[-1]। येइधि[2] जी अज़॔म् नोइत् दइध्याँम् स्पितम ज़रथुश्त्र असो रामो-दाइतीम् नोइत् कुदत्[1-] षाइतीम्[-1] वीस्पो अङ्हुश्[3] अस्त्वाो अइर्यनॅम् वअेजो फ़्राष्न्वात्[4] ॥ १ ॥

पओइरीम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ़्राथ्व्ऱरॅसॅम् अज़॔म् यो अहुरो मज़्दाो अइर्यनॅम् वअेजो वङ्हुयाो[1] दाइत्ययाो। आअत् अहे पइत्यारॅम् फ़्राकॅरॅंतत्[2] अङ्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्कोॅ अज़िम्च[3] यिम् रओइधितॅम् ज़्याँम्च दअेवो-दातॅम् ॥ २ ॥

दस अत्रथ माोङ्हो ज़यन द्व हाँमिन। तअेच हॅंति सरॅत आपो सरॅत ज़॔मो सरॅत उर्वरयाो[1] अध ज़्याोस्चित् पइरि-पतइति[4] अध फ़्रअेश्तॅम् वोइघ्ननाँम् ॥ ३ ॥

बितीम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ़्राथ्व्ऱरॅसॅम् अज़॔म् यो अहुरो मज़्दाो

गाउम्[1] यिम् सुघ्धो-षयनॅम्।

आअत् अहे पइत्यारॅम् फ़्राकॅरॅंतत् अङ्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्कोॅ स्कइतीम् याँम् गवच दयच पोउरु-मह्र्कॅम्[2] ॥ ४ ॥

थ्रितीम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ़्राथ्व्ऱरॅसॅम् अज़॔म् यो अहुरो मज़्दाो

(1) 1. West & Antia : कुदत्-षाइतीम् 2. West, Antia, Hj : येधि 3. Sp : अङ्हुश्. 4. Geld-mss : फ़्राष्नवात् (2) 1. Sp : वङुह्यो. 2. West : फ़्राकॅरॅनृतत्. 3. Sp : अज़ीम् (3) 1. Sp : उर्वरो. Geldner has taken the quotation 'अध ज़िमहे मइधीम् अध ज़िमहे ज़रॅन्वअेम्' after the word उर्वरयाो as a part of the text; but in fact, it is an Avestan quotation quoted by the Pahlavi translator in Pahlavi Version. Hj. rightly omits this. Hence deleted from the text. 4. Sp. & HJ: पइरि पतइति (4) 1. Geld-mss : गओम्; HJ : गाइम् 2. Sp : पोउरु मह्र्कोॅ.

मोउरुम् स्रूरॅम् अषवनॅम् ।

आअत् अहे पइत्यारॅम् फ़्राकॅरॅंतत् अङ्ग्रो मइन्युश् पोउरु-महर्को मरॅधाँम्च वीथुषाँम्च ॥ ५ ॥

तूइरीम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ़्राथ्वॅरॅसॅम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो

बाख़्धीम् स्रीराँम् अॅरॅध्वो-द्रफ़्षाँम् ।

आअत् अहे पइत्यारॅम् फ़्राकॅरॅंतत् अङ्ग्रो मइन्युश् पोउरु-महर्को ब्रवरॅम्च उसधस्च* ॥ ६ ॥

पुख़्धॅम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ़्राथ्वॅरॅसॅम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो निसाइम् यिम् अंतरॅ मोउरुम्च बाख़्धीम्च । आअत् अहे पइत्यारॅम् फ़्राकॅरॅंतत् अङ्ग्रो मइन्युश् पोउरु-महर्को अघॅम्च† वीमनोहीम्[1] ॥ ७ ॥

क्ष्तूम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ़्राथ्वॅरॅसॅम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो

हरोयूम् यिम् विश्[1-] हरॅज़नॅम्[-1] ।

आअत् अहे पइत्यारॅम् फ़्राकॅरॅंतत् अङ्ग्रो मइन्युश् पोउरु-महर्को सरस्कॅम्च[2] द्रिविकाच ॥ ८ ॥

हप्तथॅम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ़्राथ्वॅरॅसॅम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो । वएकॅरॅतॅम् यिम् दुज़को-सयनॅम्[1] । आअत् अहे पइत्यारॅम् फ़्राकॅरॅंतत् अङ्ग्रो मइन्युश् पोउरु-महर्को पइरिकाँम् याँम् ख़्नाँथइते[2] या उपङ्हचत् कॅरॅसास्पॅम् ॥ ९ ॥

(6) * West, Sp, HJ, Antia append hereafter नुर्तु; Geld-mss. give in Pahlavi characters *nnrtn*. The word seems to be of doubtful origin and of obscure meaning. It is not supported by the Pahlavi Version. (7) † Sp: inserts in square brackets. 1. Geld: वीमनो हीम्. Pahlavi Version *gūmānikīh*. (8) 1. West & Antia: विश् - हरॅज़नॅम्; HJ: विश्हरॅज़नॅम्. 2. Sp: स्रस्कॅम्च. (9) 1. West & Antia: दुज़को-षयनॅम्; HJ: दुज़को सयनॅम्; Sp: दुज़को षयनॅम्. 2. West; Sp, Hj, Antia: ख़्नाँथइति.

अश्तॅमॅम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ़्राथ्व़्रॅरॅसम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो उर्वाँम् पोउरु-वास्त्राँम् । आअत् अहे पइत्यारॅम् फ़्राकॅरॅॅतत् अङ्ग्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को अघ अइव़िश्तार ॥ १० ॥

नाउमॅम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ़्राथ्व़्रॅरॅसम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो ख़्नॅॅतॅम् यिम् वॅह्र्कानो-षयनॅम् । आअत् अहे पइत्यारॅम् फ़्राकॅरॅॅतत् अङ्ग्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को अघ अनापॅरॅथ श्यओथ्न या नरो-वअेपय ॥ ११ ॥

दसॅमॅम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ़्राथ्व़्रॅरॅसम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो हरख़्वइतीम् स्रीराँम्† । आअत् अहे पइत्यारॅम् फ़्राकॅरॅॅतत् अङ्ग्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को अघ अनापॅरॅथ श्यओथ्न या नसुस्पय ॥ १२ ॥

अअेवॅॅदसॅम्[1] असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ़्राथ्व़्रॅरॅसम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो हअेतुमॅॅतॅम्[2] रअेवॅॅतॅम् ख़्वरॅनङ्हॅॅतॅम्[3] । आअत् अहे पइत्यारॅम् फ़्राकॅरॅॅतत् अङ्ग्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को अघ यातव ॥ १३ ॥

* अअेम्च अहे चिथ्रो-दक्ष्तो अङ्हत् अअेम् चिथ्रो-पइति-दयो यथ कवचित्[1] जसॅन् । ज़ओयेहे यातुमॅॅतॅम्[2] । अध हॅॅति यातुमस्तॅम । †अध तअेचित् उज़्जसॅॅति या मॅरॅॅच्याइच ज़रॅधघ्न्याइच[3] क्ष्ताँमिचत्च मधख़्हेच तून् ॥१४॥

(12) †Geld-mss. append अॅरॅघ्व़्रो-द्रफ़्षाँम् ; Sp inserts. अरॅघ्व़्रो-द्रफ़्षाँम् in square brackets. (13) 1. West, Sp, HJ, Antia : अअेवोदसॅम्. 2. Sp. Antia : हअेतुमॅॅतॅम्. 3. Sp : ख़्वरॅनङ्हॅॅतॅम् ; Antia : ख़्वरॅनङ्हॅॅतॅम्. (14) * This para seems to consist of glosses and does not seem to belong to the original Avesta text. This may therefore be deleted from the text. Geldner takes this Para as a part of the text. Dr. E. W. West observes:-- "These Avestan phrases are evidently the remains of an old Zend in the Avesta language, the first portion of which is given by the Pahlavi translator only in Pahlavi, while he gives these phrases in both Languages". Vide Haug's Essays on the Religion of the Parsees, second edition, page 229. 1. Geld-mss : कवचत् ; Antia & Sp : कवच; HJ : कच. 2. Geld : यातुमॅॅतॅम्. †Darmesteter treats अध तअेचित्......मधख़्हेच तून् as a fragment. Barth. regards क्ष्माँमिचत्च मधख़्हेच as a gloss. HJ, Antia, Sp insert तून् after मधख़्हेच. Geld omits. But there is a deep-seated curruption in this word. 3. Antia : जरॅधघ्न्याइच,

द्वदसॅम् असङ्ह-हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ्राथ्वॅरॅसॅम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो रघाँम् थ्रिज़ॅन्तूम् । आअत् अहे पइत्यारॅम् फ्राकॅरॅन्तत् अङ्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को अघॅम्च उपरो[1]-वीमनोहीम्[1] ॥ १५ ॥

थ्रिदसॅम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ्राथ्वॅरॅसॅम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो

चख्रॅम् सूरॅम् अषवनॅम्[1]

आअत् अहे पइत्यारॅम् फ्राकॅरॅन्तत् अङ्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को अघ अनापॅरॅथ श्यओथ्न या नसुस्पच्य[2] ॥ १६ ॥

चथ्रुदसॅम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ्राथ्वॅरॅसॅम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो वरॅनॅम् यिम् चथ्रु-गओषॅम् यह्माइ ज़ायत थ्रएतआनो जन्त अज़ोइश् दहाकाइ । आअत् अहे पइत्यारॅम् फ्राकॅरॅन्तत् अङ्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को अरथ्व्याच दक्ष्त अनइर्याच दव्र्हॅउश्[1] अइव्रिश्तार ॥ १७ ॥

पञ्चदसॅम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ्राथ्वॅरॅसॅम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो यो हप्त हॅन्दु[1] । आअत् अहे पइत्यारॅम् फ्राकॅरॅन्तत् अङ्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को अरथ्व्याच दक्ष्त अरथ्वीम्च गरॅमाउम् ॥ १८ ॥

क्षवश्-दसॅम् असङ्हाँम्च षोइथ्रनाँम्च वहिश्तॅम् फ्राथ्वॅरॅसॅम् अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो उप अओधएषु रङ्हयाो यो[1] असारो अइव्याक्षयेइन्ति । आअत् अहे पइत्यारॅम् फ्राकॅरॅन्तत् अङ्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को ज़्यॉम्च दएवो-दातॅम्* ॥१९॥

हॅन्ति अन्याोस्चित् असाोस्च षोइथ्राोस्च स्रीराोस्च गुफ्राोस्च बॅरॅख्धाोस्च फ्रषाोस्च बाम्योस्च ।

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ २० ॥

(15) 1. Geld : उपरो–वीमनो–हीम् (16) 1. Sp. gives अषवनॅम् in square brackets. 2. Geld-mss. नसुस्पचय; Antia : नसुस्पच्य. (17) 1 Geld : दइव्र्हुश्; Sp : दव्र्हुश्. (18) 1. West, HJ, Antia : हिन्दु. (19) 1. West, HJ, Antia : योइ.

* All printed texts-Geld, Sp, West, Antia, HJ.- wrongly append hereafter तओज़्याच दव्र्हुश् अइव्रिश्तार. But evidently these words belong to the commentary. These words are not translated into Pahlavi Version of the Vandidat.

फ़्रकर्द् २

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् ।
अहुर मज़्द मइन्यो
स्पॅनिश्त दातरॅ गएथनाँम्
अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् ।
कह्माइ पओइर्यो मश्यानाँम् +अपॅरॅसॅ तूम् यो अहुरो मज़्दो अन्यो मन यत् ज़रथुश्त्राइ । कह्माइ फ़्रदअेसयो दअेनाँम् याँम् आहूइरीम् ज़रथुश्त्रीम् ।। १ ।।

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो ।
यिमाइ स्रीराइ ह्वाँथ्वाइ अषाउम् ज़रथुश्त्र ।
अह्माइ पओइर्यो मश्यानाँम्[1]
अपॅरॅसे अज़॒म् यो अहुरो मज़्दो
अन्यो थ्वत् यत् ज़रथुश्त्रात् ।
अह्माइ फ़्रदअेसअेम् दअेनाँम्
याँम् आहूइरीम् ज़रथुश्त्रीम् ।। २ ।।

आअत् हे म्रओम् ज़रथुश्त्र
अज़॒म् यो अहुरो मज़्दो
वीसङ्ह मे यिम स्रीर वीवङ्हन मॅरॅतो बॅरॅतच दअेनयाइ[1] ।
आअत् मे अअेम् पइत्यओख़्त[2]
यिमो स्रीरो ज़रथुश्त्र ।
नोइत् दातो अह्मि नोइत् चिस्तो[3]
मॅरॅतो बॅरॅतच दअेनयाइ[1] ।। ३ ।।

आअत् हे म्रओम् ज़रथुश्त्र
अज़॒म् यो अहुरो मज़्दो ।

(2) 1. West : मष्यानाँम् .　(3) 1. West & HJ : दअेनयो.　2. West, Sp. HJ, Antia : पइति-अओख़्त.　3. Sp : चिश्तो.

येज़ि मे यिम नोइत् वीवीसे
मॅरॅतो बॅरॅतच दअेनयाइ[1]।

आअत् मे गअेथाो फ़्राधय। आअत् मे गअेथाो वरॅधय। आअत् मे वीसाइ गअेथनाँम् थ्राताच हरॅताच अइव्याक्ष्तच ॥ ४ ॥

आअत् मे अअेम् पइत्यओख़्त[1]
यिमो स्रीरो ज़रथुश्त्र।

अज़॒म् ते गअेथाो फ़्राधयेनि। अज़॒म् ते गअेथाो वरॅधयेनि। अज़॒म् ते वीसाने गअेथनाँम् थ्राताच हरॅताच अइव्याक्ष्तच। नोइत् मन क्ष्थ्रे ब्वत् अओतो वातो नोइत् गरॅमो नोइत् अख़्तिश् नोइत् मह्र्को ॥ ५ ॥

†आअत् हे ज़य फ़्रवरॅम्
अज़॒म् यो अहुरो मज़्दाो
सुख़्राँम्[1] ज़रनअेनीम् अश्त्राँम्च ज़रन्यो-पअेसीम् ॥ ६ ॥
यिमो अस्ति वॅरॅथे क्ष्थ्रयाो[1] ॥ ७ ॥

आअत् यिमाइ क्ष्थ्राइ थ्रिसतो-ज़िम् हङ्जसङ्ति[1]
आअत् हे ईम् ज़ाो ब्वत्[2] पॅरॅने
पस्वाँम्च स्तओरनाँम्च
मश्यानाँम्च स्ननाँम्च वयाँम्च
आथ्राँम्च सुख़्राँम् सओचिङ्ताँम्[3]

(4) 1. West, HJ, Antia : दअेनयाो. (5) 1. West, Sp, HJ, Antia : पइति-अओख़्त. (6) †Westergaard has quoted the Avesta quotations of the Pahlavi commentary in the following strain as para 6 of the text : म्रूइधि तत् माँथ्रॅम् यत् अअेम्चित् यो दअेव। [यिमहे वीवङ्हनहे अषओनो फ़्रवषीम् यजमइदे।] अबरॅष्न्व पस्चअेत असार मष्याकअेइब्यो। मोषु तत् पइति अकॅरॅनओत् अओषङ्हत् ह्व हिज़्व। अह्मि दिम् पइति फ़्रङ्हरॅज़त् अह्मि हो बवत् अओषङ्हो। This does not belong tc the text proper. Antia follows West. 1 West, Sp, HJ, Antia : सुफ़्राँम्. (7) 1. West, HJ, Antia : क्ष्थ्योा. Hans Reichelt remarks : "This passage seems to be a gloss. " (8) 1. West, HJ, Antia : हॅङ्जसॅङ्त; Sp : हॅङ्जसङ्ति. 2. West, Sp. HJ, Antia ; बवत्. 3. West, Sp, HJ, Antia ; सओचॅङ्ताँम्.

नोइत् हीम् गात्वो वि॰र्देन्
पस्वस्च स्तओराच मश्याच ॥ ८ ॥
आअत् यिमाइ पइति-वअेधअेम् ।
यिम स्रीर वीवङ्हन
पॅरॅने ईम् ज़ाो ह॰गत[1]
पस्वाँम्च स्तओरनाँम्च
मश्यानाँम्च स्ननाँम्च वयाँम्च
आथ्राँम्च सुख़ाँम् सओचि॰ताँम्[2]
नोइत् हीम् गात्वो वि॰र्दॅ॰ति
पस्वस्च स्तओराच मश्याच ॥ ९ ॥
आअत् यिमो फ़्षूसत् रओचाो आ
उप रपिथ्वाँम् हू पइति अध्वनॅम् ।
हो इमाँम् ज़ाँम् अइविष्वत्
सुव्रर्य[1] ज़रनअेन्य
अवि दिम् सिफ़त् अश्त्रय उइत्यओजनो ।
फ़्रिथ स्पॅ॰त आर्मइते
फ़्रच ष्व[2] वीच नॅमङ्ह
बरॅथ्रे पस्वाँम्च स्तओरनाम्च मश्यानाँम्च ॥ १० ॥
आअम् यिमो इमाँम् ज़ाँम् वीषावयत् अअेव थ्रिष्व अह्मात् मस्येहीम् यथ पर अह्मात् अस्[1-] । तॅम्[-1] इथ्र फ़्रचरॅ॰त पस्वस्च स्तओराच मश्याच
ह्वाँम् अनु उश्तीम् ज़ओषॅम्च
यथ कथच हे ज़ओषो ॥ ११ ॥
आअत् यिमाइ क्षथ्राइ क्ष्वश् सतो-ज़िम[1] ह॰जसॅ॰ति[2] ।

(9) 1. West, Sp, HJ, Antia : हॅ॰गत. 2. West, Sp, HJ, Antiā, सओचॅ॰तॅम् . (10) 1. West, HJ, Antia : सुव्रय. 2. West, Sp, HJ, Antia : षव; (11) 1. Reichelt gives the text : अस्तॅम्, Sk अस्त. Sb N. meaning "home". cf. sections 15 and 19. (12) 1. Sp : ज़ॅम्. 2. West, HJ, Antia : हॅ॰जसॅ॰त; Sp. हॅ॰जस्र॰ति,

आअत् हे ईम् ज़ाो ब्वत्[3] पॅरॅने
पस्वाँम्च स्तओरनाँम्च
मश्यानाँम्च स्ननाँम्च वयाँम्च
आथ्राँम्च स्नख्राँम् सओचिꣳताँम्[4]
नोइत् हिम् गात्वो विꣳदॅन्
पस्वस्च स्तओराच मश्याच ॥ १२ ॥

आअत् यिमाइ पइति-वअेधअेम् ।
यिम स्रीर वीवङ्हन
पॅरॅने ईम् ज़ाो हꣳगत[1]
पस्वाँम्च स्तओरनाँम्च
मश्यानाँम्च स्ननाँम्च वयाँम्च
आथ्राँम्च स्नख्राँम् सओचिꣳताँम्[3]
नोइत् हीम् गात्वो विꣳदॅꣳति
पस्वस्च स्तओराच मश्याच ॥ १३ ॥

आअत् यिमो फ्रषूसत् रओचाो आ उप रपिथ्वाँम् हू पइति अध्वनॅम् ।
हो इमाँम् ज़ाँम् अइविष्वत्
स्नव्र्य[1] ज़रनअेन्य
अवि दिम् सिफ़त् अश्त्रय
उइत्यओजनो ।
फ्रिथ स्पॅꣳत आरमइते
फ्रच प्व वीच नॅमङ्ह
बरॅथ्रे पस्वाँम्च स्तओरनाँम्च मश्यानाँम्च ॥ १४ ॥

आअत् यिमो इमाँम् ज़ाँम् वीषावयत् द्व थ्रिष्व अह्मात् मस्येहीम् यथ पर अह्मात् अस्[1-] । तॅम्[-1] इथ्र फ्रचरॅꣳत पस्वस्च स्तओराच मश्याच ह्वाँम् अनु उश्तीम् ज़ओषॅम्च यथ कथच हे ज़ओषो ॥ १५ ॥

3. West, Sp, HJ, Antia : ववत्. 4. West, Sp, Hj, Antia : सओचॅꣳताॅम्. (13) 1. West, Sp, HJ, Antia : हॅꣳगत. 2. West, Sp, HJ, Antia: सओचॅꣳतॉम्. (14) 1. West, HJ, Antia : सुꣳव्रय. 2. West, Sp, HJ, Antia : षव, (15, 19) See note in section 11 above.

आअत् यिमाइ क्षथ्राइ नव सतो-ज़्रिम हॅंजसॅंति। आअत् हे ईम् ज़्ाो ब्वत् पॅरॅने पस्वाँम्च स्तओरनाँम्च मश्यानाँम्च स्ननाँम्च वयाँम्च आथ्राँम्च सुख्नाँम् सओचिॅंताँम्। नोइत् हीम् गात्वो वीॅंदॅन् पस्वस्च स्तओराच मश्याच। ॥ १६ ॥

आअत् यिमाइ पइति-वअेधअेम्। यिम स्नीर वीवङ्हन पॅरॅने ईम् ज़्ाो हॅंगत पस्वाँम्च स्तओरनाँम्च मश्यानाँम्च स्ननाँम्च वयाँम्च आथ्राँम्च सुख्नाँम् सओचिॅंताँम्। नोइत् हीम् गात्वो विॅंदॅंति पस्वस्च स्तओराच मश्याच ॥१७॥

आअत् यिमो फ्रषूसत् रओचाो आ उप रपिथ्वाँम् हू पइति अध्वनॅम्। हो इमाँम् ज़्ाँम् अइवि़ष्वत् सुख्र्ये ज़्रनअेन्य अवि दिम् सिफ़त् अश्त्रय उइत्यओजनो। फ्रिथ स्पॅंत आर्मइते फ्रच ष्व वीच नॅमङ्ह बरॅथ्रे पस्वाँम्च स्तओरनाँम्च मश्यानाँम्च ॥ १८ ॥

आअत् यिमो इमाँम् ज़्ाँम् वीषावयत् थ्रिब्यो थ्रिष्वअेइब्यो अघ्रात् मस्येहीम् यथ पर अघ्रात् अस्'⁻। तॅम्⁻' इथ फ्रचरॅंत पस्वस्च स्तओराच मश्याच ह्वाँम् अनु उश्तीम् ज़्अोषॅम्च यथ कथच हे ज़्अोषो ॥ १९ ॥

हॅंजमनॅम् फ्रबरत यो दध्वाो अहुरो मज़्दाो हथ मइन्यओइब्यो यज़तअेइब्यो सूतो अइर्येने वअेजहि वङ्हुयाो दाइत्ययाो। [हॅंजमनॅम्* फ्रबरत यो यिमो क्षअेतो ह्वाँथ्वाो हथ वहिश्तअेइब्यो मश्याकअेब्यो सूतो अइर्येने वअेजहि वङ्हुयाो दाइत्ययाो] ॥ २० ॥

[आ'⁻ तत्⁻' हॅंजमनॅम् पइति जसत् यो दध्वाो अहुरो मज़्दाो हथ मइन्यओइब्यो यज़तअेइब्यो सूतो अइर्येने वअेजहि वङ्हुयाो दाइत्ययाो।] आ'⁻ तत्⁻' हॅंजमनॅम् पइति-जसत्² यो यिमो क्षअेतो ह्वाँथ्वाो हथ वहिश्तअेइब्यो मश्याकअेइब्यो सूतो अइर्येने वअेजहि वङ्हुयाो दाइत्ययाो ॥ २१ ॥

(20) *The second sentence of this section and the first sentence of the following section 21 are later additions and form no part of the original text. Vide Geldner; Zeitschrift für vergleichende sprachforschung 25:186.
(21) 1. West, Sp, Hj, Antia : आतत्. 2. Geld : °जसात्.

आअत् अओ़ण्त अहुरो मज़्दो यिमाइ। यिम स्रीर वीवङ्हन अवि अहूम् अस्त्वꣳतॅम् अघॅम् ज़िमो[1] जङ्हॅꣳतु यद्मत् हच स्तख़्रो[2] म्रूरो[3] ज़्याो। अवि अहूम् अस्त्वꣳतॅम् अघॅम् ज़िमो[1] जङ्हॅꣳतु यद्मत् हच पउर्वो[4] स्नओ़धोवफ़्र स्नअेज़ात्[5] बरॅज़िश्तअेइब्यो गइरिब्यो बाँष्नुब्यो अरॅदुयाो[6] ॥ २२ ॥

थ्रिज़त्च इध यिम गैंउश् अप-जसत्[1] यत्च अङ्हत् थ्र्व्याँस्तॅमअेषु असङ्हाँम् यत्च अङ्हत् बरॅष्नुश् पइति गइरिनाँम् यत्च जाँफ़्नुष्व रओ़नाँम् पस्नुमअेषु न्मानअेषु ॥ २३ ॥

परो ज़िमो[1] अअेतङ्हाो
दख़्हुश्[2] अङ्हत् बॅरॅतो वास्त्रॅम्।
तॅम् आफ़्श् पउर्वॅ वज़इध्याइ
पस्च वीतख़्ति वफ़्रहे।
अब्दच इध यिम अङ्हे अस्त्वइते सदयात्।
यत् इध पसॅउश् अनुमयेहे पथॅम् वअेनाइते ॥ २४ ॥

आअत् तॅम् वरॅम् कॅरॅनव चरॅतु-द्राजो कॅम्चित् पइति चथ्रुषनाँम् हथ तओ़ज़्म उप-यर पस्वाँम्च स्तओ़रनाँम्च मश्यानाँम्च स्नाँम्च वयाँम्च आथ्राँम्च सुख़्राँम् सओ़चिꣳताँम्। अआत् तॅम् वरॅम् कॅरॅनव चरॅतु-दाजो कॅम्चित् पइति चथ्रुषनाँम् नराँम् अइवि-क्षोइथ्ने। चरॅतु-द्राजो कॅम्चित् पइति चथ्रुषनाँम् गवाँम् गावयनॅम्। ॥ २५ ॥

हथ आपॅम् फ़्रातत्-चय
हाथ्रो मसङ्हॅम् अध्वनॅम्
हथ मरॅघाो अवस्तय।

(22) 1. West, Sp, Antia : ज़ॅमो. 2. Geld-mss : स्तओख्रो. 3 Geld-mss : म्रूरो, मूरो; Antia-mss : मुरु म्रोजयो. 4. West, HJ, Antia : परवो. 5. Geld-mss : स्नअेजात्. 6. Sp : अॅरॅदुयो. (23) 1. West, Sp, HJ, Antia : अप-जसात्. (24) 1. Sp : ज़ॅमो. 2. West, HJ, Antia : दख़्हॅउश्; Sp : दख़्हुश्.

*[अवि मत् ज़इरि-गओनॅम् मत् ख़्वइर्येइतें[1] अज्यम्नॅम् ।]
हथ्र न्मानाो अव्रस्तय
कतॅम्च फ़्रस्कॅम्बॅम्च फ़्रत्रारॅम्च पइरि-त्रारॅम्च ॥ २६ ॥

हथ्र वीस्पनाँम् नराँम् नाइरिनाँम्च तओख़्म उप-बर योइ हॅ॰ति अङ्हाो ज़्ॅमो मज़िश्तच वहिश्तच स्रअेश्तच। हथ्र वीस्पनाँम् गँउश् सरॅधनाँम् तओख़्म उप-बर योइ हॅ॰ति अङ्हाो ज़्ॅमो मज़िश्तच वहिश्तच स्रअेश्तच ॥ २७ ॥

हथ्र वीस्पनाँम् उर्वरनाँम् तओख़्म उप-बर योइ हॅ॰ति अङ्हाो ज़्ॅमो बरॅज़िश्तच हुबओइधितॅमच। हथ्र वीस्पनाँम् ख़्वरॅथनाँम् तओख़्म उप-बर योइ हॅ॰ति अङ्हाो ज़्ॅमो ख़्वरॅजिश्तच हुबओइधितॅमच। ते कॅरॅनव मिथ्व्नइरे अज्यम्नॅम् वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् अअेते नरो वरॅफ़्ष्व अङ्हॅन् ॥ २८ ॥

मा अथ्र फ़्रकवो मा अपकवो मा अपाव्रयो मा हरॅधिश् मा द्रिवि़श् मा दइवि़श् मा कस्वीश् मा वीज्बारिश् मा वीमीतो-दॅ॰तानो मा पअेसो यो वीतॅरॅतो-तनुश्। माध चिम् अन्याँम् दक्ष्तनाँम् योइ हॅ॰ति अङ्रहे मइन्यॅउश् दक्ष्तॅम् मश्याइश्च पइति निधातॅम् ॥ २९ ॥

फ़्रतॅमॅम् दङ्हॅउश्[1] नव पॅरॅथ्वो कॅरॅनव मधॅमो क्ष्वश् नितॅमो तिष्रो[2]। फ़्रतॅमॅम् पॅरॅथ्वो हज़ङ्रॅम् नराँम् नाइरिनाँम्च तओख़्म उप-बर मधॅमो क्ष्वश् सत नितॅमो तिष्रो[2] सत। अइव्रिच ते वरॅफ़्ष्व† सुव्र्य[3] ज़रनअेन्य। अपिच तॅम् वरॅम् मरॅज़ द्वरॅम् रओचनॅम् ख़्वारओक्ष्नॅम् अ॰तरॅ-नअेमात्। ॥ ३० ॥

आअत् माँस्त यिमो। कुथ ते अज़्ॅम् वरॅम् कॅरॅनवाने[1] या मे अओख़्त अहुरो मज़्दाो। आअत् अओख़्त अहुरो मज़्दाो यिमाइ। यिम स्रीर वीवङ्हन

(26) * Probably a later interpolation in the nature of a comment as mentioned by I. J. S. Taraporewala. Vide 'Selections from Avesta and Old Persian, page 235. Hence inserted in square brackets. 1. West. Hj, Antia : ख़्वइर्येइति. (29) Cf. Abān Yaśt para. 92. (30) 1. Geld : दङ्हॅउश्. 2. West. Sp. Hj, Antia : तिषरो. † Prof. Bailey (Zor. Prob. p 224) proposes to read *varə* [*m*] *f- śva* and to render 'drive them' cf. section 38 below. 3. West. Hj. Antia : सुव्रय. (31) 1. West. Hj. Antia : कॅरॅनवानि.

अजहो ज़्मो पाष्नाब्य[2] वीस्पर ज़स्तअइब्य वीख़्ध माँनयॅन् अहे यथ नू मश्याक[3] क्षिविस्ति[4] ज़्मे वीषावयेइं॑ते[5] ॥ ३१ ॥

आअत् यिमो अवथ कॅरॅनओत् यथ दिम् इषत् अहुरो मज़्दाो। अजहो[1] ज़्मो पाष्नाब्य[2] वीस्परत् ज़स्तअइब्य वीख़्धत् माँनयॅन् अहे यथ नू मश्याक क्षिविस्ति[3] ज़्मे वीषावयेइं॑ते ॥ ३२ ॥

आअत् यिमो वरॅम् कॅरॅनओत् चरॅतु-द्राजो कॅम्चित् पइति चथ्रुषनाँम्। हथ्र तओख़्म उप-बरत् पस्वाँम्च स्तओरनाँम्च मश्यानाँम्च स्ननाँम्च वयाँम्च आथ्राँम्च सुख़्राँम् सओचिं॑ताँम्। आअत् यिमो वरॅम् कॅरॅनओत् चरॅतु-द्राजो कॅम्चित् पइति चथ्रुषनाँम् नराँम् अइव्रि-क्षोइथ्रे चरॅतु-द्राजो कॅम्चित् पइति चथ्रुषनाँम् गवाँम् गावयनॅम् ॥ ३३ ॥

हथ्र आपॅम् फ्रातत् चयत्
हाथ्रो मसङ्हॅम् अध्वनॅम्
हथ्र मॅरॅघो अवस्तयत्
*[अवि मत्-ज़इरि गओनॅम् मत् ख़्वइर्येइते अज्यम्नॅम्।]
हथ्र न्मानो अवस्तयत्
कतॅम्च फ्रस्कॅम्बॅम्च फ्रवारॅम्च पइरि-वारॅम्च ॥ ३४ ॥

हथ्र वीस्पनाँम् नराँम् नाइरिनाँम्च तओख़्म उप-बरत् योइ हॅं॑ति अजहो ज़्मो मज़िश्तच वहिश्तच स्रअेश्तच। हथ्र वीस्पनाँम् गॅउश् सरॅधनाँम् तओख़्म उप-बरत् योइ हॅं॑ति अजहो ज़्मो मज़िश्तच वहिश्तच स्रअेश्तच ॥ ३५ ॥

हथ्र वीस्पनाँम् उर्वरनाँम् तओख़्म उप-बरत् योइ हॅं॑ति अजहो ज़्मो बरॅज़िश्तच हुवओइधितॅमच। हथ्र वीस्पनाँम् ख़्वरॅथनाँम् तओख़्म उप-बरत् योइ

2. West, Sp, HJ, Antia : पाष्नअेइब्य 3. West, HJ, Antia : मष्याक 4. West, Hj, Antia : क्षूइस्ते Sp : क्षोइस्ति 5. Sp : वीषावयेइति. (32) 1. Geld : अइज़्हाो. 2. West, Sp, Hj, Antia : पाष्नअेइब्य. 3. West, HJ, Antia : क्षूइस्ते; Sp : क्षोइस्ति,
*(34) See note on para 26.

हॅ॑ति अऩ्हाो ज़्मो ख़्वरॅज़िश्तच हुबओइ्धितॅमच। ते कॅरनओत् मिथ्वइरे अज्यम्नॅम् वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् अअेते नरो वरॅफ़्ष्व अङ्हॅन् ॥ ३६ ॥

नोइत् अथ फ़्रकवो नोइत् अपकवो नोइत् अपावयो नोइत् हरॅधिश् नोइत् द्रिव़िश् नोइत् दइव़िश् नोइत् कस्वीश् नोइत् वीज़्बारिश् नोइत् वीभीतो-द॑तानो नोइत् पअेसो यो वीतॅरॅतो-तनुश्। नअेध चिम् अन्याँम् दक्ष्तनाँम् योइ हॅ॑ति अङ्रहे मइन्यॅउश् दक्ष्तॅम् मश्याइश्च पइति निधातॅम् ॥ ३७ ॥

फ़्रतॅमॅम् दऩ्हॅउश्[1] नव पॅरॅ॑व़ो कॅरॅनओत् मधॅमो क्ष्वश् नितॅमो तिष्रो[2] फ़्रतॅमॅम् पॅरॅ॑व़ो हज़ङ्रॅम् नराँम् नाइरिनाँम्च तओख़्म उप बरत् मधॅमो क्ष्वश् सत नितॅमो तिष्रो सत। अइव़िच हो वरॅफ़्ष्वत्* सुख़्र्य[3] ज़रनअेन्य अपिच हो वरॅम् मरॅज़त् द्वरॅम् रओचनॅम् ख़्वारओक्ष्नॅम् अ॑तरॅ-नअेमात्। ॥ ३८ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। चयो आअत् अअेते रओचाो अङ्हॅन् अषाउम् अहुर मज़्द यो अवथ आ-रओचयेइते अअेतअेष्व वरॅफ़्ष्व यो यिमो कॅरॅनओत् ॥ ३९ ॥

आअत् अओख़्त अहुरो मज़्दाो। ख़्वधातच रओचाो स्तिधातच। हकॅरॅत् ज़्री इरिख़्तहे सध्यच वअेनइते स्तरस्च माोस्च ह्वरॅच ॥ ४० ॥

तअेच अयरॅ मइन्ये॑ते यत् यारॅ। चथ्व़रॅसतॅम् अइव़ि-गामनाँम् द्वअेइब्य हच नॅरॅब्य द्व नर उस्-जयेइ॑ते मिथ्व़न स्त्रिच नइर्यस्च। अथ अअेतअेषाँम् योइ गॅउश् सरॅधनाँम्। तअेच नरो स्रअेश्त गय ज्वइ॑ति अअेतअेष्व वरॅफ़्ष्व यो यिमो कॅरॅनओत् ॥ ४१ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। को अवथ[1] दअेनाँम् माज़्दयस्नीम् वीबरत् अअेतअेष्व वरॅफ़्ष्व यो यिमो कॅरॅनओत्। आअत् अओख़्त अहुरो मज़्दाो। विश् कर्शिप्त[2] स्पितम् ज़रथुश्त्र ॥ ४२ ॥

(38) 1. Geld : दइऩ्हॅउश्. 2. West, Sp, Hj, Antia : तिषरो. * Corrected. All editions give वरॅफ़्ष्व. Ms P2 quotated by Geldner has appended त् on the margin to वरॅफ़्ष्व, so as to read वरॅफ़्ष्वत्. Prof. Bailey proposes to read *varə [m]-f-śvat* and to render 'he drove' on the basis of Ms. L4a *varəmśvat* cf. Vand. 2. 10 *aiwiśvat*= he drove on. Vide Zor Prob. p. 224. 3. West, HJ, Antia : सुख़्रय. (41) 1. West, HJ, Antia : मइन्येइ॑ते; Sp. मइत्येइ॑ति. (42) 1. West HJ, Antia : अवथ्र 2. West, Sp, HJ, Antia : वीश्करिप्त.

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । को अअेषाँम् अस्ति अङ्हुश्च[1] रतुश्च । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । उर्वतत्-नरो ज़रथुश्त्र तूम्च यो ज़रथुश्त्रो ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ ४३ ॥

फ़्रकर्त् ३

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क्व पओइरीम् अङ्हाो[1] ज़्मो षाइश्तॅम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् वा पइति ना अषव फ़्रयत् स्पितम ज़रथुश्त्र अअेस्मो-ज़स्तो बरॅस्मो-ज़स्तो गओ-ज़स्तो हावनो-ज़स्तो । आख्तअेध दअेनय वच फ़्रम्रु[2] मिथ्रॅम्च वोउरु-गओयओइतीम् जइध्याँ[3] रामच ख़्वास्त्रॅम् ॥ १ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क्व बितीम् अङ्हाो[1] ज़्मो षाइश्तॅम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् वा पइति ना अषव न्मानॅम् उज़्दस्त आथ्रवत् गओमवत् नाइरिवत् पुथ्रवत् ह्वाँथ्वावत् ॥ २ ॥

आअत् पस्चअेत अहे न्मानहे फ़्रपिथ्वो गाउश् फ़्रपिथ्वो अषॅम् फ़्रपिथ्वो वास्त्रॅम् फ़्रपिथ्वो स्पा फ़्रपिथ्वो नाइरिक फ़्रपिथ्वो अपॅरॅनायूको फ़्रपिथ्वो आतर्श् फ़्रपिथ्वो वीस्पाँम् हुज्याइतिश् ॥ ३ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क्व थ्रितीम् अङ्हाो[1] ज़्मो षाइश्तॅम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् वा पइति फ़्रअेश्तॅम् कारयेइति[2] स्पितम ज़रथुश्त्र यवनाँम्च वास्त्रनाँम्च उर्वरनाँम्च ख़्वरॅथो-ब्रइर्यनाँम्[3] । यत् वा अनापॅम् आइ आपॅम् कॅरॅनओइति । यत् वा आपॅम् आइ अनापॅम् कॅरॅनओइति ॥४॥

(43) 1. Geld : अङ्हुच.

(1) 1. Geld : अङ्हाो; Sp : अङ्हाे 2. Geld : फ़्रम्रू 3. Sp : जइध्याँम् ; Antia : जइध्याँन् (2) 1. Geld : अ ङ्हाो; Sp : अङ्हाे. (4) 1. Geld : अङ्हाो; Sp : अङ्हाे. 2. Sp : कारयेइते 3. Sp : °बइर्यनाँम्च.

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क्व तूइरीम् अञ्हाो[1] ज़॑मो षाइश्त॑म् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् बा पइति फ्रअेश्त॑म् उस्-ज़ीज़॑ङ्ति[2] पस्वस्च स्तओराच ॥ ५ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क्व पुर्‌थ॑म् अञ्हाो ज़॑मो षाइश्त॑म् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् बा पइति फ्रअेश्त॑म् मअेज़॑ङ्ति[1] पस्वस्च स्तओराच ॥ ६ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क्व पओइरीम् अञ्हाो ज़॑मो अषाइश्त॑म् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् अर॑ज़्‌रहे ग्रीवय स्पितम ज़रथुश्त्र । यत् अङ्‌हय दअेव ह॑ङ्‌द्‌र॑ङ्ति[1] द्रुजो हच ग॑र॑धाथ[2] ॥ ७ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क्व बितीम् अञ्हाो ज़॑मो अषाइश्त॑म् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् बा पइति फ्रअेश्त॑म् सइरि[1] निक॑ङ्ते[2] स्पानस्च इरिस्त नरअेच इरिस्त । ॥ ८ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क्व थ्रितीम् अञ्हाो ज़॑मो अषाइश्त॑म् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् बा पइति फ्रअेश्त॑म् दख्म उज़्दअेज़ किर्‌येइ॑ङ्ते यङ्‌हय नरो इरिस्त निधयेइ॑ङ्ते ॥ ९ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क्व तूइरीम् अञ्हाो ज़॑मो अषाइश्त॑म् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् बा पइति फ्रअेश्त॑म् बवइ॑ङ्ति अङ्‌ग्रो-मइन्यवनाँम् ग॑र॑धाँम् ॥ १० ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क्व पुर्‌थ॑म् अञ्हाो ज़॑मो अषाइश्त॑म् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् बा पइति नर्श्‌ अषओनो स्पितम ज़रथुश्त्र नाइरिकच अप॑र॑नायूकस्च वरइथीम्[1] प॑ङ्ताँम् अज़्ओइत् पाँस्‌न्वाोङ्‌ह॑म् हिक्‌त्वाोङ्‌ह॑म् जर॑ज़ीम् बरइति वाच॑म्[2] ॥ ११ ॥

(5) 1. Gold : अइञ्हाो; Sp : अङ्‌हाो 2. West, HJ, Antia : °ज़ज़॑ङ्ति, Sp : ज़॑ङ्ति (6) 1. West, Sp, Antia : मअेज़॑ङ्ति (7) 1. Sp : ह॑ङ्‌द्र॑ङ्ति 2. West, Sp, HJ, Antia : ग॑र॑धात् (8) 1. West, HJ, Antia : सइरे. 2. Sp : निक॑ङ्ति. (11) 1. Sp : वरथीम् 2. Geld : वाचिम्.

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । को पओइरीम् इमाँम् ज़ाँम् मज़िश्त क्ष्नओम क्ष्नाव्रयेइति । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् बा पइति फ्रअेश्तॅम् उस्कॅं‌ःति यह्मय सइरि[1] निकंःतें[2] स्पानस्च[3] इरिस्त[4]– नरअेच[5] इरिस्त–[4] ॥ १२ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । को थ्रितीम् इमाँम् ज़ाँम् मज़िश्त क्ष्नओम क्ष्नाव्रयेइति । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् बा पइति फ्रअेश्तॅम् दख़्म उज़्दअेज़ वीकंःति यह्मय नरो इरिस्त[1] निधयेइंःते ॥ १३ ॥

मा-चिश् बरो अअेवो यत् इरिस्तॅम्[1] । आअत् येज़ि-पे बरात् अअेवो यत् इरिस्तॅम्[1] । उप वा नसुश् रअेथ्व्रात् नाोङ्हनत् हच चष्मनत् हच हिज़्नुमत् हच पइतिश्-ख्वरॅनाध[2] फ्रवाक्षत् हच फ्रषुमकत् हच ते[3] । अअेषाँम् पइति स्नओअे[4] अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप द्वाँसइति । अयओज़्ध्य पस्चअेत बवइंःति यव्रअेच यवअेतातअेच ॥ १४ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क्व अअेतहे नर्श् गातुश् अङ्हत् यत् इरिस्तो-कषहे[1] । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् अङ्हत् अञ्हाो ज़ॅमो वी-आपोतॅमॅम्च वी-उर्वरोतॅमॅम्च यओ़दातो-ज़ॅमोतॅमॅम्च हुश्को-ज़ॅमोतॅमॅम्च कम्निश्तॅम्च अअेते पथाो फ्रयाँन् पस्वस्च स्तओराच आत्रॅम्च[2] अहुरहे मज़्दाो बरॅस्मच अषय फ्रस्तरॅतॅम् नरॅम्च यिम् अषवनॅम् ॥ १५ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । च्वत् द्राजो हच आथ्रत् । च्वत् द्राजो हच अपत् । च्वत् द्राजो हच बरॅस्मन्[1] फ्रस्तइर्यात् च्वत् द्राजो हच नॅरॅब्यो[2] अषवब्यो ॥ १६ ॥

(12) 1. West, HJ, Antia सइरे 2. Sp : निकंःति 3. West, HJ. Antia : स्पानच 4. Sp : इरिश्त नरस्च इरिश्त 5. West, HJ, Antia : नरच (13) 1. Sp : इरिश्त (14) 1. Sp : इरिश्तॅम् 2. West. Sp, HJ, Antia : ख्वरॅनात् 3. Geldner remarks:– "Pahlavi Version connects ते with the preceding clause; ML_3, P_2, L_{2a} repeat ते at the beginning of the next clause." Sp. inserts ते in brackets. 4. Geld : स्नुथे. (15) 1. Sp इरिश्तो° 2. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम्च (16) 1. Geld : बॅरस्मॅन् 2. Sp : नॅरॅब्यो.

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। थ्रिसत-गाइम् हच आथ्रत्। थ्रिसत-गाइम् हच अपत्। थ्रिसत-गाइम् हच बरॅस्मन्[1] फ्रस्तइर्यात्। थ्रिगाइम् हच नॅरॅब्यो[2] अपवब्यो ॥ १७ ॥

अएतध हे अएते मज़्दयस्न अञ्हाो[1] ज़मो पइरि-दअेज़ाँन् पइरि-दअेज़याँन्। ख़्वरॅथअेइब्यो पस्चअेत आस्तयॅन्त अएते योइ मज़्दयस्न। वस्त्रअेइब्यो पस्चअेत आस्तयॅन्त अएते योइ मज़्दयस्न ॥ १८ ॥

द्रअेजिश्तोतॅमअेष्वच[1] निउरुज़्दोतॅमअेष्वच[2] अएताो ख़्वरॅथाो ख़्वरतु अएताो वस्त्राो वञ्हतु। वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हनो वा ज़उरुरो वा पइरिश्ता-ख़्रुद्रो वा बवात् ॥ १९ ॥

आअत् यत् हनो वा ज़उरुरो वा पइरिश्ता-ख़्रुद्रो वा बवात्। अओजिश्तॅमॅच दिम् पस्चअेत[1] मज़्दयस्न तॅंचिश्तॅमॅच[2] वअेध्योतॅमॅमॅच उप-मइतीम्[3] बरॅज़ञ्हाॅम् पाँस्तो-फ्रथञ्हॅम् हे कमॅरॅधॅम् वीनाथयॅन् अश-ख़्वरॅतॅमअेइब्यो[4] स्पॅन्तो-मइन्यवनाँम् दामनाँम् कॅरॅफ़्श-ख़्वाराँम्[5] कॅरॅफ़्श् पइति निसिरिनुयात्[6] वयाँम् कह्र्कासाँम् उइत्यओजनो। अवाो हीम् पइति मिथ्नाइति वीस्पॅम् दुश्मतॅमॅच दुज़ूख़्तॅमॅच दुज़्वरॅश्तॅमॅच ॥ २० ॥

येज़िच हे अन्य अघ श्यओथ्न फ्रवरॅश्त पइतित[1] हे चिथ। आअत् येज़ि-षे अन्य अघ श्यओथ्न नोइत् फ्रवरॅश्त पइतितॅम्[2] अहे नर्श् यवअेच यवअेतातअेच ॥ २१ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। को थ्रितीम् इमाँम् ज़ाँम् मज़िश्त ख़्रनओम ख़्रनावयेइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यत् बा पइति फ्रअेश्तॅम् वीकॅन्ते[1] अञ्रो-मइन्यवनाँम् गॅरॅधाँम् ॥ २२ ॥

(17) 1. Geld : बॅरॅस्मॅन् 2. Sp : नरॅब्यो (18) 1. Geld : अञ्हो.
(19) 1. West, Hj, Antia : द्रॅरज़िश्तो° 2. West, Hj, Antia : न्युरुज़्दो°; Sp : नउेरुज़्दो°
(20) 1. Sp. adds अएते in square brackets after पस्चअेत 2. West, Hj, Antia : तॅंजिश्तॅमॅच 3. West., Hj, Antia : उप-मितीम् 4. Sp : अषू-ख़्वरॅ° 5. West, Hj, Antia : °ख़्वराँम् 6. West : निसिरिनुयात् (21) 1. West, Hj, Antia : पतित 2. West & Antia : पतितॅम् (22) 1. West, Sp, Hj, Antia : वीकॅश्ति

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। को तूइरीम् इमाँम् ज़ाँम् मज़िश्त क्ष्नओम क्ष्नावयेइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यत् वा पइति फ़्रअेश्तॅम् कारयेइति[1] स्पितम ज़रथुश्त्र यवनाँम्च वास्त्रनाँम्च उर्वरनाँम्च ख़्वरॅथो-बइर्यनाँम् यत् वा अनापॅम् आइ आपॅम् कॅरॅनओइति। यत् वा आपॅम् आइ अनापॅम् कॅरॅनओइति ॥ २३ ॥

नोइत् ज़ी ईम् ज़ाो षाो या दरॅघ अकर्ष्त सअेत या कर्ष्य कर्षिवत
अइविश्[1] तत् वङ्हॅउश् अइव्रि-पोइथ्न[2]
इध चराइति हुरओध
या दरॅघ अपुथ्र अअेति[3]
अइविश्[1] तत् वङ्हॅउश् अर्षानो ॥ २४ ॥

यो इमाँम् ज़ाँम् अइव्रि-वॅरॅज़्येइति स्पितम ज़रथुश्त्र
हावोय बाज़्वो दषिनच
दषिन बाज़्वो हओयच[1]
उप हे गओनॅम् बरइति

माँनयॅन् अहे यथ ना फ़्र्यो फ़्रयाइ वश्तओअे[2] स्तरॅत गातुश् सयमनो[3] पुथ्रॅम् वा गओनॅम् वा अवि अव-बरइति ॥ २५ ॥

यो इमाँम् ज़ाँम् अइव्रि-वॅरॅज़्येइति स्पितम ज़रथुश्त्र हावोय बाज़्वो दषिनच दषिन बाज़्वो हओयच[1]
आअत् अओख़्त ईम् ज़ाो। नर
यो माँम् अइव्रि-वॅरॅज़्येइहि[2]
हावोय बाज़्वो दषिनच
दषिन बाज़्वो हओयच ॥ २६ ॥

(23) 1. Sp : कारयेइते (24) 1. West, Sp, Hj, Antia : अअेइविश् 2. West & Antia : °क्षोइथ्नि 3. West, Sp, Hj, Antia : अअेइति (25) 1. West, Sp, Hj, Antia : हावयंच 2. West, Hj, Antia : वश्तवे; Sp : वश्तवअे 3. West, Sp, Hj, Antia : सयम्नो (26) 1. West, Sp, Hj, Antia : हावयंच 2. West, Sp, Hj, Antia : वॅरॅज़्येहि

बाध* इध आफ़्साने[1] दङ्हुब्यो
बाध इध अऐनि बॅरॅथि[2]
वीस्पाो ख़्वरॅ्तीश्[3] पर-बराँन्
हाँम्-वॅरॅथ्वाँम् परो यवहे ॥ २७ ॥

यो इमाँम् ज़ाँम् नोइत् अइवि-वॅरॅज़्येइति स्पितम ज़रथुश्त्र हावोय बाज़्वो दषिनच दषिन बाज़्वो हओयच[1]

आअत् अओख़्त ईम् ज़ाो। नर
यो माँम् नोइत् अइवि-वॅरॅज़्येइहि[2]
हावोय बाज़्वो दषिनच
दषिन बाज़्वो हओयच ॥ २८ ॥

बाध इध हिश्तहे[1] अन्येहे द्वरॅ स्नयनो ख़्वरॅ्तीश्[2] पॅरॅसॅम्नअेषुच[3]।
बाध थ्वाँम् तरस्च आोङ्हानो
स्नस्चि्तीश्[4] ख़्वरॅथाो बइर्येइ्ते
ते आब्य बइर्येइ्ते
यअेषाँम् दिम् फ़्रायो-वोहुनाँम् ॥ २९ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कत् अस्ति दअेनयाो माज़्दयस्नोइश् उरुथ्वरॅ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यत् उग्रॅम् पइति यओकर्श्ति स्पितम ज़रथुश्त्र ॥ ३० ॥

यो यओम् कारयेइति हो अषॅम् कारयेइति। हो दअेनाँम् माज़्दयस्नीम् फ़्रवाज़ वज़इते। हो इमाँम् दअेनाँम् माज़्दयस्नीम् फ़्रपिनओइति सतॅम् पइतिश्तनाँम् हज़ङ्रॅम् पइति-दरनाँम् बअेवरॅ पइति यस्नो-कॅरॅइतिनाँम् ॥ ३१ ॥

(27) * Sp. omits बाध इध आफ़्साने दङ्हुब्यो 1. West, Hj. Antia : आफ़्सानि 2. West, Sp. Hj Antia : बॅरॅथे 3. Sp : ख्वरॅ्तिश् (28) 1. West, Sp, Hj, Antia : हावयच 2. West, Sp, Hj, Antia : °वॅरॅज्येहि (29) 1. West, Hj. Antia : हिश्तहि 2. Sp : ख़्वरॅ्तिश् 3. Sp : पॅरॅस्म्नअेषुच; West, Hj, Antia : पॅरॅस्मनअेषुच 4. Sp : स्नस्चि्तिश्; West, Hj, Antia : सरस्च्तीश्

यत् यवो दयात् आअत् दअेव ख्वीसॅन् ।
यत् सुधुश् दयात् आअत् दअेव तुसॅन् ।
यत् पिश्त्रो दयात् आअत् दअेव उरुथॅन् ।
यत् गुरॅदो दयात् आअत् दअेव पॅरॅथॅन्[1] ।
इध मिथ्नात् दअेव अइपि-जइरॅति[2] न्माने अञ्हाइ[3] गुरॅदयाइ
ज़फ़्रॅ तफ़्साँन् अय मसो
हाँम् उर्वीस्वाङ्हो सदयेइति[4]
*यत् यवो पोउरुश् बवात् ॥ ३२ ॥

अध[1] माँथ्रॅम् तध[2] मइर्यात् ।
नअेचिश् अख़्वरॅरॅताँम् त्व[3]

नोइत् उग्राँम् अषयाँम्[4] नोइत् उग्राँम् वास्त्र्याँम् नोइत्* उग्राँम् पुथ्रो-इश्तीम् ।
ख़्वाषय ज़ी वीस्पो अङ्हुश् अस्त्वाो ज्वइरॅति[5] अख़्वाषे फ़्रमिर्येइते ॥ ३३ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । को पुरुॅथम् इमाँम् ज़ाँम् मज़िश्त क्ष्नओम क्ष्नावयेइति । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् बा पइति स्पितम ज़रथुश्त्र अञ्हाो[1] ज़ॅमो नइरे अषओने वॅरॅज़्यात् अषय* दधाइति ॥ ३४ ॥

यत् बा पइति स्पितम ज़रथुश्त्र अञ्हाो ज़ॅमो नइरे अषओने वॅरॅज़्यात् अषय वङ्हुय नोइत् दधाइति । अवि तॅम् स्पयात् स्पॅरॅतयाो आर्मतोइश् तॅमो आच वअेषो आच अचिश्तॅम् आच अहूम् आ वीस्पच अवि तिघ्र निमत ॥ ३५ ॥

(32) 1. West, Sp, Hj, Antia : पॅरॅथॅन् 2. West, Hj, Antia : अइपि-जइते; Sp : अइवि-जइति 3. Geld : अइञ्हाइ; Sp : अङ्हाइ 4. Sp : सधयेइति * Sp. gives यत् यवो पोउरुश् बवात् in square brackets. (33) 1. Antia : इध 2. West, Sp, Hj, Antia : तत् 3. West, Hj. Antia : तव 4. West, Hj, Antia : अष्याँम् * Sp. gives नोइत् उग्राँम् पुथ्रो-इश्तीम् in square brackets. 5. West : ज्वइति; Antia : जिवइति (34) 1. Geld : अइञ्हाो; Sp : अङ्हाो * West, Hj, Antia append वङ्हुय after अषय and it is supported by the P. V. *Śpyr* = Vēh = good. नोइत् added in Sp. text after वङ्हुय seems to be an interpolation and as such may be deleted. There is no Pahlavi equivalent for this insertion in the Pahlavi Version Sp : वङ्हुय नोइत् दधइति.

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यत् अ़ऩ्हाो ज़ॅमो निकऺॅते[1]- स्पानस्च इरिस्त नरअेच इरिस्त[-1] नअेमॅम्[2] यारॅ-द्राजो अनुस्कऺॅते[3] । का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । पऺच[4]- सत[4] उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय पऺच[4]- सत[-4] स्रओषो-चरनय ॥ ३६ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यत् अ़ऩ्हाो ज़ॅमो निकऺॅते[1]- स्पानस्च इरिस्त नरअेच इरिस्त[-1] यारॅ-द्राजो अनुस्कऺॅते[2] । का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । हज़ङ्रॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हज़ङ्रॅम् स्रओषो-चरनय ॥ ३७ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यत् अ़ऩ्हाो ज़ॅमो निकऺॅते स्पानस्च इरिस्त नरअेच इरिस्त व्यारॅ-द्राजो अनुस्कऺॅते । का हे अस्ति चिथ । का हे अस्ति आपॅरॅतिश् । कत् हे अस्ति यओज़्दाथ्रॅम् ॥ ३८ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । नव हे अस्ति चिथ । नव हे अस्ति आपॅरॅतिश् । नोइत् हे अस्ति यओज़्दाथ्रॅम् । अनापॅरॅथ हच श्यओथ्न यवअेच यवअेतातअेच ॥ ३९ ॥

क्व अअेव । येज़ि अङ्हत् आस्तूतो वा अइव्रिस्नवनो वा दअेनाँम् माज़्दयस्नीम् । आअत् येज़ि अङ्हत् अनास्तूतो वा अनइव्रि-स्नवनो वा दअेनाँम् माज़्दयस्नीम् । अअेताचित् अअेइब्यो स्पाोङ्हइते[1] आस्तवनअेइब्यो दअेनाँम् माज़्दयस्नीम् अॅवॅरॅज़्ॅनुब्यो[2] पस्चअेत अरथ्न्य श्यओथ्न ॥ ४० ॥

स्पयेइते[1] ज़ी स्पितम ज़रथुश्त्र दअेन माज़्दयस्निश् नर्श आस्तवनहे बऺॅदॅम् । स्पयेइते[1] द्रओषॅम्* । स्पयेइते[1] अषवघ्नीम्* । स्पयेइते नसुस्पअेम् । स्पयेइते

(36) 1. West. Hj, Antia : निकऺॅते स्पानअेच इरिस्ते नरअेच इरिस्ते; Sp : निकऺॅति स्पानस्च इरिश्त नरस्च इरिश्त 2. Sp. omits 3. Sp : अनुस्कऺॅति 4. Sp : हज़ङ्रॅम्
(37) 1. West, Hj, Antia : निकऺॅते स्पानअेच इरिस्ते नरअेच इरिस्ते; Sp : निकऺॅति स्पानस्च इरिश्त नरस्च इरिश्त 2. Sp : अनुस्कऺॅति (40) 1. West, Hj, Antia : स्पोङ्हइति 2. West Hj, Antia : अॅवॅरॅज़िनिब्यो; Sp : अॅवॅरॅज़निब्यो (41) 1. West, Sp. Hj. Antia : स्पयेइति * West, Hj, Antia insert after स्पयेइते द्रओषॅम्– ' स्पयेइति यातुघ्नीम्' Geld omits as the phrase is wanting in the Mss. with the Pehlavi Version.

अनापॅरॅथॅम् श्यओथ्नॅम्। स्पयेइते[1] दॅरॅज़ानो-पॅरॅतॅम्[2] पारॅम्। स्पयेइते[1] वीस्प ता श्यओथ्न या चिच वॅरॅज़्येइति ॥ ४१ ॥

मॉनयॅन् अहे स्पितम ज़रथुश्त्र दअेन माज़्दयस्निश् नर्श् अषओनो फ़्रमॅरॅज़इति[1] वीस्पॅम् दुश्मतॅम्च दुज़ूख़्तॅम्च दुज़्वर्श्तॅम्च यथ वातो दॅरॅज़ि-तकथ्रो[2] थ्व़ाषॅम् दषिनात्[3] पइरि फ़्रमॅरॅज़ोइत्[4]। वोहु[5] इध ज़रथुश्त्र। ह्वर्श्तॅम्[6] श्यओथ्नॅम् वॅरॅज़िम्नॅम्[7]। वङ्हि दअेन माज़्दयस्निश् पॅरॅनायुश् चिथाँम् थ्व़ॅरॅसइति।

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ ४२ ॥

~~~~~~~

फ़्रकर्त् ४

यो नइरे नॅमङ्हॅं्ते
नोइत् नॅमो पइति-बरइति
तायुश् नॅमङ्हो बवइति
हज़ङ्ह नॅमो-बरहे

†[1]अअेषाँम्चित् इथ्र वा अस्नि[1] इथ्र वा क्षफ़्ने मअेथनहे[2] ख़्वाइ[3] पइरि-गॅउर्वयेइते[4] ॥ १ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। चइति अअेते मिथ्र तव यत् अहुरहे मज़्दाो। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। क्ष्वश् अषाउम् ज़रथुश्त्र पओइर्यो

2. West, Hj, Antia : °पॅरॅथॅम् (42) 1. West, Hj, Antia : फ़्रमरॅज़इति 2. Geld-mss. : °ताकथ्रो and ताकथ्रो 3. Sp : दषिनत् 4. West, Hj, Antia : फ़्रमरॅज़ोइत् 5. West, Sp, Hj, Antia : वोहू 6. Sp : ह्वरॅश्तॅम् 7. Sp : वॅरॅज़ॅम्नॅम् ; Geld inserts the last clause वोहु इध...... चिथाँम् थ्व़ॅरॅसइति in square brackets.

(1) † West & Antia add यत् वा[1] कस्वि काँम्चिन before अअेषाँम्चित्
1. Sp : अस्ने 2. West, Sp, Antia : मअेथॅम्नहे 3. Sp : ख़्वाइश् 4. Sp. गॅउर्वयेइति
~~~~~~~

वचहिनो चित्यो ज़स्ता-मर्श्तो थ्रित्यो पसु-मज़ो तूइर्यो स्तओरो-मज़ो पुख्वो वीरो-मज़ो क्ष्त्वो दज़्हु-मज़ो[1] ।

[*यो दज़्हवे[2] हु-वक्षाइ फ़्रधॅम्नहे वरॅधॅम्नहे ख़्रथ्वॅम्नहे सुयम्नहे] ॥ २ ॥

वचो पओइरीम् मिथ्रॅम् कॅरॅनओइति ज़स्तो-मज़ो[1] अधात् फ़्रमरॅज़इति। ज़स्तो-मज़ो[1] अधात् अश्तरॅ उर्वइत्य फ़्रदथइति। पसु-मज़ो[1] अधात् फ़्रमरॅज़इति[2] पसु-मज़ो[1] अधात् अश्तरॅ उर्वइत्य फ़्रदथइति ॥ ३ ॥

स्तओरो-मज़ो अधात् फ़्रमरॅज़इति[1] । स्तओरो-मज़ो अधात् अश्तरॅ उर्वइत्य फ़्रदथइति। वीरो-मज़ो अधात् फ़्रमरॅज़इति[1] । वीरो-मज़ो अधात् अश्तरॅ उर्वइत्य फ़्रदथइति। दज़्हु-मज़ो[2] अधात् फ़्रमरॅज़इति[1] । दज़्हु-मज़ो[2] अधात् अश्तरॅ उर्वइत्य फ़्रदथइति ॥ ४ ॥

दातरॅ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् अऐषो मिथ्रो अइवि-द्रुख़्तो आस्तारइति[1] यो वचहिनो। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। थ्रिश्-सताइश् हध-चिथनाँम् नराँम् नबानज़्दिश्तनाँम् पर-बरइति[2] ॥ ५ ॥

दातरॅ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् अऐषो मिथ्रो अइवि-द्रुख़्तो आस्तारइति[1] यो ज़स्ता-मर्श्तो। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। क्ष्वश् सताइश् हध-चिथनाँम् नराँम् नबानज़्दिश्तनाँम् पर-बरइति[2] ॥ ६ ॥

दातरॅ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् अऐषो मिथ्रो अइवि-द्रुख़्तो आस्तारइति[1] यो पसु-मज़ो। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। हप्त सताइश् हध-चिथनाँम् वराँम् नबानज़्दिश्तनाँम् पर-बरइति[2] ॥ ७ ॥

(2) 1. Geld : दइञ्हु° * Hj remarks,–" Dr. Geldner puts this passage in brackets. Prof. Darmesteter translates it thus:– "filled in a good land, a fruitful one in good bearing" and in a foot-note says– "a sort of gloss, added to define more accurately the value of the object and to indicate that it is greater than that of the preceeding one." 2. Geld : दइञ्हवे
(3) 1. Geld : °मसो (2) Sp : फ़्रॅमरज़इति (4) 1. Sp : फ़्रमॅरॅज़इति 2. Geld : दइञ्हु ; Sp : दङ्हु (5) 1. West, Hj, Antia : आस्तारयेइते 2. West, Hj, Antia : °बरइते
(6) 1. West, Hj, Antia : आस्तारयेइते 2. West, Hj, Antia : °बरइते

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । च्वत् अअेषो मिथ्रो अइव्रि-द्रुख़्तो आस्तारइति यो स्तओरो-मज़्रो । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अश्त सताइश् हध-चिथनाँम् नराँम् नबानज़्दिश्तनाँम् पर-चरइति ॥ ८ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । च्वत् अअेषो मिथ्रो अइव्रि-द्रुख़्तो आस्तारइति यो वीरो-मज़्रो । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । नव सताइश् हध-चिथनाँम् नराँम् नबानज़्दिश्तनाँम् पर-चरइति ॥ ९ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । च्वत् अअेषो मिथ्रो अइव्रि-द्रुख़्तो आस्तारइति[1] यो दख़्हु-मज़्रो[2] । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । हज़ङ्ग्रॅम् हध-चिथनाँम् नराँम् नबानज़्दिश्तनाँम् पर-चरइति[3] ॥ १० ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो मिथ्रॅम् अइव्रि-द्रुज़इति[1] यिम् वचहिनॅम् का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । तिष्रो[2] सत उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय तिष्रो[2] सत स्रओषो-चरनय ॥ ११ ॥

†दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो मिथ्रॅम् अइव्रि-द्रुज़इति[1] यिम् ज़स्ता-मरॅश्तॅम् का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । क्ष्वश् सत उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय क्ष्वश् सत स्रओषो-चरनय ॥ १२ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो मिथ्रॅम् अइव्रि-द्रुज़इति यिम् पसु-मज़्रॅम् का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । हप्त सत उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हप्त सत स्रओषो-चरनय ॥ १३ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो मिथ्रॅम् अइव्रि-द्रुज़इति यिम् स्तओरो-मज़्रॅम् का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अश्त सत उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय अश्त सत स्रओषो-चरनय ॥ १४ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो मिथ्रॅम् अइव्रि-द्रुज़इति यिम् वीरो-मज़्रॅम् का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । नव सत उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय नव सत स्रओषो-चरनय ॥ १५ ॥

(10) 1. West, Hj, Antia : आस्तारयेइते 2. Geld : दइख़्हु °; Sp : दङ्हु ° 3. West, Hj, Antia : °बरइते (11) 1. Antia : °द्रुजइति 2. West, Sp, Hj, Antia : तिषरो (12) † Antia omits– 'दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्' 1. Antia : °द्रुजइति

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो मिथॅम् अइब्नि-द्रूज़इति[1] यिम् दज़्हु-मज़ॅम्[2] का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । हज़ङ्रॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हज़ङ्रॅम् स्रओषो-चरनय ॥ १६ ॥

यो नर्श् स्नथॅम् उसॅहिश्तइति अअेतत् हे आगॅरॅत्तॅम् । यत् फ्रशुसइति अअेतत् हे अवओइरिश्तॅम्[1] । यत् दिम् अअेनो-मनङ्ह पइति-अष्नओइति अअेतत् हे अरॅदुश् । पुरुध्रॅम्चित्[2] ना अरॅदुषाँम् तनूम् पिर्येइते[3] ॥ १७ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो नरॅम् आगॅरॅत्तॅम् आगॅउर्वयेइति का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । पञ्च उपाज़ननाँम्[1-] उपाज़ोइत्[-1] अस्पहे अश्त्रय पञ्च स्रओषो-चरनय । बितीम् दस उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत्[1] अस्पहे अश्त्रय दस स्रओषो-चरनय । थ्रितीम् पञ्च-दस उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत्[1] अस्पहे अश्त्रय पञ्च-दस स्रओषो-चरनय ॥ १८ ॥

तूइरीम् थ्रिसतॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय थ्रिसतॅम् स्रओषो-चरनय । पुखॅधॅम् पञ्चासतॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय पञ्चासतॅम् स्रओषो-चरनय । क्स्तूम् हप्ताइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हप्ताइतीम् स्रओषो-चरनय । हप्तथॅम् नवइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय नवइतीम् स्रओषो-चरनय ॥ १९ ॥

अश्तॅमॅम् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम्[1] वॅरॅज़िम्नॅम्[2] अनुज़्वर्श्तात् पइति पउर्वात्[3] का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ २० ॥

(16) 1. Antia : °द्रुजइति 2. Geld : दइज़्हु° (17) 1. Antia : अवोइरिश्तॅम् 2. Hj & Antia : पुरुधअेचित् 3. West, Hj, Antia : पइर्येइते; Sp : पइर्येइति
(18) 1. We have formulated the text as उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् on the authority of Geld-mss and Sp. Geld, West, HJ. merely give उपाज़न; Antia : उपाज़नन
(20) 1. Geld : श्यओथॅननाँम् 2. Sp : वॅरज़ॅम्नॅम् 3. Sp : पओउर्वात्

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़ि नोइत् उज़्वरॅज़्यात्[1] यो नरॅम् आगॅरॅतॅम् आगॅउर्वयेइति का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पये अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ २१ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो नरॅम् अवओइरिश्तॅम् अवओउर्वअेसइते[1] का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। दस उपाज़ननाँम्* उपाज़ोइत्* अस्पहे अश्त्रय दस स्रओषो-चरनय। थ्रितीम् प॑च-दस उपाज़ननाँम्* उपाज़ोइत्* अस्पहे अश्त्रय प॑च-दस स्रओषो-चरनय ॥ २२ ॥

थ्रितीम् थ्रिसतॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय थ्रिसतॅम् स्रओषो-चरनय। तूइरीम् प॑चासतॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय प॑चासतॅम् स्रओषो-चरनय। पुख़्ॅम् हस्ताइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हस्ताइतीम् स्रओषो-चरनय। क्ष्तूम् नवइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय नवइतीम् स्रओषो-चरनय ॥ २३ ॥

हसथॅम् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम्[1] वॅरॅज़िम्नॅम्[2] अनुज़्वर्श्तात्[3] पइति पउर्वात् का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय॥ २४ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़ि नोइत् उज़्वरॅज़्यात्[1] यो नरॅम् अवओइरिश्तॅम् अवओउर्वअेसइते[2] का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ २५ ॥

(21) 1. West, Hj, Antia : उज़्वॅरॅज़्यात् (22) 1. West, Sp, Hj, Antia : अवओउर्वअेसयेइति. * Corrected; cf. section 18 above (24) 1. Geld : श्यओथॅननाँम्. 2. Sp : वॅरॅज़्म्नॅम् 3. Sp : पओउर्वात् (25) 1. West, Hj, Antia : उज़्वॅरॅज़्यात् 2. West, Sp, Hj, Antia : °सयेइति

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो नरॅम् अरॅदुष[1] स्नथ जइऽति का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। पऽच-दस उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय पऽच-दस स्रओषो-चरनय ॥ २६ ॥

वितीम् थ्रिसतॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय थ्रिसतॅम् स्रओषो-चरनय। थ्रितीम् पऽचासतॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय पऽचासतॅम् स्रओषो-चरनय। तूइरीम् हप्ताइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हप्ताइतीम् स्रओषो-चरनय। पुख़्धॅम् नवइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय नवइतीम् स्रओषो-चरनय ॥ २७ ॥

क्षतूम् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम्[1] वॅरॅज़िम्नॅम्[2] अनुज़्बरॅश्तात् पइति पउर्वात्[3] का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय॥ २८ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़ि नोइत् उज़्वरॅज़्यात्[1] यो नरॅम् अरॅदुष[2] स्नथ जइऽति का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ २९ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो नरॅम् वीख़्रूमॅऽतॅम् ख़्वरॅम् जइऽति का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। थ्रिसतॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय थ्रिसतॅम् स्रओषो चरनय। बितीम् पऽचासतॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय पऽचासतॅम् स्रओषो-चरनय। थ्रितीम् हप्ताइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हप्ताइतीम् स्रओषो-चरनय। तूइरीम् नवइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय नवइतीम् स्रओषो-चरनय ॥ ३०—३१ ॥

(26) 1. West, Hj, Antia : अरॅदुश; Sp : अरॅदुश़ (28) 1. Geld : श्यओथॅननाँम् 2. Sp : वॅरॅज़ॅम्नॅम् 3. Sp : पओउर्वात् (29) 1. West, Hj, Antia : उज़्वॅरॅज़्यात् 2. West, Hj, Antia : अरॅदुश Sp : अरॅदुश़

पुख्धॅम् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम्[1] वॅरॅजिम्नॅम्[2] अनुज़्वर्‌श्तात् पइति पउर्वात्[3] का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ ३२ ॥

दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़ि नोइत् उज़्वॅरॅज़्यात्[1] यो नरॅम् वीरूमॅंतॅम् ख़्वरॅम् जइंति का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ ३३ ॥

दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो नरॅम् तचत्-वोहुनीम्[1] ख़्वरॅम् जइंति का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। पंचासतॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय पंचासतॅम् स्रओषो-चरनय। बितीम् हप्ताइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हप्ताइतीम् स्रओषो-चरनय। थ्रितीम् नवइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय नवइतीम् स्रओषो-चरनय ॥ ३४ ॥

तूइरीम् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम्[1] वॅरॅज़िम्नॅम्[2] अनुज़्वर्‌श्तात् पइति पउर्वात् का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ ३५ ॥

दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़ि नोइत् उज़्वॅरॅज़्यात् यो नरॅम् तचत्-वोहुनीम् ख़्वरॅम् जइंति का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ ३६ ॥

दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो नरॅम् अस्तो-बिधॅम् ख़्वरॅम् जइंति का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। हप्ताइतीम् उपा-

(32) 1. Geld : श्यओथॅननाँम् 2. Sp : वॅरॅज़्॑म्नॅम् 3 Sp : पओउर्वात् (33) 1. West, Sp, Hj, Antia : उज़्वॅरॅज़्यात् (34) 1. Sp : °वोहूनॅम् (35) 1. Geld : श्यओथॅननाँम् 2. Sp : वॅरॅज़्॑म्नॅम्

ज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हस्राइतीम् स्रओषो-चरनय। बितीम् नवइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय नवइतीम् स्रओषो-चरनय ॥ ३७ ॥

थ्रितीम् अएतएषाँम् श्यओथ्ननाँम्[1] वॅरॅज़िम्नॅम्[2] अनुज़्वर्‌श्तात् पइति पउर्वात् का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो। अएतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ ३८ ॥

दातर्‌ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़ि नोइत् उज़्वरॅज़्यात् यो नरॅम् अस्तो। बिधॅम् ख़्वरॅम् जइ॰ति का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो। अएतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ ३९ ॥

दातर्‌ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो नरॅम् फ़्रज़ाबओधङ्‌हॅम् स्नथॅम् जइ॰ति का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो। नवइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय नवइतीम् स्रओषो-चरनय ॥ ४० ॥

बितीम् अएतएषाँम् श्यओथ्ननाँम्[1] वॅरॅज़िम्नॅम्[2] अनुज़्वर्‌श्तात् पइति पउर्वात् का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो। अएतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ ४१ ॥

दातर्‌ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़ि नोइत् उज़्वरॅज़्यात्[1] यो नरॅम् फ़्रज़ाबओधङ्‌हॅम् स्नथॅम् जइ॰ति का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो। अएतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ ४२ ॥

हामो-श्यओथ्न ते पस्चएत बवइ॰ति अषहे पइति प॰ताँम् अषहे पइति माँथ्रॅम्[1] अषहे पइति फ़्रसस्तीम् ॥ ४३ ॥

(38) 1. Geld : श्यओथॅननाँम् 2. Sp : वॅरॅज़्मॅन्नॅम् (39) 1. West, Hj, Antia : उज़्वॅरॅज़्यात् (41) 1. Geld : श्यओथॅननाँम् 2. Sp : वॅरॅज़्मॅन्नॅम्. (42) 1. West, Hj, Antia : उज़्वॅरॅज़्यात् (43) 1. Geld-mss : माँथ्रॉम्

यअेच[1]- इध-[1] नरो हामो-दअेन जसाँन् ब्राथ्र वा हख़्रय वा षअेतो-चिनङ्हो वा नाइरि-चिनङ्हो वा ख़्रतु-चिनङ्हो वा। येज़ि षअेतो-चिनङ्हो जसाँन् हाँम् इध षअेतॅम् हाँम्-बारयॅन्। येज़ि नाइरि-चिनङ्हो जसाँन् उप वा नाइरिकाँम् वाधयअेत। ॥ ४४ ॥

† येज़ि ख़्रतु-चिनङ्हो जसाँन् उप वा माँथ्रॅम् स्पॅंॅतॅम् मरअेत पोउरुम्च[1] नअेमे अस्ने[2] अपरॅम्च पोउरुम्च नअेमे क्षफ़्ने अपरॅम्च उक्ष्ने ख़्रथ्वे वीद्र्वानहे अषात् अषिच नॅमङ्हान[3] उक्ष्ने ख़्रथ्वे[4] यओनॅम् आस्ते। मइध्याइ अस्नाँम्च क्षफ्नाँम्च अवङ्हब्दअेत[5] पइति अस्ने[2] पइति क्षफ़्ने वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् ताो स्रवाो द्रॅंॅजयाँन् याो पओउर्व[6] अअेथ्रपतयो द्रॅंॅजयाँन् ॥ ४५ ॥

हाँम्-तस्तिब्यो अइव्यो चाख़्रे[1] नॅरॅब्यो ज़रथुश्त्र। मा गॅउश् मा वस्त्रहे[2] हतो अधाइतीम् वओचोइत् ॥ ४६ ॥

अधअेच[1] उइति नाइरिवइते[2] ज़ी ते अह्मात् पोउरुम्[3] फ़्रअ्रओमि स्पितम ज़रथुश्त्र यथ मघवो[4] फ़्रवाक्षोइत्। वीसाने[5] अह्मात् यथ अॅवीसाइ। पुथ्राने[6] अह्मात् यथ अपुथ्राइ। षअेतवतो अह्मात् यथ अषअेताइ ॥ ४७ ॥

हाउच अयाो[1] नराो वोहु मनो जागॅरॅबुश्तरो[2] अङ्हत् यो गॅउश् उरुथ्वरॅ हाँम्-पाफ़्राइति यथ हाउ यो नोइत्। इथ[3] हो उप-मॅरॅतो हाउ अस्पॅरॅनो-मज़ो हाउ अनुमयो-मज़ो हाउ स्तओरो-मज़ो हाउ वीरो-मज़ो ॥ ४८ ॥

अअेषो ज़ी नरो पइत्येइंॅति अस्तो-वीधोतुश् पॅषनइति[1] यस्च इषुश् ख़्वाथख़्तो पॅषॅनइति[1] यस्च ज़्रमको पॅषनइति[1] कमॅनॅम् वस्ते वङ्हनॅम् यस्च

(44) 1. Geld-mss : यत् चित् इध, यध चिध इध and यचि इत् इध; West. conjectures यत्च इध and this reading is followed by Sp, Antia, Hj. (45) † West, Hj, Antia : येज़ि ख़्रतु-चिनङ्हो......मरअेत in section 44. 1. Sp : पओउरुम्च 2. West, Hj, Antia : अस्नि 3. Sp : नॅमङ्ह; West : नॅमङ्होन; Hj & Antia : नॅमङ्हन 4. Sp : योने 5. Sp : अवङ्ह बदअेत 6. West, Hj, Antia : पउर्व (46) Sp : चाख़्रॅम् 2. Sp : वास्त्रहे (47) 1. West, Hj, Antia : अधच; Sp : यत्च 2. Sp : नाइरिवइति 3. Sp. पओउरुम् 4. West, Sp Antia : मगवो 5. Sp : वीसान 6. Sp : पुथ्रान (48) 1. Sp : अन्याो; Hj : अवाो 2. Sp : जागॅरॅबुश्त्रो 3. Geld-mss : अथ and यथ (49) 1. Sp : पॅश्नइति

मषीम् द्र्व॰तॅम् सास्तारॅम् कमॅरॅधज[2] पॅषनइति[1]। यस्च अपॅमओघॅम् अनषवनॅम् अङ्हरॅस्तातॅम् पॅषनइति ॥ ४९ ॥

*पओइरीम् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम्[1] वॅरॅज़िम्नॅम्[1] नोइत् बितीम्। अवध अअेतध अअेतहे श्यओथ्नहे यथ वअेथॅ॰ति यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॰ति[3] अयङ्हअेनाइश् करॅताइश् अज़्दिवीश्[4] पइति अव-कॅरॅथ्यात् अओपङ्हइथ्योसॅ-तन्वो मस्यो वा अह्मात्चित् ॥ ५० ॥

अवध अअेतध अअेतहे श्यओथ्नहे यथ वअेथॅ॰ति यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॰ति अयङ्हअेनाइश् फ्रषॅवीश् अज़्दिवीश्[1] पइति अव-पषात्[2] अओपङ्हइथ्योसॅ-तन्वो मस्यो वा अह्मात्चित् ॥ ५१ ॥

अवध अअेतध अअेतहे श्यओथ्नहे यथ वअेथॅ॰ति यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॰ति सतो-वीरॅम्[1] वअेमॅम्[2] अनुसो पइथ्याइते[3] अओपङ्हइथ्योसॅ-तन्वो मस्यो वा अह्मात्चित् ॥ ५२ ॥

अवध अअेतध अअेतहे श्यओथ्नहे यथ वअेथॅ॰ति यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॰ति अनुसो पारॅम् मरॅज़ॅम् अव-हिश्तात् ॥ ५३ ॥

अवध अअेतध अअेतहे श्यओथ्नहे यथ वअेथॅ॰ति यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॰ति आपॅम् सओकॅ॰तवइतीम् ज़रन्यावइतीम् वीथुषवइतीम् द्रओगॅम्[1] वीथुश् अपाइथिश्[2] रष्नओश्च[3] पइति-सङ्हॅम् मिथ्रहेच अइब्रि-द्रुख्तॅम् ॥ ५४ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो आपॅम् सओकॅ॰तवइतीम् ज़रन्यावइतीम्[1] वीथुषवइतीम् द्रओगॅम्[2] वीथुश् अपाइथिश्[3] रष्नओश्च[4] पइति-

2. West, & Antia : कमॅरॅधअेच; Sp. कमॅरॅधच　(50) * West, Hj, Antia पओइरीम्...... बितीम् in sentence 49.　1. Geld : श्यओथॅननाँम्　2. Sp : वॅरॅज़ॅम्नॅम्　3. Antia : अस्तवइ॰ति　4. West, Sp, Hj Antia, : अज़्दॅबीश्　(51) 1. West, Sp, Hj, Antia : अज़्दॅबीश्　2. West & Antia : अव-पसात्　(52) 1. Sp : सतो-वीरो　2. Sp : वअेकॅम् 3. West, Hj, Antia : पइथ्याइति　(54) 1. West, Sp, Hj, Antia : द्रओघॅम्　2. West, Hj, Antia, : अपाइति　3. Sp : रष्नुस्च, Antia : रश्नओश्च　(55) 1. Sp : ज़रॅन्यावइतीम् 2. West, Sp, Hj, Antia : द्रओघॅम्.　3. West Antia, Hj : अपाइति　4. Sp : रष्नुस्च

सङ्हॅम् मिथ्रहेच[5] अइव्रि-द्रुख़्तॅम् का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो। हम सत उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हम सत स्रओषो-चरनय॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती
उश्ता अस्ती अश्ता अह्माइ
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम्॥ ५५॥

~~~~~~

फ़्रकर्द् ५

ना[1-] तत्[-1] पर-इरिथ्येइति अवि जाँफ़्नवो रओनाँम्। आ[2-] तत्[-2] मॅरॅघॅम् उज़्वज़इते[3] हच बॅरॅष्नवो[4] गइरिनाँम् अवि ज़ाँफ़्नवो रओनाँम् उप ताँम् कॅह्रॅपॅम् फ़्रङ्हरइति याँम् इरिस्तहे मश्येहे[5]। आ तत् मॅरॅघॅम् उज़्वज़इते[3] हच ज़ाँफ़्नवो[6] रओनाँम् अवि बॅरॅष्नवो गइरिनाँम् उप-ताँम् वनाँम् वज़इते ख़्रओज़्द्वनाँम्‌च वॅरॅद्वनाँम्‌च अवि दिम् वश्त अवि दिम् इरित अवि दिम् पतित[7]॥ १॥

ना तत् फ़्रषुसइति हच ज़ाँफ़्नवो[1] रओनाँम् अवि बॅरॅष्नवो गइरिनाँम् उप ताँम् वनाँम् अऐइति याँम् हो मॅरॅघो आथ्रे अऐस्माँन्[2] इषइति। अवि दिम् जनइति[3] अवि दिम् थ्वॅरॅसइति अवि दिम् ताश्ति अवि दिम् अइव्रि-रओचयेइति आथ्रो अहुरहे मज़्दो पुथ्रॅम्[4]। का हे अस्ति चिथ॥ २॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो। नोइत् स्पो-बॅरॅतो नोइत् वयो-बॅरॅतो नोइत् वॅह्र्कॉ-बॅरॅतो नोइत् वातो-बॅरॅतो नोइत् मक्षि-बॅरॅतो नसुश् नरॅम् नोइत् आख़्रयेइति[1]॥ ३॥

5. Hj & Antia : मिथ्रहे.

(1) 1. Sp : नानत् 2. West & Sp : आतत् 3. Sp : उज़्वज़इति 4. Sp : बॅरॅष्न्वो 5. Hj, Antia : मष्येहे 6. Sp : जाँफ़्न्वो 7. Sp, Hj, Antia, पइतित (2) 1. Sp : जाँफ़्न्वो 2. Sp : अऐस्माँम् 3. Hj & Antia : जइश्ति 4. West, Hj Antia, : पुथ्रहे (3) 1. West, Sp, Hj, Antia : आस्तारयेइति
~~~~~~

येज़िच अअेते नसावो या स्पो-बॅरॅतच वयो-बॅरॅतच वॅह्र्कों-बॅरॅतच वातो-बॅरॅतच मक्षि-बॅरॅतच नसुश् नरॅम् आस्त्रयेइंतीम्[1] आोङ्हात् इषरॅ-श्ताइत्य मे वीस्पो अङ्हुश्[2] अस्त्वाो इषसॅम् जित्-अषॅम् ख़्नओदत्-उर्व[3] पॅषो-तनुश् फ़्रॅन आोङ्हाँम् नसुनाँम् याो पइति आय ज़ॅमा इरीरिथॅरॅ ॥ ४ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । ना तत् आपॅम् हिंचइति अवि यवो-चरानीम् अन ता वइधीम् अयाो अन बितीम् अन थ्रितीम् पस्च तूइरीम् नसाउम् अव-करॅषॅंति[1] स्पानॅम् वा रओज़ॅम् वा वॅह्र्कॅम् वा । का हे अस्ति चिथ ॥ ५ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । नोइत् स्पो-बॅरॅतो नोइत् वयो-बॅरॅतो नोइत् वॅह्र्कों-बॅरॅतो नोइत् वातो-बॅरॅतो नोइत् मक्षि-बॅरॅतो नसुश् नरॅम् नोइत् आस्त्रयेइति[1] ॥ ६ ॥

येज़िच अअेते नसावो या स्पो-बॅरॅतच वयो-बॅरॅतच वॅह्र्कों-बॅरॅतच वातो-बॅरॅतच मक्षि-बॅरॅतच नसुश् नरॅम् आस्त्रयेइंतीम्[1] आोङ्हात् इषरॅ-श्ताइत्य मे वीस्पो अङ्हुश् अस्त्वाो इषसॅम् जित्-अषॅम् ख़्नओदत्-उर्व[2] पॅषो-तनुश् फ़्रॅन आोङ्हाँम् नसुनाँम् याो पइति आय ज़ॅमा इरीरिथॅरॅ ॥ ७ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । आफ़्श् नरॅम् जइंति वा । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । आफ़्श् नरॅम् नोइत् जइंति । अस्तो-वीधोतुश् दिम् बंदयेइति । वयो दिम् बस्तॅम् नयेइति । आफ़्श् उज़्वज़इति, आफ़्श् निवज़इति, आफ़्श् पइति-रअेचयेइति । वयो दिम् पस्चअेत फ़्रङ्हरॅंति ।

अथ्र अधात् फ़्रजसइति
बॅण्त अधात् निजसइति ॥ ८ ॥

(4) 1 West, Sp, Hj, Antia : आस्तारयंतीम् 2. Sp : अङ्हुश् 3. West, Sp, Hj, Antia : ख़्नओज़्दत्-उर्व (5) 1. West, Sp, Hj, Antia : °करॅषॅंति (6) 1. West, Sp, Hj, Antia : आस्तारयेइति (7) West, Sp, Hj, Antia : आस्तारयंतीम् 2. West, Sp, Hj, Antia : ख़्नओज़्दत्-उर्व

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । आतर्श् नरॅम् जइ॰ति वा । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । आतर्श् नरॅम् नोइत् जइ॰ति । अस्तो-वीधोतुश् दिम् ब॰दयेइति । वयो दिम् बस्तॅम् नयेइति । आतर्श् ह॰दज़इति अस्त उश्तानॅम्च ।

अथ अधात् फ़्रजसइति

बण्त अधात् निजसइति ॥ ९ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । फ़्रा हम सचि॰ते[1] अथ अइव्नि-गामे । कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अअेते योइ[2] मज़्दयस्न । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । न्माने न्माने वीसि[3] वीसि[3] थ्रायो कत उज़्दइथ्याँन् अअेतहे यत् इरिस्तहे[4] ॥१०॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । च्व॰तो अङ्हॅन् अअेते कत अअेतहे यत् इरिस्तहे[1] । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् हे नोइत् अॅरॅद्धो-आोङ्हनॅम् वयूधनॅम् उप-जन्यात् । नोइत् फ्रष पाधअेइब्य नोइत् ज़स्तअेइब्य वीतरॅम्[2] । अअेषो ज़ी अस्ति दाइत्यो कत अअेतहे यत् इरिस्तहे[1] ॥ ११ ॥

अअेतध हे उज़्ब्रओधाँम् तनूम् निदइथ्याँन् बि-क्षपरॅम् वा थ्रि-क्षपरॅम् वा माज़्द्राजहीम् वा वीस्पॅम् आ अह्वात् यत् फ़्रा वयो पताँन् । फ़्रा उर्वर उक्ष्याँन् । *[न्याो॰चो अप-तचिन् ।] उस् वातो ज़्ाँम् हअेचयात् ॥ १२ ॥

आअत् यत् हीश् फ़्रा वयो पताँन् फ़्रा उर्वर उक्ष्याँन् *[न्याो॰चो अप-तचिन् ।] उस् वातो ज़्ाँम् हअेचयात् । अअेतध हे अअेते मज़्दयस्न अअेतॅम् कॅहृर्पॅम् ह्वॅर-दरॅसीम् कॅरॅनओत् ॥ १३ ॥

येज़ि नोइत् अअेते मज़्दयस्न अअेतॅम् कॅहृर्पॅम् ह्वॅर-दरॅसीम् कॅरॅनवाँन् यारॅ-द्राजो । अवव॰तॅम् अपवघ्न्याइ ताँम् चिथाँम् दअेसयो । वीस्पॅम् आ अह्वात् *यत् नसुनाँम्च अइव्नि-वरॅश्तनाँम् दख्मनाँम्च अइवि-वरॅश्तनाँम् हिख्रनाँम्च अइव्नि-वरॅश्तनाँम् वयनाँम्च फ़्रङ्हरॅतनाँम् ॥ १४ ॥

(10) 1. Sp : सचइ॰ति 2. Sp यो 3. Sp वीसे वीसे 4. Sp : इरिश्तहे
(11) 1. Sp : इरिश्तहे 2. West, Hj, Antia : वीतरॅ (12) *A. Meillet regards these two words as interpolation. Darmesteter adds आपो after न्याो॰चो and translates "The hidden floods to flow." Vide A. Meillet's paper 'Sur Vendidād VII. 24, cf. V. 12 in Dr. Sir J. J. Modi Memorial Volume pp 475-478. Hence inserted in square brackets (13) *See note in Para 12 above (14) * यत् inserted. All editions omit.

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। आपॅम् ज़ज़ाहि तूम् यो अहुरो मज़्दाो ज़्रयङ्हत्[1] हच वोउरु-कषात् हथ वातॅमृच दुन्माँन्च[2] ॥ १५॥

अवि नस्नम् वज़ाहि तूम् यो अहुरो मज़्दाो। उप दष्मॅम् वज़ाहि तूम् यो अहुरो मज़्दाो। उप हिरूम्रम् वज़ाहि तूम् यो अहुरो मज़्दाो। उप अस्तॅम् फ़्रज़्ययाहि तूम् यो अहुरो मज़्दाो। अङ्हइथीम् फ़्रफ़्रावयाहि तूम् यो अहुरो मज़्दो। ता हथ फ़्रफ़्रावयाहि अवि ज़्रयो[1] पूइतिकॅम् ॥ १६॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो।
अअेवथ[1] बा ज़रथुश्त्र
यथ तूम् अॅरॅज़्वो वषङ्हे[2]।

आपॅम् ज़ज़ामि अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो ज़्रयङ्हत्[3] हच वोउरु-कषात् हथ वातॅमृच दुन्माँन्च ॥ १७॥

अवि नस्नम् वज़ामि अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो। उप दष्मॅम् वज़ामि अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दो। उप हिरूम्रम् वज़ामि अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो। उप अस्तॅम् फ़्रज़्ययामि अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो। अङ्हइथीम् फ़्रफ़्रावयामि अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो। ता हथ फ़्रफ़्रावयामि अवि ज़्रयो पूइतिकॅम् ॥ १८॥

ते हिश्तॅ॑ति घ्ज़ॅर-घ्ज़ॅर॑तिश् अ॑तर॑ अरॅधॅम् ज़्रयङ्हो[1]। यओज़्द्य[2] तचि॑ति आपो ज़्रयङ्हत्[3] हच पूइतिकात् अवि ज़्रयो वोउरु-कषॅम् अवि वनाँम् याँम् ह्वापीम्[4]। अथ मे उर्वरो रओधॅ॑ति वीस्पाो वीस्पो-सरॅधो सतवइतिनाँम्[5-] हज़ङ्रवइतिनाँम् बअेवर॑ बअेवरनाँम्[-5] ॥ १९॥

ता हथ वीवारयेमि
अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो।
ख्वरॅथॅमृच नइरे अषओने

(15) 1. Sp : ज़रयङ्हत् 2. Sp : दून्माँन्च (16) 1. Sp : ज़रयो (17) 1. West, Sp, Antia : अवथ 2. Antia : वसङ्हे Sp : वषइ॑हे 3. Sp : ज़रयङ्हत् (19) 1. Sp : ज़रयङ्हो 2. Sp : यओज़्दय 3. Sp : ज़रयङ्हत् 4. West, Sp, Hj, Antia : ह्वापॉम्, Geld-mss : ह्वॉपॅम् 5. Sp omits सतवइतिनाँम्.........बअेवरनाँम्

वास्त्रॅम्च गवे हुधाोङ्हे।
यवो मे मश्यो[1] ख्वरात् वास्त्रॅम्[2] गवे हुधाोङ्हे ॥ २० ॥

इमत् वङ्हो[1] इमत् स्रयो
यथ तूम् अॅरॅज़्वो वषङ्हे[2]।
आ दिम् ता वच रामयत्
अहुरो मज़्दाो अषव
अषवनॅम् ज़रथुश्त्रॅम्।

*"यओज़्दाो मश्याइ अइपी ज़ाँथॅम् वहिश्ता"। हा यओज़्दाो ज़रथुश्त्र या दअेन माज़्दयस्निश्[3]। यो ह्वाँम् अङ्ह्वाँम् यओज़्दाइते[4] हुमताइश्च हूख्ताइश्च ह्वर्श्ताइश्च ॥ २१ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। चू अस्ति मस्यो वङ्हो[1] स्रयो अअेतॅम् दातॅम् यिम् वीदोयूम् ज़रथुश्त्रि[2] उपइरि अन्याइश् स्रवाइश् मसनच वङ्हनच स्रयनच ॥ २२ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। माँनयॅन् बा स्पितम ज़रथुश्त्र अअेतॅम् दातॅम् यिम् वीदोयूम् ज़रथुश्त्रि[1] उपइरि अन्याइश् स्रवाइश् मसनच वङ्हनच स्रयनच यथ ज़्रयो[2] वोउरु-कषॅम् उपइरि अन्याो[3] आपो ॥ २३ ॥

माँनयॅन् बा स्पितम ज़रथुश्त्र[1-] अअेतॅम् दातॅम् यिम् वीदोयूम् ज़रथुश्त्रि उपइरि अन्याइश् स्रवाइश् मसनच वङ्हनच स्रयनच[-1] यथ मस्ययाो[2] आफ़्श् कस्यङ्हाँम् अपाँम् अवि फ़्रादवइति। माँनयॅन् बा स्पितम[3-] ज़रथुश्त्र अअेतॅम् दातॅम् यिम् वीदोयूम् ज़रथुश्त्रि उपइरि अन्याइश् स्रवाइश् मसनच वङ्हनच स्रयनच[-3] यथ मस्ययाो वन कस्यङ्हाँम् वनाँम् अइव्रि-वॅरॅन्वइति ॥ २४ ॥

(20) 1. West : मष्यो 2. West, Hj, Antia : वास्त्रॅम्च (21) West, Hj, Antia : वङ्हो 2. Sp : वषइङ्हे, Hj : वक्षङ्हे * Cf. Yasna 48.5 3. Antia : मज़्दयस्निश् 4. West, Sp, Hj, Antia : यओज़्दाइति (22) 1. West, Hj, Antia : वङ्हो 2. Sp : ज़रथुश्त्र (23) 1. SP. ज़रथुश्त्र 2. Sp : ज़्रयो 3. Antia : अन्याइश् (24) 1. Sp. omits ज़रथुश्त्र...... स्रयनच 2. West, Hj, Antia : मस्याो 3. Sp : omit स्पितम ज़रथुश्त्र......स्रयनच

माँनयॅन् वा स्पितम ज़रथुश्त्र अअेतॅम् दातॅम् यिम् वीदोयूम् ज़रथुश्त्रि उपइरि अन्याइश् स्रवाइश् मसनच वङ्हनच स्रयनच यथ इमाँम् ज़ाँम् आच पइरिच ब्वाव[1] ॥ २५ ॥

अओख़्तो[1]- रतुश् अओख़्तो स्रओषावरॅज़ो। उज़्गॅरॅप्तात् पइति द्रओनात् नव उज़्गॅरॅप्तात्। दातात् पइति द्रओनात् नव दातात्। निस्रितात् पइति द्रओनात् नव निस्रितात्-[1]। क्षयेइते[2] हे पस्चअेत अअेष यो रतुश् थ्रिषुम्[3] अअेतहे चिथाो अपङ्हरश्तॅअे[4]। येज़िच हे अन्य अघ श्यओथ्न फ़्रवरॅ्शत पइतित हे चिथ। आअत् येज़ि-षे[5] अन्य अघ श्यओथ्न नोइत् फ़्रवरॅ्शत पइतितॅम्[6] अहे नर्शे यवअेच यवअेतातअेच ॥ २६ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो नरो हामो-गात्वो[1]- निपइध्येइंतॅ-[1] हॉम् वा पइति स्तइरिश् हॉम् वा पइति बरॅज़िश् पइतिच हे अन्य द्व वा नर अङ्हॅन् पंच वा पंचासतॅम् वा सतॅम् वा हाँम् नाइरिनाँम्। आअत् अअेषाँम् नराँम् अअेवो इरिथ्यात्। च्वत् अंतरॅ नॅरॅंश्[2] अअेष द्रुक्ष् या नसुश् अख़्तच पित्रतिच[3] आहितिच फ़्राष्नओइति ॥ २७ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। येज़ि अङ्हत् आथ्रव फ़्रा ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश्। येज़ि अअेवंदसो[1] फ़्राष्नओइति दसॅमॅम् पइति-रअेथ्व्नयेइति। आअत् येज़ि अङ्हत् रथअेश्ताो फ़्रा ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश्। येज़ि दसॅमॅम् फ़्राष्नओइति नाउमॅम् पइति-रअेथ्व्नयेइति। आअत् येज़ि अङ्हत् वास्त्र्यो-फ़्शुयाँस् फ़्रा ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश्। येज़ि नाउमॅम् फ़्राष्नओइति अश्तॅमॅम् पइति-रअेथ्व्नयेइति ॥ २८ ॥

(25) 1. West, Hj, Antia : बवाव, Sp : बवात् (26) 1. West, Hj, Antia take this as para 25. 2. Sp : क्षयेते 3. West, Sp, Antia : थ्रिषूम् 4. Antia : उपङ्ह॰ 5. West, Hj, Antia : येज़ि-शे 6. West, Hj, Antia : पतितॅम् (27) 1. Sp : हामो-गातवो निपाध्येइंते 2. West, नॅरॅउश् ; Sp, Hj, Antia : नरॅउश् 3. West, Hj, Antia : पवितिच Sp. पवइतिच (28) 1. West : अअेवनूदसॅम् ; Sp : अअेव दसो; Hj, Antia : अअेवंदसॅम्

आअत् येज़ि अङ्हत् स्पा पसुश्-हउर्व्रो फ़्रा ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश्। येज़ि अश्तॅमॅम् फ़्राष्नओइति हस्रथॅम् पइति-रअेथ्व्नयेइति। आअत् येज़ि अङ्हत् स्पा विश्-हउर्वो फ़्रा ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश्। येज़ि हस्रथॅम् फ़्राष्नओइति क्स्तूम् पइति-रअेथ्व्नयेइति ॥ २९ ॥

आअत् येजि अङ्हत् स्पा वोहुनज़्गो फ़्रा ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश्। येज़ि क्स्तूम् फ़्राष्नओइति पुख़्थॅम् पइति-रअेथ्व्नयेइति। आअत् येज़ि अङ्हत् स्पा तउरुनो फ़्रा ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश्। येज़ि पुख़्थॅम् फ़्राष्नओइति तूइरीम् पइति-रअेथ्व्नयेइति ॥ ३० ॥

आअत् येज़ि अङ्हत् स्पा सुकुरॅनो' फ़्रा-ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश्। येज़ि तूइरीम् फ़्राष्नओइति थ्रितीम् पइति-रअेथ्व्नयेइति। आअत् येज़ि अङ्हत् स्पा जज़ुश् फ़्रा ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश्। येज़ि थ्रितीम् फ़्राष्नओइति बितीम् पइति-रअेथ्व्नयेइति ॥ ३१ ॥

आअत् येज़ि अङ्हत् स्पा अइविज़ुश् फ़्रा ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश्। येज़ि बितीम् फ़्राष्नओइति पओइरीम् पइति-रअेथ्व्नयेइति। आअत् येज़ि अङ्हत् स्पा वीज़ुश् फ़्रा ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश्। येज़ि पओइरीम् फ़्राष्नओइति पओइरीम् पइति-रअेथ्व्नयेइति ॥ ३२ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। आअत् येज़ि अङ्हत् स्पा उरुपिश्। च्वत् अअेषो स्पा यो उरुपिश् स्पॅ॰तहे मइन्यॅउश् दामनाँम् हाँम्-रअेथ्व्नयेइति च्वत् पइति-रअेथ्व्नयेइति ॥ ३३ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। नोइत् अअेषो स्पा यो उरुपिश् स्पॅ॰तहे मइन्यॅउश् दामनाँम् हाँम्-रअेथ्व्नयेइति नोइत् पइति-रअेथ्वयेइति। अन्यो अह्मात् यो' जनइति फ़्रच कुषइति आ दिम् आ-हिश्हख़्ति यवअेच यवअेतातअेच ॥ ३४ ॥

(31) 1. West, Sp, Hj, Antia : सुकुरनो. (34) 1. West, Hj. Antia : यत्

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। आअत् येज़ि अङ्हत् मइर्यो द्र्वाो बिज़ंग्रो अवथ अषॅमओघो अनषव। च्वत् स्पॅंतहे मइन्यँउश[1] दामनाँम् हाँम्-रअेथ्व्रयेइति च्वत् पइति-रअेथ्व्रयेइति ॥ ३५ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ वज़घ-चित् विश हुश्को तरो यारॅ मॅरॅतो। ज्वो ज़ी स्पितम ज़रथुश्त्र मइर्यो द्र्वाो बिज़ंग्रो अवथ अषॅमओघो अनषव स्पॅंतहे मइन्यँउश[1] दामनाँम् हाँम्-रअेथ्व्रयेइति ज्वो पइति-रअेथ्व्रयेइति ॥ ३६ ॥

ज्वो आपॅम् जइंति। ज्वो आत्रॅम्[1] फ़्रावयेइति। ज्वो गाँम् वरताँम् अज़इते[2]। ज्वो नरॅम् अषवनॅम् फ़्रज़ाबओधङ्हॅम् स्नथॅम् वीकॅरॅत्-उश्तानॅम् जइंति नोइत् अवथ मॅरॅतो ॥ ३७ ॥

ज्वो ज़ी स्पितम ज़रथुश्त्र मइर्यो द्र्वाो बिज़ंग्रो अवथ अषॅमओघो अनषव नरॅम् अषवनॅम् हङ्हुश[1] ण्वरॅथहेच[2-] वस्त्रहेच द्रओश्च[-2] निमतहेच अयङ्हेच[3] अप-वरइति नोइत् अवथ मॅरॅतो ॥ ३८ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। योइ न्मानाो हाँम्-वरामहि[1] अषाउम् अहुर मज़्द अह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइंति आत्रॅम्च[2] बरॅस्मच तश्तच हओमच हावनच। आअत्[3] पस्चअेत अहे न्मानहे स्पा वा ना वा इरिथ्यात्। कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अअेते योइ[4] मज़्दयस्न ॥ ३९ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। उस् हच अअेइब्याो न्मानअेइब्यो बरयॅन्[1] स्पितम ज़रथुश्त्र आत्रॅम्च[2] बरॅस्मच तश्तच हओमच हावनच उस् हच इरिस्तॅम्[3] बरयॅन् माँनयॅन् अहे यथ ना दाइत्यो दाइत्ययाइ[4] बइर्येतेच[5-] ण्वइर्येतेच[5] ॥ ४० ॥

(35) 1. West : मन्यँउश (36) 1. West : मन्यँउश (37) 1. West, Sp, Hj, Antia : आतरॅम् 2. West, Sp, Hj, Antia, : अज़इति (38) 1. West, Sp, Hj, Antia : अङ्हॅंउश 2. Sp : ख्वॅरॅतहे वस्त्रहे द्रओस्च 3. Sp : अयङ्हच (39) 1. West. & Sp : वरमहि 2. West. Sp, Hj, Antia : आतरॅम्च 3. So Geld and Sp, supported by the Pahlavi Version–*aδak*; West, Hj, Antia omit 4. Sp : यो (40) 1. West, Sp, Antia omit. 2. West, Sp, Hj, Antia : आतरॅम्च 3. Sp : इरिश्तॅम् 4. Hj, Antia ; दाइत्याइ 4. Sp : बइर्येइतिच ख्वइर्येइतिच

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कुथ ते अअेते मज़्दयस्न अअेतॅम् आत्रॅम्[1] अइति-बराँन् अव अअेतॅम् न्मानॅम् यत् अअेषो ना पर-इरिथ्यात् ॥ ४१ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । नव-क्षपरॅम् उप-माँनयॅन् अअेते योइ[1] मज़्दयस्न अइव्रि-गामे आअत् हम माज़्द्राज़हीम् । पस्चअेत अअेते मज़्दयस्न अअेतॅम् आत्रॅम्[2] अइति-बराँन् अव अअेतॅम् न्मानॅम् यत् अअेषो ना पर-इरिथ्यात् ॥ ४२ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच अअेते मज़्दयस्न अअेतॅम् आत्रॅम्[1] अइति-बराँन् अव अअेतॅम् न्मानॅम् यत् अअेषो ना पर-इरिथ्यात् अॅतरात् नअेमात् नव क्षपरहे[2] अॅतरात् नअेमात् माज़्द्राजहीम् । का हे अस्ति चिथ ॥ ४३ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ ४४ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यत् अह्मि न्माने यत् माज़्दयस्नोइश्[1] नाइरिक उपस्-पुथ्रीम्[2] जसात् अअेवो-माहीम् वा बि-माहीम् वा थ्रि-माहीम् वा चथ्रु-माहीम् वा पॅच-माहीम् वा क्ष्वश्-माहीम् वा हप्त-माहीम् वा अश्त-माहीम् वा नव-माहीम् वा दस-माहीम् वा अअेतध अअेष नाइरिक तध अपुथ्रीम्[3] निजसात् उज़्नुश्तन । कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अअेते योइ[4] मज़्दयस्न ॥ ४५ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यत् अह्मि न्माने यत् माज़्दयस्नोइश्[1] फ़्रअेश्तॅम् यओज़्दातो-ज़्मोतॅमम्च हुश्को-ज़्मोतॅमम्च कम्बिश्तॅम्च् अअेते पथाो फ़्रयाँन् पस्वस्च स्तओराच आत्रॅम्च[2] अहुरहे मज़्दाो बरॅस्मच अषय फ़्रस्तरॅतॅम् नरॅम्च यिम् अषवनॅम् ॥ ४६ ॥

(41) 1. West, Sp, Hj, Antia : आतरॅम् (42) 1. Sp. यो 2. Sp, Hj, Antia : आतरॅम् (43) 1. West, Sp, Hj, Antia : आतरॅम् 2. Sp : क्षपरॅम् (45) 1. West, Hj, Antia : माज़्दयस्नो 2. Sp : उप-पुथ्रीम् 3. Sp: अपुथ्राँम् 4. Sp : यो (46) 1. West, Hj, Antia : माज़्दयस्नो 2. West, Sp, Hj, Antia : आतरॅमूच

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् द्राजो हच आथ्रत्। च्वत् द्राजो हच अपत्। च्वत् द्राजो हच बरॅस्मॅन्[1] फ्रस्तइर्यात्। च्वत् द्राजो हच नॅरॅब्यो[2] अषवब्यो ॥ ४७ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। थ्रिसत-गाइम् हच आथ्रत्। थ्रिसत-गाइम् हच अपत्। थ्रिसत्-गाइम् हच[1] बरॅस्मॅन्[2] फ्रस्तइर्यात्। थ्रिगाइम् हच नॅरॅब्यो अषवब्यो ॥ ४८ ॥

अअेतध हे अअेते मज़्दयस्न अज़्हाो[1] ज़्मो पइरि-दअेज़ाँन्[2] पइरि-दअेज़याँन्। ख़्वरॅथअेइब्यो पस्चअेत आस्तयॅंत अअेते योइ[3] मज़्दयस्न। वस्त्रअेइब्यो पस्चअेत आस्तयॅंत अअेते योइ मज़्दयस्न ॥ ४९ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। चिश् अअेष नाइरिक पओइरीम् ख़्वरॅथनाँम् ख़्वरात् ॥ ५० ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। गॅउश् मअेस्मन आत्र्यो-पइति-इरिस्तॅम्[1] थ्रिश् वा पामाँन् यत् वा क्षत्रश् यत् वा नव अअेते दख़्म उपङ्हरॅज़अेत[2] अंतरात् नअेमात् बरॅथ्रिष्व उरुथ्वो-ह्व ॥ ५१ ॥

आअत् पस्चअेत अइपि-घ्ज़उर्वताँम् अस्पयनाँम्च[1] पयङ्हाँम् गावय-नाँम्च[2] मअेषिननाँम्च[3] बुज़्यनाँम्च हाँम्-वओइरिनाँम् उस्-वओइरिनाँम्[4] गाँम्च ख़्वास्तॅम् अनापॅम् यओम्च अर्षॅम् अनापॅम् मधुच अनापॅम् ॥ ५२ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् द्राजो उप-माँनयॅन्। च्वत् द्राजो उप-मइतीम्[1]। आस्ते ख़्वरॅंति गाँम्च यओम्च मधुच ॥ ५३ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। थ्रि-क्षपॅरम् उप-माँनयॅन् थ्रि-क्षपॅरम् उप-मइतीम्[1] आस्ते ख़्वरॅंति गाँम्च यओम्च मधुच। आअत् पस्च थ्रि-क्षपरात्

(47) 1. West, Sp, Hj, Antia : बरॅस्मन् 2. Sp : नॅरॅब्यो (48) 1. Sp : पच 2. West, Sp, Hj, Antia : बरॅस्मन् 3. Sp : नॅरॅब्यो (49) 1. Geld : अइज़्हाो 2. Sp : °दअेज़ाँम् 3. Sp : यो (51) 1. Sp : °इरिश्तॅम् 2. Sp : उपङ्हरॅज़इति 3. West & Sp : उरुथ्वोह्व (52) 1. West, Sp, Hj, Antia : अस्प्यनाँम्च 2. West, Sp, Hj, Antia : गाव्यनाँम्च 3. West, Sp, Hj, Antia : मअेषिनिनाँम्च 4. Sp & Hj : °वओइरिनाँम्च (53) 1. West, Hj, Antia : उपमितीम् (54) 1. West, Hj, Antia : °मितीम्

उस् तनूम् स्नयअेत उस् वस्त्रात् गैँउश् मअेस्मन अपाच नव उप मघॅम् पइति अवथ यओ़ज़्दयाँन् ॥ ५४ ॥

दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । च्वत् द्राजो उप-माँनयॅन् च्वत् द्राजो उप-मइतीम्[1] । आस्ते पस्च थ्रि-क्षपरात् यूतो गातुश्[2] यूतो ख़्वरॅथ यूतो वस्त्र यूतो अन्यअेइब्यो मज़्दयस्नअेइब्यो ॥ ५५ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । नव-क्षपरॅम्[1] उप-माँनयॅन् नव-क्षपरॅम् उप-मइतीम्[2] आस्ते पस्च थ्रि-क्षपरात् यूतो गातुश्[3] यूतो ख़्वरॅथ यूतो वस्त्र यूतो अन्यअेइब्यो मज़्दयस्नअेइब्यो । आअत् पस्च नव-क्षपरात् उस् तनूम् स्नयअेत उस्-वस्त्रात् गैँउश् मअेस्मन अपाच पइति अवथ यओ़ज़्दयाँन् ॥ ५६ ॥

दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कत् ता वस्त्र हाँम्-यूत पस्च यओ़ज़्दाइति फ़्रस्नाइति ज़ओथ्रे वा हावनाने वा आत्रवक्षे[1] वा फ़्रबॅरॅथ्रे[2] वा आबॅरॅते वा आस्नाथ्रे वा रअेथ्विश्करे[3] वा स्रओषावरॅजे वा अथउरुने वा मश्याइ[4] रथअेश्ताइ वा वास्त्र्याइ वा फ़्शुयऺते ॥ ५७ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । नोइत् ता वस्त्र हाँम्-यूत पस्च यओ़ज़्दाइति फ़्रस्नाइति ज़ओथ्रे नोइत् हावनाने नोइत् आत्रवक्षे[1] नोइत् फ़्रबॅरॅथ्रे नोइत् आबॅरॅते नोइत् आस्नाथ्रे नोइत् रअेथ्विश्करे[3] नोइत् स्रओषावरॅज़े नोइत् अथउरुने मश्याइ[4] नोइत् रथअेश्ताइ नोइत् वास्त्र्याइ फ़्शुयऺते ॥ ५८ ॥

यत् अह्मि न्माने यत् माज़्दयस्नोइश्[1] नाइरिक दक्ष्तवइति अङ्हत् यत् वा स्कॅऺदो अइपि-जतो पिश्त्रो[2] अइपि-इरितो[3] गातुश् । अअेतध अअेतहे आस्ते स्तइरिश्च[4] बॅरॅज़िश्च हाँम्-वॅरॅनाोऺते[5] वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हाँम्-चि[6] ज़स्तो फ़्रीने निज़्बरात् ॥ ५९ ॥

(55) 1. West, Hj, Antia : °मितीम् 2. West, Hj, Antia : गातु
(56) 1. Antia : नवक्षपरॅम् 2. West, Hj, Antia : °मितीम् 3. West, Hj, Antia : गातु. (57) 1. West, Sp, Hj, Antia : आतरॅवक्षे 2. West, Hj, Antia : फ़्रबॅरॅथ्रे 3. Antia : रथ्विश्करे 4. West, Sp, Hj, Antia : मष्याइ (58) 1. West, Sp, Hj, Antia : आतरॅवक्षे 2. West, Hj, Antia : फ़्रबॅरॅथ्रे 3. Hj & Antia : रथ्विश्करे 4. Hj & Antia : मष्याइ (59) 1. West & Antia : माज़्दयस्नो 2. Antia : omits पिश्त्रो 3. Sp : °अॅरॅतो 4. Sp : स्तइरिस्च 5. Sp : °वॅरॅनाोऺति 6. West, Sp, Hj, Antia : हाँम्च 7. West, Hj, Antia : फ़्रॅने

नोइत् ज़ी अहुरो मज़्दाो योाङ्हुयनाँम्[1] अवरॅतनाँम् पइति-रिच्य[2] दइथे नोइत् अस्पॅरॅनो-मज़ो नोइत् अवचिनो-मज़ो यवत् अअेष चराइतिक अवि माँम् हरॅकॅ[3] हरॅचयात् ॥ ६० ॥

येज़िच अअेते मज़्दयस्न उपइरि अअेतॅम् इरिस्तॅम्[1] अवि माँम् [हरॅकॅ[2]] हॅरॅज़्यात्[3] । यवत् अअेष चराइतिक अवि माँम् हरॅकॅ[2] हरॅचयात् । ज्वस्चित् नोइत् ब्वत् अषव । मॅषस्चित् नोइत् बक्षइति[4] वहिश्तहे अङ्हॅउश् ॥ ६१ ॥

तॅम् अहूम् पइथ्याइते[1] यिम् द्रवताँम् तॅमङ्हअेनॅम् तॅमस्चिथ्रॅम् तॅमङ्हॅम् । *तॅम् वा[2] अहूम् द्रव᳸तो श्यओथ्नाइश् ख़्वाइश् ख़्वादअेन निसिरिनुयात्[3] अचिश्ताइ अङ्हे[4] ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ ६२ ॥

~~~~~~

फ्रकर्त् ६

च्वᳲतॅम् द्राजो ᳵवानॅम् अज़्हाो[1] ज़्मो अनइघ्य[2] यत् अह्मि स्पानस्च नरस्च पर-इरिथिᳲति[3] । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यारॅ-द्राजो अषाउम् ज़रथुश्त्र अज़्हाो[1] ज़्मो अनइघ्य[2] यत् अह्मि स्पानस्च नरस्च पर-इरिथिᳲति ॥ १ ॥

(60) 1. West : योाङ्हयनाँम् Sp : योाङ्ह्यनाँम् 2. West, Sp, Hj, Antia : °रिच्या 3. Sp : हरॅके (61) 1. Sp : इरिश्तॅम 2. Sp : हरॅके. Barth (Air Wb 1788) inserts this word in square brackets and refers to Pahl. Version *frāč* 3. West Sp, Hj, Antia : हरॅचयात् 4. West, HJ, Antia : बक्षइते (62) 1. So Geld–M̆ss; cf. Vand 18·76; Geld, Hj etc. read पइथ्याइत्ति * cf. यस्न 31. 20 : तॅम् वा अहूम् द्रॅगवᳲतो । श्यओथनाइश् ख़्वाइश् दअेना नअेषत् ॥ 2. Geld : वाो 3. Sp : निस्त्रिनुयात् 4. Sp : अङ्हे

~~~~~~

(1) 1. Geld : अइज़्हो; Sp : अङ्हाो 2. West, Hj, Antia : अन्यइघ्य 3. Sp : इरिथॅᳲति 4. Geld-Mss : इरिथ्यᳲते

मा-च पस्चअेत मज़्दयस्न ताँम् ज़ाँम् कारयॅन् मा आपो हॅरॅज़यॅन्[1] यत् अस्थि स्पानस्च नरस्च पर-इरिथिंश्ति[2] अंश्तरात् नअेमात् यारॅ-द्राजो। वसो पस्चअेत मज़्दयस्न ताँम् अन्याँम् ज़ाँम् कारयॅन् वसो आपो हॅरॅज़यॅन् ॥ २ ॥

येज़ि मज़्दयस्न ताँम् ज़ाँम् कारयॅन् येज़ि आपो हॅरॅज़यॅन्[1] यत् अस्थि स्पानस्च नरस्च पर-इरिथिंश्ति[2] अंश्तरात् नअेमात् यारॅ-द्राजो। नसुस्पअेम् पस्चअेत आस्त्योंश्ते[3] अअेते योइ[4] मज़्दयस्न अपस्च ज़्मस्च उर्वरयाोस्च[5] ॥ ३ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़ि मज़्दयस्न ताँम् ज़ाँम् कारयॅन्। येज़ि आपो हॅरॅज़यॅन्[1] यत् अस्थि स्पानस्च नरस्च पर-इरिथिंश्ति[2] अंश्तरात् नअेमात् यारॅ-द्राजो। का-हे अस्ति चिथ ॥ ४ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ ५ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़ि वसॅन् अअेते[1] मज़्दयस्न ज़ाँम् रओधयाँम्[2] हिश्तयअेच[3] करॅश्तयअेच परकंश्तयअेच[4]। कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अअेते योइ[5] मज़्दयस्न ॥ ६ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अअेतध हे अअेते मज़्दयस्न अश्व्हाो[1] ज़्मो पइरिषयंश्त अअेतङ्हाँम् अस्ताँम्च वॅरॅसाँम्च स्पामाँम्च मूथ्राँम्च वङ्हुताताँम्च ॥ ७ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़ि नोइत् पइरिषाोंश्ते[1] अअेतङ्हाँम् अस्ताँम्च वॅरॅसाँम्च स्पामाँम्च मूथ्राँम्च वङ्हुताताँम्च। का हे अस्ति चिथ ॥ ८ ॥

(2) 1. West, Sp, Hj, Antia : हॅरॅज़यॅन् 2. Sp : °इरिथॅंश्ति (3) 1. West, Sp, Hj, Antia : हॅरॅज़यॅन् 2. Sp : इरिथॅंश्ति 3. West, Hj, Antia : आस्तारयाोंश्ते; Sp : आस्तरयाोंश्ति 4. Sp : यो 5. West, Sp, Hj, Antia : उर्वराोस्च (4) 1. West, Sp, Hj, Antia : हॅरॅज़यॅन् 2. Sp : इरिथॅंश्ति (6) 1. Geld omits 2. Antia : रओइध्याँम् Sp : रओधयाँन् 3. West & Sp : हुश्व्यभेच 4. Sp : पर कंश्तयअेच 5. Sp : यो (7) 1. Geld : अइव्हाो; Sp : अङ्हाो (8) 1. Sp : पइरिषाोंश्ति

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अऐतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़्रोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्त्रओषो-चरनय ॥ ९॥

दातॅर गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो अस्तॅम् उपङ्हॅरॅज़इति स्नो वा पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे[2] वा। अववत्[3] अइपि यथ कसिश्तहे ॲरॅज़्वो फ़्रतॅमम् लिम्रषिश्। येज़्हि अङ्घ्य इरिथ्येइति ऊथॅम् वा ऊथो-तास् वा। का हे अस्ति चिथ ॥ १० ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। थ्रिसतॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़्रोइत् अस्पहे अश्त्रय थ्रिसतॅम् स्त्रओषो-चरनय ॥ ११ ॥

दातॅर गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो अस्तॅम् उपङ्हॅरॅज़इति स्नो वा पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे[2] वा। अववत्[3] अइपि यथ मघॅमहे ॲरॅज़्वो फ़्रतॅमम् लिम्रषिश्। येज़्हि अङ्घ्य इरिथ्येइति ऊथॅम् वा ऊथो-तास् वा। का हे अस्ति चिथ ॥ १२ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। पॅञ्चासतॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़्रोइत् अस्पहे अश्त्रय पॅञ्चासतॅम् स्त्रओषो-चरनय ॥ १३ ॥

दातॅर गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो अस्तॅम् उपङ्हॅरॅज़इति स्नो वा पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे[2] वा। अववत्[3] अइपि यथ मसिश्तहे[4] ॲरॅज़्वो फ़्रतॅमम् लिम्रषिश्। येज़्हि अङ्घ्य इरिथ्येइति ऊथॅम् वा ऊथो-तास् वा। का हे अस्ति चिथ ॥ १४ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। हस्राइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़्रोइत् अस्पहे अश्त्रय हस्राइतीम् स्त्रओषो-चरनय ॥ १५ ॥

(10) 1. Sp : °इरिश्तहे 2. West, Sp, Hj, Antia : मष्येहे 3. West, Sp, Hj, Antia : अवत् (12) 1. Sp : °इरिश्तहे 2. West, Sp, Hj, Antia : मष्येहे 3. West, Sp, Hj, Antia : अवत् (14) 1. Sp : इरिश्तहे 2. West, Sp, Hj, Antia : मष्येहे 3. West, Sp, Hj, Antia : अवत् 4. West, Sp, Hj Antia, : मज़िस्तहे

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो अस्तॅम् उपङ्हरॅज़इति स्नो वा पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे[2] वा । अॅरॅज़ु-स्तवङ्हॅम् वा पॅरॅसु-मसङ्हॅम् वा । येज़ि अङ्घ्य इरिथ्येइति ऊथॅम् वा ऊथो-तास् वा । का-हे अस्ति चिथ ॥ १६ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । नवइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय नवइतीम् स्रओषो-चरनय ॥ १७ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो अस्तॅम् उपङ्हरॅज़इति स्नो वा पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे[2] वा । वअेॲरॅज़ु-स्तवङ्हॅम् वा विपॅरॅसु-मसङ्हॅम् वा । येज़ि अङ्घ्य इरिथ्येइति ऊथॅम् वा ऊथो-तास् वा । का हे अस्ति चिथ ॥ १८ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ १९ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो अस्तॅम् उपङ्हरॅज़इति स्नो वा पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे[2] वा । बाज़ु-स्तवङ्हॅम् वा स्रओनि-मसङ्हॅम् वा । येज़ि अङ्घ्य इरिथ्येइति ऊथॅम् वा ऊथो-तास् वा । का हे अस्ति चिथ ॥ २० ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । चथ्वारो सत उपाज़ननाँम् उपाजोइत् अस्पहे अश्त्रय चथ्वारो सत स्रओषो-चरनय ॥ २१ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो अस्तॅम् उपङ्हरॅज़इति स्नो वा पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे[2] वा । अववत्[3] अइपि यथ नरॅश् वघ्धनॅम् । येज़ि अङ्घ्य इरिथ्येइति ऊथॅम् वा ऊथो-तास् वा । का हे अस्ति चिथ ॥ २२ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । क्ष्वश् सत उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय क्ष्वश् सत स्रओषो-चरनय ॥ २३ ॥

(16) 1. Sp : इरिश्तहे 2. West, Sp, Hj, Antia : मष्येहे (18) 1. Sp : इरिश्तहे 2. West, Sp, Hj, Antia : मष्येहे (20) 1. Sp : °इरिश्तहे 2. West, Sp, Hj, Antia : मष्येहे (22) 1. Sp : °इरिश्तहे 2. West, Sp, Hj, Antia : मष्येहे 3. West, Sp, Hj, Antia : अवत्

दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो वीस्पाँम् हउर्वाँम् तनूम् उपङ्हॅरॅज़इति स्नो वा पर-इरिस्तहे-मश्येहे[1] वा। येज़ि अङ्य इरिथ्येइति ऊथॅम् वा ऊथो-तास् वा। का-हे अस्ति चिथ ॥ २४ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। हज़ङ्रॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हज़ङ्रॅम् स्रओषो-चरनय ॥ २५ ॥

दातॅर गयेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यत् अअेते योइ[1] मज़्दयस्न पाथ्र अयꣳतॅम् वा तचिꣳतॅम्[2] वा बरॅम्नॅम् वा वज़्मनॅम्र वा तचि-अपय[3] नसाउम् फ़्रजसाँन्। कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अअेते योइ मज़्दयस्न ॥ २६ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। मत् अओथ्रनाँम् फ़्रमुख्ति[1] मत् वस्त्रनाँम् निधाइति उप-माँनयॅन् ज़रथुश्त्र। फ़्रष फ़्रयोइत् इरिस्तॅम्[2] उज़्ग्ररोइत्[3] आपो ज़रथुश्त्र। आज़्ꣳगअेइब्यस्चित् आपो आज़्नुब्यस्चित् आपो आमइध्याँमस्चित्[4] आपो आनॅरॅवरॅज़स्चित्[5] आपो वीस्पॅम् आ अह्मात् यथोइत् उप जसोइत् इरिस्ताँम्[6] तनूम् ॥ २७ ॥

दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच अअेते नसावो फ़्रिथ्येइतिच पुयेतिच[1]। कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अअेते योइ[2] मज़्दयस्न ॥ २८ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यवत् च्वत्च[1] हे[2] ज़स्तअेइब्य[3] हꣳगॅउर्वयाँन् अअेतवत् अपत् हच निज़्बारयॅन् हुश्के ज़्मे निदइथ्याँन्। नोइत् अस्ताम् नोइत् बरॅसाँम्[4] नोइत् स्पामाँम् नोइत् मूथ्राँम् नोइत् वङ्हुताताँम् पइरि-स्पाइति अपाँम् आस्त्र्याोꣳतें[5] ॥ २९ ॥

(24) 1. West, Sp, Hj, Antia, : मश्येहे (26) 1. Sp : यौ 2. West, Hj; Antia, : तचꣳतॅम् 3. West : अइप्य; Sp : अप्य, Hj & Antia : तच अइप्य (27) 1. Sp : फ़्रमुख्ति 2. Sp : इरिश्तॅम् 3. Hj & Antia : उज़्-बरोइत् 4. Sp : मइध्याँअस्चित् 5. West, Sp, Hj, Antia : नॅरॅबरॅज़स्चित् 6. Sp : इरिश्तनाँम् (28) 1. Sp : पूयेइतिच, Antia : पुयेइतिच 2. Sp : यो (29) 1. West, Hj, Antia : च्वत् 2. West, Hj, Antia : तहे 3. Sp : ज़स्तअेइब्यो 4. West, & Antia : वरॅज़ाँम्, Geld : वरॅसाँम् 5. West, Hj, Antia : आस्त्रयाोꣳते, Sp : आस्तरयाोꣳति

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् अअेतङ्हाो[1] आपो यत् अरमअेश्तयाो अअेष द्रुक्ष् या नसुश् अख़्तिच पिवतिच[2] आहितिच फ़्राष्नओइति ॥ ३० ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। क्ष्वश-गाइम् कॅम्चित् पइति चश्रुषनाँम्। वीस्पॅम् आ अह्मात् अअेष आफ़्श् अयओज़्द्य अनइविृश-ख़्वरॅथ यवत् अअेष नसुश निज़्बॅरॅत। उस् हच नसावो अअेतवत् अपत् हच निज़्वारयॅन् हुश्के ज़्ॅमे निदइथ्याँन् ॥ ३१ ॥

अज़्हाो[1] आपो पर-हिङ्चयॅन् यत् वा नअेमॅम् यत् वा थ्रिषुम्[2] यत् वा चथ्रुषुम्[3] यत् वा पङ्तङ्हुम्[4] येज़ि तूतव नवात् तूतव। पस्च नसावो निज़्बॅरॅथि[5] पस्च आपो पर-हिख़्ति अअेष आफ़्श् यओज़्द्य बवइति वसो अइविृश-ख़्वरॅथ पसुब्य वी अेइब्य हमथ यथ परचित् ॥ ३२ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् अअेतङ्हाो[1] आपो यत् चातयो उज़्जुइत्याोस्च[2] अअेष द्रुक्ष् या नसुश् अख़्तिच पिवतिच[3] आहितिच फ़्राष्नओइति ॥ ३३ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। वीस्पॅम् आ अह्मात् अअेष आफ़्श् अयओज़्द्य अनइविृश-ख़्वरॅथ यवत् अअेष नसुश् निज़्बॅरॅत। उस हच नसावो अअेतवत् अपत् हच निज़्वारयॅन् हुस्के ज़्ॅमे निदइथ्याँन् ॥ ३४ ॥

अज़्हाो आपो पर-हिङ्चयॅन् यत् वा नअेमॅम् यत् वा थ्रिषुम्[2] यत् वा चथ्रुषुम्[3] यत् वा पङ्तङ्हुम्[4] येज़ि तूतव नवात् तूतव। पस्च नसावो निज़्बॅरॅथि[5] पस्च आपो पर-हिख़्ति अअेष आफ़्श् यओज़्द्य बवइति वसो अइविृश-ख़्वरॅथ पसुब्य वीरअेइब्य हमथ यथ परचित् ॥ ३५ ॥

(30) 1. West, Hj, Antia : अअेतज़्हाो 2. West, Hj, Antia : पवितिच : Sp : पवइतिच (32) 1. Geld : अज़्हाो 2. West, Sp, Hj, Antia : थ्रिषूम् 3. West, Hj, Antia : चथ्रषॅम् Sp : चथ्रुषूम् 4. West, Hj, Antia : पङ्तङ्हॅम् Sp : पश्गूतङ्हूम् 5. West, Hj, Antia : निज़्बॅरॅइति Sp : निज़्बॅरॅइथि (33) 1. West, Hj, Antia : अअेतज़्हाो 2. West, Hj, Antia : उज़्ज़ूइथ्याोस्च Sp : उज़्इतयाोस्च 3. West, Hj, Antia : पवितिच, Sp : पवइतिच (35) Geld : अइज़्हाो 2. West, Sp, Hj, Antia : थ्रिषूम् 3. West, Hj, Antia : चथ्रुषॅम् Sp : चथ्रुषूम् 4. West, Hj, Antia : पङ्तङ्हॅम् Sp : पश्गूतङ्हुम् 5. Hj & Antia : निज़्वरॅइति

दातरॅ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् अएतङ्हाो[1] आपो यत् स्नएज़्इ्ंत्याइच[2] स्रस्चिं्त्याइच[3] अएष द्रुक्ष् या नसुश् अिश्तच पिवतिच[4] आहितिच फ़्राष्नओइति ॥ ३६ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। थ्रिगाइम् कॅम्चित् पइति चथ्रुषनाँम् वीस्पॅम् आ अह्मात् अएष आफ़्श् अयओज़्द्य अनइरिश्-ख़रॅथ यवत् अएष नसुश् निज़्बॅरॅत[1]। उस हच नसावो अएतवत् अपत् हच निज़्बारयॅन् हुश्के[2] ज़्मे निदइथ्याँन् ॥ ३७ ॥

पस्च नसावो निज़्बॅरॅथि[1] पस्च आपो वीतश्ति अएष आफ़्श् यओज़्द्य बवइति वसो अइरिश्-ख़रॅथ पसुब्य वीरएइब्य हमथ यथ परचित् ॥ ३८ ॥

दातरॅ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् अएतङ्हाो[1] आपो यत् फ़्रातत्-चरॅतयाो अएष द्रुक्ष या नसुश् अिश्तच पिवतिच[2] आहितिच फ़्राष्नओइति ॥ ३९ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। थ्रिगाइम् न्यापॅम् नव-गाइम् पइत्यापॅम् क्ष्वश्-गाइम् अनइधीम्[1] वीस्पॅम्[2-] आ अह्मात् अएष आफ़्श् अयओज़्द्य[-2] अनइरिश्-ख़रॅथ यवत् अएष नसुश् निज़्बॅरॅत[3]। उस हच नसावो अएतवत् अपत् हच निज़्बारयॅन् हुश्के[4] ज़्मे निदइथ्याँन् ॥ ४० ॥

पस्च नसावो निज़्बॅरॅथि[1] पस्च आथ्रितीम् अइरि-वरइति[2] अएष आफ़्श् यओज़्द्य बवइति वसो अइरिश्-ख़रॅथ पसुब्य वीरएइब्य हमथ यथ परचित् ॥ ४१ ॥

(36) 1. West, HJ, Antia : अएतञ्हाो 2. West, HJ, Antia : स्नएज़्इंत्याोस्च; Sp : स्नएज़्इंतयाइच 3. West, HJ, Antia : सरस्चिंत्याोस्च Sp : स्रस्चिंतयाइच 4. West, HJ, Antia : पवितिच; Sp : पवइतिच (37) 1. West : निज़्बॅरॅथ 2. Geld : हुशे (38) 1. West, HJ, Antia : निज़्बॅरॅइति; Sp : निज़्बॅरॅइथि (39) 1. West, HJ, Antia, : अएतञ्हाो 2. West, HJ, Antia : पवितिच ; Sp : पवइतिच (40) 1. Sp, HJ, Antia : अन्यइधीम् 2. Sp : वीस्पॅम्......अयओज़्द्य in square brackets 3. Sp : निज़्बॅरॅथ 3. Geld : हुशे (41) 1. West, HJ, Antia, : निज़्बॅरॅइति; Sp : निज़्बॅरॅइथि 2. West, HJ, Antia : अइरि-वरॅइति

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कत् ता हओम यओ़ज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् अहुर मज़्द या नसाउम् अव-ब्रॅरॅत स्ननो वा पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे[2] वा ॥ ४२ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यओ़ज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् ज़रथुश्त्र नोइत् हओमो हुतो अख़्तिश् नोइत् मह्र्को नोइत् नसुश् अव-ब्रॅरॅतो[1] अव अअेते[2] अहुत यथ चथ्वारो अॅरॅज़्वो[3] अअेतअेषाँम्च ज़ॅमो निदइश्‍यॉन् अश्‍तॅरम् अरॅथम् न्मानहे वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हे[4] यारॅ-द्राजो सचाइते । आअत् पस्च यारॅ-द्राजो वसो ख़्वरॅथाो अङ्हॅन् नॅरॅब्यो अषवब्यो हमथ यथ परचित् ॥ ४३ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क नराँम् इरिस्तनाँम्[1] तनूम् बराम अहुर मज़्द क निदथाम ॥ ४४ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । बरॅज़िश्तअेष्वच पइति गातुष्व[1] स्पितम ज़रथुश्त्र यथोइत् दिम् बाइधिश्तॅम्[2] अवज़नाँन्[3] स्ननो वा कॅरॅफ़्श्‍-ख़्वरो वयो वा कॅरॅफ़्श्‍-ख़्वरो ॥ ४५ ॥

अअेतध हे अअेते मज़्दयस्न अअेतॅम् इरिस्तॅम्[1] निदरॅज़यॅन् हवअेइब्य पाधअेइब्य ख़्वअेपथ्याच[2] वरॅस[3] अयङ्हअेनॅम् वा ज़रूश्तवअेनॅम् वा फ़्रवाक्षअेनॅम् वा येज़ि नोइत् सूनो वा कॅरॅफ़्श्‍-ख़्वरो वयो वा कॅरॅफ़्श्‍-ख़्वरो अअेतङ्हाँम् अस्ताँम्[4] अवि अपाँम्च उर्वरनाँम्च बरॅश्तॅम् फ़्रजसाँन् ॥ ४६ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़ि नोइत् निदरॅज़्याोश्ते[1] अअेतध हे अअेते सूनो वा कॅरॅफ़्श्‍-ख़्वरो वयो वा कॅरॅफ़्श्‍-ख़्वरो अअेतङ्हाँम् अस्ताँम्[2] अवि अपाँम्च उर्वरनाँम्च बरॅश्तॅम् फ़्रजसात् । का हे अस्ति चिथ ॥ ४७ ॥

(42) 1. Sp : °इरिश्तहे 2. West, Sp, HJ, Antia : मष्येहे (43) 1. West, HJ, Antia : अव-बॅरॅत 2. West, HJ, Antia : अअेत 3. West, Sp, HJ, Antia : अॅरॅज़्वो 4. West, Sp, HJ, Antia omit हे (44) 1. Sp : इरिश्तनाँम् (45) 1. Sp : गातुष्व च 2. Sp & Antia : बाधिश्तॅम् 3. Sp : अव ज़नाँन् (46) 1. Sp : इरिश्तॅम् 2. West, Sp, HJ, Antia, : ख़्वअेपइश्‍यच 3. Geld : वर्से 4. Sp : अस्ताँम्च (47) 1. West & Sp : निदरॅज़्याोश्ते 2. Sp : अस्ताँम्च

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अऐतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ ४८ ॥

दातर॒ गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। क नराँम् इरिस्तनाँम्[1] अज़्दिबीश[2] बराम अहुर मज़्द क निदथाम ॥ ४९ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। उज़्दानॅम्[1] हे अधात् कॅरॅनओत् उपइरि स्पानॅम् उपइरि रओज़ॅम् उपइरि वॅहर्कॅम् अनइव्रि-वरॅ॰तीम्[2] उपर[3]-नअेमात् अपो यत् वइर्यैयाो[4] ॥ ५० ॥

येज़ि तवाँन् अऐते मज़्दयस्न येज़ि असानअेष्व येज़ि वीचिचअेष्व[1] येज़ि तूतुक्ष्व। येज़ि नोइत् तवाँन् अऐते मज़्दयस्न ख्त्रा-स्तइरिश् ख्त्रा-बरॅज़िश् रओचाो अइव्रि-वरॅन ह्वर-दॅरॅस्य हे ज़्ॅमे पइति निदइथीत[2] ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ ५१ ॥

फ्रकर्द् ७

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम्। अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातर॒ गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कत् ता नर इरिस्त[1] अऐष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ १ ॥

(49) 1. Sp : इरिश्तनाँम् 2. West, Sp, HJ, Antia : अज़्दॅबीश् (50) 1. Sp : उज़्दानॅम् 2. West: ॰वारॅन्तिश् Sp, HJ, Antia : ॰वारॅ॰तिश् 3. West, Sp, HJ, Antia : उपइरि॰ 4 West, Sp, HJ, Antia, : वाइर्यैयाो (51) 1. Sp : विचिचअेष्व 2. Sp : निदइथित

(1) 1. Sp : इरिश्त

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। इथ्रॅ पस्च[1] पर-इरिस्तीम्[2] स्पितम ज़रथुश्त्र उस् हच वओधो अयात्। अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति अपाख़्ॅध्रअे-इब्यो[3] नअेमअेइब्यो मक्षि कॅह्रप ॲरॅघइत्य फ़्रघ्नओश् अपज़धङ्हो अकरनॅम् द्रिज़्याो यथ ज़ोइज़्दिश्ताइश् ख़्रफ़्स्त्राइश् ॥ २ ॥

दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। आअत् यत् अअेते या स्पो-जतच वॅह्र्कोॅ-जतच यातु-जतच त्बअेषो-जतच वअेमो-जतच मश्यो[1]-जतच ज़्रूरो[2]-जतच आँज़ो-जतच च्वङ्तॅम् पस्चअेत ज़्वानॅम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ३ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अस्न्येहे पस्चअेत अन्येहे रथ्व्नो अअेष[1] द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति[-1] ॥ ४ ॥

*दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो नरो हामो-गात्वो निपइध्येइङ्ते हाँम् वा पइति स्तइरिश् हाँम् वा पइति बरॅज़िश् पइतिच हे अन्य द्व वा नर अङ्हॅन् पङ्च वा पङ्चासतॅम् वा सतॅम् वा हाँम् नाइरिनाँम्। आअत् अअेषाँम् नराँम् अअेवो इरिथ्यात् च्वत् अङ्तरॅ नॅरॅश् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् आख़्तिच पित्रतिच आहितिच फ़्राघ्नओइति ॥ ५ ॥

(2) 1· West, Sp, HJ, Antia : पस्चअेत 2. Sp : °इरिश्तीम् 3· West, HJ, Antia : अपाख़्ध्रअेइब्यो; Sp : अपाख़्ध्रअेइब्यो. West, HJ, Antia insert the following passage as para 3– "वीरॅपॅम् आ अह्मात् स्पा वा अइव्रि-वअेनइति फ़्रा वा ख़्त्ररइति वयो वा हे कॅरॅफ़्श्-ख़्वरो अवि उज़्वज़इते। आअत् यत् हीश् स्पा वा अइव्रि-वअेनइति फ़्रा वा ख़्त्ररइति वयो वा हे कॅरॅफ़्श्-ख़्वरो अवि उज़्वज़इते अअेष द्रुक्ष् या नसुश् अप-द्वाँसइति अपाख़्ॅध्रअेइब्यो नअेमअेइब्यो मक्षि-कॅह्रप ॲरॅघइत्य फ़्रघ्नओश् अपज़धङ्हो अकरनॅम् द्रिज़्याो यथ ज़ोइज़्दिश्ताइश् ख़्रफ़्स्त्राइश्।"

Geld and Sp. omit the additional passage· However Geldner makes a remark in the foot note––" for the additional passage of the Vendidad Sādas see the appendix. " There is no Pahlavi Version of this so called para 3· However HJ. gives the Pahlavi Version without giving the source or the Ms. from which he has taken the passage· Darmesteter remarks that this para is taken from Vendidad Sāda. Vide SBE vol· IV page 77 ft. note 3. (3) 1. West, Sp, HJ, Antia : मष्यो° 2· West, HJ, Antia : ज़्रुरो° (4) 1· Sp gives अअेष......द्वाँसइति into bracket· The Vendidad Sādas append the words अपाख़्ॅध्रअेइब्यो नअेमअेइब्यो मक्षि कॅह्रप ॲरॅघइत्य फ़्रघ्नओश् अपज़धङ्हो अकरनेम् द्रिज़्याो यथ ज़ोइज़्दिश्ताइश् ख़्रफ़्स्त्राइश् which are wanting in the Pahlavi Vendidad· West, HJ. Antia, add these words in para 4 after उप-द्वाँसइति. (5) * Sections 5-8=5·27-30

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। येज़ि अङ्हत् आथ्रव फ्रा-ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश् येज़ि अअेवऽदसो फ्रष्नओइति दसॅमम् पइति-रअेथ्वयेइति। आअत् येज़ि अङ्हत् रथअेश्ताो फ्रा-ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष या नसुश् येज़ि दसॅमम् फ्राष्नओइति नाउमॅम् पइति-रअेथ्वयेइति। आअत् येज़ि अङ्हत् वास्त्र्यो-फ्शुयाँस् फ्रा-ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष या नसुश् येज़ि नाउमॅम् फ्राष्नओइति अश्तॅमम् पइति-रअेथ्वयेइति ॥ ६ ॥

आअत् येज़ि अङ्हत् स्पा पसुश् हउर्वो फ्रा-ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश् येज़ि अश्तॅमम् फ्राष्नओइति हप्तथॅम् पइति-रअेथ्वयेइति। आअत् येज़ि अङ्हत् स्पा विश्-हउर्वो फ्रा-ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश् येज़ि हप्तथॅम् फ्राष्नओइति क्ष्तूम् पइति-रअेथ्वयेइति ॥ ७ ॥

आअत् येज़ि अङ्हत् स्पा वोहुनज़्गो फ्रा-ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश् येज़ि क्ष्तूम् फ्राष्नओइति पुख़्धॅम् पइति-रअेथ्वयेइति। आअत् येज़ि अङ्हत् स्पा तउरुनो फ्रा-ज़ी द्वाँसइति स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश् येज़ि पुख़्धॅम् फ्राष्नओइति तूइरीम् पइति-रअेथ्वयेइति। अअेतध अअेतहे आस्ते स्तइरिश्च बरॅज़िश्च हाँम्-वॅरनोऽते ॥ ८ ॥

दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् अअेते स्तइरिश्च[1]- बरॅज़िश्च-[1] अअेष द्रुक्ष् या नसुश् अण्तिच पिवतिच[2] आहितिच फ्राष्नओइति ॥९॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। उपॅम[1] अअेते स्तइरिश्च[2] अऽतॅम[3] अइवि-वॅरन अअेष द्रुक्ष् या नसुश् अण्तिच पिवतिच[4] आहितिच फ्राष्नओइति ॥ १० ॥

दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कत् ता वस्त्र यओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् अहुर मज़्द या नसाउम् अव-बॅरॅत सूनो वा पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे[2] वा ॥ ११ ॥

(9) 1. Sp : स्तइरिस्च बॅरज़िस्च 2. West, HJ, Antia : पवितिच; Sp : पवइतिच (10) West. Sp, HJ, Antia : उपम 2. Sp : स्तइरिस्च 3. Sp : अश्तिम् 4. West, HJ, Antia : पवितिच; Sp : पवइतिच (11) 1. Sp : °इरिश्तहे 2. West, Sp, HJ, Antia ; मष्येहे

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् ज़रथुश्त्र। क अएत्र। येज़ि अङ्हत्[1] उपअएतॅम् वा अइव्रि-नसीम् वा अइव्रि-इरितीम्[2] वा अइव्रि-वॅंतीम् वा अएतध हे अएते मज़्दयस्न अएताो वस्त्राो फ़्रच कॅरॅंतॅन् निच कनयॅन् ॥ १२ ॥

आअत् येज़ि नोइत् अङ्हत् उपअएतॅम् वा अइव्रि-नसीम् वा अइव्रि-इरितीम्[1] वा अइव्रि-वॅंतीम् वा अएतध हे अएते मज़्दयस्न अएताो वस्त्राो फ़्रस्नाधयॅन् मएस्मन गँउश् ॥ १३ ॥

येज़ि अङ्हत् इज़्अएनिश् थ्रिश् फ़्रस्नाधयॅन् मएस्मन गँउश् थ्रिश् ज़्मो हॅंकनयॅन् थ्रिश् आपो फ़्रस्नाधयॅन् थ्रिश् माोङ्हो उप-वओधयाँन् रओचॅनम् पइति न्मानहे ॥ १४ ॥

आअत् येज़ि अङ्हत् उब्दअएनिश् क्षुवश् फ़्रस्नाधयॅन् मएस्मन गँउश् क्षुवश् ज़्मो हॅंकनयॅन् क्षुवश् आपो फ़्रस्नाधयॅन् क्षुवश् माोङ्हो उप-वओधयाँन् रओचॅनम् पइति न्मानहे ॥ १५ ॥

अरॅद्वी नाँम आप स्पितम ज़रथुश्त्र हा मे आपो यओज़्दधाइति हा अर्ष्नाँम् क्षुद्राो हा क्षथ्रिनाँम्[1] गरॅव्राँ हा क्षथ्रिनाँम्[1] पएम ॥ १६ ॥

*दातरॅ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कत् ता वस्त्र हाँम्-यूत पस्च यओज़्दाइति फ़्रस्नाइति ज़ओथ्रे वा हावनाने वा आत्रवक्षे[1] वा फ़्रबॅरॅथ्रे[2] वा आबॅरॅते वा आस्नाथ्रे वा रएथ्विश्करे[3] वा स्रओषावरॅज़े वा अथउरुने वा मश्याइ[4] रथएश्ताइ वा वास्त्र्याइ वा फ़्षुयॅंते ॥ १७ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। नोइत् ता वस्त्र हाँम्-यूत पस्च यओज़्दाइति फ़्रस्नाइति ज़ओथ्रे नोइत् हावनाने नोइत् आत्रवक्षे[1] नोइत्

(12) 1. After अङ्हत् West, Sp, HJ, Antia, and Geld-mss insert इज़्अएनिश् येज़ि अङ्हत् ज़ॅमअएनिश् into square brackets. 2. West, Sp, HJ, Antia : °अॅरॅतीम् (13) 1. West, Sp, HJ, Antia : °अॅरॅतीम् (16) 1. Sp : क्षथ्रनाँम्; cf. Yasna 65.5 and Āvān Nyāiš 5. (17) * Sections 17-22=5·57-62 1. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅवक्षे 2. West, HJ, Antia : फ़्रबॅरॅथ्रे 3. Antia : रथ्विश्करे 4. HJ & Antia ; मष्याइ (18) 1. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅवक्षे

फ़्वॅरॅथ्रे[2] नोइत् आवॅरॅते नोइत् आस्नाथ्रे नोइत् रएथ्विश्करॅ[3] नोइत् स्रओषावरॅज़े नोइत् अथउरुने मश्याइ[4] नोइत् रथएश्ताइ नोइत् वास्त्र्याइ फ़्षुयं॒ते ॥ १८ ॥

यत् अह्मि न्माने यत् माज़्दयस्नोइश्[1] नाइरिक दख़्तवइति अङ्हत् यत् वा स्कॅं॒दो अइपि-जतो पिश्त्रो[2] अइपि-इरितो[3] गातुश् अएतध अएतहे आस्ते स्तइरिश्च[4] बॅरॅज़िश्च हाँम्-वॅरॅनाों॒तॅ[5] वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हाँम्-चि[6] ज़स्तो फ़्रीनॅ[7] निज़्बरात् ॥ १९ ॥

नोइत् ज़ी अहुरो मज़्दाो याोङ्हुयनाँम्[1] अवरॅतनाँम् पइति-रिच्य[2] दइथे नोइत् अस्पॅरॅनो-मज़ो नोइत् अवचिनो-मज़ो यवत् अएष चराइतिक अवि[3-] माँम्[-3] हॅरॅकॅं[4] हॅरॅचयात् ॥ २० ॥

येज़िच अएते मज़्दयस्न उपइरि अएतॅम् इरिस्तॅम्[1] अवि माँम् हॅरॅकॅं[2] हॅरॅज़्यात्[3] यवत् अएष चराइतिक अवि माँम् हॅरॅकॅं[2] हॅरॅचयात् ज्वस्चित् नोइत् ब्वत् अषव मॅषस्चित् नोइत् बक्षइति[4] वहिश्तहे अङ्हॅउश् ॥ २१ ॥

तॅम् अहूम् पइथ्याइति यिम् द्रवताँम् तॅमं॒हएॅनम् तॅमस्चिथ्रॅम् तॅमङ्हॅम् तॅम् वाो[1] अहूम् द्रवं॒तो श्यओथ्नाइश् ख़्वाइश् ख़्वा[2-] दएन[-2] निसिरिनुयात्[3] अचिश्ताइ अङ्हे[4] ॥ २२ ॥

दातरॅ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कत् ता नर यओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् । अहुर मज़्द या नसाउम् फ़्रङ्हरात्[1] सूनो वा पर-इरिस्तहे[2] मश्येहे[3] वा ॥ २३ ॥

2. West, HJ, Antia : फ़्रबरॅथ्रे 3. Antia : रथ्विश्करे 4. HJ & Antia : मष्याइ (19) 1. West & Antia : माज़्दयस्नो 2. Antia omits पिश्त्रो 3. Sp : °अॅरॅतो 4. Sp : स्तइरिस्च 5. Sp : °वॅरॅनाों॒ति 6. West, Sp, HJ, Antia : हाँम् च 7. West, HJ, Antia : फ़्रॅने (20) 1. West : याोङ्हयनाँम् ; Sp : याोङ्ह्यनाँम् 2. West, Sp, HJ, Antia : पइति-रिच्या 3. HJ & Antia : अवि-माँम् 4. Sp. हॅरॅके (21) 1. Sp : इरिश्तॅम् 2. Sp : हॅरॅके 3 West, Sp, HJ, Antia : हॅरॅचयात् 4. West, HJ, Antia : बक्षइते (22) 1. West, Sp, HJ, Antia : वा 2. Antia : ख़्वादएन 3. Sp : निस्रिनुयात् 4. Sp : अङ्हे (23) 1. West, HJ, Antia : फ़्रङ्हरात् 2. Sp : °इरिश्तहे 3. West, Sp, HJ, Antia : मष्येहे

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अयओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् ज़रथुश्त्र। तएच नरो गॅरॅधो-कॅरॅताोस्च जॅरॅधो-कॅरॅताोस्च[1] तएच नरो स्पिति-दोइथ्र चष्मनत् हच निज़्बरॅꣳति ते अएषाँम् पइति स्त्वे[2] अएष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। अयओज़्ध्य पस्चएत बवइꣳति यवएच यवएतातएच ॥२४॥

दातरॅ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कत् ता नर यओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् अहुर मज़्द या नसाउम् मत्-गूथाँम् आपॅम् आ वा आत्रॅम्[1] आ वा अयओज़्ध्य फ़्रबरॅꣳति ॥ २५ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अयओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् ज़रथुश्त्र।

ते स्नूनो मधख्नयाोस्च
अओगज़्दस्तॅम बवइꣳति
योइ[1] नसु-कॅरॅत द्रवꣳतो
ते हएचङ्हो अवास्त्रहे
अओगज़्दस्तॅम बवइꣳति[2]
योइ[1] नसु-कॅरॅत द्रवꣳतो ॥ २६ ॥
ते ज़्रमो[1] दएवो-दातहे
गओजनो[2] जइव्रि-वफ़्रहे
उप-रुवतो स्नूतहे
अघवतो दुज़्दाोङ्हहे
अओगज़्दस्तॅम बवइꣳति
योइ[3] नसु-कॅरॅत द्रवꣳतो।

ते अएषाँम् पइति स्त्वे[4] अएष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। अयओज़्ध्य पस्चएत बवइꣳति यवएच यवएतातएच ॥ २७ ॥

(24) 1. Sp inserts into square brackets 2. West, Sp, HJ, Antia : स्त्रओअे (25) 1. West, Sp, HJ, Antia : आतॅरॅम् (26) 1. Sp : यो 2. Antia : बवꣳति (27) 1. West, HJ, Antia : ज़्रिमो 2. Sp : गओज़्नो 3. Sp : यो 4. West, Sp, HJ, Antia : स्त्रओअे

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कत् ता अअेस्म यओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् अहुर मज़्द या नसाउम् अव-बॅरॅत सूनो वा पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे[2] वा ॥ २८ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् ज़रथुश्त्र । क्व अअेव । येज़ि अअेष नसुश् अन्-अइव्रि-घ्निख़्त सूनो वा कॅरॅफ़्श्-ख़्वरो वयो वा कॅरॅफ़्श्-ख़्वरो वीतस्ति-द्राजो यत् हुश्कनाँम् फ़्राराथ्नि-द्राजो यत् नप्तनाँम् अङ्हाो[1] ज़॑मो निदइथ्याँन् कॅम्चित् पइति चथ्रुषनाँम् हकॅरॅत् आपो वीस्नस्चयॅन्[2] अथ यओज़्दयाँन् ॥ २९ ॥

आअत् येज़ि नसुश् अइव्रि-घ्निख़्त सूनो वा कॅरॅफ़्श्-ख़्वरो वयो वा कॅरॅफ़्श्-ख़्वरो फ़्राराथ्नि-द्राजो यत् हुश्कनाँम् फ़्रबाज़्नु-द्राजो[1] यत् नप्तनाँम् अङ्हाो[2] ज़॑मो निदइथ्याँन् कॅम्चित् पइति चथ्रुषनाँम् हकॅरॅत् आपो वीस्नस्चयॅन्[3] अथ यओज़्दयाँन् ॥ ३० ॥

अअेतवत् हुश्कनाँम् अअेस्मनाँम् अअेतवत् नप्तनाँम् अअेतवत् ख़्रओज़्द्वनाँम् अअेतवत् वरॅद्वनाँम् अङ्हाो[1] ज़॑मो निदइथ्याँन् कॅम्चित् पइति चथ्रषनाँम् हकॅरॅत् आपो वीस्नस्चयॅन्[2] अथ यओज़्दयाँन् ॥ ३१ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कत् ता यवच वास्त्रच यओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् अहुर मज़्द या नसाउम् अव-बॅरॅत सूनो वा पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे[2] वा ॥ ३२ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् ज़रथुश्त्र । क्व अअेव । येज़ि अअेष नसुश् अन्-अइव्रि-घ्निख़्त सूनो वा कॅरॅफ़्श्-ख़्वरो वयो वा कॅरॅफ़्श्-ख़्वरो फ़्राराथ्नि-द्राजो यत् हुश्कनाँम् फ़्रबाज़्नु-द्राजो[1] यत् नप्तनाँम्

(28) 1. Sp : °इरिश्तहे 2. West, Sp HJ, Antia : मष्येहे (29) 1. Geld & Sp : अइञ्हाो 2. West, HJ, Antia : वीसरस्चयॅन् ; Sp : विस्नस्चयॅन् (30) 1. Sp : फ़्राबाज़ु° 2. Geld : अइञ्हाो 3. West, HJ, Antia : वीसरस्चयॅन् ; Sp : विस्नस्चयॅन् (31) 1. Geld & Sp : अइञ्हाो 2. West, HJ, Antia : वीसरस्चयॅन् ; Sp : विस्नस्चयॅन् (32) 1. Sp : °इरिश्तहे 2. West, Sp, HJ, Antia : मष्येहे (33) 1. Sp & Antia : फ़्राबाज़्नु°

अङ्हो[2] ज़्मो निदइथ्याँन् कॅम्चित् पइति चथ्रुषनाँम् हकॅरॅत् आपो वीसस्चयॅन्[3] अथ यओज़्दयाँन् ॥ ३३ ॥

आअत् येज़ि नसुश् अइव्रि-घ्निख़्त सूनो वा कॅरॅफ़्श्-ख़्वरो वयो वा कॅरॅफ़्श्-ख़्वरो[1] फ़्रबाज़्नु-द्राजो[2] यत् हुश्कनाँम् वीबाज़्नु-द्राजो यत् नप्तनाँम् अङ्हाो ज़्मो निदइथ्याँन् कॅम्चित् पइति चथ्रुषनाँम् हकॅरॅत् आपो वीसस्चयॅन्[3] अथ यओज़्दयाँन् ॥ ३४ ॥

अएतवत् हुश्कनाँम् यवनाँम् अएतवत् नप्तनाँम् अएतवत् करुश्तनाँम् अएतवत् अकरुश्तनाँम् अएतवत् दॅरॅतनाँम्[1] अएतवत् अदॅरॅतनाँम्[2] *अएतवत् ख़्वस्तनाँम् अएतवत् अख़्वस्तनाँम् अएतवत् व्रतनाँम्[3] अएतवत् अव्रतनाँम्[4] *अएतवत् अषनाँम्[5] अएतवत् अनषनाँम्[6] अएतवत् अथ्रॅंताँम् यवनाँम् अङ्हाो ज़्मो निदइथ्याँन् कॅम्चित् पइति चथ्रुषनाँम् हकॅरॅत् आपो वीसस्चयॅन् अथ यओज़्दयाँन् ॥ ३५ ॥

दातॅरॅ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यत् अएते योइ[1] मज़्दयस्न बएषज़ाइ फ़्रवज़ाोंते[2] कतारो पउर्वो[3] आमयाोंते[4] मज़्दयस्नएइब्यो वा दएवयस्नएइब्यो वा ॥ ३६ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। दएवयस्नएइब्यो पउर्वो[1] आमयअंत[2] यथ मज़्दयस्नएइब्यस्चित्। यत् पओइरीम् दएवयस्नो कॅरॅंतात् अव हो मिर्याइते[3]। यत् बितीम् दएवयस्नो कॅरॅंतात् अव हो मिर्याइते[3]। यत् थ्रितीम् दएवयस्नो कॅरॅंतात् अव हो मिर्याइते[3]। अनामातो ज़ी अएषो यवएच यवएतातएच ॥ ३७ ॥

2. Geld : अइङ्हाो 3. West, HJ, Antia : वीसरस्चयॅन् Sp : विस्नस्चयॅन् (34) 1. Antia : ख़्वॅरॅफ़्श्-ख़्वरो 2. Sp & Antia : फ़्राबाज़्नु° 3. West, HJ, Antia : वीसरस्चयॅन्; Sp : विस्नस्चयॅन् (35) 1. Antia : दरॅतनाँम् 2. Antia : अदरॅतनाँम् 3. West, Sp, HJ, Antia : बख़्तनाँम् 4. West Sp, HJ, Antia : अबख़्तनाँम् 5. Sp : अषओनाँम् 6. Sp : अनषओनाँम् * Sp gives अएतवत्......अख़्वस्तनाँम् and अएतवत्...... अनषओनाँम् into brackets (36) 1. Sp : यो 2. Sp : फ़्रवज़ाोंति 3. West, HJ, Antia : पोउर्वो Sp : पओउर्वो, 4. Sp : आमयाोंति (37) 1. West, HJ, Antia : पोउर्वो; Sp : पओउर्वो 2. West, HJ, Antia : आमयअंत; Sp : आमयाोंत 3. West, Sp, HJ, Antia : मइर्याइते

माच पस्चअेत मज़्दयस्न वीमाधस्चित् वीमाधयꣳत माच कॅरॅꣳतु मज़्दयस्न माच कॅरॅꣳतो इरिश्यात्[1]। येज़ि पस्चअेत मज़्दयस्न वीमाधस्चित् वीमाधयाोꣳते[2] येज़ि कॅरॅꣳते मज़्दयस्न येज़ि कॅरॅꣳतो[†] इरिश्यात्[1] पर हे इरिषॅꣳतो[3] रअेषम् चिकयत् बओधो-वर्श्तहे चिथय ॥ ३८ ॥

यत् पओइरीम् दअेवयस्नो कॅरॅꣳतात् अप हो जसात्। यत् बितीम् दअेवयस्नो कॅरॅꣳतात् अप हो जसात्। यत् थ्रितीम् दअेवयस्नो कॅरॅꣳतात् अप हो जसात्। आमातो ज़ी अअेषो यवअेच यवअेतातअेच ॥ ३९ ॥

वसो पस्चअेत मज़्दयस्न वीमाधस्चित् वीमाधयꣳत। वसो कॅरॅꣳतु[1] मज़्दयस्न वसो कॅरॅꣳतो[†] बअेषज़्यात्[2] ॥ ४० ॥

आथ्रवनॅम् बअेषज़्यात्[1] दह्मयात् परो आफ्रितोइत्। न्मानहे न्मानो-पइतीम् बअेषज़्यात्[1] नितॅमम् स्तओरॅम् अरॅजो। वीसो वीस्पइतीम् बअेषज़्यात्[1] मधॅमम् स्तओरॅम् अरॅजो। ज़ꣳतँउश् ज़ꣳतुपइतीम् बअेषज़्यात्[1] अग्रीम् स्तओरॅम् अरॅजो। दख्यँहँउश्[2] दख्यहुपइतीम्[-3] बअेषज़्यात्[1] वाषॅम्[3] चथ्रु-युख्तॅम्[4] अरॅजो ॥ ४१ ॥

यत् पओइरीम् न्मानहे न्मानो-पइतीम् नाइरिकाँम् बअेषज़्यात्[1] कथ्वॖ-दअेनु[2] अरॅजो। वीसो वीस्पइतीम् नाइरिकाँम् बअेषज़्यात्[1] गवो-दअेनु[3] अरॅजो। ज़ꣳतँउश् ज़ꣳतुपइतीम् नाइरिकाँम् बअेषज़्यात्[1] अस्प-दअेनु[4] अरॅजो। दख्यँहँउश्[5-] दख्यहुपइतीम्[-5] नाइरिकाँम् बअेषज़्यात्[1] उश्त्र-दअेनु[4] अरॅजो ॥ ४२ ॥

वीसो पुथ्रॅम् बअेषज़्यात्[1] अग्रीम् स्तओरॅम् अरॅजो। अग्रीम् स्तओरॅम् बअेषज़्यात्[1] मधॅमम् स्तओरॅम् अरॅजो। मधॅमम् स्तओरॅम् बअेषज़्यात्[1] नितॅमम् स्तओरॅम् अरॅजो। नितॅमम् स्तओरॅम् बअेषज़्यात्[1] अनुमअेम् अरॅजो। अनुमअेम् बअेषज़्यात्[1] गँउश् ख्वरॅथहे अरॅजो ॥ ४३ ॥

(38) 1 HJ & Antia : इरिष्यात् 2. Sp : वीमाधयꣳति † Thus West, HJ, Antia; Geld : कॅरॅतु; Geld-mss & Sp कॅरॅꣳतु; see Bartholomie Air Wb 453-454. 3. West, Hj, Antia : इरिषिꣳतो (40) 1 West : कॅरॅन्तु. † See ft. note in section 38 above. 2. Geld : बिषज़्यात् (41) 1. Geld : बिषज़्यात् 2. Geld : दइ्ख्यँहँउश् दइ्ख्यहुपइतीम् ; Sp : दङ्हँउश् दङ्हुपइतीम् 3. Sp : वाक्षॅम् 4. Sp : चथ्रु यूख्तॅम् (42) 1. Geld : बिषज़्यात् 2. Sp : °दअेनो; Antia : कुथ्वॖ-दअेनु 3. Geld : गव-दअेनु; Sp : गव-दअेनो 4. Sp : दअेनो 5. Geld : दइ्ख्यँहँउश् दइ्ख्यहुपइतीम् Sp : दङ्हँउश् दङ्हुपइतीम्
(43) 1. Geld : बिषज़्यात्

यत् पोउरु बअेषज़ ह॰जसाो॰ते[1] स्पितम ज़रथुश्त्र करॅतो-बअेषज़ॅस्च उर्वरो-बअेषज़ॅस्च माँथ्रो-बअेषज़ॅस्च तॅम् इथ ह॰जसाो॰ते[1] यत् माँथ्रॅम् स्पॅ॰तॅम् बअेषज़ॅम्[2]। अअेषो ज़ी अस्ति बअेषज़नाँम् बअेषज़्योतॅमो यत् माँथ्रॅम् स्पॅ॰तॅम् बअेषज़्यो यो नर्श् अषओनो हच उरुथ्वाँन् बअेषज़्यात्[3] ॥ ४४ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वॅ॰तॅम् द्राजो-ह्वानॅम् सइरि[1]- मश्य इरिस्ते-[1] ज़ॅमे निधाइते[2] रओचाो अइव्रि-वरॅन ह्वॅर-दरॅस्य ज़ॅमो बवइ॰ति ॥ ४५ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यारॅ-द्राजो अषाउम् ज़रथुश्त्र सइरि[1]- मश्य इरिस्ते-[1] ज़ॅमे निधाइते[2] रओचाो अइव्रि-वरॅन ह्वॅर-दरॅस्य ज़ॅमो बवइ॰ति ॥ ४६ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वॅ॰तॅम् द्राजो-ह्वानॅम् सइरि[1]- मश्य इरिस्ते-[1] ज़ॅमे निक॰ते[2] हवत्[3]-ज़ॅमो बवइ॰ति ॥ ४७ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। पस्च प॰चासतॅम् सरॅधाँम् स्पितम ज़रथुश्त्र सइरि[1]- मश्य इरिस्ते[1] ज़ॅमे निक॰ते[2] हवत्[3]-ज़ॅमो बवइ॰ति ॥ ४८ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वॅ॰तॅम् द्राजो ह्वानॅम् सइरि[1]- मश्य इरिस्ते-[1] दश्मे निधाइते[2] हवत्[3]-ज़ॅमो बवइ॰ति ॥ ४९ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। नोइत् नू पर अह्मात् स्पितम ज़रथुश्त्र यत् अअेष पाँस्नु रअेथ्वात्। हक्षअेश[1] स्पितम ज़रथुश्त्र कॅम्चित् अङ्हेउश् अस्त्वतो अअेतअेष्व दश्मअेष्व वीक॰तॅअे[2] ॥ ५० ॥

(44) 1. Sp : हॅ॰जसाो॰ति 2. West, HJ, Antia : बअेषज़ीम् 3. Geld : विषज़्यात् ; cf. Ardibeheŝt Yaŝt 6 (45) 1. West,. HJ, Antia : सइरे मष्येहे इरिस्तहे Sp : सइरि मष्य इरिश्त 2. Sp : निधाइति (46) 1. West, HJ, Antia : सइरे मष्येहे इरिस्तहे; Sp : सइरि मष्य इरिस्त 2. Sp : निधाइति (47) 1. West, HJ, Antia : सइरे मष्येहे इरिस्तहे; Sp : सइरि मष्य इरिस्त 2. Sp : निक॰ति 3. West, Sp, HJ, Antia : हत् (48) 1. West, HJ, Antia : सइरे मष्येहे इरिस्तहे ; Sp : सइरि मष्य इंरिस्त 2. Sp : निक॰ति 3. West, Sp, HJ, Antia : हत् (49) 1. West, HJ, Antia : सइरे मष्येहे इरिस्तहे; Sp : सइरि मष्य इरिस्त 2. Sp : निधाइति 3. West, Sp, HJ, Antia : हत् (50) 1. West & HJ : हिक्षअेश ; Sp : हक्षअेष ; Antia : हिक्षअेष 2. Geld : वी-क॰तॅअे Sp : वीक॰ति

यस्च[1] मे अएतएषाँम् यत् दख़्मनाँम् अव्रवꣳतॅम् मज़ो वीकानयात् यथ हे तनुश् अङ्हत्। पइतितॅम्[2] हे मनो अङ्हत् पइतितॅम्[2] वचो पइतितॅम्[2] श्यओथ्नॅम्। उज़्वर्श्तॅम्[3] हे मनो अङ्हत् उज़्वर्श्तॅम्[3] वचो उज़्वर्श्तॅम्[3] श्यओथ्नॅम् ॥ ५८ ॥

नोइत् ज़ी अह्मि पइति नइरि द्व मइन्यू रॅन अव-स्ताोङ्हत्। फ़्रष फ़्रय वहिश्तॅम् आ अहूम्। बॅरॅजयाोꣳति-षे[1] ज़रथुश्त्र स्त्रैश्च[2] माोङ्हॅम्च ह्वॅरॅच। अज़्ॅम्च हे बॅरॅजएम् यो दध्वाो अहुरो मज़्दाो। उश्त इथ ते नरॅ[3] यो इथ्येजङ्हतत् हच अङ्हओत् अइथ्येजङ्हॅम् अहूम् आ फ़्रफ़्राो ॥ ५२ ॥

दातरॅ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। क्व अस्ति दएवो क्व दएवयाज़ो। क्व दएवनाँम् हꣳद्वरॅनो क्व दएवनाँम् हाँम्-पतनो। क्व दएव हꣳद्वरॅꣳति पꣳचसघ्नाइ सतघ्नाइश्च[1] सतघ्नाइ हज़ङ्रघ्नाइश्च[2] हज़ङ्रघ्नाइ बएवरॅघ्नाइश्च[3] बएवरॅघ्नाइ अहाँश्तघ्नाइश्च[4] ॥ ५३ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अएतएष्व दख़्मएष्व स्पितम ज़रथुश्त्र योइ पइति आय ज़्ॅमा बवइꣳति उज़्दएज़ उज़्दिश्त यह्य नरो इरिस्त[1] निधयेइꣳते[2]। हाउ अस्ति दएवो हाउ दएवयाज़ो। हाउ दएवनाँम् हꣳद्वरॅनो हाउ दएवनाँम् हाँम्-पतनो। अवत्[3] दएव हꣳद्वरॅꣳति पꣳचसघ्नाइ सतघ्नाइश्च[4] सतघ्नाइ हज़ङ्रघ्नाइश्च[5] हज़ङ्रघ्नाइ बएवरॅघ्नाइश्च[6] बएवरॅघ्नाइ अहाँश्तघ्नाइश्च[7] ॥ ५४ ॥

माँनयॅन् बा स्पितम ज़रथुश्त्र अएते योइ[1] दएव अएतएष्व दख़्मएष्व गङ्हॅꣳति अपाच वएपꣳति। यथ अएतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइꣳति यूज़्ॅम् योइ[1] मश्याक[2] ख़्वॅरॅथ ख़्वास्त हुयारॅश् गाँम्च ख़्वास्तॅम् ख़्वरइति[3]। नाउइति हा अएते योइ[1] मश्याक[2] ख़्वरॅꣳति[4] फ़्रमन्येते[5] ॥ ५५ ॥

(51) 1. Sp : यथच 2. West, Geld, HJ, Antia : पतितॅम्, all Geld-mss give पइतितॅम् 3. Sp : उज़्वॅरॅश्तॅम् (52) 1. West, HJ, Antia : °शे Sp : आबॅरॅज़याोꣳति-षे 2. West, Hj, Antia : स्त्रैउश्च ; Sp : स्त्रैउस्च 3. Sp : नरॅम् (53) 1. Sp : सतघ्नाइस्च 2. Sp : हज़ङ्रघ्नाइस्च 3. Sp : बएवरॅघ्नाइस्च 4. Sp : अहाँश्तघ्नाइस्च (54) 1. Sp : इरिश्त 2. Sp : निधायेइꣳते 3. Sp : अव 4. Sp : सतघ्नाइस्च 5. Sp : हज़ङ्रघ्नाइस्च 6. Sp : बएवरॅघ्नाइस्च 7. Sp : अहाँश्तघ्नाइस्च (55) 1. Sp : यो 2. West, Sp, HJ, Antia : मष्याक 3. West, HJ, Antia : ख़्वरत 4. West, HJ, Antia : ख़्वरॅꣳते 5. West, HJ, Antia : फ़्रमन्येइꣳते; Sp : फ़्रमनयएइति

अऐषो ज़ी अस्ति दऐवनाँम् रपको वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् अऐष गर्ˇतिश्[1] उपङ्हचइति ॥ ५६ ॥

अऐतऐष्व दख़्मऐष्व हाँम्-चवइˇति अख़्तिश्च[1] गरॅनुश्च तफ़्नुश्च नऐज़स्च सारस्तिश्च अघोस्तिश्च पोउरुषु[1] अस्ति वर्सो[2] ॥ ५७ ॥

अऐतऐष्व दख़्मऐष्व मश्य[1] हाँम् मॅरॅˇच्याँस्तॅम ववइˇति पस्च हू फ़्राष्मो-दाइतीम् ॥ ५८ ॥

तऐच या कसु-ख़्रतुश् मस्यो-ख़्रथ्वाँम् नोइत् पइतिषइति। थ्रिषुम्[1] अऐतऐषाँम् अख़्तिनाँम् ज़ाँनयो द्रॅˇजइति[2]। अओश्तच पइति दुम्नच थ्रिवतच गऐसुश् ॥ ५९ ॥

*दातरॅ गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यत् अह्मि न्माने यत् माज़्दयस्नोइश्[1] नाइरिक उपस्-पुथ्रीम्[2] जसात् अऐवो-माहीम् वा बि-माहीम् वा थ्रि-माहीम् वा चथ्रु-माहीम् वा पˇच-माहीम् वा क्ष्वश्-माहीम् वा हप्त-माहीम् वा अश्त-माहीम् वा नव-माहीम् वा दस-माहीम् वा अऐतध अऐष नाइरिक तध अपुथ्रीम् निजसात् उज़्नुश्तन। कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अऐते योइ[3] मज़्दयस्न ॥ ६० ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यत् अह्मि न्माने यत् माज़्दयस्नोइश्[1] फ़्रअेश्तॅम् यओज़्दातो ज़्मोतॅमॅम्च हुश्को ज़्मोतॅमॅम्च कम्बिश्तॅम्च अऐते पथो फ़्रयाँन् पस्वस्च स्तओराच आत्रॅम्च[2] अहुरहे मज़्दाो बरॅस्मच अषय फ़्रस्तरॅतॅम् नरॅम्च यिम् अषवनॅम् ॥ ६१ ॥

दातरॅ गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् द्राजो हच आथ्रत्। च्वत् द्राजो हच अपत्। च्वत् द्राजो हच बरॅस्मॅन्[1] फ़्रस्तइर्यात्। च्वत् द्राजो हच नॅरॅब्यो[2] अषवब्यो ॥ ६२ ॥

(56) 1. West, HJ, Antia : गइˇतिश् (57) 1. Sp : अख़्तिस्च गरॅनुस्च तफ़्नुस्च नऐज़स्च सारस्तिस्च अघोस्तिस्च पोउरुषो 2. West, Sp, Antia, HJ : वरॅसो (58) 1. West, Sp, HJ, Antia : मष्य (59) 1. West, Sp, HJ, Antia : थ्रिषूम् 2. West, HJ, Antia : द्रॅˇजयेइति (60) *Section 60-69 = 5.45-54. 1. West, HJ, Antia : माज़्दयस्नो 2. Sp : उप-पुथ्रीम् 3. Sp : यो (61) 1. West, HJ, Antia : माज़्दयस्नो 2. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम्च (62) 1. West, Sp, HJ, Antia : बरॅस्मन्- 2. Sp : नरॅब्यो

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिसत-गाइम् हच आथ्रत् । थ्रिसत-गाइम् हच अपत् । थ्रिसत-गाइम् हच बरॅस्मॅन्[1] फ्रस्तइर्यात् । थ्रिगाइम् हच नॅरॅब्यो[2] अषवब्यो ॥ ६३ ॥

अअेतध हे अअेते मज़्दयस्न अज़्हाो ज़्मो पइरि-दअेज़ाँन्[1] पइरि-दअेज़याँन् ख़्वरॅथअेइब्यो पस्चअेत आस्तयॅंन्त अअेते योइ[2] मज़्दयस्न । वस्त्रअेइब्यो पस्चअेत आस्तयॅंन्त अअेते योइ[2] मज़्दयस्न ॥ ६४ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । चिश् अअेष नाइरिक पओइरीम् ख़्वरॅथनाँम् ख़्वरात् ॥ ६५ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । गॅउश् मअेस्मन आत्र्यो पइति-इरिस्तॅम्[1] थ्रिश् वा षामाँन् यत् वा क्ष्वश् यत् वा नव अअेते दख़्म उपङ्हरॅज़अेत[2] अंॅतरात् नअेमात् बरॅथ्रिष्व उरुथ्व्नोह्व[3] ॥ ६६ ॥

आअत् पस्चअेत् अइपि-घ्ज़उर्वताँम् अस्पयनाँम्च[2] पयङ्हाँम् गावयनाँम्च[2] मअेषिननाँम्च[3] बुज़्यनाँम्च हाँम्-वओइरिनाँम् उस्-वओइरिनाँम्[4] गाँम्च ख़्वास्तम् अनापॅम् यओम्च अषॅम् अनापॅम् मधुच अनापॅम् ॥ ६७ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । च्वत् द्राजो उप-माँनयॅन् । च्वत् द्राजो उप-मइतीम्[2] आस्ते ख़्वरॅंन्ति गाँम्च यओम्च मधुच ॥ ६८ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिक्षपरॅम् उप-माँनयॅन् थ्रिक्षपरॅम् उप-मइतीम्[1] आस्ते ख़्वरॅंन्ति गाँम्च यओम्च मधुच । आअत् पस्च थ्रिक्षपरात् उस् तनूम् स्नयअेत उस् वस्त्रात् गॅउश् मअेस्मन अपाच नव उप मधॅम् पइति अवथ यओज़्दयाँन् ॥ ६९ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़्चि हे हाँम् तफ़्नो जसात् अवि तनुये ज़्रोइष्नुये । येज़्चि हे द्व यस्क अवि अचिश्तो आजसात् यस्च षुधो यस्च तरॅष्नो ख़्वरात् अअेष नाइरिक आपॅम् ॥ ७० ॥

(63) 1. West, Sp, HJ, Antia : बरॅस्मन् 2. Sp : नरॅब्यो (64) 1. Sp : पइरि-दअेज़ाँम् 2. Sp : यो (66) 1. Sp : °इरिश्तॅम् 2. Sp : उपङ्हरॅज़इति 3. Geld : उरुथ्व्नो-ह्व (67) 1. West, Sp, HJ, Antia, : अस्प्यनाँम्च 2. West Sp, HJ, Antia : गाव्यनाँम्च 3. West, Sp, HJ, Antia : मअेषिनिनाँम्च 4. Sp & HJ : उस् वओइरिनाँम्च (68) 1. West, HJ, Antia : उप-मितीम् (69) 1. West, HJ, Antia : उप-मितीम्

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। ए़त्रात् अवत् हे अस्ति मस्यो अरॅथॅम् यत् उश्तानॅम् बुश्जयात्[1]। पर कह्माइचित् दह्मनाँम् दह्माहु वएथाहु दह्मच अषवनस्च। अध अएष नाइरिक ज़स्तो-मइति[2] आपॅम् फ्रङ्हरात्। आअत् वो यूज़ॅम् योइ[3] मज़्दयस्न चिथाँम् फ्राथ्वॅरॅसअेत[4] अओ़ण्तो रतुश् अओ़ण्तो स्रओषावरॅज़ो चिथाँम् फ्राथ्वॅरॅसइति ॥ ७१ ॥

का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अएतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उाज़्ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ ७२ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कत् ता तश्त आोङ्हरॅन[1] यओ़ज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् अहुर मज़्द या नसाउम् अव-बॅरॅत सूनो वा पर इरिस्तहे[2] मश्येहे[3] वा ॥ ७३ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यओ़ज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् ज़रथुश्त्र। क अएव। येज़ि अङ्हत् ज़रॅनअेनिश्[1] हकॅरॅत् फ्रस्नाधयॅन् मअेस्मन गॅउश् हकॅरॅत् ज़्मो उज़्दाथयॅन् हकॅरॅत् आपो फ्रस्नाधयॅन् अथ यओ़ज़्दयाँन् ॥ ७४ ॥

आअत् येज़ि अङ्हत् अॅरॅज़तअेनिश् बिश्[1] फ्रस्नाधयॅन् मअेस्मन गॅउश् बिश्[1] ज़्मो उज़्दाथयॅन् बिश्[1] आपो फ्रस्नाधयॅन् अथ यओ़ज़्दयाँन्। †आअत् येज़ि अङ्हत् अयङ्हअेनिश् थ्रिश् फ्रस्नाधयॅन् मअेस्मन गॅउश् थ्रिश् ज़्मो उज़्दाथयॅन् थ्रिश् आपो फ्रस्नाधयॅन् अथ यओ़ज़्दयाँन्। आअत् येज़ि अङ्हत् हओसफ्नअेनिश् चथ्रुश् फ्रस्नाधयॅन् मअेस्मन गॅउश् चथ्रुश् ज़्मो उज़्दाथयॅन् चथ्रुश् आपो फ्रस्नाधयॅन् अथ यओ़ज़्दयाँन्। आअत् येज़ि अङ्हत् ज़रूस्त्वअेनिश् क्ष्वश् फ्रस्नाधयॅन् मअेस्मन गॅउश् क्ष्वश् ज़्मो उज़्दाथयॅन् क्ष्वश् आपो फ्रस्नाधयॅन् अथ यओ़ज़्दयाँन्†। आअत् येज़ि अङ्हत् ज़्मअेनिश् द्रवअेनिश् फ्रवाक्षअेनिश् यवअेताइते[2] अयओ़ज़्द्य[3] ॥ ७५ ॥

(71) 1. West, Sp, HJ, Antia : बुनुजयात् 2. West, HJ, Antia : ज़स्तो-मितीम् 3. Sp : यो 4. Sp : फ्राथ्वॅरॅसइति (73) 1. Sp : ओङ्हरॅन 2. Sp : इरिश्तहे 3. West, Sp, HJ, Antia : मष्येहे (74) 1. Sp & Antia : ज़रनअेनिश् (75) * West gives आअत् येज़ि अङ्हत्...... अथ यओ़ज़्दयाँन् in 74 section 1. Sp : क्ष्त्रश्. † Sp. omits आअत् येज़ि अङ्हत् अयङ्हअेनिश्.........क्ष्वश् आपो फ्रस्नाधयॅन् अथ यओ़ज़्दयाँन् 2. Sp : यवताइते 3. Sp : अयओ़ज़्दयाँन्

दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कत् ता गैंउश् यओ़ज़्दयाँन् अङ्हैंन् अषाउम् अहुर मज़्द या नसाउम् फ्रङ्हरात्[1] सूनो वा पर-इरिस्तहे[2] मश्येहे[3] वा ॥ ७६ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यओ़ज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् ज़रथुश्त्र। नोइत् पयो फ़्रुत ज़ओथ्रे नोइत् गैंउश् ज़ओथ्रे बॅरॅस्मइने पइति-बइरे[1] अ॰तरात् नअेमात् यारॅ-द्राजो। आअत् पस्च यारॅ-द्राजो वसो ख़्वरॅथाो अङ्हॅन् नॅरॅब्यो अषवब्यो हमथ यथ परचित् ॥ ७७ ॥

को हो अङ्हत् अहुर मज़्द यो अषॅम् मइनिम्नो अषॅम् इसॅम्नो अषॅम् अपरओधयेइते[1] अषॅम्च मइनिम्नो द्रुजिम्च[2] वीनस्ति ॥ ७८ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। हो वा अङ्हत् अषाउम् ज़रथुश्त्र यो अषॅम् मइनिम्नो अषॅम् इसॅम्नो अषॅम् अपरओधयेइते[1] अषॅम्च मइनिम्नो द्रुजिम्च[2] वीनस्ति। यो नसुमइतीम् आपॅम् वीज़ओथ्राँम् फ़्रवरइति। यो उप-नख़्तुरुषु[3] ताँथ्रअेषु वीज़ओथ्राँम् फ़्रवरइति।

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ ७९ ॥

फ़्रकर्द् ८

आअत् यत् दाउरु[1] उप-दरने वा निमतो[2] अइव्रि-वरने वा स्पा वा ना वा इरिथ्यात्। कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अअेते योइ[3] मज़्दयस्न ॥ १ ॥

2. Sp : यवताइते 3. Sp : अयओ़ज़्ययाँन् (76) 1. West, HJ, Antia : फ़्रङ्हरात् 2. Sp : इरिश्तहे 3. West, Sp, Hj, Antia : मष्येहे (77) 1. Sp : बरइति
(78) 1. West, Sp, Hj, Antia : अपरओधयेइति 2. West, Sp, Hj, Antia : द्रुजॅम्च
(79) 1. West, Sp, Antia, Hj : अपरओधयेइति 2. West, Sp, Hj, Antia : द्रुजॅम्च
3. West, Antia, HJ : °नख़्त्रुषु

(1) 1. Sp : दओरु 2. West, Hj, Antia : नॅमतो 3 Sp : यो

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। उपइरि[1] दण्म अएषयाँन्[2] वी दण्म चअेषयाँन्[3]। येज़ि अएतॅम् इरिस्तॅम्[4] उप-वॅरॅथ्व्नोतरॅम् अव-ज़नाँन्। अव अएतॅम् इरिस्तॅम् बरयॅन् अवथ न्मानॅम् हॅरॅज़यॅन्। उप अएतॅम् न्मानॅम् बओधयाँन् उर्वास्नयाो[5] वा वोहु[6]-गओनहे वा वोहु-कॅरॅतोइश् वा हधानअेपतयाो वा काँम्चित् वा हुबओइधितॅमनाँम् उर्वरनाँम् ॥ २ ॥

येज़ि अएतॅम् न्मानॅम् उप-वॅरॅथ्व्नोतरॅम् अव-ज़नाँन्। अव अएतॅम् न्मानॅम् बरयॅन् अवथ इरिस्तॅम्[1] हॅरॅज़यॅन्। उप अएतॅम् न्मानॅम् बओधयाँन् उर्वास्नयाो[2] वा वोहु[3]-गओनहे वा वोहु-कॅरॅतोइश् वा हधानअेपतयाो वा काँम्चित् वा हुबओइधितॅमनाँम् उर्वरनाँम् ॥ ३ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यत् अह्मि न्माने यत् माज़्दयस्नोइश्[1] स्पा वा ना वा इरिथ्यात् वारॅꣳति वा स्नअेज़िꣳति[2] वा बरॅꣳति वा तॅमङ्हाँम् वा अइव्रि-गातो अयाँन् वा बरॅतफ़्षो वरॅतो-वीरे जसॅꣳति। कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अएते योइ[3] मज़्दयस्न ॥ ४ ॥

*आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यत् अह्मि न्माने यत् माज़्दयस्नोइश्[1] फ़्रअेश्तॅम् यओज़्दातो-ज़्मोतॅमॅम्च हुश्को-ज़्मोतॅमॅम्च कम्विश्तॅम्च अएते पथाो फ़्रयाँन् पस्वस्च स्तओराच आत्रॅम्च[2] अहुरहे मज़्दाो बरॅस्मच अषय फ़्रस्तरॅतॅम् नरॅम्च यिम् अषवनॅम् ॥ ५ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् द्राजो हच आथ्रत्। च्वत् द्राजो हच अपत्। च्वत् द्राजो हच बरॅस्मॅन्[1] फ़्रस्तइर्यात्। च्वत् द्राजो हच नॅरॅब्यो[2] अषवब्यो ॥ ६ ॥

(2) Sp : पइरि 2. West, Sp, Hj, Antia : अअेष्याँन् 3. West, Sp, Hj, Antia : चअेष्याँन् 4. Sp : इरिश्तॅम् 5. Sp : उर्वास्न्याो 6. West, Sp, HJ, Antia : वोह्व° (3) 1. Sp : इरिश्तॅम् 2. Sp : उर्वास्न्याो 3. West, Sp, HJ, Antia : वोह्व° (4) 1. West, HJ, Antia : माज़्दयस्नो 2. Sp : स्नअेज़्ꣳति 3. Sp : यो (5) * Sections 5–7 = 5·46–48 1. West, HJ, Antia : माज़्दयस्नो 2. 1. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम्च (6) West, Sp, HJ, Antia : बॅरॅस्मन् 2. Sp : नरॅब्यो

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। थ्रिसत-गाइम् हच आथ्रत्। थ्रिसत-गाइम् हच अपत्। थ्रिसत-गाइम् हच बरॅस्मॅन्[1] फ़्रस्तइर्यात्। थ्रिगाइम् हच नॅरॅब्यो[2] अपत्रब्यो ॥ ७ ॥

अएतध हे अएते मज़्दयस्न अञ्हाो[1] ज़्मो अव-कनॅम्[2] अव-कनयॅन् मइध्योइ[3]-पइतिश्ताने ख़्रूज़्दिस्मे[4] मइध्योइ[3] नर्श् वरॅदुस्मे। *अव हे गातूम् बरयॅन् आत्र्येहे वा सइर्येहे वा अव हे उपरात् नअेमात् बरयॅन् इश्त्येहे वा ज़्रॅश्त्वहे वा हुश्को-ज़्मनाँम् वा पाँस्नूम् ॥ ८ ॥

अएतध हे उज़्रओधाँम् तनूम् निदइथ्याँन् बिक्षपरॅम् वा थ्रिक्षपरॅम् वा माज़्द्राजहीम् वा वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् फ़्रा वयो पताँन् फ़्रा उर्वर उक्ष्याँन् [*न्याोंच्चो अप-तचिन्] उस् वातो ज़्हाँम् हअेचयात् ॥ ९ ॥

आअत् यत् हीश्[1] फ़्रा वयो पताँन् फ़्रा उर्वर उक्ष्याँन् [*न्याोंच्चो अप-तचिन्] उस् वातो ज़्हाँम् हअेचयात्। अएतध हे अएते मज़्दयस्न अहे न्मानहे उप-थ्वॅरॅसाँन् उप-थ्वॅरॅसयाँन्। द्व दिम् नर इसोइथे वीज़्ोइश्ताँम् वीज़्वारॅंताँम्[2]। मघ्न अनइवि-वस्त्र ज़्मोइश्त्वे वा ज़्रॅश्त्वे[3] वा उप-स्कंबॅम्[4] वा वीचिचअेष्व। दिम् पइति अञ्हाो[5] ज़्मो निदइथ्याँन् यधोइत् दिम् बाइधिश्तॅम्[6] अवज़्नाँम् सूनो वा कॅरॅफ़्श्र-ख़्वरो वयो वा कॅरॅफ़्श्र-ख़्वरो ॥ १० ॥

अएतध[1] अएते नसुकष निश्हिधयेत[2] अववत् हच इरिस्तअेइब्यो[3] यथ थ्रिगाइम्। आअत् वओचात् रतुश् अषव मज़्दयस्नअेइब्यो। मज़्दयस्न हाँम् अएते मअेस्म बरयॅन् यअेइब्यो अएते नसुकष फ़्रस्न्याोंते[4] वरॅसोस्च तनूम्च ॥ ११ ॥

(7) 1. West, Sp, HJ, Antia : बरॅस्मन् 2. Sp : नरॅब्यो (8) 1. Geld : अइञ्हाो; Sp : अङ्हाो 2. West : अवकनॅम्, Sp : अव कनॅम् 3. Sp : मइध्यो° 4. West, HJ, Antia : ख़्रओज़्दिस्मे; Sp : ख़्रओज़्दुस्मे * Sp gives अव हे......सइर्येहे वा into square brackets. (9) * See ft. note in Vd. 5·12 (10) 1. Sp : हिश् * See ft. note in Vd. 5·12. 2. West : वीज़्वारॅनृताँम् 3. Sp : ज़्रॅश्त्वे 4. Sp : स्कॅम्बॅम् 5. Geld : अइञ्हाो; Sp : अङ्हाो 6. Sp : बाधिश्तॅम्. Section 9–10 = 5·12–13 (11) 1. West, Sp, HJ, Antia add हे after अएतध; Geld omits. 2. Sp : निष्हधअेत 3. Sp : इरिश्तअेइब्यो 4. West, HJ, Antia : फ़्रस्नयाोंते ; Sp : फ़्रस्नयाोंति

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। चयो आअत् अअेते मअेस्म अङ्हॅन् अषाउम् अहुर मज़्द यअेइब्यो अअेते नसुकष फ़स्न्यांोऽतें[1] वरॅसांोस्च तनूम्च। पस्वाँम् वा स्तओराँम् वा नराँम् वा नाइरिनाँम् वा ॥ १२ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दांो। पस्वाँम् वा स्तओराँम् वा नोइत् नराँम् नोईत् नाइरिनाँम् परगॅत्[1] द्वअेइब्य योइ[2] अङ्हॅन्[3] ख़्वअेत्वदथस्च[4] ख़्वअेत्वदइथीस्च[5]। अअेते मअेस्म मअेज़यऽत यअेइब्यो अअेते नसुकष फ़स्न्यांोऽतें[6] वरॅसांोस्च तनूम्च ॥ १३ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। योइ[1] पथ उज़्बरॅऽतें[2] स्पानस्च[3] इरिस्त[4] नरअेच[5] इरिस्त[4]। कत् तांो पथांो फ़्रयाँन् पस्वाँम् वा स्तओराँम् वा नराँम् वा नाइरिनाँम् वा आत्रॅम्[6] वा अहुरहे मज़्दांो पुथ्रॅम् बरॅस्म वा अषय फ़्रस्तरॅतम् ॥ १४ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दांो। नोइत् तांो पथांो फ़्रयाँन् पस्वाँम् नोइत् स्तओराँम् नोइत् नराँम् नोइत् नाइरिनाँम् नोइत् आत्रॅम्[1] अहुरहे मज़्दांो पुथ्रॅम् नोइत् बरॅस्म अषय फ़्रस्तरॅतम् ॥ १५ ॥

स्पानॅम् ज़इरितॅम् चथ्रु-चष्मॅम् स्पअेतॅम् ज़इरि-गओषॅम् आथ्रितीम् तध[1] अअेतांो पथांो वीवाधयऽतु। अइव्रि-नितिचित् स्पितम ज़रथुश्त्र स्पानॅम् ज़इरितॅम् चथ्रु-चष्मॅम् स्पअेतॅम् ज़इरि-गओषॅम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् अप-द्वाँसइति अपाख़्ध्रअेइब्यो[2] नअेमअेब्यो[3] ॥ १६ ॥

येज़ि नोइत् उप वी स्पितम जरथुश्त्र स्पानॅम् ज़इरितॅम् चथ्रु-चष्मॅम् नोइत्[1] स्पअेतॅम् ज़इरि-गओषॅम् क्ष्वज़यचित् तध[2] अअेतांो पथांो वीवाधयऽयतु।

(12) 1. West, HJ, Antia : फ़स्नयांोऽतें; Sp : फ़स्नयांोऽति (13) 1. West, HJ, Antia : परॅगॅत् 2. West, HJ, Antia : यो 3. West, Sp, HJ, Antia : अङ्हत् 4. Sp : ख़्वअेत्व दथस्च 5. West, Hj, Antia : ख़्वअेत्वदथॅस्च ; Sp : ख़्वअेत्व दतिस्च 6. West, HJ, Antia : फ़स्नयांोऽते ; Sp : फ़स्नयांोश्ति (14) 1. Sp : यो 2. Sp : उज़्बरॅश्ति 3. West, HJ, Antia : स्पानच 4. Sp : इरिश्त 5. West, HJ, Antia : नरच; Sp : नरस्च 6 West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् (15) 1. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् (16) 1. West, Sp, HJ, Antia : तत् 2. West, HJ, Antia : अपाख़्तरअेइब्यो ; Sp : अपाख़्धरअेइब्यो 3. West, HJ, Antia append "मक्षि कॅहृर्प अॅरॅघइत्य फ़्रष्नओश् अपज़धङ्हो अकरॅनॅम् द्रिव्यांो यथ ज़ोइज़्दिश्तांइश् ख़्रफ़्स्त्राइश्" after नअेमअेइब्यो; cf. Vd. 7. 2.

अइव्रि-नितिचित् स्पितम ज़रथुश्त्र स्पानॅम् ज़इरितॅम् चथ्रु-चष्मॅम् स्पअेतॅम् ज़इरि-गओषॅम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् अप-द्वाँसइति अपाख्रॅध्रअेइब्यो[3] नअेमअेइब्यो[4] ॥१७॥

येज़ि नोइत् उप-वी स्पितम जरथुश्त्र स्पानॅम् ज़इरितॅम् चथ्रु-चष्मॅम् नोइत् स्पअेतॅम् ज़इरि-गओषॅम् नाउमयाचित्[1] तध[2] अअेताो पथाो वीवाधयॅन्तु। अइवि-नितिचित् स्पितम ज़रथुश्त्र स्पानॅम् ज़इरितॅम् चथ्रु-चष्मॅम् स्पअेतॅम् ज़इरि-गओषॅम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् अप-द्वाँसइति अपाख्रॅध्रअेइब्यो[3] नअेमअेइब्यो[4] ॥ १८ ॥

येज़ि नोइत् उप-वी स्पितम ज़रथुश्त्र स्पानॅम् ज़इरितॅम् चथ्रु-चष्मॅम् नोइत् स्पअेतॅम् ज़इरि-गओषॅम् आथ्रत्र पओइरीम्[1] अअेताो पथाो फ्रयॅन्तु वारॅथ्रघ्नीश्[2] वचो फ्रम्रु[3] ।

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा।
वङ्हॅउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हॅउश् मज़्दाइ ।
क्षथ्रॅम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् ॥ १९ ॥

कॅम् ना मज़्दा मवइते पायूम् ददाो
ह्यत् मा द्रॅग्वाो दीदरॅषता अअेनङ्हे
अन्यॅम् थ्वह्मात् आथ्रस्चा मनङ्हस्चा
ययाो श्यओथनाइश् अषॅम् थ्रओश्ता अहुरा
ताँम् मोइ दाँस्त्वाँम् दअेनयाइ फ्रावओचा ॥

(17) West & Antia : नोइत् into bracket 2. West, Sp, HJ, Antia : तत् 3. West, Hj, Antia : अपाख्तरअेइब्यो; Sp : अपाख्धरअेइब्यो 4. West, HJ, Antia : append मक्षि कॅह्रप..........ज़ोइज़्दिश्ताइश् ख़्रफ़्स्त्राइश् after नअेमअेइब्यो (18) 1. West, Sp, HJ, Antia : नाउमयचित् 2. West, Sp, HJ, Antia : तत् 3. West, HJ, Antia : अपाख्तरअेइब्यो; Sp : अपाख्धरअेइब्यो 4. West HJ, Antia append "मक्षि कॅह्रप........ ज़ोइज़्दिश्ताइश् ख़्रफ़्स्त्राइश्" after नअेमअेइब्यो (19) 1. West, HJ, Antia add तत् after पओइरीम् 2. Sp : वारॅथ्रघ्निश् 3. Geld : फ्रम्रू. Geldner remarks : " In the whole section, it is difficult to seperate the original Avesta text from the Pahlavi adaptation. "

कॅ वॅरॅथ्रॅम्-जा थ्वा पोइ सॅङ्हा योइ हॅ॑ती
चिथ्रा मोइ दाँम् अहूम्-बिश् रतूम् चीज़्दी
अत् होइ वोहू सॅरओषो ज॑तू मनङ्हा
मज़्दा अह्माइ यह्माइ वषी कह्माइचीत् ॥ २० ॥

पात-नो त्बिष्य॑तत् पइरि मज़्दाोस्च आर्मइतिश्च स्पॅ॑तस्च । नसे दअेवी द्रुक्ष् । नसे दअेवो-चिथ्रे । नसे दअेवो-फ़्रकर्श्ते । नसे दअेवो-फ़्रदाइति । अप द्रुक्ष् नसे । अप द्रुक्ष् द्वार । अप द्रुक्ष् वीनसे । अपाख़्ध्रे अप-नस्येहे मामॅरॅ॑चइनीश् गअेथाो अस्त्वइतीश् अषहे ॥ २१ ॥

वसो पस्चअेत मज़्दयस्न अअेताो पथाो फ़्रयाँन् पस्वाँम् वा स्तओराँम् वा नराँम् वा नाइरिनाँम् वा आत्रॅम्[1] वा अहुरहे मज़्दाो पुथ्रॅम् बरॅस्म वा अषय फ़्रस्तरॅतॅम् । वसो पस्चअेत मज़्दयस्न अहे न्मानहे म्यज़्दॅम् दइथ्यारॅश् गओमॅ॑तॅम् मधुम॑तॅम्[2] यओज़्दयाँन्[3] अनास्तॅरॅतॅम्[4] हमथ यथ परचित्* ॥ २२ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो वस्त्रॅम् उपङ्हरॅज़इति उपइरि अअेतॅम् इरिस्तॅम्[1] उब्दअेनॅम् वा ईज़अेनॅम्[2] वा अववत्[3] अइपि यथ नश्री अओथ्रवन[4] का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । चथ्वारो सत उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय चथ्वारो सत स्रओषो-चरनय ॥ २३ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो वस्त्रॅम् उपङ्हरॅज़इति उपइरि अअेतॅम् इरिस्तॅम्[1] उब्दअेनॅम् वा ईज़अेनॅम्[2] वा अववत्[3] अइपि यथ करनॅम् वयो-ग्रवनॅम्[4] का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । क्ष्वश् सत उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय क्ष्वश् सत स्रओषो-चरनय ॥ २४ ॥

(22) 1. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् 2. Sp : मधुमॅ॑तॅम् 3. Sp : यओज़्यआँन् 4. West, Sp, HJ, Antia : अनास्तरॅतॅम् . * After परचित् West, HJ, Antia : append in square brackets यथ मक्ष्याो अपॅरॅनॅम् यथ वा पॅरॅनहे (23) 1. Sp : इरिश्तॅम् 2. West, HJ, Antia : इज़अेनॅम् 3. West, Sp, HJ, Antia : अवत् 4. Sp : आथ्रवन (24) 1. Sp : इरिश्तॅम् 2. West, Hj, Antia : इज़अेनॅम् 3. West, Sp, HJ, Antia : अवत् 4. West, Sp, HJ, Antia : वयो-गरवनॅम्

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो वस्त्रॅम् उपङ्हरॅज़इति उपइरि अअेतॅम् इरिस्तॅम्[1] उब्दअेनॅम् वा ईज़अेनॅम्[2] वा अववत्[3] अइपि यथ ओयुम्[4] वीरो-वस्त्रॅम् का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। हज़ङ्रॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हज़ङ्रॅम् स्रओषो-चरनय॥ २५॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यत् अनुसो विफ़्येइति विफ़्येइतिच का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अश्त सत उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय अश्त सत स्रओषो-चरनय॥ २६॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यत् उसो विफ़्येइति विफ़्येइतिच का हे अस्ति चिथ। का हे अस्ति आपॅरॅतिश्। कत् हे अस्ति यओज़्दाथ्रॅम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। नव हे अस्ति चिथ नव हे अस्ति आपॅरॅतिश् नोइत् हे अस्ति यओज़्दाथ्रॅम् अनापॅरॅथ हच श्यओथ्न यवअेच यवअेतातअेच॥ २७॥

*क अअेव। येज़ि अङ्हत् आस्तूतो वा अइव्रिस्रवनो वा दअेनाँम् माज़्दयस्नीम्। आअत् येज़ि अङ्हत् अनास्तूतो वा अनइव्रि-स्रवनो वा दअेनाँम् माज़्दयस्नीम्। अअेताचित् अअेइब्यो स्पोङ्हइते आस्तवनअेइब्यो दअेनाँम् माज़्दयस्नीम् अॅवॅरॅज़्नुब्यो पस्चअेत अरथ्व्य श्यओथ्न॥ २८॥

स्पयेइते ज़ी स्पितम ज़रथुश्त्र दअेन माज़्दयस्निश् नर्श आस्तवनहे ब८दॅम्। स्पयेइते द्रओषॅम्। स्पयेइते अषवघ्नीम्। स्पयेइते नसुस्पअेम्। स्पयेइते अनापॅरॅथॅम् श्यओथ्नॅम्। स्पयेइते दॅरॅज़ानो-पॅरॅतम् पारॅम्। स्पयेइते वीस्प ता श्यओथ्न या चिच वॅरॅज़्येइति॥ २९॥

माँनयॅन् अहे स्पितम ज़रथुश्त्र दअेन माज़्दयस्निश् नर्श अषओनो फ़्रमॅरॅज़इति वीस्पॅम् दुश्मतॅम्च दुज़ूख्तॅम्च दुज़्वर्श्तॅम्च यथ वातो दॅरॅज़ि-तकथो थ्वाषॅम् दषिनात् पइरि फ़्रमॅरॅज़ोइत्। वोहु इध ज़रथुश्त्र। ह्वर्श्तॅम् श्यओथ्नम् वॅरॅज़िम्नॅम्। वङ्हि दअेन माज़्दयस्निश् पॅरॅनायुश् चिथाँम् थ्वॅरॅसइति॥ ३०॥

(25) 1. Sp : इरिश्तॅम् 2. West, Sp, HJ, Antia : इज़अेनॅम् 3. West, Sp, HJ, Antia : अवत् 4. West, Sp, HJ, Antia : अओइम् (28) * Sections 28-30=3·40-42

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। को अस्ति दअेवो को दअेवयाजो। को दअेवनाँम् ख़्वऩ्ज़ो[1] को दअेवनाँम् खुम्बो। को दअेवनाँम् कू-नाइरीश्। को हवाँस्[2] दअेवो। को वीस्पो दअेवो। को पर मॅरॅतो दअेवो। को पस्च मॅरॅतो मइन्यव दअेव फ़्रवइ॑ति ॥ ३१ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अर्षच'- वीस्पो अर्षच-[1] वअेपयो स्पितम ज़रथुश्त्र। हाउ अस्ति दअेवो हाउ दअेवयाज़ो। हाउ दअेवनाँम् ख़्वऩ्ज़ो[2] हाउ दअेवनाँम् खुम्बो। हाउ दअेवनाँम् कू-नाइरिश् हाउ हवाँस्[3] दअेवो। हाउ वीस्पो दअेवो हो पर मॅरॅतो दअेवो। हो पस्च मॅरॅतो मइन्यव दअेवो फ़्रवइ॑ति। यत् मश्यो मषीम् क्ष्नुद्राो अवि[4] फ़्रङ्हॅरॅज़इति यत् वा मश्यो मश्यानाँम् क्ष्नुद्रनाँम् पर-गॅउर्वयेइति ॥ ३२ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कत् ता नर यओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् अहुर मज़्द या नसाउम् अव-हिश्तात् हुश्कनाँम्[1] तरो यार॑ मॅरॅतनाँम् ॥ ३३ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् ज़रथुश्त्र। नोइत् हुश्को[1] हिश्काइ स्रअेश्येइति[2]। येज़ि हुश्को[1] हिश्काइ स्रअेश्येइ॑तीम्[3] आोङ्हात् इपरॅश्ताइत्य मे वीस्पो अङ्हुश् अस्त्वाो इषसॅम् जित्-अषॅम् ख़्रओदत्-उर्व[4] पॅषो-तनुश् फ़्रॅन आोङ्हाँम् नसुनाँम् याो पइति आय ज़॑मा इरीरिथर॑ ॥ ३४ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कत् ता नर यओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् अहुर मज़्द या नसाउम् अव-बॅरॅत स्पनो वा पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे वा ॥ ३५ ॥

(31) 1. West, Hj, Antia : ख़्वव्ज़ो; Sp : ख़्वजो, Geld-mss : ख़्वऩ्ज़ों, ख़्वऩ्ज़ो, and ख़्वज़ो 2. West, Sp, HJ, Antia : ह्वाँस् (32) 1. Sp : अर्षधच विस्पो अर्षधच 2. West, Hj, Antia : ख़्वऩ्ज़ो, Sp : ख़्वजो; Geld-mss : ख़्वऩ्जो, ख़्वऩ्जो, 3. : West, Sp, HJ, Antia : ह्वाँस् (33) 1. Geld : हिशुनाँम् (34) 1. West, Hj, Antia : हिश्कु 2. West, Sp, HJ, Antia : स्रअेष्येइति 3. West, Sp, HJ, Antia : स्रअेष्य॑तीम् 4. West, Sp, Hj, Antia : ख़्रओज़्दत्-उर्व (35) 1. Sp : इरिश्तहे

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यओज़्दयाँन् अङ्हॅन् अषाउम् ज़रथुश्त्र। क्ष अअेव। येज़ि अअेव नसुश् अइव़ि-घ्निख़्त सूनो वा कॅरॅफ़्श्-ख़्व़रो वयो वा कॅरॅफ़्श्-ख़्व़रो आअत् ह्वाँम् तनूम् पइरि-यओज़्दइथीत[1] गॅउश् मअेस्मन अपाच पइति अवथ यओज़्दयाँन् ॥ ३६ ॥

आअत् येज़ि नसुश् अनइव़ि-घ्निख़्त सूनो वा कॅरॅफ़्श्-ख़्व़रो वयो वा कॅरॅफ़्श्-ख़्व़रो पओइरीम् तध्र दिम् मज़्दयस्न अञ्हाो[1] ज़ॅमो थ्रिश् मघॅम् अव-कनयॅन् आअत् ह्वाँम् तनूम् पइरि-यओज़्दइथीत[2] गॅउश् मअेस्मन नोइत् आपो। फ़्रा मे गध्र ज़ज़याँन् निज़्बॅरॅत नोइत् अइनिज़्बॅरॅत[3] निज़्बॅरॅतात् हच पओउर्वअेइब्य[4] ॥ ३७ ॥

बितीम् तध्र दिम् मज़्दयस्न अञ्हाो[1] ज़ॅमो थ्रिश् मघॅम् अव-कनयॅन् आअत् ह्वाँम् तनूम् पइरि-यओज़्दइथित गॅउश् मअेस्मन नोइत् आपो। फ़्रा मे गध्र ज़ज़याँन् निज़्बॅरॅत नोइत् अइनिज़्बॅरॅत[2] निज़्बॅरॅतात् हच पओउर्वअेइब्य[3]। वीस्पॅम् आ अह्मात् उप-माँनयॅन् यत् हे उपॅमॅम् पइति वघ्धनहे उपॅमात्[4] वर्स[5] हिकु[6] बवात् ॥ ३८ ॥

थ्रितीम् तध्र दिम् मज़्दयस्न अञ्हाो ज़ॅमो थ्रिश् मघॅम् अव-कनयॅन् अववत् हच पओउर्वअेइब्य[1] यथ थ्रिगाइम्। आअत् ह्वाँम् तनूम् पइरि-यओज़्दइथीत[2] आपो नोइत् मअेस्मन ॥ ३९ ॥

ज़स्त हे पओइरीम् फ़्रस्नाधयॅन्। आअत् यत् हे ज़स्त नोइत् फ़्रस्नात आअत् वीस्पाँम् ह्वाँम् तनूम् अयओज़्दात कॅरॅनओइति। आअत् यत् हे ज़स्त फ़्रस्नात आथ्रितीम् पस्च फ़्रस्नातअेइब्य ज़स्तअेइब्य बॅरॅष्नूम् हे वघ्धनॅम् पोउरुम्[1] पइति-हिꣳचोइश् ॥ ४० ॥

(36) 1. West, Sp, HJ, Antia : °यओज़्दइथित (37) 1. Geld : अइञ्हाो, Sp : अङ्हाो 2. West, Sp, HJ, Antia : °यओज़्दइथित 3. Sp : अनिज़्बॅरॅत 4. West, HJ, Antia : पउर्वअेइब्य (38) 1. Geld : अइञ्हाो Sp : अङ्हाो 2. Sp : अनिज़्बॅरॅत 3. West, HJ, Antia : पउर्वअेइब्य 4. Sp : उपमात् 5. West, HJ, Antia : वॅरॅस 6. West, HJ, Antia : हिरकु (39) 1. West, HJ, Antia : पउर्वअेइब्य 2. West, Sp, HJ, Antia : °यओज़्दइथित (40) West, Sp, HJ, Antia ; पओउरुम्

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् बरॅष्नूम् वघ्धनॅम् पोउरुम्' पइति-जसइति क्व अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। पइतिश्[2] हे हो ना अन्तरात् नअेमात् ब्वत्-ब्याँम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ४१ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् पइतिश्' हे हो ना अन्तरात् नअेमात् ब्वत्-ब्याँम् पइति-जसइति क्व अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। पस्च हे वघ्धनॅम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ४२ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् पस्च वघ्धनॅम् पइति-जसइति क्व अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। पइतिश[1] हे पइतिश्-ख्वरॅनॅम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ४३ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् पइतिश पइतिश्-ख्वरॅनॅम् पइति-जसइति क्व अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। दषिनॅम् हे गओषॅम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ४४ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् दषिनॅम् गओषॅम् पइति-जसइति क्व अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। होयुम्' हे गओषॅम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ४५ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् होयुम्' गओषॅम् पइति-जसइति क्व अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति।

(41) 1. West, Sp, HJ, Antia : पओउरुम् 2. Sp : पइतिश् (42) 1. Sp : पइतिश् (43) 1. Sp : पइतिश् (45) 1. West, Sp, HJ, Antia : होइम् (46) West, Sp, HJ, Antia : होइम्

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। दषिनॅम् हे सुप्तीम् अऐषाँम् अऐष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ४६ ॥

दातरॅ गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् दषिनॅम्[1] सुप्तीम् पइति-जसइति क अऐषाँम् अऐष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। हओयाँम्[2] हे सुप्तीम् अऐषाँम् अऐष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वासइति ॥ ४७ ॥

दातरॅ गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् हओयाँम्[1] सुप्तीम् पइति-जसइति क अऐषाँम् अऐष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। दषिनॅम् हे कषॅम् अऐषाँम् अऐष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ४८ ॥

दातरॅ गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् दषिनॅम् कषॅम् पइति-जसइति क अऐषाँम् अऐष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। होयुम् हे कषॅम् अऐषाँम् अऐष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ४९ ॥

दातरॅ गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् होयुम् कषॅम् पइति-जसइति क अऐषाँम् अऐष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। पइतिश[1] हे पइतिवरॅम् अऐषाँम् अऐष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ५० ॥

दातरॅ गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् पइतिश[1] पइतिवरॅम् पइति-जसइति क अऐषाँम् अऐष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। पर्शित हे अऐषाँम् अऐष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ५१ ॥

(47) 1. HJ, दषिनॅम् हे 2. West, Sp, HJ, Antia : होयाँम् (48) 1. West, Sp, HJ, Antia : होयाँम् (50) 1. Sp : पइतिश् (51) 1. Sp : पइतिश्

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् पर्श्ति पइति-जसइति क अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। दषिनम् हे फ़्श्तानॅम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ५२ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् दषिनॅम् फ़्श्तानॅम् पइति-जसइति क अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। होयुम्' हे फ़्श्तानॅम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ५३ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् होयुम्' फ़्श्तानॅम् पइति-जसइति क अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। दषिनम् हे पॅरॅसाउम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ५४ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् दषिनम् पॅरॅसाउम् पइति-जसइति क अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो। होयुम् हे पॅरॅसाउम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसश् उप-द्वाँसइति ॥ ५५ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् होयुम् पॅरॅसाउम् पइति-जसइति क अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। दषिनम् हे स्नओनीम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ५६ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् दषिनम् स्नओनीम् पइति-जसइति क अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। हओयाँम्' हे स्नओनीम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ५७ ॥

(53) 1. West. Sp. HJ, Antia : होइम् (54) West, Sp HJ, Antia : होइम्
(57) 1. West. Sp, HJ, Antia : होयाँम्

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् हओयाँम्[1] स्रओनीम् पइति-जसइति क्व अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। हश्ति हे अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। येज़ि नइर्यो अङ्हत् पस्च हे पोउरुम्[2] पइति-हिंचोइश् पइतिश[3] अपर॑म् येज़ि स्त्री[4] अङ्हत् पइतिश[3] हे पोउरुम्[2] पइति-हिंचोइश् पस्च अपर॑म् ॥ ५८ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् हश्ति पइति-जसइति क्व अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। दषिन॑म् हे रान॑म् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ५९ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् दषिन॑म् रान॑म् पइति-जसइति क्व अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। होयुम्[1] हे रान॑म् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ६० ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् होयुम् रान॑म् पइति-जसइति क्व अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। दषिन॑म् हे ज़्नूम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप द्वाँसइति ॥ ६१ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच आपो वङ्हीश् दषिन॑म् ज़्नूम् पइति-जसइति क्व अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। होयुम् हे ज़्नूम्[1] अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुम् उप-द्वाँसइति ॥ ६२ ॥

(58) 1. West, Sp, HJ, Antia : ह्वोयाँम् 2. West, Sp, HJ, Antia : पओउरुम् 3. Sp : पइतिश् 4. West, Sp, HJ, Antia : स्त्रि (60) 1. West, Sp, HJ, Antia : ह्वोइम् (62) 1. West, Sp, HJ, Antia : ह्वोइम्

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच आपो वङ्हीश् होयुम' ज़्नूम् पइति-जसइति क अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । दषिनॅम् हे अस्चूम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ६३ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच आपो वङ्हीश् दषिनॅम् अस्चूम् पइति-जसइति क्व अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । होयुम' हे अस्चूम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ६४ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच आपो वङ्हीश् होयुम' अस्चूम् पइति-जसइति क अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । दषिनॅम् हे ज़ंगॅम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ६५ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच आपो वङ्हीश् दषिनॅम् ज़ंगॅम् पइति जसइति क अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । होयुम' हे ज़ंगॅम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ६६ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच आपो वङ्हीश् होयुम' ज़ंगॅम् पइति-जसइति क अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । दषिनॅम् हे फ्रब्दॅम् अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ६७ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच आपो वङ्हीश् दषिनॅम् फ्रब्दॅम् पइति-जसइति क अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । होयुम' हे फ्रब्दॅम् अअेष अअेषाँम् द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति ॥ ६८ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच आपो वङ्हीश् होयुम्[1] फ्रब्दॅम् पइति-जसइति क अअेषाँम् अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अधइरि हख़्मॅम् निवोइर्येतॅ[2] माँनयॅन् अहे यथ मक्ष्याो परॅनॅम्[3] ॥ ६९ ॥

हकत् निगॅरॅप्तअेइब्य अ॰गुश्तअेइब्य उज़्गॅरॅप्तअेइब्य पाष्नअेइब्य दषिॅनॅम् हे हख़्मॅम् पइति-हि॰चोइश् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् होयुम् हख़्मॅम् उप-द्वाँसइति । होयुम्[1] हे हख़्मॅम् पइति-हि॰चोइश् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् अधइरि अ॰गुश्त निवोइर्येतॅ[2] माँनयॅन् अहे यथ मक्ष्याो परॅनॅम्[3] ॥ ७० ॥

हकत् निरॅगॅप्तअेइब्य पाष्नअेइब्य उज़्गॅरॅप्तअेइब्य अ॰गुश्तअेइब्य दषिनाँम्[1] हे अ॰गुश्ताँम्[2] पइति-हि॰चोइश् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् हओयाँम्[3] अ॰गुश्ताँम्[3] उप-द्वाँसइति । हओयाँम्[3] हे अ॰गुश्ताँम्[2] पइति-हि॰चोइश् ॥ ७१ ॥

†आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् निवोइर्येइते अपाख़्ॅध्रअेइब्यो नअेमअेइब्यो मक्षि-कॅहर्प ॲरॅघइत्य फ्रष्नओश् अप-ज़धङ्हो अकरनॅम् द्रिव्याो यथ ज़ोइज़्दिश्ताइश् ख़्रफ़्स्त्राइश् ।। अथ इमाँ[1] वचो द्रॅ॰जयोइश् योइ अङ्हॅन् वारॅथ्रघ्न्योतॅमॅम्च बअेषज़्योतॅमॅम्च ।

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
वङ्हॅउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हॅउश् मज़्दाइ ।
क्षथॅम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् ॥

कॅम्-ना मज़्दा मवइते पायूम् ददाो
ह्यत् मा द्रॅग्वाो दीदरॅषता अअेनङ्हे

(69) 1. West, Sp, HJ, Antia : होइम् 2. West, Sp, HJ, Antia : निवोइर्येइते 3. Sp : पॅरॅनॅम् (70) 1. West, Sp, HJ, Antia : होइम् 2. West, Sp, HJ, Antia : निवोइर्येइते 3. Sp : पॅरॅनॅम् (71) 1. Hj & Antia : दषिनाँ 2. HJ & Antia : अ॰गुश्ताँ 3. HJ & Antia : होयाँ (72) † West, HJ, Antia include आअत् हा द्रुक्ष्……ख़्रफ़्स्त्राइश् in section 71. 1. Antia : इमाँम्

अन्यॅम् थ्वह्मात् आथ्रस्चा हमनङ्हस्चा
ययाो श्यओथनाइश् अषॅम् थ्रओश्ता अहुरा
ताँम् मोइ दाँस्त्वाँम् दअेनयाइ फ्रावओचा ।

कॅ वॅरॅथ्रॅम्-जा थ्वा पोइ सॅङ्हा योइ हॅंती
चिथ्रा मोइ दाँम् अहूम्-बिश् रतूम् चीज़्दी
अत् होइ वोहू सॅरओषो जंतू मनङ्हा
मज़्दा अह्माइ यह्माइ वषी कह्माइचीत् ।

पात नो त्बिष्यंतत् पइरि मज़्दाोस्च आर्मइतिश्च स्पॅंतस्च । नसे दअेवी द्रुक्ष् । नसे दअेवो-चिथ्रे । नसे दअेवो-फ्रकरश्ते । नसे दअेवो-फ्रदाइति । अप द्रुक्ष् नसे । अप द्रुक्ष् द्वार । अप द्रुक्ष् वीनसे । अपाख्ध्रे अप-नस्येहे मामॅरॅंचइनीश् गयेथाो अस्त्वइतीश् अषहे ॥ ७२ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यत् अअेते योइ[1] मज़्दयस्न पाध अयंतॅम् वा तचिंतॅम्[2] वा बरॅम्नॅम् वा वज़ॅम्नॅम् वा आत्रॅम्[3] नसुपाकॅम् फ्रजसाँन् नसूम् हाँम्-पचाँन् नसूम् हावयाँन् । कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अअेते योइ[1] मज़्दयस्न ॥ ७३ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अव अअेतॅम् नसुपाकॅम् जनअेत । अव हे जनयॅन् । अप अअेताँम् दिश्ताँम् बरयॅन् । अप अअेतॅम् उज़्दानॅम् बरयॅन् ॥ ७४ ॥

आअत् हच बानुव्ने अअेस्माँ फ्रसओचयाद्दि । यत् वा अअेतङ्हाँम् उर्वरनाम् यत् आत्रॅ-चिथ्रनाँम्[1] । यत् वा अअेतॅम् आत्रॅम्[2] उज़्दरॅज़ अअेतयाो उर्वरयाो आतरॅ-चरॅश् । वीच बरोइत् वीच षावयोइत् यथ आसिश्तॅम् फ्रावयोइत् ॥ ७५ ॥

(73) 1. Sp : यो 2. HJ & Antia : तचश्तॅम् 3. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् (75) 1. HJ & Antia : आतरॅ-चिथ्रनाँम् 2. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम्

यथ तध पओउ्रीम् ह॰दरॅज़ ज़्मे अअेतत् पइति निदइथीत[1]। अववत् हच आथ्रत् नसुपकात् यथ फ़्रतरॅ-वीतस्तिश्[2]। वीच बरोइत् वीच पावयोइत् यथ आसिश्तॅम् फ़्रावयोइत् ॥ ७६ ॥

यथ तध बितीम् ह॰दरॅज़ ज़्मे अअेतत् पइति निदइथीत। अववत् हच आथ्रत् नसुपकात् यथ फ़्रतरॅ-वीतस्तिश्। वीच बरोइत् वीच पावयोइत् यथ आसिश्तॅम् फ़्रावयोइत् ॥ यथ तध थ्रितीम् ह॰दरॅज़ ज़्मे अअेतत् पइति निदइथीत। अववत् हच आथ्रत् नसुपकात् यथ फ़्रतरॅ-वीतस्तिश्। वीच बरोइत् वीच पावयोइत् यथ आसिश्तॅम् फ़्रावयोइत् ॥ यथ तध तूइरीम् ह॰दरॅज़ ज़्मे अअेतत् पइति निदइथीत। अववत् हच आथ्रत् नसुपकात् यथ फ़्रतरॅ-वीतस्तिश्। वीच बरोइत् वीच पावयोइत् यथ आसिश्तॅम् फ़्रावयोइत् ॥ यथ तध पुख़्ध़ॅम् ह॰दरॅज़ ज़्मे अअेतत् पइति निदइथीत। अववत् हच आथ्रत् नसुपकात् यथ फ़्रतरॅ-वीतस्तिश्। वीच बरोइत् वीच पावयोइत् यथ आसिश्तॅम् फ़्रावयोइत् ॥ यथ तध क्स्तूम् ह॰दरॅज़ ज़्मे अअेतत् पइति निदइथीत। अववत् हच आथ्रत् नसुपकात् यथ फ़्रतरॅ-वीतस्तिश्। वीच बरोइत् वीच पावयोइत् यथ आसिश्तॅम् फ़्रावयोइत् ॥ यथ तध हप्तथॅम् ह॰दरॅज़ ज़्मे अअेतत् पइति निदइथीत। अववत् हच आथ्रत् नसुपकात् यथ फ़्रतरॅ-वीतस्तिश्। वीच बरोइत् वीच पावयोइत् यथ आसिश्तॅम् फ़्रावयोइत् ॥ यथ तध अश्तॅमॅम् ह॰दरॅज़ ज़्मे अअेतत् पइति निदइथीत। अववत् हच आथ्रत् नसुपकात् यथ फ़्रतरॅ-वीतस्तिश्। वीच बरोइत् वीच पावयोइत् यथ आसिश्तॅम् फ़्रावयोइत् ॥ ७७ ॥

यथ तध नाउमॅम् ह॰दरॅज़ ज़्मे अअेतत् पइति निदइथित। अववत् हच आथ्रत् नसुपकात् यथ फ़्रतरॅ-वीतस्तिश्। वीच बरोइत् वीच पावयोइत् यथ आसिश्तॅम् फ़्रावयोइत् ॥ ७८ ॥

(76) 1. West, Sp, HJ, Antia : निदइथित 2. West, Sp, HJ, Antia : °वितस्तिश्

यो अऐस्मो अषय बरत् स्पितम ज़रथुश्त्र उर्वास्नयाो[1] वा वोहु[2]-गओनहे वा वोहु[2]-कॅरॅतोइश् वा हथानऐपतयाो वा काँम्‌चित् वा हुबओइधितॅमनाँम् उर्वरनाँम् ॥ ७९ ॥

यह्मात् कह्माइचित्[1] नऐमनाँम् वातो आथ्रो बओइधीम् वीबरइति। अह्मात् कह्माइचित्[1] नऐमनाँम् हज़ङ्‌रघ्न पइति-जसइति आतर्श् मज़्दाो अहुरहे दऐवनाँम् मइन्यवनाँम् तॅमस्चिथ्रनाँम् द्रवताँम् बिज़्वत् यातुनाँम्‌च पइरिकनाँम्‌च ॥ ८० ॥

दातरॅ गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो आत्रॅम्[1] नसुपाकॅम् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति। च्वत् अह्माइ नइरे मिज़्दॅम्[2] अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ अऐतह्मि अङ्‌ह्वो यत् अस्त्वइंति बऐवरॅ आत्रॅ-सओकनाँम्[3] दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति ॥ ८१ ॥

दातरॅ गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो आत्रॅम्[1] उरुज़्दिपाकॅम्[2] दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति। च्वत् अह्माइ नइरे मिज़्दॅम्[3] अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ अऐतह्मि अङ्‌ह्वो यत् अस्त्वइंति हज़ङ्‌रॅम् आत्रॅ-सओकनाँम्[3] दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति ॥ ८२ ॥

दातरॅ गऐथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो आत्रॅम्[1] सइरे ह्यत् हच दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति। च्वत् अह्माइ नइरे मिज़्दॅम्[2] अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ अऐतह्मि अङ्‌ह्वो यत् अस्त्वइंति पंच सत आत्रॅ-सओकनाँम्[3] दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति ॥ ८३ ॥

(79) 1. Sp : उर्वास्न्याो 2. West, Sp, HJ, Antia : वोहु° (80) 1. West, Sp, HJ, Antia : कह्मात्‌चित् (81) 1. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् 2. West, Sp, HJ, Antia : मीज़्दॅम् 3. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅ° (82) 1. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् 2. Sp : उरूज़्दपाकॅम् 3. West, Sp, Hj Antia : मीज़्दॅम् 4. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅ° (83) 1. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् 2. West, Sp, HJ, Antia : मीज़्दॅम् 3. West, Sp, HJ, Antia ; आतरॅ°

दातर॒ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो आत्रॅम् ख़ुम्बत् हच ज़ॅमइनि-पचिकात् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति । च्वत् अह्माइ नइरे मिझ़्दॅम् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो । यथ अअेतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइंति चथ्वारो सत आत्रॅ-सओकनाँम् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति ॥ ८४ ॥

दातर॒ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो आत्रॅम् ख़ुम्बत् हच यामो-पचिकात् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति । च्वत् अह्माइ नइरे मिझ़्दॅम् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो । यवत् अह्माइ यमनाँम् पइतिनाँम् सइरिनाँम् अअेतवत् आत्रॅ-सओकनाँम् हाँम्-बॅरॅत दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति ॥ ८५ ॥

दातर॒ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो आत्रॅम् अओन्यत् हच परो-व्रॅज्यात् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति । च्वत् अह्माइ नइरे मिझ़्दॅम् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो । यवत् अह्माइ पइतिनाँम् उर्वरनाँम् अअेतवत् आत्रॅ-सओकनाँम् हाँम्-बॅरॅत दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति ॥ ८६ ॥

दातर॒ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो आत्रॅम् पिस्रत् हच ज़रन्यो-सअेपात् दाइतीम् गातूम् अवि अव बरइति । च्वत् अह्माइ नइरे मिझ़्दॅम् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो । यथ अअेतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइंति सतॅम् आत्रॅ-सओकनाँम् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति ॥ ८७ ॥

दातर॒ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो आत्रॅम् पिस्रत् हच ॲरॅज़तो-सअेपात् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति । च्वत् अह्माइ नइरे मिझ़्दॅम् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो । यथ अअेतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइंति नवइतीम् आत्रॅ-सओकनाँम् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति ॥ ८८ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो आत्रॅम् पिस्नत् हच अयो-सअेपात् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति। च्वत् अह्माइ नइरे मिज़्दॅम् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ अअेतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइं॰ति अश्ताइतीम् आत्रॅ-सओकनाँम् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति॥ ८९॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो आत्रॅम् पिस्नत् हच हओसफ़्नअेनो-सअेपात् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति। च्वत् अह्माइ नइरे मिज़्दॅम् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ अअेतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइं॰ति हस्नाइतीम् आत्रॅ-सओकनाँम् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति॥ ९०॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो आत्रॅम् तनुरत् हच दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति। च्वत् अह्माइ नइरे मिज़्दॅम् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ अअेतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइं॰ति क्ष्वश्तीम् आत्रॅ-सओकनाँम् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति॥ ९१॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो आत्रॅम् दिश्तत् हच दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति। च्वत् अह्माइ नइरे मिज़्दॅम् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ अअेतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइं॰ति पं॰चासतॅम् आत्रॅ-सओकनाँम् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति॥ ९२॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो आत्रॅम् अओन्यत् हच तख़इर्यात् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति। च्वत् अह्माइ नइरे मिज़्दॅम् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ अअेतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइं॰ति चथ्वरॅसतॅम् आत्रॅ-सओकनाँम् दाइतीम् गातूम् अवि अव-बरइति॥ ९३॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो आत्र॑म् प॑तत् हच स्तओरो-पयात् दाइतीम् गातूम् अवि अव-चरइति। च्वत् अह्माइ नइरे मिज़्द॑म् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ अअेतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइंति थ्रिसत॑म् आत्र॑-सओकनाँम् दाइतीम् गातूम् अवि अव-चरइति ॥ ९४ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो आत्र॑म् स्कइर्यत् हच दाइतीम् गातूम् अवि अव-चरइति। च्वत् अह्माइ नइरे मिज़्द॑म् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ अअेतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइंति वीसइति आत्र॑-सओकनाँम् दाइतीम् गातूम् अवि अव-चरइति ॥ ९५ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो आत्र॑म् नज़्दिश्तत्' हच दाइतीम् गातूम् अवि अव-चरइति। च्वत् अह्माइ नइरे मिज़्द॑म् अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ अअेतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइंति दस आत्र॑-सओकनाँम् दाइतीम् गातूम् अवि अव-चरइति ॥ ९६ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कत् ता नर यओज़्दयाँन् अङ्ह॑न् अषाउम् अहुर मज़्द या नसाउम् अव-हिश्त दूइरे' असहि रज़ङ्हाँम् ॥९७॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यओज़्दयाँन् अङ्ह॑न् अषाउम् ज़रथुश्त्र। क्ष अअेव। येज़ि अअेष नसुश् अइव्नि-घ्निख़्त स्ननो वा क॑र॑फ़्श्-ख़्वरो वयो वा क॑र॑फ़्श्-ख़्वरो। आअत् ह्वाँम् तनूम् पइरि-यओज़्दइथीत' गँउश् मअेस्मन थ्रिसतथ्व्र॑म् फ़्रस्नातँअे थ्रिसतथ्व्र॑म् उप-स्नातँअे अघ्र्याँम् पइति उस्नाइतीम् ॥९८॥

आअत् येज़ि नसुश् अन्-अइव्नि-घ्निख़्त स्ननो वा क॑र॑फ़्श्-ख़्वरो वयो वा क॑र॑फ़्श्-ख़्वरो आअत्'- ह्वाँम् तनूम् पइरि-यओज़्दइथीत गँउश् मअेस्मन-' प॑च-दस फ़्रस्नातँअे प॑च-दस उपस्नातँअे ॥ ९९ ॥

(96) 1. West, HJ, Antia: नज़्दितात् (97) 1, Sp : दूरे (98) 1. West, Sp, HJ, Antia : यओज़्दइथित (99) 1. Inserted from the Vendidad Sādes.

तचत् पओइरीम् हाथ्रॅम्। फ्रष अधात् तचोइत् यत् दिम् कस्चित् अङ्हॅउश् अस्त्वतो अएतध पइति अव-हिश्तॅंअे बॅरॅज़्यओगॅत्[1] वचो राज़याँन्। इध इरिस्तहे[2] तनूम् अव-हिश्त अनअेषॅम् मनो अनअेषॅम् वचो अनअेषॅम् श्यओथ्नॅम्। इसअेत[3] मे यओज़्दाइतीम्। तचत् पओइरीम् उपाइति। येज़ि दिम् नोइत् यओज़्दथॅंःतें[4] थ्रिषूम् अएतहे श्यओथ्नहे बक्षॅंःति[5] ॥ १०० ॥

तचत् बितीम् हाथ्रॅम्। फ्रष अधात् तचोइत् यत् दिम् कस्चित् अङ्हॅउश् अस्त्वतो अएतध पइति अव-हिश्तॅंअे बॅरॅज़्यओगॅत् वचो राज़याँन्। इध इरिस्तहे तनूम् अव-हिश्त अनअेषॅम् मनो अनअेषॅम् वचो अनअेषॅम् श्यओथ्नॅम्। इसअेत मे यओज़्दाइतीम्। तचत् बितीम् उपाइति। येज़ि दिम् नोइत् यओज़्दथॅंःते नअेमम् अएतहे श्यओथ्नहे बक्षॅंःति ॥ १०१ ॥

तचत् थ्रितीम् हाथ्रॅम्। फ्रष अधात् तचोइत् यत् दिम् कस्चित् अङ्हॅउश् अस्त्वतो अएतध पइति अव-हिश्तॅंअे बॅरॅज़्यओगॅत् वचो राज़याँन्। इध इरिस्तहे तनूम् अव-हिश्त अनअेषॅम् मनो अनअेषॅम् वचो अनअेषॅम् श्यओथ्नॅम्। इसअेत मे यओज़्दाइतीम्। तचत् थ्रितीम् उपाइति। येज़ि दिम् नोइत् यओज़्दथॅंःते वीस्पॅम् अएतहे श्यओथ्नहे बक्षॅंःति ॥ १०२ ॥

फ्रष अधात् तचोइत्। यत् दिम् नज़्दिश्तॅम् अवि न्मानॅम्च वीसॅम्च ज़ंःतूम्च दख्यूम्च अएतध पइति अव-हिश्तॅंअे बॅरॅज़्यओगॅत् वचो राज़याँन्। इध इरिस्तहे तनूम् अव-हिश्त अनअेषॅम् मनो अनअेषॅम् वचो अनअेषॅम् श्यओथ्नॅम्। इसअेत मे यओज़्दाइतीम्। येज़ि दिम् नोइत् यओज़्दथॅंःते आअत् ह्वाँम् तनूम् पइरि-यओज़्दइथीत गॅउश् मअेस्मन अपाच पइति अवथ यओज़्दयाँन् ॥ १०३ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। आअत् येज़ि अङ्हत् आफ़्श् अंःतरात् नअेमात् अएते पथ आफ़्श् चिथाँम् फ्रओरिसइति[1]। का हे अस्ति चिथ ॥ १०४ ॥

(100) 1. Sp : बॅरॅज़्वोगॅत् 2. Sp : इरिश्तहे 3. Sp : इसइते 4. West, Sp, Hj, Antia : यओज़्दथॅंःति 5. West, Sp, HJ, Antia : बक्षॅंःते (104) 1. West, Sp, HJ, Antia : फ्रओइरिस्येइति

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। चथ्वारो सत उपाज़ननाँम् उपाजोइत् अस्पहे अश्त्रय चथ्वारो सत स्रओषो-चरनय ॥ १०५ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। आअत् येज़ि अङ्हत् उर्वर अंतरात् नअेमात् अअेते पथ आतर्श् चिथाँम् फ्रओरिसइति[1]। का हे अस्ति चिथ ॥ १०६ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। चथ्वारो सत उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय चथ्वारो सत स्रओषो-चरनय। हा हे अस्ति चिथ। हा हे अस्ति आपॅरॅतिश्। अइपि-पारॅम्नाइ इध अषओने नोइत् अनइपि-पारॅम्नाइ द्रुजो† न्माने हइथ्या अङ्हॅन् अस्तयो[1] ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ति।
उश्ता अस्ति उश्ता अह्माइ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ १०७ ॥

फ्रकर्त् ९

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम्। अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कुथ अअेतध अङ्हव[1] अस्त्वइंति मश्याक हाँम्-त्रअेनाोंते। ते योइ हाँम्-नस्नॅम् पइति-इरिस्तॅम् तनूम् यओज़्दइथ्याँन् ॥ १ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। नरॅम् अषवनॅम् स्पितम ज़रथुश्त्र। यो अङ्हत् वचो अर्श्-वचो माँथ्रॅम्[1-] पॅरॅसो[-1] अषव। यो फ्रअेश्तॅम् अपिवताइते[2] दअेनयाो माज़्दयस्नोइश् यओज़्दाथ्यात् हच। हो पॅरॅथ्वे[3] अज्हाो[4] ज़्मो उप-थ्वरॅशित उर्वरनाँम् नव वी-बाज़व द्राजो कॅमचित् पइति चथ्रुषनाँम् ॥ २ ॥

(106) 1. West, Sp, HJ, Antia : फ्रओइरिस्येइति, † cf. Yasna 49 · 11
(107) 1. Sp : अस्तय

---

(1) West, Sp, HJ, Antia : अङ्हु (2) 1. West, Sp HJ, Antia : माँथ्रो-पॅरॅसो
2. West, HJ, Antia : अपवताइते 3. West, HJ, Antia : पॅरॅथ्व, Sp : पॅरॅथ्वि
4. Geld : अइव्‍हाो, Sp & Antia : अङ्हाो

†यत् अङ्हत् अङ्हो[1] ज़्मो वी-आपोतॅमॅम्‌च वी-उर्वरोतॅमॅम्‌च यओ़दातो-ज़्मोतॅमॅम्‌च हुश्को-ज़्मोतॅमॅम्‌च कम्‌चिश्‌तॅम्‌च अअेते पथो फ़्रयाँन् पस्वस्च स्तओराच आत्रॅम्‌च[2] अहुरहे मज़्दो बरॅस्मच अषय फ़्रस्तरॅतॅम् नरॅम्‌च यिम् अषवनॅम् ॥ ३ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् द्राजो हच आथ्रत्। च्वत् द्राजो हच अपत्। च्वत् द्राजो हच बरॅस्मन् फ़्रस्तइर्यात्। च्वत् द्राजो हच नॅरॅब्यो अषवब्यो ॥ ४ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो। थ्रिसत-गाइम् हच आथ्रत्। थ्रिसत-गाइम् हच अपत्। थ्रिसत-गाइम् हच बरॅस्मन् फ़्रस्तइर्यात्। थ्रिगाइम् हच नॅरॅब्यो अषवब्यो ॥ ५ ॥

पओइरीम् उप मघॅम् निथ्वॅरॅसोइश् पस्च हमो अइव्रि-गइतीम्[1]। द्व ऑरॅज़ु निस्महे पस्च ज़्मो[2] इसोइश्[3] अइव्रि-गइतीम्[1] यथ चथ्वारो ऑरॅज़्वो[4] ॥ ६ ॥

बितीम् उप मघॅम् निथ्वॅरॅसोइश् पस्च हमो अइव्रि-गइतीम्। द्व ऑरॅज़ु निस्महे पस्च ज़्मो इसोइश् अइव्रि-गइतीम् यथ चथ्वारो ऑरॅज़्वो ॥ थ्रितीम् उप मघॅम् निथ्वॅरॅसोइश् पस्च हमो अइव्रि-गइतीम्। द्व ऑरॅज़ु निस्महे पस्च ज़्मो इसोइश् अइव्रि-गइतीम् यथ चथ्वारो ऑरॅज़्वो ॥ तूइरीम् उप मघॅम् निथ्वॅरॅसोइश् पस्च हमो अइव्रि-गइतीम्। द्व ऑरॅज़ु निस्महे पस्च ज़्मो इसोइश् अइव्रि-गइतीम् यथ चथ्वारो ऑरॅज़्वो ॥ पुख्‌धॅम् उप मघॅम् निथ्वॅरॅसोइश् पस्च हमो अइव्रि-गइतीम्। द्व ऑरॅज़ु निस्महे पस्च ज़्मो इसोइश् अइव्रि-गइतीम् यथ चथ्वारो ऑरॅज़्वो ॥ क्ष्तूम् उप मघॅम् निथ्वॅरॅसोइश् पस्च हमो अइव्रि-गइतीम्। द्व ऑरॅज़ु निस्महे पस्च ज़्मो इसोइश् अइव्रि-गइतीम् यथ चथ्वारो ऑरॅज़्वो ॥ ७ ॥

च्वत् हच अन्यो अन्यअइब्यो। यथ अअेवो-गाइम्। कथ अअेवो-गाइम्। यथ थ्रिपधॅम् ॥ ८ ॥

(3) † Sections 3-5 = Vd. 3 · 15 – 17 1. Geld : अइङ्हो, Sp : अङ्हो 2. West, HJ, Antia : आतॅरॅम्‌च (6) 1. West, Sp, HJ, Antia : °गाइतीम् 2. West, HJ, Antia : ज़िमो, P. V. Zamistān – ज़मिस्तान् 3. Geld : इसओइश् 4. West, Sp, HJ, Antia : ऑरॅज़वो

थ्रायो अन्य मघ निथ्वॅरॅसोइश् पस्च हमो अइवि-गइतीम्[1] द्व ॲरॅज़ु निस्महे पस्च ज़ॅमो[2] इसोइश्[3] अइवि-गइतीम्[1] यथ चथ्वारो ॲरॅज़्वो[4]। च्वत् हच पओउर्वअेइब्य[5]। यथ थ्रिगाइम्। कथ थ्रिगाइम्। यथ गामाँन् हॅंचयत। कथ गामाँन् हॅंचयत। यथ नव-पधॅम् ॥ ९ ॥

कर्षस्चित् फ़्रकारयोइश् तिग्र क्षथ्र वइर्यों[1]। च्वत् हच मघअेइब्य[2]। यथ थ्रिगाइम्। कथ थ्रिगाइम्। यथ गामाँम् हॅंचयत। कथ गामाँन् हॅंचयत। यथ नव-पधॅम् ॥ १० ॥

आअत् पस्च द्व-दस कर्ष फ़्रकारयोइश्। थ्रायो यिम् अॅंतरॅ वीत[1] अॅंतरॅ क्ष्वश् मघ अॅंतरॅ थ्रायो मघ फ़्रकारयोइश्। थ्रायो यिम् अॅंतरॅ वीत[1] अॅंतरॅ नव मघ फ़्रकारयोइश्। थ्रायो फ़्रकारयोइश्। थ्रायो यिम् अॅंतरॅ वीत[1] अॅंतरॅ नव मघ फ़्रकारयोइश्। थ्रायो उप नव-पधॅम् असानो अॅंतरॅच अवॅंतरॅ[2] पारॅंतरॅ[3] मघ फ़्रकारयोइश्। थ्रायो उप नव-पधॅम् असानो आइति मघ आइति वरोइश् सफ़ॅम् वा दादुम्[4] वा ज़ॅम्-वरॅतॅम् वा काँम्चित् वा ख़्रूज़्दिस्मनाँम्[5] ॥ ११ ॥

पस्चअेत अव ता आइति मघ आइति जसोइत्[1] अअेष या पइति-इरिस्त। आअत् तूम् ज़रथुश्त्र अव-हिश्तोइश् अव निश्तरॅम् कर्षयो अथ इमाँ वचो द्रॅंजयोइश्। नॅमस्चा या आर्मइतिश् ईज़ाचा। पइति-षे आधयोइत् अअेष या पइति-इरिस्त। नॅमस्चा या आर्मइतिश् ईज़ाचा ॥ १२ ॥

आअत् हा द्रुक्ष् अवास्त्र्येइते काँम्चित् वा वचङ्हाँम्। स्नथाइ अङ्रहे मइन्यॅंउश्[1] द्र्वतो। स्नथाइ अअेष्महे ख़्रवी-द्रओश्[2]। स्नथाइ माज़इन्यनाँम् दअेवनाँम्। स्नथाइ वीस्पनाँम् दअेवनाँम् ॥ १३ ॥

(9) 1. West, HJ, Antia : °गाइतीम् 2. West, HJ, Antia : ज़िमो 3. Geld : इसओश् 4. West, Sp, HJ, Antia : ॲरॅज़वो 5. West, HJ, Antia : पउर्वअेइब्यो (10) West, HJ, Antia : वइर्य 2. West, Sp, HJ, Antia : मघअेइब्यो (11) 1. West, Sp, HJ, Antia : वित 2. West, Sp, HJ, Antia : अव-अॅंतरॅ 3. Antia : आरॅंतरॅ 4, West, HJ, Antia : दादरॅम् 5. Sp : ख़्रओज़्दिस्मनाँम् (12) 1. HJ : ज़सोइत् (13) 1. Geld, West, HJ : मन्यॅउश् 2. :Geld & Sp : ख़्रवीम्°

गओमअेज़ॅम् पस्चअेत उपङ्हॅरॅज़ॅम्[1] अयङ्हअेनॅम् वा स्नुम् वा। येज़ि स्नुम् पइति-हिंचाइ[2] ग्रओम् अयसोइश् ज़रथुश्त्र नव-पित्नॅम् आद्रॅंजयोइश्। अओम् स्नुम् पउर्व-नअेमात्[3] अहे ग्रवहे ॥ १४ ॥

ज़स्त हे पओइरीम् फ़्रस्नाधयॅन्। आअत् यत् हे ज़स्त नोइत् फ़्रस्नात। आअत् वीस्पॉम् ह्वॉम् तनूम् अयओज़्दात कॅरॅनओइति। आअत् यत् हे ज़स्त फ़्रस्नात आथ्रितीम्। पस्च फ़्रस्नातअेइब्य ज़स्तअेइब्य बरॅष्नूम्[1] हे वघ्धनॅम् पओउरुम् पइति-हिंचोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् पइतिश्[2] हे हो ना अंतरात् नअेमात् ब्रवत्-ब्यॉम् उप-द्वॉसइति ॥ १५ ॥

पइतिश्[1] हे हो ना अंतरात् नअेमात् ब्रवत्-ब्यॉम् पइति-हिंचोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् पस्च वघ्धनॅम् उप-द्वॉसइति। पस्च हे वघ्धनॅम् पइति-हिंचोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् पइतिश्[1] पइतिश्-ऐत्ररॅनॅम् उप-द्वॉसइति। पइतिश्[1] हे पइतिश्-ऐत्ररॅनॅम् पइति-हिंचोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् दषिनॅम् गओषॅम् उप-द्वॉसइति ॥ १६ ॥

दषिनॅम् हे गओषॅम् पइति-हिंचोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् होयुम्[1] गओषॅम् उप-द्वॉसइति। होयुम्[1] हे गओषॅम् पइति-हिंचोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् दषिनॅम् सुप्तीम् उप-द्वॉसइति। दषिनॅम् हे सुप्तीम् पइति-हिंचोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् हओयॉम्[2] सुप्तीम् उप-द्वॉसइति। हओयॉम्[2] हे सुप्तीम् पइति-हिंचोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् दषिनॅम् कषॅम् उप-द्वॉसइति ॥ १७ ॥

दषिनॅम् हे कषॅम् पइति-हिंचोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् होयुम्[1] कषॅम् उप-द्वॉसइति। होयुम्[1] हे कषॅम् पइति-हिंचोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् पइतिश्[2] पइतिवरॅम् उप-द्वॉसइति। पइतिश् हे पइतिवरॅम् पइति-हिंचोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् पर्ष्ति उप-द्वॉसइति ॥ १८ ॥

(14) 1. West, HJ, Antia : उपङ्हरॅज़ॅम्, 2. Sp : °हिंचोइश्ं 3. Sp : पओउर्व° (15) 1. West, Sp, HJ, Antia : बरॅष्नूम् 2. Sp : पइतिश् (16) 1. Sp : पइतिश् (17) 1. West, Sp, HJ, Antia : होइम् 2. Sp : होयॉम् (18) 1. West, Sp, HJ, Antia : होइम् 2. Sp : पइतिश्

परॢशित हे पइति-हिंचोइश्र्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् दषिनम् फ़्श्तानॅम् उप-द्वाँसइति । दषिनॅम् हे फ़्श्तानॅम् पइति-हिंचोइश्र् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् होयुम्[1] फ़्श्तानॅम् उप-द्वाँसइति । होयुम् हे फ़्श्तानॅम् पइति-हिंचोइश्र् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् दषिनॅम् पॅरॅसाउम् उप-द्वाँसइति ॥ १९ ॥

दषिनॅम् हे पॅरॅसाउम् पइति-हिंचोइश्र्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् होयुम्[1] पॅरॅसाउम् उप-द्वाँसइति । होयुम्[1] हे पॅरॅसाउम् पइति-हिंचोइश्र् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् दषिनॅम् स्रओनीम् उप-द्वाँसइति । दषिनॅम् हे स्रओनीम् पइति-हिंचोइश्र् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् हओयाँम्[2] स्रओनीम् उप-द्वाँसइति ॥ २० ॥

हओयाँम् हे स्रओनीम् पइति-हिंचोइश्र्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् हॢित उप-द्वाँसइति । हॢित हे पइति-हिंचोइश्र्। येज़ि नइर्यो अङ्हत् पस्च हे पोउरुम्[2] पइति-हिंचोइश पइतिश[3] अपरॅम् । येज़ि स्त्री[4] अङ्हत् पइतिश[3] हे पोउरुम्[2] पइति-हिंचोइश्र् पस्च अपरॅम् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् दषिनॅम् रानॅम् उप-द्वाँसइति ॥ २१ ॥

दषिनॅम् हे रानॅम् पइति-हिंचोइश्र् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् होयुम्[1] रानॅम् उप-द्वाँसइति । होयुम्[1] हे रानॅम् पइति-हिंचोइश्र् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् दषिनॅम् ज़्नूम् उप-द्वाँसइति । दषिनॅम् हे ज़्नूम् पइति-हिंचोइश्र् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् होयुम्[1] ज़्नूम् उप-द्वाँसइति ॥ २२ ॥

होयुम् हे ज़्नूम् पइति-हिंचोइश्र्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् दषिनॅम् अस्चूम् उप-द्वाँसइति । दषिनॅम् हे अस्चूम् पइति हिंचोइश्र् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् होयुम्[1] अस्चूम् उप-द्वाँसइति । होयुम्[1] हे अस्चूम् पइति-हिंचोइश्र् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् दषिनॅम् ज़्रंगॅम् उप-द्वाँसइति । दषिनॅम् हे ज़्रंगॅम् पइति-हिंचोइश्र् । आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् होयुम्[1] ज़्रंगॅम् उप-द्वाँसइति ॥२३॥

(19) 1. West, Sp, HJ, Antia : होइम् (20) 1. West, Sp, HJ, Antia : होइम् 2. Sp : होयाँम् (21) 1. Sp : होयाँम् 2. West, Sp, HJ, Antia : पओउरुम् 3. Sp : पइतिश् 4. West, Sp, HJ, Antia : स्त्रि (22) 1. West, Sp, HJ, Antia : होइम् (23) 1. West, Sp, HJ, Antia : होइम्

होयुम् हे ज़ङ्गॅम् पइति-हिङ्चोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् दषिनॅम् फ्रञ्दॅम् उप-द्वाँसइति। दषिनॅम् हे फ्रञ्दॅम् पइति-हिङ्चोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् होयुम्[1] फ्रञ्दॅम् उप-द्वाँसइति। होयुम्[1] हे फ्रञ्दॅम् पइति-हिङ्चोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् अधइरि हख़्ॅम् निवोइर्येते[2] माँनयॅन् अहे यथ मक्ष्यो परॅनॅम्[3] ॥ २४ ॥

हकत् निगॅरॅप्तअेइब्य अङ्गुश्तअेइब्य[1] उज़्गॅरॅप्तअेइब्य पाष्नअेइब्य। दषिनॅम् हे हख़्ॅम् पइति-हिङ्चोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् होयुम्[2] हख़्ॅम् उप-द्वाँसइति। होयुम्[2] हे हख़्ॅम् पइति-हिङ्चोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् अधइरि अङ्गुश्त निवोइर्येते[3] माँनयॅन् अहे यथ मक्ष्यो परॅनॅम्[4] ॥ २५ ॥

हकत् निगॅरॅप्तअेइब्य पाष्नअेइब्य उज़्गॅरॅप्तअेइब्य अङ्गुश्तअेइब्य दषिनाँम्[1] हे अङ्गुश्ताँम्[2] पइति-हिङ्चोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् हओयाँम्[3] अङ्गुश्ताँम्[2] उप-द्वाँसइति। हओयाँम् हे अङ्गुश्ताँम्[2] पइति-हिङ्चोइश्। आअत् हा द्रुक्ष् या नसुश् निवोइर्येइते अपाख़्ध्रअेइब्यो[4] नअेमअेइब्यो मक्षि कॅहर्पे[5] ॲरघइत्य फ्रष्नओश् अप-ज़धङ्हो अकरनॅम् द्रिव्यो यथ ज़्ओइज़्दिश्ताइश् ख़्रफ़्स्त्राइश् ॥ २६ ॥

अथ इमाँ वचो द्रॅङ्जयोइश् योइ अङ्हॅन् वारॅथ्रघ्न्योतॅमॅम्च बअेषज़्योतॅमॅम्च ॥

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा।
वङ्हॅउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हॅउश् मज़्दाइ।
क्षथ्रॅम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् ॥
कॅम् ना मज़्दा मवइते पायूम् ददाो।
हयत् मा द्रॅग्वाो दीदरॅषता अअेनङ्हे।
अन्यॅम् थ्वह्मात् आथ्रस्चा मनङ्हस्चा।

(24) West, Sp, HJ, Antia : होइम् 2. West, Sp, HJ, Antia : निवोइर्येइते 3. Sp : पॅरॅनॅम् (25) 1. West : अन्गुश्तअेइब्य, Antia : अगुश्तअेइब्य 2. West, Sp, HJ, Antia : होइम् 3. West, Sp, HJ, Antia : निवोइर्येइते 4. Sp : पॅरॅनॅम् (26) 1. West, HJ, Antia : दषिनाँ 2. West, HJ, Antia : अङ्गुश्ताँ 3. West, HJ, Antia : होयाँ; Sp : होयाँम् 4. Sp : अपाख़्ध्रअेइब्यो 5. Antia : कॅहॅर्पे

यथा॒ श्यओथनाइश् अषॅम् थ्रओश्ता अहुरा।
ताँम् मोइ दाँस्त्वाँम् दएनयाइ फ्रावओचा॥
कॅ वॅरॅथॅम्-जा थ्वा पोइ सॅङ्गहा योइ हॅ॑ती।
चिथ्रा मोइ दाँम् अहूम्-बिश् रतूम् चीज़्दी।
अत् होइ वोहू सॅरओषो जॅ॑तू मनङ्हा।
मज़्दा अह्माइ यह्माइ वषी कह्माइचीत्॥

पात नो त्बिष्यॅ॑तत् पइरि मज़्दाोस्च आर्मइतिश्च स्पॅ॑तस्च। नसे दएवी द्रुक्ष्। नसे दएवो-चिथ्रे। नसे दएवो-फ्रकर्श्ते। नसे दएवो-फ्रदाइति। अप द्रुक्ष् नसे। अप द्रुक्ष् द्वार। अप द्रुक्ष् वीनसे। अपाख्र्ध्रे अप-नस्येहे मार्मरॅ॑चइनीश् गएथाो अस्त्वइतीश् अषहे॥ २७॥

पओइरीम् उप मघॅम् फ्रा नसुश् नॅरम् बवइति। अथ इमाँ वचो द्रॅ॑जयोइश् योइ अङ्हॅन् वारॅथ्रघ्न्योतॅमम्च बएषज़्योतॅमम्च॥
यथा अहू वइर्यो..................ददत् वास्तारॅम्॥
कॅम् ना मज़्दा मवइते..........दएनयाइ फ्रावओचा॥
कॅ वॅरॅथॅम्-जा...................यह्माइ वषी कह्माइचीत्॥
पात नो त्बिष्यॅ॑तत्.................गएथाो अस्त्वइतीश् अषहे॥
बितीम् उप मघॅम्..................वारॅथ्रघ्न्योतॅमम्च बएषज़्योतॅमम्च॥
यथा अहू वइर्यो..................ददत् वास्तारॅम्॥
कॅम् ना मज़्दा मवइते...........दएनयाइ फ्रावओचा॥
कॅ वॅरॅथम्-जा...................यह्माइ वषी कह्माइचीत्॥
पात नो त्बिष्यॅ॑तत्...........गएथाो अस्त्वइतीश् अषहे॥
थ्रितीम् उप मघॅम्..............वारॅथ्रघ्न्योतॅमम्च बएषज़्योतॅमम्च॥
यथा अहू वइर्यो.............ददत् वास्तारॅम्॥
कॅम् ना मज़्दा मवइते......दएनयाइ फ्रावओचा॥
कॅ वॅरॅथम्-जा..................यह्माइ वषी कह्माइचीत्॥
पात नो त्बिष्यॅ॑तत्.............गएथाो अस्त्वइतीश् अषहे॥
तूइरीम् उप मघॅम्..............वारॅथ्रघ्न्योतॅमम्च बएषज़्योतॅमम्च॥

यथा अहू वइर्यो..............ददत् वास्तारॅम् ॥
कॅम् ना मज़्दा मवइते.........दअेनयाइ फ़्रावओचा ।
कॅ वॅरॅथ्रम्-जा.............यह्माइ वषी कह्माइचीत् ॥
पात नो त्बिष्यऀतत्.........गअेथाो अस्त्वइतीश् अषहे ॥
पुरुधॅम् उप मघॅम्.........वारॅथ्रघ्न्योतॅमॅम्च बअेषज़्योतॅमॅम्च ॥
यथा अहू वइर्यो............ददत् वास्तारॅम् ॥
कॅम् ना मज़्दा मवइते........दअेनयाइ फ़्रावओचा ।
कॅ वॅरॅथ्रम्-जा.........यह्माइ वषी कह्माइचीत् ॥
पात नो त्बिष्यऀतत्............गअेथाो अस्त्वइतीश् अषहे ॥
क्ष्तूम् उप मॅघॅम्.........वारॅथ्रघ्न्योतॅमॅम्च ॥
यथा अहू वइर्यो.........ददत् वास्तारॅम् ॥
कॅम् ना मज़्दा मवइते...............दअेनयाइ फ़्रावओचा ॥
कॅ वॅरॅथ्रम्-जा...................यह्माइ वषी कह्माइचीत् ॥
पात नो त्बिष्यऀतत्.............गअेथाो अस्त्वइतीश् अषहे ॥ २८ ॥

पस्चअेत अव ता निश्हिधोइत्[1] अअेष या पइति-इरिस्त[2] अऀतरॅ अरॅधॅम् मघहे पारॅऀतरॅ हच अन्यअेइब्यो मघअेइब्यो । अववत् तध यथ चथ्वारो अॅरॅज़वो अअेतअेषाँम्च ज़्मो पॅरॅथु-फ़्रवाइश् फ़्रधवत[3] ॥ २९ ॥

पऀच-दस ज़्मो-हऀकनयॅन् वीस्पॅम् आ अह्मात् उप-माँनयॅन् यत् हे उपॅमॅम् पइति वघ्धनहे उपॅमात्[1] वरॅस[2] हिकु[3] बवात् ॥ ३० ॥

यत् हे तनुश् हिशकि हिघ्न्नि पाँस्नु बवात् । पस्चअेत अव ता अन्य मघ आइति[1] जसोइत् अअेष या पइति-इरिस्त[2] । पओइरीम् उप मघॅम् हकॅरॅत् आपो आअत् ह्वाँम् तनूम् पइरि-यओज़्दइथीत[3] । बितीम् उप मघॅम् बिज़्वत् आपो आअत् ह्वाँम् तनूम् पइरि-यओज़्दइथीत[3] । थ्रितीम् उप मघॅम् थ्रिज़्वत् आपो आअत् ह्वाँम् तनूम् पइरि यओज़्दइथीत[3] ॥ ३१ ॥

(29) 1. Sp : निश्हधोइत् 2. Sp : °इरिश्त 3. Sp : फ़्रदवत (30) 1. Sp : उपमात् 2. Geld : वर्स 3. West, HJ, Antia : हिश्कु Sp : हुश्को, (31) Sp : अइति 2. Sp : °इरिश्त 3. West, Sp, HJ, Antia : °यओज़्दइथित

पस्चअेत दिम् आ बओधयअेत उर्वास्नयाो वा वोहु-गओनहे वा वोहु-कॅरॅतोइश् वा हधानअेपतयाो वा काँम्चित् वा हुबओइधितॅमनाँम्[1] उर्वरनाँम्। वस्त्राो[2] पस्चअेत अइङ्याोङ्हयअेत। पस्चअेत अव ता आइति न्मान आइति जसोइत् अअेष या पइति-इरिस्त[3] ॥ ३२ ॥

अइरिमे गातूम् हे निशृहिधअेत[1] अ॰तरॅ अरॅधॅम् न्मानहे पारॅ॰तरॅ हच अन्यअेइब्यो मज़्दयस्नअेइब्यो। मा क्षयम्न जसोइत् आत्रॅम्[2] मा आपॅम् मा ज़ाँम् मा गाँम् मा उर्वराँम् मा नरॅम् अषवनॅम् मा नाइरिकाँम् अषओनीम्। वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हे थ्रायो क्षफ्न सचाो॰ते[3]। आअत् पस्च थ्रि-क्षपरात् उस् तनूम् स्नयअेत उस् वस्त्रात् गॅउश् मअेस्मन अपाच पइति अवथ यओज़्दयाँन् ॥ ३३ ॥

अइरिमे गातूम् हे निशृहिधअेत[1] अ॰तरॅ अरॅधॅम् न्मानहे पारॅ॰तरॅ हच अन्यअेइब्यो मज़्दयस्नअेइब्यो। मा क्षयम्न जसोइत् आत्रॅम्[2] मा आपॅम् मा ज़ाँम् मा गाँम् मा उर्वराँम् मा नरॅम् अषवनॅम् मा नाइरिकाँम् अषओनीम्। वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हे क्स्वश् क्षफ्न सचाो॰ते[3]। आअत् पस्च क्स्वश्-क्षपरात् उस् तनूम् स्नयअेत उस् वस्त्रात् गॅउश् मअेस्मन अपाच पइति अवथ यओज़्दयाँन् ॥ ३४ ॥

अइरिमे गातूम् हे निशृहिधअेत[1] अ॰तरॅ अरॅधॅम् न्मानहे पारॅ॰तरॅ हच अन्यअेइब्यो मज़्दयस्नअेइब्यो। मा क्षयम्न जसोइत् आत्रॅम् मा आपॅम् मा ज़ाँम् मा गाँम् मा उर्वराँम् मा नरॅम् अषवनॅम् मा नाइरिकाँम् अषओनीम्। वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हे नव क्षफ्न सचाो॰ते[2]। आअत् पस्च नव-क्षपरात् उस् तनूम् स्नयअेत उस् वस्त्रात् गॅउश् मअेस्मन अपाच पइति अवथ यओज़्दयाँन् ॥ ३५ ॥

पस्चअेत क्षयम्न जसोइत् अवि आत्रॅम् अवि आपॅम् अवि ज़ाँम् अवि गाँम् अवि उर्वराँम् अवि नरॅम् अषवनॅम् अवि नाइरिकाँम् अषओनीम् ॥ ३६ ॥

(32) 1 Antia : हुबओधितॅमनाँम् 2. West, Sp, HJ, Antia : वस्त्रात्, Geld-Kl : वास्त्रात् 3 Sp : °इरिश्त (33) 1. Sp : निषृहधअेत 2. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् 3. Sp : सचाो॰ति (34) 1. Sp : निषृहधअेत 2. West,. Sp, HJ, Antia : आतरॅम् 3. Sp : सचाो॰ति (35) 1. Sp : निषृहधधअेत 2. Sp : सचाो॰ति

आथ्रवनॅम् यओज़्दथो दह्मयात् परो आफ़्रितोइत् । दज़्हॅंउश्[1]-दख़्हु-पइतीम्[1] यओज़्दथो उश्त्रहे पइति अर्ष्नो अघ्र्येहे । ज़्ं॰तॅंउश् ज़्ं॰तु-पइतीम् यओज़्दथो अस्पहे पइति अर्ष्नो अघ्र्येहे । वीसो वीस्पइतीम् यओज़्दथो गॅंउश् पइति उक्ष्नो अघ्र्येहे । न्मानहे न्मानो-पइतीम् यओज़्दथो गॅंउश् पइति अज़्याो ॥ ३७ ॥

न्मानहे न्मानो-पइतीम् नाइरिकाँम् यओज़्दथो गॅंउश् पइति फ़्रवइत्याो वअेसॅंस्च[1]- पइर्यअेत्रॅंश्च[1] यओज़्दथो गॅंउश् पइति वज़्याो । नितॅमॅम्चित् अपॅरॅनायूकॅम् यओज़्दथो पसॅंउश् गरॅबुश् अनुमयेहे ॥ ३८ ॥

येज़ि तवाँन् अअेते मज़्दयस्न अअेते पस्वो[1] स्तओराच अअेतह्माइ नइरे फ़्रबारयॅन् । येज़ि नोइत् तवाँन् अअेते मज़्दयस्न अअेते पस्वो[1] स्तओराच । अन्याँम् हे अवरॅताँम्[2] अअेतह्माइ नइरे फ़्रबारयॅन् । वीस्रॅम् आ अह्मात् यत् अअेषो ना यो यओज़्दाथ्र्यो हच अअेइब्यो न्मानअेइब्यो क्ष्नूतो अधुविश्तो[3] पारयात् ॥ ३९ ॥

येज़िच अअेषो ना यो यओज़्दाथ्र्यो हच अअेइब्यो न्मानअेइब्यो विश्तो अक्ष्नूतो पराइति । अप हे पस्कात् फ़्रओइरिसइते[1] स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश् नाोङ्हनत् हच चष्मनत् हच हिज़्‌उमत् हच पइतिश्‌ख़्वरॅनाध[2] फ़्रवाक्षत् हच फ़्रषुमकत् हच ते ॥ ४० ॥

†अअेषाँम् पइति स्रओअे अअेष द्रुक्ष् या नसुश् उप-द्वाँसइति । अयओज़्द्य पस्चअेत बवइ॰ति यवअेच यवअेतातअेच । अनुसो ज़ी स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष या पइति-इरिस्त अवत् ह्वारॅ आ-तापइते[1] अनुसो हाउ[2] माो अनुसो अवे स्तारो ॥ ४१ ॥

(37) 1. Geld : दइश्हॅंउश् दइञ्हुपइतीम् ; Sp : दङ्हॅंउश् दङ्हुपइतीम् (38) 1. West, HJ, Antia : वअेसॅंउश्च पइरि- अअेतरॅंउश्च; Sp : वअेसॅं‌उस्च पइरि-अअेतरॅंउस्च (39) 1. West, HJ, Antia : पसवो 2. West, Sp, HJ, Antia : अवरॅतनाँम् 3. Geld-mss : अतुविश्तो (40) West, HJ, Antia : फ़्रओइरिस्येइते, Sp : फ़्रओइरिसइति 2. West, Sp, HJ, Antia : °ख़्वरॅनात् (41) † Geld remarks– " P. V. joins ते to the preceeding sentence, L[4], K[1] in the Avesta text to that which follows. Cf. Vd 3·14. Sp inserts this word in square brackets commencing section 41. 1. West, HJ, Antia : आ-तापयेइति, Sp : आतापइति 2. Sp : हो

क्ष्नावयेइति ज़ी स्पितम ज़रथुश्त्र अऍषो ना यो यओज़्दाथ्यो यत् अऍतॅम् पइति-इरिस्तॅम् फ्रा-नसूम् कॅरॅनओइति। क्ष्नावयेइति आत्रॅम्[1]। क्ष्नावयेइति आपॅम्। क्ष्नावयेइति ज़ाँम्। क्ष्नावयेइति गाँम्। क्ष्नावयेइति उर्वराँम्। क्ष्नावयेइति नरॅम् अषवनॅम्। क्ष्नावयेइति नाइरिकाँम् अषओनीम् ॥४२॥

पइति दिम् पॅरॅसत्[1] ज़रथुश्त्रो। दातरॅ गऍथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् अह्माइ नइरे मिज़्दॅम्[2] अङ्हत् पस्च अस्तस्च बओधङ्हस्च वी-उर्वीश्तीम्। यत् अऍतॅम् पइति-इरिस्तॅम् फ्रा-नसूम् कॅरॅनओइति ॥ ४३ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। दिस्यात्[1] अह्माइ नइरे अवत् मिज़्दॅम्[2] परो-अस्नाइ अङ्हे[3] वङ्ह्वरॅ वहिश्तहे अङ्हॅउश् ॥ ४४ ॥

पइति दिम् पॅरॅसत्[1] ज़रथुश्त्रो। दातरॅ गऍथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कुथ अऍतत्[2] द्रुक्ष् पॅरॅनाने या हच इरिस्त उप ज्वॅतॅम् उप-द्वाँसइति। कुथ अऍतत्[2] नसु[3] पॅरॅनाने या हच इरिस्त उप ज्वॅतम् उप-रऍथ्वयेइति ॥ ४५ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। इमे वच फ्रुव[1] योइ हॅंति गाथाह्व बिशामृत[2]। इमे वच फ्रुव[1] योइ हॅंति गाथाह्व थ्रिशामृत[3]। इमे वच फ्रुव[1] योइ हॅंति गाथाह्व चथ्रुशामृत[4]। माँनयॅन् बा स्पितम ज़रथुश्त्र अइपि ता नसुश् ज़गथइते[5] यथ इषुश् ख्रवाथख़्तो यथ वा नॅमतो[6] तरो यारॅ यथ वा रथ्व्य वरॅन ॥ ४६ ॥

दातरॅ गऍथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। येज़िच हो ना पइति-हिंचोइत् यो नोइत् अपिवताइते[1] दअेनयाो माज़्दयस्नोइश् यओज़्दाथ्यात् हच। कुथ अऍतत्[2] द्रुक्ष् पॅरॅनाइते[3] या हच इरिस्त[4] उप ज्वॅतॅम् उप-द्वाँसइति। कुथ अऍतत्[2] नसु पॅरॅनाइते[3] या हच इरिस्त[4] उप ज्वॅतॅम् उप-रऍथ्वयेइति ॥ ४७ ॥

(42) 1. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् (43) 1. West, Geld. HJ, Antia : पॅरॅसत 2. West, HJ, Antia : मीज़्दॅम् (44) 1. Sp : दअेस्यात् 2. West, HJ, Antia : मीज़्दॅम् 3. Sp : अङ्हे (45) 1. West, Geld, HJ, Antia : पॅरॅसत 2. West, HJ, Antia : अऍतध 3. West, HJ, Antia : नसुश् (46) 1. Sp : फ्रम्रव 2. Sp : बिषामृत 3. Sp : थ्रिषामृत 4. Sp & Antia : चथ्रुषामृत 5. West, HJ, Antia : ज़गथइते ; Sp : ज़गथइति 6. Sp : निमतो (47) 1. West, HJ, Antia : अपवताइते 2. West, HJ, Antia : अऍतध 3. West, Sp, HJ, Antia : पॅरॅनाने 4. Sp : इरिश्त

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। माँनयॅन् बा स्पितम ज़रथुश्त्र अअेष द्रुक्ष् या नसुश् अश-अओजस्तर[1] वरॅधयेते[2] यथ पर अह्मात् अस्। हा अअेते[3] यस्क हा अअेते महर्क हा अअेते पइत्यार हमथ यथ परचित् ॥ ४८ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। का हे अस्ति चिथ्र। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। हꣳदरॅज़चित् हꣳदरॅज़यॅन् अअेते योइ[1] मज़्दयस्न। ज़स्त हे पओइरीम् हꣳदरॅज़यꣳत अप हे वस्त्राो[2] बरयॅन्। पाँस्तो-फ़्रथङ्हॅम् हे कमॅरॅधॅम् वीनाथयॅन्। अश-ख्वरॅतमअेइब्यो स्पॅꣳतो-मइन्यवनाँम् दामनाँम् कॅरॅफ़्श्-ख्वाराँम्[3] कॅरॅफ़्श् पइति-निसिरिनुयात्[4] वयाँम् कह्र्कासाँम् उइत्यओजनो[5]। अवाो हीम् पइ त-मिथ्नाइति[6] वीस्पॅम् दुश्मतॅम्च दुज़ूख्तॅम्च दुज़्वर्श्तॅम्च ॥ ४९ ॥

येज़िच हे अन्य अघ श्यओथ्न फ़्रवर्श्ते। पतित[1] हे चिथ। आअत् येज़ि-षे[2] अन्य अघ श्यओथ्न नोइत् फ़्रवर्श्ते। पतितॅम्[3] अहे नर्श् यवअेच यवअेतातअेच ॥ ५० ॥

चिश् हाऊ अस् अहुर मज़्द यो मे असदयत् फ़्रदथॅम् अप-बरत् वरॅदथॅम् अप-बरत् यस्कॅम् उप-बरत् महर्कॅम् उप-बरत् ॥ ५१ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। हो बा अअेषो आस् अषाउम् ज़रथुश्त्र अषॅमओघो अनषव। यो[1] अअेतह्मि अङ्हाो यत् अस्त्वइꣳति पइति-हिꣳचइति आ-दिम्[2] नोइत् अपिवताइते[3] दअेनयाो माज़्दयस्नोइश् यओज़्दाथ्र्यात् हच ॥५२॥

†पर नू अह्मात् हच असङ्हत्च षोइथ्राअत्च[1] अक्षतत् स्पितम ज़रथुश्त्र इज़ाच[2] आज़ूइतिश्च पर दस्वरॅच बअेषज़ॅम्च पर फ़्रदथॅम्च वरॅदथॅम्च वक्षथॅम्च पर यवनाँम्च वास्त्रनाँम्च उरुथॅम् ॥ ५३ ॥

(48) 1. West, Sp, Antia : अषओजस्तर 2. West & Antia : वरॅधइयेति, Sp & HJ : वरॅधयेइते 3. Sp : अअेत (49) 1. Sp : यो 2. Sp : वस्त्रात् 3. West, HJ, Antia : °ख़्वराँम् 4. Sp : °निस्रिनुयात् 5. Sp : उइति अओजनो 6. Sp : °मिथ्नइति (50) 1. Sp : पइतित 2. West, HJ, Antia : येज़ि-शे 3. Sp : पइतितॅम् (52) 1. West, Sp, Antia : 'यो' omitted 2. West, Sp, Antia read : आ हिश्-हख़्ति between आ-दिम् and नोइत् 3. West, HJ, Antia : अपवताइते (53) † Sections 53 – 56 = Vd. 13.52 – 55. 1. Sp : षोइथ्रात्च 2. West, Sp, HJ, Antia : ईज़ाच

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कध[1] नो अह्माइ असङ्हअेच षोइथ्रअेच पइति-जसातो इज़ाच[2] आज़ूइतिश्च[3] कध[1] दस्वरॅच बअेषज़॑म्च कध[1] फ़्रदथॅम्च वरॅदथॅम्च वक्षथॅम्च कध[1] यवनाँम्च वास्त्रनाँम्च उरुथॅम् ॥ ५४ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाे । नोइत् नू पर अह्मात् स्पितम ज़रथुश्त्र असङ्हअेच षोइथ्रअेच पइति-जसातो इज़ाच[1] आज़ूइतिश्च[2] नोइत् दस्वरॅच बअेषज़॑म्च नोइत् फ़्रदथॅम्च वरॅदथॅम्च वक्षथॅम्च नोइत् यवनाँम्च वास्त्रनाँम्च उरुथॅम् ॥ ५५ ॥

पर अह्मात् यत् इध अषॅमओघो अनषव हथ्र जतो[1-] निजनाइते[-1] यत् वा अअेतङ्हा[2] दअ्हॅउश्[3] स्रओषो अष्यो फ़्रायज़ाेंते थ्रि-अयरॅम् थ्रि-क्षपरॅम् सओचिंतत्[4] पइति आथ्रत् फ़्रस्तॅरॅतात्[5] पइति बरॅस्मन्[6] उज़्दातात् पइति हओमात् ॥ ५६ ॥

पस्चअेत अह्माइ असङ्हअेच षोइथ्रअेच पइति-जसातो इज़ाच[1] आज़ूइतिश्च पस्चअेत दस्वरॅच बअेषज़॑म्च पस्चअेत फ़्रदथॅम्च वरॅदथॅम्च वक्षथॅम्च पस्चअेत यवनाँम्च वास्त्रनाँम्च उरुथॅम् ।

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ ५७ ॥

(54) 1. Sp : कत् 2. West, Sp, HJ, Antia : ईज़ाच 3. Sp : आज़्नूइतिस्च
(55) 1. West, Sp, HJ, Antia : ईज़ाच 2. Sp : आज़्नूइतिस्च (56) 1. Sp, जतो (निजतो) निजनाइति 2. Geld : अअेतङ्हाे 3. Geld : दइअ्हॅउश् 4. Sp : सओचंतत् 5. Sp & HJ : फ़्रस्तरॅतात् 6. Geld : बरॅस्मॅन् (57) 1. West, Sp, HJ, Antia, : ईज़ाच

फ्रकर्त् १०

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् । अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातॅरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कुथ अअेतत्[1] द्रुक्षू पॅरॅनाने या हच इरिस्त उप ज्वॅ॰तॅम् उप-द्वाँसइति । कुथ अअेतत्[1] नसुश्[2] पॅरॅनाने या हच इरिस्त उप ज्वॅ॰तॅम् उप-रअेथ्वयेइति[3] ।। १ ।।

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । इमे वच फ्रऊव[1] योइ हॅ॰ति गाथाह्व बिशाम्रूत । इमे वच फ्रऊव[1] योइ हॅ॰ति गाथाह्व थ्रिशाम्रूत । इमे वच फ्रऊव[1] योइ हॅ॰ति गाथाह्व चथ्रुशाम्रूत । इमे वच फ्रऊव[1] योइ हॅ॰ति गाथाह्व बिशाम्रूतच[2-] थ्रिशाम्रूतच चथ्रुशाम्रूतच[-2] ।। २ ।।

दातॅरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कय अअेते वच योइ हॅ॰ति गाथाह्व बिशाम्रूत । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । इमे अअेते वच योइ हॅ॰ति गाथाह्व बिशाम्रूत । इमे वच आध्यितीम् फ्रऊव ।। ३ ।।

अह्या यासा नॅमङ्हा । उस्तानज़स्तो रफॅध्रह्या ।
मइन्यॅउश् मज़्दा पओउर्वीम् । स्पॅ॰तह्या अषा वीस्पॅ॰ग् श्यओथना ।
वङ्हॅउश् ख़्रतूम् मनङ्हो । या ख़्श्नॅवीषा गॅउश्चा उर्वानॅम् ।। (यस्न २८.१)

हुमतनाँम् हूख़्तनाँम् ह्वर्ष्तनाँम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज़्यम्ननाँम्चा वावॅरॅज़्ननाँम्चा मही अइबी-जरॅतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनाँम् मही ।। (यस्न ३५.२)

अषह्या आअत् सइरी अषह्या वॅरॅज़ॅने कह्माइचीत् हाताँम् जीजिषाँम् वहिश्ताँम् आदा उबोइब्या अहुब्या ।। (यस्न ३५.८)

यथा तू ई अहुरा मज़्दा मॅ॰ग्हाचा वओचस्चा दाोस्चा वरॅश्चा या वोहू अथा तोइ ददॅमही अथा चीष्मही अथा थ्वा आइश् यज़मइदे । अथा नॅमख़्यामही अथा इषूइद्यामही थ्वा मज़्दा अहुरा ।। (यस्न ३९.४)

Frakart 10 is a supplement to Vd. 9.46 as remarked by Geldner.
(1) 1. West, HJ, Antia : अअेतध 2. Sp : नसु 3. Geld : °रअेथ्वइति
(2) 1. Sp : फ्रत्रव 2. West, HJ, Antia : बिषाम्रूत थ्रिषाम्रूत चथ्रुषाम्रूत

हुमाईम् थ्वा ईज़ीम् यज़तॅम् अषङ्हाचिम् दर्दॅमइदे । अथा तू नँ गयस्चा अस्तॅ॰तास्चा ज्यो उबोयो अङ्हो हातांम् हुदास्तॅमा ॥ (यस्न ४१.३)

थ्वोइ स्तओतरस्चा मांथ्रनस्चा अहुरा मज़्दा अओगॅमदअेचा उस्महीचा वीसामदअेचा । ह्यत् मीज़्दॅम् मवअेथॅम् फ़्रददाथा दअेनाब्यो मज़्दा अहुरा ॥ (यस्न ४१.५)

उश्ता अह्माइ यह्माइ उश्ता कह्माइचीत् ।
वसॅ-क्षयाँस् मज़्दाो दायात् अहुरो ।
उतयूइती तॅवीषी गत् तोइ वसॅमी ।
अषॅम् दॅरॅघ्याइ तत् मोइ दाो आर्मइते ।
रायो अषीश् वङ्हेउश् गअेम् मनङ्हो ॥ (यस्न ४३.१)

स्पॅ॰ता मइन्यू वहिश्ताचा मनङ्हा ।
हचा अषात् श्यओथनाचा वचङ्हाचा ।
अह्माइ दाँन् हउर्वाता अमॅरॅताता ।
मज़्दाो क्षथ्रा आर्मइती अहुरो ॥ (यस्न ४७.१)

वोहू क्षथ्रॅम् वइरीम् । बागॅम् अइबी-वइरिश्तॅम् ।
वीदीषॅम्नाइश् ईज़ाचीत् । अषा अ॰तर्-चरइति ।
श्यओथनाइश् मज़्दा वहिश्तॅम् । तत् नँ नूचीत् वरॅषाने ॥ (यस्न ५१.१)

वहिश्ता ईश्तिश् स्रावी ज़रथुश्त्रहे ।
स्पितामह्या येज़ी होइ दात् आयप्ता ।
अषात् हचा अहुरो मज़्दाो ।
यवोइ वीस्पाइ आ ह्वङ्हॅवीम् ।
यअेचा होइ दबॅन् सशॅ॰चा ।
दअेनयाो वङ्हुयाो उख्धा श्यओथनाचा ॥ (५३.१) ॥४॥*

(4) * All prayers to be recited twice, are here abbreviated by Geldner, Westergaard and others. They are given in full by us with appropriate references.

आअत् यस्च विशाम्रूत वच इमे वच फ्रश्नव[1] वारॅथघ्ने[2] यअेषज़्य। पइति-पॅरॅने अङ्रॅम् मइन्यूम् हच न्मान हच वीस हच ज़ं॰तु हच दञ्हु[3] हच हवयाोसॅ-तन्वो[4] हच ना पइति-इरिस्तो हच नाइरिक[5] पइति-इरिस्ते[6] हच न्मानहे न्मानो-पतोइश् हच वीसो वीस्पतोइश् हच ज़ं॰तॅउश् ज़ं॰तुपतोइश् हच दञ्हॅउश्[7-] दञ्हुपतोइश्[-7] हच वीस्पयाो अषओनो स्तोइश् ॥ ५ ॥

पइति-पॅरॅने नसूम् पइति-पॅरॅने हाँम्-रअेथ्वॅम् पइति-पॅरॅने पइति-रअेथ्वॅम् हच न्मान हच वीस हच ज़ं॰तु हच दञ्हु[1] हच हवयाोसॅ-तन्वो[2] हच ना पइति-इरिस्तो हच नाइरिक[3] पइति-इरिस्ते[4] हच न्मानहे न्मानो-पतोइश् हच वीसो वीस्पतोइश् हच ज़ं॰तॅउश् ज़ं॰तुपतोइश् हच दञ्हॅउश्[5-] दञ्हुपतोइश्[-5] हच वीस्पयाो अषओनो स्तोइश् ॥ ६ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कय अअेते वच योइ हॅं॰ति गाथाह्व थ्रिशाम्रूत। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो। इमे अअेते वच योइ हॅं॰ति गाथाह्व थ्रिशाम्रूत। इमे वच आथ्रितीम् फ्रश्नव ॥ ७ ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ (सॅ बार)

यॅ सॅविश्तो अहुरो। मज़्दोस्चा आर्मइतिश्चा।
अषॅम्चा फ्रादत्-गअेथॅम्। मनस्चा वोहू क्षथ्रॅम्चा।
स्रओता मोइ मॅरॅज़्दाता मोइ। आदाइ कह्माइचीत् पइती ॥ (यस्न ३३.११)

हुक्षथ्रोतॅमाइ बात् क्षथ्रॅम् अह्मत् ह्यत् अइबी ददॅमहिचा चीष्महिचा ह्वाँमहिचा ह्यत् मज़्दाइ अहुराइ अषाइचा वहिश्ताइ ॥ (यस्न ३५.५)

(5) 1. Sp : फ्रश्नव 2. West, Sp, HJ, Antia : वारॅथ्रघ्निश् 3. Geld : दइञ्हु ; Sp : दङ्हु 4. Antia : ह्वयाोसॅ°- 5. West, HJ, Antia : नाइरिके 6. Sp : पइति-इरिश्त 7. Geld : दइञ्हॅउश् दइञ्हुपतोइश् ; Sp : दङ्हॅउश् दङ्हुपतोइश् (6) 1. Geld : दइञ्हु ; Sp : दङ्हु 2. Antia : ह्वयाोसॅ°- 3. West, HJ, Antia : नाइरिके 4. Sp : पइति-इरिश्त 5. Geld : दइञ्हॅउश् दइञ्हुपतोइश् ; Sp : दङ्हॅउश् दङ्हुपतोइश्

दुज़्वरॅनाइश् वअेषो रास्ती तोइ नरॅपीश् अरॅज़ीश् ।
अअेषसा दॅजीत्-अरॅता पॅषो-तन्वो ।
कू अषवा अहुरो ।
यॅ ईश् ज्यातॅउश् हॅमिथ्यात् वसॅ-इतोइश्चा ।
तत् मज़्दा तवा क्षथ्रॅम् ।
या ॲरॅज़्ज्योइ दाही द्रिगओवे वह्यो ॥ ८ ॥* (यस्न ५३.९)

आअत् पस्च थिशाम्रूत वच इमे वच फ्रस्त्र वारॅथ्रघ्ने[1] बअेषज्य । पइति-पॅरॅने इं‍द्रॅम्[2] । पइति-पॅरॅने सउरुम् । पइति-पॅरॅने नाोङ्हइथीम्[3] दअेउम् । हच न्मान हच वीस हच ज़ं‍तु हच दख़्हु[4] हच हवयाोसॅ-तन्वो[5] हच ना पइति-इरिस्तो हच नाइरिक पइति-इरिस्ते[6] हच न्मानहे न्मानो-पतोइश् हच वीसो वीस्पतोइश् हच ज़ं‍तॅउश् ज़ं‍तुपतोइश् हच दख़्हॅउश्[7-] दख़्हुपतोइश्[-7] हच वीस्पयाो अषओनो स्तोइश् ॥ ९ ॥

पइति-पॅरॅने तउरु पइति-पॅरॅने ज़इरिच हच न्मान हच वीस हच ज़ं‍तु हच दख़्हु हच हवयाोसॅ-तन्वो हच ना पइति-इरिस्तो हच नाइरिक पइति-इरिस्ते हच न्मानहे न्मानो-पतोइश् हच वीसो वीस्पतोइश् हच ज़ं‍तॅउश् ज़ं‍तुपतोइश् हच दख़्हॅउश् दख़्हुपतोइश् हच वीस्पयाो अषओनो स्तोइश् ॥ १० ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कय अअेते वच योइ हॅं‍ति गाथाह्व चथ्रुशाम्रूत । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । इमे अअेते वच योइ हॅं‍ति गाथाह्व चथ्रुशाम्रूत इमे वच आख़्तूइरीम् फ्रस्त्र ॥ ११ ॥

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
वङ्हॅउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हॅउश् मज़्दाइ ।
क्षथ्रॅम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् ॥

(8) * All prayers are to be recited thrice. They are abbreviated by Geld and others.

(9) 1. West, Sp, HJ, Antia : वारॅथ्रघ्निश्　2. West, HJ, Antia : इन्द्रॅम्　3. Sp : नाोहइथीम्　4. Sp : दह्हु ; Geld : दइख़्हु　5. Antia : हयाोसॅ°-　6. Sp : पइति-इरिश्त　7. Geld : दइख़्हॅउश् दइख़्हुपतोइश् ; Sp : दह्हॅउश् ; दह्हुपतोइश्

मज़्दा अत् मोइ वहिस्ता । स्रवोस्चा श्यओथनाचा वओचा ।
ता तू वोहू मनङ्हा । अषाचा इषुदॅम् स्तूतो ।
क्ष्माका क्षथ्रा अहुरा । फ़्रॅषॅम् वस्ना हइथ्यॅम् दाो अहूम् ॥ (यस्न ३४.१५)

आ अइर्यॅमा इश्यो रफ़ॆध्राइ जन्तू ।
नॅरॅब्यस्चा नाइरिब्यस्चा ज़रथुश्त्रहे ।
वङ्हॆउश् रफ़ॆध्राइ मनङ्हो ।
या दअेना वइरीम् हनात् मीज़्दॅम् ।
अषह्या यासा अषीम् ।
यॉम् इश्यॉम् अहुरो मसता मज़्दाो ॥ १२ ॥* (यस्न ५४.१)

आअत् पस्च चथ्रुशाम्रूत वच इमे वच फ़्रञ्ब्र वारॅथघ्ने बअेषज़्य । पइति-पॅरॅने अअेष्मॅम् ख़्रवीम्-द्रूम् पइति-पॅरॅने अकतषॅम् दअेउम् हच न्मान हच वीस हच ज़न्तु हच दस्हु हच हवयोसॅ-तन्वो हच ना पइति-इरिस्तो हच नाइरिक पइति-इरिस्ते हच न्मानहे न्मानो-पतोइश् हच वीसो वीस्पतोइश् हच ज़न्तॆउश् ज़न्तुपतोइश् हच दस्हॆउश् दस्हुपतोइश् हच वीस्पयाो अषओनो स्तोइश् ॥ १३ ॥

पइति-पॅरॅने वरॅन्य दअेवो । पइति-पॅरॅने वातीम् दअेवो । हच न्मान हच वीस हच ज़न्तु हच दस्हु हच हवयोसॅ-तन्वो हच ना पइति-इरिस्तो हच नाइरिक पइति-इरिस्ते हच न्मानहे न्मानो-पतोइश् हच वीसो वीस्पतोइश् हच ज़न्तॆउश् ज़न्तुपतोइश् हच दस्हॆउश् दस्हुपतोइश् हच वीस्पयाो अषओनो स्तोइश् ॥ १४ ॥

इमे अअेते वच योइ हॅन्ति गाथाह्व बिशाम्रूत । इमे अअेते वच योइ हॅन्ति गाथाह्व थ्रिशाम्रूत । इमे अअेते वच योइ हॅन्ति गाथाह्व चथ्रुशाम्रूत ॥१५॥

इमे अअेते वच योइ हॅन्ति अङ्रहे मइन्यॆउश् स्नथॅम् । इमे अअेते वच योइ हॅन्ति अअेष्महे ख़्रवी-द्रओश्' स्नथॅम् । इमे अअेते वच योइ हॅन्ति माज़इन्यनाँम् दअेवनाँम् स्नथॅम् । इमे अअेते वच योइ हॅन्ति वीस्पनाँम् दअेवनाँम् स्नथॅम् ॥ १६ ॥

(12) * All prayers are to be recited four times. (13) West, Sp, HJ, Antia : ख़्रवी-द्रूम् (16) 1. Geld & Sp : ख़्रवीम्-द्रओश्

इमे अएेते वच योइ हॅ॰ति अवञ्हाो[1] द्रुजो अवञ्हाो[1] नसावो हमअेस्तारॅम् या हच इरिस्त उप ज्व॰तॅम् उप-द्वाँसइति । इमे अएेते वच योइ हॅ॰ति अवञ्हाो[1] द्रुजो अवञ्हाो[1] नसावो हमअेस्तारॅम् या हच इरिस्त उप ज्व॰तॅम् उप-रअेथ्वयेइति[2] ॥ १७ ॥

आअत् तूम् ज़रथुश्त्र नव मघ निथ्वॅरॅसोइश् यत् अङ्हत् अञ्हाो[1] ज़॒मो वी-आपोतॅमॅम्च वी-उर्वरोतॅमॅम्च । अन-ख़्वरॅथ पसु-वीर । यओज़्दाो मश्याइ अइपि ज़ाँथॅम् वहिश्त[2] । हा यओज़्दाो ज़रथुश्त्र या दअेन माज़्दयस्निश् । यो ह्वाँम् दअेनाँम् यओज़्दाइते[3] हुमताइश्च हूख़्ताइश्च ह्वर्श्ताइश्च ॥ १८ ॥

दअेनाँम् ॲरॅज़्वो यओज़्दइथीश्[1] अथ जी अञ्हाो[2] अस्ति यओज़्दाइतिश् क़ह्माइचित् अङ्हॅउश् अस्त्वतो ह्वयाो ॲरॅज़्वो दअेनयाो । यो ह्वाँम् दअेनाँम् यओज़्दाइते[3] हुमताइश्च हूख़्ताइश्च ह्वर्श्ताइश्च ॥ १९ ॥

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
वङ्हॅउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हॅउश् मज़्दाइ ।
क्षथ्रॅम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् ॥
कॅम् ना मज़्दा मवइते पायूम् ददाो ।
ह्यत् मा द्रॅग्वाो दीदरॅषता अअेनङ्हे ।
अन्यॅम् थ्वह्मात् आथ्रस्चा मनङ्हस्चा ।
ययाो श्यओथनाइश् अषॅम् थ्रओश्ता अहुरा ।
ताँम् मोइ दाँस्त्वाँम् दअेनयाइ फ़्रावओचा ॥

कॅ वॅरॅथ्रॅम्-जा थ्वा पोइ सॅङ्हा योइ हॅ॰ति ।
चिथ्रा मोइ दाँम् अहूम्-बिश् रतूम् चीज़्दी ।

(17) 1. Geld : अवइञ्हाो ; Sp : अवङ्हाो 2. Geld : °रअेथ्वइति (18) 1. Geld : अइञ्हाो ; Sp : अङ्हाो 2. West, Sp, HJ, Antia : वहिश्ता 3. West, Sp, HJ Antia : यओज़्दाइति (19) 1. West, HJ, Antia : यओज़्दइथिश ; Sp : यओज़्दइथिश् 2. Geld : अइञ्हाो ; Sp : अङ्हाो 3. West, Sp, HJ, Antia : यओज़्दाइति

अत् होइ वोहू सॅरओषो ज॑तू मनङ्हा ।
मज़्दा अह्माइ यह्माइ वषी कह्माइचीत् ॥

पात नो त्बिष्य॑तत् पइरि मज़्दोस्च आर्मइतिश्च स्पॅ॑तस्च । नसे दअेवी-द्रुक्ष् । नसे दअेवो-चिथ्रे । नसे दअेवो-फ़्रकर्श्ते । नसे दअेवो-फ़्रदाइति । अप द्रुक्ष् नसे । अप द्रुक्ष् द्वार । अप द्रुक्ष् वीनसे । अपाख्ॅध्रे अप-नस्येहे मार्मॅर॑चइनीश् गअेथाो अस्त्वइतीश् अषहे ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ २० ॥

फ़्रकर्त् ११

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् । अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातॅर गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कुथ न्मानॅम् यओज़्दथानि[1] कुथ आत्रॅम्[2] कुथ आपॅम् कुथ ज़ाँम् कुथ गाँम् कुथ उर्वराँम् कुथ नरॅम् अषवनॅम् कुथ नाइरिकाँम् अषओनीम् कुथ स्त्रॅश्[3] कुथ मोाङ्हॅम् कुथ ह्वॅर कुथ अनग्र रओचाो कुथ वीस्प वोहु[4] मज़्दधात अषचिथ्र ॥ १ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यओज़्दाथ्रॅम् स्त्रावयोइश् ज़रथुश्त्र । यओज़्दात पस्चअेत बुन्[1] न्मान यओज़्दात आत्रॅम्[2] यओज़्दात आपॅम् यओज़्दात ज़ाँम् यओज़्दात गाँम् यओज़्दात उर्वराँम् यओज़्दात नरॅम् अषवनॅम् यओज़्दात नाइरिकाँम् अषओनीम् यओज़्दात स्त्रॅश्[3] यओज़्दात मोाङ्हॅम् यओज़्दात ह्वर यओज़्दात अनग्र रओचाो यओज़्दात वीस्प वोहु[4] मज़्दधात अषचिथ्र ॥ २ ॥

(1) 1. Sp : यओज़्दथामि 2. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् 3. West, Sp, HJ, Antia : स्त्रॅउश् 4. West, Sp, HJ, Antia : वोहू (2) 1. Geld-mss : बून् 2. West, Sp, Hj, Antia : आतरॅम् 3. West, Sp, HJ, Antia : स्त्रॅउश् 4. West, Sp, HJ, Antia : वोहू

अथ इमाँ वचो द्रॅ्ंजयोइश् योइ अङ्हॅन् वारॅथ्रघ्न्योतॅमॅम्च वअेषज़्योतॅमॅम्च । प्ंच अहुन वइर्य फ़स्रावयोइश् ।

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
वङ्हॅउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हॅउश् मज़्दाइ ।
क्षथ्रॅम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् ॥ (प्ंच बार्)
अहुनॅम् वइरीम् तनूम् पाइति ।
यथा अहू वइर्यो° ॥

कॅम् ना मज़्दा मवइते पायूम् ददाो ।
ह्यत् मा द्रॅग्वाो दीदरॅषता अअेनङ्हे ।
अन्यॅम् थ्वह्मात् आथ्रस्चा मनङ्हस्चा ।
ययाो श्यओथनाइश् अषॅम् थ्रओश्ता अहुरा ।
ताँम् मोइ दाँस्त्वाँम् दअेनयाइ फ़्रावओचा ॥
कॅ वॅरॅथ्रॅम्-जा थ्वा पोइ सॅङ्हा योइ हॅंती ।
चिथ्रा मोइ दाँम् अहूम्-बिश् रतूम् चीज़्दी ।
अत् होइ वोहू सॅरओषो जंतू मनङ्हा ।
मज़्दा अह्माइ यह्माइ वषी कह्माइचीत् ॥

पात नो त्विष्यंतत् पइरि मज़्दाोस्च आर्मइतिश्च स्पॅंतस्च । नसे दअेवी-द्रुक्ष् । नसे दअेवो-चिथ्रे । नसे दअेवो-फ़्रकर्श्ते । नसे दअेवो-फ़्रदाइति । अप द्रुक्ष् नसे । अप द्रुक्ष् द्वार । अप द्रुक्ष् वीनसे । अपाख़्ध्रे अप-नस्येहे मामॅरॅंचइनीश् गअेथाो अस्त्वइतीश् अषहे ॥ ३ ॥

इमत् न्मानॅम् यओज़्दथाने[1] । इमाँ[2] अध[3] वचो फ़्रब्व '†अत् मा यवा बॅंद्वो[4] पफ़्रे[5] मज़िश्तो ' । इमत् आत्रॅम्[6] यओज़्दथाने[1] । इमाँ अध वचो फ़्रब्व । ' *अह्या थ्वा आथ्रो वॅरॅज़ॅना पओउरुये पइरि-जसामइदे मज़्दा अहुरा ' ॥ ४ ॥

(3) 1 West, HJ, Antia : °तॅमच (4) 1. Sp : यओज़्दथामि 2. Sp : इमाँम् 3. West, Sp, HJ, Antia : इध †Cf. Yasna 49. 4. West, Sp, HJ, Antia : बॅन्द्वो 5. West, HJ, Antia : पफ़्रॅ 6. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् * Cf. Yasna 36.

इमत् आपॅम् यओज़्दथाने[1] । इमाँ[2] अध[3] वचो फ़्रव्र[4] । '†अपो अत् यज़मइदे मअेकइं॰तीश्चा हॅव्वइं॰तीश्चा फ़्रवज़ङ्हो ' । इमत् ज़ाँम् यओज़्दथाने[1] । इमाँ[2] अध[3] वचो फ़्रव्र[4] । '*इमाँम् आअत् ज़ाँम् गॅनावीश् हथा यज़मइदे ' ॥ ५ ॥

इमत् गाँम् यओज़्दथाने[1] । इमाँ[2] अध[3] वचो फ़्रव्र[4] । '†गवोइ अदाइश् ताइश् श्यओथनाइश् याइश् वहिश्ताइश् फ़्रअेश्यामही[5] ' । इमत् उर्वराँम् यओज़्दथाने[1] । इमाँ[2] अध[3] वचो फ़्रव्र[4] । '*अत् अष्याइ[6] अषा मज़्दाो[7] उर्वराो वक्षत् ' ॥ ६ ॥

इमत् नरॅम् अषवनॅम् यओज़्दथाने । इमत् नाइरिकाँम् अषओनीम् यओज़्दथाने । इमाँ अध वचो फ़्रव्र ।

†आ अइर्यॅमा इश्यो रफ़ॅध्राइ जं॰तू ।
नॅरॅब्यस्चा नाइरिब्यस्चा ज़रथुश्त्रहे ।
वङ्हॅउश् रफ़ॅध्राइ मनङ्हो ।
या दअेना वइरीम् हनात् मीज़्दॅम् ।
अषह्या यासा अषीम् ।
याँम् इश्याँम् अहुरो मसता मज़्दाो ॥ ७ ॥

अथ इमाँ वचो द्रॅं॰जयोइश् योइ अङ्हॅन् वारॅथघ्न्योतॅमॅम्‌च[1] बअेषज़्योतॅमॅम्‌च[1] । अश्त अहुन वइर्य फ़्रस्रावयोइश् ।

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्‌चीत् हचा ।
वङ्हॅउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हॅउश् मज़्दाइ ।
क्षथ्रॅम्‌चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् ॥ (हश्त् बार)
कॅम् ना मज़्दा मवइते पायूम् ददाो ।
ह्यत् मा द्रॅग्वाो दीदरॅषता अअेनङ्हे ।
अन्यॅम् थ्वह्मात् आथ्रस्चा मनङ्हस्चा ।

(5) 1. Sp : यओज़्दथामि 2. Sp : इमाँम् 3. West, Sp, Hj, Antia : इध 4. Sp : फ़्रम्रव †Cf. Yasna 38·3 *Cf. Yasna 38·1 (6) 1. Sp : यओज़्दथामि 2. Sp : इमाँम् 3. West, Sp, HJ, Antia : इध 4. Sp : फ़्रम्रव † Cf. Yasna 35·4 5. West, & Sp : फ़्रअेष्यामही *Yasna 48·6 6. Sp : अष्या 7. Sp : मज़्दा (7) †. Y. 54,1

यथा॰ इयओथनाइश् अषॅम् थ्रओश्ता अहुरा ।
ताँम् मोइ दाँस्त्वाँम् दअेनयाइ फ़्रावओचा ॥
कँ वॅरॅथ्रॅम्-जा थ्वा पोइ सॅङ्हा योइ हॅंती ।
चिथ्रा मोइ दाँम् अहूम्-बिश् रतूम् चीज़्दी ।
अत् होइ वोहू सॅरओषो जंतू मनङ्हा ।
मज़्दा अह्माइ यह्माइ वषी कह्माइचीत् ॥

पात नो त्विष्यंतत् पइरि मज़्दाोस्च आर्मइतिश्च स्पॅंतस्च । नसे दअेवी-द्रुक्ष् । नसे दअेवो-चिथ्रे । नसे दअेवो-फ़्रकर्श्ते । नसे दअेवो-फ़्रदाइति । अप द्रुक्ष् नसे । अप द्रुक्ष् द्वार । अप द्रुक्ष् वीनसे । अपाख़्ॅध्रे अप-नस्येहे मामॅरॅंचइनीश् गअेथाो अस्त्वइतीश् अषहे ॥ ८ ॥

पॅरॅने अअेष्मॅम् पॅरॅने नसूम् पॅरॅने हाँम्-रअेथ्वॅम् पॅरॅने पइति-रअेथ्वॅम् पॅरॅने ख़्रू पॅरॅने ख़्रिव्रघ्नि[1] पॅरॅने बूइधि पॅरॅने बूइधिज़ पॅरॅने कुंदि[2] पॅरॅने कुंदिज़[3] पॅरॅने बूश्याँस्त या ज़इरिन[4] पॅरॅने बूश्याँस्त या दरॅघो-गव पॅरॅने मूइधि पॅरॅने कपस्तिश्[5] पॅरॅने पइरिकाँम् या आइति आत्रॅम्[6] आपॅम् ज़ाँम् गाँम् उर्वराँम्[7] पॅरॅने आहितीम् या आइति आत्रॅम् आपॅम्[6] ज़ाँम् गाँम् उर्वराो ॥ ९ ॥

पॅरॅने थ्वा दुज़्द अङ्र मइन्याो हच न्मानत् हच आथ्रत् हच अपत् हच ज़्मत् हच गओत्[1] हच उर्वरयात् हच नरॅम् अषवनॅम् हच नाइरिकाँम् अषओनीम् हच स्त्रॅश्[2] हच माोङ्हॅम् हच ह्वॅर हच अनघ्र रओचाो हच वीस्प वोहु[3] मज़्दधात अषचिथ्र ॥ १० ॥

अथ इमाँ वचो द्रॅंजयोइश् योइ अङ्हॅन् वारॅथ्रघ्न्योतॅमॅम्च बअेषज़्योतॅमॅम्च । चथ्वारो अहुन वइर्य फ़्रस्रावयोइश् ।

(8) 1. West : °तॅमच (9) 1. West : ख़्वीघ्नू ; Hj : ख़्वीघ्नी ; Antia : ख़्वीग्नू 2. West, HJ, Antia : कुन्दे 3. West, HJ, Antia : कुन्दिज़ 4. Sp : ज़इरिनाँ 5. West, HJ, Antia : कपस्तीश् 6. West, Sp, HJ, Antia : आतॅरॅम् 7. West, Sp, HJ, Antia : उर्वराो (10) 1. Sp : गओमत् 2. West, Sp, HJ, Antia : स्त्रॅउश् 3. West, Sp, HJ, Antia : वोहू

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
वङ्हँउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हँउश् मज़्दाइ ।
क्षथ्रॅम्च अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् ॥ (चिहार् बार)

कॅम् ना मज़्दा मवइते पायूम् ददाो ।
ह्यत् मा द्रॅग्वाो दीदरॅषता अएनङ्हे ।
अन्यॅम् थ्वह्मात् आथ्रस्चा मनङ्हस्चा ।
ययाो श्यओथनाइश् अषॅम् थ्रओश्ता अहुरा ।
ताँम् मोइ दाँस्त्वाँम् दएनयाइ फ़्रावओचा ॥

कॅ वॅरॅथ्रॅम्-जा थ्वा पोइ सॅङ्हा योइ हॅंति ।
चिथ्रा मोइ दाँम् अहूम्-बिश् रतूम् चीज़्दी ।
अत् होइ वोहू सॅरओषो जंतू मनङ्हा ।
मज़्दा अह्माइ यह्माइ वषी कह्माइचीत् ॥

पात नो त्बिष्यंतत् पइरि मज़्दाोस्च आर्मइतिश्च स्पॅंतस्च । नसे दएवी-द्रुक्ष् । नसे दएवो-चिथ्रे । नसे दएवो-फ़्रकर्श्ते । नसे दएवो-फ़्रदाइति । अप द्रुक्ष् नसे । अप द्रुक्ष् द्वार । अप द्रुक्ष् वीनसे । अपाख़्ध्रे अप-नस्येहे मामॅरॅंचइनीश् गएथाो अस्त्वइतीश् अषहे ॥ ११ ॥

पर्श्त अएष्मॅम् पर्श्त नसूम् पर्श्त हाँम्-रएथ्वॅम् पर्श्त पइति-रएथ्वम् पर्श्त ख़्रू पर्श्त ख़्रिव्रध्नि[1] पर्श्त बूइधि पर्श्त बूइधिज़ पर्श्त कुंदि[2] पर्श्त कुंदिज़[3] । पर्श्त बूश्याँस्त या ज़इरिन[4] पर्श्त बूश्याँस्त या दरॅघो-गव पर्श्त मूइधि पर्श्त कपस्तिश्[5] पर्श्त पइरिकाँम् या आइति आत्रॅम्[6] आपॅम् ज़ाँम् गाँम् उर्वराँम्[7] पर्श्त आहितीम् या आइति आत्रॅम्[6] आपॅम् ज़ाँम् गाँम् उर्वराो ॥ १२ ॥

(12) 1. West, & Antia : ख़्वीध्नू HJ : ख़्वीध्नी 2. West, HJ, Antia : कुन्दे 3. : West. HJ, Antia : कुन्दिज़ 4. Sp : जइरिनी 5. West, HJ, Antia : कपस्तीश् 6. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् 7. West, Sp, HJ, Antia : उर्वराो

परशत थ्वा दुज़्द अङ्र मइन्यो हच न्मानत् हच आथ्रत् हच अपत् हच ज़ॅमत् हच गओत्[1] हच उर्वरयात् हच नॅरम् अषवनॅम् हच नाइरिकाँम् अषओनीम् हच स्त्रॅश[2] हच माोङ्हॅम् हच ह्वॅरॅ हच अनघ्र रओचाो हच वीस्प वोहु[3] मज़्दधात अषचिथ्र ॥ १३ ॥

अथ इमाँ वचो द्रॅ:जयोइश योइ अङ्हॅन् वारॅथ्रघ्न्योतॅमॅम्च बअेषज़्योतॅमॅम्च । चथ्वारो मज़्दा अत् मोइ फ्रस्रावयोइश ।

मज़्दा अत् मोइ वहिश्ता । स्रवाोस्चा श्यओथनाचा वओचा ।
ता तू वोहू मनङ्हा । अषाचा इषुदॅम् स्तूतो ॥
क्षमाका क्षथ्रा अहुरा । फ्रॅरषॅम् वस्ना हइथ्यॅम् दाो अहूम् ॥१४॥
(चिहार् बार्)

†पॅरॅने अअेष्मॅम् पॅरॅने नसुम् पॅरॅने हाँम्-रअेथ्वॅम् पॅरॅने पइति-रअेथ्वॅम् पॅरॅने स्त्रू पॅरॅने ख़्रिवध्नि पॅरॅने बूइधि पॅरॅने बूइधिज़ पॅरॅने कुं:दि पॅरॅने कुं:दिज़ । पॅरॅने बूश्याँस्त या ज़इरिन पॅरॅने बूश्याँस्त या दॅरॅघो-गव पॅरॅने मूइधि पॅरॅने कपस्तिश पॅरॅने पइरिकाँम् या आइति आत्रॅम् आपॅम् ज़ाँम् गाँम् उर्वराँम् पॅरॅने आहितीम् या आइति आत्रॅम् आपॅम् ज़ाँम् गाँम् उर्वरो ॥ १५ ॥

पॅरॅने थ्वा दुज़्द अङ्र मइन्यो हच न्मानत् हच आथ्रत् हच अपत् हच ज़ॅमत् हच गओत् हच उर्वरयात् हच नॅरम् अषवनॅम् हच नाइरिकाँम् अषओनाम् हच स्त्रॅश हच माोङ्हॅम् हच ह्वॅरॅ, हच अनघ्र रओचाो हच वीस्प वोहु मज़्दधात अषचिथ्र ॥ १६ ॥

†अथ इमाँ वचो द्रॅ:जयोइश योइ अङ्हॅन् वारॅथ्रघ्न्योतॅमॅम्च बअेषज़्योतॅमॅम्च । चथ्वारो आ अइर्यॅमा इश्यो फ्रस्रावयोइश ।

(13) 1. Sp : गओमत 2. West, Sp, HJ, Antia : स्त्रॅउश 3. West, Sp, HJ, Antia : वोहू (15) †Sections 15-16=9-10 †(17) Geldner remarks--" The Vd. sādes insert here the passage : अथ इमाँ वचो द्रॅ:जयोइश......बअेषज़्योतॅमॅम्च । चथ्वारो आ अइर्यॅमा इश्यो फ्रस्रावयोइश । आ अइर्यॅमा इश्यो......मसता मज़्दाो (चिहार् बार् Y. 54.1) परशत अअेष्मॅम्......अषचिथ्र (Vd. 11. 12-13). There is no trace of it in L_4, K_1 and P. V. "

आ अइर्यॅमा इश्यो रफ़ॅध्राइ जन्तू ।
नॅरॅब्यस्चा नाइरिब्यस्चा ज़रथुश्त्रहे ।
वङ्हॅउश रफ़ॅध्राइ मनङ्हो ।
या दअेना वइरीम् हनात् मीज़्दम् ।
अषह्या यासा अषीम् ।
याँम् इश्याँम् अहुरो मसता मज़्दाो ॥ १७ ॥

परॅश्त अअेष्मॅम् परॅश्त नसूम् परॅश्त हाँम्-रअेथ्वॅम् परॅश्त पइति-रअेथ्वॅम् परॅश्त ख्रू परॅश्त ख्रिवघ्नि परॅश्त बूइधि परॅश्त बूइधिज़ परॅश्त कुन्दि परॅश्त कुन्दिज़ । परॅश्त बूश्याँस्त या ज़इरिन परॅश्त बूश्याँस्त या दरॅघो-गव परॅश्त मूइधि परॅश्त कपस्तिश परॅश्त पइरिकाँम् या आइति आत्रॅम् आपॅम् ज़ाँम् गाँम् उर्वराँम् परॅश्त आहितीम् या आइति आत्रॅम् आपॅम् ज़ाँम् गाँम् उर्वराो ॥ १८ ॥

परॅश्त थ्वा दुज़्द अङ्र मइन्यो हच न्मानत् हच आथ्रत् हच अपत् हच ज़्मत् हच गओत् हच उर्वरयात् हच नरॅम् अषवनॅम् हच नाइरिकाँम् अषओनीम् हच स्त्रॅश हच माोङ्हॅम् हच ह्वॅरॅ हच अनग्र रओचाो हच वीस्प वोहु मज़्दधात अषचिथ्र ॥ १९ ॥

अथ इमाँ वचो द्रॅन्जयोइश योइ अङ्हॅन् वारॅथ्रघ्नोतॅमॅम्च बअेषज़्योतॅमॅम्च । पन्च अहुन वइर्य फ़्रस्रावयोइश ।

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश अषात्चीत् हचा ।
वङ्हॅउश दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हॅउश मज़्दाइ ।
क्षथ्रॅम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् ॥ (पन्च बार)
कॅम् ना मज़्दा...... दअेनयाइ फ़्रावओचा ॥
कॅ वॅरॅथ्रॅम्-जा ...... वषी कह्माइचीत् ॥
पात नो त्बिष्यन्तत् ...... गअेथाो अस्त्वइतीश अषहे ।
अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ २० ॥

*फ्रकर्त् १२

[आअत् यत् पित[1] पर-इरिथ्येइति मात वा पर-इरिथ्येइति। च्वत् अएषाँम् उप-माँनयॅन्[2] पुथ्रो हच पितॅरम् दुग्ध हच मातरॅम्। च्वत् दह्मनाँम् च्वत् तनु-पॅरॅथनाँम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। थ्रिसतॅम् दह्मनाँम् क्ष्वश्तीम्[3] तनु-पॅरॅथनाँम् ॥ १ ॥

दातरॅ गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। कुथ न्मानॅम् यओज़्दथानि[1] कुथ बुन् यओज़्दात। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। थ्रिश् फ्रस्नाइति तनुनाँम् थ्रिश् फ्रस्नाइति वस्त्रनाँम् थ्रिश् फ्रस्रूइति गाथनाँम्। इमाो नो आत्रॅम्[2] यज़अेत बॅरॅस्म स्तॅरॅनअेत अइव्यो वङहिब्यो ज़ओथ्राो बरअेत। यओज़्दात पस्चअेत बुन् न्मान वसो उपाइति अपाँम् वसो उपाइति उर्वरनाँम् वसो उपाइति अमॅषनाँम् स्पॅंतनाँम् स्पितम ज़रथुश्त्र ॥ २ ॥

आअत् यत् पुथ्रो पर-इरिथ्येइति दुग्ध वा पर-इरिथ्येइति। च्वत् अएषाँम् उप-माँनयॅन्[1] पित हच पुथ्रॅम् मात हच दुग्धरॅम्। च्वत् दह्मनाँम् च्वत् तनु-पॅरॅथनाँम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। थ्रिसतॅम् दह्मनाँम् क्ष्वश्तीम्[2] तनु-पॅरॅथनाँम् ॥ ३ ॥

*Frakart 12 is wanting in all Mss. with Pahlavi Version except K2. The Pahlavi Version of K2 is a modern imitation. Darmesteter remarks- " This chapter is found only in the Vendidād Sāda and is missing in the Zend-Pahlavi Vendidād. This is owing, as it seems, only to the accidental loss of some folios in the one manuscript from which all the copies as yet known have been derived, and, in fact, even in the most ancient manuscripts the following Fargard is numbered the thirteenth." Cf. Westergaard, Zend-Avesta Vol. I preface, page 5.

(1) 1. Geld & Sp : पितो 2. West, Hj, Antia : उप-माँनयाँन् 3. Sp : क्ष्वस्तीम्

(2) 1. Geld & Sp : यओज़्दथामि 2. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम्

(3) 1. West, HJ, Antia : उप-माँनयाँन् 2. Sp : क्ष्वस्तीम्

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कुथ न्मानॅम् यओ़ज़्दथानि' कुथ बुन् यओ़ज़्दात । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिश् फ़्रस्नाइति तनुनाँम् थ्रिश् फ़्रस्नाइति वस्त्रनाँम् थ्रिश् फ़्रसूइति गाथनाँम् । इमाो नो आत्रॅम्[2] यज़अेत बरॅस्म स्तॅरॅनअेत अइव्यो वङ्हिब्यो ज़ओथ्राो बरअेत । यओ़ज़्दात पस्चअेत बुन् न्मान वसो उपाइति अपाँम् वसो उपाइति उर्वरनाँम् वसो उपाइति अमॅषनाँम् स्पॅ॰तनाँम् स्पितम ज़रथुश्त्र ॥ ४ ॥

आअत् यत् ब्रात पर-इरिथ्येइति ख़्वङ्ह वा पर-इरिथ्येइति । च्वत् अअेषाँम् उप-माँनयॅन्' ब्रात हच ख़्वङ्हरॅम् ख़्वङ्ह हच ब्रातरॅम् । च्वत् दख़्ननाँम् च्वत् तनु-पॅरॅथनाँम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिसतॅम् दख़्ननाँम् ख़्शवश्तीम्[2] तनु-पॅरॅथनाँम् ॥ ५ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कुथ न्मानॅम् यओ़ज़्दथानि' कुथ बुन् यओ़ज़्दात । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिश् फ़्रस्नाइति तनुनाँम् थ्रिश् फ़्रस्नाइति वस्त्रनाँम् थ्रिश् फ़्रसूइति गाथनाँम् । इमाो नो आत्रॅम् यज़अेत बरॅस्म स्तॅरॅनअेत अइव्यो वङ्हिब्यो ज़ओथ्राो बरअेत । यओ़ज़्दात पस्चअेत बुन् न्मान वसो उपाइति अपाँम् वसो उपाइति उर्वरनाँम् वसो उपाइति अमॅषनाँम् स्पॅ॰तनाँम् स्पितम ज़रथुश्त्र ॥ ६ ॥

आअत् यत् न्मानो-पइतिश् पर-इरिथ्येइति न्मानो-पथ्नि वा पर-इरिथ्येइति । च्वत् अअेषाँम् उप-माँनयॅन् च्वत् दख़्ननाँम् च्वत् तनु-पॅरॅथनाँम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । ख़्शवश् माोङ्हो दख़्ननाँम् ह्वदस तनु-पॅरॅथनाँम् । [*कइनीनो' ख़्वतो पुथ्रॅम्] ॥ ७ ॥

(4) 1. Geld & Sp : यओ़ज़्दथामि 2. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् (5) 1. West, HJ, Antia : उप-माँनयाँन् 2. Sp : ख़्शवस्तीम्. (6) 1. Geld & Sp : यओ़ज़्दथामि (7) 1. West, Sp, HJ : कइनिनो. *The Pahlavi Version does not translate these three words—' कइनीनो ख़्वतो पुथ्रॅम् '. However Ms. MU[1] adds *Kanīk ut X̆at pust;* better *Kanīk X̆at pust.* This seems to be a later interpolation and as such inserted in square brackets to indicate that it does not form a part of the text.

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कुथ न्मानॅम् यओज़्दथानि[1] कुथ बुन् यओज़्दात । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिश् फ्रस्नाइति तनुनाँम् थ्रिश् फ्रस्नाइति वस्त्रनाँम् थ्रिश् फ्रस्नूइति गाथनाँम् । इमाो नो आत्रॅम् यज़अेत बरॅस्म स्तॅरनअेत अइव्र्यो वङ्हिब्यो ज़ओथ्राो वरअेत । यओज़्दात पस्चअेत बुन् न्मान वसो उपाइति अपाँम् वसो उपाइति उर्वरनाँम् वसो उपाइति अमॅषनाँम् स्पॅ॰तनाँम् स्पितम ज़रथुश्त्र ॥ ८ ॥

आअत् यत् न्याको पर-इरिथ्येइति न्याके वा पर-इरिथ्येइति । च्वत् अअेषाँम् उप-माँनयॅन्[1] नपो हच न्याको नप्ति हच न्याके । च्वत् दह्मनाँम् च्वत् तनु-पॅरॅथनाँम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । प॰चाच[2] वीसतिच[3] दह्मनाँम् प॰चासतॅम् तनु-पॅरॅथनाँम् ॥ ९ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कुथ न्मानॅम् यओज़्दथानि[1] कुथ बुन् यओज़्दात । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिश् फ्रस्नाइति तनुनाँम् थ्रिश् फ्रस्नाइति वस्त्रनाँम् थ्रिश् फ्रस्नूइति गाथनाँम् । इमाो नो आत्रॅम् यज़अेत बरॅस्म स्तॅरनअेत अइव्र्यो वङ्हिब्यो ज़ओथ्राो वरअेत । यओज़्दात पस्चअेत बुन् न्मान वसो उपाइति अपाँम् वसो उपाइति उर्वरनाँम् वसो उपाइति अमॅषनाँम् स्पॅ॰तनाँम् स्पितम ज़रथुश्त्र ॥ १० ॥

आअत् यत् नपो पर-इरिथ्येइति नप्ति वा पर-इरिथ्येइति । च्वत् अअेषाँम् उप-माँनयॅन्[1] न्याको हच नप्तो[2] न्याके हच नप्ति । च्वत् दह्मनाँम् च्वत् तनु-पॅरॅथनाँम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । प॰चाच[3] वीसतिच[4] दह्मनाँम् प॰चासतॅम् तनु-पॅरॅथनाँम्॥ ११ ॥

(8) 1. Geld & Sp : यओज़्दथामि (9) 1. West, Hj, Antia : उप-माँनयाँन् 2. Sp : प॰चच 3. Sp & Antia : वीसइतिच (10) 1. Geld & Sp : यओज़्दथामि (11) 1. West, HJ, Antia : उप-माँनयाँन् 2. West & Antia : नपतो; Sp : नपो 3. Sp : प॰चच 4. Sp & Antia : वीसइतिच

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अपाउम् । कुथ न्मानॅम् यओ़ज़्दथानि[1] कुथ बुन् यओ़ज़्दात । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिश् फ्ऱस्नाइति तनुनाँम् थ्रिश् फ्ऱस्नाइति वस्त्रनाँम् थ्रिश् फ्ऱस्नूइति गाथनाँम् । इमाो नो आत्रॅम् यज़अेत बरॅस्म स्तॅरॅनअेत अइ्ञ्यो वङुहिब्यो ज़ओथ्राो बरअेत । यओ़ज़्दात पस्चअेत बुन् न्मान वसो उपाइति अपाँम् वसो उपाइति उर्वरनाँम् वसो उपाइति अमॅषनाँम् स्पॅ॰तनाँम् स्पितम ज़रथुश्त्र ॥ १२ ॥

आअत् यत् ब्राथ्रुयो[1] पर-इरिथ्येइति ब्राथ्रुये[2] वा पर-इरिथ्येइति । च्वत् अअेषाँम् उप-माँनयॅन्[3] च्वत् दख्मनाँम् च्वत् तनु-पॅरॅथनाँम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । वीसइति दख्मनाँम् चथ्वॅरॅसतॅम् तनु-पॅरॅथनाँम् ॥ १३ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अपाउम् । कुथ न्मानॅम् यओ़ज़्दथानि[1] कुथ बुन् यओ़ज़्दात । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिश् फ्ऱस्नाइति तनुनाँम् थ्रिश् फ्ऱस्नाइति वस्त्रनाँम् थ्रिश् फ्ऱस्नूइति गाथनाँम् । इमाो नो आत्रॅम् यज़अेत बरॅस्म स्तॅरॅनअेत अइ्ञ्यो वङुहिब्यो ज़ओथ्राो बरअेत । यओ़ज़्दात पस्चअेत बुन् न्मान वसो उपाइति अपाँम् वसो उपाइति उर्वरनाँम् वसो उपाइति अमॅषनाँम् स्पॅ॰तनाँम् स्पितम ज़रथुश्त्र ॥ १४ ॥

आअत् यत् तूइर्यो पर-इरिथ्येइति तूइर्ये[1] वा पर-इरिथ्येइति । च्वत् अअेषाँम् उप-माँनयॅन्[2] च्वत् दख्मनाँम् च्वत् तनु-पॅरॅथनाँम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । प॰च-दस दख्मनाँम् थ्रिसतॅम् तनु-पॅरॅथनाँम् ॥ १५ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अपाउम् । कुथ न्मानॅम् यओ़ज़्दथानि कुथ बुन् यओ़ज़्दात । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिश् फ्ऱस्नाइति तनुनाँम् थ्रिश् फ्ऱस्नाइति वस्त्रनाँम् थ्रिश् फ्ऱस्नूइति गाथनाँम् । इमाो नो आत्रॅम् यज़अेत

(12) 1. Geld. & Sp : यओ़ज़्दथामि (13) 1. West, HJ, Antia : ब्रातुइर्यो; Sp : ब्रातुर्यो 2. West, HJ, Antia : ब्रातुइरे ; Sp : ब्रातुइर्ये 3. West HJ, Antia : उप-माँनयाँन् (14) 1. Geld & Sp : यओ़ज़्दथामि (15) 1. Sp : तूइर्ये 2. West, HJ, Antia : उप-माँनयाँन्

बॅरॅस्म स्तॅरॅनअेत अइव्र्यो वङ्हिब्यो ज़ओथ्राो बरअेत । यओज़्दात पस्चअेत बुन् न्मान वसो उपाइति अपाँम् वसो उपाइति उर्वॅरनाँम् वसो उपाइति अमॅषनाँम् स्पॅन्तनाँम् स्पितम ज़रथुश्त्र ॥ १६ ॥

आअत् यत् तूइर्यो-पुथ्रो पर-इरिथ्येइति तूइर्य-दुघ्ध वा पर-इरिथ्येइति । च्वत् अअेषाँम् उप-मॉनयॅन्[1] च्वत् दख़्मनाँम् च्वत् तनु-पॅरॅथनाँम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । दस दख़्मनाँम् वीसइति तनु-पॅरॅथनाँम् ॥ १७ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कुथ न्मानॅम् यओज़्दथानि कुथ बुन् यओज़्दात । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिश् फ़्रस्नाइति तनुनाँम् थ्रिश् फ़्रस्नाइति वस्त्रनाँम् थ्रिश् फ़्रस्रूइति गाथनाँम् । इमाो नो आत्रॅम् यज़अेत बॅरॅस्म स्तॅरॅनअेत अइव्र्यो वङ्हिब्यो ज़ओथ्राो बरअेत । यओज़्दात पस्चअेत बुन् न्मान वसो उपाइति अपाँम् वसो उपाइति उर्वॅरनाँम् वसो उपाइति अमॅषनाँम् स्पॅन्तनाँम् स्पितम ज़रथुश्त्र ॥ १८ ॥

आअत् यत् तूइर्य-पुथ्रो[1] वा पुथ्रो पर-इरिथ्येइति तूइर्यै दुघ्धइरि । च्वत् अअेषाँम् उप-मॉनयॅन् । च्वत् दख़्मनाँम् च्वत् तनु-पॅरॅथनाँम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । पन्च दख़्मनाँम् दस तनु-पॅरॅथनाँम् ॥ १९ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कुथ न्मानॅम् यओज़्दथानि कुथ बुन् यओज़्दात । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिश् फ़्रस्नाइति तनुनाँम् थ्रिश् फ़्रस्नाइति वस्त्रनाँम् थ्रिश् फ़्रस्रूइति गाथनाँम् । इमाो नो आत्रॅम् यज़अेत बॅरॅस्म स्तॅरॅनअेत अइव्र्यो वङ्हिब्यो ज़ओथ्राो बरअेत । यओज़्दात पस्चअेत बुन् न्मान वसो उपाइति अपाँम् वसो उपाइति उर्वॅरनाँम् वसो उपाइति अमॅषनाँम् स्पॅन्तनाँम् स्पितम ज़रथुश्त्र ॥ २० ॥

आअत् यत् काँम्चित् वा तओख़्मनाँम् पर-इरिथ्येइति यथ अन्यो-वॅरॅन[1] अन्यो-त्कअेष[2] । च्वत् स्पॅन्तहे मइन्यैँउश् दामनाँम् हाँम्-रअेथ्वयेइति च्वत् पइति-रअेथ्वयेइति ॥ २१ ॥

(17) 1. West, Hj, Antia : उप-मॉनयाँन् (19) 1. West, Sp, HJ, Antia ; तूइर्यो पुथ्रो (21) 1. Geld : अइन्यो-वॅरॅन 2. Geld : अइन्यो-त्कअेष

*आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यथ वज़्घचित् विश्-हुश्को तरो यारॅ मॅरॅतो । ज्वो ज़ी स्पितम ज़रथुश्त्र मइर्यो द्र्वाो विज़्ंग्रो अवथ अषॅमओघो अनषव । स्पॅंतहे मइन्यॅउश् दामनाँम् हाँम्-रअेथ्वयेइति ज्वो पइति रअेथ्वयेइति ॥ २२ ॥

ज्वो आपॅम् ज़इंति । ज्वो आत्रॅम्[1] फ्रावयेइति । ज्वो गाँम् वरताँम् अज़इते[2] । ज्वो नरॅम् अषवनॅम् फ्रज़ावओधङ्हॅम् स्नथॅम् वीकॅरॅत्-उश्तानॅम् ज़इंति नोइत् अवथ मॅरॅतो ॥ २३ ॥

ज्वो ज़ी स्पितम ज़रथुश्त्र मइर्यो द्र्वाो विज़्ंग्रो अवथ अषॅमओघो अनषव नरॅम् अषवनॅम् हङ्हुश्[1] ख़्वरॅथहेच वस्त्रहेच द्रओश्च[2] निमतहेच अयङ्हेच[3] अप-बरइति नोइत् अवथ मॅरॅतो ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ २४ ॥

फ्रकर्त् १३

कत् तत् दाँम स्पॅंतो-मइन्यव अअेतङ्हाँम् दामनाँम् योइ हॅंति स्पॅंतहे मइन्यॅउश्[1] दाँम दातॅम् । वीस्पॅम् पइति उषाोङ्हॅम् आ हू वक्षत् हज़ङ्रज अङ्रो मइन्युश्[2] पइति-जसइति ॥ १ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । स्पानॅम् सीज़्द्रॅम् उर्वीसरॅम् यिम् वङ्हापरॅम् यिम् मश्याक[1] अवि दुज़्वचङ्हो दुज़कॅम् नाँम अओजइते[2] । अअेतत् तत् दाँम स्पॅंतो-मइन्यव अअेतङ्हाँम् दामनाँम् योइ हॅंति स्पॅंतहे मइन्यॅउश्[3] दाँम दातॅम् वीस्पॅम् पइति उषाोङ्हॅम् आ हू वक्षत् हज़ङ्रज अङ्रो-मइन्युश्[4] पइति-जसइति ॥ २ ॥

(22) *Sections 22-24 = Vd. 5·36-38 (23) 1. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् 2. West, Sp, HJ, Antia : अज़इति (24) 1. West, Sp, HJ, Antia : अङ्हॅउश् 2. Antia : द्रओश्त; Sp : द्रओस्च 3. Sp : अयङ्हच

(1) 1. West : मन्यॅउश् 2. Sp & Antia : मइन्यॅउश् (2) 1. West, Sp, HJ, Antia : मष्याक 2. West, Sp, HJ, Antia ; अओजइति 3. West ; °मन्यॅउश् 4. Sp & Antia : मइन्यॅउश्

यस्च दिम् जनत् स्पितम ज़रथुश्त्र स्पानॅम् सीज़्द्रॅम् उर्वीसरॅम् यिम् वङ्हापरॅम् यिम् मश्याक[1] अवि दुज़्वचङ्हो दुज़कॅम् नाँम अओजइते[2]। नव-नप्त्यअेचित्[3] हे उर्वानॅम् पर-मॅरॅ॰चइते[4]। यअेषाँम् अङ्हत् दुज़ापीम्[5] चिन्वत्-पॅरॅतूम्। यो नोइत् ज्वो स्रओष्याँम् उज़्वॅरॅज़्येइति[6] ॥ ३ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो जनत् स्पानॅम् सीज़्द्रॅम् उर्वीसरॅम् यिम् वङ्हापरॅम् यिम् मश्याक[1] अवि दुज़्वचङ्हो दुज़कॅम् नाँम अओजइते[2]। का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। हज़ङ्रॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़्योइत् अस्पहे अश्त्रय हज़ङ्रॅम् स्रओषो-चरनय ॥ ४ ॥

कत् तत् दाँम अङ्रो-मइन्यव अअेतङ्हाँम् दामनाँम् योइ हॅ॰ति अङ्रहे मइन्यॅउश्[1] दाँम दातॅम् वीस्पॅम् पइति उषाोङ्हॅम् आ हू वक्षत् हज़ङ्रज स्पॅ॰तो-मइन्यूम्[2] पइति-जसइति ॥ ५ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। दअेउम् यिम् ज़इरिम्यङुरॅम् नाँम स्पितम ज़रथुश्त्र यिम् मश्याक[1] अवि दुज़्वचङ्हो ज़इरिम्याकॅम् नाँम अओजइते[2]। अअेतत् तत् दाँम अङ्रो-मइन्यव अअेतङ्हाँम् दामनाँम् योइ हॅ॰ति अङ्रहे मइन्यॅउश्[3] दाँम दातॅम्। वीस्पॅम् पइति उषाोङ्हॅम् आ हू[4] वक्षत्[4] हज़ङ्रज स्पॅ॰तो-मइन्यूम्[5] पइति-जसइति ॥ ६ ॥

यस्च दिम् जनत् स्पितम ज़रथुश्त्र दअेउम् यिम् ज़इरिम्यङुरॅम् यिम् मश्याक अवि दुज़्वचङ्हो ज़इरिम्याकॅम् नाँम अओजइते। पइतितॅम्[1] हे मनो अङ्हत् पइतितॅम्[1] वचो पइतितॅम्[1] श्यओथ्नॅम् उज़्वरॅ्श्तम् हे मनो अङ्हत् उज़्वरॅ्श्तम् वचो उज़्वरॅ्श्तम् श्यओथ्नॅम् ॥ ७ ॥

(3) 1. West, Sp, HJ, Antia : मष्याक 2. West, Sp, HJ, Antia : अओजइति 3. West, Sp, HJ, Antia : नप्तयअेचित् 4. West, Sp, HJ, Antia : °मॅरॅ॰चइति 5. West, Sp, HJ, Antia : दुज़ापॅम् 6. Sp : उज़्वॅरॅज़इति (4) 1. West, Sp, HJ, Antia : मष्याक 2. West, Sp, HJ, Antia : अओजइति (5) 1. West : मन्यॅउश् 2. West, & HJ : °मइन्युश्, Sp & Antia : °मइन्यॅउश् (6) 1. West, Sp, HJ, Antia : मष्याक 2. West, Sp : HJ, Antia : अओजइति 3. West, : मन्यॅउश् 4. West : हु-वक्षत्, Sp : हूवक्षत् 5. West & HJ : °मइन्युश्; Sp & Antia : °मइन्यॅउश् (7) 1. West, Geld, HJ, Antia ; पतितॅम्

यो अएतएषाँम् सूनाँम् जइश्ति यिम् पसुश्-हउर्वाँम्च विश्-हउर्वाँम्च वोहु-नज़्गाँम्च द्रख्तो-हुनरनाँम्च ख़्रओस्यो-तरच नो अझात् वोयो-तरच ह्वो[1] उर्व पराइति परो-अस्नाइ अङ्हे[2] यथ वॅह्र्कों वयोइ[3] तूइते[3] द्रग्ने वरॅज़िश्ते रज़ूइरे ॥८॥

नोइत् हे अन्यो उर्व हओम् उर्वानॅम् पइति[1] इरिस्त[1] बाँज़इति ख़्रओस्याच वोयच अङ्हे[2]। नएध स्पान पॅषु-पान[3] पइति[1] इरिस्त[1] बाँज़इति ख़्रओस्याच वोयच अङ्हे[2] ॥ ९ ॥

यो सूने पिश्त्रॅम् जइश्ति यिम् पसुश्-हउर्वे। उस् वा हे गओषॅम् थ्वॅरॅसइति अप वा हे पइध्याँम् कॅरॅश्तइति। यसॅ-तत् पइति अवाो गएथाो तायुश् वा वॅह्र्कों वा अपइति-बुस्ति हच गएथाब्यो पर-बरइति दस अधात् पइति अफ़्र्षॅ[1] चिकयत्। चिकयत् सूनहे रअेषो बओधो-वर्श्तहे चिथय ॥ १० ॥

यो सूने पिश्त्रॅम् जइश्ति[1] यिम् विश्-हउर्वे[2]। उस् वा हे गओषॅम्[3] थ्वॅरॅसइति अप वा हे पइध्याँम् कॅरॅश्तइति। यसॅ-तत् पइति अवाो वीसो तायुश् वा वॅह्र्कों वा अपइति-बुस्ति हच वीज़िब्यो पर-बरइति दस अधात् पइति अफ़्र्षॅ[4] चिकयत्। चिकयत् सूनहे रअेषो बओधो-वर्श्तहे चिथय ॥ ११ ॥

दातर गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो स्पानॅम् जइश्ति यिम् पसुश्-हउरुम् फ़्रज़ाबओधङ्हॅम् स्नथॅम् वीकॅरॅत्-उश्तानॅम्। का हे अस्ति चिथ। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। अश्त सत उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय अश्त सत स्रओषो-चरनय ॥ १२ ॥

दातर गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। यो स्पानॅम् जइश्ति यिम् विश्-हउरुम् फ़्रज़ाबओधङ्हॅम् स्नथॅम् वीकॅरॅत्-उश्तानॅम्। का हे अस्ति चिथ।

(8) 1. West, HJ, Antia : ह्वो, Sp : ह्व 2. Sp अङ्हे 3. West & Antia : वयो-तुइते Sp : वयोतुइति ; HJ : वयो तुइते ; Geld, L1, L2, Br 1 : वयोइतूइते (9) 1. West, HJ, Antia : पइति-इरिस्ति , Sp : पइति इरिश्त 2. Sp : अङ्हे 3. Sp : पिषु पान (10) 1. West, HJ, Antia : अफ़्शे ; Sp : आफ़्र्षॅ (11) 1. West & Antia : जइन्ति 2. Sp : पसुश्-हउर्वे ; 3. Sp : गओषाँम् 4. West : आफ़्शौं Sp : आफ़्र्षॅ; HJ & Antia : अफ़्शे

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । हप्त सत उपाज़ननाँम् उपाज़्ोइत् अस्पहे अश्त्रय हप्त सत स्रओषो-चरनय ॥ १३ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो स्पानॅम् जइ॑ति यिम् वोहुनज़्गॅम् फ्ऱज़ाबओधङ्हॅम् स्नथॅम् वीकॅरॅत्-उश्तानॅम् । का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । ख़्षवश् सत उपाज़ननाँम् उपाज़्ोइत् अस्पहे अश्त्रय ख़्षवश् सत स्रओषो-चरनय ॥ १४ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो स्पानॅम् जइ॑ति यिम् तउरुनॅम् फ्ऱज़ाबओधङ्हॅम् स्नथॅम् वीकॅरॅत्-उश्तानॅम् । का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । प॑च सत उपाज़ननाँम् उपाज़्ोइत् अस्पहे अश्त्रय प॑च सत स्रओषो-चरनय ॥ १५ ॥

हाउ जज़ाउश्[1] हाउ वीज़ाउश्[2] हाउ सुकुरॅनहे[3] हाउ उरुपिश्[4] तिज़ि-दातहे हाउ रओपिश्[5] यओनो-ख़्व्रतहे[6] हाउ वीस्पनाँम् स्पॅ॑तो-मइन्यवनाँम् स्पचिथ्रनाँम् अन्य उद्र उपाप ॥ १६ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क अस्ति स्पा पसुश्-हउर्वो दाइत्यो[1]-गातुश् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो यूज्यस्तीम्[2] हच गअेथाब्यो पराइति स्रअेॅम्नो तायूश्[3] वॅह्रॅकॅम्च ॥ १७ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क अस्ति स्पा विश्-हउर्वो दाइत्यो-गातुश् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो हाथ्रो-मसङ्हॅम् अध्वनॅम् हच वीज़िब्यो पराइति स्रअेॅम्नो तायूश्[1] वॅह्रॅकॅम्च ॥ १८ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क अस्ति स्पा वोहुनज़्गो दाइत्यो-गातुश् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो नअेचिम् इसइति[1] हुनरनाँम् तनुये इसइते[2] थाथ्रॅम् ॥ १९ ॥

(16) 1. Sp : जज़ओश् 2. Sp : वीज़ओश् 3. Sp : सुकुरुनहे 4. West, HJ, Antia : उरुपाइश् 5. West, HJ, Antia : रओपाइश् 6. Sp : योनो ख़्वतहे (17) 1. Antia : दाइतो° 2. West, HJ, Antia : युज्यस्तिम् ; Sp : युज्येश्तीम् 3. West, Sp, HJ, Antia : तायुश् (18) 1. West, Sp, HJ, Antia : तायुश् (19) Sp : इसइते 2. West, HJ, Antia : इसइति

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो स्पानॅम् तरो-पिथ्वॅम् दस्ते[1] यिम् पसुश्-हउरुम् च्वत् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम् आस्तारइति[2] । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॑ंति[3] फ्रतॅमो-न्मानहे न्मानो-पइतीम् पइति तरो-पिथ्वॅम् दइथ्यात् अथ आस्त्र्येइति[4] ॥ २० ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो स्पानॅम् तरो-पिथ्वॅम् दस्ते[1] यिम् विश्-हउरुम् च्वत् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम् आस्तारइति[2] । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॑ंति[3] मधॅमो-न्मानहे न्मानो-पइतीम् पइति तरो-पिथ्वॅम् दइथ्यात् अथ आस्त्र्येइति[4] ॥ २१ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो स्पानॅम् तरो-पिथ्वॅम् दस्ते यिम् वोहुनज़्गॅम् च्वत् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम् आस्तारइति । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । नरॅम् बोइत् इध्र अषवनॅम् जसॅ॑ंति[1] अङ्हय न्माने मत् अवञ्यो दक्ष्ताञ्यो यथ आथ्रव पइति तरो-पिथ्वॅम् दइथ्यात् अथ आस्त्र्येइति ॥ २२ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो स्पानॅम् तरो-पिथ्वॅम् दस्ते यिम् तउरुनॅम् च्वत् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम् आस्तारइति । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॑ंति अपॅरॅनायूकॅम् दह्मो-कॅरॅतॅम् श्यओथ्नावरॅज़ॅम् वॅरॅज़्यात् श्यओथ्नॅम्-पइति तरो-पिथ्वॅम् दइथ्यात् अथ आस्त्र्येइति ॥ २३ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो स्पानॅम् तरो-पिथ्वॅम् दस्ते यिम् पसुश्-हउरुम् । का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अअेतहे पइति पॅषो-तनुये दुये सइते उपाज़ननाँम् उपाज़्नोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ २४ ॥

(20) 1. West, Hj, Antia : दस्ति 2. West, HJ, Antia : आस्तारयेइते ; 3. West, HJ, Antia : अस्त्वइति 4. West HJ Antia : आस्तारयेइते ; Sp : आस्तारइति
(21) 1. West, HJ, Antia : दस्ति 2. West, HJ. Antia, : आस्तारयेइते 3. West, HJ, Antia : अस्त्वइति 4. West, HJ, Antia : आस्तारयेइते ; Sp : आस्तारइति
(22) 1. West, HJ, Antia : जसॅ॑ंतो

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो स्पानॅम् तरो-पिथ्व्नॅम् दस्ते यिम् विश्-हउरुम् । का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । नवइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय नवइतीम् स्रओषो-चरनय ॥ २५॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो स्पानॅम् तरो-पिथ्व्नॅम् दस्ते यिम् वोहुनज़्गॅम् । का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । हप्ताइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय हप्ताइतीम् स्रओषो-चरनय ॥२६॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो स्पानॅम् तरो-पिथ्व्नॅम् दस्ते यिम् तउरुनॅम् । का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । प॰चासतॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय प॰चासतॅम् स्रओषो-चरनय ॥ २७ ॥

अअेतॅम् ज़ी अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॰ति[1] स्पितम ज़रथुश्त्र स्पॅ॰तहे मइन्यॅउश्[2] दामनाँम् आसिश्तॅम् ज़उर्वानॅम्[3] उपाइति यत् स्पानो । योइ हिश्तॅ॰तॅ[4] अख़्त्रो उप ख़्त्रॅ॰तॅम्[5] परो[6] स्पसानो[7] अॅवि॰दानो परो क्ष्वित्स्च[8] आज़ूइतिश्च गॅउश् मत् बरतु ख़्त्रॅथनाँम् स्नहे अअेवहे दाइत्यो-पिथ्व्नॅम् ॥ २८ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यत् अह्मि न्माने यत् माज़्दयस्नोइश्[1] स्पा अवचाो वा बवत्[2] अधाइत्यो-ख़्रतुश् । कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अअेते योइ मज़्दयस्न ॥ २९ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अव हे बरयॅन् ताश्तॅम् दाउरु उप-ताँम् मनओथ्रीम्[1] स्तमनॅम् हे अधात् न्याज़्यॅन् इश्ति-मसो[2] ख़्रओज़्दहे बिश् अअेतवतो वॅरॅद्धहे ॥ ३० ॥

(28) 1. West, HJ, Antia : अस्त्वइति 2. West & HJ : मन्यॅउश् 3. West, HJ. Antia : ज़्वानॅम् 4. West, HJ, Antia : हिश्तॅ॰ति 5. Sp : ख़्वॅरॅ॰ताँम् 6. West, HJ, Antia : तरो 7. Sp : स्पासानो 8. West, HJ, Antia : क्ष्नुइस्च ; Sp : क्ष्नूइस्च
(29) 1. West, HJ, Antia : माज़्दयस्नो 2. West, HJ, Antia : बवात् (30) 1. West, HJ. Antia : मनोथ्रीम् 2. Sp ; अस्ति मसो

अअेतह्मात्चित्[1] निदरॅज़्यॅन् फ्रा-हीम्चित् निदरॅज़्यॅन् येज़्ि नोइत् स्पा अवचाो वा अधाइत्यो-ख़्रतुश् पसूम् वा नरॅम् वा रअेष्यात्[2] पर हे इरिषिंऽतो[3] रअेषॅम् चिकयत् बओधो-वरॅ्श्तहे चिथय ॥ ३१ ॥

पओइरीम् पसूम् अवघ्नात् पओइरीम् नरॅम् रअेष्यात्[1] दषिनॅम् हे गओषॅम् उप-थ्वॅरॅसयॅन् । बितीम् पसूम् अवघ्नात् बितीम् नरॅम् रअेष्यात्[1] । होयुम्[2] हे गओषॅम् उप-थ्वॅरॅसयॅन् ॥ ३२ ॥

थ्रितीम् पसूम् अवघ्नात् थ्रितीम् नरॅम् रअेष्यात्[1] दषिनॅम् हे पइध्याँम् उप-कॅरॅंऽतयॅन् । तूइरीम् पसूम् अवघ्नात् तूइरीम् नरॅम् रअेष्यात्[1] । हओयाँम्[2] हे पइध्याँम् उप-कॅरॅंऽतयॅन् ॥ ३३ ॥

पुख़्धॅम् पसूम् अवघ्नात् पुख़्धॅम् नरॅम् रअेष्यात्[1] दुमॅम्चित् हे उप-थ्वॅरॅसयॅन् । अअेतह्मात्चित्[2] निदरॅज़्यॅन् येज़्ि नोइत् स्पा अवचाो वा अधाइत्यो-ख़्रतुश् पसूम् वा नरॅम् वा रअेष्यात्[1] पर हे इरिषिंऽतो[3] रअेषॅम् चिकयत् बओधो-वरॅ्श्तहे चिथय ॥ ३४ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यत् अह्मि न्माने यत् माज़्दयस्नोइश्[1] स्पा अहॅाँम्-बओधॅम्नो वा बवत्[2] अधाइत्यो-ख़्रतुश् कुथ ते व्ॅरॅज़्याँन् अअेते योइ मज़्दयस्न । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अवथ हे बअेषज़्ॅम् उपोइसयॅन् यथ दह्माइचित्[3] अषओने ॥ ३५ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़्ि इसॅम्नो[1] नोइत् विंऽदाइते[2] । कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अअेते योइ[3] मज़्दयस्न ॥ ३६ ॥

(31) 1. West, Sp, Hj, Antia : अअेतह्माइचित् 2. West, HJ, Antia : रअेषयात् 3. Sp : इरिषॅंऽतो (32) 1. West, HJ, Antia : रअेषयात् 2. West, Sp, HJ, Antia : होइम् (33) 1. West, HJ, Antia : रअेषयात् 2. West, Sp, HJ, Antia, : होयाँम् (34) 1. West, HJ, Antia : रअेषयात् 2. West, Sp, HJ, Antia : अअेतह्माइचित् 3. Sp : इरिषॅंऽतो (35) 1. West, HJ, Antia : माज़्दयस्नो 2. West, HJ, Antia : बवात् 3. West, Sp, HJ, Antia : कह्माइचित् (36) 1. West, Hj, Antia : इसिम्नो 2. West, Sp, HJ, Antia : विंऽदाइति 3. Sp : यो

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अव हे बरयॅन् ताश्तॅम् दाउरु उप-ताँम् मनओथ्रीम्[1] । स्तमनॅम् हे अधात् न्याज़यॅन् इश्ति[2]-मसो ख़्रओज़्द्दहे बिश् अऍतवतो वॅरॅद्दहे । अऍतह्मात्चित्[3] निदरॅज़यॅन् फ़्रा-हीम्चित् निदरॅज़यॅन् । येज़ि नोइत् स्पा अहाँम्-बओधॅम्नो मअेघे[4] वा चाइति वा वअेमि[5] वा उरूइधि[6] वा अपो वा नाव्याो पइध्याइते[7] अह्मत्[8] हच इरिश्यात् ॥ ३७ ॥

येज़ि तत् पइति इरिश्येइति अङ्‌हत्[1] हच श्यओथ्नावरॅज़्[2] अथ बवइंति पॅषो-तन्वो[3] ॥ ३८ ॥

स्पानॅम् दथॅम् ज़रथुश्त्र
अज़्ॅम् यो अहुरो मज़्दाो
ह्वावस्त्रॅम् ख़्वा-अओथ्रॅम्
ज़अेनि-बुध्रॅम् तिज़ि-दाँसुरॅम्[1]

वीरो-द्रओनङ्‌हॅम् गअेथनाँम् हरॅथ्राइ । अध[2] अज़्ॅम् यो अहुरो मज़्दाो स्पानॅम् निदथॅम् यत् दिम् मज़ओश् कॅह्र्पो तूरहे येज़ि अस्त[3] अष ख़्रथ्न्न येज़ि अस्त गअेथाब्यो ॥ ३९ ॥

यस्च हे स्पितम ज़रथुश्त्र वाचिम् पइति ज़अेनिश्[1] अङ्‌हत् । नोइत् हे ताो वीसो तायुश् वा वॅह्र्को वा अपइति-बुस्ति हच वीज़िब्यो पर-बरइति । जाँथ्व वॅह्र्क स्चाँथ्व वॅह्र्क पोइथ्व वॅह्र्क स्नअेज़न ॥ ४० ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कतारो ज़ी अयाो वॅह्र्कयाो जाँथ्वो-तरो अङ्‌हॅन् अषाउम् अहुर मज़्द यथ स्पा वॅह्र्कहे कॅरॅनओइति यथ यत् वॅह्र्को स्पा । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अअेषो ज़ी अअेतयाो

(37) 1. West, HJ, Antia : मनोथ्रीम् 2. Sp : अस्ति° 3. West, Sp, HJ, Antia : अअेतह्माइचित् 4. West HJ, Antia : मइघे ; Sp : मअेघे 5. West, HJ, Antia : वअेमे 6. Sp : इरूइधि 7. West, HJ, Antia : पइध्याइति ; Sp : पाइध्याइति 8. Sp : अह्मात् (38) Geld : अइञ्हत् ; 2. Sp : श्यथ्नावरॅज़् 3. West, HJ, Antia : पॅषो-तन्व ; Sp : पॅषो-तनुय (39) 1. West, Sp, HJ, Antia : °दाँथ्रॅम् 2. West, Hj, Antia : इध 3. Sp : अस्ति (40) 1. Antia : ज़इनिश्

वॅह्रकयाो ज़ाथ्नो-तरो अङ्हॅन्[1] अपाउम् ज़रथुश्त्र । यथ स्पा वॅह्रकहे कॅरॅनओइति यथ यत् वॅह्रको स्पा ॥ ४१ ॥

उस्ताचित्[1] स्पान पतॅंति पसुश्-हउर्वाँम्च विश्-हउर्वाँम्च[2] वोहुनज़्गाँम्च द्रऌतो-हुनरनाँम्च यथ घ्न्यो गअेथाब्यो । तअेचित् याो बवइंति अओषो-तरस्च दुज़ितो-तरस्च गअेथो-जतरस्च यथ अन्य स्पा ॥ ४२ ॥

उस्ताचित्[1] वॅह्रक पतॅंति घ्न्यो गअेथाब्यो । तअेचित् याो बवइंति । अओषो-तरस्च दुज़ितो-तरस्च गअेथो-जतरस्च यथ अन्य वॅह्रक ॥ ४३ ॥

सूनहे अअेवहे अश्ता विफ़्रॅम्† ।
अस्ति षे हअेम्[1] यथ अथउरुने ।
अस्ति षे हअेम्[1] यथ रथअेश्तारहे ।
अस्ति षे हअेम्[1] यथ वास्त्र्येहे फ़्शुयंतो ।
अस्ति षे हअेम्[1] यथ वअेसाउश् ।
अस्ति षे हअेम्[1] यथ तायओश् ।
अस्ति षे हअेम्[1] यथ दिसओश् ।
अस्ति षे हअेम्[1] यथ जहिकयाो ।
अस्ति षे हअेम्[1] यथ अपॅरॅनायूकहे ॥ ४४ ॥

पइति ख़्वरॅथ ख़्वरइति यथ आथ्रव । हुक्ष्नओथो यथ आथ्रव । ह्वाज़ारो यथ आथ्रव । अअेषो कसु द्रओनो यथ आथ्रव । *अअेते-षे हअेम्[1] यथ अथउरुने । रसो[2-] पउर्वअेइब्य[-2] यथ रथअेश्ताो । अइपि-जतो गाँम् । हुधाोङ्हॅम् यथ रथअेश्ताो । परो पस्च न्मानहे यथ रथअेश्ताो । *अअेते-षे हअेम्[1] यथ रथअेश्तारहे ॥ ४५ ॥

(41) 1. West, Sp, HJ, Antia : अङ्हत् (42) 1. West & Antia : उस् ताचित् ; Sp : उश्ताचित् 2. Antia : °हउर्वाँच (43) 1. West & Antia : उस् ताचित् ; Sp : उश्ताचित् (44) †Barth takes अश्ता-विफ़्रॅम् as a compound ; vide Air Wb. 262. 1. Sp : अअेम् (45) *Geld : अइति-षॆ; West, HJ, Antia : अइति-शे. Possibly it is a scribal mistake for अस्ति षे. Pahlavi Version *ētōn - aš* meaning thus he or thus his. 1. Sp : अअेम् 2. Sp : यतो पओउर्वअेइब्य

ज़्अेनङ्‌ह ॲवीस्पो-ख्वफ़्न[1] यथ वास्त्र्यो फ़्षुयाँस् । परो पस्च न्मानहे यथ वास्त्र्यो फ़्षुयाँस् । पस्च परो न्मानहे यथ वास्त्र्यो फ़्षुयाँस् । †अअेते-षे हअेम् यथ वास्त्र्येहे फ़्षुयॅन्तो । ख्वॅन्द्रकरो यथ वअेसो । अस्नअेरअेषो यथ वअेसो । ज़्इरिम्यफ़्स्म थ्र्यफ़्स्म यथ वअेसो । †अअेते-षे हअेम् यथ वअेसाउश् ॥ ४६ ॥

ताँथ्रो-चिनो यथ तायुश् । क्षपायओनो यथ तायुश् । अपिष्म-ख्वरो यथ तायुश् । अथच दुज़्निधातो यथ तायुश् । अअेते-षे हअेम् यथ तायओश् । ताँथ्रो-चिनो यथ दिसुश् । क्षपायओनो यथ दिसुश् । अपिष्म-ख्वरो यथ दिसुश् । अथच दुज़्निधातो यथ दिसुश् । अअेते-षे हअेम् यथ दिसाउश् ॥ ४७ ॥

ख्वॅन्द्रकरो यथ जहिक । अस्नअेरअेषो[1] यथ जहिक । अइरितो पॅन्तानॅम् यथ जहिक । ज़्इरिम्यफ़्स्म थ्र्यफ़्स्म यथ जहिक । अअेते-षे हअेम् यथ जहिकयाो । ख्वफ़्नो यथ अपॅरॅनायुश् । स्नअेज़्नो यथ अपॅरॅनायुश् । हिज़्नु-द्राज़्गो यथ अपॅरॅनायुश् पइरि-तख़्तो पउर्वअेइब्य[2] यथ अपॅरॅनायुश् । अअेते-षे हअेम् यथ अपॅरॅनायूकहे ॥ ४८ ॥

यत् मे अअेषाँम्चित् न्माननाँम्च चरतो[1] द्व मा अप-रओधयअेत । यस्च स्पा पसुश्-हउर्वो यस्च स्पा विश्-हउर्वो । नोइत् मे न्मानॅम् वीधातो[2] हिश्तॅन्ति ज़्ाँम् पइति अहुरधाताँम् । येज़्ि मे नोइत् ओङ्‌हात् स्पा पसुश्-हउर्वो वा विश्-हउर्वो वा ॥ ४९ ॥

दातॅरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यत् सूनीश्[1] पर-इरिथ्येइति निश्ता-ज़्ॅमनस्च[2] पइरिश्ता-क्ष्नुद्रस्च कुथ अअेषाँम् बओधो जसइति ॥ ५० ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । ख्वाो पइति अपाँम् पराइति स्पितम ज़्रथुश्त्र । अथ्र ओङ्‌हाँम् हाँम्-बवइॅन्ति द्व उद्र उपाप हज़्ङ्‌राइश् सूनीश्[1]

(46) 1. West & HJ ॲविस्पो°. †See note in section 45 above. (48) 1. Sp : अस्ने रअेषो 2. Sp : पओउर्वअेइब्य (49) 1. Sp : चरतु 2. West, HJ, Antia : वीदातो (50) 1. West, HJ, Antia : सूनिश् ; Sp : सुनिश् 2. West, HJ, Antia : नश्ता° ; Sp : नश्त° (51) 1. West, HJ, Antia : सूनिश् ; Sp : सुनिश्

स्त्री-नामनो[2] हज़ङ्‌राइश सूनीश[1] नइर्यो-नामनो मिथ्नन स्त्रिच नइर्यस्च । उद्रहे अवघ्नानो हअेचो कॅरॅनओइति यत् अवास्त्रॅम् ॥ ५१ ॥

पर नू[1] अह्मात् हच असङ्‌हत्च षोइथ्राअत्च अक्तत् स्पितम ज़रथुश्त्र इज़ाच आज़ूइतिश्च पर दस्वरॅच बअेषज़्ॅम्च पर फ़्रदथॅम्च वरॅदथॅम्च वक्षथॅम्च पर यवनाँम्च वास्त्रनाँम्च उरुथॅम् ॥ ५२ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कथ[1] नो अह्माइ असङ्‌हअेच षोइथ्रअेच पइति-जसातो इज़ाच[2] आज़ूइतिश्च कथ[1] दस्वरॅच बअेषज़्ॅम्च कथ[1] फ़्रदथॅम्च वरॅदथॅम्च वक्षथॅम्च कथ[1] यवनाँम्च वास्त्रनाँम्च उरुथॅम् ॥ ५३ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । नोइत् नू पर अह्मात् स्पितम ज़रथुश्त्र असङ्‌हअेच षोइथ्राइच[1] पइति-जसातो इज़ाच[2] आज़ूइतिश्च नोइत् दस्वरॅच बअेषज़्ॅम्च नोइत् फ़्रदथॅम्च वरॅदथॅम्च वक्षथॅम्च नोइत् यवनाँम्च वास्त्रनाँम्च उरुथॅम् ॥ ५४ ॥

पर अह्मात् यत् इथ उद्र-जनो हथ्र जतो निजनाइतॅ[1] । यत् वा अअेतहे उद्रहे उप दख़्मॅम् उर्वानॅम् फ़्रायज़ाोंतॅ थ्रि-अयरॅम् थ्रि-क्षपरॅम् सओचिंतत् पइति आथ्रत् फ़्रस्तॅरॅतात् पइति बरॅस्मॅन्[2] उज़्दातात् पइति हओमात् ॥ ५५ ॥

पस्चअेत अह्माइ असङ्‌हअेच षोइथ्रअेच पइति-जसातो इज़ाच[1] आज़ूइतिश्च पस्चअेत दस्वरॅच बअेषज़्ॅम्च पस्चअेत फ़्रदथॅम्च वरॅदथॅम्च वक्षथॅम्च पस्चअेत यवनाँम्च वास्त्रनाँम्च उरुथॅम् ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ति ।
उश्ता अस्ति उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ ५६ ॥

---

2. West, Sp, HJ, Antia : स्त्रि-नामनो (52) 1. Sp : नो. Sections 52-54 = Vd. 9·53-55 (53) 1. Sp : कत् West, Sp, HJ, Antia : ईज़ाच (54) 1. West, Sp, HJ, Antia : षोइथ्रअेच 2. West, Sp, HJ, Antia : ईज़ाच (55) 1. Sp : निजनाइति 2. Geld : बरॅस्मन् (56) 1. West, Sp, HJ, Antia : ईज़ाच. Sections 52 – 56 = Vd. 9 · 53 – 57

फ़्रकर्त् १४

पॅरसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् । अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातॅर गएथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो उद्रॅम् जइंति यिम् उपापॅम् हज़ङ्हराइश् सूनीश्[1] स्त्री-नामनो हज़ङ्हराइश् सूनीश्[1] नइर्यो-नामनो फ़्रज़ाबओधङ्हॅम् स्नथॅम् वीकॅरॅत्-उश्तानॅम् । का हे अस्ति चिथ ॥ १ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । बएवरॅ उपाज़ननाँम् उपाज़्जोइत् अस्पहे अश्त्रय बएवरॅ स्त्रओषो-चरनय । बएवरॅ वज़्यनाँम् अएस्मनाँम् ख़्रओज़्द्वनाँम् हुषताँम्[1] पइरीश्तनाँम् आथ्रे अहुरहे मज़्दाो अषय वङ्हुय[2] उरुने चिथीम् निसिरिनुयात्[3] ॥ २ ॥

बएवरॅ वज़्यनाँम् अएस्मनाँम् वरॅद्वनाँम् उर्वास्नयाो[1] वा वोहु-गओनहे[2] वा वोहु-कॅरॅतोइश्[3] वा हधानअेपतयाो वा काँम्चित् वा हुबओइधितॅमनाँम् उर्वरनाँम् आथ्रे अहुरहे मज़्दाो अषय वङ्हुय[4] उरुने चिथीम् निसिरिनुयात्[5] ॥ ३ ॥

बएवरॅ फ़्रस्तॅरॅतनाँम्[1] बरॅस्मइने फ़्रस्तइर्यात् बएवरॅ ज़ओथ्रनाँम् हओमवइतिनाँम् गओमवइतिनाँम् यओज़्दातनाँम् पइरि-अङ्हर्श्तनाँम्[2] दह्मो-यओज़्दातनाँम् दह्मो-पइरि-अङ्हर्श्तनाँम्[3] हाँम्-इरिस्त अएतयाो उर्वरयाो या[4] वओचे हधानअेपात[5] अइन्यो वङ्हिब्यो अषय वङ्हुय[6] उरुने चिथीम् निसिरिनुयात्[7] ॥ ४ ॥

बएवरॅ अज़िनाँम् उदरो-थ्राँसनाँम्[1] अव-जन्यात् । बएवरॅ अज़िनाँम् स्पकनाँम् कहृपुननाँम् अव-जन्यात् । बएवरॅ कस्यपनाँम् अव-जन्यात् । बएवरॅ

(1) 1. Sp : सुनिश् (2) 1. West, Sp, HJ, Antia : हुषतनाँम् 2. Sp : वङ्ह्य 3. Sp : निस्त्रिनुयात् (3) 1. Sp : उर्वास्न्याो 2. West, Sp, HJ, Antia : वोहू-गओनहे 3. Sp : वोहू-कॅरॅतोइश् 4. Sp : वङ्ह्य 5. Sp : निस्त्रिनुयात् (4) 1. West, Sp, HJ, Antia : फ़्रस्तरॅतनाँम् 2. West : पइरिगहर्श्तनाँम् ; Sp, HJ, Antia : पइरिङ्हर्स्तनाँम् 3. West, Sp, HJ, Antia : दह्मो-पइरिङ्हर्श्तनाँम् 4. Sp : याो 5. Sp : हधानअेपत 6. Sp : वङ्ह्य 7. Sp : निस्त्रिनुयात् (5) 1. Sp : उदरो-थ्रुश्तनाँम्

वज़घनाँम् दाध्मइन्यनाँम् अव-जन्यात् । बअेवरॅ वज़घनाँम् उपापनाँम् अव-जन्यात् । बअेवरॅ मओइरिनाँम् दानो-कर्षनाँम् अव-जन्यात् । बअेवरॅ मओइरिनाँम् अरअेकनाँम् कुतकनाँम् दुज़इनिनाँम्[2] अव-जन्यात् ॥ ५ ॥

बअेवरॅ पज़्दुनाँम् गूथो-वरॅतनाँम्[1] अव-जन्यात् । बअेवरॅ मक्षिनाँम् ॲरॅघइतिनाँम् अव-जन्यात् । बअेवरॅ मघनाँम् इरिमइतिनाँम्[2] अज़्हाो[3] ज़्मो अइपि-कन्यात् । विश् हम आथ्रो दक्ष्तॅम् नॅरॅब्यो[4] अषवब्यो अषय वङ्हुय[5] उरुने चिथीम् निसिरिनुयात्[6] ॥ ६ ॥

आत्रॅ-चरन[1] पइरिश्-हनान यओज़्दानि गरॅमो-स्करन आत्रॅ-वज़नॅम्[2] हिकरनॅम् वीकुस्तॅम् अधरात् नअेमात् हॅङ्कुस्तॅम् उपरात् नअेमात् तषॅम् तिज़ि-दारॅम् तिज़ि-ज़्नूतॅम् वदॅम्[3] तिज़ि-बारॅम्[4] तिज़ि-ज़्नूतॅम् नॅरॅब्यो[5] अषवब्यो अषय वङ्हुय[6] उरुने चिथीम् निसिरिनुयात्[7] । यअेइब्यो अअेते मज़्दयस्न आथ्रे अहुरहे मज़्दाो अअेस्माँ[8] पइरिषॅङ्ते[9] ॥ ७ ॥

वीस्पे ज़य अथउरुने नॅरॅब्यो अषवब्यो अषय वङ्हुय उरुने चिथीम् निसिरिनुयात् । यअेषाँम् ज़यनाँम् अथउरुने अश्त्र गओइधि[1] पइति-दानो ख़्रफ़्स्त्रघ्नॅम् स्रओषो-चरनय उरुन्य रअेथ्विश्-बजिन हवन[2] दाइत्यो-कॅरॅत तश्त हओम्य बरॅस्मच ॥ ८ ॥

वीस्पे ज़य रथोइश्ति[1] नॅरॅब्यो अषवब्यो अषय वङ्हुय उरुने चिथीम् निसिरिनुयात् । यअेषाँम् ज़यनाँम् रथोइश्ति पओइर्यो अर्ॅश्तिश् बित्यो करॅतो थ्रित्यो वज़्रो तूइर्य[2] थन्वरॅ[3] पुष्ध[4] ज़अेनाउश्[5] मत् अकन मत् थ्रिसाँस्

2. Sp : दुज़्इन्यनाँम् (6) West, HJ, Antia : गुज़ो-वरॅतनाँम् 2. West, Sp, HJ, Antia : अइरिमइतिनाँम् 3. Geld : अइज़्हाो ; Sp : अङ्हाो 4. Sp : नरॅब्यो 5. Sp : वङ्ह्य 6. Sp : निम्रिनुयात् (7) 1. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅ-चरन; 2. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅ-वज़नॅम् 3. West, Sp, HJ, Antia : वअेधॅम् 4. West, Sp. HJ, Antia : तिज़ि-दारॅम् 5. Sp : नरॅब्यो 6. Sp : वङ्ह्य 7. Sp : निस्त्रिनुयात् 8. West, HJ, Antia : अअेस्माँन्; Sp : अअेस्माँम् 9. West, HJ, Antia : पइरिषॅङ्ति, Sp : पइरिषाोङ्ति (8) 1. West, HJ, Antia : गओइधे 2. West, Sp, HJ, Antia : हावन (9) 1. West, HJ, Antia : रथोइश्ते 2. Sp : तूइर्यो 3. West, HJ, Antia : थन्वर; Sp : थ्नवर 4. West, HJ, Antia : पुरुधॅम् 5. West, Sp, HJ, Antia : ज़इनिश्.

अयो-अग्राइश्। क्ष्त्वी फ़्रदक्ष्न स्नावर्-बाज़ुर मत् थ्रिसाँस् फ़्रदक्ष्न्याइश्[6]। हसथो ज़्राथो अश्तॅमो क्रूइरिस् नाउमो पइति-दानो दसॅमो सारवारो अअेवंद्सो[7] कमर ब्दसो रानपानो[8] ॥ ९ ॥

वीस्पे ज़य वास्त्र्यो फ़्षुयाँस् नॅरॅब्यो अषवब्यो अषय वङ्हुय उरुने चिथीम् निसिरिनुयात्। यअेषाँम् ज़यनाँम् वास्त्र्येहे फ़्षुयंतो अअेष युयो-सॅमि अयज़ान[1] पइति-दरॅज़ान[2] गवाज़िश्त गवाज़ो अस्मन हावन यात्ररॅनम् ज़्गॅरॅस्नो-वघ्नॅम्[3] ॥ १० ॥

कॉस्त्रम् पइतिश्-हॅरॅज़ॅम्[1-] वॅरॅज़यंतॅम्[-1] हकॅरॅत् अॅरॅज़तॅम् हकॅरॅत् ज़रनिम्[2]। दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् यवत् अॅरॅज़तॅम्। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ अस्पहे अर्ष्नो पॅरॅस्क। दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् यवत् ज़रनिम्[2]। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यथ उश्त्रहे अर्ष्नो पॅरॅस्क ॥ ११ ॥

वइधीम् तचि-अपाँम् नॅरॅब्यो अषवब्यो अषय वङ्हुय उरुने चिथीम् निसिरिनुयात्। दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् यवत् वइधीम्[1]। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। स्पा-बरॅज़ॅम्[2] स्पा-फ़्रथॅम् ॥ १२ ॥

ज़ॉम् करॅ्ष्याँम् रओधयाँम्[1] नॅरॅब्यो अषवब्यो अषय वङ्हुय उरुने चिथीम् निसिरिनुयात्। दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् यवत् ज़ाो। आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। यवत् अअेष आफ़्श् ब्यारिख़्ति[2] उप-थ्वर्ॅशित[3] फ़्रबवात् ॥ १३ ॥

न्मानॅम् गावयनॅम् नव-हाथ्रॅम् नव-नॅमतॅम्[1] नॅरॅब्यो अषवब्यो अषय वङ्हुय उरुने चिथीम् निसिरिनुयात्। दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्।

6. West, Sp, HJ, Antia : फ़्रदक्ष्इन्याइश् 7. Sp : अअेव दसो 8. Geld & Sp : रानपो (10) 1. Sp : अयवान 2. West,. HJ, Antia : पइरि-दरॅज़ान Sp : पइति-दॅरॅज़ान 3. West, Hj, Antia : उज़्ग्गॅरॅस्नो-° (11) 1. West, HJ, Antia : °हॅरॅज़ॅम् वॅरॅज़यंतॅम् 2. Sp : ज़रनॅम् (12) 1. West, HJ, Antia : वाइधीम 2. Sp : °बॅरॅज़ॅम् (13) 1. West, Sp, HJ, Antia : रओध्याँम् 2. Sp : ब्यारख़्ति 3. West, HJ, Antia : उप-थ्वर्ॅश्त (14) 1. Sp : °निमतॅम्

च्वत् यवत् न्मानॅम् । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो । द्वदस वीतार उपॅम[2] नव वीतार मधॅम क्ष्वश् वीतार नितॅम[3] गातु ख़्वइनि स्तरॅतु[4] मत् बरॅज़िश[5] नॅरॅब्यो अषवब्यो अषय वङ्हुय उरुने चिथीम् निसिरिनुयात् ॥ १४ ॥

कन्याँम् अस्कॅ॒दाँम् अनुपयताँम् नॅरॅब्यो अषवब्यो अषय वङ्हुय उरुने चिथीम् निसिरिनुयात् । दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । का या कइने । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दो । ख़्वङ्ह वा दुघ्ध वा नामॅनि मत् गओषावरॅ पस्च पॅ॒च-दसीम्[1] सरॅधॅम् नॅरॅब्यो अषवब्यो नाइरिथ्वन उप-वाधयअेत ॥ १५ ॥

विश् हम पस्वो अनुमय नॅरॅब्यो अषवब्यो अषय वङ्हुय उरुने चिथीम् निसिरिनुयात् । विश् हम पुथ्राँम्[1] गध्वाँम् उज़्ज़ामोइत् । विश् हम पॅषवो[2] फ्रओइरिस्योइत् तरस्च आपो नावयाो ॥ १६ ॥

दुये नवइति अस्तनाँम् अधाइत्यो[1]-अङ्हरॅथ्रनाँम् दाइतीम् अश्नाइचित् हरॅथॅम् कॅरॅनुयात् दुये नवइति गध्वाँम् पइरि-यओ़ज़्दइथीत[2] स्तिमिब्यस्च अनाइरितिब्यस्च व्यङ्गुरअेइब्यस्च वीरपअेइब्यस्च पइरि अचिश्तअेइब्यो योइ गध्वाँम् पइरि-बवइति । दुये नवइति नराँम् अषओनाँम् वास्त्र्यअेत गॅउश् वा ख़्वरॅथहे वा हुरयाो वा मधुश[3] वा ॥ १७ ॥

†हा हे अस्ति चिथ । हा हे अस्ति आपॅरॅतिश् । अइपि-पारॅम्नाइ इध अषओने नोइत् अनइपि-पारॅम्नाइ । द्रुजो न्माने हइथ्या अङ्हॅन् अस्तयो[1] ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ १८ ॥

~~~~~~~~

2. Sp : उपम 3. Sp : नितम 4. West, HJ, Antia : स्तरॅत 5. Sp : बरॅज़िश् (15) 1. Sp : पॅ॒चादसीम् (16) 1. Sp : पुथ्रनाँम 2. Sp : पिषवो (17) 1. West, HJ, Antia : अदाइत्यो°- 2. West, HJ, Antia : पइरि-यओज़्दइथित; Sp : पइरि-यओज़्दथइति 3. West, HJ, Antia : मर्धॅउश् (18) †Cf. Vd. 8·107 1. Sp : अस्तय
~~~~~~~~

फ़्रकर्त् १५

चइति ता श्यओथ्न वरूश्त या अङ्हुश् अस्त्वाो वॅरॅज़्येइति। फ़्रअेत अपतित अनुज़्वरूश्त। अज़्हत् हच श्यओथ्नावरॅज़ अथ बवइंति पॅषो-तन्व[1] ॥१॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो। पंच अषाउम् ज़रथुश्त्र। पओइरीम् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम् योइ वॅरॅज़िंति मश्याक[1]। यो नरॅम् अषवनॅम् अन्यो-वरॅनाइ वा अन्यो-त्कअेषाइ वा कस्यङ्हे सङ्हाइ दधाइति। वीध्वाो अवत् हव ख़्रथ्व पराइति। अज़्हत्[2] हच श्यओथ्नावरॅज़ अथ बवइंति[3] पॅषो-तन्व[4] ॥ २ ॥

बितीम् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम् योइ वॅरॅज़िंति मश्याक। यो सूने यिम् पसुश्-हउर्वे वा विश-हउर्वे वा अस्तनाँम्[1] अख़्रूश्तनाँम् दधाइति गरॅमनाँम् वा ख़्वरॅथनाँम् ॥ ३ ॥

येज़िच अअेते अस्ति[1] दाताह्व अरोंते गरॅमोह्व वीधोंते यत् वा अअेते गरॅम[2] ख़्वरॅथ स्तमनॅम् वा हिज़्वाँम् वा अप-दज़त्[3] अवत् हच इरिश्यात्[4]। येज़ि तत् पइति इरिश्येइति[5]। अज़्हत्[6] हच श्यओथ्नावरॅज़ अथ बवइंति[7] पॅषो-तन्व[8] ॥ ४ ॥

थ्रितीम् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम् योइ वॅरॅज़िंति मश्याक। यो गध्वाँम् यॉम् अपुथ्रॉम् जनइति वा वयेइति[1] वा ख़्रओस्येइति वा पज़्दयेइति वा ॥ ५ ॥

(1) 1. Antia : पॅषो-तनव; Sp : पॅषो-तन्वि (2) 1. West, Sp, HJ, Antia : मष्याक 2. Geld : अइज़्हत्; Sp : अङ्हत् 3. Sp : बवइति 4. Sp : पॅषो-तन्वि; Antia : पॅषो-तनव (3) 1. Sp : अस्ताँम् (4) 1. West, Sp, HJ, Antia : अस्त 2. Sp : गरॅमो 3. West. HJ. Antia, : अप-दज़ात् 4. West, Sp, HJ, Antia : इरिष्यात् 5. West, Sp, HJ, Antia : इरिष्येइति 6. Geld : अइज़्हत्; Sp : अइहत् 7. Sp : बवइति 8. Sp : पॅषो-तन्वि; Antia : पॅषो-तनव (5) 1. HJ & Antia : व्येइति

येज़िच अऐष गघ्न मअेघे[1] वा चाइति वा वअेमि[2] वा उरूइधि[3] वा अपो वा नावयाो पइध्याइते[4] अह्मात् हच इरिश्यात्[5] । येज़ि तत् पइति इरिश्येइति[6] अज़हत्[7] हच श्यओथ्नावरॅज़ अथ बवइंऽति[8] पॅषो-तन्व[9] ॥ ६ ॥

तूइरीम् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम् योइ वॅरॅज़िंऽति मश्याक । यो नाइरिकाँम् चिथ्रवइतीम् दक्ष्तवइतीम् वोहुनवइतीम् क्ष्नुद्रा अवि फ़ङ्हॅरॅज़इति अज़हत् हच श्यओथ्नावरॅज़ अथ बवइंऽति पॅषो-तन्व ॥ ७ ॥

पुखॅधम् अअेतअेषाँम् श्यओथ्ननाँम् योइ वॅरॅज़िंऽति मश्याक । यो नाइरिकाँम् याँम् अपुथ्राँम् पिप्यूषीम् वा अपिप्यूषीम् वा अनसख्ताँम्[1] पर क्ष्नुद्रा अवि फ़ङ्हॅरॅज़इति । अह्मात् हच इरिश्यात्[2] । येज़ि तत् पइति इरिश्येइति[3] । अज़हत्[4] हच श्यओथ्नावरॅज़ अथ बवइंऽति[5] पॅषो-तन्व[6] ॥ ८ ॥

यो कइनीनॅम् उपाइति स्तातो-रतूम् वा अस्तातो-रतूम् वा परदाताँम् वा अपरदाताँम् वा पुथ्राँम्च हे दधाइति । मा नो अअेष या कइने मश्यानाँम् परो फ़्षरॅमात् तरो दक्ष्तॅम् पारयात् तरो अपॅम्च उर्वराँम्च ॥ ९ ॥

येज़िच अअेष या कइने मश्यानाँम् परो फ़्षरॅमात् तरो दक्ष्तॅम् पराइति तरो अपॅम्च उर्वराँम्च । अअेतह्मायुश् पइति वर्श्त श्यओथ्न ॥ १० ॥

यो कइनीनॅम् उपाइति स्तातो-रतूम् वा अस्तातो-रतूम् वा परदाताँम् वा अपरदाताँम् वा पुथ्राँम्च हे दधाइति । मा नो अअेष या कइने मश्यानाँम् परो फ़्षरॅमात् ख्वतो गरॅवॅम् रअेषयात् ॥ ११ ॥

(6) 1. West, HJ, Antia : मइघे; Sp : मअेघि 2. West, HJ, Antia : वअेमे 3. Sp : उरुधि 4. West, Sp, HJ, Antia : पइध्याइति 5. West, Sp, HJ, Antia : इरिष्यात् 6. West, Sp, HJ, Antia : इरिष्येइति 7. Geld : अइज़्हत्, Sp : अझ्हत् 8. Sp : बवइति 9. Sp : पॅषो-तन्वि; Antia : पॅषो-तनव (8) 1. West & Antia : अनथख्ताँम्; Sp & Hj : अनुसख्ताँम् 2. West, Sp, HJ Antia, : इरिष्यात् 3. West, Sp, HJ, Antia : इरिष्येइति 4. Geld : अइज़्हत्; Sp : अझ्हत् 5. Sp : बवइति 6. Sp : पॅषो-तन्वि; Antia : पॅषो-तनव

येज़िच अऐष या कइने मश्यानाँम् परो फ़्षरॅमात् एन्नतो गरॅव्नम् इरिश्येइति[1] । स्रॅब्यो आस्त्र्येइति[2] स्रॅब्यो इरिश्येइति[3] स्रॅब्यो इरिषिंश्ताँम्[4] रअॅवँ चिकअेन्[5] बओधो-वर्श्तहे चिथय ॥ १२ ॥

यो कइनीनॅम् उपाइति †स्तातो-रतूम् वा अस्तातो-रतूम् वा परदाताँम् वा अपरदाताँम् वा पुथ्राँम्च हे दथाइति । येज़िच वओचात् अऐष या कइने । पुथ्रॅम् अअेम् नरो वर्श्त । येज़िच वओचात् अऐषो ना हनाँम् अऐतऐषाँम् जीजिषङ्हह पॅरॅसङ्हह ॥ १३ ॥

अऐतध अऐष या कइने हनाँम् अऐतऐषाँम् जीजिषाइति[1] पॅरॅसाइति[2] अऐष हन फ़्रबरइति बङ्हॅम् वा षअेतॅम् वा घ्नानॅम् वा फ़्रस्पातॅम् वा काँम्चित् वा वीताचिननाँम् । उर्वरनाँम् अऐतह्मात् पुथ्रात् मिमरॅक्षङ्हह । अऐतध अऐष या कइने अऐतह्मात् पुथ्रात् मिमर्क्षाइते[3] । हवंश्त[4] अऐतहे श्यओथ्नहे वॅरॅज़्याँन् नाच कइनिच हनाच ॥ १४ ॥

यो कइनीनॅम् उपाइति †स्तातो-रतूम् वा अस्तातो-रतूम् वा परदाताँम् वा अपरदाताँम् वा पुथ्राँम्च हे दथाइति । वीस्पॅम् आ अह्मात् थ्राथ्रॅम् कॅरॅनवात् यत् अऐष यो अपॅरॅनायूको[1] उज़्जसात् ॥ १५ ॥

येज़ि नोइत् हरॅथ्रॅम् बरइति । अऐतध अऐष यो अपॅरॅनायूको अधाइत्यो-अङ्हरॅथ्रॅम् इरिश्यात्[1] । पर हे इरिषिंश्तो[2] रअेषॅम् चिकयत् बओधो-वर्श्तहे चिथय ॥ १६ ॥

(12) 1. West, Sp, HJ, Antia : इरिष्येइति 2. West, HJ. Antia : आस्त्रिंश्ति; Sp : आस्तरॅंश्ति 3. West & Antia : इरिशिन्ति ; HJ : इरिषिंश्ति ; Sp : इरिष्यॅंश्ति; 4. Sp : इरिषश्ताँम् 5. Sp : चिकयॅन् (13) † Geldner remarks : "In P. V. the words स्तातो-रतूम् as far as दथाइति are untranslated here as in para 15 and 18." But cf. Vandidad Avesta and Pahlavi version edited by Dastur Hoshang Jamasp, 1907, page 513 ft. note 2, where he says, "Some abbreviate, some omit *astāyenīt.........andar dat.*" However he gives the full Pahlavi Version of the same in his text. (14) 1. Sp : जिजिषाइते ; HJ : जिजिषाइति 2. Sp : पॅरॅसाइते 3. West, Sp, HJ : मिमरॅक्षाइते; Antia : मिॅमरॅक्षाइते; 4. West, Sp, Antia : हावन्त (15) †See note on section 13 above. 1. Sp : पॅरॅनायूको (16) 1. West, Sp, HJ, Antia : इरिष्यात् 2. Sp : इरिषन्तो

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़ि तत् फ़्रजसात् अ॰तरॅ[1] सइरि[2] वरॅज़ाने । कह्मात् मज़्दयस्ननाँम् हरॅथ्रॅम् बरात् ॥ १७ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो कइनीनॅम्[1] उपाइति *स्तातो-रतूम् वा अस्तातो-रतूम् वा परदाताँम् वा अपरदाताँम् वा[2] वीस्पॅम् आ अह्मात् थ्राथ्रॅम् कॅरॅनवात् यत् अअेष[3] यो अपॅरॅनायूको उज़्जसात् ॥ १८ ॥

येज़ि नोइत् हरॅथ्रॅम् बरइति । अअेतध्र हे वीस्पाो[1] हाइरिषीश् फ़्राष्नओइति बिपइतिश्तानच[2]- चथ्वरॅ-पइतिश्तानच-[2] *[अअेष बिपइतिश्तान या कइने †अअेष चथ्वरॅ-पइतिश्तान या गध्व ।] ॥ १९ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़ि तत् फ़्रजसात् अ॰तरॅ सइरि[1] वरॅज़ाने कह्मात् मज़्दयस्ननाँम् हरॅथ्रॅम् बरात् ॥ २० ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो हे अङ्हत् नज़्दिश्तॅम् न्मानॅम् उज़्दस्त अअेतह्मायुश् पइति हरॅथ्रॅम् । वीस्पॅम् आ अह्मात् थ्राथ्रॅम् कॅरॅनवात् यत् अअेते योइ[1] स्पान उज़्जसाँन् ॥ २१ ॥

येज़ि नोइत् हरॅथ्रॅम् बरइति । अअेतध्र अअेते योइ[1] स्पान अधाइत्यो-अङ्हरॅथ्रॅम् इरिश्याँन्[2] । पर अअेषाँम् इरिषि॰ताँम्[3] रअेॅ चिकअेन्[4] वओधो-वर्श्तहे चिथय ॥ २२ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच अअेष गध्व उश्त्रो-स्तानअेष्व फ़्रजसात् । कह्मात् मज़्दयस्ननाँम् हरॅथ्रॅम् बरात् ॥ २३ ॥

(17) 1. West : अनूतॅर 2. West, HJ, Antia : सइरे (18) 1. West, Sp, HJ, Antia : कइनिनॅम् *See note on section 13 above. 2. West, Sp, HJ, Antia add पुथ्रॅाँम्च हे दधाइति after अपरदाताँम् वा 3. Antia : अअेषो (19) 1. West, Sp, HJ, Antia : वीस्पा 2. Geld : बिपइतिश्तनच चथ्वरॅ-पइतिश्तनच. *Inserted in square brackets following Geldner. † In place of अअेष चथ्वरॅ पइतिश्तान या गध्व West, HJ, Antia read गध्व चथ्वरॅ-पइतिश्तान (20) West, HJ, Antia : सइरे (21) 1. Sp : यो (22) 1. Sp : यो 2. West, Sp, HJ, Antia : इरिष्याँन् 3. Sp : इरिष॰ताँम् 4. Sp : चिकॅयॅन्

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो अअेतॅम् उश्त्रो-स्तानॅम् उज़्दस्त येञ्हाो वो अअेषो उश्त्रो-स्तानिश् अङ्हत् । अअेतह्मायुश्[1] पइति हरॅथ्रॅम् । वीस्पॅम् आ अह्मात् थ्राथ्रॅम् कॅरॅनवात् यत् अअेते योइ' स्पान उज़्जसाँन् ॥ २४ ॥

येज़ि नोइत् हरॅथ्रॅम् बरइति । अअेतध अअेते योइ स्पान अधाइत्यो-अङ्हरॅथ्रॅम् इरिश्याँन् । पर अअेषाँम् इरिषिंताँम् रअेपॅ चिकअेन् बओधो-वर्श्तहे चिथय ॥ २५ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच अअेष गध्न अस्पो-स्तानअेष्व फ्रजसात् कह्मात् मज़्दयस्ननाँम् हरॅथ्रॅम् बरात् ॥ २६ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो अअेतॅम् अस्पो-स्तानॅम् उज़्दस्त येञ्हाो वो अअेषो अस्पो-स्तानिश् अङ्हत् । अअेतह्मायुश् पइति हरॅथ्रॅम् वीस्पॅम् आ अह्मात् थ्राथ्रॅम् कॅरॅनवात् यत् अअेते योइ स्पान उज़्जसाँन् ॥ २७ ॥

येज़ि नोइत् हरॅथ्रॅम् बरइति । अअेतध अअेते योइ स्पान अधाइत्यो-अङ्हरॅथ्रॅम् इरिश्याँन् पर अअेषाँम् इरिषिंताँम् रअेपॅ चिकअेन् बओधो-वर्श्तहे चिथय ॥ २८ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच अअेष गध्न गवो-स्तानअेष्व फ्रजसात् । कह्मात् मज़्दयस्ननाँम् हरॅथ्रॅम् बरात् ॥ २९ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो अअेतॅम् गवो-स्तानॅम् उज़्दस्त येञ्हाो वो अअेषो गवो-स्तानिश् अङ्हत् । अअेतह्मायुश् पइति हरॅथ्रॅम् वीस्पॅम् आ अह्मात् थ्राथ्रॅम् कॅरॅनवात् यत् अअेते योइ स्पान उज़्जसाँन् ॥ ३० ॥

येज़ि नोइत् हरॅथ्रॅम् बरइति । अअेतध अअेते योइ स्पान अधाइत्यो-अङ्हरॅथ्रॅम् इरिश्याँन् पर अअेषाँम् इरिषिंताँम् रअेपॅ चिकअेन् बओधो-वर्श्तहे चिथय ॥ ३१ ॥

(24) Cf. sections 21 and 22. 1. Sp : यो

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच अअेष गध्न पसुश्-हस्तअेष्व फ़्जसात् । कह्मात् मज़्दयस्ननाँम् हरॅथ्रॅम् वरात् ॥ ३२ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो अअेतॅम् पसुश्-हस्तॅम् उज़्दस्त येञ्हाो वो अअेषो पसुश्-हस्तिॅश् अङ्हत् । अअेतह्मायुश् पइति हरॅथ्रॅम् वीस्पॅम् आ अह्मात् थाथ्रॅम् कॅरॅनवात् यत् अअेते योइ स्पान उज़्जसाँन् ॥ ३३ ॥

येज़ि नोइत् हरॅथ्रॅम् वरइति । अअेतध अअेते योइ स्पान अधाइत्यो-अङ्हरॅथ्रॅम् इरिश्याँन् पर अअेषाँम् इरिषिं॑ताँम् रअेषॅ चिकअेन् बओधो-वरॅश्तहे चिथय ॥ ३४ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच अअेष गध्न उज़्दअेज़अेष्व फ़्जसात् । कह्मात् मज़्दयस्ननाँम् हरॅथ्रॅम् वरात् ॥ ३५ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो अअेतॅम् उज़्दअेज़ॅम् उज़्दिश्त[1] येञ्हाो वो अअेषो[2] उज़्दअेज़िश् अङ्हत् अअेतह्मायुश् पइति हरॅथ्रॅम् वीस्पॅम् आ अह्मात् थाथ्रॅम् कॅरॅनवात् यत् अअेते योइ स्पान उज़्जसाँन् ॥ ३६ ॥

येज़ि नोइत् हरॅथ्रॅम् वरइति । अअेतध अअेते योइ स्पान अधाइत्यो-अङ्हरॅथ्रॅम् इरिश्याँन् पर अअेषाँम् इरिषिं॑ताँम् रअेषॅ चिकअेन् बओधो-वरॅश्तहे चिथय ॥ ३७ ॥

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच अअेष गध्न अवकं॑तअेष्व[1] फ़्जसात् । कह्मात् मज़्दयस्ननाँम् हरॅथ्रॅम् वरात् ॥ ३८ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो अअेतॅम् अवकनॅम् अवकं॑त[1] येञ्हाो वो अअेषो अवकनिश् अङ्हत् । अअेतह्मायुश् पइति हरॅथ्रॅम् वीस्पॅम् आ अह्मात् थाथ्रॅम् कॅरॅनवात् यत् अअेते योइ स्पान उज़्जसाँन् ॥ ३९ ॥

येज़ि नोइत् हरॅथ्रॅम् वरइति । अअेतध अअेते योइ स्पान अधाइत्यो-अङ्हरॅथ्रॅम् इरिश्याँन् पर अअेषाँम् इरिषिं॑ताँम् रअेषॅ चिकअेन् बओधो-वरॅश्तहे चिथय ॥ ४० ॥

(36) 1. West, HJ, Antia : उज़्दश्त 2. Sp : अअेष (38) 1. West & Antia : अवकन्तअेष्व (39) 1. West & Antia : अवकन्त

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़िच अअेष गघ्न अवि मथ्रॅमे वा वास्त्रे वा फ़्रजसात् । कह्मात् मज़्दयस्ननाँम् हरॅथ्रॅम् बरात् ॥ ४१ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो अअेतॅम् वास्त्रॅम्[1] उज़्दस्त येज़्हाो वो अअेषो वास्त्रिश् अङ्हत् अअेतह्मायुश् पइति हरॅथ्रॅम् ॥ ४२ ॥

उपाच हे गातूम् बरयॅन् नॅमो-वङ्ताह्व काँम्चित् वा स्तरॅतअेषिनाँम् । वीस्पॅम् आ अह्मात् थ्राथ्रॅम् कॅरॅनवात् *यत् अअेते योइ स्पान ख़्वा-ज़अेनॅम् ख़्वा-द्रओनॅम् बवाँन् ॥ ४३ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कथ[1] अअेते योइ[2] स्पान ख़्वा-जअेनॅम् ख़्वा-द्रओनॅम् बवाँन् ॥ ४४ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यवत् अअेते स्पान बिश् हप्त न्मान पइरि तचहि बवाँन् । वसो पस्चअेत फ़्रक्ष्ताइते अइव्रि-गामे इथ हम । क्ष्वश् माोङ्हो सूनो थ्राथ्रॅम् हप्त सरॅध अपॅरॅनायूकहे । आथ्रो अहुरहे मज़्दाो पुथ्रॅम्[1] अवथ नाइरिकयाइ ॥ ४५ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । येज़ि वसॅन् मज़्दयस्न ज्वो-दक्ष्तॅम् मअेथ्मनॅम् कुथ ते वॅरॅज़्याँन् अअेते योइ मज़्दयस्न ॥ ४६ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अअेतध हे अअेते मज़्दयस्न अज़्हाो[1] ज़॒मो अव-कनॅम् अव-कनयॅन् मइध्योइ[2] पसुश्-हस्तअेथ्व मइध्योइ[2] पइतिश्ताने ख़्रूज़्दिस्मे[3] मइध्योइ[2] नर्श् वरॅदुस्मे ॥ ४७ ॥

(42) 1. Geld & Sp : वास्त्रि (43) *Sp omits the whole clause यत् अअेते ......बवाँन् and repeats section 40 instead through some confusion. (44) 1. Sp : यत् ; Geld-mss : कुथ 2. Sp : यो; Geld omits. (45) 1. West, HJ, Antia : पुथ्र (47) 1. Geld : अइज़्हाो; Sp : अङ्हाो 2. Sp : मइध्यो 3. West, HJ, Antia ; ख़्रओज़्दिस्मे ; Sp : ख़्रओज़्दुस्मे

पओइर्याइ निदरॅज़यॅन् अपॅरॅनायूकॅम् अवथ आत्रॅम्[1] अहुरहे मज़्दाो पुथ्रॅम् वीस्पॅम् आ अह्मात् थाथ्रॅम् कॅरॅनवात् यवत् अअेषो स्पा अन्य[2]- जसो-[2] अइव्रिच अपरॅम् पतिच अपरॅम् अपाच पउर्वअेइब्य नोइत् दिम् अवथ इरिष्याँन् ॥ ४८ ॥

यो गध्नाँम् याँम् अपुथ्राँम् थ्रयाँम् बाउज़्द्रि* बॅरॅथ्रिच पुथ्राच पअेमइनिच अयताच तअेच अअेतधच[1] पुथ्रॅम् बरइति सूनाँम् बाउज़्द्रि* ॥ ४९ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो गध्नाँम् जइ्ंति[1] याँम् अपुथ्राँम् थ्रयाँम् बाउज़्द्रि* बॅरॅथ्रिच पुथ्राच पअेमइनिच अयताच[2] तअेच अअेतधच[3] पुथ्रॅम् बरइति सूनाँम् बाउज़्द्रि* का हे अस्ति चिथ ॥ ५० ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । हम सत उपाज़ननाँम् उपाज़्ोइत् अस्पहे अश्त्रय हम सत स्रओषो-चरनय ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ ५१ ॥

(48) 1. West, HJ, Antia : आतरॅम् 2. Antia : अन्यो-जसो (49) *So Geldner and other printed editions. Bartholomae (p. 920) prefers reading बओज़्द्रि. Pahlavi Version omits translating this word. Bartholomae takes *burtār* as its Pahlavi equivalent. But truely speaking this *burtār* is the Pahlavi Version of the Avesta word बॅरॅथ्रि. However in the following para the words सूनाँम् बाउज़्द्रि are translated into Pahlavi Version by *cēgōn sagān ī būrtārīh*. Cf. Vandidad by Dastur Hoshang Jamasp, page 533. 1. West & Antia : अअेतधध्च ; Sp : अअेतध (50) 1. West & Antia : जइन्ति 2. Sp : अयत्ताच 3. West & Antia : अअेतधध्च ; Sp : अअेतध *See note on para 49 above.

फ़्रकर्त् १६

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यत् अह्मि न्माने यत् माज़्दयस्नोइश्[1] नाइरिक चिथ्रवइति दक्ष्तवइति वोहुनवइति निशहिधात्[2] । कुथ ते वॅरॅज्यॉन् अऐते योइ[3] मज़्दयस्न ॥ १ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अऐतध हे अऐते मज़्दयस्न पॅंत वीचिनअेत पइरि उर्वराब्यस्च वरॅधाब्यस्च अऐस्मअेइब्यो हिकु[1] पाँस्नु गातु निधयअेत फ़्रतर[2] हच न्मान वॅरॅज़्यॉन् यत् वा नअेमॅम् यत् वा थ्रिषुम्[3] यत् वा चथ्रुषुम्[4] यत् वा पङ्तङ्हुम्[5] । येज़ि नोइत् नाइरिक आत्रॅम्[6] अइवि-वअेनात् । *येज़ि नोइत् नाइरिक आथ्रे[7]- रओक्ष्नाँन् पइति-दिध्यात्-[7] ॥ २ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । च्वत् द्राजो हच आथ्रत् । च्वत् द्राजो हच अपत् । च्वत् द्राजो हच बरॅस्मन्[1] फ़्रस्तइर्यात् । च्वत् द्राजो हच नॅरॅब्यो अषवब्यो ॥ ३ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । पॅंच-दस-गाइम् हच आथ्रत् । पॅंच-दस-गाइम् हच अपत् । पॅंच-दस-गाइम् हच बरॅस्मन्[1] फ़्रस्तइर्यात् । थ्रिगाइम् हच नॅरॅब्यो अषवब्यो ॥ ४ ॥

दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । च्वत् द्राजो अव-हिश्तात् अऐष यो नाइरिकयाो चिथ्रवइत्याो दक्ष्तवइत्याो वोहुनवइत्याो ख़्वरॅथॅम् फ़्रबरात् ॥ ५ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रिगाइम् अव-हिश्तात् अऐष यो नाइरिकयाो चिथ्रवइत्याो दक्ष्तवइत्याो वोहुनवइत्याो ख़्वरॅथॅम् फ़्रबरात् । चिनॅम्

(1) 1. West, HJ, Antia : माज़्दयस्नो 2. Sp : निशूहधात् 3. Sp : यो
(2) 1. West, Sp, HJ, Antia : ह्निरकु 2. Antia : फ़्रतरॅ 3. Sp : थ्रिषूम् 4. West, HJ, Antia : चथ्रुषॅम् ; Sp : चथ्रुषूम् 5. West, HJ, Antia : पङ्तङ्हॅम ; Sp : पॅंगतङ्हुम 6. West & Antia : आतरॅम्. The whole line from येज़ि नोइत् is inserted in square brackets by Sp. It is not translated into Pahlavi Version. It seems this line is interpolated by a later hand. 7. Sp : रओक्ष्नाँम् आथ्रे पइति दइध्यात्
(3) 1. Geld : बरॅस्मॅन् (4) 1. Geld : बरॅस्मॅन्

ख़्वरॅथॅम् फ़्रबरात् । चिनॅम् यओम् फ़्रबरात् । अयङ्हअेनॅम् वा स्नूम् वा नितॅम क्षथ्र वइर्य ॥ ६ ॥

च्वत् ख़्वरॅथॅम् फ़्रबरात् । च्वत् यओम्[1] फ़्रबरात् । द्व दनरॅ[2] तायूइरिनाँम्[3] अअेत्र दनरॅ क्षओद्रिनाँम्[4] येज़ि नोइत् नाइरिक निउरुइध्यात् । येज़ि अपॅरॅनायूको फ़्राष्नवात् ज़स्त हे पओइरीम् फ़्रस्नाधयॅन् अअेतहे यत् अपॅरॅनायूकहे अहे[5] हवयाओसॅ तन्वो ॥ ७ ॥

येज़ि नाइरिक वोहुनीश् अइव्रि-वअेनात् यत् हे थ्रायो क्षफ़्न सचाो॰तॆ[1] अइरिमे गातूम् हे निश्हिधअेत[2] वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हे चथ्वारो क्षफ़्न सचाो॰तॆ[1] । येज़ि नाइरिक वोहुनीश् अइव्रि-वअेनात् यत् हे चथ्वारो क्षफ़्न सचाो॰तॆ[1] अइरिमे गातूम् हे निश्हिधअेत[2] वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हे प॰च क्षफ़्न सचाो॰तॆ[1] ॥ ८ ॥

येज़ि नाइरिक वोहुनीश् अइव्रि-वअेनात् यत् हे प॰च क्षफ़्न सचाो॰तॆ अइरिमे गातूम् हे निश्हिधअेत वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हे क्स्वश् क्षफ़्न सचाो॰तॆ । येज़ि नाइरिक वोहुनीश् अइव्रि-वअेनात् यत् हे क्स्वश् क्षफ़्न सचाो॰तॆ अइरिमे गातूम् हे निश्हिधअेत वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हे हप्त क्षफ़्न सचाो॰तॆ ॥ ९ ॥

येज़ि नाइरिक वोहुनीश् अइव्रि-वअेनात् यत् हे हप्त क्षफ़्न सचाो॰तॆ अइरिमे गातूम् हे निश्हिधअेत वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हे अश्त क्षफ़्न सचाो॰तॆ । येज़ि नाइरिक वोहुनीश् अइव्रि-वअेनात् यत् हे अश्त क्षफ़्न सचाो॰तॆ अइरिमे गातूम् हे निश्हिधअेत वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हे नव क्षफ़्न सचाो॰तॆ ॥ १० ॥

येज़ि नाइरिक वोहुनीश् अइव्रि-वअेनात् यत् हे नव क्षफ़्न सचाो॰तॆ[1] । आअत् हे पइत्यारॅम् अव-बॅरॅ॰ति[2] दअेव दअेवनाँम् यस्नाइच वह्माइच । अअेतव हे अअेते मज़्दयस्न प॰त[3] वीचिनअेत । पइरि उर्वराब्यस्च वॅरॅधाब्यस्च अअेस्मअेइब्यो ॥ ११ ॥

(7) 1. Antia : यओनॅम् 2. Geld-Mss : दातरॅ 3. Sp : गाथूइरिनाँम् 4. West, HJ, Antia : क्षाउद्रिनाँम् 5. Sp & Antia omit : अहे (8) 1. West & Antia : सचोन्तॆ ; Sp : सचाो॰ति 2. Sp : निश्हधअेत (11) 1. West & Antia : सचोन्तॆ ; Sp : सचाो॰ति 2. West, Sp, HJ, Antia : अव-बॅरॅन्ति 3. West & Antia ; पन्त

अअेतध हे अअेते मज़्दयस्न अज़्हाो[1] ज़्मो थ्रिश् मघॅम् अव-कनयॅन् । द्व मघ फ़्रस्नाधयॅन् मअेस्मन गॅउश् ओयुम्[2] आपो ख़्रफ़्स्त्रॅम् अव-जनअेत मओइरीम् दानो-करॅषम् यत् वा हम दुये सइते कह्याचित् अङ्ग्रो-मइन्यवनाॅम् ख़्रफ़्स्त्रनाॅम् अव-जन्यात् यत् वा अअेते ज़्अेन ॥ १२ ॥

*अअेतहे यत् मज़्दयस्नहे अअेतयाो नाइरिकयाो चिथ्रवइत्याो दक्ष्तवइत्याो वोहुनवइत्याो दक्ष्तॅम् उज़्वॅरॅज़्यात् । का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अअेतहे पइति पॅषो-तनूये दुये सइते उपाज़्ननाॅम् उपाज़्रोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये सइते स्रओषो-चरनय ॥ १३ ॥

दातरॅ गअेथनाॅम् अस्त्वइतिनाॅम् अषाउम् । यो नायरिकयाो चिथ्रवइत्याो दक्ष्तवइत्याो वोहुनवइत्याो पउर्वो-वस्न इयओथ्न तनूम् इरिथ्यात् यत् हे चिथ्र दक्ष्तॅम् बवइति यत् हे दक्ष्त चिथ्रॅम् बवइति । का हे अस्ति चिथ ॥ १४ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । *पओइर्याइ[1] उपअेत[2] पओइर्याइ[1] निषस्त थ्रिसतॅम् उपाज़्ननाॅम् उपाज़्रोइत् अस्पहे अश्त्रय थ्रिसतॅम् स्रओषो-चरनय । बित्याइ[3] उपअेत बित्याइ[3] निषस्त पञ्चासतॅम् उपाज़्ननाॅम् उपाज़्रोइत् अस्पहे अश्त्रय पञ्चासतॅम् स्रओषो-चरनय । थ्रित्याइ[4] उपअेत थ्रित्याइ[4] निषस्त हस्राइतीम् उपाज़्ननाॅम् उपाज़्रोइत् अस्पहे अश्त्रय हस्राइतीम् स्रओषो-चरनय ॥ १५ ॥

(12) 1. Geld : अइज़्हाो 2. West & Antia : ओइम ; Sp : अवोइम (13) *West & Antia : अअेतध हे अअेते मज़्दयस्न in place of अअेतहे यत् मज़्दयस्नहे (15) *Sp gives पओइर्याइ उपाइति पओइर्याइ निषस्त in square brackets. Geldner remarks– "In Pahlavi Version these four words are not translated." "All mss. except Mu₁ and Mu₃ omit translation of these four words in Pahlavi Version. Mu₁ and Mu₃ give the following translation– *pai fratōm apar robīsnīh ut fratōn nisinisnīh.*" See Avesta and Pahlavi Vendidad by Dastur Hoshang Jamasp 1907 page 549. 1. West & Antia : पओइर्या 2. Sp : उपाइति 3. West, & Antia : बित्या 4. West & Antia : थ्रित्या

[*तूइर्याइ उपअेत तूइर्याइ[1] निषस्त[2] यिम्[3] अंत्तरॅ वस्त्रॅम् फ़्रजसात् यिम्[3] अंत्तरॅ आहितॅम्[4] रानॅम् फ़्रजसात् अफ़्रङ्हरॅज़ात् पइरि क्ष्नुद्रात् । का हे अस्ति चिथ । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । नवइतीम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय नवइर्तीम् स्रओषो-चरनय] ॥ १६ ॥

यो नाइरिकाँम् चिथ्रवइतीम् दक्ष्तवइतीम् वोहुनवइर्तीम् क्ष्नुद्राो अवि फ़्रङ्हॅरॅज़इति । नोइत् वङ्हो[1] अह्मात् श्यओथ्नॅम् वॅरॅज़्येइति यथोइत् पुथ्रहे ह्वाज़ातहे फ़्रा नअेज़ॅम् नस्रम् पचात् पइति आथ्रे ऊथॅम्[2] बरात् ॥ १७ ॥

वीस्पे द्रवंतो तनु-द्रजो यो[1] अर्दॅरॅतो-त्कअेषो । वीस्पे अर्दॅरॅतो-त्कअेषो यो[1] अस्रओषो । वीस्पे अस्रओषो यो[1] अनषवनो । वीस्पे अनषवनो यो[1] तनु-पॅरॅथो ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ १८ ॥

फ़्रकर्त् १७

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् । अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातॅरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । कॅम् अओजिश्त मह्र्क मश्याक दअेवो अओषो[1] यज़ाइते ॥ १ ॥

(16) * Geldner remarks- " The whole para 16 is wanting in L_4, K_1 and P.V.; but owing to the imperfect state of the P. V. in this part, it remains uncertain whether the para is a later addition or a gloss." Cf. Vendidad, Avesta and Pahlavi Version by Dastur Hoshang Jamasp – 1907 page 550 for the Pahlavi translation of the whole section. 1. West & Antia : तूइर्या 2. Antia : नषस्त 3. West & Antia : ईम् 4. West & Antia : आहितीम् (17) 1. West, & Antia : वङ्हो 2. West, HJ, Antia : उथॅम् ; Sp : उथॅम् (18) 1. West & Antia : योइ Cf. Vd. 17 · 11

(1) 1. Sp : अओषे

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । हाउ वा अषाउम् ज़रथुश्त्र यो अएतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ्ंति[1] वरॅसाोस्च हाँम्-राज़येइति[2] वरॅसाोस्च पइरि-ब्रीनॅ्ंति[3] रुवअेच उप-थ्वॅरॅसॅ्ंति । अथ दिम् उप-तओषयेइ्ंति[4] ऊनाह्व[5] दिम् रअेषयच ॥ २ ॥

आअत् आह्व व्यरॅथाह्व ज़ॅमो दअेव हाँम्-बवइ्ंति । आअत् आह्व व्यरॅथाह्व ज़ॅमो ख़्रफ़्स्त्र हाँम्-बवइ्ंति । यिम् मश्याक स्पिश् नाँम अओजइते[1] यिम् मश्याक यओम् यवोह्व निज़्गङ्हॅ्ंति[2] वस्त्र वस्त्राह्व ॥ ३ ॥

आअत् यत् तूम् ज़रथुश्त्र अएतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ्ंति[1] वरॅसाोस्च हाँम्-राज़यङ्ह वरॅसाोस्च पइरि-ब्रीनङ्ह[2] रुवअेच उप-थ्वॅरॅसङ्ह । आअत् तूम् पस्चअेत अप-बरोइश् दस-गाइम् हच नॅरॅब्यो अषवब्यो । वीसत-गाइम्[3] हच आथ्रत् । थ्रिसत-गाइम् हच अपत् । प्ंचासत-गाइम् हच बरॅस्मन्[4] फ़्रस्तइर्यात् ॥ ४ ॥

आअत् अथ मघॅम् अव-कनोइश् दिश्तीम् ख़्रूज़्दिस्मे[1] वीतस्तीम् वरॅदुस्मे पइति दिम् आबरोइश् । अथ इमाँ[2] वचो फ़्रम्रुयाो वारॅथ्रघ्नीश्[3] ज़रथुश्त्र । †अत् अष्याइ[4] अषा मज़्दाो[5] उर्वराो वक्षत् ॥ ५ ॥

क्षथ्राइ वइर्याइ पइरि-करॅम् पइरि-कारयोइश् तिष्रो[1] यत् वा क्ष्वश् यत् वा नव अहुनॅम्च वइरीम् फ़्रस्रावयोइश् तिष्रो[1] यत् वा क्ष्वश् यत् वा नव ॥ ६ ॥

रुवाब्य[1] मघॅम् अव-कनोइश् निश्तर-नअेमात्[2] न्मानहे । अवत् अइपि यथ कसिश्तहे अॅरॅज़्वो फ़्रतॅमॅम् लिथिषिश् । पइति-दिम् आबरोइश् । अथ

(2) 1. West, HJ, Antia : अस्त्वइति 2. West, HJ, Antia : °राज़येइते 3. West & Antia : °बरॅन्ति; Sp & HJ : °बरॅ्ंति 4. West, HJ, Antia : °तओषयेइति 5. West, Sp, HJ, Antia : उनाह्व (3) 1. West, Sp, HJ, Antia : अओजइति 2. West & Antia : निज़्गॉन्हॅन्ति ; HJ : निज़्गङ्हॅ्ंति (4) 1. West, HJ, Antia : अस्त्वइति 2. West, Sp, HJ, Antia : °बरॅनङ्ह 3. Sp : वीसइति-गाइम् 4. Geld : बरॅस्मॅन् (5) 1. West, Sp, HJ, Antia : ख़्रओज़्दिस्मे 2. Sp : इमाँम् 3. Sp : वारॅथ्रघ्निश् † Cf. Yasna Hā 48 · 6. 4. Sp : अष्या 5. Sp : मज़्दा (6) 1. West, Sp, HJ, Antia : तिषरो (7) 1. Sp : रुवाब्य 2. Sp : निश्तरॅ°

इमाँ[3] वचो फ़स्रुयाो वारॅथघ्नीश् ज़रथुश्त्र । *अषा वोहू मनङ्हा या स्रुये परॅ मगओनो ॥ ७ ॥

क्षथ्राइ वइर्याइ पइरि-करॅम् पइरि-कारयोइश् तिष्रो[1] यत् वा क्ष्वश् यत् वा नव अहुनॅम्च वइरीम् फ़स्रावयोइश् तिष्रो[1] यत् वा क्ष्वश् यत् वा नव ॥ ८ ॥

पइति ते मॅरॅघ[1] अषो-ज़ुश्त इमाो स्र्वाो वअेधयेमि । इमाो स्र्वाो आवअेधयेमि । इमाोसॅ-ते स्र्वाो मॅरॅघ[1] अषो-ज़ुश्त ह्यारॅ अर्श्तयस्च करॅतयस्च थन्वरॅच[2] इषवस्च अॅरॅज़िफ़्यो-परॅन असनस्च[3] फ़्रदक्ष्न्य[4] पइति दअेव[5] माज़न्याँन्[6] ॥ ९ ॥

येज़ि नोइत् पइति-वअेधयेइंति[1] ताो स्र्वाो पस्चअेत बुन् माज़इन्यनाँम् दअेवनाँम् अर्श्तयस्च करॅतयस्च थन्वरॅच[2] इषवस्च अॅरॅज़िफ़्यो-परॅन असनस्च[3] फ़्रदक्ष्न्य[4] पइति दअेव[5] माज़न्याँन्[6] ॥ १० ॥

वीस्पे द्रवंतो तनु-द्रुजो यो[1] अदॅरॅतो-ल्कअेषो । वीस्पे अदॅरॅतो-ल्कअेषो यो[1] अस्रओषो । वीस्पे अस्रओषो यो[1] अनषवनो । वीस्पे अनषवनो यो[1] तनु-पॅरॅथो ॥

अॅषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अॅषॅम् ॥ ११ ॥

---

3. Sp : इमाँम् *Yasna Hā 33 · 7. Cf. Gathic reading : मगाउनो (8) 1. West, Sp, HJ, Antia : तिषरो (9) 1. West, HJ, Antia : मरॅघ 2. Sp : थ्नवरॅच 3. West, Sp, HJ, Antia : अस्नच 4. Sp : फ़्रदक्षइन्य 5. Geld & Sp : दअेवो 6. West, Sp, HJ, Antia : माज़इन्याँन् (10) 1. Sp : °वअेधयंति 2. Sp : थ्नवरॅच 3. West, Sp, HJ, Antia : अस्नच 4. Sp : फ़्रदक्षइन्य 5. Geld & Sp : दअेवो 6. West, HJ, Antia : माज़इन्याँन् (11) 1. West HJ, Antia : योइ

फ़क्र्त् १८

परवो' ज़ी मश्याक उइति म्रओत् अहुरो मज़्दाो आइ अषाउम् ज़रथुश्त्र । पइति-दानॅम् अइनीम्[2] बरइति अनइव्र्यास्तो दअेनाँम् दिव्र्ज़त् हच आथ्रव सङ्हइते[3] ।

मा दिम् म्रुयाो आथ्रवनॅम्
उइति म्रओत् अहुरो मज़्दाो
आइ अषाउम् ज़रथुश्त्र ॥ १ ॥

ख़्रफ़्स्त्रघ्नॅम् अइनीम्[1] बरइति अनइव्र्यास्तो दअेनाँम् दिव्र्ज़त् हच आथ्रव सङ्हइते[2] । मा दिम् म्रुयाो आथ्रवनॅम् उइति म्रओत् अहुरो मज़्दाो आइ अषाउम् ज़रथुश्त्र ॥ २ ॥

उर्वराँम् अइनीम् बरइति अनइव्र्यास्तो दअेनाँम् दिव्र्ज़त् हच आथ्रव सङ्हइते । मा दिम् म्रुयाो आथ्रवनॅम् उइति म्रओत् अहुरो मज़्दाो आइ अषाउम् ज़रथुश्त्र ॥ ३ ॥

अश्त्राँम् मइरीम् काषयेइति अनइव्र्यास्तो दअेनाँम् दिव्र्ज़त् हच आथ्रव सङ्हइते । मा दिम् म्रुयाो आथ्रवनॅम् उइति म्रओत् अहुरो मज़्दाो आइ अषाउम् ज़रथुश्त्र ॥ ४ ॥

यो सअेते हउर्वाँम् तरस्च क्षपनॅम् अयज़्ज़म्नो अस्नावयो अमरो अॅवॅरॅज़्यो असिक्ष्नो असाचयो जयाइ चिन्वत् उश्तानॅम् दिव्र्ज़त् हच आथ्रव सङ्हइते । मा दिम् म्रुयाो आथ्रवनॅम् उइति म्रओत् अहुरो मज़्दाो आइ अषाउम् ज़रथुश्त्र ॥ ५ ॥

तॅम् दिम् म्रुयाो आथ्रवनॅम्
उइति म्रओत् अहुरो मज़्दाो
आइ अषाउम् ज़रथुश्त्र

(1) 1. Sp : पउर्वो 2. Sp : अइनॅम् 3. Sp : सङ्हइति (2) 1. Sp : अइनॅम्
2. Sp : सङ्हइति

यो* हउरवाँम् तरस्च क्षपनॅम् ख़्रतूम् पॅरॅसात् अषवनॅम् आँज़ो-बूजिम्[1] ख़्रज़्दाँम् चिन्वत्-पॅरॅतूम् हवङ्हो-दाँम्[2] अहु-नासॅम्[3] अध-नासॅम्[3] वहिश्त-नासॅम्[3] वहिश्तहे अङ्हॅउश् ॥ ६ ॥

पइति माँम् अॅरॅज़्वो पॅरॅसङ्ह
यिम् दध्वाोङ्हॅम् स्पॅनिश्तॅम्च
वअेधिश्तॅम्च पइति-वचिश्तॅम्च पर्श्तॅम् अवथ ते अङ्हत् वङ्हो[1]
अवथ अङ्हाो[2] स्पन्याो[3]
येज़ि माँम् पइति-पॅरॅसाोङ्हे ॥ ७ ॥

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् । अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । का अस्ति इथ्येजो[1] मरॅषओनो ॥८॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । अध दअेन दिस्यात् स्पितम ज़रथुश्त्र यो थ्रिज़रॅमअेम् रतूम् अइव्याोङ्हाँम् नोइत् अइव्यास्ति नोइत् गाथाो स्रावयेइति नोइत् आपो वङ्हीश् यज़इति[1] ॥ ९ ॥

यस्च मे अअेतॅम् नरॅम् आँज़ो अवि अव-गॅरॅसॅम् रवोहु पइति उज़्जारयत् । नोइत् वङ्हो[1] अह्मात् श्यओथ्नॅम् वॅरॅज़्येइति यथ यत् हे पाँस्तो-फ्रथङ्हॅम् कमॅरॅधॅम् कॅरॅनुयात् ॥ १० ॥

अअेवहे ज़ी अषओघहे[1] अघहे अनषओनो ज़ानु-द्राजाो[2] अस्ति आफ्रितिश् द्वयाो[3] हिज़्नु-द्राजाो थ्रयाँम् नअेध-चिश् चथ्वारो ख़्वतो ज़वः॒तॅ[4] ॥ ११ ॥

यो अअेवहे अषओघहे[1] अघहे अनषओनो हओमहे हुतहे दधाइति उसॅफ़्रितिनाँम् वा म्यज़्दनाँम्[2] नोइत् वङ्हो[3] अह्मात् श्यओथ्नॅम् वॅरॅज़्येइति यथ

(6) *Sp : [सइते] after यो 1. West, Sp, HJ, Antia : °बूजॅम् 2. Sp : हवङ्हुदाँम् 3. Antia : °नाशॅम् instead of °नासॅम् in all places (7) 1. West, HJ, Antia : वञ्हो 2. Geld : अङ्हाइ Sp : अइञ्हाइ 3 Sp : स्पन्याइ (8) Sp : इथ्येजो (9) 1. West, Sp, HJ, Antia : यज़ाइते (10) 1. West, HJ, Antia : वञ्हो (11) 1. West, Sp, HJ, Antia : अषवघहे ; Geld-k_1 : अषवघ्नहे. P V. translates this word by *Ahrmōγ* as if the Avesta word is अषॅमोघहे 2. Sp : °द्राजो 3. Sp : दुयाो 4. West, & Antia : ज़वन्ति ; Sp & HJ : ज़वः॒ति (12) 1. West, Sp, HJ, Antia : अषवघहे ; Geld-Mss : अषवघ्नहे. See note in para 11 2. Geld : म्येज़्दिनाँम् 3. West, HJ, Antia : वञ्हो

यत् हज़ङ्रो-अस्पाँम्[4] हअेनाँम्[5] अवज़्नोइत्[6] माज़्दयस्नीश्[7] अवि[8] वीसो जन्यात् नॅरॅश्[9] पर गाँम् अज़्नोइत् वरॅताँम् ॥ १२ ॥

पइति माँम् अॅरॅज़्वो पॅरॅसङ्ह यिम् दध्वाोङ्हॅम् स्पॅनिश्तॅम्च वअेधिश्तॅम्च पइति-वचिश्तॅम्च पर्ॅश्तॅम् अवथ ते अङ्हत् वङ्हो[1] अवथ अङ्हो[2] स्पन्यो[3] येज़ि माँम् पइति[4]-पॅरॅसाोङ्हे ॥ १३ ॥

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् । अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातर् गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । को अस्ति स्रओषहे अष्येहे तएमहे तनु-माँथ्रहे दर्षि-द्रओश् आहूइर्येहे स्रओषावरॅज़्नो ॥ १४ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । मॅरॅघो[1] यो परो-दर्श् नाँम स्पितम ज़रथुश्त्र यिम् मश्याक अवि दुज़्वचङ्हो कहर्कतास् नाँम अओजइते[2] । आअत् हो मॅरॅघो[1] वाचिम् बरइति उप उषाोङ्हॅम् याँम् सूराँम् ॥ १५ ॥

उसॅहिश्तत मश्याक स्तओत अषॅम् यत् वहिश्तॅम् नीस्त[1] दअेव[2] । अअेष वो द्वरइति[3] बूश्याँस्त[4] दरॅघो-गव । हा वीस्पॅम् अहूम् अस्त्वन्ॅतॅम्[5] हकत् रओचङ्हाँम्[6] फ्रघ्रातो निएन्वद्येइति । एन्रफ्स दरॅघो मश्याक नोइत् ते सचइते[7] ॥ १६ ॥

मा थ्रयाँम् वहिश्तनाँम् अइव्रिथ्यो बुयत हुमतहेच मनङ्हो हूएतहेच वचङ्हो ह्वर्ॅश्तहेच श्यओथ्नहे । थ्रयाँम् अचिश्तनाँम् अइव्रिथ्यो बुयत दुश्मतहेच मनङ्हो दुज़ूएतहेच वचङ्हो दुज़्वर्ॅश्तहेच श्यओथ्नहे ॥ १७ ॥

आअत् मे पओइर्याइ थ्रिष्वाइ क्षफ्ने आतर्श् अहुरहे मज़्दाो न्मानहे न्मानो-पइतीम् यासइति ॥ १८ ॥

4. Sp : °अस्पनाँम् 5. Sp drops हअेनाँम् 6. West, Sp, HJ, Antia : अवाज़्नोइत्
7. Sp : माज़्दयस्नोइश् 8. HJ : अव 9. West, HJ, Antia : नॅरॅउश्; Sp : नरॅउश्
(13) 1. West, HJ, Antia : वङ्हो 2. Geld : अङ्हाइ ; Sp : अइन्हाइ 3. Sp : स्पन्याइ
4. Antia drops पइति (15) 1. West, HJ, Antia : मॅरॅघो 2. West, Sp, HJ, Antia : अओजइति (16) 1. West, HJ, Antia : निस्त ; Sp : निश्त 2. Sp : दअेवो
3. West, HJ, Antia : द्वरइते 4. West, Sp, HJ, Antia : बूष्याँस्त 5. West & Antia : अस्त्वन्तॅम् 6. West, HJ, Antia : रओचॅनॅम्; Sp : रओचङ्हॅम् 7. West, Sp, HJ, Antia : सचइति

अवङ्हे[1] न्मानहे न्मानो-पइते उसॅहिश्त । अइवि वस्त्र योङ्हयङ्ह । फ्रा ज़स्त स्नयङ्ह । आ अएस्माँ[2] यासङ्ह[3] । अवि माँम् बर । पइति माँम् रओचय अएस्मनाँम् यओज़्दातनाँम् फ्रस्नातअइब्य ज़स्तअइब्य । अव[4] मे आज़िश् दएवो-दातो परोइत् पइरिथ्नॅम् अङ्हाँम् अव-दॅरॅनाँन्[5] सदयेइति ॥१९॥

आअत् मे बित्याइ थ्रिष्वाइ क्षफ़्ने आतर्श् अहुरहे मज़्दाो वास्त्रीम् फ़्षुयऽतॅम् यासइति[1] ॥ २० ॥

अवङ्हे[1] फ़्षुय वास्त्र्य उसॅहिश्त । अइवि वस्त्र योङ्हयङ्ह । फ्रा ज़स्त स्नयङ्ह । आ अएस्माँ[2] यासङ्ह[3] । अवि माँम् बर । पइति माँम् रओचय अएस्मनाँम् यओज़्दातनाँम् फ्रस्नातअइब्य ज़स्तअइब्य । अव[4] मे आज़िश् दएवो-दातो परोइत् पइरिथ्नॅम् अङ्हाँम् अव-दॅरॅनाँन्[5] सदयेइति ॥ २१ ॥

आअत् मे थ्रित्याइ थ्रिष्वाइ क्षफ़्ने आतर्श् अहुरहे मज़्दाो स्रओषॅम् अषीम् यासइति । अवङ्हे[1] आइ स्रओष अष्य हुरओध । आअत् माँम् कॅम्चित्[2] अङ्हैउश् अस्त्वतो अएस्मनाँम् पइति बरइति यओज़्दातनाँम् फ्रस्नातअइब्य ज़स्तअइब्य । अव[3] मे आज़िश् दअवो-दातो परोइत् पइरिथ्नॅम् अङ्हाम् अव-दॅरॅनाँन्[4] सदयेइति ॥ २२ ॥

आअत् हो स्रओषो अष्यो अओम् मॅरॅघॅम्[1] फ्रघारयेइति[2] परो-दर्श् नाँम स्पितम ज़रथुश्त्र यिम् मश्याक अवि दुज़्वचङ्हो कह्रूकतास् नाँम अओजइते[3] । आअत् हो मॅरॅघो[4] वाचिम् बरइति उप उषोङ्हॅम् याँम् सूराँम् ॥ २३ ॥

(19) 1. Geld & Sp : अवइञ्हे 2. Sp : अएस्माँम् 3. Sp : यासयङ्ह 4. West, Sp HJ, Antia : अवि 5. West, HJ, Antia : °दरॅनाँन्; Sp : °दॅरॅनाँम् (20) 1. Geld-Mss : यज़इति (21) 1. Geld & Sp : अवइञ्हे 2. Sp, : अएस्माँम् 3. Sp : यासयङ्ह 4. West, Sp, HJ, Antia : अवि 5. West, HJ, Antia : °दरॅनाँन् Sp : °दॅरॅनाँम् (22) 1. Geld & Sp : अवइञ्हे 2. West, Sp, HJ, Antia : काँम्चित् 3. West, Sp, HJ, Antia : अवि 4. West, HJ, Antia : °दरॅनाँन्; Sp : °दॅरॅनाँम् (23) 1. West, HJ, Antia : मरॅघॅम् 2. Sp : फ्रघ्रायेइति 3. West, Sp, HJ, Antia : अओजइति 4. West, Sp, HJ, Antia : मरॅघो

उसॅहिश्तत मश्याक स्तओत अषॅम् यत् वहिश्तॅम् नीस्त[1] दअेव[2] अअेष वो द्वरइति[3]। बूश्याँस्त[4] दरॅघो-गव्र हा वीस्पॅम् अहूम् अस्त्वन्‌तॅम्[5] हकत् रओचङ्हाँम्[6] फ़्रघातो निख़्वब्दयेइति। ख़्वफ़्स दरॅघो मश्याक नोइत् ते सचइते[7] ॥ २४ ॥

मा थ्रयाँम् वहिश्तनाँम् अइव्रिथ्यो बुयत हुमतहेच मनङ्हो हूख़्तहेच वचङ्हो ह्वर्‌श्तहेच श्यओथ्नहे। थ्रयाँम् अचिश्तनाँम् अइव्रिथ्यो बुयत दुश्मतहेच मनङ्हो दुज़ूख़्तहेच वचङ्हो दुज़्वर्‌श्तहेच श्यओथ्नहे ॥ २५ ॥

आअत् अओषेते[1] हख हष[2] अन बरॅज़िश् सयम्ननाँम्[3]। उसॅहिश्त-तू व्यारयेइते[4] माँम् यतारो पउर्वो[5] उसॅहिश्तइति पराइति वहिश्तहे अङ्हैउश्। यतारो पउर्वो[5] आथ्रे अहुरहे मज़्दाो अअेस्मनाँम् पइति-बरइति यओज़्दातनाँम् फ़्रस्नातअेइब्य ज़स्तअेइब्य। अथ्राइ आतर्श् आफ़्रीनात् क्ष्नूतो अधविश्तो हघ्‌धङ्हुम् ॥ २६ ॥

*उप थ्वा हक्षोइत् गॅउश् वाँथ्व
उप वीरनाँम् पोउरुतास्
उप थ्वा वॅरॅज़्वतच मनो
वॅरॅज़्वतिच हक्षोइत् अङ्ह
उर्वाक्ष्-अङ्ह गय जिघअेश
ताो क्षपनो याो ज्वाहि।
इमत् आथ्रो आफ़्रिवनॅम्
यो[1] अथ्राइ अअेस्मॅम् बरइति
हिकूश्[2] रओचस्-पइरीश्तॅम्[3]
अषहे बॅरॅज यओज़्दाताँ[4] ॥ २७ ॥

(24) 1. West, HJ, Antia : निस्त; Sp : निश्त; 2. Sp : दअेवो 3. West, HJ, Antia : द्वरइते 4. West, Sp, HJ, Antia : बूष्याँस्त 5. West, HJ, Antia : अस्त्वन्तॅम् 6. West, HJ, Antia : रओचनॅम् ; Sp : रओचङ्हॅम् 7. West, Sp, HJ, Antia : सचइति (26) 1. Sp : अओषइते 2. Sp : हष 3. Sp : सयमननाँम् 4. Sp : व्यारयेइति 5. West, Sp, HJ, Antia : पओउर्वो (27) * Cf. Yasna 62 · 10 1. Sp : योइ 2. Sp : हिकुश् 3. West, Sp, HJ, Antia : °पइरिश्तॅम् 4. West, HJ, Antia : यओज़्दाताँम् ; Sp : यओज़्दातनाँम्

यस्च मे अएते मॅरॅघ[1] स्पितम ज़रथुश्त्र मिथ्वन स्त्रिच नइर्यॅश्च नइरे अषओने अषय वङ्हुय[2] पर-दथत् । न्मानॅम् हो मन्यएत[3] पर-दथो सतो-स्तूनॅम् हज़ङ्रो-फ़स्चिॅ॰बनॅम्[4] बएवरॅ-मिश्तॅम्[5] बएवरॅ-वएधयनॅम् ॥ २८ ॥

यस्च मे अएतहे मॅरॅघहे[1] यत् परो-दर्षहे तनुमज़ो गॅउश् दथत् । नोइत् दिम् यव अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो बितीम् वाचिम् पइति-पॅरॅसॅम्नो ब्व[2] । फ़्रष फ़्रयाइ वहिश्तॅम् आ अहूम् आ ॥ २९ ॥

स्रओषो अष्यो द्रुजिम्[1] अपॅरॅसत्
अपयूख़्तात् पइति वज़्रात्
द्रुख़्श् अख़्ाथ्रे ॲवॅरॅज़िके
तूम् ज़ी अएव वीस्पहे अङ्हॅउश् अस्त्वतो अनइर्‍यास्तिश् हुनहि ॥३०॥

आअत् हे हा पइति-दवत या दएवि[1] द्रुख़्श् । स्रओष अष्य हुरओध नव अज़ॅम् वीस्पहे अङ्हॅउश् अस्त्वतो अनइर्‍यास्तिश् हुनामि । हॅ॰ति बाघ[2] मावयचित्[3] चथ्वारो अर्षान ॥ ३१ ॥

ते मॉम् अवथ वॅरॅनॅ॰ते[1]
यथ अन्याोस्चित् अर्षानो
अवि क्ष्नुद्राो[2] क्षथ्रिष्व हॉम्-वॅरॅनवइ॰ति[3] ॥ ३२ ॥

स्रओषो अष्यो द्रुजिम्[1] अपॅरॅसत् अपयूख़्तात् पइति वज़्रात् । द्रुख़्श् अख़्ाथ्रे ॲवॅरॅज़िके को ते अएतएषॉम् अर्ष्नाॅम् पओइर्यो ॥ ३३ ॥

आअत् हे हा पइति-दवत या दएवि[1] द्रुख़्श् । स्रओष अष्य हुरओध हो बा मे अएतएषॉम् अर्ष्नॉम् पओइर्यो यत् ना कस्विकॉम्चिन योङ्हुयनॉम् अवॅरॅतनॉम् नइरे अषओने जस्त अषय वङ्हुय[2] नोइत् दधाइति ॥ ३४ ॥

(28) 1. West; HJ, Antia : मॅरॅघ 2. Sp : वङ्ह्य 3. Antia : मइन्यएत 4. West & Antia : फ़्रस्चिन्‌बनॅम् 5. Sp : °मिश्‌दॅम् (29) 1. West, HJ, Antia : मॅरॅघहे 2. Geld-Mss बव (30) 1. West, Sp, HJ, Antia : द्रुजॅम् (31) 1. Sp : दएवी 2. Sp : बात् 3. Sp : मावयस्चित्; Geld-Mss मावोयचित् (32) 1. West, HJ, Antia : वॅरॅन्वइश्ते Sp : वॅरॅन्वइ॰ति 2. West, HJ, Antia : क्ष्नुद्रे 3. West, HJ, Antia : °वॅरॅन्वइ॰ते Sp : °वॅरॅन्वइ॰ति (33) 1. West, Sp, HJ, Antia : द्रुजॅम् (34) 1. Sp : दएवी 2. Sp : वङ्ह्य

हो माँम् अवथ वॅरॅनूइति[1] यथ अन्यारोस्चित् अर्षानो अवि क्षुद्रो[2] क्षथ्रिष्व हाँम्-वॅरॅनवइ़ॅति[3] ॥ ३५ ॥

स्रओषो अष्यो द्रुजिम्[1] अपॅरॅसत् अपयूख्तात् पइति वज़्रात् । द्रुक्ष् अख्वाथे अॅवॅरॅज़िके चिश् अज़्हे[2] अस्ति उज़्वरॅज़्रॅम् ॥ ३६ ॥

आअत् हे हा पइति-दवत या दअेवि[1] द्रुक्ष् । स्रओष अष्य हुरओध अओम् अज़्हे[2] अस्ति उज़्वरॅज़्रॅम् । यत् ना कस्विकाँम्चित्[3] याेङ्हुयनाँम् अवरॅतनाँम् नइरे अषओने अजस्त अषय वङ्हुय[4] दधाइति ॥ ३७ ॥

हो माँम् अवथ वॅरॅनाँन्[1] निजइ़ॅति यथ वॅह्र्को चथ्ब्रॅ-ज़ङ्ग्रो बरॅथ्यात् हच पुथ्रॅम् निज़्दरॅ-दइ़र्यात् ॥ ३८ ॥

स्रओषो अष्यो द्रुजिम्[1] अपॅरॅसत् अपयूख्तात् पइति वज़्रात् । द्रुक्ष् अख्वाथे अॅवॅरॅज़िके को ते अअेतअेषाँम् अरॅष्नाँम् वित्यो ॥ ३९ ॥

आअत् हे हा पइति-दवत या दअेवि[1] द्रुक्ष् । स्रओष अष्य हुरओध हो बा मे अअेतअेषाँम् अरॅष्नाँम् वित्यो । यत् ना पउर्वॅ[2] फ्रब्द फ्रब्दो-द्राजो फ्रमअेजइति ॥ ४० ॥

हो माँम् अवथ वॅरॅनूइति[1] यथ अन्यारोस्चित् अर्षानो अवि क्षुद्रो[2] क्षथ्रिष्व हाँम्-वॅरॅनवइ़ॅति[3] ॥ ४१ ॥

स्रओषो अष्यो द्रुजिम् अपॅरॅसत् अपयूख्तात् पइति वज़्रात् । द्रुक्ष् अख्वाथे अॅवॅरॅज़िके चिश् अज़्हे अस्ति उज़्वरॅज़्रॅम् ॥ ४२ ॥

आअत् हे हा पइति-दवत या दअेवि द्रुक्ष् । स्रओष अष्य हुरओध अओम् अज़्हे अस्ति उज़्वरॅज़्रॅम् । यत् ना पस्च यत् उसॅहिश्तात् थ्रिगाइम् । थ्रिश् अषॅम्

(35) 1. West, HJ, Antia : वॅरॅनूइते　Sp : वॅरॅन्वइति　2. West, HJ, Antia : क्षुद्रे　3. West, HJ, Antia : °वॅरॅन्वइ़ॅते　Sp : °वॅरॅन्वइ़ॅति　(36) 1. West, Sp, HJ, Antia : द्रुजॅम्　2. Geld अइज़्हे ; Sp : अज़्हे　(37) 1. Sp : दअेवी　2. Geld अइज़्हे; Sp : अज़्हे　3. Antia : कस्विकाम्चिन　4. Sp : वङ्हुय　(38) 1. Sp : वॅरॅनाँम्　(39) 1. West, Sp, HJ, Antia : द्रुजॅम्　(40) 1. Sp : दअेवी　2. Sp : पओउर्वॅ　(41) 1. West, HJ, Antia : वॅरॅनूइते ; Sp : वॅरॅन्वइति　2. West, Hj, Antia : क्षुद्रे　3. West, HJ, Antia : °वॅरॅन्वइ़ॅते ; Sp : °वॅरॅन्वइ़ॅति

उप-स्तुयात् । बिश् हुमतनाँम् । थ्रिश् हुक्षथ्रोतॅमाइ । चथ्वारो अधात् अहुनॅम् वइरीम् फ्रस्रावयोइत्[1] । येञ्हे हाताँम् फ्रायज़ाइते ॥ ४३ ॥

हो माँम् अवथ वॅरॅनाँन् निजइंᵕति यथ वॅहर्को चथ्वरॅ-ज़ंᵕग्रो वरॅध्यात् हच पुथ्रॅम् निज़्दरॅ-दइर्यात् ॥ ४४ ॥

स्रओषो अष्यो द्रुजिम् अपॅरॅसत् अपयूख़्तात् पइति वज़्रात् । द्रुक्ष् अख़्त्राथ्रे ॲवॅरॅज़्ज़िके को ते अऐतऐषाँम् अर्ष्नाँम् थ्रित्यो ॥ ४५ ॥

आअत् हे हा पइति-दवत या दऐवि द्रुक्ष् । स्रओष अष्य हुरओध हो बा मे अऐतऐषाँम् अर्ष्नाँम् थ्रित्यो । यत् ना ख़्वस्रो क्ष्नुद्रो फ्रा-रओधयेइते[1] ॥ ४६ ॥

हो माँम् अवथ वॅरॅनूइति यथ अन्यास्चित्[1] अर्षानो अवि क्ष्नुद्रो क्षथ्रिष्व हाँम्-वॅरॅनवइंᵕति ॥ ४७ ॥

स्रओषो अष्यो द्रुजिम् अपॅरॅसत् अपयूख़्तात् पइति वज़्रात् । द्रुक्ष् अख़्त्राथ्रे ॲवॅरॅज़्ज़िके चिश् अञ्हे अस्ति उज़्वरॅज़्ज़ॅम् ॥ ४८ ॥

आअत् हे हा पइति-दवत या दऐवि द्रुक्ष् । स्रओष अष्य हुरओध अओम् अञ्हे अस्ति उज़्वरॅज़्ज़ॅम् यत् ना पस्च यत् ख़्वफ़्नाध[1] फ्रबूइध्यम्नो[2] । थ्रिश् अषॅम् उप-स्तुयात् । बिश् हुमतनाँम् । थ्रिश् हुक्षथ्रोतॅमाइ । चथ्वारो अधात् अहुनॅम् वइरीम् फ्रस्रावयोइत्[3] । येञ्हे हाताँम् फ्रायज़ाइते ॥ ४९ ॥

हो माँम् अवथ वॅरॅनाँन् निजइंᵕति यथ वॅहर्को चथ्वरॅ-ज़ंᵕग्रो वरॅध्यात् हच पुथ्रॅम् निज़्दरॅदइर्यात् ॥ ५० ॥

आअत् अओषेते[1] स्पॅंᵕतयाइ[2] आर्मैतैऐ । स्पॅंᵕत[3] आर्मइते इमॅम् ते नरॅम् निस्रिनओमि[4] । इमॅम् मे नरॅम् निस्रारयाो[5] उप सूराँम् फ्रषो-कॅरॅतीम् वीदुश्-गाथॅम् वीदुश्-यस्नॅम् पइति-परूश्तो-स्रवङ्हॅम् माँज़्द्रॅम् हध-हुनरॅम् तनु-माँथ्रॅम् ॥ ५१ ॥

(43) 1. HJ & Antia : फ्रस्रावयो (46) 1. Sp : फ्रारओधयेइति ; HJ : फ्रारओधयेइते Antia : फ्रारओधयेते (47) 1. Sp : अन्यास्च (49) 1. West, Sp, HJ, Antia : ख़्वफ़्नात् 2. Sp : फ्रबुइध्यम्नो 3. HJ & Antia : फ्रस्रावयो (51) 1. Sp : अओषइते 2. Antia : स्पॅन्तयाइ 3. Antia : स्पॅन्त 4. West, HJ, Antia : निसॅरॅनओइमि 5. Geld-Mss निस्रारयात्

आअत् हे नाँम फ़्रदइथ्याो आत्रॅ-दातॅम् वा आत्रॅ-चिथॅम् वा आत्रॅ-ज़ॅंतूम् वा आत्रॅ-दङ्ग्यूम् वा काँम्चित् वा आत्रॅ-दातहे नाँम ॥ ५२ ॥

स्रओषो अष्यो द्रुजिम् अपॅरॅसत् अपयूख़्तात् पइति वज़्रात् । द्रुक्ष् अघ़्वाथ्रे अॅवॅरॅज़िके को ते अएतअेषाँम् अर्ष्नाँम् तूइर्यो ॥ ५३ ॥

आअत् हे हा पइति-दवत या दअेवि द्रुक्ष् । स्रओष अष्य हुरओध हो वा मे अएतअेषाँम् अर्ष्नाँम् तूइर्यो । यत् ना जहिक पस्च पंचदसीम् सरॅधॅम् फ़्रपतइति अनइर्‍यास्त वा अनब्दातो[1] वा ॥ ५४ ॥

पस्च तूइरीम् गामो-बॅरॅतीम् इषॅरॅ पस्चअेत वअेम् योइ[1] दअेव हकत् वअेम् अव-मिवामहि[2] हिज़्वस्च पिवस्च ।

†क्षयम्न पस्चअेत मॅरॅघॅंते[3] गअेथाो अस्त्वइतीश्[4] अषहे यथ ज़ॅंद[5]-यातुमॅंत-[5] मॅरॅंचीत[6] गअेथाो अषहे । ॥ ५५ ॥

स्रअेषो अष्यो द्रुजिम् अपॅरॅसत् अपयूख़्तात् पइति वज़्रात् । द्रुक्ष् अघ़्वाथ्रे अॅवॅरॅज़िके चिश् अञ्हे अस्ति उज़्वरॅज़्ॅम् ॥ ५६ ॥

आअत् हे हा पइति-दवत या दअेवि द्रुक्ष् । स्रओष अष्य हुरओध नअेचिश् अञ्हे अस्ति उज़्वरॅज़्ॅम् ॥ ५७ ॥

यत् ना जहिक पस्च पंचदसीम् सरॅधॅम् फ़्रपतइति अनइर्‍यास्त वा अनब्दातो[1] वा ॥ ५८ ॥

पस्च तूइरीम् गामो-बॅरॅतीम् इषॅरॅ पस्चअेत वअेम् योइ दअेव हकत् वअेम् अव-मिवामहि हिज़्वस्च पिवस्च ॥

(54) 1. Sp : अनब्दास्त (55) 1. Sp : यो 2. Sp : अवि° †Geldner inserts the sentence from क्षयम्न upto गयेथाो अषहे in square brackets with the remarks that this clause appears to be merely a quotation of the Pahlavi Version which both times has made its way into the text of JP1 & MF2. Sp. inserts only two words क्षयम्न पस्चअेत in square brackets. However he quotes the entire sentence क्षयम्न पस्चअेत......गअेथाो अषहे । HJ does not give the Pahlavi Version of this sentence without any remarks. Cf 59. 3. West & Antia : मॅरॅघॅन्ते ; Sp : मॅरॅघॅंति 4. Sp : अस्त्वइतिश् 5. West, HJ, Antia : ज़न्द यातुमॅन्त 6. West HJ; Antia : मॅरॅन्चन्ते Sp : मॅरॅंचइति (58) 1. Sp : अनब्दास्त

*क्षयम्न पस्चअेत मॅरॅघॅंऽते गअेथाो अस्त्वइतीश् अषहे यथ ज़ॅऽद यातुमॅऽत मॅरॅऽचीत गअेथाो अषहे ।। ५९ ।।

पइति माँम् अॅरॅज़्वो पॅरॅसङ्ह यिम् दध्वाोङ्हॅम् स्पॅनिश्तॅम्च वअेधिश्तॅम्च पइति-वचिश्तॅम्च परॅुतॅम् अवथ ते अङ्हत् वङ्हो[1] अवथ अङ्हाो[2] स्पन्याो[3] येज़ि माँम् पइति-पॅरॅसोङ्हे ।। ६० ।।

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । को थ्वाँम् यिम् अहुरॅम् मज़्दाँम् मज़िश्तयन्ति[1] इनओइति । को मज़िश्त त्वअेषङ्ह त्वअेषयेइति ।। ६१ ।।

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । जहि वा अषाउम् ज़रथुश्त्र यो क्ष्नुद्राो हाँम्-रअेथ्वयेइति दह्मनाँम् अदह्मनाँम्च दअेवयस्ननाँम् अदअेवयस्ननाँम्च तनु-पॅरॅथनाँम् अतनु-पॅरॅथनाँम्च ।। ६२ ।।

थ्रिषुम्[1] अपाँम् थ्रओतो-स्ताचाँम्[2] तखमनाँम् पइरिश्तयेइति पइति-दीति[3] ज़रथुश्त्र । थ्रिषुम्[1] उर्वरनाँम् उज़्जुक्ष्येऽतिनाँम्[4] स्रीरनाँम् ज़इरि-गओननाँम् वक्षाो अपयसइते पइति-दीति[3] ज़रथुश्त्र ।। ६३ ।।

थ्रिषुम्[1] स्पॅऽतयाो आर्मतोइश् वॅरॅनाो अपयसइते पइति-दीति[2] ज़रथुश्त्र । थ्रिषुम्[1] नर्श् अषओनो फ़्रायो-हुमतहे फ़्रायो-हूख़्तहे फ़्रायो-ह्वर्ॅश्तहे अमहेच वॅरॅथ्रघ्नहेच अषवस्तहेच अपयसइते पइति-पस्ति ज़रथुश्त्र ।। ६४ ।।

ताोस्च ते म्रओमि स्पितम ज़रथुश्त्र जाँथ्वाो-तर यथ अज़्यो क्ष्वअेवाोङ्हो[1] । यथ वा वॅहर्ॅकाोङ्हो स्नवङ्हवो[2] । यथ वा वॅहर्ॅकाँम् अज़्रो-दइधीम् गअेथाँम् अवि फ़्रपतइति । यथ वा वज़घाँम् हज़ङ्ह्रो-हुनाँम् आपॅम् अवि फ़्रपतइति ।। ६५ ।।

(59) *see note on para 55. (60) 1. West, HJ, Antia : वङ्हो 2. Geld अङ्हाइ Sp : अइङ्हाइ 3. Sp : स्पन्याइ (61) 1. West, HJ, Antia : मज़िश्तय इन्ति ; Sp : मज़िश्तयेइश्ते (63) 1. HJ & Antia : थ्रिषूम् 2. Sp : थ्रओश्तो° 3. Geld-Mss पइति-दीत, पइति-दीते 4. West, Sp, HJ, Antia : उज़्जुक्ष्येइतिनाँम् (64) 1. HJ & Antia : थ्रिषूम् 2. Geld-Mss पइति-दीत पइति-दीते (65) 1. Sp : क्ष्वइवाोङ्हो 2. West, HJ, Antia : स्नवङ्हवो

*पइति माँम् ॲरॅज़्वो पॅरॅसङ्ह यिम् दघ्वाोङ्हॅम् स्पॅनिश्तॅम्‌च वअेधिश्तॅम्‌च पइति-वचिश्तॅम्‌च पर्‌श्तॅम् अवथ ते अङ्हत् वङ्हो अवथ अङ्हाो स्पन्याो येज़ि माँम् पइति-पॅरॅसाोङ्हे ॥ ६६ ॥

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् । अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातॅरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । यो नाइरिकाँम् चिथ्रवइतीम् दक्ष्तवइतीम् वोहुनवइतीम् बओधो-वीध्वाो चिकिथ्वाो बओधङ्हइतीम्[1] वीथुषीम् अवि[2]-चिचिथुषीम् क्षुद्राो अवि फ़्रङ्हरॅज़इति ॥ ६७ ॥

कत् अह्रे अस्ति पइतितिश् । कत् अह्रे अस्ति आपॅरॅतिश् । कत् अअेतहे पइति वर्‌श्त श्यओथ्न चिचिथ्वाो अज़अेत ॥ ६८ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । यो नाइरिकाँम् चिथ्रवइतीम् दक्ष्तवइतीम् वोहुनवइतीम् बओधो-वीध्वाो चिकिथ्वाो बओधङ्हइतीम्[1] वीथुषीम् अवि-चिचिथुषीम्[2] क्षुद्राो अवि फ़्रङ्हरॅज़इति ॥ ६९ ॥

हज़ङ्हॅरॅम् अनुमयनाँम् फ़्राविनुयात्[1] वीस्पनाँम्‌च अअेतअेषाँम् पस्वाँम् अस्मनिवाो[2] ज़ओथ्र[3] आथ्रे अषय वङ्हुय[4] फ़्रबरोइत् । वाज़्व अइव्यो वङ्हिब्यो फ़्रबरोइत् ॥ ७० ॥

हज़ङ्हॅरॅम् वज़्यनाँम् अअेस्मनाँम् ख़्रओज़्द्वनाँम् हुषताँम्[1] पइरीश्तनाँम् आथ्रे अषय वङ्हुय[2] फ़्रबरोइत् । हज़ङ्हॅरॅम् वज़्यनाँम् अअेस्मनाँम् वरॅद्वनाँम् उर्वास्नयाो[3] वा वोहु[4]-गओनहे वा वोहु[4]-कॅरॅतोइश् वा हधानअेपतयाो वा काँम्‌चित् वा हुबओइधितॅमनाँम् उर्वरनाँम् आथ्रे अषय वङ्हुय[2] फ़्रबरोइत् ॥ ७१ ॥

(66) *Cf. Para 7 and 60 above. (67) 1. West, Sp, HJ, Antia : बओधङ्हइतीम् 2. West & Antia : अव°- (69) 1. West, Sp, HJ, Antia : बओधङ्हइतीम् 2. West and Antia : अव° (70) 1. West. HJ, Antia : फ़्रवनुयात् Sp : फ़्रविनुयात् 2. HJ : अफ़्स्मनिवाो 3. HJ & Antia : जओथ्रे 4. Sp : वङ्ह्य (71) 1. West, Sp, HJ, Antia : हुषतनाँम् 2. Sp : वङ्ह्य 3. Sp : उर्वास्न्याो 4. HJ : वोह्व°

हज़ङ्घरॅम् फ़्रस्तॅरॅतनाँम् बरॅस्मइने फ़्रस्तइर्यात् । हज़ङ्घरॅम् ज़ओथ्रनाँम् हओमवइतिनाँम् गओमवइतिनाँम् यओज़्दातनाँम् पइरिअङ्घहर्श्तनाँम्[1] दह्मो यओज़्दातनाँम् दह्मो-पइरिअङ्घहर्श्तनाँम्[1] हाँम्-इरिस्त[2] अऐतयाो उर्वरयाो या वओचे हथ्वानऐंपात अइऱ्याो वङ्घुहिब्यो अषय वङ्घहुय[3] फ़्रबरोइत् ॥ ७२ ॥

हज़ङ्घरॅम् अज़िनाँम् उदरो-थ्राँसनाँम्[1] अव-जन्यात् । दुये हज़ङ्घरे अन्यऐषाँम्चित् हज़ङ्घरॅम् वज़घनाँम् दाध्मइन्यनाँम् अव-जन्यात् । दुये हज़ङ्घरे उपापनाँम् हज़ङ्घरॅम् मओइरिनाँम् दानो-कर्षनाँम् अव-जन्यात् । दुये हज़ङ्घरे अन्यऐषाँम्चित् ॥ ७३ ॥

थ्रिसतॅम् फ़्रस्चिम्बननाँम्[1] फ़्रस्चिंबयोइत्[2] तरस्च आपो नावयाो हज़ङ्घरॅम् उपाज़ननाँम् उपाज़ोइत् अस्पहे अश्त्रय दुये हज़ङ्घरे स्रओषो-चरनय ॥७४॥

तत् अऽहे अस्ति पइतितिश् । तत् अऽहे अस्ति आपॅरॅतिश् । तत् अऐतहे पइति वर्श्त श्यओथ्न चिचिथ्वाो अज़अेत ॥ ७५ ॥

येज़ि अज़ाइते[1] तॅम् अहूम् पइथ्याइते[2] यिम् अषओनाँम् । येज़ि नोइत् अज़ाइते तॅम् अहूम् पइथ्याइते[2] यिम् द्रवताँम् । तॅमङ्घहऐनॅम् तॅमस्चिथ्रॅम् तॅमङ्घहॅम् ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ ७६ ॥

---

(72) 1. West & Antia : पइरिगहर्श्तनाँम् Sp : °पइरिङ्घहर्श्तनाँम् 2. Sp : °इरिश्त 3. Sp : वङ्हुह्य (73) 1. Sp : °थ्रुश्तनाँम् (74) 1. West & Antia : फ़्रस्चिन्बननाँम् ; Sp : फ़्रस्चिंबननाँम् 2. West, & Antia : फ़्रस्चिन्बयोइत् (76) 1. Sp : अज़इति, 2. West, Sp, Antia : पइथ्याइति

फ़्रकर्त् १९

अपाख़्तरत् हच नअेमात् अपाख़्तरअेइब्यो हच नअेमअेइब्यो फ़्रद्वरत् अङ्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को दअेवनाँम् दअेवो । उइति दवत हो यो दुश़्दाो अङ्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को । द्रुक्श् उप-द्वार मॅरॅंचङुह[1] अषाउम्[2-] ज़रथुश्त्र[-2] । द्रुक्श् हे पइरि-द्वरत् बूइति[3-] दअेवो[-3] इथ्येजो मर्षओनॅम् दवज़ाो[4] ॥ १ ॥

ज़रथुश्त्रो[1] अहुनॅम् वइरीम् फ़्रस्रावयत् । यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा । वङ्हॅउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हॅउश् मज़्दाइ । क्षथ्रॅम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् ॥ आपो वङ्हीश् फ़्रायज़अेत[2] वङ्हुयाो[3] दाइत्ययाो । दअेनाँम् माज़्दयस्नीम् फ़्रओरॅनअेत । द्रुक्श् हे स्तॅरॅतो[4] अप-द्वरत् बूइति[5-] दअेवो[-5] इथ्येजो मर्षओनॅम् दवज़ाो[6] ॥ २ ॥

द्रुक्श् हे पइति-दवत । स्कुतर अङ्र-मइन्यो नोइत् हे अओषो पइरि-वअेनामि स्पितमाइ ज़रथुश्त्राइ । पोउरु-ख़्वरॅनङ्हो अषव ज़रथुश्त्रो । ज़रथुश्त्रो मनङ्हो पइरि-वअेनात् । दअेव मे द्रवंतो दुश़्दाोङ्हो अओषॅम्[1] हॉम्-पॅरॅसॅंते[2] ॥ ३ ॥

उसॅहिश्तत् ज़रथुश्त्रो फ़्रषूसत्[1] ज़रथुश्त्रो । असरॅतो अक मनङ्ह ख़्रूज़्य[2] त्बअेषो-परॅश्तनाँम् असानो ज़स्त द्रज़िम्नो कतो-मसङ्हो हॅंति अषव ज़रथुश्त्रो विंदॅम्नो[3] दथुषो अहुराइ मज़्दाइ । क हे द्रज़हे[4] अज़्हाो[5] ज़्मो यत् पथनयाो स्करॅनयाो दूरअेपारयाो द्रॅज्य[6] पइति ज़्बरहि न्मानहे पोउरुषस्पहे ॥ ४ ॥

(1) 1. West, & Antia : मॅरॅन्चङुह　2. All Geld-Mss except JP1, MF2 अषव ज़रथुश्त्रो　3. West, HJ, Antia : बूइति-दअेवो　4. West, Sp, HJ, Antia : दओज़ाो; Geld-Mss दुश़्दाो　(2) 1. Sp : ज़रथुश्त्र　2. Geld-Mss फ़्रायज़अेश　3. Sp : वङुह्याो　4. West & Antia : स्तरॅतो　5. West, HJ, Antia : बूइति-दअेवो　6. West, Sp, HJ, Antia : दओज़ाो　(3) 1. West, HJ, Antia : अओषो　2. West & Antia : °पॅरॅसॅन्ते　(4) 1. West, Sp, HJ, Antia : फ़्रषुसत्　2. West, Sp, HJ : ख़्रुज़्य, Antia : ख़्रओज़्य　3. West, HJ, Antia : वन्दॅम्नो　4. West, Hj, Antia : द्रज़हि　5. Geld : अइज़्हाो; Sp : अज़्हाो　6. West, HJ, Antia : दॅरॅज्य

उज़्वअेधयत् ज़रथुश्त्रो अङ्ग्रॅम्[1] मइन्यूम् । दुज़्द अङ्ग्र मइन्यो जनानि दाँम दअेवो-दातॅम् जनानि नसुश् दअेवो-दातॅम् । जनानि पइरिकाँम् याँम् ॡनाँथइति यह्माइ उस्-ज़्रयाइते सओश्याँस्[2] वॅरॅथ्रज हच अपत् काँसओयात् उपस्तरत् हच नअेमात् उपस्तरअेइब्यो हच नअेमअेइब्यो ॥ ५ ॥

पइति अह्माइ अदवत दुज़्दामो अङ्ग्रो मइन्युश् । मा मे दाँम मॅरॅंचङ्ह[1] अषाउम् ज़रथुश्त्र । तूम् अहि पोउरुषस्पहे[2] पुथ्रो बरॅथ्यात् हच ज़ाविशि[3] । अप-स्तवङ्ह वङ्हीम् दअेनाँम् माज़्दयस्नीम् विंदाइ[4] यानॅम् यथ विंदत्[5] वध्रघनो[6] दख़्हुपइतिश्[7] ॥ ६ ॥

पइति अह्माइ अवपत यो स्पितामो ज़रथुश्त्रो । नोइत् हे अप-स्तवाने वङ्हीम् दअेनाँम् माज़्दयस्नीम् नोइत् अस्तच नोइत् उश्तानॅम्च नोइत् बओधस्च वी-उर्वीस्यात्[1] ॥ ७ ॥

पइति अह्माइ अवदत दुज़्दामो अङ्ग्रो मइन्युश् । कहे वच बनाइ कहे वच अप-यसाइ कन ज़्रय हुकॅरॅताोङ्हो मन दाँम अङ्ग्रो-मइन्युश् ॥ ८ ॥

पइति अह्माइ अवपत यो स्पितामो ज़रथुश्त्रो । हावनच तश्तच हओमच वच मज़्दो-फ़्रओख़्त । मन ज़्रय अस्ति वहिश्तॅम् । अन वच वनानि अन वच अप-यसाने अन ज़्रय हुकॅरॅताोङ्हो आइ दुज़्द अङ्ग्र मइन्यो । दथत् स्पॅंतो मइन्युश् । दथत् ज़्रूने[1] अकरने । फ़्रदथॅन् अमॅषाो[2] स्पॅंत हुक्षथ्र[3] हुधाोङ्हो ॥९॥

ज़रथुश्त्रो अहुनॅम् वइरीम् फ़्रस्रावयत् । यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा । वङ्हॅउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हॅउश् मज़्दाइ । क्षथ्रॅम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् । फ़्राम्रओत् अषव ज़रथुश्त्रो । तत् थ्वा पॅरॅसा ॲरॅश्[1]- मोइ वओचा अहुरा-[1] ॥ १० ॥

(5) 1. Hj & Antia : अङ्ग्रो 2. West, Sp, HJ, Antia : सओष्याँस् (6) 1. West & Antia : मॅरॅन्चङ्ह 2. West : पोउरुशस्पहे 3. Sp : ज़ाविषी 4. West & Antia : विन्दाइ 5. West & Antia : विन्दत् 6. Sp : वधघ्नो 7. Geld दङ्हुहु° Sp : दङ्हु° (7) 1. West, HJ, Antia : वी-उर्विस्यात् (9) 1. West : ज़्रुनि; HJ and Antia : ज़्रूनि, Sp : ज़्रवाने 2. Sp : अमॅषा 3. West, Sp, HJ, Antia : हुक्षथ्रा (10) 1. Geld अर्श् मे वओच अहुरा Sp : अर्श् मोइ वओचा अहुरा *Cf. Yasna 44 1.

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् । अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । द्रॅज्य[1] पइति ज़्वरहे अहुराइ मज़्दाइ वङ्हवे वोहु-मइते[2] आोङ्हानो अषाइ वहिश्ताइ क्षथ्राइ वइर्याइ स्पॅ॰तयाइ आर्मैतैअे ॥ ११ ॥

कुथ हीश्[1] अज़ॅम् कॅरॅनवानि हच अवङ्हात्[2] द्रुजत् हच दुज़्द अङ्र मइन्यो । कुथ हाँम्-रअेथ्वॅम् कुथ पइति-रअेथ्वॅम् । कुथ नसुश् अपयसाने हच अवङ्हात्[2] वीसत् यत् माज़्दयस्नोइत् । कुथ नरॅम् अषवनॅम् यओज़्दथानि कुथ नाइरिकाँम् अषओनीम् यओज़्दाथ्रॅम् बरानि ॥ १२ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । निज़्बयङ्‌ह तू ज़रथुश्त्र वङ्‌हीम् दअेनाँम् माज़्दयस्नीम् । निज़्बयङ्‌ह तू ज़रथुश्त्र अवअेन्[1] अमॅषाो स्पॅ॰त अवि हप्तो-कर्ष्वइरीम् ज़ाँम् । निज़्बयङ्‌ह तू ज़रथुश्त्र थ्वाषहे ख़्वधातहे ज़्वानहे अकरनहे वयओश् उपरो-कइर्येहे । निज़्बयङ्‌ह तू ज़रथुश्त्र वातो तष्मो मज़्दधातो । <* निज़्बयङ्‌ह > स्पॅ॰त < आर्मइतिश् > स्रीर दुग्ध अहुरहे मज़्दाो ॥ १३ ॥

निज़्बयङ्‌ह तू ज़रथुश्त्र फ़्रवषीम्[1] मन यत् अहुरहे मज़्दाो । अवाँम् याँम् मज़िश्ताँम्च वहिश्ताँम्च स्रअेश्ताँम्च ख़्रओज़िदिश्ताँम्च ख़्रथ्विश्ताँम्च हुकॅरॅप्तमाँम्च अषात् अपनोतॅमाँम्च । येङ्‌हे उर्वं माँथ्रो स्पॅ॰तो । ख़्वतो निज़्बयङ्‌ह ज़रथुश्त्र इमत् दाँम यत् अहुरहे मज़्दाो ॥ १४ ॥

वक्षॅम्[1] मे असाँसत् ज़रथुश्त्रो । निज़्बयेमि अहुरो मज़्दाो अषव *दाँमि-दातॅम्[2] । निज़्बयेमि मिथ्रॅम् वोउरु-गओयओइतीम् हुज़अेनॅम् ख़्वरॅनङ्‌हस्तॅमॅम् ज़यनाँम् वॅरॅथ्रवस्तॅमॅम् ज़यनाँम् । निज़्बयेमि स्रओषॅम् अषीम् हुरओधॅम् स्नइथिश् ज़स्तय[3] द्रज़िम्नो[4] कमॅरॅधे पइति दअेवनाँम् ॥ १५ ॥

(11) 1. West, HJ, Antia : दरॅज्य 2. HJ & Antia : वोहु-मइधे Sp : वोहू-मइधे (12) 1. Sp : हिश् 2. West, Sp, HJ, Antia : अवङ्हात् (13) 1. West, HJ, Antia: अवाोन्; Sp : अवाो * Words in < > inserted by us to complete the sentence as the text seems to omit them. Cf. Pahlavi Version *spandarmat nēvak ī duxtar ī ōhrmazd ač x̌ān* (14) 1. Geld : फ़्रवषिश् (15) 1. Sp : वाक्षॅम् 2. West Sp, HJ, Antia : दाँम्-दातॅम् *Reading adopted as per mss. JP1 and MF2 of Geldner. Cf. Bartholomae Air Wb. 736 3. West, Sp, HJ, Antia : जस्तयो 4. West, HJ, Antia : द्रज़िम्नॅम्

निज़्बयेमि माँथ्रो स्पॅ॑ंतो यो अश्-ख्वरॅनो[1] । निज़्बयेमि थ्वाषहे ख्वधातहे ज़्रवानहे अकरनहे वयओश् उपरो-कइर्येहे । निज़्बयेमि वातो तष्मो मज़्दधातो । < *निज़्बयेमि > स्पॅ॑ंत <आर्मइतिश् > स्रीर दुघ्ध अहुरहे मज़्दाो । निज़्बयेमि वङुहीम् दअेनाँम् माज़्दयस्नीम् दातॅम् वीदोयूम् < †दातॅम् > ज़रथुश्त्रि[2] ॥ १६ ॥

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् । दातो वङ्हॅन् अहुर मज़्द कन यस्न यज़ाने कन यस्न फ्रायज़ाने इमत् दाँम यत् अहुरहे मज़्दाो ॥ १७ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । उर्वरनाँम् उरुथ्म्यनाँम् अव-जसाहि[1] स्पितम ज़रथुश्त्र स्रीर उरुस्त[2] अमवइति इमत् वचो फ्रम्रू । नॅमो उर्वइरे वङुहि[3] मज़्दधाते अषओने ।

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ १८ ॥

बरॅस्म हे उज़्बारयत् अअेषो-द्राजो यवो-फ्रथो । मा हे बरॅस्म पइरि-कॅरॅतॅम् पइरि-कॅरॅ॑ंतीश्[1] नरो अङ्हॅन् अषवनो हावोय ज़स्त न्यासॅम्नो यज़ॅम्नो अहुरॅम् मज़्दाँम् यज़ॅम्नो अमॅषॅ स्पॅ॑ंतॅ हओमस्च ज़ाइरिश् बॅरॅज़ो स्रीरोस्च वोहु मनो रातच वङुहि मज़्दधात अषओने वहिश्तो ॥ १९ ॥

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् । वीस्पो-वीध्वाो अहुर मज़्द अख्वफ़्नो अहि अवङ्हो तूम् यो अहुरो मज़्दाो । वोहु मनो हाँम्-रअेथ्वयेइति वोहु मनो पइति-रअेथ्वयेइति हच अवङ्हात्[1] तन्वत् यत् दअेवो-जतयाो[2] । दअेव हाँम्-रअेथ्वयेइति । ब्वत् वोहु मनो यओज़्दातो ॥ २० ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । गओमअेज़ॅम् अयसोइश् ज़रथुश्त्र गओम् पइरि उक्षानॅम् बिख़्ॅध्रॅम् दाइत्यो-कॅरॅतॅम् । यओज़्दात फ्रवरोइश् ज़ाँम् पइति अहुरधाताँम् । पइरि-करषॅम् पइरि-कर्षोइत् अअेषो ना यो यओज़्दाथ्यो ॥ २१ ॥

(16) 1. Sp : अष्-ख़्वरॅनाो. * See ft. note on para 13 above. † Left out in the mss.; hence inserted. Cf. Pahlavi Version *dāt ī Zartōšt* 2. West, Geld, Sp, HJ : ज़रथुश्त्र (18) 1. West, Sp, HJ, Antia : अव जसाइ 2. Sp : उरुश्त 3. Sp : वङुहे †Cf. Yasna 27·14 (19) 1. West, Sp, Antia : °कॅरॅ॑ंतिश् (20) 1. West, HJ, Antia : अवङ्हात् 2. West, HJ, Antia : °जतयात्

सतॅम् अषो-स्तूइतिनाँम् उपस्त्वोइश्[1] । *अषॅम् वोहू .... वहिश्ताइ अषॅम् । विज़्वत् अहुनॅम् वइरीम् फ़स्रावयोइश्[2] । †यथा अहू वइर्यो .... ददत् वास्तारॅम् । चतुर फ़स्नन फ़स्नयोइत् गओमअेज़ॅम् गव दातयाो[2] विश् आपॅम् मज़्दधातयाो ॥ २२ ॥

यओज़्दात बुन् वोहु मनो । यओज़्दात बुन् मश्यो[1] । उज़्गॅउर्वयात्[2] वोहु[3] मनो हावोय बाज़्वो दषिनच दषिन बाज़्वो हावयच । आअत् वोहु मनो निदइश्वीश्[4] स्रो-थ्वरश्तनाँम् रओचङ्हाँम् यत् हे स्ताराँम् बघो-दातनाँम् अइवि-रओचयाोंते[5] वीस्पॅम् आ अह्मात् यत् हे नव क्षफ़्न सचाोंते[6] ॥ २३ ॥

आअत् पस्च नव-क्षपरात् आथ्रे ज़ओथ्राो फ़बरोइश्[1] ख़्रूज़्द्रनाँम्[2] अअेस्मनाँम् आथ्रे फ़बरोइश्[1] । वोहु-गओननाँम्[3] बओइधिनाँम् आथ्रे फ़बरोइश् । वोहु मनो आ-बओधयअेत ॥ २४ ॥

यओज़्दात बुन् वोहु मनो । यओज़्दात बुन् मश्यो[1] । उज़्गॅउर्वयात्[2] वोहु मनो हावोय बाज़्वो दषिनच दषिन बाज़्वो हओयच[3] । फ़त्रओचत् वोहु मनो । नॅमो अहुराइ मज़्दाइ नॅमो अमॅषअेइब्यो स्पॅंतअेइब्यो नॅमो अन्यअेषाँम् अषओनाँम् ॥ २५ ॥

पॅरसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् । वीस्पो-वीध्वाो अहुर मज़्द हक्षाने[1] नरॅम् अषवनॅम् । हक्षाने[1] नाइरिकाँम् अषओनीम् । हक्षाने[1] द्रवताँम् दअेवयस्ननाँम् मॅरॅज़्नुजीतीम् मश्यानाँम्[2] । ज़ाँम् अहुरधाताँम् निपारयंत आपॅम् तचिंताँम्[3] यव्ननाँम् उरुथ्माँम्[4] अन्याँम् हे अवरॅताँम्[5] निपारयंत । आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । हक्षअेश[6] अषाउम् ज़रथुश्त्र ॥ २६ ॥

(22) 1. West, HJ, Antia : उपस्त्वोइत् ; Sp : उप स्त्वोइत् *Geld omits ; 2. फ़स्रावयोइत् †Geld omits. 2. Sp : दाइत्ययाो (23) 1. West, HJ, Antia : मष्यो 2. West & Sp : उज़्गॅउर्वयात्, Antia : उज़्गॅउर्वयात् वोहू 4 West, HJ, Antia : निधइथिश्, Sp : निदइतिश् 5. West & Antia : °रओचयाोन्ते ; Sp : रओचयाोंति 6. Sp : सचाोंति (24) 1. Sp : फ़बरोइत् 2. West, Sp, HJ, Antia : ख़ुज़्द्रनाँम् 3. Sp : वोहूगओननाँम् (25) 1. West, Sp, HJ, Antia : मष्यो 2. West, HJ, Antia : उज़्गॅउर्वयात्, Sp : उज़्गॅउर्वयत् 3. West, Sp, HJ, Antia : हावयच (26) 1. West, HJ, Antia : हिक्षाने 2. West, Sp, HJ, Antia : मष्यानाँम् 3. West : तचन्ताँम् ; Sp : तचंताँम् ; Antia : तचिन्ताँम 4. West, HJ, Antia : उरुथ्माँन् 5. West Sp, HJ, Antia : अवरॅतनाँम् 6. West, HJ, Antia : हिक्षअेश ; Sp : हक्षअेष

दातर॑ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । क ता दाथ्र बवइ॑ति[1] । क ता दाथ्र पारयेइ॑ति[2] । क ता दाथ्र पइरि-बवइ॑ति[1] । क ता दाथ्र पइति ह॑जस॑ति[3] । मश्यो[4] अस्त्वइ॑ति[5] अङ्हो हवाइ उरुने पर-दइध्यात्[6] ॥ २७ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । पस्च पर-इरिस्तहे[1] मश्येहे[2] पस्च फ़्रसए़तहे मश्येहे[2] पस्च पइरिथ्नॅम् < अङ्हाँम् > दॅरॅनि॑ति[3] दअेव द्रव॑तो दुज़्दाोङ्हो । थ्रित्याो क्षपो वीउसइति[4] उषि[5] रओचइति[5] बाम्य । गइरिनाँम् अषख़्वाथ्रनाँम् आसॅनओइति[6] मिथ्रॅम् हुज़्अेनॅम्[7] ह्वॅक्षअेतॅम् उज़्योरइति[8] ॥ २८ ॥

वीज़्रॅषो दअेवो[1] नाँम स्पितम ज़रथुश्त्र उर्वानॅम् बस्तॅम् वाधयेइति द्रवताँम् दअेवयस्ननाँम् मॅरॅज़्नुजीतीम् मश्यानाँम् । पथाँम् ज़्वो-दातनाँम् जसइति यस्च द्रवइते यस्च अषओने । चिन्वत्-पॅरॅतूम् मज़्दधाताँम्[2] बओधस्च उर्वानॅम्च यातॅम् गअेथनाँम् पइति-जइध्येइ॑ति दातॅम् अस्त्वइ॑ति[3] अङ्हो ॥ २९ ॥

हाउ स्रीर *कॅरॅत तख़्म हुरओध जसइति स्पानवइति निववइति पस्वइति[1] यओक्स्तवइति[2] हुनरवइति । † हा[3] द्रवताँम् अघॅम् उर्वानो[4] तॅमोह्व निज़्र्षइते[5] । हा अषाउनाँम् उर्वानो तरस्च हराँम् बॅरॅज़इतीम् आसॅनओइति[6] तरो चिन्वतो[7] पॅरॅतूम् वीधारयेइति हअेतो मइन्यवनाँम् यज़तनाँम् ॥ ३० ॥

(27) 1. West & Antia : बवइन्ति 2. West & Antia : पारयेइन्ति 3. West, HJ, Antia : हन्जस॑ते ; Sp : हॅ॑जस॑ति 4. West, Sp HJ, Antia : मष्यो 5. West, HJ, Antia : अस्त्वइति ; Sp : अस्त्वतो 6. West HJ, Antia : °दइथ्यात् (28) 1. Sp : °इरिश्तहे 2. West, Sp, HJ, Antia : मष्येहे 3. West & Antia : कॅरॅनॅन्ते ; Sp & HJ: कॅरॅनॅ॑ते 4. Sp : वीसइति 5. West, HJ, Antia : उसि रओचयेइति ; Sp, : उस्रओचइति 6. West, HJ, Antia : आस्नओइति 7. West & Antia : उज़्अेनॅम् 8. Sp : उज़्योरइथि (29) 1. Antia : दअेव 2. West, Sp, HJ, Antia : add अषओनीम् after मज़्दधाताँम् 3. West, Sp, HJ, Antia : अस्त्वइति (30) * Better हु कॅरॅत्. P. V. *hu-kart* 1. West, HJ, Antia : पुसवइति 2. West, HJ, Antia : यओक्शितवइति. † Omited in all mss. DPS has given the Avesta Quatation in foot notes. This clause is not translated into Pahlavi Version, but it is taken as a gloss. 3. Sp & Antia : हाउ 4. West, HJ, Antia ; उर्वानॅम् 5. West, Sp, HJ, Antia : निज़्रॅषइति 6. West, HJ, Antia : आस्नओइति 7. West, Sp, HJ, Antia : चिन्वत्

उसॅहिश्तत्[1] वोहु मनो हच गात्वो ज़रन्यो-कॅरॅतो । फ़्रवओचत् वोहु मनो । कथ नो इथ अषाउम् अगतो इथ्येजङ्हतत् हच अङ्हओत् अइथ्यॅजङ्हॅम्[2] अहूम् आ ॥ ३१ ॥

क्ष्नूतो अषओनाँम्[1] उर्वानो पारयेइंऽति अवि अहुरहे मज़्दाो अवि अमॅषनाँम् स्पॅंऽतनाँम् अवि गात्वो ज़रन्यो-कॅरॅतो । अवि गरो न्मानॅम् मअेथनॅम् अहुरहे मज़्दाो मअेथनॅम् अमॅषनाँम् स्पॅंऽतनाँम् मअेथनॅम् अन्यअेषाँम् अषओनाँम् ॥ ३२ ॥

यओज़्दाथ्यो अषव पस्च पर-इरिस्तीम्[1] दअेव द्रवंऽतो दुज़्दाोङ्हो बओधॅम् अवथ फ़्रतॅरॅसॅंऽति[2] यथ मअेषि[3] वॅह्र्कॅवइति वॅह्र्कॅत्[4] हच फ़्रतरॅसइति[5] ॥३३॥

नरो अषवनो हाँम्-बवइंऽति नइर्यो-सङ्हो हाँम्-बवइति अश्तो[1] मज़्दाो अहुरहे म्रूइधि नइर्यो-सङ्हो । एवतो निज़्बयङ्ह ज़रथुश्त्र इमत् दाँम् यत् अहुरहे मज़्दाो ॥ ३४ ॥

वक्ष्मम् मे असाँसत् ज़रथुश्त्रो । निज़्बयेमि अहुरो मज़्दाो अषव दामि-दातॅम्[1] । निज़्बयेमि ज़ाँम् अहुरधाताँम् आपॅम् मज़्दधाताँम् उर्वराँम् अषओनीम् । निज़्बयेमि ज़्रयो[2] वोउरुकषॅम् । निज़्बयेमि अस्मनॅम् एवन्वंऽतॅम् । निज़्बयेमि अनग्र रओचाो एवधाताो ॥ ३५ ॥

निज़्बयेमि वहिश्तॅम् अहूम् अषओनाँम् रओचङ्हॅम् वीस्पो-एवाथ्रॅम् । निज़्बयेमि गरो-न्मानॅम् मअेथनॅम् अहुरहे मज़्दाो मअेथनॅम् अमॅषनाँम् स्पॅंऽतनाँम् मअेथनॅम् अन्यअेषाँम् अषओनाँम् । निज़्बयेमि मिस्वानहे गात्वहे एवधातहे चिन्वत्-पॅरॅतूम् मज़्दधाताँम् ॥ ३६ ॥

निज़्बयेमि सओकाँम् वङ्हीम् वोउरु-दोइथ्राँम् । निज़्बयेमि उग्राो अषाउनाँम्[1] फ़्रवषयो वीस्पाो दामाँन् सवङ्हइतिश्[2] । निज़्बयेमि वॅरॅथ्रघ्नॅम्

(31) 1. HJ : उसॅहिश्तात् 2. West, Sp, HJ, Antia : अइथ्येज़ङ्हॅम् (32) 1. West, HJ, Antia : अषाउनाँम् (33) 1. Sp : °इरिश्तीम् 2. West : फ़्रतॅरॅसॅन्ति 3. Sp : मअेषे 4. Sp : वॅह्र्कात् 5. West : फ़्रतरॅतइति (34) 1. West, Sp, HJ, Antia : अस्तो (35) 1. West, Sp, HJ, Antia : दाम-दातॅम् 2. Sp : ज़रयो (37) 1. Sp : अषओनाँम् 2. West, Sp, HJ, Antia : सवङ्हइतिश्

अहुरधातॅम् वरो-ख्वरॅनो मज़्दधातॅम् । निज़्बयेमि तिश्त्रीम् स्तारॅम् रअेवंतॅम् ख्वरॅनङ्हंतॅम्[3] गँउश् कॅहर्प ज़रन्यो-स्रवहे ॥ ३७ ॥

निज़्बयेमि गाथाब्यो स्पॅंताब्यो रतुक्षथ्राब्यो अषओनिब्यो । निज़्बयेमि अहुनवइत्यांो गाथयांो । निज़्बयेमि उश्तवइत्यांो गाथयांो । निज़्बयेमि स्पॅंता-मइन्यँउश् गाथयांो । निज़्बयेमि वोहुक्षथ्रयांो[1] गाथयांो । निज़्बयेमि वहिश्तोइश्तोइश् गाथयांो ॥ ३८ ॥

निज़्बयेमि अवत् करष्वरॅ यत् अरॅज़हे[1-] सवहे[-1] । निज़्बयेमि अवत् करष्वरॅ यत् फ़्रदधफ़्षु वीदधफ़्षु । निज़्बयेमि अवत् करष्वरॅ यत् वोउरु-बरॅश्ति[2] वोउरु-जरॅश्ति[3] । निज़्बयेमि इमत्[4] करष्वरॅ यत् ख्वनिरथॅम् बामीम् । निज़्बयेमि हअेतुमॅंतॅम्[5] रअेवंतॅम् ख्वरॅनङ्हंतॅम्[6] । निज़्बयेमि अषोइश् वङ्हुयांो । * निज़्बयेमि चिस्तोइश्[7] वङ्हुयांो[8] । निज़्बयेमि रज़िश्तयांो चिस्तयांो । निज़्बयेमि ख्वरॅनो अइर्यनाँम् दख्युनाँम् । निज़्बयेमि ख्वरॅनो यिमाइ क्षअेताइ ह्वाँथ्वाइ ॥ ३९ ॥

यश्तो क्ष्नूतो फ़्रिथो पइति-ज़ंतो[1] स्रओषो अष्यो हुरओधो वॅरॅथ्रज स्रओषो अष्यो । आथ्रे ज़ओथ्राो फ़्रबरोइश् । ख़्रूज़्द्रनाँम्[2] अअेस्मनाँम् आथ्रे फ़्रबरोइश् । वोहु-गओननाँम्[3] बओइधिनाँम् आथ्रे फ़्रबरोइश् । आत्रॅम्[4] वाज़िश्तॅम् फ़्रायज़अेश दअेउम् जनॅम्[5] स्पॅंजग्रीम्[6] । ख्वास्त ख्वरॅथाो फ़्रबरोइश् पॅरॅनाँम् विघ्ज़ारयेइंतीम्[7] ॥ ४० ॥

3. West, ख्वरॅनङ्हॅन्तॅम् Sp, HJ, Antia : ख्वरॅनङ्हॅंतॅम् (38) 1. West, Sp, HJ, Antia : वोहू-क्षथ्रयांो (39) 1. West, HJ, Antia : अरॅज़हि सवहि 2. Sp : °बर्श्ति 3. Sp : ज़र्श्ति 4. Sp : अवत् 5. West & Antia : हअेतुमन्तॅम्, HJ : हअेतुमंतॅम् 6. West & Antia : ख्वरॅनङ्हन्तॅम् Sp & HJ : ख्वरॅनङ्हंतॅम् 7. Sp : चिश्तोइश् 8. Sp : वङ्हुयांो *Geldner inserts the words चिस्तोइश् वङ्हुयांो in square brackets as they are not translated into Pahlavi Version (40) 1. West, & Antia : °ज़न्तो ; Sp : °जनो 2. West, Sp, HJ, Antia : ख़्रूज़्द्रनाँम् 3. Sp : वोहू° 4. West, Sp, HJ, Antia : आतरॅम् 5. Sp : जनॅम् यिम् 6. West & Antia : स्पॅन्जग्रॅम् ; Sp & HJ, स्पॅंजग्रॅम् 7. West : वीघ्ज़ार°

स्रओषो[1-] अष्यो[-1] फ़्रायज़्अेश । स्रओषो अष्यो दअेउम् कुंदॅम्[2] बङ्हॅम्[3] वीबङ्हॅम्[-3] अव-जन्यात् । द्रुजस्कनाँम् हाँम्-पतइति द्र्वताँम् दअेवयस्ननाँम् मॅरॅञ्जुजीतीम् मश्यानाँम्[4] [[†]नज़्दिश्तां[5-] दश्र्हावो[-5] यओज़्दाथ्र्यात् हच फ़्रकइरे[6-] फ़्रकॅरॅनओत् वास्त्रे[-6] वॅरॅज़्योइत् पसुश्-ख़्वरॅथॅम् गवे ख़्वरॅथॅम्][*] ॥ ४१ ॥

निज़्बयेमि करो मस्यो उपापो बूने[1] जफ़्रनाँम् वइर्यनाँम् । निज़्बयेमि मॅरॅञ्जु पोउर्वो[2]-ख़्वधातो यूइधिश्तो मइनिवाो दामाँन्[3] । निज़्बयेमि हप्त स्रवो बाम्य ह्वोङ्हो[4] पुथ्रोङ्हो पुसोङ्हो[5] बवइंति ॥ ४२ ॥

फ़्रदवत वीदवत
फ़्रमन्यत वीमन्यत
अङ्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को

दअेवनाँम् दअेवो इंद्रो[1] दअेवो सओरु[2] दअेवो नाोङ्हइथॅम्[3] दअेवो तउर्वि[4] ज़इरिच अअेषॅमम्[5] ख़्वी-द्रूम् अकतषॅम्[6] दअेउम् ज़्याँम् दअेवो-दातॅम्

(41) 1. So all mss; better स्रओषॅम् अषीम् as rightly corrected by Westergaard. 2. West & Antia : कुनदॅम् 3. West, HJ, Antia : बन्‌गॅम् वीबन्‌गॅम् ; Sp : बङ्गॅम् वीबङ्गॅम् 4. West, Sp, HJ; Antia : मष्यानाँन् † Antia does not insert these words in square brackets but takes it as a running matter.

* Geldner inserts the clause beginning with नज़्दिश्तां up to गवे ख़्वरॅथॅम् in this para in square brackets and remarks as follows:-" L4. K1. insert before this word दअेवो, which seems to have originally belonged to the P. V. of the preceding clause. The whole passage from here as far as मइन्युश् included in para 44 is wanting in L4. K1. In this archetype one or more leaves seem to have been lost. Parhaps, the rest of the para 41 partially consists of glosses of the lost P. V.; the four words फ़्रकइरे as far as वॅरॅज़्योइत् are quoted by the P. V. of Vd. 8. 103 " HJ also adds a note in the following strain:-" DPS add दअेवो, from नाज़्दिश्तात् दश्र्हावो (in § 41) up to हो यो दुज़्दाो अङ्रो मइन्युश् (in § 44) the Avesta text as well as its Pahlavi transtation are omitted in almost all Mss; MU1. gives the full version in Pahlavi; DJE. as usual, gives this text with a word-for-word interlinear Persian translation-" For the interlinear Persian translation see Vendidad by Dastoor Hoshang Jamasp pp 639-640.

(42) 1. West, Sp, HJ : Antia : बुने 2. Sp : पोउरु° 3. Sp : दामनाँम् सवङ्हइतिश् 4. West, Hj, Antia : हनोङ्हो ; Sp : हवोङ्हो 5. Sp : पस्वोङ्हो (43) 1. Sp : अङ्द्रो 2. West, HJ, Antia : साउरु; Sp : सुरो 3. West, HJ, Antia : नोङ्हइथीम् 4. Sp : तवोउर्वि 5. West, Sp, Antia : अअेष्मॅम् ; 6. Sp : अघतॅषम्

इथ्येजो मर्षओनॅम् ज़उर्वं[7] दुझ्दाँफ़्धो कॅरॅनओइति । बूइति दअेवो द्रिव्रिश् दअेवो दइव्रिश् दअेवो कस्वीश्[8] दअेवो पइतिषो[9] दअेवो दअेवनाँम् दअेवोतॅमो ॥ ४३ ॥

दअेवो उइति दवत हो यो दुझ्दाो अङ्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्कों । चिम् हाँम्-वॅरॅथ हाँम्-वारयम[1] दअेव द्रूवॅन्तो[2] दुझ्दाोङ्हो अरॅज़ूरहे पइति कमॅरॅधॅम् ॥ ४४ ॥

अद्वरॅन्त[1-] अदाउॅन्त[-1]
दअेव द्रूवॅन्तो दुझ्दाोङ्हो
उरुथॅन्त अदाउॅन्त
दअेव द्रूवॅन्तो दुझ्दाोङ्हो ।
†अघाँम् दओथ्रीम्[2] दाउॅन्त[3]
दअेव द्रूवॅन्तो दुझ्दाोङ्हो ।

इमॅम् नो हाँम्-वॅरॅथ हाँम्-वारयम[4] अरॅज़ूरहे पइति कमॅरॅधॅम् ॥ ४५ ॥

ज़ातो वे यो[1] अषव ज़रथुश्त्रो न्मानहे पोउरुषस्पहे । क्व हे अओषो विॅदाम । हाउ दअेवनाँम् स्नथो हाउ दअेवनाँम् पइत्यारो हाउ द्रुक्ष् वीद्रुक्ष् । न्याोॅचो[2] दअेवयाज़ो नसुश् दअेवो-दातो द्रओगो[3] मिथओख्तो ॥ ४६ ॥

अदाउॅन्त[1-] अद्वरॅन्त[-1] दअेव द्रूवॅन्तो दुझ्दाोङ्हो बूनॅम्[2] अङ्हॅउश् तॅमङ्हहे यत् ॲरघतो दओज़ङ्हहे[3] ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ ४७ ॥

---

7. Sp : ज़उर्वि दुझ्दाँम्फ़्धो 8. West, Sp, HJ, Antia : कस्विश् 9. West & HJ : पइतिशो Sp: पइतिश् (44) 1. West, HJ, Antia : बारय , Sp : बारयन्तॅन्त 2. West Sp, Antia : द्रवन्तो (45) 1- -1 West & Antia : अद्वरॅन्त अदाउन्त, Sp : अदाोॅन्त 2. Sp : दोइथ्रीम् 3. West : दाउन्त Sp : दाोॅन्त, 4. Sp : °बारयाम † Geldner remarks:- , 'In P. V. this clause is also wanting" (46) 1. Sp : drops यो 2. West & Antia : न्याोन्चो 3. West, Sp, HJ, Antia : द्रओघो (47) 1. West & Antia : अदाउन्त अद्वरॅन्त 2. West, Sp, HJ, Antia ; बुनॅम् 3. West, Sp, HJ, Antia : दओज़ङ्हहे Cf. para 45 above

फ्रकर्त् २०

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम् । अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम् । को पओइर्यो मश्यानाँम्[1] थम्नङ्हताँम्[2] वरॅचङ्हताँम् यओक्ष्तिवताँम्[3] यातुमताँम् रअेवताँम् तग्मनाँम् परधाताँम्[4] यस्कॅम् यस्काइ दारयत् । मह्र्कॅम् मह्र्काइ दारयत् । वज़्म्नो-अर्श्ति[5] दारयत् । आथ्रो तफ़्नुश् दारयत् तनओत् हच मश्येहे[6] ॥ १ ॥

आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो । थ्रितो पओइर्यो स्पितम ज़रथुश्त्र मश्यानाँम्[1] थम्नङ्हताँम्[2] वरॅचङ्हताँम् यओक्ष्तिवताँम्[3] यातुमताँम् रअेवताँम् तग्मनाँम् परधाताँम्[4] यस्कॅम् यस्काइ दारयत् । मह्र्कॅम् मह्र्काइ दारयत् । वज़्म्नो-अर्श्ति[5] दारयत् । आथ्रो तफ़्नुश् दारयत् तनओत् हच मश्येहे[6] ॥ २ ॥

विश्चिथ्रॅम् दिम् अयसत
आयम्न क्षथ्र वइर्ये ।

पइतिश्ताँतॅअे यस्कहे पइतिश्ताँतॅअे मह्र्कहे पइतिश्ताँतॅअे दाज़ु पइतिश्ताँतॅअे तफ़्नु †पइतिश्ताँतॅअे सारनहे पइतिश्ताँतॅअे सारस्त्येहे पइतिश्ताँतॅअे अज़नहे पइतिश्ताँतॅअे अज़ह्वहे पइतिश्ताँतॅअे कुरुघहे पइतिश्ताँतॅअे अज़िवाकहे पइतिश्ताँतॅअे द्रुकहे[1] पइतिश्ताँतॅअे अस्तइर्येहे पइतिश्ताँतॅअे अघष्यो[2] पूइत्यो आहित्यो[3] या अङ्ग्रो मइन्युश् फ्राकॅरॅंतत् अवि इमाँम् तनूम् याँम् मश्यानाँम्[4] ॥३॥

अध अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो उर्वरो बअेषज़्यो[1] उज़्बरॅम् । पओइरीश्[2] पोउरु-सतो[3] पओइरीश्[2] पोउरु-हज़ङ्ग्रो पओइरीश्[2] पोउरु-बअेवनो ओयुम्[4] गओकॅरॅनॅम् पइरि ॥ ४ ॥

(1) 1. West, Sp, HJ, Antia : मष्यानाँम्　2. West Sp, HJ, Antia : थमन-ङ्हताँम्　3. Sp : यओक्ष्तवताँम् [अषूदामो] Antia : यओख़्तिवताँम्　4. West, HJ, Antia : परधातनाँम् . 5. West, Sp, Antia : °अस्ति　6. West, & Antia : मष्येहे　(2) 1. West, Sp, HJ, Antia : मष्यानाँम् 2. West. Sp, HJ. Antia : थमनङ्हताँम् 3. Sp : यओक्ष्तवताँम् 4. West, HJ, Antia : परधातनाँम्　5. West, Sp, Antia : अस्ति　6. West, Sp, HJ, Antia : मष्येहे　(3) † Sentences from पइतिश्ताँतॅअे सारनहे up to पइतिश्ताँतॅअे अस्तइर्येहे are left out in Pahlavi Version. These phrases may have been added subsequently by a later hand　1. West, Sp, HJ, Antia : दुरुकहे　2. Sp : अघिष्यो　3. West, HJ, Antia : आहितयो　4. West, Sp, HJ, Antia : मष्यानाँम्　(4) 1. Sp : बअेषज़ो 2. West, HJ, Antia : पओउरुइश्　Sp : पोउरुश्　3. Antia : पओउरु-सतो　4. West, HJ, Antia : ओइम् ; Sp : अओइम्

तत् वीस्पॅम् फ़्रीनामहि। तत् वीस्पॅम् फ़्रअेष्यामहि। तत् वीस्पॅम् नॅमण्यामहि अवि इमाँम् तनूम् यॉम् मश्यानाँम् ॥ ५ ॥

पइतिश्तातँअे यस्कहे पइतिश्तातँअे मह्रक्हे पइतिश्तातँअे दाज़ु पइतिश्तातँअे तफ़्नु †पइतिश्तातँअे सारनहे पइतिश्तातँअे सारस्त्येहे पइतिश्तातँअे अज़नहे पइतिश्तातँअे अज़्ह्वहे पइतिश्तातँअे कुरुघहे पइतिश्तातँअे अज़िवाकहे पइतिश्तातँअे द्रुकहे[1] पइतिश्तातँअे अस्तइर्येहे पइतिश्तातँअे अघष्यो[2] पूइत्यो आहित्यो[3] या अङ्ग्रो मइन्युश् फ़्राकॅरॅंतत् अवि इमाँम् तनुम् यॉम् मश्यानाँम्[4] ॥६॥

यस्कॅम् थ्वाँम् पइति-सङ्हामि। मह्रकॅम् थ्वाँम् पइति-सङ्हामि। दाज़ु थ्वाँम् पइति-सङ्हामि। तफ़्नु थ्वाँम् पइति-सङ्हामि। सारनहे थ्वाँम् पइति-सङ्हामि। सारस्त्येहे थ्वाँम् पइति-सङ्हामि। अज़नहे थ्वाँम् पइति-सङ्हामि। अज़्ह्वहे थ्वाँम् पइति-सङ्हामि। कुरुघहे थ्वाँम् पइति-सङ्हामि। अज़िवाकहे थ्वाँम् पइति-सङ्हामि। द्रुकहे[1] थ्वाँम् पइति-सङ्हामि। अस्तइर्येहे थ्वाँम् पइति-सङ्हामि। अघषे[2] थ्वाँम् पइति-सङ्हामि ॥ ७ ॥

'†येज़्हे वरॅद वनअेम द्रुजिम्[1]' द्रुजे वरॅद वनअेम। येज़्हे क्ष्थ्रॅम् अओजोङ्ह्वत्[2] मइव्यो अहुर[3] ॥ ८ ॥

†पइति-पॅरॅने अघिरे[1] पइति-पॅरॅने अघूइरे पइति-पॅरॅने अग्राँम् पइति-पॅरॅने उग्राँम् पइति-पॅरॅने यस्कहे पइति-पॅरॅने मह्रक्हे पइति-पॅरॅने दाज़ु पइति-पॅरॅने तफ़्नु पइति-पॅरॅने सारनहे पइति-पॅरॅने सारस्त्येहे पइति-पॅरॅने अज़नहे[2] पइति-पॅरॅने अज़्ह्वहे पइति-पॅरॅने कुरुघहे पइति-पॅरॅने अज़िवाकहे पइति-पॅरॅने द्रुकहे[3] पइति-पॅरॅने अस्तइर्येहे

(6) † Portion from पइतिश्तातँअे सारनहे upto पइतिश्तातँअे अस्तइर्येहे is left out in Pahlavi Version. These pharses may have been added subsequently by a later hand. 1. West, Sp, HJ, Antia : दुरुकहे 2. Sp : अघिष्यो 3. West, HJ, Antia : आहितयो 4. West, Sp, HJ, Antia : मष्यानाँम् (7) 1. West, Sp, HJ, Antia : दुरुकहे 2. Sp : अघिषे (8) †Cf. Yasna 31. 4; this is the later Avesta form of the Gathic Quotation 1. West, Sp, HJ, Antia : ॒जॅम् 2. West, HJ, Antia : अओजङ्ह्वत् Sp : अओजोह्वत् 3. Sp : अहुरा (9) † Cf. Vd. 21.18–23 and 22. 21–26 1. West, HJ, Antia : इषिरे 2. Sp : असनहे 3. West, Sp, HJ, Antia : दुरुकहे

पइति-पॅरॅने अघब्यो[4] पूइत्यो आहितयो[5] या अङ्हो मइन्युश् फ़्राकॅरॅंतत् अवि इमाँम् तनूम् याँम् मश्यानाँम्[6] ॥ ९ ॥

पइति-पॅरॅने वीस्पॅम् यस्कॅम्च महॄकॅम्च वीस्पे यातवो पइरिकोस्च वीस्पो जन्यो[1] यो द्रवइतीश् ॥ १० ॥

*आ अइर्यॅमा इश्यो रफ़ॅध्राइ जंतू ।
नॅरॅब्यस्चा नाइरिब्यस्चा ज़रथुश्त्रहे ।
वङ्हॅउश् रफ़ॅध्राइ मनङ्हो ।
या दअेना वइरीम् हनात् मीज़्दॅम् ।
अषह्या यासा अषीम् ।
याँम् इश्याँम् अहुरो मसता मज़्दो ॥ ११ ॥

जंतु आ अइर्यॅमा इश्यो वीस्पॅम् यस्कॅम्च महॄकॅम्च वीस्पे यातवो पइरिकोस्च वीस्पो जन्यो[1] यो द्रवइतीश् ॥ १२ ॥

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
वङ्हॅउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हॅउश् मज़्दाइ ।
क्षथ्रॅम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् ।[1]
कॅम् ना मज़्दा मवइते पायूम् ददो
ह्यत् मा द्रॅग्वो दीदरॅषता अअेनङ्हे ।
अन्यॅम् थ्वह्मात् आथ्रस्चा मनङ्हस्चा
ययो श्यओथनाइश् अषॅम् थ्रओश्ता अहुरा ।
ताँम् मोइ दाँस्त्वाँम् दअेनयाइ फ़्रावओचा ॥
कॅ वॅरॅथ्रॅम्-जा थ्वा पोइ सॅङ्हा योइ हॅंती
चिथ्रा मोइ दाँम् अहूम्-बिश् रतूम् चीज़्दी ।
अत् होइ वोहू सरॅओषो जंतू मनङ्हा
मज़्दा अह्माइ यह्माइ वषी कह्माइचीत् ॥ १३ ॥

4. Sp : अधिष्यो 5. West, HJ, Antia : आहितयो 6. West, Sp, HJ, Antia : मष्यानाँम् (10) 1. West, Sp, HJ Antia : जनयो (11) * Cf. Yasna 54-1 (12) 1. West, Sp, HJ, Antia : जनयो (13) Cf. Vd. 8 · 19-21

पात-नो लिथ्रष्यॅतत् पइरि मज़्दाोस्च आर्मइतिश्च स्पॅंतस्च । नसे दअेवी द्रुक्ष् नसे दअेवो-चिथ्रे नसे दअेवो-फ्रकर्श्ते नसे दअेवो फ्रदाइति । अप द्रुक्ष् नसे अप द्रुक्श् द्वार अप द्रुक्ष् वीनसे अपाख़्ध्रे अप-नस्येहे । मा मॅरॅंचइनीश् गअेथाो अस्त्वइतीश् अषहे ।

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ १४ ॥

फ्रकर्द् २१

नॅमसॅ-ते गओस्पॅंत । नॅमसॅ-ते गओश् हुदाो[1] । नॅमसॅ-ते फ्राधॅंते[2] । नॅमसॅ-ते वरॅधॅंते[3] । नॅमसॅ-ते दाथ्रो बख़्तॅम् वहिश्ताइ अषओने अनज़ाँथाइ अषओने या जहि मॅरॅंचइते[4] अषॅमओघो अनषव मश्यस्च[5] द्वाोँ सास्त ॥ १ ॥

ययत दुन्म ययत फ्रा-आपॅम् न्यापॅम् उप-आपॅम् हज़ङ्रो-वारयो[1] बअेवरॅ-वारस्चित् म्रुयाो अषाउम् ज़रथुश्त्र । यस्कहे अपनश्तहे[2] मह्‌र्‌कहे अपनश्तहे[2] जइनि-यस्कहे अपनश्तहे[2] जइनि-मह्‌र्‌कहे अपनश्तहे[2] गधहे अपगधहे अपनश्तहे[2] ॥ २ ॥

येज़ि उज़ीरो-ह्व[1] मॅरॅंचइते[2] अरॅज़ह्व विषज़्यात्[3] । येज़ि अरॅज़ह्व मॅरॅंचइते[2] क्षपो-ह्व विषज्यात्[3] । येजि क्षपो-ह्व मॅरॅंचइते[2] उषह्व विषज़्यात्[3] । वी-वारॅंति[4] वी-वाराहु नव आफ़्श् नव ज़ाो नव उर्वराो नव बअेषज़ाो नवत बअेषज़-कॅश[5] ॥ ३ ॥

(1) 1. West & Sp : हुधाो 2. West & Antia : फ्राधॅन्ते 3. West & Antia : वरॅधॅन्ते 4. West & Antia : मॅरॅन्‌चइते 5. West, Sp, HJ, Antia : मष्यस्च (2) 1. Sp : °वारयोइश् 2. Sp : अपनस्तहे (3) 1. West, Sp, Antia : उज़िरोह्व ; HJ : उज़िरो-ह्व 2. West. & Antia : मॅरॅन्‌चइते 3. West, Sp, HJ, Antia : बअेषज़्यात् 4. West & Antia : वी-वारॅन्‌ति 5. Sp : °कॅष

यथ ज़्रयो[1] वोउरु-कषॅम् अपो अस्ति ह॒ंजघ्मनॅम्[2] । उसॅहिश्त[3] हाँम्-यअेताेङ्हो यओनॅम्च अवि ज़ॉम्च ज़ाँम्च अवि यओनॅम्च । उसॅहिश्त[3] पइरि-हअेज़ङ्ह[4] । येहे[5] ज़ाँथअेच वक्षअेच यओनॅम् दधात् अहुरो मज़्दाो ॥ ४ ॥

उज़्यर उज़ीर[1] ह्वरॅक्षअेत अउर्वत्-अस्प तरस्च हराँम् बॅरॅज़्इतीम् रओक्ष्नॅम्[2] कॅरॅनवाहि दामह्व । तॅम्चित् उज़ीर[1]

येज़ि अहिगरो दॅरॅतॅम्
† मज़्दधातॅम् पइति प॒ंताँम्
बघो-बख़्तॅम् पइति यओनॅम्
फ्रथ्वरॅस्तॅम् पइति आफ़्र॒ंतॅम्[3] ॥ ५ ॥

[* आअत् अन परो दुश्-कॅरॅत[1] ।] आअत् अन परो माँथ्रो स्पॅ॒ंतो । फ्रा-ते ज़ाँथॅम्च वक्षथॅम्च अज़्ॅम् इध फ्रस्नयेनि । फ्रा ते कॅह्रप॒म्च तॅवीषीम्च यओज़्दथानि । कॅरॅनओमि थ्वाँम् हचत्-पुथ्राँम् हचत्-पअेमन्याँम्[2] । कारवइति पअेमवइति क्षित्रप्तवइति रओघनवइति मज़्गवइति फ्रज़्इ॒ंतिवइति[3] ॥ ६ ॥

फ्रा-ते हज़्ङ्रॅम् ख़्वाँम्[1] अज़्ॅम् इध फ्रस्नयेनि । गओधनॅम् अवि ह॒ंतचिनो[2] यत् अस्ति पुथ्रहे थ्रिमो ॥ ७ ॥

यथ ज़्रयो[1] वोउरु-कषॅम् अपो अस्ति ह॒ंज़घ्मनॅम्[2] । उसॅहिश्त[3] हाँम्-यअेताेङ्हो यओनॅम्च अवि ज़ाँम्च ज़ाँम्च अवि यओनॅम्च । उसॅहिश्त[3] पइरि-हअेज़ङ्ह[4] । येहे[5] ज़ाँथअेच वक्षअेच ज़ाँम् दधात् अहुरो मज़्दाो ॥ ८ ॥

(4) 1. Sp : ज़रयो　2. West & Antia : हन्जघ्मनॅम्　3. Geld : उसिहिश्त 4. Geld : पाइरि-हअेज़ङ्ह ; Sp : पइरि-क्षअेज़ङ्ह　5. Sp : येज़्हे　(5) 1. West, Sp, HJ, Antia : उज़िर　2. Sp : रओक्ष्ने　† Cf. Fravardin Yaśt 54 and 56　(3) West & Antia : आफ़्रॅन्तॅम्　(6) * Geldner inserts these four words in square brackets. 1. Sp : दुश्-कॅरॅतॅम्　2. West HJ, Antia : °पअेमइनीम्　Sp : °पअेमइन्याँम्

† The Words कारवइति पअेमवइति......फ्रज़इ॒ंतिवइति are rightly continued in sentence as required by the context. All other texts put a full stop after हचत्-पअेमन्याँम् and begin a new para 7 with the words कारवइति......फ्रज़इ॒ंतिवइति which is not correct　3. West & Antia : फ्रज़इन्तिवइति ; Sp : फ्रज़इ॒ंतवइति

(7) 1. West, Sp, HJ, Antia : हाँम्　2. West & Antia : हन्तचिनाो　(8) Cf. Section 4 above　1. Sp : ज़रयो　2. West & Antia : हन्जघ्मनॅम्　3. Geld : उसिहिश्त 4. Geld : पाइरि-हअेज़ङ्ह ;　Sp : पइरि-क्षअेज़ङ्ह　5. Sp : येज़्हे

उज़्ज़यर उज़्ज़ीर' मोङ्ह गओचिथ्र तरस्च हराँम् बॅरॅज़इतीम् रओक्ष्नॅम्[2]
कॅरॅनवाहि दामह्व तॅम्चित् उज़्ज़ीर' येज़्ज़ि अहि गरो दॅरॅतॅम् मज़्दधातॅम् पइति
प॰ताँम् बघो-बख़्तॅम् पइति यओनॅम् फ़्रथ्वरॅश्तॅम् पइति आफ़्र॰तॅम्[3] ॥ ९ ॥

[*आअत् अन परो दुश्-कॅरॅत'] आअत् अन परो माँथ्रो स्पॅ॰तो ।
फ़्रा-ते जाँथॅम्च वक्षथॅम्च अजॅम् इध फ़्रस्नयेनि फ़्रा-ते कॅह्रॅपॅम्च तॅवीषीम्च
यओज़्दथानि कॅरॅनओमि थ्वाँम् हचत्-पुथ्राँम् हचत्-पअेमन्याँम्[2] । †कारवइति
पअेमवइति क्ष्विप्तवइति रओघ्नवइति मज़्गवइति फ़्रज़्इ॰तिवइति[3] ॥ १० ॥

फ़्रा-ते हज़्ङ्रॅम् ख़्वाँम्' अज़्ॅम् इध फ़्रस्नयेनि गओधनॅम् अवि ह॰तचिनाो[2]
यत् अस्ति पुथ्रहे थ्रिमो ॥ ११ ॥

यथ ज़्रयो वोउरु-कषॅम् अपो अस्ति ह॰जघ्मनॅम् । उसॅहिश्त
हाँम्-यअेताोङ्हो यओनॅम्च अवि ज़ाँम्च ज़ाँम्च अवि यओनॅम्च । उसॅहिश्त
पइरि-हअेज़ङ्ह । येहे ज़ाँथअेच वक्षअेच वक्षॅम् दधात् अहुरो मज़्दाो ॥ १२ ॥

उज़्ज़यर उज़्ज़ीर स्तार गुफ़्र अफ़्रिश्चिथ्राोङ्हो तरस्च हराँम् बॅरॅज़इतीम्
रओक्ष्नॅम् कॅरॅनवाहि दामह्व तॅम्चित् उज़्ज़ीर येज़्ज़ि अहि गरो दॅरॅतॅम् मज़्दधातॅम्
पइति प॰ताँम् बघो-बख़्तॅम् पइति यओनॅम् फ़्रथ्वरॅश्तॅम् पइति आफ़्र॰तॅम् ॥ १३ ॥

[*आअत् अन परो दुश्-कॅरॅत] आअत् अन परो माँथ्रो स्पॅ॰तो ।
फ़्रा ते ज़ाँथॅम्च वक्षथॅम्च अज़ॅम् इध फ़्रस्नयेनि फ़्रा-ते कॅह्रॅपॅम्च तॅवीषीम्च
यओज़्दथानि कॅरॅनओमि थ्वाँम् हचत्-पुथ्राँम् हचत्-पअेमन्याँम् । कारवइति
पअेमवइति क्ष्विप्तवइति रओघ्नवइति मज़्गवइति फ़्रज़्इ॰तिवइति ॥ १४ ॥

(9) Cf. Section 5 above 1. West, Sp, HJ, Antia : उज़्ज़िर 2. Sp : रओक्ष्ने
West & Antia : आफ़्रॅनतॅम् (10) * Geldner inserts these four words in square
brackets. 1. Sp : दुश्-कॅरॅतॅम् 2. West, HJ, Antia : °पअेमइनीम् Sp : °पअेमइन्याँम्. † The
words कारवइति पअेमवइति......फ़्रज़्इ॰ तिवइति are rightly continued in this sentence
as required by the context. All other texts put a full stop after हचत्-पअेमन्याँम्
and begin a new para 7 with the words कारवइति......फ़्रज़्इ॰तिवइति which is not
correct. 3. West, & Antia : फ़्रज़्इन्तिवइति ; Sp : फ़्रज़्इ॰तवइति ; (11) 1. West,
Sp, HJ, Antia : हाँम् 2. West, & Antia : हन्तचिनाो (12) Cf. Section 4 above.
(13) Cf. Section 5 above (14) Cf. Section 6 above

*फ़्रा-ते हज़ङ्रॅम् ख़ाँम् अज़ॅम् इध फ़्रस्नयेनि गओधनॅम् अवि हंतचिनाो यत् अस्ति पुथ्रहे थ्रिमो ॥ १५ ॥

*यथ ज़्रयो वोउरु-कषॅम् अपो अस्ति हंजघ्मनॅम् । उसॅहिश्त हाँम्-यएताोङ्हो यओनॅम्च अवि ज़ाँम्च ज़ाँम्च अवि यओनॅम्च । उसॅहिश्त पइरि-हएज़ङ्ह । येहे ज़ाँथएच वक्षएच उज़यरॅम् दधात् अहुरो मज़्दाो ॥ १६ ॥

उज़यर उज़ीर पख़ुश्त[1] ही [कख़ुज़ि पख़ुश्त ही अयेह्य पख़ुश्त ही] यातु-मइति जहि ॥ १७ ॥

पइति-पॅरॅने अघिरे[1] पइति-पॅरॅने अघूइरे पइति-पॅरॅने अघाँम् पइति-पॅरॅने उग्राँम् पइति-पॅरॅने यस्कहे पइति-पॅरॅने महृर्कहे पइति-पॅरॅने दाज़ु पइति-पॅरॅने तश्नु पइति-पॅरॅने सारनहे पइति-पॅरॅने सारस्त्येहे पइति-पॅरॅने अज़नहे[2] पइति-पॅरॅने अज़ह्वहे पइति-पॅरॅने कुरुघहे पइति-पॅरॅने अज़िवाकहे पइति-पॅरॅने[1] द्रुकहे[3] पइति-पॅरॅने अस्तइर्येहे पइति-पॅरॅने अघष्याो[4] पूइत्याो आहित्याो[5] या अङ्रो मइन्युश् फ़्राकॅरॅंतत् अवि इमाँम् तनूम् याँम् मश्यानाँम्[6] ॥ १८ ॥

पइति-पॅरॅने वीस्पॅम् यस्कॅम्च महृर्कॅम्च वीस्पे यातवो पइरिकाोस्च वीस्पाो जन्यो[1] याो द्रवइतीश् ॥ १९ ॥

आ अइर्यॅमा इश्यो रफ़ॅध्राइ जंतू ।
नॅरॅब्यस्चा नाइरिब्यस्चा ज़रथुश्त्रहे ।
वङ्हॅउश् रफ़ॅध्राइ मनङ्हो ।
या दएना वइरीम् हनात् मीज़्दॅम् ।
अषह्या यासा अषीम् ।
याँम् इश्याँम् अहुरो मसता मज़्दाो ॥ २० ॥

जंतु आ अइर्यॅमा-इष्यो वीस्पॅम् यस्कॅम्च महृर्कॅम्च वीस्पे यातवो पइरिकाोस्च वीस्पाो जन्यो याो द्रवइतीश् ॥ २१ ॥

(15) *Cf. Section 7 above (16) *Cf. Section 4 (17) 1. West, Sp, HJ, Antia : पख़ुश्त हि ; Sp : पख़ुश्तहि (18) 1. West, HJ, Antia : इषिरे 2. Sp : असनहे 3. West, Sp, HJ, Antia : दुरुकहे 4. Sp : अघिष्याो 5. West, HJ, Antia : आहितयाो 6. West, Sp, HJ Antia, : मष्यानाँम् (19) 1. West, Sp, HJ, Antia : ज़नयो

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
वङ्हैउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हैउश् मज़्दाइ ।
क्षथ्रॅम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददात् वास्तारॅम् ॥

कॅम् ना मज़्दा मवइते पायूम् ददाो ।
ह्यत् मा द्रॅग्वाो दीदरॅषता अएनङ्हे ।
अन्यॅम् थ्वह्मात् आथ्रस्चा मनङ्हस्चा ।
ययाो श्यओथनाइश् अषॅम् थ्रओश्ता अहुरा ।
ताँम् मोइ दाँस्त्वाँम् दएनयाइ फ़्रावओचा ॥

कॅ वॅरॅथ्रॅम्-जा थ्वा पोइ सॅङ्हा योइ हॅ॑न्ती ।
चिथ्रा मोइ दाँम् अहूम्-बिश् रतूम् चीज़्दी ।
अत् होइ वोहू सॅरओषो जॅन्तू मनङ्हा ।
मज़्दा अह्माइ यह्माइ वषी कह्माइचीत् ॥

पात-नो त्बिष्यॅन्तत् पइरि मज़्दाोस्च आर्मइतिश्च स्पॅन्तस्च । नसे दएवी-द्रुक्ष नसे दएवो-चिथ्रे नसे दएवो-फ़्रकॅर्श्ते नसे दएवो-फ़्रदाइति । अप द्रुक्ष् नसे अप द्रुक्ष् द्वार अप द्रुक्ष् वीनसे अपाख्धॅध्रे अप-नस्येहे । मा मॅरॅन्चइनीश् गएथाो अस्त्वइतीश् अषहे ।

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ २२ ॥

~~~~~~~~
~~~~~~~~

फ्रकर्त् २२

अओत् अहुरो मज़्दाो स्पितमाइ ज़रथुश्त्राइ।
अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो
अज़ॅम् यो दात वङ्हाॅम्।
यसॅ-तत् न्मानॅम् आकॅरॅनॅम् स्रीरॅम् रओख़्नॅम् फ्रादॅरॅस्रॅम्
उज़्रयेनि पारयेनि ॥ १ ॥

आअत् माॅम् मइर्यो आकसत्
आअत् माॅम् मइर्यो फ्राकॅरॅनओत्
अङ्रो मइन्युश् पोउरु-मह्र्को

नवच यस्कॅ[1] नवइतिश्च[2] नवच सत नवच हज़ङ्र नवसॅस्च बअेवाॅन्। आअत् माॅम् तूम् बिषज़्योइश्[3] माॅथ्रो स्पॅन्तो यो अश्-ख़्वरॅनाो[4] ॥ २ ॥

दथानि ते अअेतहे पइति हकत् हज़ङ्रॅम् अस्पनाॅम् अउर्वतो दॅरॅज़ि-तकनाॅम्। यज़्राइ सओक वङ्हि मज़्दधात अषओनि। दथानि ते अअेतहे पइति हकत् हज़ङ्रॅम् उश्त्रनाॅम् उर्वतो[1] सअेनि[2]-कओफ्रनाॅम्। यज़्राइ सओक वङ्हि मज़्दधात अषओनि ॥ ३ ॥

दथानि ते अअेतहे पइति हकत् हज़ङ्रॅम् गवाॅम् अख़्शअेननाॅम् अपॅरॅतो-तनुनाॅम्। यज़्राइ सओक वङ्हि मज़्दधात अषओनि। दथानि ते अअेतहे पइति हकत् हज़ङ्रॅम् अनुमयनाॅम् हॅरॅतो वीस्पो-गओननाॅम्। यज़्राइ सओक वङ्हि मज़्दधात अषओनि ॥ ४ ॥

उत ते अज़ॅम् आफ्रीनानि स्रीर दह्म आफ्रिति फ्रिथ दह्म आफ्रिति।

1. West, Sp, HJ, Antia : यस्के   2. Sp : नवइतिस्च   3. West, Sp, HJ: Antia : बअेषज़्योइश्   4. Sp : अषख़्वरॅनो   (3) 1. West, Sp, HJ, Antia : अउर्वतो   2. West, HJ, Antia ; सअेने°   Sp : सइनि°

या ऊनॅम् पॅरॅनॅम् कॅरॅनओइति
पॅरॅनॅम्चित् वीघ्ज़ारयेइति
अव॰तॅम्चित् ब॰दयेइति
ब॰तॅम्च[1] द्रूम् कॅरॅनओइति ॥ ५ ॥

पइति अह्माइ अवषत
मॉंथ्रो स्पॅ॰तो यो अश्-ख्वरॅनो ।

कुथ ते अज़ॅम् विषज़ानि[1] । कुथ ते अज़ॅम् अप-वरानि नवच यस्कॅं[2] नवइतिश्च नवच सत नवच हज़ङ्र नवसॅंस्च बएवॉन् ॥ ६ ॥

नइर्यो-सङ्हो अओचयत
यो दध्वाो अहुरो मज़्दाो ।
नइर्य[1]-सङ्ह-[1] व्याख्नन[2] ।
पर-आइधि[3] उप-वज़ङ्ह
अवि न्मानॅम् अइर्यमइनि[4]
इमत् सङ्होइश् अइर्यमनाइ* ॥ ७ ॥

इमत् ते सङ्हत् अहुरो मज़्दाो अषव । अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो अज़ॅम् यो दात वङ्हाॅम् यसॅ-तत् न्मानॅम् आकॅरॅनॅम् स्रीरॅम् रओख़्नॅम् फ़्रादॅरॅस्रॅम्[1] उज़्ज़येनि पारयेनि ॥ ८ ॥

आअत् मॉंम् मइर्यो आकसत् । आअत् मॉंम् मइर्यो फ़्राकॅरॅनओत् अङ्रो मइन्युश् पोउरु-महर्को नवच यस्कॅं[1] नवइतिश्च नवच सत नवच हज़ङ्र नवसॅंस्च बएवॉन् । आअत् मॉंम् तूम् विषज़्योइश्[2] अइर्यम यो इश्यो ॥ ९ ॥

(5) 1. West,. Sp, HJ, Antia : ब॰दॅम्चित्   (6) 1. West, Sp, Hj, Antia : बअेषज़ानि   2. West, Sp, HJ, Antia : यस्के   (7) 1. West, Sp, HJ, Antia : नइर्यो सङ्हो   2. Sp : व्याख्न   3. Sp : पर आ इध   Antia : पइति-आइधि   4. West, HJ, Antia : अइर्यमइने ;   Sp : अइर्यमनाइ   * West, HJ, Antia begin para 8 with अइर्यमनाइ   (8) 1. Sp : फ़ादरॅस्रॅम्   (9) West, Sp, HJ, Antia : यस्के   2. West, Sp, HJ, Antia : बअेषज़्योइश्

*दथानि ते अएेतहे पइति हकत् हज़ङ्रॅम् अस्पनाँम् अउर्वतो दॅरॅज़ि-तकनाँम् । यज़ाइ सओक वङ्उहि मज़्दधात अषओनि । दथानि ते अएेतहे पइति हकत् हज़ङ्रॅम् उश्त्रनाँम् उर्वतो-सएनि-कओफ़नाँम् । यज़ाइ सओक वङ्उहि मज़्दधात अषओनि ॥ १० ॥

दथानि ते अएेतहे पइति हकत् हज़ङ्रॅम् गवाँम् अक्षएननाँम् अपॅरॅतो-तनुनाँम् । यज़ाइ सओक वङ्उहि मज़्दधात अषओनि । दथानि ते अएेतहे पइति हकत् हज़ङ्रॅम् अनुमयनाँम् हरॅतो वीस्पो-गओननाँम् । यज़ाइ सओक वङ्उहि मज़्दधात अषओनि ॥ ११ ॥

उत ते अज़ॅम् आफ़्रीनानि स्रीर दह्म आफ़्रिति फ़्रिथ दह्म आफ़्रिति ।
या ऊनॅम् पॅरॅनॅम् कॅरॅनओइति ।
पॅरॅनॅम्चित् वीघ्ज़ारयेइति
अवङ्तॅम्चित्[1] बङ्दयेइति
बङ्तॅम्च[2] द्रूम् कॅरॅनओइति ॥ १२ ॥
अहे वचो पइत्येस्ति[1]
पर-आइधि[2] उप-वज़त
नइर्यो-सङ्हो व्याख़नो[3]
अवि न्मानॅम् अइर्यमइनि[4]
इमत् सङ्हत् अइर्यमनाइ[5] ॥ १३ ॥

*इमत् ते सङ्हत् अहुरो मज़्दाो अषव । अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो । अज़ॅम् यो दात वङ्हाँम् यसॅ-तत् न्मानॅम् आकॅरॅनॅम् स्रीरॅम् रओक्ष्नॅम् फ़्रादॅरॅस्रॅम् उज़येनि पारयेनि ॥ १४ ॥

(10) *Sections 10 – 12 = 3 – 5　(12) 1. Sp & HJ : अवङ्तॅम्चित्　2. West, Sp, HJ, Antia : बङ्दॅम्चित्　(13) 1. West, HJ, Antia : पइति-अस्ति;　Sp : पइघ्येस्ति　2. Sp : पर आ इध ; Antia , पर-आइत्　3. Sp : व्याख़्न　4. West, HJ, Antia : अइर्यमइने ; Sp : अइर्यमनाइ　5. West, HJ, Antia treat अइर्यमनाइ as the beginning of the 14th section. * See note on para 7 above.

आअत् माम् मइर्यो आकसत्
आअत् माँम् मइर्यो फ़्रा कॅरॅनओत्
अङ्ग्रो मइन्युश् पोउरु[1]-महृ्को

नवच यस्कॅं[2] नवइतिश्च नवच सत नवच हज़ङ्ग्र नवसँस्च बअेवॉन् । आअत् माँम् तूम् विषङ्योइश्[3-] माँथ्रो स्पॅन्तो यो अश्-ख्वरॅनाो[-3] ॥ १५ ॥

दथानि ते अअेतहे पइति हकत् हज़ङ्ग्रॅम् अस्पनाँम् अउर्वतो दॅरॅज़ि-तकनाँम् । यज़ाइ सओक वङ्हि मज़्दधात अषओनि । दथानि ते अअेतहे पइति हकत् हज़ङ्ग्रॅम् उश्त्रनाँम् उर्वतो सअेनि[1]-कओफ़नाँम् । यज़ाइ सओक वङ्हि मज़्दधात अषओनि ॥ १६ ॥

दथानि ते अअेतहे पइति हकत् हज़ङ्ग्रॅम् गवाँम् अक्षअेननाँम् अपॅरॅतो-तनुनाँम् । यज़ाइ सओक वङ्हि मज़्दधात अषओनि । दथानि ते अअेतहे पइति हकत् हज़ङ्ग्रॅम् अनुमयनाँम् हरॅतो वीस्पो-गओननाँम् । यज़ाइ सओक वङ्हि मज़्दधात अषओनि ॥ १७ ॥

उत ते अज़ॅम् आफ़्रीनानि स्रीर दह्म आफ़्रिति फ़्रिथ दह्म आफ़्रिति ।
या ऊनॅम् पॅरॅनॅम् कॅरॅनओइति ।
पॅरॅनॅम्चित् वीघ्ज़ारयेइति ।
अवङ्तॅम्चित् बङ्दयेइति ।
बङ्दॅम्चित द्रूम् कॅरॅनओइति ॥ १८ ॥

मोषु तत् आस् नोइत् दॅरॅघॅम् यत् फ़्रायतयत् थ्वक्षॅम्नो अइर्यम यो इश्यो ।
गइरीम् अवि स्पॅन्तो-फ़्रस्नाो
वॅरॅषॅम् अवि स्पॅन्तो-फ़्रस्नाो ॥ १९ ॥

(15) 1. Antia : पओउरु° 2. West, Sp, HJ, Antia : यस्कं 3. West, Sp, HJ, Antia : बअेषङ्योइश् अइर्यम यो इश्यो । (16) West HJ, Antia : सअेने°, Sp : सइनि°

नवनाँम् अस्पनाँम् अर्ष्नाँम् गओनॅम् बरत् अइर्यम यो इश्यो'। नवनाँम् उश्त्रनाँम् अर्ष्नाँम् गओनॅम् बरत् अइर्यम यो इश्यो। नवनाँम् गवाँम् अर्ष्नाँम् गओनॅम् बरत् अइर्यम यो इश्यो'। नवनाँम् अनुमयनाँम् अर्ष्नाँम् गओनॅम् बरत् अइर्यम यो इश्यो। नव वअेतयो बरत् नव कर्षाो फ़्रकारयत् ॥२०॥

पइति-पॅरॅने अषिरे पइति-पॅरॅने अघूइरे पइति-पॅरॅने अग्राँम् पइति-पॅरॅने उग्राँम् पइति-पॅरॅने यस्कहे पइति-पॅरॅने महृर्कहे पइति-पॅरॅने दाज़ु पइति-पॅरॅने तफ़्नु पइति-पॅरॅने सारनहे पइति-पॅरॅने सारस्त्येहे पइति-पॅरॅने अज़नहे पइति-पॅरॅने अज़ह्वहे पइति-पॅरॅने कुरुघहे पइति-पॅरॅने अज़िवाकहे पइति-पॅरॅने दुकहे पइति-पॅरॅने अस्तइर्येहे पइति पॅरॅने अघष्याो पूइत्याो आहित्याो या अङ्ग्रो मइन्युश् फ़्राकॅरॅंतत् अवि इमाँम् तनूम् याँम् मश्यानाँम् ॥ २१ ॥

पइति-पॅरॅने वीस्पॅम् यस्कॅम्च महृर्कॅम्च वीस्पे यातवो पइरिकोस्च वीस्पाो जन्यो याो द्रुवइतीश् ॥ २२ ॥

आ अइर्यॅमा इश्यो रफ़्ध्राइ जंतू ।
नॅरॅब्यस्चा नाइरिब्यस्चा ज़रथुश्त्रहे ।
वङ्हॅउश् रफ़्ध्राइ मनङ्हो ।
या दअेना वइरीम् हनात् मीज़्दॅम् ।
अषह्या यासा अषीम् ।
याँम् इश्याँम् अहुरो मसता मज़्दाो ॥ २३ ॥

जंतु आ-अइर्यॅमा-इश्यो वीस्पॅम् यस्कॅम्च महृर्कॅम्च वीस्पे यातवो पइरिकाोस्च वीस्पाो जन्यो याो द्रुवइतीश् ॥ २४ ॥

(20) 1 West, HJ, Antia : इश्यो (21) * Sections 21 – 26 = Vd. 20 · 9 – 14

यथा अहू वइर्यो अथा रतुश् अषात्चीत् हचा ।
वङ्हॅउश् दज़्दा मनङ्हो श्यओथननाँम् अङ्हॅउश् मज़्दाइ ।
क्षथ्रॅम्चा अहुराइ आ यिम् द्रिगुब्यो ददत् वास्तारॅम् ॥
कॅम् ना मज़्दा मवइते पायूम् ददाो ।
ह्यत् मा द्रॅग्वाो दीदरॅषता अएनङ्हे ।
अन्यॅम् थ्वह्मात् आथ्रस्चा मनङ्हस्चा ।
ययाो श्यओथनाइश् अषॅम् थ्रओश्ता अहुरा ।
ताँम् मोइ दाँस्त्वाँम् दएनयाइ फ्रावओचा ॥
कॅ वॅरॅथ्रॅम् ज़ा थ्वा पोइ सॅङ्गहा योइ हॅ॑ती ।
चिथ्रा मोइ दाँम् अहूम्-बिश् रतूम् चीज़्दी ।
अत् होइ वोहू सॅरओषो जॅ॑तू मनङ्हा ।
मज़्दा अह्माइ यह्माइ वषी कह्माइचीत् ॥ २५ ॥

पात नो त्बिष्य॑तत् पइरि मज़्दाोस्च आर्मइतिश्च स्पॅ॑तस्च । नसे दएवी द्रुक्ष् नसे दएवो-चिथ्रे नसे दएवो-फ्रकर्श्ते नसे दएवो-फ्रदाइति । अप द्रुक्ष् नसे अप द्रुक्ष् द्वार अप द्रुक्ष् वीनसे अपाख्ॅध्रे अप-नस्येहे मा मॅरॅ॑ख्चइनीश् गएथाो अस्त्वइतीश् अषहे ॥

अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती ।
उश्ता अस्ती उश्ता अह्माइ ।
ह्यत् अषाइ वहिश्ताइ अषॅम् ॥ २६ ॥

नास्मी दएवो । अएवो प॑ताो यो अषहे वीस्पे अन्यएषाँम् अपॅ॑ताँम् ॥

Āfrīnaɣāns

Āfrīnaɣān i Artāk-fravaxš

आफ़्रीनगान् इ अर्ताक्-फ़्रवक्ष्

यथा अहू वइर्यो॰ ॥ (हश्त् बार्)

अषॅम् वोहू॰ ॥ (सॅ बार्)

फ़्रवराने मज़्दयस्नो ज़रथुश्त्रिश् वीदअेवो अहुर-त्कअेषो§

हावन् गाह्ः— हावनॅअे अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच । सावङ्हॅअे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

रपिथ्विन् गाह्ः—रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच । फ़्रादत्-फ़्षवे जन्तुमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

उज़ीरिन् गाह्ः—उज़येइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच । फ़्रादत्-वीराइ दख्युमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

अइविस्रूथ्रॅम् गाह्ः—अइविस्रूथ्रॅमाइ अइबिगयाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच । फ़्रादत्-वीस्पाँम्-हुज्याइतॅअे ज़रथुश्त्रोतॅमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

§ The Gāh according to the period of the day.

उषहिन् गाह्ः—उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच। वॅरॅज्याइ न्मान्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

अहुरहे मज़्दाो रअेवतो ख्वरॅनङ्हतो अमॅषनाँम् स्पॅंतनाँम् अषओनाँम् फ़्रवषिनाँम् उग्रनाँम् अइव्रिथूरनाँम् पओइर्यो-त्कअेषनाँम् फ़्रवषिनाँम् नबानज़्दिश्तनाँम् फ़्रवषिनाँम् क्ष्नओथ्र यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

ज़्ओत्ः—यथा अहू वइर्यो ज़्ओता फ़्रा मे म्रूते।

रास्पीः—यथा अहू वइर्यो यो ज़्ओता फ़्रा मे म्रूते।

ज़्ओत्ः—अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ़्रा अषव वीध्वो म्रओत् ॥ १ ॥

ज़्ओत् उ रास्पीः—अहुरॅम् मज़्दाँम् रअेवंतॅम् ख्वरॅनङ्हंतॅम् यजमइदे। अमॅषा स्पॅंता हुक्षथ्रा हुधाओङ्हो यज़मइदे ॥

*अषाउनाँम् वङुहीश् सूराो स्पॅंताो फ़्रवषयो यज़मइदे।
याो वीसाध आवयेइंति
हमस्पथ्मअेदअेम् पइति रतूम्।
आअत् अध वीचरॅंति दस पइरि क्ष़फ़्नो
अवत् अवो ज़िक्ष्नोङ्हॅम्नो ॥ २ ॥
को नो स्तवात् को यज़ाइते
को उफ़्याात् को फ़्रीनात् को पइति-ज़नात्
गओमत ज़स्त वस्त्रवत अष-नास नॅमङ्ह।
कहे नो इध नाँम् आघइर्यात्
कहे वो उर्व फ़्रायेज़्यात्
कह्माइ नो तत् दाथ्रॅम् दयात्

* Sections 2 – 5 = Fravardin Yast 49 – 52

यत् हे अङ्हत् एव़इर्याँन् एव़रॅथॅम् अज्यम्नॅम् यवअेच यवअेतातअेच ॥३॥

आअत् यो ना हीश् फ़्रवज़ाइते गओमत ज़स्त वस्त्रवत अष-नास नॅमङ्ह अह्माइ आफ़्रीनॅ्ति क्ष्नूताो अइनिताो अव्बिश्ताो उघ्राो अषाउनाँम् फ़्रवषयो ॥४॥

बुयात् अह्मि न्माने गँउश्च
वाँथ्व उप वीरनाँम्च
बुयात् आसुश्च अस्पो दॅरॅज़स्च वाक्षो ।
बुयात् ना स्ताह्यो व्याख़नो
यो नो बाध फ़्रायज़ाइते
गओमत ज़स्त वस्त्रवत अष-नास नॅमङ्ह ॥ ५ ॥

अषाउनाँम् फ़्रवषिनाँम् उघ्रनाँम् अइव़िथूरनाँम् उघ्रनाँम् वारॅथ्रघ्निनाँम् पओइर्यो-त्कअेषनाम् फ़्रवषिनाँम् नबानज़्दिश्तनाँम् फ़्रवषिनाँम् फ़्रवषयो क्ष्नूताो अय्ॅतु अह्मय न्माने । क्ष्नूताो वीचरॅ्तु अह्मय न्माने । क्ष्नूताो आफ़्रिनॅ्तु अह्मय न्माने वङ्हीम् अषीम् एव़ापराँम् । क्ष्नूताो पारय्ॅतु हच अह्मात् न्मानात् । स्तओमाच राज़रॅच बरॅ्तु दथुषो अहुरहे मज़्दाो अमॅषनाँम् स्पॅ्तनाँम् । मा-चिम् गॅरॅज़ानो पारय्ॅतु हच अह्मात् न्मानात् अह्माकॅम्च मज़्दयस्ननाँम् ॥ ६ ॥

अषॅम् वोहू (सॅ बार्)

अहुरहे मज़्दाो रअेवतो ख़्वरॅनङ्हतो आफ़्रीनामि क्षथ्र्याँन् दव़्हुपइति उपराइ अमाइ उपराइ वॅरॅथ्राइ उपराइ क्षथ्राइ । क्षथ्रॅम्च पइति-अस्तीम्च दरॅघो-क्षथ्रॅम् क्षथ्रहे दरॅघो-जीतीम् उश्तानहे द्रव़तातॅम् तनुब्यो । अमॅम् हुतश्तॅम् हुरओधॅम् वॅरॅथ्रघ्नॅम् अहुरधातॅम् वनइ्तीम्च उपरतातॅम् पोउरु-स्पख़्तीम् व्बिषय्ताँम् पइति-जइतीम् दुश्मइन्यवनाँम् हथ्रानिवाइतीम् हमॅरॅथनाँम् अउर्वथनाँम् व्बिष्य्ताँम् । आफ़्रीनामि ववन्वाो । वनत्-पॅषॅने बुये वीस्पॅम् अउर्वथॅम् व्बिषय्तॅम् वीस्पॅम् अघॅम् व्बिषय्तॅम् अरथ्व़्यो-मनङ्हॅम् अरथ्व़्यो-वचङ्हॅम् अरथ्व़्यो-श्यओथ्नॅम् । वबॅने बुये रथ्व़्य मनङ्ह रथ्व़्य वचङ्ह रथ्व़्य श्यओथ्न । निजॅने बुये वीस्पे दुश्मइन्यव वीस्पे दअेवयस्न । ज़ज़ॅ बुये वङ्हाउच मिज़्दे वङ्हाउच

स्रवहि उरुनअेच दरॅघे हवङ्हे । आफ़्रीनामि दरॅघॅम् ज्व उश्त ज्व अवङ्हे नरॉम्
अषओनॉम् रओचङ्हॅम् वीस्पो-ख़्वाथॅम् ।। ७ ।।

अथ जम्यात् यथ आफ़्रीनामि ।

हुमतनॉम् हूख़्तनॉम् ह्वर्श्तनॉम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज़्यम्ननॉम्चा वावॅरॅज़्ननॉम्चा मही अइवि-जरॅतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनॉम् मही।
(दु बार्)।।

*[अशवॉन् फ़्रवश् चीरॉन् फ़्रवश् अवर्-वीज़ॉन् फ़्रवश् पीरोज़्गरॉन् फ़्रवश् पोर्यो-त्कअेशॉन् फ़्रवश् नबानज़्दिश्तॉन् फ़्रवश् इ फ़्रवशयो ईन् आफ़्रीनगॉन् ईन् क्ष्नूमइने इ अर्दा फ़्रवश् बॅ-रसात् । बॅ-पदीरात् हिज़्वारवॉनी हूज़्ोर्दाई हूपादशाही । दात् दीन् इ वॅह् इ माज़्दयस्नॉन् आगाही रवाही गवाफ़्रीकानी बात् । हफ़्त्-कॅश्वर्-जमीन् ॲंदून् बात् ।]

यथा अहू वइर्यो° ।।

अषॅम् वोहू° ।।

यथा अहू वइर्यो° ।। (दु. बार्)

यस्नॅम्च वह्मॅम्च अओजस्च ज़वरॅच आफ़्रीनामि । अहुरहे मज़्दाो रअेवतो ख़्वरॅनङ्हतो अमॅषनॉम् स्पॅन्तनॉम् अषओनॉम् फ़्रवषिनॉम् उग्रनॉम् अइव्रिथूरनॉम् पओइर्यो-त्कअेषनॉम् फ़्रवषिनॉम् नबानज़्दिश्तनॉम् फ़्रवषिनॉम् ।

अषॅम् वोहू° ।।

*[हमाज़ोर् हमा अशो बॅत् ।]

अथ जम्यात् यथ आफ़्रीनामि ।

हुमतनॉम् हूख़्तनॉम् ह्वर्श्तनॉम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज्यम्ननॉम्चा वावॅरॅज़्ननॉम्चा मही अइबि-जरॅतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनॉम् मही ।।

---

* The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a whisper (Bāz).

Āfrīnaγān i Dahmān

आफ़्रीनगान् इ दह्माँन्

यथा अहू वइर्यो° ॥ (द्रु बार्)

अषॅम् वोहू° (सॅ बार्)

फ़्रवराने मज़्दयस्नो ज़रथुश्त्रिश् वीदअेवो अहुर-त्कअेषो§

हावन् गाह्ः—हावनॅअे अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच । सावङ्हॅअे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

रपिथ्विन् गाह्ः—रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच । फ़्रादत्-फ़्षवे ज॰तुमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

उज़ीरिन् गाह्ः—उज़येइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच । फ़्रादत्-वीराइ-दख्युमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

अइवि्सूथ्रॅम् गाह्ः—अइवि्सूथ्रॅमाइ अइबिगयाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच । फ़्रादत्-वीस्पाँम्-हुज्याइतॅअे ज़रथुश्त्रोतॅमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

उषहिन् गाह्ः—उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच । बॅरॅज्याइ न्मान्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

§ The Gāh according to the period of the day.

दह्ययो वङ्हुयो आफ़्रितोइश् उग्राइ दामोइश् उपमनाइ ख़्नओथ यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच ॥

ज़ोत्ः—यथा अहू वइर्यो ज़ओता फ़्रा मे म्रूते ।

रास्पीः—यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता फ़्रा मे म्रूते ।

ज़ोत्ः—अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ़्रा अषव वीध्वाो म्रओत् ॥ १ ॥

ज़ोत् उ रास्पीः—*ताो अह्मि न्माने जम्यारॅश् याो अषओनाँम् ख़्नूतस्च अषयस्च व्यादइव्रिश्च पइति-ज़ंतयस्च । उस् नू अव्रहाइ वीसे जम्यात् अषॅम्च क्षथ्रॅम्च सवस्च ख़्वरॅनस्च ख़्वाथ्रॅम्च दरॅघो-फ़्रतॅमथ्वॅम्च अव्रहाो दएनयाो यत् अहुरोइश् ज़रथुश्त्रोइश् ॥ २ ॥

असिश्त नू अव्रहत् हच वीसत् गाउश् बुयात् असिश्तॅम् अषॅम् असिश्तॅम् नर्श् अषओनो अओजो असिश्तो आहूइरिश् त्कएषो ॥ ३ ॥

जम्याँन् इथ अषाउनाँम् वङ्हीश् सूराो स्पॅंताो फ़्रवषयो अषोइश् बएषज़ हचिम्नाो ज़ॅम्-फ़्रथङ्ह दानु-द्राजङ्ह ह्वर-बरॅज़ङ्ह इश्तँए वङ्हङ्हाँम् पइतिश्तातँए आतरनाँम् फ़्रष-वक्ष्याइ रयाँम्च ख़्वरॅनङ्हाँम्च ॥ ४ ॥

वइनीत् अह्मि न्माने स्रओषो
अस्रुश्तीम् आश्तिश् अनाश्तीम्
राइतिश् अराइतीम् आर्मइतिश्
तरोमइतीम् अर्शुख़्धो वाख़्श्
मिथओख़्तॅम् वाचिम् अष-द्रुजॅम् ॥ ५ ॥

*Sections 2 – 5 = Yasna 60 = 2 – 4.

यथ अह्म्य* अमॅषाो स्पॅंन्त
ख्ञओषाथ अष्याथ पइतिषाँन्
वङ्हूश् यस्नाँस्च वह्माँस्च
वोहू यस्नॅम्च वह्मॅम्च
हुवॅरॅतीम्च उश्तवॅरॅतीम्च वंन्तवॅरॅतीम्च आ-दरॅघात् ख्वा-वइर्यात् ॥ ६ ॥

मा यवे इमत् न्मानॅम् ख्वाथ्रवत् ख्वरॅनो फ़्रज़हीत् मा ख्वाथ्रवइति ईश्तिश् मा ख्वाथ्रवइति आस्न फ़्रज़ंन्तिश् ख्वाथ्रो-दिस्येहे पइति अषोइश्च वङ्हुयाो दरॅघॅम् हख्म ॥ ७ ॥

अषॅम् वोहू* ॥ (सॅ. बार)

अहुरहे मज़्दाो रएवतो ख्वरॅनङ्हतो आफ़्रीनामि क्षथ्र्याँन् दख्युपइति उपराइ अमाइ उपराइ वॅरॅथ्राइ उपराइ क्षथ्राइ । क्षथ्रॅम्च पइति-अस्तीम्च दरॅघो-क्षथ्रॅम् क्षथ्रहे दरॅघो-जीतीम् उश्तानहे द्रवतातॅम् तनुब्यो । अमॅम् हुतश्तॅम् हुरओधॅम् वॅरॅथ्रघ्नॅम् अहुरधातॅम् वनइंन्तीम्च उपरतातॅम् पोउरु-स्पख्तीम् ख्नषयंन्ताँम् पइति-जइतीम् दुश्मइन्यवनाँम् हथ्रा-निवाइर्तीम् हमॅरॅथनाँम् अउर्वथनाँम् ख्नष्यंन्ताँम् । आफ़्रीनामि ववन्वाो । वनत्-पॅषॅने बुये वीस्पॅम् अउर्वथॅम् ख्नषयंन्तॅम् वीस्पॅम् अघॅम् ख्नयंन्तॅम् अरथ्र्यो-मनङ्हॅम् अरथ्र्यो-वचङ्हॅम् अरथ्र्यो-श्यओथ्नॅम् । ववॅने बुये रथ्र्य मनङ्ह रथ्र्य वचङ्ह रथ्र्य श्यओथ्न । निजॅने बुये वीस्पे दुश्मइन्यव वीस्पे दअेवयस्न । ज़ज़ॅ बुये वङ्हाउच मीज़्दे वङ्हाउच स्रवहि उरुनअेच दरॅघे हवङ्हे । आफ़्रीनामि दरॅघॅम् ज्व उश्त ज्व अवङ्हे नरॉम् अषओनाँम् आँज़ङ्हे दुज़्वरॅश्तावरॅज़ाँम् । वहिश्तॅम् अहूम् अषओनाँम् रओचङ्हॅम् वीस्पो-ख्वाथ्रॅम् ॥ ८ ॥

अथ जम्यात् यथ आफ़्रीनामि ॥

हुमतनाँम् हूख्तनाँम् ह्वर्श्तनाँम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज़्यम्ननाँम्चा वावॅरॅज़ननाँम्चा मही अइबि-जरॅतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनाँम् मही ॥ (दु. बार) ॥ ९ ॥

* Better वह्म्य *vahmya* = worthy of praise, worthy of veneration. Cf अवेस्ता द्वितीयभागः page 351 para 24 वह्म्याँ – *vahmą*.

*[पँशोतन् वीश्तास्पाँन् वोगुदन् ख़्वाहम् बँ-रसात् । बँ-पदीरात् दँर्-पतायात् मझ्झात् अघनी अशो बँत् दँर्जी काँम् बँ-रसात् । ईन् आफ़्रीं॰गाँन् ईन् क्ष्नूमइने दहम् यजत् बँ-रसात् । बँ-पदीरात् हिज़्वारवाँनी हुज़ोर्दाई हूपादशाही दात् । दीन् इ वँह् इ माज़्दयस्नाँन् आगाही रवाही गवाफ़्रीकानी बात् । हफ़्त्-कँश्वर् ज़मीन् अँदून् बात् ।]

यथा अहू वइर्यो॰ ॥

अषॅम् वोहू॰ ॥

यथा अहू वइर्यो॰ ॥ (द्व. बार्)

यस्नॅम्च वह्मॅम्च अओजस्च ज़्वरॅच आफ़्रीनामि । दह्मयाो वङ्हुयाो आफ़्रीतोइश् उग्राइश् दामोइश् उपमनाइ ॥

अषॅम् वोहू॰ ॥

*[हमाज़ोर् हमा अशो बँत्]।

अथ ज़म्यात् यथ आफ़्रीनामि ॥

हुमतनाँम् हूख़्तनाँम् ह्वर्श्तनाँम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज़्यम्ननाँम्चा वावॅरॅज़्ननाँम्चा मही अइबि-जरॅतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनाँम् मही ॥ १० ॥

* The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a whisper (Bāz).

Āfrīnavān i srōš

आफ्रीनगाँन् इ स्रोश्

यथा अहू वइर्यो॰ ।। (पंच बार्)

अषॅम् वोहू॰ (सॅ. बार्)

फ्रवराने मज़्दयस्नो ज़रथुश्त्रिश् वीदएवो अहुर-त्कएषो§

हावन् गाह्ः—हावनँएे अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ्रसस्तयएेच । सावङ्हँएे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ्रसस्तयएेच ।।

रपिथ्विन् गाह्ः—रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ्रसस्तयएेच । फ्रादत्-फ्षवे जन्तु-माइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ्रसस्तएेच ।।

उज़ीरिन् गाह्ः—उज़येइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ्रसस्तयएेच । फ्रादत्-वीराइ-दख़्युमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ्रसस्तयएेच ।।

अइविस्रूथ्रॅम् गाह्ः—अइविस्रूथ्रॅमाइ अइबिगयाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ्रसस्तयएेच । फ्रादत्-वीस्पाँम्-हुज्याइतँएे ज़रथुश्त्रोतॅमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ्रसस्तयएेच ।।

उषहिन् गाह्ः—उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ्रसस्तयएेच । बॅरॅज्याइ न्मान्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ्रसस्तयएेच ।।

स्रओषहे अष्येहे तख़्महे तनु-माँथ्रहे दर्षि-द्रओश् आहूइर्येहे ख़्नओथ्र यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ्रसस्तयएेच ।।

ज़ोत्ः—यथा अहू वइर्यो ज़ओता फ्रा मे म्रूते ।

§ The Gāh according to the Period of the day.

रास्पीः—यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता फ़्रा मे म्रूते ।

ज़ोतूः—अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ़्रा अषव वीध्वाो म्रओतू ।।

स्रओषम् अषीम् हुरओधम् वॅरॅथ्राजनॅम् फ़्रादत्-गअॅथॅम् अषवनॅम् अषहे रतूम् यजमइदे । यो पओइर्यो मज़्दाो दामाँन् फ़्रस्तॅरॅतात् पइति बरॅस्मन् यज़त अहुरॅम् मज़्दाँम् यज़त अमॅषॅ स्पॅन्तॅ यज़त पायू थ्वोरॅश्तार या वीस्प थ्वॅरॅसतो दामाँन् ।।

अहे रय ख्वरॅनङ्हच अओ्हे अम वॅरॅथ्रघ्नच अहे यस्न यज़तनाँम् तॅम् यज़ाइ सुरुन्वत यस्न स्रओषम् अषीम् जओथ्राब्यो अषीम्च वङुहीम् बॅरॅज़इतीम् नइरीम्च सङ्हॅम् हुरओधॅम् । आच नो जम्यात् अवङ्हे वॅरॅथ्रजाो स्रओषो अष्यो ।।

स्रओषम् अषीम् यज़मइदे । रतूम् बॅरॅज़न्तॅम् यज़मइदे यिम् अहुरॅम् मज़्दाँम् । यो अषहे अपनोतॅमो यो अषहे जघ्मूश्तॅमो । वीस्प स्रवाो ज़रथुश्त्रि यज़मइदे । वीस्पच ह्वरॅश्त श्यओथ्न यजमइदे वरॅश्तच वरॅष्यम्नच ।

येङ्हे हाताँम् आअत् येस्ने पइती वङ्हो ।
मज़्दाो अहुरो वएथा अषात् हचा ।
याोङ्हाँम्चा ताँस्चा ताोस्चा यज़मइदे ।।

स्रओषॅम् अषीम् हुरओधॅम् वॅरॅथ्राजनॅम् फ़्रादत्-गअॅथॅम् अषवनॅम् अषहे रतूम् यजमइदे । यो पओइर्यो बरॅस्म फ़्रस्तॅरॅनत थ्र्यक्स्तीश्च पन्च-यक्स्तीश्च हप्त-यक्स्तीश्च नव-यक्स्तीश्च आ-क्नूश्च मइध्यो-पइतिश्तानाँस्च । अमॅषनाँम् स्पॅन्तनाँम् यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच ।।

अहे रय ख्वरॅनङ्हच अओ्हे अम वॅरॅथ्रघ्नच अहे यस्न यज़तनाँम् तॅम् यज़ाइ सुरुन्वत यस्न स्रओषॅम् अषीम् ज़ओथ्राब्यो अषीम्च वङुहीम् बॅरॅज़इतीम् नइरीम्च सङ्हॅम् हुरओधॅम् । आच नो जम्यात् अवङ्हे वॅरॅथ्रजाो स्रओषो अष्यो ।।

स्रओषॅम् अषीम् यज़मइदे । रतूम् बॅरॅज़ं॰तॅम् यजमइदे यिम् अहुरॅम् मज़्दाँम् । यो अषहे अपनोतॅमो यो अषहे जघ्मूश्तॅमो । वीस्प स्रवाो ज़रथुश्त्रि यज़मइदे । वीस्पच ह्वर्ष्त श्यओथ्न यज़मइदे वर्ष्तच वॅरॅश्यम्नच ॥

येङ्हे हाताँम्................ताोस्चा यज़मइदे ॥ २ ॥

स्रओषॅम् अषीम् हुरओधॅम् वॅरॅथ्राजनॅम् फ्रादत्-गएथॅम् अषवनॅम् अषहे रतूम् यज़मइदे । यो पओइर्यो गाथाो फ्रस्रावयत् याो पं॰च स्पितामहे अषओनो ज़रथुश्त्रहे अफ़्स्मनिवाँन् वचस्तश्तिवत् मत्-आज़इं॰तीश् मत्-पइति-फ्रसाो अमॅषनाँम् स्पॅं॰तनाँम् यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ्रसस्तयएच ॥

अहे रय ख़्वरॅनङ्हच...............वॅरॅथजाो स्रओषो अष्यो ॥
स्रओषॅम् अषीम् यज़मइदे............वर्ष्तच वॅरॅश्यम्नच ॥
येङ्हे हाताँम्...........ताोस्चा यज़मइदे ॥ ३ ॥

अषॅम् वोहू॰ ॥ (सॅ बार्)

अहुरहे मज़्दाो रएवतो ख़्वरॅनङ्हतो आफ्रीनामि क्षथ्याँन् दङ्हुपइति उपराइ अमाइ उपराइ वॅरॅथ्राइ उपराइ क्षथ्राइ । क्षथ्रॅम्च पइति-अस्तीम्च दरॅघो-क्षथ्रॅम् क्षथ्रहे दरॅघो-जीतीम् उश्तानहे द्र्वतातॅम् तनुब्यो । अमॅम् हुतश्तॅम् हुरओधॅम् वॅरॅथ्रघ्नॅम् अहुरधातॅम् वनइं॰तीम्च उपरतातॅम् पोउरु-स्पक्ष्तीम् त्बिषयं॰ताँम् पइति-जइतीम् दुश्मइन्यवनाँम् हथ्रा-निवाइतीम् हमॅरॅथनाँम् अउर्वथनाँम् त्बिष्यं॰ताँम् ॥

आफ्रीनामि ववन्वाो । वनत्-पॅषॅने बुये वीस्पॅम् अउर्वथॅम् त्बिषयं॰तॅम् वीस्पॅम् अघॅम् त्बिषयं॰तॅम् अरथ्व्यो-मनङ्हॅम् अरथ्व्यो-वचङ्हॅम् अरथ्व्यो-श्यओथ्नॅम् । ववॅने-बुये रथ्व्य मनङ्ह रथ्व्य वचङ्ह रथ्व्य-श्यओथ्न । निजॅने-बुये वीस्पे दुश्मइन्यव वीस्पे दएवयस्न । ज़ज़-बुये वङ्हाउच मीज़्दे वङ्हाउच स्रवहि उरुनएच दरॅघे हवङ्हे ।

आफ्रीनामि दरॅघॅम् ज्व उश्त ज्व अवङ्हे नराँम् अषओनाँम् आँजङ्हे दुज़्वर्ष्तावरॅजाँम् । वहिश्तॅम् अहूम् अषओनाँम् रओचङ्हॅम् वीस्पो-ख़्वाथ्रॅम् ।

अथ जम्यात् यथ आफ्रीनामि ।

हुमतनाँम् हूख्तनाँम् ह्वर्श्तनाँम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज्यम्ननाँम्चा वावॅरॅजननाँम्चा मही अइवि-जरॅतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनाँम् मही । (दु बार्)

[*स्नोश् अशो तगी तन्-फ्रमाँन् श्कफ्त्-जीन् जीन्-अवजार सालार इ दामाँन् इ होर्मज़्द बॅ-रसात् । अॅदून् बात् ।]

यथा अहू वइर्यो° ॥

अषॅम् वोहू° ॥

यथा अहू वइर्यो° ॥ (दु बार्)

यस्नॅम्च वह्मॅम्च अओजस्च जवरॅच आफ्रीनामि ।

स्नओषहे अष्येहे तख्महे तनु-माँथ्रहे दर्शि-द्रओश् आहूइर्येहे ॥

अषॅम् वोहू° ॥

[*हमा ज़ोर् हमा अशो बॅत् ।]

अथ जम्यात् यथ आफ्रीनामि ॥

हुमतनाँम् हूख्तनाँम् ह्वर्श्तनाँम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज्यम्ननाँम्चा वावॅरॅजननाँम्चा मही अइवि-जरॅतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनाँम् मही ॥

*The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a whisper (Bāz).

आफ़्रीनगान् इ गाथा

यथा अहू वइर्यो° ॥ (हस्त् बार्)

अषॅम् वोहू° ॥ (सॅ बार्)

फ़्रवराने मज़्दयस्नो ज़रथुश्त्रिश् वीदएवो अहुर-त्कएषो *

हावन् गाह्ः—हावनँए अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइ फ़्रसस्तयएच । सावङ्हँए वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच ॥

रपिथ्विन् गाह्ः-रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच । फ़्रादत्-फ़्षवे जं॰तुमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच ॥

उज़ीरिन् गाह्ः—उज़येइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच । फ़्रादत्-वीराइ-दख़्युमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच ॥

अइविस्रूथ्रॅम् गाह्ः—अइविस्रूथ्रॅमाइ अइबिगयाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच । फ़्रादत्-वीस्पाँम्-हुज्याइतँए ज़रथुश्त्रोतॅमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच ॥

उषहिन् गाह्ः—उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच । बॅरॅज्याइ न्मान्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच ॥

* The Gāh according to the period of the day.

अहुरहे मज़्दा॒ रएवतो ख़्वरॅनङ्‌हतो अमॅषनाँम् स्पॅन्तनाँम् । गाथाब्यो स्पॅन्ताब्यो रतुक्षथ्राब्यो अषओनिब्यो अहुनवइत्या॒ गाथया॒ उश्तवइत्या॒ गाथया॒ स्पॅन्ता-मइन्यँउश् गाथया॒ वोहू-क्षथ्रया॒ गाथया॒ वहिश्तोइश्तोइश् गाथया॒ । अषाउनाँम् फ़्रवषिनाँम् उग्रनाँम् अइविथूरनाँम् पओइर्यो-त्कएषनाँम् फ़्रवषिनाँम् नबानज़्दिश्तनाँम् फ़्रवषिनाँम् । ख़्नओथ्र यस्नाइच वह्माइच ख़्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच ।

ज़ोत्—यथा अहू वइर्यो ज़ओता फ़्रा मे ब्रूते ।

रास्पी—यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता फ़्रा मे ब्रूते ।

ज़ोत्—अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ़्रा अषव वीध्वा॒ म्रओतू ॥

अहुरॅम् मज़्दाँम् रएवन्तॅम् ख़्वरॅनङ्‌हन्तॅम् यज़मइदे । अमॅषा स्पॅन्ता हुक्षथ्रा हुधाओङ्हो यज़मइदे । गाथा॒ स्पॅन्ता॒ रतुक्षथ्रा॒ अषओनीश् यज़मइदे । अहुनवइतीम् गाथाँम् अषओनीम् अषहे रतूम् यज़मइदे । उश्तवइतीम् गाथाँम् अषओनीम् अषहे रतूम् यज़मइदे । स्पॅन्ता-मइन्यूम् गाथाँम् अषओनीम् अषहे रतूम् यज़मइदे । वोहु-क्षथ्राँम् गाथाँम् अषओनीम् अषहे रतूम् यज़मइदे । वहिश्तोइश्तीम् गाथाँम् अषओनीम् अषहे रतूम् यज़मइदे ॥

अषाउनाँम् वङ्‌हीश् सूरा॒ स्पॅन्ता॒ फ़्रवषयो यज़मइदे ।

यो॒ वीसाध आवयेइन्ति

हमस्पथ्मअेदअेम् पइति रतूम् ।

आअत् अथ वीचरॅन्ति दस पइरि ख़्शफ़्नो

अवत् अवो ज़िझ्नोङ्हॅम्नो ॥

को नो स्तवात् । को यज़ाइते । को उफ़्यात् । को फ़्रीनात् । को पइति-ज़नात् गओमत ज़स्त वस्त्रवत अष-नास नॅमङ्ह ।

कहे नो इध नाँम् आघइर्यात्

कहे वो उर्व फ़्रायेज़्यात्

कह्माइ नो तत् दाथॅम् दयात्

यत् हे अङ्हत् ख़्वइर्याँन् ख़्वरॅथॅम् अज्यम्नॅम् यवअेच यवअेतातअेच ॥

आवत् यो ना हीश् फ़्रायज़ाइते गओमत ज़स्त वख़्वत अष-नास नॅमङ्ह । अह्माइ आफ़्रीनॅंति क्ष्नूताो अइनिताो अत्बिश्ताो उग्राो अषाउनाँम् फ़्रवषयो ॥

बुयात् अह्मि न्माने गॅउश्च
वाँथ्व उप वीरनाँम्च ।
बुयात् आसुश्च अस्पो दॅरॅज्रस्च वाक्षो ।
बुयात् ना स्ताह्यो व्याख़्नो
यो नो बाध फ़्रायज़ाइते
गओमत ज़स्त वख़्वत अष-नास नॅमङ्ह ॥ *
अषॅम् वोहू° (सॅ बार्)

अहुरहे मज़्दाो रएवतो ख़्वरॅनङ्हतो । आफ़्रीनामि क्षथ्र्याँन् दख़्युपइति उपराइ अमाइ उपराइ वॅरॅथ्राइ उपराइ क्षथ्राइ । क्षथ्रॅम्च पइति-अस्तीम्च दरॅघो-क्षथ्रॅम् क्षथ्रहे दरॅघो-जीतीम् उश्तानहे द्रूवतातॅम् तनुब्यो ॥

अमॅम् हुतश्तॅम् हुरओधॅम् वॅरॅथ्रघ्नॅम् अहुरधातॅम् वनइंतीम्च उपरतातॅम् पओउरु-स्पक्ष्तीम् त्बिषयंताँम् पइति-जइतीम् दुश्मइन्यवनाँम् हथ्रानिवाइतीम् हमॅरॅथनाँम् अउर्वथनाँम् त्बिष्यंताँम् ॥

आफ़्रीनामि ववन्वाो । वनत्-पॅषॅने बुये वीस्पॅम् अउर्वथॅम् त्बिषयंतॅम् वीस्पॅम् अघॅम् त्बिषयंतॅम् अरथ्व्यो-मनङ्हॅम् अरथ्व्यो-वचङ्हॅम् अरथ्व्यो-श्यओथ्नॅम् ॥

ववॅने-बुये रथ्व्य मनङ्ह रथ्व्य वचङ्ह रथ्व्य श्यओथ्न । निजॅने-बुये वीस्पे दुश्मइन्यव वीस्पे दअेवयस्न । ज़जॅ-बुये वङ्हाउच मीज़्दे वङ्हाउच स्रवहि उरुनअेच दरॅघे हवङ्हे ॥

* Some texts append here the following stanzas:—

अषाउनाँम् फ़्रवषिनाँम् उग्रनाँम् अइविथूरनाँम् उग्रनाँम् वारॅथ्रघ्निनाँम् पओइर्यो-त्कअेषनाँम् फ़्रवषिनाँम् नबानज़्दिश्तनाँम् फ़्रवषिनाँम् फ़्रवषयो क्ष्नूताो अयंतु अह्म्य न्माने क्ष्नूताो वीचरॅंतु अह्म्य न्माने ॥

क्ष्नूताो आफ़्रीनॅंतु अह्म्य न्माने वङुहीम् अषीम् ख़्वारॉम् । क्ष्नूताो पारयंतु इच अह्मात् न्मानात् । स्तओमाच राज़रॅच बरॅंतु दथुषो अहुरहे मज़्दाो अमॅषनाँम् स्पॅंतनाँम् । मा-चिम् गॅरॅज़ानाो पारयंतु इच अह्मात् न्मानात् अह्माकॅम्च मज़्दयस्ननाँम् ॥

आफ़्रीनामि दरॅघॅम् ज्व उश्त ज्व अवङ्हे नराँम् अषओनाँम् आँज़ङ्हे दुज़्वरॅश्तावरॅजाँम् वहिश्तॅम् अहूम् अषओनाँम् रओचङ्हॅम् वीस्पो-ख़्वाथ्रॅम् ।

अथ जम्यात् यथ आफ़्रीनामि ।

हुमतनाँम् हूख़्तनाँम् ह्वर्श्तनाँम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज़्यम्ननाँम्चा वावॅरॅज़्ननाँम्चा मही अइवि-जरॅतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनाँम् मही ॥ (दु बार्)

[* अशवाँन् फ़्रवश् चीराँन् फ़्रवश् अव्रर्-वीज़ाँन् फ़्रवश् पीरोज़्गराँन् फ़्रवश् पोर्यो-त्कअेषाँन् फ़्रवश् नबानज़्दिश्ताँन् फ़्रवश् इ " फ़्रवषयो " ईन् आफ़्रीन्गाँन् ईन् क्ष्नूमइने गॅह् गाथाब्यो अहुनवत् गॅह् उश्तवत् गॅह् स्पॅंतोमत् गॅह् वोहूक्षथ्र गॅह् वहिश्तोइश्त गॅह् गॅह् गाथाब्यो अर्दा फ़्रवश् बॅ-रसात् । बॅ-पदीरात् हिज़्वा-रवाँनी हूज़ोर्दाई हूपादशाही । दात् दीन् इ वॅह् इ माज़्दयस्नाँन् आगाही रवाइ गवाफ़्रीकानी बात् । हफ़्त् कॅश्वर् जमीन् अॅंदून् बात् ।]

यथा अहू वइर्या॰ ॥

अषॅम् वोहू॰ ॥

यथा अहू वइर्यो ॥ (दु बार्)

यस्नॅम्च वह्मॅम्च अओजस्च ज़्वरॅच आफ़्रीनामि ।

अहुरहे मज़्दाो रअेवतो ख़्वरॅनङ्हतो अमॅषनाँम् स्पॅंतनाँम् । गाथाब्यो स्पॅंताब्यो रतुक्षथ्राब्यो अषओनिब्यो अहुनवइत्याो गाथयाो उश्तवइत्याो गाथयाो स्पॅंता-मइन्यॅउश गाथयाो वोहू-क्षथ्रयाो गाथयाो वहिश्तोइश्तोइश् गाथयाो । अषओनाँम् फ़्रवषिनाँम् उग्रनाँम् अइवि्थूरनाँम् पयोइर्यो-त्कअेषनाँम् फ़्रवषिनाँम् नबानज़्दिश्तनाँम् फ़्रवषिनाँम् ॥

अषॅम् वोहू॰ ॥

[*हमा ज़ोर् हमा अशो बॅत् ।]

अथ जम्यात् यथ आफ़्रीनामि ।

हुमतनाँम् हूख़्तनाँम् ह्वर्श्तनाँम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज़्यम्ननाँम्चा वावॅरॅज़्ननाँम्चा मही अइवि-जरॅतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनाँम् मही ॥

*The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a whisper (Bāz).

आफ्रीनगान् इ रपिथ्विन्

यथा अहू वइर्यो° ॥ (दुआज़्दह् बार्)

अषॅम् वोहू° ॥ (सॅ बार्)

फ़्रवराने मज़्दयस्नो ज़रथुश्त्रिश वीदअेवो अहुर-त्कअेषो रपिथ्विनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच। फ़्रादत्-फ़्षवे-ज़ॅन्तुमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥१॥

अहुरहे मज़्दाो रअेवतो ख़्वरॅनङ्हतो अमॅषनाँम् स्पॅन्तनाँम्। अषहे वहिश्तहे आथ्रस्च अहुरहे मज़्दाो पुथ्रहे। वीस्पअेषाँम् यज़तनाँम् अषओनाँम् मइन्यवनाँम् गअेथ्यनाँम् अषओनाँम् फ़्रवषिनाँम् उग्रनाँम् अइव्नथूरनाँम् पओइर्यो-त्कअेषनाँम् फ़्रवषिनाँम् नबानज़्दिश्तनाँम् फ़्रवषिनाँम्। क्ष्नओथ्र यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच।

ज़ोत्:—यथा अहू वइर्यो ज़ओता फ़्रा मे मूते ॥

रास्पी:—यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता फ़्रा मे मूते।

ज़ोत्:—अथा रतुश् अषात्चीत् हच फ़्रा अषव वीध्वाो म्रओतू ॥ २ ॥

अथ ज़ी म्रओत् अहुरो मज़्दाो स्पितमाइ ज़रथुश्त्राइ रपिथ्विनहे रथ्वो उख़्धॅम् वचो। पॅरॅसच नाो अषाउम् ज़रथुश्त्र या ते अह्मा परश्त। परश्तॅम् ज़ी थ्वा यथना तत् ॲमवन्तॅम्। यत् थ्वा क्षयाँस् अअेषॅम् द्यात् ॲमवन्तॅम् ॥ ३ ॥

पॅरॅसत् ज़रथुश्त्रो अहुरॅम् मज़्दाँम्। अहुर मज़्द मइन्यो स्पॅनिश्त दातरॅ गअेथनाँम् अस्त्वइतिनाँम् अषाउम्। च्वत् हो ना अङ्हुयाइति। च्वत् हो ना अषयेइति। च्वत् अह्माइ नइरे मीज़्दॅम् अङ्हत् ॥ ४ ॥

यो रपिथ्विनहे रतुफ़्रिति रपिथ्विनॅम् रतूम् फ़्रमराइते। रपिथ्विनॅम् रतूम् फ़्रायज़ाइते फ़्रस्नातअेइब्य ज़स्तअेइब्य फ़्रस्नातअेइब्य हावनअेइब्य। फ़्रस्तॅरॅतात् पइति बरॅस्मन् उज़्दातात् पइति हओमात्। रओचिन्तात् पइति आथ्रत् स्रावयम्नात् पइति अहुनात् वइर्यात्। हओमो-अङ्हरश्तहे हिज़्वो माँथ्रो-हितहे तन्वो ॥ ५ ॥

पइति-षे अओग़्त अहुरो मज़्दाो। यथ वातो रपिथ्विन्नतरात् नअेमात् स्पितम ज़रथुश्त्र वीस्पॅम् अहूम् अस्त्वं॰तॅम् फ़्राधतिच वॅरॅधतिच सओष्यं॰तिच अइव्निच अषाइति जामयेइति। अत्रत् हो ना अङ्हुयेइति अत्रत् अह्माइ नइरे मीज़्दॅम् अङ्हत् ॥ ६ ॥

यो रपिथ्विन्नहे रतुफ़्रिति रपिथ्विन्नॅम् रतूम् फ़्रमराइते। रपिथ्विन्नॅम् रतूम् फ़्रायज़ाइते फ़्रस्नातअेइब्य ज़स्तअेइब्य फ़्रस्नातअेइब्य हाव्ननअेइब्य। फ़्रस्तरॅतात् पइति बरॅस्मन्। उज़्दातात् पइति हओमात्। रओचिं॰तात् पइति आथ्रत्। स्रावयम्नात् पइति अहुनात् वइर्यात्। हओमो-अङ्हरॅश्तहे हिज़्वो माँथ्रो-हितहे तन्वो ॥ ७ ॥

फ़्रवओचत् अहुरो मज़्दाो स्पितमाइ ज़रथुश्त्राइ रपिथ्विन्नहे रथ्वो उग्ध्वॅम् वचो ॥ ८ ॥

अषॅम् वोहू॰ (सॅ बार्)

अहुरहे मज़्दाो रअेवतो ख़्वरॅनङ्हतो। आफ़्रीनामि क्षथ्रयाँन् दख़्युपइति उपराइ अमाइ उपराइ वॅरॅथ्राइ उपराइ क्षथ्राइ। क्षथ्रॅम्च पइति-अस्तीम्च दरॅघो-क्षथ्रॅम् क्षथ्रहे दरॅघो-जीतीम् उश्तानहे द्रवतातॅम् तनुव्यो ॥

अमॅम् हुतश्तॅम् हुरओधॅम् वॅरॅथ्रघ्नॅम् अहुरधातॅम् वनइं॰तीम्च उपरतातॅम् पओउरु-स्पक्ष्तीम् त्विषयं॰ताँम्। पइति-जइतीम् दुश्मइन्यवनाँम् हथा-निवाइतीम् हमॅरॅथनाँम् अउर्वथनाँम् त्विषयं॰ताँम् ॥

आफ़्रीनामि-वन्वाो। वनत्-पॅषॅने बुये वीस्पॅम् अउर्वथॅम् त्विषयं॰तॅम् वीस्पॅम् अघॅम् त्विषयं॰तॅम् अरथ्व्यो-मनङ्हॅम् अरथ्व्यो-वचङ्हॅम् अरथ्व्यो-श्यओथ्नॅम् ॥

वर्ॅने-बुये रथ्व्य मनङ्ह रथ्व्य वचङ्ह रथ्व्य श्यओथ्न। निजॅने-बुये वीस्पे दुश्मइन्यव वीस्पे दअेवयस्न। ज़ज्ज़े- ये वङ्हाउच मीज़्दे वङ्हाउच स्रवहि उरुनअेच दरॅघे हवङ्हे ॥

आफ़्रीनामि दरॅघॅम् ज्व उश्त ज्व अवङ्हे नराँम् अषओनाँम् आँज़ङ्हे दुज़्वरॅश्तावरॅज़ाँम् वहिश्तॅम् अहूम् अषओनाँम् रओचङ्हॅम् वीस्पो-ख़्वाथ्रॅम् ॥

अथ जम्यात् यथ आफ़्रीनामि ॥

हुमतनाँम् हूख़्तनाँम् ह्वर्श्तनाँम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज़्यम्ननाँम्चा वावॅरॅज़्ननाँम्चा मही अइवी-जरॅतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनाँम् मही ॥ (दु बार्)

[* पॅशोतन् वीश्तास्पाँन् वो-गुदन् खाहम् बॅ-रसात्। बेपदीरात् दॅर्-पतायात् मेह्‌मात् अघनी अशो बॅत् दॅर्जी काँम् बॅ-रसात् । ईन् आफ़्रीनगान् ईन् क्ष्नूमइने अर्दीबॅहॅश्त् अम्शास्पन्द वीस्पईहा[1] अर्दा फ़्रवश् बॅ-रसात् । बॅ-पदीरात् हिज्वारवाँनी हुजोर्दाई हुपादशाही दात् । दीन् इ वॅह् इ माज़्दयस्नाँन् आगाही रवाही गवाफ़्रीकाँनी बात् हफ़्त् कॅश्वर ज़मीन् अॅदून् बात्]

यथा अहू वइर्यो° ॥

अषॅम् वोहू° ॥

यथा अहू वइर्यो° ॥ (दु बार्)

यस्नॅम्च वह्मॅम्च अओजस्च ज़वरॅच आफ़्रीनामि ॥

अहुरहे मज़्दाो रअेवतो ख्वरॅनङ्‌हतो अमॅषनाँम् स्पॅन्तनाँम् । अषहे वहिश्तहे आथ्रस्च अहुरहे मज़्दाो पुथ्र । वीस्पअेषाँम् अषओनाँम् मइन्यवनाँम् गअेथ्यनाम् अषाउनाँम् फ़्रवषिनाँम् उग्रनाँम् अइवित्थूरनाँम् पओइर्यो-त्कअेषनाँम् फ़्रवषिनाँम् नवानज़्दिश्तनाँम् फ़्रवषिनाँम् ॥

अषॅम् वोहू° ॥

[*हमा जोर हमा अशो बॅत् ॥]

अथ जम्यात् यथ आफ़्रीनामि

हुमतनाँम् हूख़्तनाँम् ह्वर्श्तनाँम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज़्यम्ननाँम्चा वावॅरॅज़्यम्ननाँम्चा मही अइवि-ज़रॅतरो नअेनअेस्तारो यथना वोहूनाँम् मही ॥ ९ ॥

~~~~~~

* TDA gives the text as under:—

अशवाँन् फ़्रवश् चीरॅान् फ़्रवश् अवर्-वीज़ाॅन् फ़्रवश्...............ईन् क्ष्नूमइने । अर्दी-वहॅश्त् अमॅशास्पन्त् वीस्पअेशा अर्दा फ़्रवश् बॅ-रसात्.........अॅदून बात् ।

1. Corrected. Wrongly read. वीस्पअेशा.

* The Pāzand portion in the parenthesis is to be recited in a whisper (Bāz).
~~~~~~

§ आफ्रीनगान् इ गाहंबार्

यथा अहू वइर्यो° ॥ (चिहार् बार्)

अषॅम् वोहू° ॥ (सॅ बार्)

फ़्रवराने मज़्दयस्नो ज़रथुश्त्रिश् वीदअेवो अहुर-त्कअेषो *

हावन् गाह्ः—हावनॅअे अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच । सावङ्हॅअे वीस्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

उज़ीरिन् गाह्ः—उज़येइरिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओ-थ्राइच फ़्रसस्तयअेच । फ़्रादत्-वीराइ दख्युमाइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

उषहिन् गाह्ः—उषहिनाइ अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच । बॅरॅज्याइ न्मान्याइच अषओने अषहे रथ्वे यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

रथ्वाँम् अयरनाँम्च अस्न्यनाँम्च माह्यनाँम्च याइर्यनाँम्च सरॅध्नाँम्च यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच । रथ्वो बॅरॅज़तो यो अषहे रथ्वाँम् अयरनाँम्च अस्न्यनाँम्च माह्यनाँम्च याइर्यनाँम्च सरॅध्नाँम्च रथ्वाँम् वीस्पे मज़िश्तनाँम् योइ हॅंति अषहे रतवो ॥

‡ हावन् गाह्ः—हावनीम् पइति रतूम् ।

उज़ीरिन् गाह्ः–उज़येइरिनॅम् पइति रतूम् ।

उषहिन् गाह्ः-उषहिनॅम् पइति रतूम् ॥ १ ॥

§ The Āfringān Gāhanbār is not generally recited in the रपिथ्विन and अइविस्रूथ्रेम Gāhs in accordance with the traditional law of the Ancient Divines. In practice it is only recited during हावन्, उज़ीरिन् and उषहिन् Gāhs respectively.

* The Gāh according to the period of the day.

‡ Here the name of the Gāh and the name of the Gāhanbār are to be recited, e. g. हावनीम् पइति रतूम् मइध्यो-ज़रॅम्येहे रथ्वो ।

(१) मइध्यो-ज़रॅम्येहे रथ्वो ।

(२) मइध्योष्महे रथ्वो ।

(३) पइतिश्हह्येहे रथ्वो ।

(४) अयाथ्रॅमहे रथ्वो ।

(५) मइध्याइर्येहे रथ्वो ।

(६) हमस्पथ्मअेद्येहे रथ्वो ।

क्ष्नओथ्र यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयअेच ॥

ज़ोत्ः—यथा अहू वइर्यो ज़ओता फ़्रा मे म्रूते ।

रास्पीः—यथा अहू वइर्यो यो ज़ओता फ़्रा से म्रूते ।

ज़ोत्ः—अथा रतुश अषात्चीत् हच फ़्रा अषव वीध्वाो म्रओत् ॥ २ ॥

ज़ोत् उ रास्पीः—

(1) *Maidhyoi Zaremaya*:—The first of the Six Gāhānbārs or Season-Festivals which begins with *Rōz Khvarshēt* and ends with the *Roz Daē-Pa-Mihr* of the 2nd month Ardibehesht.

(2) *Maidhyoi Shema*:—The second of the Six Gāhānbārs or Season-Festivals beginning with the *Rōz Khvarshēt* and ending with the *Roz Daē-Pa-Mihr* of the fourth month Tīr.

(3) *Paitiṣhahya*:—The third of the Six Gāhānbārs which begins with the *Rōz Āstād* and ends with the *Rōz Anērān* (Anaghrān Rōshnān) of the sixth month Shahrivar.

(4) *Ayāthrima*:—The fourth of the Six Gāhānbārs which begins with the *Rōz Āstād* and ends with the Rōz *Anērān* (Anaghrān Rōshnān) of the seventh month Mihr.

(5) *Maidhyāirya*:—The fifth of the Six Gāhānbārs which begins with the Rōz *Mihr* and ends with the Rōz *Behrām* of the tenth month Daē.

(6) *Hamaspathmaēdaya*:—The name of the Sixth Gāhānbār beginning with the Rōz Ahunavat Gāthā and ending with Vahistōisht Gāthā immediately following the 30th day of the last month of the year Spandarmat.

दाताच अऐते मज़्दयस्न अऐतॅम् रतूम्च म्यज़्दॅम्च यिम् (मइध्यो-ज़रॅमऐम्)। पसॅउश् गरॅवुश् यो उश्तहे फ़्रा-उरुज़्द-पयङ्हो। येज़ि तत् ययत। नवात् तत् ययत ॥ ३ ॥

हुरयाोस्चित् अध अऐतवतो दइ़्यत। आ-दिम् फ़्रङ्हारयत। स्रओषात् दाँहिश्त अर्शवचस्तॅम अषॅम् अपवस्तॅम क्षथ्रॅम् हुक्षथ्रोतॅम अनज़्वष्तॅम वोउरु-रफ़्नोस्तॅम मरॅ़ज़्दिकवस्तॅम थ्रायो-द्रिघुतॅम सश्कुश्तॅम अषहे बॅरॅजो स्त्र्यो मयाो पारॅंदीश् उपवाजो। येज़ि तत् ययत। नवात् तत् ययत ॥ ४ ॥

अऐस्मनाँम्चित् आअत् हुपतनाँम् पइरीश्तनाँम् वङ्याइश् स्ताइश्च स्तओयँवीश् रतॅउश् न्मानॅम् फ़्रानापयत। येज़ि तत् ययत। नवात् तत् ययत। अऐस्मनाँम्चित् आअत् हुपतनाँम् पइरीश्तनाँम् आ-गओपो-मसँवीश् आँरुमो-फ़्रानो-मसँवीश् ज़स्तो-फ़्रानो-मसँवीश् रतॅउश् न्मानॅम् फ़्रानापयत येज़ि तूतव नवात् तूतव ॥ ५ ॥

हुक्षथ्रोतॅमाइचित् अत् क्षथ्रॅम् चीष्यात् यत् अहुराइ मज़्दाइ। हुक्षथ्रोतॅमाइ बाअत् क्षथ्रॅम् अह्मत् ह्यत् अइवी-दर्दॅमहिचा चीष्महिचा हाँम्महिचा ह्यत् मज़्दाइ अहुराइ अषाइचा वहिश्ताइ। दातो हे म्यज़्दो रतुफ़्रिश् ॥ ६ ॥

§ पओइर्येहेच ना म्यज़्दहे अधाइति स्पितम ज़रथुश्त्र यत् मइध्योइ-ज़रॅमयेहे म्यज़्दवाो रतुश् अम्यज़्दवनॅम् रतुनऐम् अयस्नीम् दस्ते अंतरॅ मज़्दयस्नाइश् ॥ ७ ॥

§ The following passages within parenthesis to this section and to the sections hereafter in 8, 9, 10, 11 and 12 respectively are found in Geldner's Mss: J9, 17, H2, L25, L9, Mb 2, P8. Besides they occur in the Pāzand Āfrin ī Gāhānbar. Cf. Rivāyat of Dārab Hormazdyar Vol. I. pp 440. But they do not form a part of the text of the Āfringān. These passages seem to have been added subsequently by a later hand.

[पश्चाच चथ्वरॅसतॅम्च मइध्योइ-ज़रॅमयेहे अषहे वहिश्तहे दथुषो। दिस्यात् हे अङ्हे अवत्। मिज़्दॅम् परो-अस्नाइ अङुहे यथ अऐतहि अङ्हो यत् अस्त्वइंति हज़ङ्रॅम् मऐषिनाँम् दऐनुनाँम् पइति-पुथ्रनाँम् नराँम् अषओनाँम् अषय वङ्हुय उरुने पर-दइध्यात् अऐवहे हाताँम् चिन्मानहे यत् अषहे वहिश्तहे।] ॥ ७ ॥

बित्येहेच ना म्यज़्दहे अधाइति स्पितम ज़रथुश्त्र यत् मइध्योइर्षेमहे म्यज़्दवाो रतुश् अम्यज़्दवनॅम् रतुनअेम् अवचो-उर्वइतीम् दस्ते अ॰तरॅ मज़्दयस्नाइश् ।। ८ ।।

थ्रित्येहेच ना म्यज़्दहे अधाइति स्पितम ज़रथुश्त्र यत् पइतिश्हह्येहे म्यज़्दवाो रतुश् अम्यज़्दवनॅम् रतुनअेम् गरॅमो-वरङ्हॅम् दस्ते अ॰तरॅ मज़्दयस्नाइश् ।। ९ ।।

तूइर्येहेच ना म्यज़्दहे अधाइति स्पितम ज़रथुश्त्र यत् अयाथ्रिमहे म्यज़्दवाो रतुश् अम्यज़्दवनॅम् रतुनअेम् बारॅम्नॅम् स्तओरॅम् फ्रपॅरॅनओइति अ॰तरॅ मज़्दयस्नाइश् ।। १० ।।

पुख्धहेच ना म्यज़्दहे अधाइति स्पितम ज़रथुश्त्र यत् मइध्योइर्येहे म्यज़्दवाो रतुश् अम्यज़्दवनॅम् रतुनअेम् यातॅम् गअेथनाँम् फ्रपॅरॅनओइति अ॰तरॅ मज़्दयस्नाइश् ।। ११ ।।

क्ष्त्वहेच ना म्यज़्दहे अधाइति स्पितम ज़रथुश्त्र यत् हमस्पथ्मअेदयेहे म्यज़्दवाो रतुश् अम्यज़्दवनॅम् रतुनअेम् आहूइरीम् तकअेषम् फ्रपॅरॅनओइति अ॰तरॅ मज़्दयस्नाइश् ।। १२ ।।

[क्ष्वश्तीम् मइध्योइ-षॅमहे तिश्र्येहे दथुषो । दिस्यात् हे अङ्हे अवत् मिज़्दॅम् परो अस्नाइ अङुहे यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॰ति हज़ङ्रॅम गवाँम् दअेनुनाँम् पइति-पुथ्रनाँम् नराँम् अषओनाँम् अषय वङ्हुय उरुने पर-दइथ्यात् अअेवहे हाताँम् चिन्मानहे यत् अषहे वहिश्तहे ।।] ।। ८ ।।

[प॰चाच हप्ताइतीम् पइतिश्हह्येहे क्ष्थ्रहे वइर्येहे अनघ्रनाँम् । दिस्यात् हे अङ्हे अवत् मिज़्दॅम् परो-अस्नाइ अङुहे यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॰ति हज़ङ्रॅम् अस्पनाँम् दअेनुनाँम् पइति-पुथ्रनाँम् नराँम् अषओनाँम् अषय वङ्हुय उरुने पर-दइथ्यात् अअेवहे हाताँम् चिन्मानहे यत् अषहे वहिश्तहे ।।] ।।९।।

[थ्रिसतॅम् अयाथ्रिमहे मिथ्रहे अनघ्रनाँम् । दिस्यात् हे अङ्हे अवत् मिज़्दॅम् परो-अस्नाइ अङुहे यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॰ति हज़ङ्रॅम् उश्त्रनाम् दअेनुनाँम् पइति–पुथ्रनाँम् नराँम् अषओनाँन् अषय वङ्हुय उरुने पर-दइथ्यात् अअेवहे हाताँम् चिन्मानहे यत् अषहे वहिश्तहे ॥] ।। १० ॥

[अश्ताइतीम् मइध्याइर्येहे दथुषो वॅरॅथ्रघ्नहे । दिस्यात् हे अङ्ह अवत् मिज़्दॅम् परो-अस्नाइ अङुहे यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॰ति हज़ङ्रॅम् कन्न्हाोस्चित् वाँथ्वनाँम् नराँम् अषओनाँम् अषय वङ्हुय उरुने पर-दइथ्यात् अअेवहे हाताँम् चिन्मानहे यत् अषहे वहिश्तहे ।।] ॥ ११ ॥

[प॰चाच हप्ताइतीम् हमस्पथ्मअेदयेहे वहिश्तोइश्तोइश् गाथयाो । दिस्यात् हे अङ्हे अवत् मिज़्दॅम् परो-अस्नाइ अङुहे यथ अअेतह्मि अङ्हो यत् अस्त्वइ॰ति वीस्प तर्षुच क्षुद्रच मसनच वङ्हनच स्त्रयनच नराँम् अषओनाँम् अषय वङ्हुय उरुने पर-दइथ्यात् अअेवहे हाताँम् चिन्मानहे यत् अषहे वहिश्तहे ।।] ॥ १२ ॥

अवअेज़ो दिम् पस्चअेत फ़्रच ख़्रओस्योइत् फ़्रच स्यज़्जयोइत्। अवअेज़ो दिम् पस्चअेत नाश्न्नि श्यओथ्न अइव्नि-दइथीत रतुश् रतुनअेम् अथ रतुनयो रतूम्॥

अषॅम् वोहू (सॅ वार)॥ १३॥

अहुरहे मज़्दाो रअेवतो ख़्वरॅनङ्हतो। आफ्रीनामि क्षथ्र्याँन् दख़्हुपइति उपराइ अमाइ उपराइ वरॅथ्राइ उपराइ क्षथ्राइ क्षथ्रॅम्च पइति-अस्तीम्च दरॅघो-क्षथ्रॅम् क्षथ्रहे दरॅघो-जीतीम् उश्तानहे द्रवतातॅम् तनुव्यो॥ १४॥

अमॅम् हुतश्तॅम् हुरओधॅम् वॅरॅथ्रघ्नॅम् अहुरधातॅम् वनइंतीम्च उपरतातॅम् पओउरु-स्पख़्तीम् ख़्रव्ययंताँम् पइति-जइतीम् दुश्मइन्युनाँम् हथ्रानिवाइतीम् हमॅरॅथनाँम् अउर्वथनाँम् ख़्रव्यंताँम्॥ १५॥

आफ्रीनामि ववन्वाो। वनत्-पॅषॅने बुये वीस्पॅम् अउर्वथॅम् ख़्रव्यंतॅम् वीस्पॅम् अघॅम् ख़्रव्यंतॅम् अरथ्व्यो-मनङ्हॅम् अरथ्व्यो-वचङ्हॅम् अरथ्व्यो-श्यओथ्नम्॥ १६॥

ववॅने-बुये रथ्व्य मनङ्ह रथ्व्य वचङ्ह रथ्व्य श्यओथ्न। निजॅने-बुये वीस्पे दुश्मइन्यू वीस्पे दअेवयस्न। ज़ज़्ॅ-बुये वङ्हाउच मिज़्दे वङ्हाउच स्रवहि उरुनअेच दरॅघे हवङ्हे॥ १७॥

आफ्रीनामि दरॅघॅम् ज्व उश्त ज्व अवङ्हे नराँम् अषओनाँम् आँज़्ङ्हे दुज़्वर्श्तावरॅज़ाँम् वहिश्तॅम् अहूम् अषओनाँम् रओचङ्हॅम् वीस्पो-ख़्वाथ्रॅम्॥

अथ जम्यात् यथ आफ्रीनामि।

हुमतनाँम् हूख़्तनाँम् ह्वर्श्तनाँम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज़्यम्ननाँम्चा वावॅरॅज़्ननाँम्चा मही अइवि-जरॅतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनाँम् मही॥ (दु बार्)

[*पॅशोतन् वीस्तास्पाँन् हिज़्वा मॅहमाँन् बात्। अशो बॅत् दॅर्-जी। काँम् बॅ-रसात्। ईन् आफ्रींगाँन् ईन् ख़्नूमइने मइध्यो रथ्व्रो बरॅज़त् बुलंद् गॅह गाहंबार् †फ़लाँन्]। हम् कॅर्फ़ॅह हमा वॅहाँन् इ हफ़्त्-कॅश्वर्-ज़मीन् बॅ-रसात्। बॅ-पदीरात्

* The Pāzand portion in the parenthesis is to be receited in a whisper (Bāz).

† The name of the relevant Gāhānbār to be recited here.

हिज़्वा-रवाँनी हुज़ोर्‌दाई हुपादशाही । दात् दीन् इ वँह् इ माज़्दयस्नाँन् आगाही रवाही गवाफ़्रीकानी वात् हफ़्त्-कँश्वर्-ज़मीन् । अँदून् बात् ।]

यथा अहू वइर्यो° ॥

अषॅम् वोहू° ॥

यथा अहू वईर्यो° ॥ (दु बार्)

यस्नॅम्‌च वह्मॅम्‌च अओजस्‌च ज़वरॅच आफ्रीनामि ॥

रथ्वाँम् अयरनाँम्‌च अस्न्यनाँम्‌च माह्यनाँम्‌च याइर्यनाँम्‌च सरॅधनाँम्‌च यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच । रथ्वो बरॅज़तो यो अषहे रथ्वाँम् अयरनाँम्‌च अस्न्यनाँम्‌च माह्यनाँम्‌च याइर्यनाँम्‌च सरॅधनाँम्‌च रथ्वाँम् वीस्पे-मज़िश्तनाँम् योइ हॅन्ति अषहे रतवो

† हावन् गाह् – हावनीम् पइति रतूम् ।

उज़ीरिन् गाह् – उज़येइरिनॅम् पइति रतूम् ॥

उषहिन् गाह् – उषहिनॅम् पइति रतूम् ॥

† मइध्यो-ज़रॅम्येहे रथ्वो ।

मइध्योष्महे रथ्वो

पइतिश्हह्येहे रथ्वो

अयाथ्रॅमहे रथ्वो

मइध्याइर्‌येहे रथ्वो

हमस्पथ्मएधेहे रथ्वो ॥

अषॅम् वोहू° ॥

* [हमा ज़ोर् हमा अशो बॅत्]

अथ ज़म्यात् यथ आफ्रीनामि ॥

हुमतनाँम् हूख़्तनाँम् ह्वर्‌श्तनाँम् यदचा अन्यदचा वॅरॅज़्यम्ननाँम्‌चा वावॅरॅज़ननाँम्‌चा मही अइबि-जरॅतारो नअेनअेस्तारो यथना वोहुनाँम् मही ॥ १९ ॥

---

† See note on page 948.

* The Pāzand postion in the parenthesis is to be recited in a whisper.

अओगमदअेचा

१. १. अओगॅमदअेचा उस्महिचा वीसामदअेचा[1]।

(1) 1. Aōgəmadaēčā usmahičā vīsāmadaēčā[1].

२. ३. शातो मनाे वश्तो[2] उर्वानो[3]।

(3) 2. Šātō manå vaštō[2] urvānō[3].

३. १२. उसॅ-हिश्तत् वोहुमनो हच गात्वो ज़रन्यो-कॅरॅतो[4]।

(12) 3. Usə-hištat̰ vohumanō hača gātvō zaranyō-kərətō[4].

१६. ४. ख़्वरॅथनाँम् हे बॅरॅताँम् ज़रॅमयेहे रओघ्नहे[5]।

(16) 4. Xvarəθanąm hē bərətąm zarəmayehē raoγnahē[5].

१७. ५. यथ वा अॅरॅज़तो-पइथि[6]। यथ वा ज़रन्यो-पइथि। यथ वा का-चित् गओननाँम्।

(17) 5. Yaθa vā ərəzatō-paiθi[6], yaθa vā zaranyō-paiθi, yaθa vā kā-čit̰ gaōnanąm.

१९. ६. पस्च पर-इरिस्तीम् दअेव द्रवन्तो दुज्-दाङ्हो बओधम् अवथ फ़्र-तॅरॅसन्ति यथ मअेशि वॅह्र्कवइति वॅह्र्कात् हच फ़्र तॅरॅसइति[7]।

(19) 6. pasča para-iristīm daēva drvaṇtō duž-dåŋhō baoδəm avaθa fra-təresəṇti yaθa maēši vehrkavaiti vəhrkāṭ hača fra-tərəsaitī[7].

---

1. Cf. Yasna XLI. 5
2. Variant: vahištō.
3. Cf. Yas. LX. 11, Barth. AirWb 1707. The quotation is generally found employed in the colophons. Pahl. Version : *sāt ān tan ke-š varzēt ān ī Xvēš rōβān*, meaning that person is happy who exerts for his own soul.
4. Cf. Vend. XIX. 31.
5. Cf. Yt. XXII. 18 Hāδōxt Nask. Avesta Vol. II ed. by Kanga and Sontakke p. 728, Cf. Vīštāsp Yašt or Vištāsp-Sāst Nask, Frakart 8. para 64; ibid. p. 746.
6. Corrected; text : paiti; 'paiti' = paiθi ✓ pis-paēs-to adorn. Barth Air Wb 1679.
7. Cf. Vend. XIX. 33.

२५. ७. आअत् माँम् तन्वो इथ्येजङ्हइति मन्य[8] मनङ्ह हुमतॅम् ।

(25) 7. āat̰ mąm tanvō iθyejaŋuhaiti manya[8] manaŋha humatəm.

२६. ८. आअत् माँम् तन्वो इथ्येजङ्हइति हिज्व म्रूइधि हूख़्तॅम् ।

(26) 8. āat̰ mąm tanvō iθyejaŋuhaitī hizva mrūiδi hūxtəm.

२७. ९. आअत् माँम् तन्वो इथ्येजङ्हइति ज़स्तअेइब्य वॅरॅज़ ह्वर्श्तॅम् श्यओथनॅम् ।

(27) 9. āat̰ mąm tanvō iθyejaŋuhaiti zastaēibya vərəza hvarštəm šyaoθanəm.

२८. १०. आअत्[9] माँम् तन्वो इथ्येजङ्हइति अङ्राइ वइरे[10] फ्रस्पयोइश् यिम् ख़्व॑न्तॅम् आइथिव॑न्तॅम् यिम् दअेवीम् अ-फ्र-दॅरॅसव॑न्तॅम् फ्र-कॅरॅन्तत् अङ्रो-मइन्युश् पोउरु-मह्र्कों बुनॅम् अङ्हॅउश् तॅमङ्हहे यत् ॲरॅघतो दओज़ङ्हहे ।

(21) 10. āat̰[9] mąm tanvō iθyējaŋuhaiti aŋrāi vaire[10] fra-spayōiš yim xıvaṇtəm āiθivaṇtəm yim daēvīm a-fra-dərəsavaṇtəm fra-kərəṇtat̰ aŋrō-mainyuš pouru-mahrkō bunəm aŋhəuš təmaŋhahē yat̰ ərəγatō daozaŋhahē.

४१. ११. अमॅष-चित् परो अवङ्हो इसॅन्ते मश्याकाङ्हो ।

(41) 11. aməša-čit̰ parō avaŋhō isəṇtē mašyākåŋhō.

४८. १२. चिम् अओषङ्हाॊ अओषङ्हइति आँस्तॅम् इसइति तन्व । चिम् उरुन । चिम् फ्रज़इन्ति । चिम् वा गअेथाह्वो मह्र्कथॅम्[11] ।

(48) 12. čim aōšaŋhå aōšaŋuhaiti ąstəm isaiti tanva, čim uruna, čim frazainti, čim vā gaēθāhvō mahrkaθəm.[11]

४९. १३. अन-मरॅज़्दिको[12] ज़ी अस्ति हवाइ मॅरॅज़्दिकाइ ।

(49) 13. ana-marəždikō[12] zī asti havāi mərəždikāi.

---

8. Cf. manya manaŋhō in Mihr Yašt. 106. See I. Gershevitch, The Avestan Hymn to Mithra p. 124.

9. Duchesne-Guillemin reads mā instead on the strength of the Pahl. Version *al : Ir. ma*

10. D. G. aŋrāi vairīm. See Bailey' JRAS 1934. p. 146. Pahl. *o ān ig annāk var.*

11. Cf. Barth. Air Wb. 361.

12. Text : anāmarəždikō.

५१. १३ b. ओइउम्[13] तत् वा ज़ी तत् अयरॅ आजसइति । स्पितम ज़रथुश्त्र । अऐव वा क्षप ।

(51) 13 b ōium[13] tat vā zī tat ayarə ājasaiti, Spitama Zaraθuštra, aēva vā xšapa.

५३. १४. अयरॅ आ-मिथ्नाइति जुये तनुश् फ्रयऐरे[14] अयाँन् बवइति हुबध्नो हुपइति-श्नातो[15] अध अपरे अयाँन् दुज़ाथ्रॅम् ।

(53) 14. ayarə ā-miθnāiti juyē tanuš frayaērē[14] ayąn bavaiti hubaδnō hupaiti-šnātō[15] aδa aparē ayąn dužāθrəm.

५६. १५. दॅउश्-दातयाो फ्रऐश्त द्रवन्तो दुज़्दाोङ्हो ।

(5?) 15, dēuš-dātayå fraēšta drvantō duž-dåŋhō.

(५७-६६) १६. आअत् म्रओत् अहुरो मज़्दाो : फ्राकॅरॅस्तो अस्तो-विधोतुश् ज़िरिजाो[16] अपइरिअयो[17] ।

(57-66) 16. āat̰ mraot̰ Ahurō Mazdå : frākərəstō astō-viδōtuš zirijå[16] apairiayō[17].

. १७. यह्मत् हच नऐचिश् बुन्जयात् अओषङ्हताँम् मश्यानाँम् ।

17. yahmat̰ hača naēčiš bunjayāt aošaŋuhatąm mašyānąm.

. १८. नोइत् अऐथ्र-पतयो, नोइत् दङ्हुपतयो, नोइत् [सा[18]] सॅविश्ताो, नोइत् अ-सॅविश्ताो ।

18. nōit̰ aēθra-patayō, nōit̰ daŋhupatayō, nōit̰ [sā[18]] səvištå, nōit a-səvištå.

. १९. नोइत् उस्-याँस्तचो नोइत् नियाँस्-तचो ।

19. nōit̰ us-yąstačō nōit̰ niyąs-tačō.

---

13. Barth (Air Wb 13)+ oim.

14. Barth (Air Wb. 157)+ frayaire.

15. So Bartholomae. Air Wb 1826 perf. part. pass. from Xšnā. Duchesne-Guilemin reads: hupaiti-žnātō. Geiger: hupaitianātō. Pahl. Version *patgrift*; Sanskrit Version: pratikṛtaḥ. Pahlavi Version adds a gloss : *Xvatāyān Xvap dāšt ēstēt*, i. e., rulers or kings have maintained well.

16. Variant : zaražå, zirazå for zirijå.

17. Pahl Vers. *bē rōβišn*, without movement or progress.

18. Seems to be clerical error; hence inserted in [ ].

२०. नअेध फ़्रकनॅम् अङ्हा॑ ज़॑मो यत् पथनया॑ स्कॅरॅनया॑ दूरअे-पारया॑[19] ।

20. naēδa frakanəm aŋhā̊ zəmō yaṭ paθanayā̊ skərənayā̊ dūraē-pārayā̊[19].

६९. २१. अन्ये अङ्हॅउश् फ़्रषो-चरॅथ्रा॑ ।

(69) 21. anyē aŋhəuš frašō-čarəθrā̊.

७७. २२. पइरिथ्वो बवइति पन्ता॑ यिम् दानुश्[२०] पइति [फ़्रा बुनात्] तचिन्तिश् । हा॑ दित् अेवो अ-पइरिथ्वो यो वयओश् अनमॅरॅज़्दिकहे[21] ।

(77) 22. pairiθwō bavaiti pantā̊ yim dānuš[20] paiti [frā bunāṯ] tacintiš : hā̊ diṯ aēvō a pairiθwō yō vayaoš anamarəždikahe[21].

७८. २३. पइरिथ्वो बवइति पन्ता॑ यिम् अज़िश् पाइति गाउ-स्तवा॑ अस्पङ्हाधो वीरङ्हाधो, वीरज अनमॅरॅज़्दिको : हा॑ दित् अेवो अ-पइरिथ्वो यो वयओश् अनमॅरॅज़्दिकहे ।

(78) 23 pairiθwō bavaiti pantā̊ yim ažiš pāiti gāu-stavā̊, aspaŋhāδō vīraŋhāδō, vīraja anamarəždikō : hā̊ diṭ aēvō a apairiθwō yō vayaoš anamarəždikahē.

७९. २४. पइरिथ्वो बवइति पन्ता॑ यिम् अरॅशो पाइति अक्षअेनो[22] अनमॅरॅज़्दिको । हा॑ दित् अेवो अपइरिथ्वो यो वयओश् अनमॅरॅज़्दिकहे ।

(79) 24. pairiθwō bavaiti pantā̊ yim arəšō pāiti axšaēnō[22] anamarəždikō : hā̊ diṯ aēvō apairiθwō yō vayaoš anamarəždikahē.

---

19. cf. Yašt V. 41,

20. dānuš, a river (Zaehner); Widengren explains ' dānuš ' " dragon mother ". Pahl. Vers. rōt.

21. For sections 77, 78, 79, 80, 81 see Zaehner. Zurvān, A Zoroastrian Dilemma p. 84 for translation and p. 103-104 for text; also see Stig Wikander: Vayu 1. 1941 pp, 96-209

22. On the word axšaēnō, see Junker's paper.

८०. २५. पइरिथ्वो बवइति पन्ताो यिम् मश्यो गधो पाइति अऐवो-जनो[23] अनमरॅज़्दिको। हाो दित् अऐवो अ-पइरिथ्वो यो वयओश् अनमरॅज़्दिकहे।

(80) 25. Pairiθwō bavaiti pantå yim mašyō gaδō pāiti aēvō-janō[23] anamarə-ždikō : hå diṭ aēvō a-pairiθwō yō vayaoš anamaraždikahē.

८१. २६. पइरिथ्वो बवइति पन्ताो यो हऐनयाो चख़्रवइथ्याो व्याज़्दयाो। हाो दित् अऐवो अ-पइरिथ्वो यो वयओश् अनमरॅज़्दिकहे।

(81) 26. pairθwō bavaiti panṭå yō haēnayå čaxravaiθyå vyāzdayå : hå diṭ aēvō a-pairiθwō yō vayaoš anamarəždikahē.

८२. २७. आअत् म्रओत् अहुरो मज्दाो। दुश्-ख़्रतूम् अपइरिगऐथाँम्[24] अ-थ्रावयत्-गाथाँम्[25]।

(82) 27. āat̰ mraot̰ Ahurō Mazdå : duš-xratəm apairigaēθąm[24] a-θrāvayat̰ gāθąm[25].

८३. २८. यथ द्र्वाो गओम् इस्ति[26]। उत द्र्वाो अस्पॅम् इस्ति। उत द्र्वाो मऐशिनॅम् यवङ्हॅम् इस्ति।

(8) 28. yaθa drvå gaom isti,[26] uta drvå aspəm isti, uta drvå maēšinəm yavaŋhəm isti.

---

23. D. G. aivajā; Pahl Vers *ēvtāk-zatār*. lit. one who slays at one blow-compare Av. hakərəṭ-jan. See Barth Air Wb.25.

24. Barth. (Air Wb. 78) leaves the word unexplained. Cf. pairigaēθē in Yas. 34.2. Taraporewala (Gāthās p.357) reads pairī-gaiθē as per Mss. Variants and translates "coming near, approaching". Barth. (Air Wb. 864) takes it as loc. sg. of a noun pairi-gaēθa and translates "in the outer court" (Vorhalle) and adds a note that "it is the place, in later times called the Treasury (Schatzhaus) where good deeds are stored up until the final reckoning. The word is left untranslated in Pahl. Version.

25. a-θrāvayat̰-gāθąm = a-srāvayaṭ-gāθąm, not chanting the Gāthās or Hymns. Pahl. Version *a-srūt gāsān*.

26. Text : isti; Barth (Air Wb. 1268 and 373) suggests 'viste' from √vaēd-to find. Pahl. version *vindēt*; Skt. Version 'Labhate. See Barth Air Wb. 1319–20,

(८४) २९. पाँस्नुश् गवो। पाँस्नुश् अस्प। पाँस्नुश् अॅरॅज़तॅम् ज़रनीम्।
पाँस्नुश् नरो चिर्यो तख़्मो।

(84) 29. pāsnuš gavō, pāsnuš aspa, pāsnus ərəzatəm zaranīm, pāsnuš narō čiryō taxmō.

(११२) ३०. अथ जम्यात् यथ आफ़्रीनामि।
हुमतनाँम् हूख़्तनाँम् ह्वर्श्तनाँम्।

(112) 30. aθa jamyāt yaθa āfrīnāmi. humatanąm hūxtanąm hvarštanąm[27].

---

27. See Duchesne-Guillemin, Les citations Avestiques De L. Aogmadaiča in Journal Asiatique 1936 pp. 241-255.

FRAGMENTS WESTERGAARD

Miscellaneous Fragments

१

वोहू मनङ्ह हचिम्नो अषाच या वहिश्त क्षथ्राच या वइर्य फ़्रा स्तओतॅम् वचो येस्नीम् अज़रॅम्य[1] वच म्रुयाो नॅरॅब्यस्च नाइरिब्यस्च अषओनो ज़रथुश्त्रहे ॥ १ ॥

I. (1) Vohū manaŋha hačimnō aṣ̌āča yā vahišta xšaθrāča yā vairya frā staotəm vačō yesnīm azarəmya[1] vača mruyā̊ nərəbyasča nāiribyasča aṣ̌aonō *Zaraθuštrahe*.

म्रूइधि वचो ज़रथुश्त्र अह्माकॅम् यस्नाइच वह्माइच यत् अमॅषनाँम् स्पॅन्तनाँम् यथ ते अङ्हॅन् यश्ताो आपो यश्ताो उर्वराो यश्ताो अषओनाँम् फ़्रवषयो यश्ताो मइन्यवच यज़त यएच गएइथ्य फ़्रथ्वर्‌श्त वङ्हज़्दाो अषवनो ॥ २ ॥

(2) Mrūiδi vačō *Zaraθuštra*, ahmākəm yasnāiča vahmāiča yaṭ aməṣ̌anąm spəṇtanąm, yaθa tē aŋhən yaštā̊ āpō yaštā̊ urvarā̊ yaštā̊ aṣ̌aonąm fravaṣ̌ayō yaštā̊ mainyavača yazata yaēča gaeiθya fra-θwaršta vaŋhazdā̊ aṣ̌avanō.

---

1. Cf. Barth Air Wb. 224-225. S. V. a-zarəma.

२

फ़्रवराने मज़्दयस्नो....क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच । थ्रएतओनहे आथ्व्यानो अषओनो फ़्रवषॅऐ क्ष्नओथ्र···· वीध्वाो म्रओतू ॥ १ ॥

II. (1) Fravarānē ..... frasastayaēča. θraētaonahe āθwyānō asaonō fravaṣ̌ōe Xšnaoθra......viδvā̊ mraotū.

थ्रअेतओनॅम् आथ्व्यानॅम् अषवनॅम् अषहे रतूम् यज़मइदे। गध्व[1] कुरो कुरो[2] तरॅवनि करपनो रथ्व्यस्नाँम् बुख़्ता[3] महे[3] ॥ २ ॥

(2) θraētaonəm āθwyānəm aṣ̌avanəm aṣ̌ahe ratūm yazamaide. gaδwa[1] kurō kurō[2] tarəwani karapanō raθwyasnąm buxtā[3] mahe[3].

यथा अहू वइर्यो० (दु बार)

यस्नॅम्च वह्मॅम्च आओजस्च ज़वरॅच आफ़्रीनामि थ्रअेतओनहे आथ्व्यानो <अषओनो> रवषॅअे।

अषॅम् वोहू........वहिश्ताइ अषॅम् ॥

अह्माइ रअेस्च.......आफ़्रीनामि ॥ ३ ॥

(3) Yaθā ahū vairyō <dōbār>

Yasnəmča vahməmča aojasča zavarəča afrīnāmi θraētaonahe āθwyānō <aṣ̌aonō> ravaṣ̌əe.

Aṣ̌əm vohū......vahištāi aṣ̌əm.

Ahmāi raēšca........āfrīnāmi.

---

1. K 19 gaδawa, K 15 gaēδwa. Cf. Vend. XIV. 16, 17; V.8; XV. 23.5.49 where gaδwa m. gaδwā fem. means dog or bitch. See Bartholomæ Air Wb. 489.

2. Omitted in L 18.

3. P. 13 and L 18 buxtāmahe. See Barth Air Wb. 474 where he has made a reference to Dr. J. J. Modi's paper on "Two Amulets of Ancient Persia" published in the Journal of the Anthropological Society of Bombay 1902.

*३

वीस्प हुमत वीस्प हूख़्त वीस्प ह्वर्श्त बओधो-वर्श्त। वीस्प दुश्मत वीस्प दुज़ूख़्त वीस्प दुज़्वर्श्त नोइत् बओधो-वर्श्त ॥ १ ॥

III. (1) Vīspa humata vīspa hūxta vīspa hvaršta baoδō-varšta, vīspa dušmata vīspa duzūxta vīspa dužvaršta nōiṭ baoδō-varšta.

---

*. This fragment is incorporated in Xvartak Avistāk prayers known as "vīspa humata" and it is recited generally in the morning after the recitals of Xvaršet and Mihr.Niyayišn. See Avesta Vol. II, p. 308.

वीस्प हुमत वीस्प हूख़्त वीस्प ह्वर्श्त वहिश्तॅम् अङ्हूम्[1] अशअेत। वीस्प दुश्मत वीस्प दुज़ूख़्त वीस्प दुज़्वर्श्त अचिश्तॅम् अङ्हूईम् अशअेत। वीस्पनाँम्च हुमतनाँम् हूख़्तनाँम् ह्वर्श्तनाँम् वहिश्त अङ्हुई आअत् हच चिथ्रॅम्[2] ॥ २ ॥

(2) Vīspa humata vīspa hūxta vīspa hvaršta vahištəm aŋhūm[1] ašaēta; vīspa dušmata vīspa duzūxta vīspa duzvaršta aćistəm aŋhūm[1] ašaēt; vīspanąmča humatanąm hūxtanąm hvarštanąm vahišta aŋhuī āaṭ hača čiθrəm[2].

1. Variant : aŋhuim, aŋhim, aŋuhīm; corrected : Pahl. version : *axvān*.
2. See Avesta Vol. II, p. 308.

४

अइर्यमनॅम् ते इषीम् मज़िश्तॅम् म्रओमि स्पितम वीस्पनाँम् ॲरॅज़्वो स्रवङ्हाम्। तॅम्-[1]ज़ी वीस्पनाँम् स्रवङ्हाँम्-[1] उपरो-कइरीम् फ्रदथाँम्[2] यिम् अइर्यमनॅम् इषीम्। तॅम् अरान्ति सओष्यन्तो[3] ॥ १ ॥

IV. (1) Airyamanəm te iṣīm mazištəm mraomi, Spitama vispanąm ərəzvō sravaŋhąm; təm-[1] zī vīspanąm sravaŋhąm-[1] uparō-kairīm fradaθąm[2] yim airyamanəm išīm, təm[3] arą̊nti saošyanto[3].

अहे फ्रम्रओमि स्पितम क्षयेनि हवनाँम् दामनाँम् अज़॑म् यो अहुरो मज़्दाो। नअेचिश् क्षयात् दुज़्दअेनो अङ्रो मइन्युश् ज़रथुश्त्र ख़्वअेषु[4] दामोहु स्पितम ॥२॥

(2) ahe fra-mraomi, Spitama, Xšayeni havanąm dāmanąm azəm yō Ahurō Mazdå; naēčiš Xšayāṭ duzdaēnō aŋrō-mainyuš, zaraθuštra, xvaēṣu[4] dāmōhu Spitama.

1. 'təm zī vīspanąm sravaŋhąm' are omitted in M3. K 15. L II.
2. K12 fradaθəm; M3 fradadąmi; K15 omits.
3. M3 təma raontō; K19, P. 13 təm arāiti; K12, 15b and L11 təm ārāiti, təm arəntə. There seems to be some confusion in this phrase. Pahlavi Version gives *ōyšān ē ōšmōrēnd kē sūtōmand*. Taking the stand on Pahlavi Version, the correct reading would be-te marą̊nti saošyantō.
4. Corrected by Westergaard; all Mss xvāiš, instr. pl.

ज़ॅमर्गूज़ो बवात् अङ्रो मइन्युश् । ज़ॅमर्गूज़ो बवांॅ्ति दअेव । उस इरिस्त पइति अरांॅ्ति[5] वीज़्वाहु[6] पइति तनुषु अस्त्वाॅ गयो दार्येइते[7] ॥ ३॥

(3) Zəmargūzō bavāt aŋrō-mainyuš; zəmargūzō bavånti daēva; us irista paiti arånti[5] vījvāhu[6] paiti tanuṣu astvå gayō dāryeite[7].

---

5. Pahl. Version : *ul rist pat ān ārāδēt* [*pat aδyārīh ī ōy*]. Cf. Barth Air Wb. 183. Is arånti miswritten for marånti ?
6. Vī-jvāhu-adj : Loc. pl. "Leblos" i. e., Lifeless inanimate, spiritless; compare Skt. Vijīvita adj : Pahl. Vers. *be-zīvandkih*; See Barth Air Wb. 1438.
7. Pahl. Vers. *be zīvandakīh ō tan apāc-dahēnd ut tanōmand gyān dārand* [*Ku nə mīrənd*]. Cf Zamyāṭ Yašt 11.

५

अहुरहे मज़्दाॅ रअेवतो ख़्वरॅनङ्हतो अमॅषनाँम् स्पॅंतनाँम् । अमहे हुताश्तहे हुरओथहे वॅरॅथ्रघ्नहे अहुरधातहे वनइंत्याॅस्च उपरतातो । पथयाॅ ख़्वास्ततयाॅ ज़रॅनुमंतो सूरहे <मज़्द-धातहे> सओकंतहेच गरोइश् मज़्दधातहे । वीस्पअेषाँम् यज़तनाँम् ॥ १ ॥

V. (1) Ahurahe Mazdå raēvatō Xvārənaŋhato aməšanąm spəntanąm, amahe hutāštahe huraoδahe, vərəθraγnahe ahura-δātahe, vanaiṇtyåsca uparatāto, paθayå xvāstātayå zarənumantō sūrahe <Mazda-δātahe,> saokantahe-ča garōiš Mazda-δātahe, vispaēšąm yazatanąm.

अहुरॅम् मज़्दाँम् रअेवंतॅम् ख़्वरॅनङ्हंतॅम् यज़मइदे । अमॅषा स्पॅंता हुक्षथ्रा हुधाॅङ्हो यज़मइदे । अमॅम्च हुताश्तॅम् हुरओधॅम् यज़मइदे । वॅरॅथ्रघ्नॅम्च अहुरधातॅम् यज़मइदे । वनइंतीम्च उपरतातॅम् यज़मइदे । पथाँम् ख़्वास्ताइतीम् यज़मइदे । ज़रॅनुमंतॅम् सूरॅम् मज़्दधातॅम् यज़मइदे । सओकंतॅम् गइरीम् मज़्दधातॅम् यज़मइदे । वीस्पॅम्च अषवनॅम् <मइन्यओम् यज़तॅम् यज़मइदे> ॥ २ ॥

(2) Ahurəm Mazdąm raēvantəm Xvarənaŋhantəm yazamaide.
Aməṣā spəntā huxšaθrā huδåŋhō yazamaide.
Aməmča hutāštəm huraoδəm yazamaide.
Vərəθraγnəmča ahuraδātəm yazamaide.
Vanaintīmča uparatātəm yazamaide.
Paθąm Xvāstāitīm yazamaide, zarənumantəm sūrəm Mazdaδātəm yazamaide, saokantəm gairim Mazdaδātəm yazamaide. vispəmča ašavanəm <mainyaom yazatəm yazamaide>.[1]

---

1. Inserted as required by context. Cf. Xvaršēt Niyayišn 8; Yasna 25,8, Shirōcak II.30.

६

*फ्रवराने मज़्दयस्नो ज़रथुश्त्रिश् वीदअेवो अहुर-त्कअेषो। गैंउश् तष्ने गैंउश् उरुने तव गैंउश् हुधाोङ्हो उरुने क्ष्नओथ्र यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ्रसस्तयअेच। यथा अहू वइर्यों°। गैंउश् तष्ने गैंउश् उरुने यवाकॅम्[1] गैंउश् हुधाोङ्हो उरुने क्ष्नओथ्र यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ्रसस्तयअेच। यथा अहू वइर्यों° ॥ गैंउश् तष्ने गैंउश् उरुने यूष्माकॅम् गैंउश् हुधाोङ्हो उरुने क्ष्नओथ्र यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ्रसस्तयअेच। यथा अहू वइर्यों° ॥

VI. Fravarāne mazdayasnō zaraθuštriš vīdaēvō ahura-tkaēṣ̌ō.

gəuš taṣ̌ne gəuš urune tava gəuš huδåŋhō urune xšnaoθra yasnāiča vahmāiča xšnaoθrāica frasastayaēča. Yaθā ahū vairyō.

gəuš taṣne gəuš urune yavākəm[1] gəuš huδåŋhō urune xšnaoθra yasnāića vahmāiča xšnaoθrāiča frasastayaēča. Yaθā ahu vairyō.

gəuš taṣ̌ne gəuš urune yūṣmākəm gəuš huδåŋhō urune xšnaoθra yasnāiča vahmāiča xšnaoθrāiča frasastayaēca. Yaθā ahū vairyo.

---

*. Westergaard remarks : "This fragment is found in M1 and K7 in a treatise about the Barshnūm, composed in the year 885 of Yazdegird or A. D. 1516."

1. Darm. reads : Yuvākəm See Barth. Air Wb. 1268 and Jackson Av. Gram. 390, p. 112.

७

अइङ्यो वङुहिभ्यो वीस्पनाँम्च अपाँम् मज़्दधातनाँम्। बॅरॅज़तो अहुरहे नफ़ॅध्रो अपाँम् अपस्च मज़्दधातयाो। तव अहुराने अहुरहे क्ष्नओथ्र यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ्रसस्तयअेच। यथा अहू वइर्यों° ॥ १ ॥

VII. (1) Aiwyō vaŋuhibyō vīspanąmca apąm mazdaδātanām, bərəzatō ahurahe nafəδrō apąm apasča mazdaδātayå, tava ahurāne ahurahe xšnaoθra yasnāica vahmāiča xšnaoθrāiča frasastayaēča.
yaθā ahū vairyō.

फ़्रा ते स्तओमइदे अहुराने अहुरहे वङ्हूश् यस्नाँस्च वह्माँस्च हुबॅरॅतीश्च वꣳत-बॅरॅतीश्च। यज़तनाँम् थ्वा अषओनाँम् कुक्ष्नूश उस् बी-बरामि' रथ्वस्च बॅरॅज़तो गाथाँस्च स्रावयोइत् ॥ २ ॥

(2) Frā te staomaide ahurāne ahurhe vaŋhūš yasnąsča vahmąsča hubərətīšča vaṇta bərətīšča; yazatanąm θwā ašaorąm kuxšnūša us bī-barāmi[1] raθwasča bərəzatō gāθåsča srāvayōit.

---

1. Barth (Air Wb. 939) says "obscure and unintelligible" and refers to Nirangistān 48.

८

सरॅधहे माॅङ्हो अव-मीर्याइते मज़्दयस्नो दिम् आफ़्रिवनअेइबिश् अव-जनॅम् यो हॅ अओषꣳते मोषुच तू दुज़्दाँ आसुयाच अव-मीर्यअेशअेइति दराजाँन् आ हवो नोइत् ज़ी चिश् अङ्हाँ द्रुजो न्यासाइते ॥ १ ॥

VIII. (1) Sarəδahe måŋhō ava-miryāite mazdayasnō dim āfrivanēibiš ava-janəm yō hə aošaṇte mōšučā tū duždå āsuyāca ava-miryaēšaēiti darājąn ā. havō nōiṭ zī čiš aŋhå drujō nyāsāite.

दोइअॅस्नथॅꣳति स्नथहे अअेइति हा द्रुक्ष् अश् अओजिश्त अङ्हत् हअेच आथइति ज़रथुश्त्र स्तख़्रहे मरॅतो ज़य अवथ स्तख़्रो यत् हा द्रुक्ष् अअेइति मॅरॅज़्वी क्षथ्रत अङ्हत् मोइरोस् यत् मह्रकूशो अव-मीर्याइते; अदा ज़ी अव द्रूजो अवो बवइति स्कॅꣳदो स्पयथ्रहे' ॥ २ ॥

(2) dōiəsnaθəṇti snaθahe aēiti hā druxš aš-aojišta aŋhaṭ haēča āθaiti zaraθuštra staxrahe mərətō zaya avaθa staxrō yaṭ hā druxš aēiti mərəzvī xšaθrata aŋhaṭ mōirōs yaṭ mahrkūšō ava-mīryāite; adā zī avā drūjo avō bavaiti skəndō spayaθrahe[1].

---

1. Cf. Yasna Ha 30.10.

९

यथा अहू वइर्यो॑ । वइरीम् तत् ज़ी मज़्दा॑ वइरीम् वोहू क्षाथ्रॅम् वइरीम्[5] यो॑'- दीना वइरीम्-' हनात् मीज़्दॅम् । यथा अहू वइर्यो॑ । मज़्दा॑ उख़्धॅम् वचो सरॅज्यो वक्षू माथ्रो स्पॅन्तो अनाक्श्तो[2] अना-द्रुख़्तो[3] वारॅथ्रघ्नॅश्[4] पइति-बिशॅश् बअेषज़्यो मज़्दा॑ उख़्धो वॅरॅथ्राजनो बअेषज़ॅम् फ़्रम्रवानो फ़्रम्रवातो वॅरॅथ्रजाँस्तॅमो ॥ १ ॥

IX. (1) Yaθā ahū vairyō

vairīm tat zī Mazdå vairīm vohū Xšaθrəm vairīm yå dīnā vairīm hanāt miždəm.[1] Yaθā ahū vairyō. Mazdå uxδəm vačō sarəjyō vaxš māθrō spəṇtō a-nāxštō[2] an-ādruxtō[3] vārəθraγnəš[4] paiti-bišəš[5] baēšazyō mazdå uxdō vərəθrājanō baēšazəm framravāno framravātō vərəθrajåstəmo.

अअेशॅमॅम् वओचिम् अओमॅम्[6] वॅरॅथ्रघ्नॅम् दस्वरॅम्[7] बअेषज़ॅम् फ़्रदथॅम् वॅरॅदतॅम्[8] वक्षथॅम् आम्रवी हुम्नॅम्[9] राइति बरअेता वस्त हथ्राँम् कइत्या वच । हइथ्या॑- वरॅश्ताँम्[10] ह्यत् वस्ना फ़्रषोतॅमॅम् । क्षाथ्रॅम्चा अहुराइ आ यॅम् दॅरॅगुब्यो[11] दधत् वास्तारॅम् ॥ २ ॥

(2) Aešəməm vaočim aōməm[6] vərəθraγnəm dasvarəm[7] baeṣ̌azəm fradaθəm vərədatəm[8] vaxšaθəm āmravī humnəm[9] rāiti baraētā vasta haθrąm kaityā vača; haiθyå varəštąm[10] hyat vasnā frašōtəməm; Xšaθrəmcā ahurāi ā yəm dərəgubyō[11] daδat vāstārəm.

---

1. Better: yā daēnā vairīm hanāṭ mizdəm. Cf. Yasna 54.1.

2. Cf. Barth. Air Wb. 122-123. 3. Cf. Yašt X.23-26. See Barth Air Wb. 123. 4. Better: vārəθraγniš. 5. Better: paiti-bisiš. Cf. Yas. X.18 6. Better: aməm (Barth Air Wb. 43). 7. Better dasvarə, Cf. Yas. 9,17; 71, 17; Visparad, 20.1 (Barth Air Wb. 702). 8. Better varədaθəm.

9. Doubtful. See Barth Air Wb 1835

10. Better: haiθyā-varəštąm; See Yas. 50-11.

11. Better: drigubyō, driγubyo, Cf. Yasna 27-13.

वीस्पयाो अषआनो स्तोइश् यस्नाइ्च वह्माइ्च क्ष्नओथ्राइ्च फ्रसस्तयऐच स्रओषो अस्तू ।

स्रओषॅम् अषीम् यज़मइदे । रतूम् बॅरॅज़ंतॅम् यज़मइदे यिम् अहुरॅम् मज्दाँम् यो अषहे अपनोतॅमो, यो अषहे जघ्मूश्तॅमो । वीस्प स्रवाो ज़रथुश्त्रि यज़मइदे । वीस्पच ह्वर्श्त श्यओथ्न यज़मइ्दे वर्श्तच वरॅश्यम्नच ।

येंहे हाताँम्........ताोस्चा यजमइदे' ॥ ३ ॥

(3) vīspayå̊ aṣ̌aonō stoiš yasnāiča vahmāičā Xšnaoθrāica frasastayaēča raoōṣ̌ astū, Sraoṣ̌əm aṣ̌īm yažamaide, ratūm bərəzantəm yazamaidē yim Ahurəm Mazdąm yō aṣ̌ahe apanōtəmo, yō Aṣ̌ahe jaγmūštəmō, vīspa sravå̊ zaraθuštri yazamaide; vispača hvaršta šyaoθna yazamaide varštača varəšyamnača.

Yaŋhe hātąm........tå̊sčā yazamaide[12].

---

1. Cf. Yasna 70, 6-7, Part I, p. 199-200.

Fragments Tehmuras

५

१. मज़्दाो अवत् क्षथ्रॅम् । ह्यत् होइ वोहू वसत् मनङ्हा ॥ —यस्न ३१.६

(1) Mazdå avat xšaθrəm. hyat hōi vohū *vasaṭ* manaŋhā. (Yas. 31.6 c).

६

२. फ्रो ताइश् वीस्पाइश् चन्वतो[1] फ्रफ्रा पॅरॅतूम् । —यस्न ४६.१०

(2) Frō tāiš vīspāiš čanvatō[1] frafrā parətūm. (Yasna 46·10 e).

७

३. वॅहर्काइ हिज़्वाँम् अदधाइति यो अज़्रज़्दाइ माँथ्रम् चिस्ते[2] ।

(3) Vəhrkāi hizvąm a-daδāiti yō azrazdāi mąθrəm čištē[2].

८

४. मा चिश् अत् वॅ द्रॅग्वतो । माँथ्राँस्चा गूश्ता सास्नोस्चा ।—यस्न ३१.१८

(4) mā čiš at̰ və drəgvātō mąθrąsčā guštā sānåsčā. Yasna 31.18a.

५. आ ज़ी दॅमानॅम् वीसॅम् वा । षोइथ्रॅम् वा दख़्यूम् वा आदात् । यस्न३१.१८

(5) ā-zi dəmānəm vīsəm vā šoiθrəm vā daxyūm vā ādāt̰. Yasna 31.18.

६. दुषिताचा मरॅकअेचा । अथा ईश् [रूस्ताक[3]]साज़्दूम् स्नअेथिषा । —यस्न ३१.१८

(6) dušitā-cā marəkaēčā aθā iš [rōstāk][4] sāzdūm snaiθišā (Yas. 31·18)

९

७. पओइर्येहे मिथोहितहे[4] थ्रि मअेस्म शमन् अशमात्[5] ।

(7) Paoiryēhē miθōhitahē[4] θri maēsma-šaman aša.nāt[5].

---

1. Better: činvato.

2. Cf. Nirangistan p. 90; vəhrkāi hizvąm daδāiti yō a·zrazdāi məθrəm čaštē. Pahl. Tr. *gūrg ut ahrmoγ hūzvān dahēt-ān rāδ dar gihān stahmaktar bavēt hač ān (γn) oy ī ahrmōγ mānsr čāšet.*

3. Pahl. word *rostāk, rotastāk* interpolated; hence inserted in square brackets. See Pahlavī Version Dhabhar's edition P. 11.

4. 1. Better miθaoxtahē. Air Wb. 1181-82, Pahl. Vers. *drōγ·gōβišn.*

5. Pahl. Vers. *āsambēnītan*; √šam with pref. a from ar. xšam-to swallow, to gulp down, to absorb. Barth Air Wb. 1705-1706. Compare NPers. āsāmīdan. See also Panini's Dhatupātha क्षमूष and क्षमू.

८. बित्येहे क्ष्वश्। थ्रित्येहे नव। तूइर्येहे थ्री वा अज़इति। स्रओषो-चरनय अश्त्रय।

(8) bityehē Xšvaš, θrityehe nava, tūiryehē θrī vā azaiti, sraoṣ̌ō-čaranaya aštraya.

१०

९. नोइत् मरहे नोइत् जहिकयाो नोइत् सूनो नोइत् हुक्षथ्रहे नोइत् दअेवयस्नो नोइत् तनु-पॅरॅथहे।

(9) nōit marahe nōit jahikayā̊ nōit sūnō nōit hu-xšaθrahē nōit daēvayasnō nōit tanu-pərəθahē.

११

१०. हिषॅम्नो[1] वा ओङ्हानो वा दथानो[2] वा बरॅम्नो वा वज़ॅम्नो वा अइव्यास्तो अथ रतुफ्रिश्।

(10) hišəmnō[1] vā ā̊ŋhānō vā daθānō[2] vā barəmnō vā vazəmnō vā aiwyāstō aθa ratu-friš.

१२

११. वङ्हरॅश्तसचित् मघ्नॅन्तस्चित् स्रावयोइश्[1]।

(11) Vaŋharəštasčit maγnəntasčit srāvayōiš.[1]

१२. येज़ी इश्ते नोइत् इश्ति नोइत् अषवनॅम् अइनिश्तिश् आस्तारयेइति।

(12) Yezi ištē nōit išti nōit ašavanəm aiwištiš āstārayeiti.

१३

१३. हुमत्[1] (अहुमत्) रतुमत् वहिश्तॅम् वओचत स्पॅतम ज़रथुश्त्र[2]।

(13) humat[1] (for ahumat) ratumat vahištəm vaočata spətama zaraθuštra.[2]

१४. कॅम्चित् अङ्हेउश् अस्त्वतो अओइ।

(14) Kəmčit aŋhēuš astvatō aōi.

---

10) 1. Better: hištəmnō. See Nirangistān §37 (Nir. p. 114).

2. Darm. suggests "paθārō" Cf. paiδyamnō (Yt. I.17).

11) 1. Cf. Nirangistān §109. Pahl. *vīšātak ič brahanak-ič ē srāyīt ka-š ētōn toβān hāt toβānīk ētōn čiγōn Xvaptar be kunisn; ka ne tōβānīk nē ān ī ahroβ pat atōβānīkih āstārēt.*

13) 1. Better : ahumat. Pahl. *axvomandih.*

१५. मरॅन्तॅम् वॅरॅज़ुन्तॅम्[1] सिक्षॅन्तॅम् साचयन्तॅम् पइतॅशॅन्तम्[2] गऐथाब्यो अस्त्वऐइतिब्यो अषहे ।

(15) marəṇtəm vərəzuətəm[1] sixšəṇtəm sācayaṇtəm paitəšəṇtəm[2] gaēθābyō astvaēitibyō ašahē.

१६. अनाङ्हो[1] अ-रत्वो अचिश्तॅम् ।

(16) anå̄ŋhō[1] a-ratvō ačištəm.

१७. दुज़ङ्हवो ।

(17) dužaŋhavō.

१५

१८. नोइत् ज़ी चिश् अ-स्रओशनाँम्[1] तनुनाँम् अषहे उर्व चिथिआइ[2] वीताइति[3] ।

(18) nōit̰ zi čiš a-sraošanąm[1] tanunąm ašahē urva čiθiāi[2] vītāitī.[3]

१९. नोइत् कयधॅम् हन्दरइते ।

(19) nōit̰ kayaδəm haṇdaraite.

१६

२०. यत्[1] दऐनया माज़्दयस्नोइश् स्रवो ।

(20) yat̰[1] daēnayå̄ māzdayasnōiš sravō.

२१. स्रावयोइश् स्तओत येस्न्य ।

(21) srāvayōiš staota yesnya.

१७

२२. मा ज़ी अह्नि न्माने मा अङ्हे वीसे मा अह्नि ज़न्तवो मा अङहे दङ्हो फ़ीम् वओचत माँम् यिम् अहुरॅम् मज़्दाँम् ।

(15) 1. Barth (Air Wb. 1553) + vərəziṇtəm. 2. Barth (Air Wb. 30) paitišaṇtəm. Cf. Yasna 55.6 and Vištasp Yt. 52.

(16) 1. So all Mss.; Pahl. Vers : *anaxvīh*; better an-aŋhvō-having no 'ahu'.

(18) 1. Darmesteter and Barth (Air Wb 221) read : asraošyanąm. 2. Better : čiθyāi. See Barth (Air Wb 586.) Pahl. Version *tōzišn*-expiation. 3. Ms. R. vīdāiti, which is a better reading ; perhaps letter t stands for d.

(20) 1. See Yašts by T. D. Anklesaria p, 333 ft. n; Ms. TD. Zad, R. Zat̰. Pahl. Version *kē*.

(22) mā zī ahmi nmāne mā aŋhē vīse mā ahmi zantavō mā aŋhe daŋhvō frīm vaočata mąm yim ahurəm mazdąm.

२३. यथ मे नोइत् आतर्श् अहुरहे मज़्दाो फ़्र्यो अङ्हत् ना-च अषव फ़्रायो-हुमतो फ़्रायो-हूख़्तो फ़्रायो-ह्वरॅश्तो ।

(23) yaθa mē nōit ātarš ahurahe mazdå fryō aŋhat, nā-ča ašava frāyō-humatō frāyō-hūxtō frāyō-hvarəštō,

१८

२४. तनु-मज़ो अषयाइति यो तनु-मजो बूरओशात्[1] ।

(24) tanu-mazō ašayāiti yō tanu-mazō būraošāt.[1]

२५. तनु-मज़ो ज़ी अएत्यॉम्-चित् अषयॉम् प्फ्रे[1] ।

(25) tanu-mazō zī aētyąm-čit ašayąm p<a>fre.[1]

२६. यार्[1] नोइत् यव[1] मिथो मम्ने नोइत् मिथो ववच नोइत् <मिथो> ववरॅज़[3] ।

(26) yå[1] nōit yava[1] miθo mamne nōit miθō[2] vavača nōit<miθō>[2]vavarəza.[3]

१९

२७. अएइब्यो यो <इ>ईत् अथ वॅरॅज़्यॉन् यथा ईत् अस्ति[1] ।

(27) aēibyō yō<i>īt aθa varəzyąn yaθā īt asti.[1]

२८. अहुरा[1] ज़ी अत् वी[2] मज़्दाो यस्नॅमच वह्मॅमच वहिश्तॅम्[3] ।

(28) Ahurā[1] zī at vī[2] mazdå yasnəmča vahməmča vahištəm.[3]

---

(24) 1. TD suggests–draošat; Barth (Air Wb 965) suggests reading draoxšat. Pahl. Vers. *pat drūjišn drūxt hat* with a gloss *ku-š vinās ē tanāpuhr kart hat.*

(25) 1. Mss. pfre without letter a after p. See note in T. D. Anklesaria Yašts p. 334. Cf. Yasna 49.1 : pafre-has obstructed, has hindered, has resisted.

(26) 1. Mark here the letter y written like š without a point.
2. Inserted; left out in Mss. 3. Better : vāvərəza.

(27) 1. Cf. Yasna. 35.6.

(28) 1. Better : ahurahyā. 2. Better : və. 3 For Section 28 cf Yasna 35.7.

२०

२९. इमा आत् उख़्धा वचाो अहुर मज़्दाो[1]
अषॅम् मन्याो[2] वह्याो[3] फ़्रा वओचामाो[4] ।

(29) imā āt̰ uxδā vačå Ahura Mazdå[1] aṣ̌əm manyå[2] vahyå[3] frā-vaočāmå.[4]

३०. थ्वाँम् अत् अएषाँम् पइत्यास्तारॅम्च
फ़्रदक्ष्तारॅम्चा दर्दॅमइदे[1] ।

(30) θwąm at̰ aēṣ̌ąm paityāstārəmča fradaxštārəmča dadəmaidē.[1]

३१. [अषा[1]] अषाअत्चा हचा वङ्हॅउश्चा मनङ्हो वङ्हॅउश्चा क्षथ्रात्[2] ।

(31) [aṣ̌ā][1] aṣ̌ā-at̰cā hačā vaŋhəuščā manaŋhō vaŋhəuščā xšaθrāt̰[2].

२१

३२. निव्येइति[1] ज़ी स्पॅतम ज़रथुश्त्र आतर्श् अहुरहे मज़्दाो
हच यश्तिब्यो[2] अइव्यो ।

(32) niwyeiti[1] zī Spətama Zaraθuṣ̌tra ātarš Ahurahe Mazdå
hača yaštibyō[2] aiwyō.

३३. माँनयॅन् अहे यथ ना स्नइथिश् अस्ने निघ्मतॅम् पइति-वएनोइत् ।

(33) mąnayən ahe yaθa nā snaiθiš asne niγmatəm paiti-vaēnōit.

३४. इषीम्[1] वा अर्श्तीम् वा फ़्रदक्ष्तनाँम्[2] वा अवत् पइति पापयम्नो ।

(34) īṣ̌īm[1] vā arštīm vā fradaxštanąm[2] vā avat̰ paiti pāpayamnō.

---

(29) 1. Better : Mazdā. 2. Better Geldner : manyā; v. l. manayā 3. Better : vahehyā 4. Better : frā-vaočāmā. Cf. Yas. 35.9

(30) 1. Cf. Yas. 35.9

(31) 1. Written through mistake; may be deleted; hence inserted in [ ] 2. Cf. Yas. 35.10.

(32) 1. Better : biwyeiti as suggested by TDA.; Pahl. Version *bēm* fear, fright; letter n instead of b. 2. Better yaēšəntibyo; Pahl. Vers. *Xšartēnītak āp.* Cf. Yas. 9.11. yaēšyantīm āpəm. Pahl. Vers. *xšartēnītak. āp.* See Dhabar Pahlavi Version of Yasna P. 61.

(34) 1. Better : išūm. In Mss. ī and ū are difficult to be distinguished. 2. Better : fradaxšanąm. See Barth (Air Wb 981) S. V. fradaxštanā. Pahl. Vers. *karsang* with a gloss *kōpēn* meaning a sling-stone.

३५. वीत्वा[१] अवत् हव ख्रथ्व येज़ि मा हाउ ना अव स्नइथिश् अओइ अव-अश्नवात् वी माँम् उर्वअेसयात् अस्तच उश्तानच।

(35) vīṯvā[1] avaṯ hava xraθwa yezi mā hāu nā ava snaiθiš aōi ava-ašnavāṯ vī mąm urvaēsayāṯ astača uštāna-ča.

२२

३६. यस्च मे तायाोस्च हज़[१] हीश्च[१] वीवापाोस्च वीवराोस्च द्रओजिनो-बरॅताोस्च ज़ओथ्राो फ्रबरात्।

(36) yasča mē tāyåsča haza[1] hīšča[1] vīvāpåsča vīvaråsča draojinō-barətåsča zaoθrå fra-barāṯ.

३७. दिज़ात्[१] ज़ी माँम् अववत दक्ष यथ अन मश्याक अङ्रहे मइन्यँउश् अस्तिश्च[२]।

(37) dižaṯ[1] zī mąm avavata daxša yaθa ana mašyąka aŋrahe mainyəuš astišča

२३

३८. स्तॅरॅनोइति अन अवव स्तरॅमइन यथ नरॅम् अषवनॅम् दुश्च ज़रॅतॅम् उपरात् नअेमात् नसुश् अओइ अव-थ्रवित्।

(38) stərən<a>ōiti ana avava starəmaina yaθa narəm aṣ̌avanəm dušča zarətəm uparāṯ naēmāṯ nasuš aōi ava-θraviṯ.

३९. नअेच पस्चअेत हो ना अह्मत् हच गातओत् इसअेत फ्रशूतोइत् नोइत् अप-शूतोइत् थ्रयाँम्-चिन गाँमनाँम्।

(39) naēča pasčaēta hō nā ahmaṯ hača gātaoṯ isaēta frašūtōiṯ nōiṯ apa-šūtō-iṯ θrayąm-čina gāmanąm.

२४

४०. अअेवय-चित् अअेस्मो बॅरॅइते अअेवय-चित् बरॅस्मो-स्तॅरॅइति।

(40) aēvaya-čiṯ aēsmō-bəraite aēvaya-čiṯ barəsmō-stəraiti.

---

(35) 1. Better : vīδvā as suggested by TDA. Note letter ṭ = letter d.

(36) 1-1. Barth (Air Wb. 1798) reads *hazaŋhåsča.

(37) 1. Mss. dizaṭ, Pahl. Vers : *dazēt*; better : dažaṭ-burnt. Cf. Aṣ̌ Yaṣ̌t 20 : tāpayēiti mąm aṣ̌a vahišta mąnayen ahe yaθa ayoxšustəm. 2. Better axtišča: Pahl. Vers. *hēvandakīh* with a gloss *vaštakīh*. See Barth (Air Wb. 51.).

४१. बरॅज़्यो अषव ज़रहे हूश् द्रुजॅम्' ।

(41) barəzyō aṣ̌ava zarahē hūš drujəm[1].

४२. फ्रधाइति अषॅम् ।

(42) fraδāiti aṣ̌əm.

४३. वीस्पॅम् अषवनॅम् वहिश्तॅम् आ अहूम् आ-बरइति ।

(43) vīspəm aṣ̌avanəm vahistəm ā ahūm ā-baraiti.

४४. शातॅम् दातइति उर्वानॅम् अषओनो इरीरितानहे ।

(44) šātəm dātaiti urvānəm aṣ̌aonō irīritānahē.

२५

४५. हाउ-च इथ स्पितम ज़रथुश्त्र तख्मनाँम् तंचिश्तो पइति-जसात् यो अएत' हिश्क्यात हिश्क्यानओतॅमॅम्' पइति-जसात् ।

(45) hāu-ča iθra Spitama Zaraθuštra, taxmanąm tančištō paiti-jasāṭ yō aēta[1] hiškyāta hiškyānaōtəməm[2] paiti-jasāt.

४६. अरॅम्-मइति मत' मम्ने अरॅम्-मूख्ति' खूख्ति' अरॅम्-वर्ष्ति ह्वरॅश्त ।

(46) arəm-maiti mata[1] mamne arəm-mūxtī[2] xūxti[3] arem-varšti hvarəšta.

२६

४७. हाउ <च> अइथ' स्पॅतम ज़रथुश्त्र उख्धो-वचाँम् उख्धो-वचस्तॅमो पइति-जसात् द्रिघूम्च द्रीवीम्च अरथ्व्यो-बॅरॅते बरॅम्ने ।

(47) hāu <ča> iθra[1] Spətama Zaraθuštra uxδō-vacąm uxδō-vačastəmō paiti-jasāṭ driγūmča drīvīmča araθwyō-bərəte barəmne.

४८. ह्वाँम्चित् अह्मि ह्वाँम्चित् क्षथ्रे अवत् चोइश्त ।

(48) hvąm-čit ahmi hvąm-čiṭ xšaθre avat čōišta.

---

(41) 1. Pahl. Version : *pat būlandīh ō ōy ahrōβ ahrāδēnīt* [*ku-š būland kart bavēt bē aβzāyēnīt*] *Kāšnakīh i druj* [*ku-š be Kāhēnēt*].

(45) 1. Pahl. Vers. ēδar, here, in this place. 2. Pahl. Vers. *ha hāxtārān hāxtārtōm.*

(46) 1. Better : humata on the basis of the Pahl. Vers. hūmat. 2. Better : arəm-ūxti. 3. Better hūxta. Darm. suggests : hūxti.

((47) 1. Better : iθra here. Pahl. *ānōd* meaning there.

४९. येञ्हे वचङ्हो नॅमङ्हो स्पनाथ्रॅम्'।

(49) yeŋhē vačaŋhō nəmaŋhō spnāθrəm.[1]

५० आहिश्ति' सहॅथ्रॅम्' ।

(50) āhišti[1] sahəθrəm.[2]

५१. आर्मइते दरॅथ्रॅम् ।

(51) ārmaitē darəθrəm.

५२. फ्राराइति वीइदीम्' ।

(52) frārāiti viidīm.[1]

५३. अइनितिश् अएषो वाक्ष् ।

(53) ainitiš aēṣ̌ō vāxš,

२७

५४. कत् ते अस्ति अहुनहे वइर्येहे हइथीम्' ।

(54) kat̰ tē asti ahunahe vairyehe haiθīm.[1]

५५. पइति-षे अओख्त' अहुरो मज़्दाो मनो बा वोहु ज़रथुश्त्र अधओयॅम्नॅम् अधओयम्नात् ख्रतओत् ।

(55) paiti-ṣ̌ē aoxtā[1] Ahuro Mazdå manō bā vohu Zaraθuštra aδaoyəmnəm aδaoyamnāt̰ xrataot̰.

---

(49) 1. Darm. suggests xšnaoθrəm; so also (Barth Air Wb.) 557. Pahl Vers. *šnāyēnēt*, 'propitiates, pleases', with a gloss *ku šnāsakīh ī pat dēn ān žāmān bavēt ka-š tan apār bē rātānēt*. i. e. knowledge of the religion will take place a tnat time, when he dedicates his own self to it.

(50) 1. Better : āxštiš on the strength of Pahl. *aštīh*, peace, concord. 2. Better : saxəθrəm; Blochet Laxique des fragments de l' Avesta, Paris 1895, suggests 'saŋhəm'. Bartholomae (Air Wb 1558) amends the text to saŋhaθrəm Pahl. Vers. *āmūxtišn*, teaching. doctrine.

(52) 1. Barth. (Air Wb 1444) suggests correct reading vīdīṣ̌e. Pahl. Vers. *āgāhīha* adv. with knowledge.

(54) 1. Mss. haiθim; i short instead of ī.

(55) 1. Corrected, Mss. uxtā.

५६. ज़ज़ुषु वीस्पअेषु वङ्हुषु[1] ज़ज़ुषु वीस्पअेषु अषो-चिथ्रअेषु ।

(56) zazuṣ̌u vīspaēṣ̌u vaŋhuṣ̌u[1] zazuṣ̌u vīspaēṣ̌u aṣ̌ō-ciθraēṣ̌u.

२८

५७. मनङ्हस्च [अ]हुमइति[1] हिज़्वस्च हूख़्त ज़स्तयस्च वर्ष्ति[2] [अ]रथ्व्यो-वर्ष्ति[3] ।

(57) manaŋhasča [a]humaiti[1] hizvasča hūxta zastayasča varšti[2] [a]raθwyō varšti[3]

५८. नज़्द्यो अह्मि ज़रथुश्त्र । अज़ॅम् यो अहुरो मज़्दाो वीस्पहे अङ्हॅउश् अस्त्वतो मनाोस्च वचस्च शोथ्नच ।

(58) nazdyō ahmi Zaraθustra azəm yō Ahurō Mazdå vīspahe aŋhəuš astvatō manåsča vačašča š<ya>oθnača.

५९. यथ नाोङ्ह हच गओशअेइब्यो[1] यथ वा गओश हच थ्रङ्हिब्यो ।

(59) yaθa <n> åŋha hača gaošaēibyō[1] yaθa vā gaoša hača θraŋhibyō.

२९

६०. गरोइश्[1] हओनॅम्[2] ज़रथुश्त्र बिसरॅम्च थ्रेसरॅम्च यथ थ्रेसरॅम् नितॅमॅम् ।

(60) garaōiš[1] haōnəm[2] Zaraθuštra bisarəmča θresarəmca yaθa θresarəm nitəməm.

३०

६१. वीस्पअेच अन्तरॅ अषॅम् उप हउश्तुअयाो[1] ।

(61) vīspaēča aṇtarə aṣ̌əm upa hauštuayå[1].

---

(56) Corrected; Mss. vaŋhūṣ̌ō. Cf. Srōš Yašt Hāδōxt. 3.

(57) 1. Better : humaiti instead of ahumaiti. Pahl. Version *hūmat* 2. hvaršti. 3. Better : raθwyō̄-varšti.

(59) Better : gaošaēibya-abl. dual.

(60) 1. Better : xvarōiš, thou shouldst drink; Ms. garoiš would mean thou shouldst swallow or devour. 2. Better : haoməm.

(61(1. Blochet 'upa huštutayå'; TDA suggests upa baostutayå. Pahl. Version : *xvapa par ē stāyēnd.*

६२. फ्रओरॅत् फ्रक्ष्नि अओइ मनो ज़रज़्दातोइत् अङ्हुयत् हच[1]।

(62) fraorət fraxšni aōi manō zarazdātōiṭ aŋhuyaṭ haca[1].

३१

६३. वीस्पाो अन्तरॅ व्यानीश् ।

(63) vispå antarə vyānīš.

३२

६४. येइति चतिच स्पॅतम ज़रथुश्त्र दह्मो अपव हउर्वी[1] रतुश् दथत् ।

(64) yeiti čatiča Spətama Zaraθuštra dahmō a[?]ava haurvī[1] ratūš daθaṭ.

६५. अत्-चित् दिम् अइव्याइति या दह्म वङुहि[1] आफ्रितिश् उश्त्रहे कॅह्र्प अघ्र्येहे अघ्र्यो-मधिमस्तॅमहे[2] ।

(65) at-čit dim aiwyāitī yā dahma vaŋ<u>hi[1] āfritiš uštrahē kəhrpa aγryehe aγryō-maδimastəmahē.[2]

३३

६६. नोइत् ते अह्मात् द्राजोयेइतीम्[1] फ्र-म्रओमि स्पॅतम ज़रथुश्त्र याँम् दह्माँम् वङ्हीम् आफ्रितीम् ।

(66) nōit tē ahmāṭ drājōyeitīm[1] fra-mraomi Spətama Zaraθuštra yąm dahmąm vaŋ<u>hīm āfritīm.

६७. यूनत् हच हहि[1] हु-मनङ्हत् ह्वचङ्हत् हु-श्यओथ्नत् हु-दअेनत् ।

(67) yūnaṭ haca hahi[1] hu maŋanhaṭ hvačaŋhaṭ hu-šyaōθnat hu-daēnat.

---

(62) 1. Cf. Mihr Yašt 9 51; Yašt XIII. 47; Hāδōxt Nask 1.3. (Avesta Vol II p. 723).

(64) 1. So Darm. and T.D,; Blochet suggests 'haurvīš'; Barth (Air Wb 1791) emends to 'haurvå'. Pahl. Vers. *hamē*.

(65) 1. Corrected, Mss. vaŋhi; correct form-vaŋuhi. 2. Pahl. Vers. *aγrēy mastīh*; on the basis of the Pahl. Version: Avestan word should be read aγryo-maδustəmahe; i and u are generally confused in Mss-writing. The form would be maδu-mad + təma superl. + hē, gen. sing. termination.

(66) 1. Pahl. Vers. *drōzēnītak-tar*

(9)7 1. Doubtful·

६८. यथ पओउर्वो अऐवो-सवो[1] अऐवो-अर्मो रङ्हाँम् अव[2] नायेइंतीम्[3] सववाो[3] दॅत्[4] चिशाइते पउरुने।

(68) yaθa paōurvō aēvō-savō[1] aēvō-armō raŋhąm ava[2] nāyeintīm[3] savavå[3] dət̰[4] čišāitē[2] paurune.

३४

६९. कत् ते राज़रे[1] कत्[2] ज़ी मज़्द।

(69) kat̲ tē razare[1] kat̲[2] zī Mazda.

७०. अत् मोइ अत् राताँम् ...उख्धख्याचा स्रओषॅम् क्षथ्रॅमचा[1]।

(70) at̲ mōi at̲ rātąm uxδaxyāča sraoš̨əm xšaθrəmcā.[1]

७१. पर ते गओस्पॅन्त[1] गओ-हुदाो बओधस्च उर्वानॅम्च फ़्रऐश्यामहे नज़्दिश्त उप थ्वरॅश्त रओचाो नर्श चष्मनाो सूकॅम्।

(71) para tē gaospəṇta[1] gao-hudå baoδašca urvānəmca fraēšyāmahē nazdišta up-θwarəšta raocå narš čašmanå sūkəm.

३५

७२. अषाइ वहिश्ताइ यत् हु-फ़्रॅथ्वॅम् दाश्तो-रतो।

(72) ašāi vahištāi yat̰ hu-fərəθwəm dāštō-ratō.

७३. बॅरॅज़त्-वॅरॅज़ी-हओमनङ्हॅम्।

(73) bərəzat̰-vərəzi-haōmanaŋhəm.

७४. यत् इरीरिथाने[1] अषओनो शातॅम् दथाइति उर्वानॅम्।

(74) yat̰ irīriθānē[1] ašaonō šatəm daθāiti urvānəm.

---

(68) 1.Pahl. *ēvak-sōk*, one side, one direction. 2. *āp pat be-barišnīh*. 3, Pahl. *pat sok*. 4.For dət̰ Pahl. version *mar*, a felon; a scoundrel.

(69) 1. Cf. Yas. 34·12a : kat̰ toi rāzarə. 2. Cf. Yas. 34.14a : tat̰ zī mazdā; better tat̰ as given in Yas. 34.14a.

(70) 1. Cf. Yasna 33·14. I have inserted......to indicate the portion of Yasna 33·14 abbreviated here in this section. First two words 'at̰ moi' do not fit in this strophe.

(71) 1. Corrected, Ms. gaospåṇta.

(74) 1. Better : iristahe, gen. sing of irista-dead. departed; or irīriθå. nahe, gen. sing of irīriθāna pres. part. atm. of √raēθ, to pass away; √raēθ is reduplicated into irīriθ + āna pres. part. atmane + he gen.sing. term.Cf.irīriθuš̨ąm gen. pl. of the perfect part para. of √raēθ.

३६

७५. [1]आविश्च नाो अ॑ंतरॅ ह॑ंतू[1] नॅमख्वअेतीश्[2] चिथ्राो रातयाो[3] ।

(75) [1]ăvišca nå antarə hantū nəmaxvaētīš[2] ciθrå ratayå[3].

७६. ताो आविश् याो रातयो अ॑ंतरॅ अमॅषॅंस्च स्पॅंतॅं सओष्यंतस्च ।

(76) tå āviš yå rātayō antarə aməšəsča spəntə saošyantasca.

७७. फ्राराइतिश्च वीदीशाोस्च अ॑ंतरॅ ख्वादअेनाो अषओनीश्[1] ।

(77) frārāitišca vīdīšåsca antarə xvādaēnå ašaonīš[1].

३७

७८. आअत् यो अअेतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइंति स्पॅतम ज़रथुश्त्र उपइरि हुनरॅम् मनो बरात् ।

(78) āaṭ yō aētahmi aŋhvō yaṭ astvainti Spətama Zaraθuštra upairi hunarəm manō barāt.

७९. वीस्पॅम् अअेतॅम् पइति ज़्त्रानॅम् अस्तरॅम् उर्व काशयात् ।

(79) vīspəm aētəm paiti zrvānəm astarəm urva kāšayāṭ.

३८

८० आअत् यत् हे मनहे पइति-बरात् ।

(80) āaṭ yat hē manahē paiti-barāt.

८१. आअत् यत् हे मनहि पइति अव बरइते ।

(81) āaṭ yat hē mānahi paiti ava baraite.

८२. पस्चअेत अज़॓म् यो अहुरो मज़्दाो अओइ उरुने उर्वास्म दअेसयेनि ।

(82) pascaēta azəm yō Ahurō Mazdå aōi urune urvāsma daēsayeni.

८३. वहिश्तॅम्च अहूम् अनग्रच रओचाो अफ्रसङ्हाँन्च ख्वाथ्र ।

(83) vahistəmča ahūm anaγrača raocå afrasaŋhānca xvāθra.

---

(75) 1. Cf. Yas. 33.7 āviš nå antarə həntū nəmaxvaitīš čiθrå rātayō. 2. Read:-nəmaxvaitiš. 3. Read :—rātayō instead of rātayå.

(77) 1. Cf. Vīsparad 21.3—frārāiti vīdiše yazamaide yaṭ asti antarə xvādaēnāiš ašaonīs. Avesta Vol. I p. 262.

८४. वीस्पायूम्च उश्ततास् या नर्श् साद्रा द्रॅग्वतो¹ ।

(84) vīspāyūmča uštatās yā narš sādrā drəgvatō.[1]

८५–८६ = २२–२३

३९

८७. पर मे अएतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वइन्ति स्पॅतम ज़रथुश्त्र थ्रिश्चित् वहिश्त अङ्हे¹ अस्त्वइते वीसत ।

(87) para mē aētahmi aŋhvō yat astvaiṇti spətama zaraθuštra θriščit vahišta aŋuhē[1] astvaite vīsata.

८८. मनच यस्नॅम् यत् अहुरहे मज़्दाो आथ्रस्च अहुरहे मज़्दाो यस्नॅम्च वह्मॅम्च हुबॅरॅतीम्च उश्त-बॅरॅतीम्च वन्त-बॅरॅतीम्च¹ ।

(88) manača yasnəm yat Ahurahe Mazdå, āθrasča Ahurahe Mazdå yasnəmča vahməmča hu-bərətīmca ušta-bərətīmča vaṇta-bərətīmča.[1]

८९. नर्श्च अषओनो क्ष्नूइतीम्च आरॅइतीम्च व्यादस्च¹ [पइति]² पइति-ज़न्त्यस्च³ फ्रायो-हुमतहे फ्रायो-हूख्तहे फ्रायो-ह्वरॅश्तहे ।

(89) narš-ča ašaonō xšnūitīmča ārəitīmča vyādasča[1] [paiti][2] paiti-zantyasča[3] frāyō-humatahe frāyō-hūxtahe frāyō-hvarəštahe.

४०

९०. मा-च ते इथ्र स्पॅतम ज़रथुश्त्र अस्त्वतहे अङ्हेउश् दिद्रॅज़्वो पीश मनहीम्¹ पइति-रएक्षीश ।

(90) ma-ča tē iθra Spətama Zaraθuštra astvatahe aŋhəuš didrəzvō pīša manahīm[1] paiti-raēxšīša.

---

(84) 1. Cf. Vīsparad 18.2 :— vīspāyūmča uštatātəm yazamaide yā narš sādrā drəgvatō. See Avesta Vol. 1. p. 246: also cf. Yas. 45·7 d. yā nərąš sādrā drəgvato. ibid p. 129; also see Gāh 3·6 : yā narš sādrā drəgvatō. Avesta Vol II p. 288.

(87) 1. Corrected; Ms. aŋhe.

(88) 1. Cf. Yasna Hā 62·1; Yasna 60·6 and Yasna 68·14.

(89) 1. Better : vyādaibišča as in Yasna 60·2; Blochet :—vyādåsča. Pahl. Vers. *ut bē-dahišnīh.* See Barth. (Air Wb. 1478.) 2, Better : omit; placed in [ ] as it is written through oversight. 3.Better : paiti zaṇtayasča as in Yasna 60.2.

(90) 1. Darm : manahīm ; Pahl. Vers. *mēnōkān axvān*; better : manaŋhīm ahūm. See section 91 below.

९१. यो ज़ी स्पॅतम ज़रथुश्त्र अस्त्वहे[1] अङ्हॅउश् दिद्रॅज़्वो पीश मनङ्हीम् अहूम् पइति-ॲरॅनाइस्ति[2] ।

(91) yō zī Spətama Zaraθuštra aštvahē[1] aŋhəuš didrəzvō pīša manaŋhīm ahūm paiti-ərənāisti[2].

४१

९२. नोइत् हे गाउश् ब्वत् नोइत् अषॅम् नोइत् रओचो नोइत् वहिश्तो अङ्हुश् यो मन यत् अहुरहे मज़्दा ।

(92) nōiṭ hē gāuš bvaṭ nōiṭ aṣ̌əm, nōit raočō, nōiṭ vahištō aŋhuš yō mana yaṭ Ahurahē Mazdā̊.

९३. ब्वत् वीस्पनाँम् अष-चिथ्रनाँम्[1] पओइषॅश्तॅम्च[2], यत् ॲरॅघत् दओज़ङ्हुम् ।

(93) bvaṭ vīspanąm aṣ̌a-ciθranąm paōišəstəmča[2] yaṭ ərəγaṭ daozaŋhum.

४२

९४. यवत् नू अष वचइति[1] स्पॅतम ज़रथुश्त्र वीस्प तर्सुच क्षुद्रच व्नइति अन मस्नच[2] वङ्हुनच[3] थ्रयनच[4] ।

(94) Yavaṭ nū aṣ̌a vacaiti[1] Spətama Zaraθuštra vīspa tarsuča xšudra-ča v<a>naiti[1] ana masnača[2] vaŋhunača[3] θrayanača.[4]

---

(91) 1. Better : astvatahe 2. Pahl. Vers. *bē apārēdēt* [*ku apār kunēt*].

(93) 1. So Ms.: Barth (Air Wb 52 and 818) suggests reading ačištəm instead, on the basis of the Pahl. Version *vattartōm*, worst. Darm. amends to duš-čiθranąm; better aš-čiθranąm, of many origins; aṣ̌a which is often spelt for aš, a prefix used in the sense of very, excessive like the Sanskrit अति. For various meanings of Av. word čiθra see Ilya Gershevitch-the Avestan Hymn to Mithra. pp. 213–214 and p. 260-261. 2. Better : paošištəm-ča, most stinking, most filthy. See Barth (Air Wb 818). Cf. paošištāiš in Yasna 12.4. Pahl. Vers. *pūtaktōm*.

(94) 1. Darm. suggests vandaiti. Pahl. Vers. *vindēt*. 2. Better : masanača. 3. Better : vaŋhanača. 4. θrayanača = srayanača. On the problem θ = S, see Stig Wikander. Vayu I. 1941. See Hāδōxt Nask II.12 ava masanača vaŋhanača srayanača and Vīštāsp Yašt or Vīštāsp Sāst Nask, Frakart VIII. 58 p. 726-727 and 744 of Avesta Vol. II edited by Kanga and Sontakke 1962. Also cf. Zamyāt Yašt 58 vaēm hąm-raēθwayeni vīspa taršuča xšudrasča masanača vaŋhanača srayanača. Ibid p. 670,

४३

९५. नोइत् न्मानो-बख़्तॅम् नोइत् वीस्पे-बख़्तॅम्[१] नोइत् ज़न्तु-बख़्तॅम्, नोइत् दङ्हु-बख़्तॅम् ।

(95) nōiṭ nmānō-baxtəm, nōit vispē-baxtəm[1] nōiṯ zantu-baxtəm nōiṭ daŋhu baxtəm.

९६ नोइत् फ़्रमनीम् ब्राथ्रनाँम् आज़ीज़ुश्ते ।

(96) nōiṭ framanīm brāθranąm āzīzušte.

९७ नोइत् अस्तो हुतश्तीम् नोइत् तन्वो हुरओईम्[१] ।

(97) nōiṭ aštō h<u>taštīm nōiṯ tanvō huraōim.[1]

९८ तत् ज़ी अषव ज़रथुश्त्र चिन्म कह्याचित् अङ्हेँउश अस्त्वतो यो अषहे चिन्मवस्तॅमो[१] अङ्हत् ।

(98) taṭ zī aṣ̌ava Zaraθuštra cinma kahyāčit aŋhēuš aṣ̌tvatō yō aṣ̌ahē čīnma-vastəmō[1] aŋhat.

४४

९९ नोइत् नू अएतह्मि अङ्ह्वो यत् अस्त्वन्ति स्पॅन्तम[१] ज़रथुश्त्र अएवो नोइत् द्व नोइत् थ्रायो नोइत् फ़्रायङ्हो अषहे ।

(99) nōiṭ nū aētahmi aŋhvō yaṭ astvanti Spəntama[1] Zaraθuštra aēvō nōiṭ dva nōiṭ θrāyō nōiṭ frāyaŋhō aṣ̌ahe.

१०० नोइत् अषयाो फ़्राशॅन्ति यो नोइत् द्रिघोश्[१] अषो-त्कअेषहे अवङ्हस्च थ्राथ्रह्स्च[२] पॅरसाोन्ते[३] ।

(100) nōiṭ aṣ̌ayą̊ frāšənti yō nōiṭ driγōš[1] aṣ̌ō-tkaēṣ̌ahe avaŋhəsča θrāθrahsča[2] pərəsą̊ntē[3]

---

(95) 1. Better : vīsō-baxtəm. Cf. Barth Air Wb 1459 vīspē is written through mistake instead of vīsē or vīsō.

(97) 1. Better : hu-raoiδīm, hu-raoδīm.

(98) 1. Better : činmavastəmo as one word instead of Ms. činma vastəmo, separately.

(99) 1. Better : Spitama, Spətama.

(100) 1. Better : driγaoš. 2. Darm. suggests θrāθraŋhasča. Blochet Lexique des fragments de L'avesta 81 gives θrāθrašča. Barth (Air Wb. 804-805) suggests + θrāθraheca. 3. Suggested by Darm. Ms. pəsą̊ŋte. Pahl. Vers. *ham-pursēnd.*

४१

१०१. पओउरुश् दरॅन[1] अपदात अफ्रचीचीश् होइ[2] उरुने अफ्रवओचिश्[3] हव हिज़्व ।

[101) paourus darənа[1] apadāta afračičiš hōi[2] urune afravaočiš[3] hava hizva.

१०२. यो नोइत् माँथ्रात् स्पॅन्ताँ[1] ।

(102) yō nōit maθrāt spəntå[1].

४६

१०३. नोइत् हाउ सूरो ज़रथुश्त्र <यो>[1] नोइत् अष सूरो ।

(103) nōit hāu sūrō zaraθuštra <yō>[1] nōit aša sūrō.

४७

१०४. नोइत् हाउ तह्मो[1] यो नोइत् अष्तह्मो[2] ।

(104) nōit hāu tahmō[1] yō nōit aš-tahmō.[2]

४८

१०५. नोइत् हाउ आस्[1] वओज़े ज़रथुश्त्र नोइत् अह्मात् वशत ।

(105) nōit hāu ās[1] vaoze zaraθuštra nōit ahmāt vašata.

१०६. यो नोइत् अषहे वहिश्तहे बॅरॅज[1] फ्रमरॅतहे मयाँ वओज़े ।

(106) yō nōit ašahe vahištahe bərəja[1] framarətahe mayå vaoze.

४९

१०७. यो नोइत् नरॅम् अषवनॅम् ख़्वाह्व अथाह्व जसॅन्तॅम्[1] क्ष्नओश्त वा क्ष्नावयेइते वा ।

(107) yō nōit narəm ašavanəm xvāhva aθāhva jasṇtəm[1] xšnaošta vā xšnāvayeite vā.

---

(101) Darm. suggests-karəna. Pahl. Vers. *kār*. See Barth (Air Wb 451) where he compares the reading karəna with Vedic karaṇa—action. 2. Better, havāi, have; dat. sing. of hava refl. pron. Pahl. Vers. *ān ī xvēš* 3. Better : a-fravaočō; cf. Nirangistan 14 : a-srūt-gaošo vā a-fravaočō vā. Pahl. Vers. *a-frāc guftār*. See Barth Air Wb 101.

(102) Better : spəntāt, abl. sing.

(103) 1. Inserted. See sec. 104 below.

(104) 1. Better : taxmo. Pahl. Version *tākīk*; tahm is Persianised form. Cf.tahm-tan meaning strong-bodied used in Shāh Nameh as an epithet of Rustom. 2. Better aša taxmo.

(105) 1. Seems redundent and as such may be deleted. There is no Pahl. Version of this word.

(106) 1. Corrected. Ms. bərəji; Pahl. Vers. *ārzūk*, *ārzōk*.

(107) 1. Barth. reads–jasåntəm (Air Wb, 1784).

१०८. तअेच स्पितम ज़रथुश्त्र अङ्हॅउश् वहिश्तहे चिथ्रे पइत्याोंते।

(108) taēča Spitama Zaraθuštra aŋhəuš vahištahe čiθre paityåntē.

१०९. योइ अङ्हे[1] नॅरॅब्यो अपवब्यो अयप्तो-दातॅमस्च अस्पॅरॅज़ो-दातॅमस्च।

(109) yōi aŋhe[1] nərəbyō aṣ̌avabyō ayaptō-dātəmasča aspərəzō-dātəmasča.

५०

११०. हो दधो अषॅम् उप-रओधयेइते यो द्रवइते दधाइते।

(110) hō daδō aṣ̌əm up-raoδayēite yō drvaitē daδāite.

१११. गाथ्वोइश्[1] तस्चित्[1] वन[2]।

(111) gāθwōiš[1] tas-čit̰[1] vana[2].

११२. ह्वो ज़ी द्रवा यॅ द्रवइते वहिश्तो[1]।

(112) hvō zi drvå yə drvaite vahistō[1].

५१

११३. अषॅम् वोहू वहिश्तॅम् अस्ती।

(113) aṣ̌əm vohū vahištəm asti.

५२

११४. अषात्चीत् हचा वङ्हॅउश् दज़्दा <मनङ्हो>।

(114) aṣ̌āt̰-čit̰ hacā vanhēuš dazdā <manaŋho>.

५३

११५. अपस्चा दात् उर्वरास्चा वङ्हीश्[1]।

(115) apasčā dāt̰ urvarå̄sčā vaŋuhīš.[1]

५४

११६. यत्-चित् दिम् दव दातोइश् उज़्रातिश्।

(116) yat̰-cit̰ dim dava dātōiš uzrātiš.

११७. नोइत् अअेतहे उज़ारॅनो नअेद वरो अववाइते।

(117) nōit̰ aētahē uzarənō naēda varō avavāite.

---

(109) 1. Better : aŋhən, Cf. Barth Air Wb 219 and 10. Letter n seems to be left out through clerical mistake. The word following is nərəbyō.

(111) 1. Better: gāθwōišta-čit̰. Ms. gives two words separately. See Barth. Air Wb. 521. Pahl. Vers. *pat gāsān xvādišnīh.* 2. Better : vača. Cf Barth Air Wb. 1353 S. V[5] van.

(112) Cf. Yasna 46-6c hvō zī drəgvå yə drəgvāite vahišto. This is quoted from the Gāθās in the later Avestan style. See Yasna 71-13.

(115) 1. Quoted from Yasna 37·1 which is identical with Yasna 5·1.

५६

१९८. नोइत् हे तह्मो[1] अनवहीम् जयत्[2]।

(118) noit he tahmō[1] anavahīm jayaṭ[2].

११९. नोइत् अधाइति फ्राराइथ्यनाँम्[1] उर्विध्येइति[2]।

(119) nōiṭ aδāiti frārāiθyanąm[1] urviδyeiti[2].

१२०. ताङ्हो[1] दरॅघ दात अषओनो ज़रथुश्त्रहे।

(120) tåŋhrō darəγa dāta aṣ̌aonō zaraθuštrahe.

५७

१२१. वीसइति अइन्यो उस्यो[1] नोइत् अइन्यो ॲवीसॅम्नो आस्त्र्यएइते।

(121) vīsaiti ainyō usyō nōiṭ ainyō əvīsəmnō āstryaēite.

१२२. अव[1] वएसएते[2] नएद-चित् आस्त्र्येइते।

(122) ava[1] vaēsaētē[2] naēda-čiṭ āstryēite.

५८

१२३. दरॅस ना पइर्यओख़्तच उज़्-उश्तनाो आदरॅयेइते
न्येते उश्तनवइतीश्।

123) darəsa nā pairyaoxtača uz-uštanå ādarəyēite nyete uštanavaitīš.

१२४. वीस्पाो फ्रशुमइतीश्।

124) vīspå frašumaitīš.

---

(118) 1. Is it mis-written for taxmo ? on the strength of the Pahl. Version *dahm* ; it may be better dahmō; letter t = d. 2. Barth (Air Wb.464) reads čayaṭ. Pahl. Vers. *tōzēnīt*.

(119) 1. Barth reads : frāraiθyanąm. Air Wb. 642. 2. Barth (Air Wb 1533) corrects it into urvisyeiti. Ms. urviṭyeiti; letter t = d or δ. Pahl Vers. *ēraxtēt = ēraxt ēstēt*.

(120) 1. Pahl. Vers. *tar.* I think, it is the corrupt form of *tarō*. See Barth Air Wb.642. Is the word mis-spelt for daŋrō ? Skt : dasra adj. marvelleous, wonder-working, wise ? Cf. Barth Air Wb. 681 S. V.

(121) Pahl. Vers. *ul hilisnīh.* Barth (Air Wb. 408) suggests reading ustayō.

(122) 1. Better ; dva or uva both, Pahl. Vers. *har dō* 2. Better ; vīsaēte.

Yasna Fragments

(Avesta Fragments quoted in th: Pahlavi commentary of the Yasna)

[Text: Pahlavi Yasna and Visparad edited by B. N. Dhabar, Bombay, 1949.]

यस्न ९. १. ख़्वहे गयेहे ख़्वन्वतो अमॅषहे[1] ।

9. 1. xvahe gayehe xvanvatō amǝṣ̌ahe[1].

१. मिथ्रो ज़्यात् ज़रथुश्त्रॅम् ।

1. miθrō zyāt zaraθuštrǝm.

१. अमॅरॅज़[2] गयेहे स्तून ।

1. amǝrǝza[2] gayehe stūna.

८. को थ्वाँम् थिम् अहुरॅम् मज़्दाँम्[3] ।

8. kō θwąm yim Ahurǝm Mazdmąm[3].

११. क्ष्वअेपय वअेनय बरॅश्न[4] ।

11. xšvaēpaya vaēnaya barǝšna[4].

२५. का ना वच अर्शुख़्ध ।

25. kā nā vača aršuxδa.

१०. १३. अर्शुख़्धनाँम्च ।

10. 13. aršuxδanąmča.

१८. अथा ना यो दिम् स्तओइति ।

18. aθā nā yō dim staoiti.

---

1. This is quoted by Geldner and others in the text; but this is a quotation quoted from some other lost nask. We regard this as a quotation inserted by some writer of the Yasna. It is suggested here that these four words occurring on p. 31 of Avesta Volume I, adited by us should be inserted in square brackets to show that this is a quotation and this does not form a part of the text. Cf. Tir Yašt 11.

2. Better : amǝrǝča. Vide Barth Air Wb. 143.

3. Cf. Vend.XVIII 61 : kō θwąm yim Ahurǝm Mazdąm.

4. Cf. Zamyāt Yašt. 40. Avesta Vol. II. ed. by Kanga & Sontakke, p. 66+

१६. १०; ३२. ५; ४१. ३; ४३. १;
४६. ४; ४९. १०; ५३. ८ ६२, ४ अपगयेहे ।

16. 10; 32.3; 41.3; 43.1; 46.4; 49.10; 53.8; 62.4; apagayehe.

३०. ११. ख्वीन् आहिन् ।

30 11. xvīn āhin.

३१. १०. दवाँस्; दवाँस्चिन् ।

31. 10. davās; davāsčin.

३१. २०. वीशाच ।

31. 20. vīšāča.

४४. २०. उसिक्ष्चा ।

44. 20. usixšča.

४९. ११. वीशाअत्-च[5] ।

49. 11. vīšāat-cā.[1]

५१. १२. वअेपि ।

51. 12. vaepi.

५३. ७. हख्त ।

35. 7. haxt.

५७. १. बरोइथ्रो-तअेज़्म्[6] ।

57. 1. barōθrō-taežəm.

५७. १. फ्रषूसइते ।

57. 1. fraṣ̌ūsaite.

---

5. Cf. Hāδōxt Nask, Frakart 3.36 (p. 730); : vīṣ̌āyāaṭ-ča viṣ̌a-gaitayāat-ča. Vaḷ. II, ed. by Kanga and Sontakke.

6. Cf. Vend XVIII. 14; better 'brōiθrō-taežəm.' See Barth Air Wb. 573.

FRAGMENTS VENDIDAD

(Avesta Fragments quoted in the Pahlavi commentary of the Vendidad)

१

१. असो रामो-दाइतीम् नोइत् अओजो-रामिश्ताम् ।

1. asō rāmō-dāitīm nōiṭ aojō-rāmištąm.

पओइरीम् बितीम् ।

paoirīm bitim.

आअत् अहे पइत्यारॅम् ।

āaṯ 'ahe paityārəm.

मश् मा रव षथाँम् हइतीम् ।

maš mā rava šaθām haītīm

३. अवअेपअेम् ।

3. avaēpaem.

४. हप्त हॅन्ति हाँमिनो माङ्ह पञ्च ज़यन अश्करॅ ।

4. hapta hənti hąminō måŋha panča zayana aškarə.

अध ज़िमहे मइधीम् अध ज़िमहे ज़रॅधअेम् ।

aδa zimahe maiδīm aδa zimahe zārəδaēm.

वोइघ्ने ।

vōiγne.

५. गवा आ गवा ।

5. gavā ā gavā.

७. हुम्बित् ।

7. humbiṭ.

१५. अअेम्च अहे.........तून् ।

15. aēmča ahe......tūn.

१६. वअेधङ्हो नोइत् उज़ोइश् ।

16. vaeδaŋhō nōiṯ uzōiš.

See Vendidad Vol. I. The texts edited by Dastur Hoshang Jāmāsp Bombay 1907. page 3, ft. note 17. "Both Prof. Westergaard and Dr. Spiegel have taken all these quotations as a part of the text; but evidently they are quoted from other books and are omitted in almost all the MSS. of "Vendidad-e sādah". Prof. Geldner rightly omits such quotations.

१९. हच उषस्तर हॅंद्व अवि दओषस्तरॅम् हॅंदुम् ।
19. hača uṣ̌astara hə̄ṇdva avi daoṣ̌astarəm hə̄ṇdum.

२०. तओझ्याच दङ्हॅउश् अइविश्तार ।
20. taožyāča daŋhəuš aiwištāra.

२

५. म्रूइधि तत् माँथ्वॅम् यत् अएम्-चित् यो दएव ।
5. mrūiδi tat mą̄θwəm yat aēm-čit yō daēva.

यिमहे वीवङ्हनहे अषओनो फ्रवषीम् यज़मइदे ।
yimahē vīvaṇhanahē aṣ̌aonō fravaṣ̌īm yazamaide.

अबरॅष्नव पस्चएत असार मष्याकएइब्यो ।
abarəṣ̌nava pasčaēta asāra maṣ̌yākaēibyō.

मोषु तत् पइति अकॅरॅनओत् अओषङ्हत् ह्व हिज़्व ।
mōṣ̌u tat paiti akərənaot aoṣ̌aŋhat hva hizva.

अह्मि दिम् पइति फ्रङ्हॅरॅज़त् अह्मि हो बवत् अओषङ्हा ।
ahmi dim paiti fraŋhərəzat ahmi hō bavat aoṣ̌aŋhå.

१०. हुनाँम् ।
10. hunąm.

१८. उसॅ-हिश्तत् गाउश् बरत् दङ्हुश् ।
18. usə-hištat gāus barat daŋhuš.

स्रीर उख्ध वचाो साँसङ्हाँम् ।
srīra uxδa vačå sąsaŋhąm.

अहुनो वइर्यो ।
ahunō vairyō.

हुनाँम् ।
hunąm.

२०. पओइर्येहेच पस्चएत हज़ङ्ह्रो-ज़ॅमहे थ्वर्सो अस् यिमो कॅरॅनओत् ।
20. paoiryeheča pasčaēta hazaṇhrō-zəmahe θwarsō as yimō kərənaot.

अवइति बाँज़ो ।
avaiti bązō.

च्वङ्तॅम् ज़्व्रानॅम् मइन्यव स्तिश् अषओने दात अस् ।

čvaṇtəm zrvānəm mainyava stiš aș̌aone dāta as.

२८. मथ्

28. maθ.

४०. वीस्प अनघ्र रओचाो उस्च उस्-रओचयेइति । वीस्प स्ति-धात रओचाो अओर आ-रओचयेइति अङ्तरात्[१] ।

40. vīspa anaγra raocå usča us-raočayeiti, vīspa sti-δāta raocå aora ā-raočayeiti aṇtarāṯ[1].

४१. हप्त हॅङ्ति हाँमिनो माोङ्ह पङ्च ज़यन[१] ।

41. hapta hənti hąminō måŋha panča zayana.[1]

३

१४. नोइत् मक्षि-बॅरॅतो[१] ।

14. nōiṯ maxši-bərətō[1].

यो वीसत् अएतयाँम् ज़ओथ्राँम् आतरॅम् आ फ़्र-बरोइश् ।

yō vīsaṭ aētayąm zaoθrąm ātarəm ā fra-barōiš.

यथ नरॅम् दुश्-चा ज़रॅतॅम् ।

yaθa narəm duš-čā zarətəm.

पओइर्याइ उपइति पओइर्याइ निषस्ति[२].

paoiryāi upaiti paoiryāi niș̌asti.[2]

१५. या नर्श् ख्वा-अओथ्रॅम् अहे अएत्यो[१] ।

15. yā narš xvā-aoθrəm ahē aētyō,[1]

---

2. 40. 1. Cf. Barth Air. Wb. 1607 and Jāmāsp Asa Av. Panl. Vend. text p. 52 fn. 5.

2. 41. 1. Cf. Vend. I, 4 a, excepting word aškarə.

3. 14. 1. Cf. Vend. V. 3 2. 2 Cf. Vend. 16. 16.

3. 15. Darm. gives the text : yā narš aγā aoθrəmahe yātō. See Vend. 5. 46. Pahl. Vers. where the text is given thus : yārə narš xvā-aoθrahe iyatō. Cf. Barth Air. Wb. 1875.

१९. हन् ।

han.

२०. हन् ।

han.

२७. अएनि ।

aeni.

२९. आहाँन्-अत् ।

āhą̄n-at̰.

३१. येञ्हे हाताँम् ।

yeṅhē hātą̄m.

४०. योइ हॅन्ति अइञ्हा ज़॔मो कनॅन्ति ।

40. (a) yōi hənti aiṇhā̊ zəmō kanənti.

यो नर्श् अषओनो इरिरिथुषो ज़॔मे कॅह्र्प निकइन्ति ।

(b) yō naršaṣaonō iriri θuṣō zəmē kəhrpa nikainti.

४२. स्पयेइति ।

42. spayeiti.

परा कवह्मात् नॅरॅत् ।

parā kavahmāt̰ nərət.

नोइत् मराँम् पइरिश्तॅम् ।

nōit̰ marą̄m pairištəm.

वङ्हवे मनङ्हे ।

vaŋhave manaŋhe.

तूइर्यनाँम् दख्युनाँम्

tūiryanąm daxyunąm.

४

१. यत् वा कस्विकाँम्चन[1] ।

1. yat̰ vā kasvikąmčana[1].

4. 1. Compare Vend. 18.34 : yat vā kasvikāmcina.

यवत् वा अएते वच फ्रम्रवान मएथॅम्नहे ख्वाइश् पइरि गॅउर्वयेइति।

yavaṭ vā aetē vača framravāna maeθəmnahē xvāiš pairi gəurvayeit.

१०. नव द्रुजइति क्षथ्रएइब्यो।

10. nava drujaiti xšaθraēibyō.

नॅरॅब्यो हो दाँद्राँख्ति।

nərəbyō hō dą̄drą̄xti.

पइरि अओजस्तरो ज़ी अह्मात्।

pairi aojastarō zī ahmāṭ.

५

२. अवि दिम् वन्त।

2. avi dim vaṇta.

दायत दाइत्य पइरिश्ति।

dāyata dāitya pairišti.

४. वितस्ति द्राजो फ़ाराथ्नि[1]

4. vitasti drājō frārāθni.[1]

वितस्ति द्राजो फ़ाराथ्नि द्राजो।

vitasti drājō frārāθni drājō.

७. येज़ि वसॅन् मज़्दयस्न ज़ाँम् रओधयॅन्[2]

7. yezi vasən mazdayasna zą̄m raoδayən[2].

९. गइरि मसो अङ्हो अएतहे।

9. gāiri mašō aŋhō aetahē.

अन्यो अरॅद्र ज़ंगो ख्वरॅनो।

anyō arədva zəṇgō xvarənō.

आअत् ख्वरॅनो फ़पिर्येइति।

āaṭ xvarənō frapiryeiti.

---

5. 1. This seems to be an abridged quotation from Vend. VII. 29.

2. A quotation from Vend. VI. 6.

पोउरु ख्वरॅनङ्हो अषव ज़रथुश्त्र[3] :
pouru xvarənaŋhō aṣ̌ava zaraθuštra.[3]

अएषाँम्च नराँम् ।
aēšąmča narąm.

१९. चइति हॅन्ति उर्वरनाँम् सरॅध ।
19. čaiti hənti urvaranąm sarəδa.

२१. अङ्ह्वाँम् दएनाँम् ।
21. aŋhvąm daēnąm.

२४. चिथा ।
ciθā.

३१. जज़ुश् ।
jažuš.

वीज़ुश् ।
vīzuš.

जज़ुश् अइविज़ुश् वीज़ुश् ।
jazuš aiwizuš vīzuš

३४. मा चिश् बरो अअेवो[4] ।
34. mā čiš barō aēvō[4].

अन अइविघ्निख्ति[5] ।
ana aiwiγnixti[5].

अइवि-घ्निख्त ।
aiwi-γnixta.

४९. गॅचो[6] यागॅर ।
49. gəčō[6] yāgərə.

६

२६. बरो अस्पो वज़ो रसो ।
26. barō aspō vazō rasō.

२६. तून् ।
26. tūn.

---

3. Cf. Vend. XIX. 3.
4. Cf. Vend. III. 14.
5. Cf. Vend. VII 70.
6. Mss. DPS, Mu2 taēčō, DJR. təča.

७

४३. बिवकयेहे ।

43, bivakayehē.

स्तवनो वा पूइति पाइधि दवइस्ने वा ।

stavanō vā pūiti pāiδi davaisnē. vā.

४४. तॅम् इथ्र हंजसांऽते यत् माँथ्रॅम् स्पॅंतम् बअेषजीम् ।

44. təm iθra hanjasånte yat̰ māθrəm spəntem baēṣ̌azīm.

५२. पइतितॅम् उ वचो-उर्वइतिश् उ यअेच[2] ।

(52) paititəm u vačō-urvaitiš u yaeča[2].

अधच हॅंति परॅतो-तनुनाँम् श्यओथ्ननाँम् उज्-वरॅश्तयो ।

aδača hənti parəto-tanunąm šyaoθnanąm uz-varəštayō.

यथच दिम् जनत् स्पितम् ज़रथुश्त्र यिम् विप्तॅम् वा ।

yaθača dim janat̰ Spitama Zaraθuštra yim viptəm vā.

यस्च दिम् जनत् स्पितम् ज़रथुश्त्र वॅह्र्क यिम् बिज़ंग्रॅम् दअेव-यस्नॅम् पॅषो-तन्वे ।

yasča dim janat̰ Spitama Zaraθuštra, vəhrka yim bizaŋgrəm daēvayasnəm pəṣ̌ō-tanve.

यवअेच ।

yavaeča.

वचो उर्वइतिश् ।

vačō urvaitiš.

हइथीम् अषवन बवतॅम् ।

haiθīm aṣ̌avana bavatəm.

वीस्पॅम् तत् पइति फ्रमॅरॅज़इति दुश्मतॅम्च ।

vīspəm tat̰ paiti framərəzaiti dušmatəmča.

---

1. Better : yavaeča, for ever.

यत् हे अवत् पोउरुम् उब्ज्याइते ।
yaṭ he avaṭ pourum ubjyāite.

आतरॅ वङ्हाो(त्) वनत् ।
ātarə vaŋhå[t̰] vanat̰.

हाँम् यासइति ।
hąm-yāsaiti.

अइङ्हाो आतरॅ वनात् ।
aiŋhå ātarə vanāt̰.

अएतहे थ्नसत् त्बिषङुह ।
aētahē θnasat̰ t̰bišaŋuha.

अववत्-चित् यथ ह्वो पॅरॅसहे ।
avavat̰-čit̰ yaθa hvō pərəsahe.

यो तूइर्याबिश् ।
yō tūiryābiš.

तिश्राँम् क्षपनाँम् ।
tišrąm xšapanąm.

७१. येज़ि अएषाँम् पतरो इषरॅ श्ताइत्य ।
71. yezi aēšąm patarō išarə-štāitya.

८

१०. दिम् उख्धो दाइते ।
10. dim uxδō dāite.

२२. ख्वरत नरो ।
22. xvarata narō.

यथ मक्ष्याो पॅरॅनॅम् यथ वा अपॅरॅनहे ।
yaθa maxšyå pərənəm yaθa vā apərənahe.

४६. आफ्श् ।
46. āfš.

५९. हख्ति ।
59. haxti.

७३. बरो अस्पो वज़ो रथो ।
73. barō aspō vazō raθō.

७४. यत् अह्मि अव नोइत् अओषॅम् नधो सओसुन्चयो ।
79. yat ahmi ava nōit aoṣəm naδō saosunčayō.

८०. अओजइति ।
80. aojaiti.

१००. पञ्च दस ।
100. pañča dasa

१०३. फ़्रवइरि फ़्रकॅरॅनओत् वास्त्रे वॅरॅज़्योइत् ।
103. fravairi frakərənaot vāstre vərəzyōit.

९

३२. नव वीबाज़्व द्राजो ।
32. nava vībāzva drājo

नॅमस्चा या आर्मइतिश ईज़ाचा ।
nəmas čā yā ārmaitiš īžāčā.

पञ्च दस ज़ॅमो हङ्कनयॅन् ।
pañča dasa zəmō haṅkanayən.

५२. आ दिम् आ हिश् हख्ति ।
52. ā dim ā hiš haxti.

१०

९. इन्दॅर् ।
9. indər.

९. नाङ्हथ ।
9. nåŋhaθa.

१९. अङ्ह्वाँम् दएनाँम् ।
19. aŋhvām daenąm.

११

१. अइ्रिमे ।
1. airime.

१. अनुसो ।
11. anusō.

५. ध्न्यहे ।
5. γnyəhə.

१२

३. ४. वङ्हापरॅम् ।
3, 4. vaŋhāparᵊm.

६. ७. ज़इ्रिम्याक ।
6. 7. zairimyāka.

९. ययाे अस्ति अन्यो रष्नुश् रज़िश्तो ।
9. yayå asti anyō raṣ̌nuš razištō.

१६. वीज़ुश् ।
16. vīzuš.

१७. यूज़िस्त ।
17. yūzista.

३१. वअेइ्ब्य नअेमअेइ्ब्य ।
31. vaeibya naemaeibya.

३४. वअेइ्ब्य नअेमअेब्य ।
34. vaeibya naemaeibya.

३४

यो दइ्ति ख्रओइ्धि ववइ्ति ।
yō daiti xraoiᵟi bavaiti.

१४

१७. वङ्हर्य ।
17. vaŋharya.

१५

१०. अववत अओजङ्ह यथ यत् पञ्च नरो ।
10. avavata aojaŋha yaθa yaṭ paŋča narō.

१३. १४. हाँन् ।
13. 14. hąn.

४३. वनज़ ।
43. vanaza.

१७

८. पइति ते मॅरॅघ अषो ज़ुश्त ।
8. paiti tē mərəγı aṣ̌o zušta.

१०. पइति ते मॅरॅघ ।
10. paiti tē mərəγa.

१८

१. बऐ ॲरॅज़ु फ्रथङ्हॅम् ।
1. bae ərəzu fraθaŋhəm.

२. बऐ ॲरॅज़ु आइ अष।उम् ज़रथुश्त्र ।
2. bae ərəzu āi aṣ̌āum zaraθuštra.

वोहु मनङ्ह जनइति अपॅम्-चित् अङ्रो-मइन्यूश ।
vōhu manaŋha janaiti apəm-čiṭ aŋrō mainyuš.

१४. बरोइथ्रो तऐज़िम् ।
14. barōiθrō taežim.

ख्वता[1] फ्रषुसइति स्रओषो अष्यो ।
xvtā[1] frašusaiti sraošō ašyō

४४. च्वत् यत् हे कसिश्तहे ॲरॅज़्वो फ्रतॅमॅम् त्बिषिश ।
44. čvat yaṭ hē kasištahē ərəzvō fratəməm tbišis.

७०. यत् अन्तरॅ वॅरॅध्क अस्मरॅज ।
70. ya aŋtarə vərəδka asmarəja.

14) 1. xvtā is the Pāzand transcription of Pahlavi *xvatāy* meaning, 'Lord'.

१९

२. हुषिति ।

2. hušiti.

४१. नज़्दिश्तात् दङ्हावो यओज़्दाथ्र्यात् हच फ़्रकइरे फ़्रकॅरॅनओत् वास्त्रे वॅरॅज़्योइत् पसुश्-ख्वरॅथॅम् गवे ख्वरॅथॅम्[१] ।

41. nazdištāt danhāvō yaozdāθryāt hača frakaire frakərənaot vāstre vərəzyoit pasuš-xvarəθəm gave xvarəθəm.[1]

---

19) 1. Cf. Vend. VIII, 103. where the quotation is in abridged form.

फ्रकर्द् १

Ehrpatistān and Nirangistān

को[1] न्मानहे अथउरुनॅम् परयात् ।   यो अषाइ बॅरॅज्याँस्तॅमो । ह्वोइश्तो वा योइश्तो <वा[2]> । यिम् वा अइनीम् हधो-गअेथ[3] हज़ओष्य पआोङ्ह[4] चयाँन् ॥ १ ॥

1. kō[1] nmānahe aθaurunəm parayāt. yō aṣ̌āi bərəjyąstəmō hvōištō vā yōištō <vā>. yim vā ainim haδō.-gaēθa[3] hazaōṣ̌ya paåŋha[4] čayąn.

पर पओइर्यो आइति, पर बित्यो आइति, पर थ्रित्यो आइति । अअेत परायइति यथा गअेथाब्यो हॅन्ति । अअेषो गअेथनाँम् इरिषिन्तिनाँम्[1] रअेषे[2] ॥२॥

2. para paoiryō āiti, para bityo āiti, para θrityō āiti. aēṭa parāyaiti yaθā gaēθābyō hənti, aēṣ̌ō gaēθanām iriṣ̌iṇtinąm[1] raēṣ̌e[2].

कतारॅम् आथ्रव[1] अथउरुनॅम् वा पारयत् । गअेथनाम् वा अस्पॅरॅनो अवत् । गअेथनाँम् अस्पॅरॅनो अवोइत् ॥ ३ ॥

3. katārəm āθrava[1] aθaurunəm vā pārayat. gaēθanąm vā asperənō avaṭ. gaēθanąm asperənō avōit.

---

1) 1. Corrected. Text : Knmō. Darm. suggests 'kemo' and quotes Pahl Vers. *čēkāmičē*, meaning 'any person whatever'. 2. Inserted. Vide Barth. Air Wb. 1298 S. V. yōišta. 3. Corrected ; Pahl. *ham-gēhān* text hapō-gaēθa. See Nir. 60 and Air Wb. 1759. 4. Barth Air Wb 1796. Is paåŋha written for såŋha ? The word may be originally 'hazaošåŋhō, instead of incorrect expressions 'hazaoṣ̌ya paåŋha'. Cf. hazaṣ̌åŋhō Yasna 51-20.

2) 1. Text : irišaṇtinąm. 2. Darm. adds-čikayaṭ after raēṣ̌e and refers to Vend. XIII.10. Cf. Ved 15-16 as well.

Av. quotations given by the Pahl. translator in this para :—

kaṭ dātahē zaraθuštrōiš ? maynō mąθrō. θrixšaparəm haθrākem gaēθanām vā asperənō avōiṭ. yō avaθa aiwyāsti. ā paiti—bəratīm ərəjištem (ərəčništəm) nōiṭ frā urusti mastəm āθravaṇtəm ā stāθa. paiti-bəratim arštištim.

3) 1. Text : āθravana; T. D. āθravana. Quotations from the Pahl. Version :—yezičа aēša daēnu. Cf. Vend. VII.42. yezičа vəhrkō gaēθå. Cf. Vend. XIII. 10. paoiryąm him varəm ādərəzayōiṭ hē yāhya hē hvanəm.

च्वत् ना आथ्रव अथउरुनॅम् हच गऐथाबिश्[१] परयात् । यत् हिश् थ्रिश् या ह्मा अइविश्-इति च्वत् अइविश्तॅम्[२] परयत् । थ्रिक्षपरॅम् हथ्राकॅम् । क्ष्वश् क्षफ्नो आच परच[३] । यो बओयो[४] अएतह्मात् पराइति । नोइत् पस्चअेत अनइविश्तीम् आस्त्र्यन्ति ॥ ४ ॥

4. čvaṭ nā āθrava aθaurunəm hača gaēθābiš[1] parayāṭ. yat hiš θriš yā hmā aiwiš-iti čvat aiwištem[2] parayat. θrixšaparəm haθrākəm. xšvaš xšafnō āča parača[3]. yō baoyō[4] aētahmāṭ parāiti. nōit pasčaēta anaiwištīm āstryaŋti.

कतारो अथउरुनॅम् परयात् नाइरिक वा न्मानो-पइतिश् वा । येज़िच वा गऐथया वीमा कतरस्चित् परयात्[१] । न्मानो-पइतिश् गऐथाो नाइरिक परयात् । नाइरिकाइ गऐथाो विश् न्मानो पइतिश् परयात्[२] ॥ ५ ॥

5. katārō aθaurunəm parayāṭ nāirika vā nmānō-paitiš vā. yezīča vā gaēθayā vīmā katarasčit parayāt.[1] nmānō-paitīš gaēθā nāirika parayāt nāirikāi gaēθā viš nmānō- paitiš parayāt.[2]

यो अन्येहे नाइरिक अनहख्तो अथउरुनॅम् परङ्हचाइति[१] । कत् हे वा अषॅम्[२] वॅरॅज़्यात् या नाइरिक न्मानो-पइति वॅरॅज़्यन्ति ? वॅरॅज़्यात् उसइति नोइत् अनुसइतिच[३] । अहख्तो परङ्हचाइति[१] । वॅरॅज्यात् उसइतिच अनुसइतिच ।

6. yō anyehē nāirika anahaxtō aθaurunəm paraŋhačāiti[1]. kat hē vā aṣ̌əm.[2] vərəzyāt yā nāirika nmānō-paiti vərəzyaŋti? vərəzyāṭ usaiṭi nōit anusaitiča ahaxtō paraŋhačāiti. vərəzyāṭ usaitiča anusaitiča.

---

4) 1. Pahl. Version. *hač gēhān*; text : gāθābiš. 2. Better : aiwištīm. Cf. Yas. IX.24 : aiwištiš. 3. Av. quotation : θrišūm asnąm < ča > xšafnąm ča. Yas. Hā 62.5 and Vend. IV.45. 4. Pahl. *mart*; hence better nuruyō, nərəbyō.

5) 1. Pahl. Vers. gives nairyō ratuš-karō. 2. Av. quotation given in Pahl. Version : nōiṭ avačina dāitīm vaēnāṭ aēvačina dāitīm vaēnāt.

6) 1. Corrected. Pahl. Vers. *apākēnēṭ*. See below in this para; text : paraŋhāiti. 2. Better aṣ̌īm as can be seen from Pahl. Version *tarskāsīh*, devotion, reverence, awe.

3. Corrected, the text gives अनुसइत्यूइतिच of which त्य् be deleted.

फ्रोइत् वरे परङ्हचाइते आकाो हज़ङ्ह अन् आकाोसॅ तायुश्[४] ॥ ६ ॥

frōiṯ vare paraŋhačāitē ākā̊ hazaŋuha an-ākā̊sə tāyuš.[4]

यो अन्येहे अपॅरॅनायूकहे अनाहख़्तो अथउरुनॅम् परङ्हचाइति[१] । पस्च हाथ्र[२] तनूम् परयेइति । यत् अएष योइ अपॅरॅनायूको स्रओषि[३] वा अनु-तचइते अओख़्तो वा हे अओख़्ते[४] थ्वात् पइरि अङुह पस्च हथ्र[५] आ फ्र-स्रूइति षे पइति तनूम् परयेइते[६] ॥ ७ ॥

7. yō anyehē apərənāyūkahē anāhaxtō aθaurunəm paraŋhačāiti[1] pasča hāθra tanūm parayēiti. yaṭ aēṣ̌a yōi apərənāyūkō sraoṣ̌i[3] vā anu-tačaitē aoxtō vā hē aoxtē[4] θwāṯ pairi aŋuha pasča haθra[5] ā fra-srūiti ṣ̌ē paiti tanūm parayēitē[6].

अह्मि न्माने अङ्हे वीसे । अह्मि ज़ꣳत्वो अङ्हे दङ्ह्वो । च्वत् बिश् अयाो वीतयाो अङ्हॅन् । युजयस्तिश् हच न्मानात् अथ [दङ्हओत्[१]] वीसत्, हाथ्रॅम् ज़ꣳतओत् आ[२] दङ्होत् । यथ दाइत्या स्पसन्य । यथ पर वय्तो[३] न्मानॅम्च वीसॅम्च ज़ꣳतॅउश्च दङ्हॅउश्च ॥ ८ ॥

8. ahmi nmānē aŋhē vīsē, ahmi zaṇtvō, aŋhē daŋhvō, čvaṯ biš ayā̊ vītayā̊ aŋhən. yujayastiš hača nmānāṯ aθa [daŋhaoṯ[1]] vīsaṯ. hāθrəm zaṇtaoṯ ā[2] daŋhoṯ yaθa dāityā spasanya. yaθa para vayto[3] nmānəmča vīsəmča zaṇtəušča daŋhəušča.

---

4. Pahl. Version quotes Av. āhaxtō vā anāhaxtō.

7) 1. Corrected ; DPS : paraŋhačāi. 2. Corrected; DPS : hāra. See Barth. Air Wb. 1803. 3. Nom. sg. of sraoṣ̌in, adj. 'gehorsam, bereit-willing. Barth Air Wb. 1637. Pahl. Ver. *pat niγōšišn*. 4. Bulsara emends it to 'vaokhte'. 5. Bulsara corrects it to hāθra. p. 26. fn.1. 6. yēŋhē aoxtō aēṣ̌a yeŋhē apərənāyūkāi, an Av. quotation quoted by Pahl. Versionist in the Pahl. Version.

8) 1. Not required, hence inserted in [ ]; better omit. 2. Better aθa. Pahl. Vers. *ētōn*. 3. Doubtful. Darm. suggests vaēδō. Pahl. Vers *lē padtākīh* See Barth Air Wb. 1359. Bulsara reads x̌vaētō and translates known (p. 29).

आअत् यत् हे अओख़्ते अएष येङ्हे अपॅरॅनायूको हचङ्ग्ह मे हन[१] अपॅरॅनायूक यथ वषि अथ हक्षयेते[२]। वन[३] पस्चइति उज़्-दङ्हुचित् पथ हख़्तोइत्। च्वत् अनाब्दोइश्तॅम्[४] अयनॅम् परङ्हचाइते। या फ्रयरॅन[५] वा उज़येइरिने वा अवाँन् अइव्यास्तिश् अङ्हत् यो अएतह्मात् परङ्हचाइति। नबानज़्दिश्तॅम् हे पर पस्चअेत रअेषच अध्वदाइत्यस्च आस्त्रायेइंन्ति[६] ॥ ९ ॥

9. āat yat hē aoxtē aēša yēṅhē apərənāyūkō hačaŋha mē hana[1] apərənāyūka yaθa vaši aθa haxšayētē[2]. vana[3] pasčaiti uz-daŋhučit paθa haxtōit. čvat anābdōištəm[4] ayanəm paraŋhačāitē. yā frayarəna[5] vā uzayeirinē vā avąn aiwyāstiš aŋhat yō aētahmāt paraŋhačāiti. nabānazdištəm hē para pasčaēta raēšača aδwadāityasča āstrāyeiṇti[6].

---

9) 1. PS : gives hana instead of the correct word ana. 2. hā xšayete (Barth. Air Wb. 1745). 3. Better : ana.

4. DPS : anā bdōištəm separately. Darm. reads anā bdōištəm and adds that it appears to be a superl. of anābdā, whence comes the word anābdātō of the Vend. XVIII.54 signifying 'not bound or covered.' He further suggests that bdōištəm may be an inverted spelling of bāδištəm. Bulsara (p. 30) analysed the word ana, not + abda <apaδa + išta> superl. and translates the least non-traversable'. Pahl. Vers. *pat vālist.* Barth (Air Wb. 760) reads : + ana dbōištəm.

5. frāyēirinē is suggested by Bulsara, meaning 'in the morning.'

6. Corrected ; DPS : āstrāiṇti.

आअत् हवतॉम्[१] नव[२] अअेथ्रपइतीम् येञ्हे निस्रितीम् फ्रारत्[३] आ हे अ-निस्रितीम्[४] <आस्त्र्येइते>[५] येज़ि आअत् हे नोइत् निस्रितीम् फ्रारत् नोइत् अ-निस्रितीम् आस्त्र्येइते <अथ> थ्वयङ्हॅम् यथ्र रतुश् <अ-थ्वयङ्हॅम्> यथ्र[६] अपॅरॅनायूको । नोइत् हे अ-निस्रितीम् आस्त्र्येइते अध यत् वा यथ्र थ्वयङ्हॅम् वा अ-थ्वयङ्हॅम् वा ॥ १० ॥

10. āat̲ havatąm[1] naba[2] aēθrapaitīm, yeṅhē nisritīm frārat̲[3], ā hē a-nisritīm[4] <āstryeite>[5], yezi āat̲ hē nōit̲ nisritīm frārat̲ nōit̲ a-nisritīm āstryeite, <aθa> θwayaŋhəm yaθra ratuš, <a-θwayaŋhəm> yaθra[6] apərənāyūkō, nōit̲ hē a-nisritīm āstryeite aδa yat̲ vā yaθra θwayaŋhəm vā a-θwayaŋhəm vā.

(अ) दअेवयस्नहे वा तनु-पॅरॅथहे वा अपॅरॅनायूक परङ्हचाइति निस्रितोइत् अअेतहे आस्त्र्येइते नोइत् अनिस्रितोइत् । यथ दह्महे फ्रङ्हॅरॅज़ोइत् । यवत हे नाफो अवथ्वरॅश्तो ॥ ११ ॥

11. (a) daēvayasnahē vā tanu-pərəθahē vā apərənāyūka paraŋhacāiti nisritōit̲ aētahē āstryeite nōit̲ anisritōit̲. yaθa dahmahē fraŋhərəzōit̲. yavata hē nāfō avaθwarštō.

(ब) च्वत् ना अअेथ्रपइतीम् उपोइसात् यारॅ-द्राजो ? थ्रि ज़रमअेम् ख़्रतूम् अषवनॅम् अइव्याॉङ्हत् [स्पयेइति वीस्पअेइब्यो अपरॅनायुब्यो, नोइत् चह्माइ

11 (b) čvat̲ nā aēθrapaitīm upōisāt̲ yārə-drājō ? θri-zaramaēm xratūm ašavanəm aiwyåŋhat̲ [spayēiti vīspaēibyō apərənāyubyō, nōit̲ čahmāi

10) 1. Darm : hvatąm, Bulsara-havatąm, gen. pl. of havant.
2. Corrected on the basis of the Pahl. Vers. nāf., text gives aba; Bulsara emends.
3. Corrected. DPS : frāra. Bulsara p. 34.
4. Barth Air Wb. 1038. Better : nisristīm. 5. Inserted.
6. A quotation from the Pahl. Version.

अपॅरॅनायुनाँम् । येञ्हे अएतध मज़्दयस्ननाँम् नाइरिक अवाो (अवयाो) क्षुद्राो हाँम्-रएथ्वयेइति मज़्दयस्ननाँम्च दअवयस्ननाँम्च] येज़ि अंतरात् नएमात् अएतहे हाथ्रहे द्रॅंजयेइति । पर पइत्याइति वी-रओधयेइति ।। ११ ।।

apərənāyunąm. yeṅhē aētaδa mazdayasnanąm nāirika avå (avayå) xšudrå hąm-raēθwayeiti mazdayasnanąmča daəvayasnanąmča][6] yezi aṇtarāt̰ naēmāt̰ aētahē hāθrahē drəṇjayeiti, para paityāiti viraoδayeiti.

हाथॅम् नवइनॅम् अएथ्रपइतीम् उपोइसोइत् । अथ थ्रितीम् उपोइसोइत् अएवथ तूइरीम् उपोइसोइत् । येज़ि अवत् वएथात् वएनथ अंतरात् नएमात् हाथ्रहे द्रॅंजयात्च नएम्च पस्चअेत वी-रओधयात् [थ्रि क्षपॅरम् दाँज़्द्रॅम्] ।। ११ ।।

11. hāθrəm navainəm aēθrapaitīm upōisōit̰, aθa θritīmu pōisōit̰, aēvaθa tūirīm upōisōit̰. yezi avat̰ vaēθāt̰ vaēnaθa aṇtarāt̰ naēmāt̰ hāθrahē drəṇjayāt̰ča naēmča pasčaēta vī-raōδayāt̰. [θri-xšaparəm dązdrəm].

कॅम् अएमत् अएथ्रपइतीम् उपयत् अपनोतॅमॅम् दह्मॅम् । यसॅ-तत् अपयेइति पारॅंतरॅम् इशोइत् । यवत् अएतह्म्य ज़्रु स्तओतनाँम् यस्न्यनाँम् दाद्राजोइश् । यथ तत् आफ़्रमरॅम्नो ख़्यात् अथ तत् आफ़्रमरॅम्नो आस्तारयेइति । अएतवत्च अएषस्चित् आस्तारयेइति ।। १२ ।।

12. kəm aēmat̰ aēθrapaitīm upayat̰ apanōtəməm dahməm. yasə-tat̰ apayeiti pārəṇtarəm išōit̰. yavat̰ aētahmya zru staotarąm yesnyarąm dādrājoiš. yaθa tat̰ āframarəmnō xyāt̰ aθa tat̰ āframarəmnō āstārayeiti. aētavat̰ča aēšasčit̰ āstārayeiti.

यो हे अपॅरॅम्नाइ नोइत् वीसाइति फ़्रा-म्रूइति को हे पओउरुनाँम् अएथ्रपइतिनाँम् अफ़्रओख़्तअे आस्त्र्येइते नबानज़्दिश्तो । आअत् हवताँम् नब[1] यह्मि परॅइति । वीस्पअेषु परॅइति वीस्पअेषु आफ़्रओख़्ति आस्त्र्येइते ।। १३ ।।

13. yō hē apərəmnāi nōit̰ vīsāiti frā-mrūiti kō hē paourunąm aēθrapaitirąm afraoxtəē āstryeite nabānazdištō āat̰ havatąm naba[1] yahmi parəiti. vīspaēšu parəiti vīspaēšu āfraoxti āstryeite.

---

13) 1. Darm : nana.

यो अस्रुत्-गओषो वा अफ्रवओचो वा नोइत् ओइम् चिनॅम् वाचिम् अइव्यास्[१] । नोइत् पस्चअेत अन्-अइविश्ति[२] आस्त्र्येइते । येज़ि आअत् ओयुम् पे वाचिम् अइव्यास्[१] अन्-अइविश्ति[२] आस्त्र्येइते । इथा आअत् यज़मइदे । अषॅम् वोहू° ॥ १४ ॥

14. yō asrut̰-gaošō vā afravaočō vā nōit̰ ōim čīnəm vāčim aiwyās[1]. nōit̰ pasčaēta an-aiwišti[2] āstryeite. yēzi āat̰ ōyum pē vāčim aiwyās[1] an-aiwišti[2] āstryeite. iθā āat̰ yazamaidē. ašəm vohū.

यो अवध नोइत् अइव्यास्ति अषया[१] अरॅदुश हवयङ्हॅम् अख़्तीम्[२] दरॅत वा अनङ्ग्रो ताय वा उश्न[३] वा अओद्र[४] वा तर्श्ना वा अउर्वश् अङ्र[५] वा अङ्ह वा चतङ्रो पिथ्वा़ो अह्मात् पइति अध्वदाइतिश् नोइत् अनइविश्ति आस्त्र्येइते । वाथ्मइनि अषया ख़्वफ्न वा अन्-अइविश्ति आस्त्र्येइते ॥ १५ ॥

15. yō avaδa nōit̰ aiwyāsti ašaya[1] arədušа havaŋhəm axtīm[2] darəta vā anangrō-tāya vā ušna[3] vā aodra[4] vā taršnā vā aurvaš-aŋra[5] vā aŋuha vā čataŋrō piθwå ahmat̰ paiti aδwadāitiš nōit̰ an-aiwišti āstryeite. vāθmaini ašayā xvafna vā an-aiwišti āstryeite.

कत् वा[१] दअेवयस्नात् वा तनु-पॅरॅथात् अअेथ्रपतोइत् पइरि-अइव्यङ्हत् । फ्रस्रावयो अव दाथ्र यिम् दिम् वअेनात् ॲविस्तअेष्व वन्दानॅम् । नोइत् अव या विस्तअेष्व । नोइत् हे अषओने श्यओथननाँम् वॅरॅज़्योइत् ॥ १६ ॥

16. kat̰ vā[1] daēvayasnāt̰ vā tanu-pərəθāt̰ aēθrapatōit̰ pairi-aiwyaŋhat̰ frasrāvayō ava dāθra yim dim vaēnāt̰ əvistaēšva vandānəm. nōit̰ ava yā vistaēšva. nōit̰ hē ašaonē šyaoθananąm vərəzyōit̰.

---

14) 1. Darm. reads : aiwyāiš. Pahl *an-manītūnītār ōšmūrēnītār*.
 2. Pahl : *an-apar-manītūnišnīh* (ēhrpatistān nē kart.)

15) 1. Darm. reads : ašaonē. Pahl. Version : *pat ašātih* : with sorrow.
 2. Darm : axtəm. Pahl. *hīvandakīh*. cf. Pahl. Yasna xxxvi.
 3. Pahl. *xōšk*. Bulsara amends : ynā to ušna.
 4. Pahl. *sūrmāk*.
 5. Pahl. *aivāp vārān hast*, Barth Air Wb. 201 s. v. aruvastam.

16) 1. Better : nā as per para 17 below.

कत् ना दअेवयस्नाइ वा तनु-पॅरॅथाइ वा अअेथ्र्याइ चशात् दह्मो निउरुज़्दो[1] अदाइत्यो द्रओनो । दाइत्येहे द्रओनङ्हो उप जनाँङ्ह[2] ।

पइरि गॅरॅफ़्तयात् पइति ज़ॅमनयाँ[3] नोइत् अइपि-गॅरॅफ़्तयात् पइति च्वइति षे अअेष ज़ॅमन अङ्हत् यथ गाउश् फ़्रवइ ति वॅह्र्काइ हिज़्वाँम् दधाइति यो अ-ज़रज़्दाइ माँथ्रॅम् चश्ते[4] ॥ १७ ॥

17. kaṭ nā daēvayasnāi vā tanu-pərəθāi vā aēθryāi čašāṭ dahmō niuruzdō[1] adāityō draonō. dāityēhē draonaŋhō upa janåŋha[2].

pairi gərəftayāt paiti zəmanayå[3] nōit aipi-gərəftayāt paiti čvaiti x̌ē aēx̌a zəmana aŋhaṭ yaθa gāuš fravaiti vəhrkāi hizvąm daδāiti yō a-zarazdāi mąθrəm čaštē.[4]

कत् ना दअेवयस्नाइ वा तनु-पॅरॅथाइ वा गॅउश् अधाइत्य आस्त्र्येइते । नोइत् आस्त्र्येइते अन्यो अह्मात् यो हे गवा वॅरॅश् दइदीत् अअेतह्माइ ॥ १८ ॥

18. kaṭ nā daēvayasnāi vā tanu-pərəθāi vā gəuš aδāitya āstryeite. nōi āstryeite anyō ahmāṭ yō hē gavā-varəš daidīt aētahmāi.

दह्मो दह्माइ अओख़्ते । फ़्रा मा नॅरॅ गारयोइश् यत् रतु-फ़्रितिश् आजसात्[1] । वीसइति दिम् फ़्र-ग्रारयो नोइत् फ़्र-ग्रारयेइति अअेषो रतुफ़्रिश् यो जघार ॥ १९ ॥

19. dahmō dahmāi aoxte : frā mā nərə gārayōiš yaṭ ratu-fritiš ājasāt[1]. vīsaiti dim fra-γrārayō nōit fra-γrārayeiti aēx̌ō ratufriš yō jaγāra.

17) 1. Cf. Vend. III. 19. and Epistles of Manuščihr II. 3.

2. Pahl. *apar rasišnīh rāδ*.

3. Pahl. *možd*. cf. Farhang p. 30. ed. by Reichelt. 4. *gūrg ūzvān dahēt kē ō ōy ī a-rōβāk-dahišn ī anēr mānsr čāšēt* (*hast kē gurg ahrmoγ gōwēt.*)

19) 1. Corrected on the basis of P. V. *rasāt* ; DPS : āsāt.

च्वइति नरॉम् अ-हख्तो[1] ज़ओत रतु-फ्रिश् ? अहुरॅम् वइरीम् फ्र-स्रओश्येहे ?

वीस्पअेइब्यो अअेइब्यो योइ हे मधॅम्या वच फ्र-स्रावयम्नहे वा उप सुरुन्वॅन्ति यत् वा यस्नॅम् यज़॒म्नहे। हउर्वो पस्चअेत। फ्रस्तुये[2]। अषॅम् वोहू°[3]।

फ्रवराने मज़्दयस्नो[3]। वीस्पाइ। अषय नो पइति जम्यात्[4]। अमॅष स्पॅन्त[5]। अइवि-गॅरॅध्महि अपॉम् वङुहिनॉम्[6]। अषॅम् वोहू°[3]। फ्रवराने मज़्दयस्नो ज़रथुश्त्रिश्[7]

॥ २० ॥

20. čvaiti narąm a-haxtō[1]-zaota ratu-friš ? ahurəm vairīm fra-sraoš̌yehe ? vīspaēibyō aēibyō yōi hē maδəmyā vača fra-srāvayəmnahe vā upa-surunvənti yat vā yasnəm yazəmnahe. haurvō paščaēta. frastuye.[2] ašəm vohū°. fravarānē mazdayasnō.[3] vīspāi. ašaya no paiti jamyāt.[4] aməša spənta[5]. aiwi-gərəδmahi apąm vaŋuhinąm.[6] ašəm vohū. fravarānē mazdayasnō zaraθuštriš[7].

सुरुनओइति ज़ओत उप-स्रओतरनॉम् ।
नोइत् उप-स्रओतारो ज़ओतरो[1] ज़ओत रतु-फ्रिश् ।
अअेतवतो[2] उप स्रओतारो यवत् फ्र-मरॅन्ते[3] ।
सुरुन्वॅन्ति उप-स्रओतारो ज़ओतरो[4] ।
नोइत् ज़ओत उप स्रओतरनॉम् उप-स्रओतारो रतु-फ्र्यो ।
अअेतवतो ज़ओत यवत् फ्र-मरइते अषय दधामि[5] ॥ २१ ॥

21. surunaoiti zaota upa-sraotaranąm. nōit upa-sraotārō zaotārō[1] zaota ratu-friš aētavatō[2] upa-sraotārō yavat fra-marənte.[3] surunvənti upa-sraotārō zaotārō[4] nōit zaota upa-sraotaranąm upa-sraotārō ratu-fryō. aētavatō zaota yavat fra-maraite ašaya daδāmi[5].

---

(20) 1. a-haxtō (A.Waag); haxto (Bulsara and Darm). Mss. axtō. Pahl. *pat āfrās.* 2. Frastuye prayer to be recited in full. 3. Fravarāne mazdayasnō zaraθuštriš vīdaēvo ahura-tkaēšō.

4. Cf. Yasna Hā VII.24 and Hā VIII.1. 5. Cf. Yasna Hā VIII.3.

6. Cf. Yasna Hā. LXII.11. 7. Cf. Yasna Hā LXII.12.

(21) 1. Corrected; DPS : zaoθrō. 2. Corrected : DPS-aētavō.

3. DPS : fra-marəntəm. 4. Bulsara remarks : "This is missing from the DPS; but it is restored on the analogy of Fol. 61 II 10 and following.

5. DPS : refers to Yasna Hā VII and VIII.

स्रओथ्र[१] ना-[१] गाथनाँम् रतु-फ़्रिश्। पइति-अस्तिच यस्नहे अध फ़्षूषो माँथ्रहे। तत् सोइधिश्[२]। अहे ज़ी ना स्रवङ्हो[३] अफ़्रमरँ॰ति आस्त्र्येइते। यथ गाथनाँम्-चित्। मनो मरॅतनाँम्च। वचो मरॅतनाँम्च। गाथाो स्रावयो यस्नॅम् यज़ॅ॰तॅम् पइति < हिश् > । ताइति[४] वीस्पनाँम् गाथनाँम् रतु-फ़्रिश्। यस्नॅम् यज़ाइति गाथनाँम् स्रावयम्ननाँम् पइति <हि> श् <ता> ति[४] यस्नहे अऍवहे रतु-फ़्रिश् अ-रतु-फ़्रिश् गाथनाँम् ॥२२॥

22. sraoθra[1] nā-[1] gāθanąm ratu-friš. paiti-astiča yasnahe aδa fšūšō mąθrahe. tat sōiδiš.[2] ahe zī nā sravaŋhō[3] aframarənti āstryeite yaθa gāθanąm-čit. manō marətanąmča. vačō marətanąmča. gāθå srāvayō yasnəm yazəntəm paiti<hiš>tāiti[4] vīspanąm gāθanąm ratu-friš. yasnəm yazāiti gāθanąm srāvayamnanąm paiti <hi>š <tā>ti[4] yasnahe aēvahe ratu-friš a-ratu-friš gāθanąm.

या गाथाो अफ़्स्मइन्य[१] स्रावयतो[२] उव रतु-फ़्रिश्। वचस्तस्तिवत् स्रावयम्नो[३] अऍतवतो कतरस्चित् रतु-फ़्रिश् यवत् फ़्रमरॅ॰ति ॥ २३ ॥

23. yå gāθå afsmainya[1] srāvayatō[2] uva ratu-friš. vačastastivat srāvayamnō[3] aētavatō katarasčit ratu-friš yavat framarənti.

---

22) 1. DPS : sraoθrana. See Barth. Air Wb. 1633.
2. Yasna Hā LVIII begins with these words. 3. Bulsara : sravaŋhəm.
4. So A. Waag; Bulsara: paitishti. DPS : paitistāiti. Pahl. Vers: *aparniyōgšēt*.

23) 1. Better : afsmanivān (Barth. Air Wb 103); Waag reads : afsmanvat.
2. Following Barth. Bulsara reads : rayatō.
3. So Waag. Bulsara : srāvayamna. Barth. (Air Wb. 103) reads: srāvayatō.

या यस्नॅम् यज़ॅंति[1] अफ़्समनिवाँन् वा वचस्तश्तिवत् वा उव रतुफ़्रयो[2]। हाँम्-स्रुत्-वाच येधि[2] यज़ॅंति उव अ-रतुफ़्रयो कत् हाँम्-स्रुत् वाचिम्न[3]। यत् हकत् आम्रुतो अफ़्स्मइनिवाँन्च वचस्तश्तिवत्च अवि चयो[4] सुरुन्वइंति नोइत् अन्यो। अएषो रतुफ़्रिश् यो नोइत् अइवि-स्रुन्वइति[5] ॥ २४ ॥

24. yā yasnəm yazənti[1] afsmanivąn vā vačastaštivat vā uva ratufrya. hām-srut-vāča yeδi[2] yazənti uva aratufrya kat hąm-srut vāčimna.[3] yat hakat āmrutō afsmainivąnča vačastaštivatča avi čayō[4] surunvainti nōit anyō. aēšō ratufriš yō nōit aiwi-srunvaiti[5].

यो गाथनाँम् अनुमइति वा अनुमइन्येते। अन्येहे वा स्रावयंतो पइतिश्ति[1]। यो...अन्यो वा हे दह्मो स्रुताो गाथाो दधाइति रतु-फ़्रिश[2]। अस्रुताो दधाइति <अ-रतु-फ़्रिश> ॥ २५ ॥

25. yō gāθanąm anumaiti vā anumainyete. anyehe vā srāvayanto paitišti[1]. yō...anyō vā he dahmō srutå gāθå daδaiti r. tū-friš[2]. asrutå daδāitī <a-ratu-friš>.

यो गाथाो स्रावयेइति अपो वा पइतिश् ख्वइने रओध्ङ्हो वा कॅरसाँम् वा +गधोतिनाँम् <वा> गअेथनाँम्[1] वा वयंतनाँम्[1]। येज़ि ह्वअेइब्यो उषिब्या अइवि-स्रुन्वइति रतु-फ़्रिश् <अङ्हत्>। यज़ि आअत् नोइत् ह्वअेइब्यो उषिब्यो अइवि-स्रुन्वइति अपयात्। येज़ि अपोइत् आअत् नोइत् अपोइश्। अअेतध मधॅम्य वच फ़्र-मरॅम्नो रतुफ़्रिश ॥ २६ ॥

26. yō gāθå srāvayeiti apō vā paitiš-xvainē raoδaŋhō vā kərəsąm vā +gaδōtirąm <vā> gaēθarąm[1] vā vayantarąm[1]. yezi hvaēibo ušibyō aiwi-srunvaiti ratu-friš <aŋhat>. yezi āat nōit hvaēibyō ušibyō aiwi-srunvaiti apayāt. yezi apōit āat nōit apōiš. aētaδa maδəmya vača fra-marəmnō ratufriš.

---

24) 1. Better: yazəṇte; yazəṇtī suggested by Barth. Pahl. yazēnd. Bulsara. yazōiθe. Waag–yazoiti 2. So Bulsara. DPS: hąm-srūṭ-vāčayåδi-vāčayåδa. 3. Waag reads; hām-srūt-vācim-ca. 4. So the DPS: better: *anyō* as suggested by Barth Air Wb. 1641. 5. Bulsara reads: aiwisrunaoiti.

25) 1. Waag: paitī-hištaiti. Pahl. Vers. *apar niyōšēt (ku kas-ē gōpēt uṭ ān gōš dārēṭ.)* 2. So Waag. DPS: a-ratufriš.

26) 1. gavām vā vāsayatąm; Pahl Version: *aivāp gēhān apar pat vāsišnīh vāsēnd.*

च्वत् ना नितॅम वच गाथाो स्रावयो रतु-फ्रिश् । यत्[1] हे नज़्दिश्तो दह्मो वी-स्रुन्वइति यवत् वा अएम् हवअेइब्य उषिब्य ॥ २७ ॥

27. čvat̲ nā nitəma vača gāθå srāvayō ratu-friš. yat̲[1] hē nazdištō dahmō vi-srunvaiti yavat̲ vā aēm havaēibya ušibya.

गन्तुमो यवनाँम् रतु-फ्रिश् ॥ २८ ॥

28. gaṇtumō yavanąm ratu-friš.

योइ अएतॅअे मइध्यनाँम् परो-ख्वरॅतोइत् गाथाो नोइत् स्रावयेइन्ति, पओइर्य वरॅश्त अएषाँम् श्यओथनॅम् अ-चिथो-इरिश्तॅम्[1] ॥ २९ ॥

29. yōi aētəe maiδyanąm parō-xvarətōit̲ gāθå nōit̲ srāvayeiṇti paoirya varəšta aēšąm šyaoθanəm a-čiθo-irištəm.[1]

तत् ख्वरॅनो बाध अस्ति । दह्मो हुराँम् ख्वरइति मधो अस्प्य <हे> पयङ्हो । दाइत्य द्रओनाो ख्वरो मधो[1] ख्वरइति । नोइत् गाथनाँम् अस्रुइति आस्त्र्येइति । फ्रयाो[2] द्रओनाो ख्वरो मधइते । ना गाथनाँम् अस्रुइति आस्त्र्येइते ॥ ३० ॥

30. tat̲ xvarənō bāδa asti dahmō hurąm xvaraiti maδō aspya <hē> payaŋhō. dāitya draonå xvarō maδō[1] xvaraiti, nōit̲ gāθanąm asruiti āstryeiti. frayå draonå xvarō maδaitē. nā gāθanąm asruiti āstryeite

योइ बिश् हस्त्रे स्रावयेइन्ति रतुफ्र्यो । < योइ > थ्रिश् हस्त्रे स्रावयेइन्ति अ-रतु-फ्र्यो च्वत् नितॅमॅम् हस्त्रॅम् अङ्हत् रतुफ्रीतॅअे थ्रिश् ॥ ३१ ॥

31. yōi biš hastre srāvayeiṇti ratufryō <yoi> θriš hastre srāvayeiṇti. a-ratu-fryō čvat nitəməm hastrəm aŋhat ratu-fritəe θriš.

---

27) 1. So H; TDA : yezi; Waag reads : yavat̲.

29) 1. Bulsara reads : a-čiθō-irištəm; uninvolved in penalty. Pahl. Version *a-tōzišn*. Cf. Barth Air Wb. 52. a-čiθōirista; comp. of čiθā + urvišta past. part passive of urvaēš—to turn. DPS gives čiθaya urvištəm.

30) 1. Waag reads : maδaite for maδō xvaraiti in the text. 2. So Waag. Text : fraδå. Pahl. Version *frahišt*, which is further explained by the gloss *a-patmān*—immoderate, excessive.

योइ् गाथाो पइरि-उक्षइति[1] स्रावयेइ्ःति । येज़ि अरस्त्रॅम् पइरि-उक्ष्यःत[2] पइरि-आधयेइ्ःति[3] । वा वचत् अपयःतो[4] अ रतु-फ्रयो । पस्च वा परो वा पइरि-आधयेइ्ःति अ-रतु-फ्रयो ।। ३२ ।।

32. yōi gāθā̊ pairi-uxšaiti[1] srāvayeiṇti. yēzi arastrəm pairi-uxšyaṇta[2] pairi-āδayēiṇti[3]. vā vačat̰ apayaṇtō[4] a-ratu-fryō. pasča vā parō vā pairi-āδayēiṇti a-ratu-fryō.

कथ ज़ओत गाथाो फ्रस्रावयेइति । नएमो वचस्तश्ति मधॅम्य वच ज़रथुश्त्रि मन । येज़िच अएतॅऐ वचो अपयेइति योइ् हॅःति गाथाह्व बिशाम्रूत थ्रिशाम्रूतच चथ्रुशाम्रूतच[1] । अएतऐषाँम् वचाँम् अ-रतु-फ्रिश ।। ३३ ।।

33. kaθa zaota gāθā̊ frasrāvayeiti. naēmō-vačastašti maδəmya vača zaraθuštri mana. yezi-ča aētəe vačō apayeiti yōi həṇti gāθāhva bišāmrūta θrišāmrūtača čaθrušāmrūtača.[1] aētaēšąm vačąm a-ratu-fryiš.

कय हॅःति वचो बिशाम्रत[1], अह्या यासा[2], हुमतनाँम्[3], अषह्या आअत्[4], यथा तू ई[5], हुमाईम् थ्वा ईज़ॅम्[6], थ्वोइ् स्तओतरस्चा[7], उश्ता अह्माइ[8], स्पॅःता मइन्यू[9] वोहु क्षथ्रॅम् वइरीम्[10], वहिश्ता ईश्तिश[11] ।। ३४ ।।

34. kaya həṇtī vačō bišāmrūta[1], ahyā yāsā[2], humatanąm[3], ašahyā āat̰[4], yaθā tū ī[5], humāim θwā īzəm[6], θwōī staotarasčā[7], uštā ahmāi[8], spəṇtā mainyū[9], vōhu xšaθrəm vairīm[10], vahišā ištiš.[11].

---

32) 1. Variant : pairi-uxšayeiti; Pahl. Version *pat apāk āβgir*.

2. So Waag. Mss pairi-axta; Bulsara (p. 116) amends it to pairi-aoxta. Barth (Air Wb 188) reads + pairi-aoxta 3. So reads Bulsara and refers to āδayōit̰ of Vend. IX.12. Waag reads pairi āδarə. Barth Air Wb 188 pairi āδa.

4. According to Waag. LPS gives : apayaṇta; Bulsara reads : apayēiṇti.

33) 1. Darm & Bulsara give daēvanām kərəta after this word. Waag omits it,

34) 1. Cf. Vend. 10.4. 2. Yas. 28.1: 3. Yas. 35.2. 4. Yas. 35.8. 5. Yas. 39.4. 6. Yas. 41.3, 7. Yas. 41.5. 8. Yas. 43.1. 9. Yas. 47.1. 10. Yas. 51.1. 11. Yas. 53.1.

कय <हॅंति> थ्रिशाम्रूत् । अषॅम् वोहू॰[1] यॅ सॅविश्तो॰[2]
हुक्षथ्रोतॅमाइ[3] दुझ्वरॅनाइश्[4] ॥ ३५ ॥

35. kaya <hənti> θrišāmrūta. aṣ̌əm vohū[1], yə səvištō[2], huxšaθrōtəmāi[3], duž-varənāiš[4].

कय <हॅंति> चथ्रुशाम्रूत ।
यथा अहू वइर्यो[1] । मझ्दा अत् मोइ वहिश्ता[2] । आ अइर्यॅमा[3] ॥ ३६ ॥

36. kaya <hənti> čaθrušāmrūta. yaθā ahū vairyō[1], mazdā at̰ mōi vahištā[2], ā airyəmā[3].

कङ्हाँम् ना गाथनाँम् स्रुतनाँम् अ-रतु-फ्रिश् । या मएज़ो[1] वा फ्रा वा पाइम्नो स्रावयेइति अएतएषाँम् वचाँम् अ-रतु-फ्रिश् । अधच[2] उइति यथ कथच दह्मो स्तओत येस्न्य हउर्व दधाइति । पउर्वात् वा नएमात् अपरात् वा । अयो[3] वा तचो वा हिश्तम्नो वा आॅङ्हानो वा सयानो[4] वा बरॅम्नो वा वझॅम्नो वा अइव्यास्तो अथ रतु फ्रिश् । बरो-अस्पो वझो-रथो[5] ॥ ३७ ॥

37. kaŋhąm nā gāθanąm srutanąm a-ratu-friš. yā maēzō[1] vā frā vā ṣ̌āimnō srāvayeiti aētaēṣ̌ąm vačąm a-ratu-friš. aδača[2] uiti yaθa kaθača dahmō staota yesnya haurva daδāiti. paurvāt̰ vā naēmāt̰ aparāt̰ vā. ayō[3] vā tačō vā hištəmnō vā åŋhānō vā sayānō[4] vā barəmnō vā vazəmnō vā aiwyāstō aθa ratu-friš. barō-aspō vazō-raθō[5].

---

35) 1. Yas. 27.1. 2. Yas. 32.11. 3. Yas. 35.5. 4. Yas. 53.9.

36) 1. Yas. 27.7; 2. Yas. 34.15; 3. Yas. 54.1.

37) 1. Corrected; DPS : yaēzō. Pahl. Vers. *mēzān*. See Barth Air Wb. 1108

2. Corrected; DPS : aδaēča.

3. DPS : myō. Darm. suggests ayō; Pahl. *raft*. Waag reads : yō.

4. Waag also reads : sayānō; PS gives daθānō, Pahl. Version *SKBAWNAN* lying down. Darm. suggests reading paθānō on the basis of paiδyamnō occurring in Yašt I.17. Cf. Tehmuras Fragments XI. 5. Cf. Vend. VI. 26.

दह्मो ज़ओत तनु-पॅरॅथ उप-स्रओतारो येज़ि दिश् तनु-पॅरॅथो वअेध। अअेतवतो[1] रतु-फ्रिश् यवत् फ्रमरइति। येज़ि आअत् दिश् नोइत् तनु-पॅरॅथो वअेध वीस्पनाँम् गाथनाँम् रतु फ्रिश् ॥ ३८ ॥

38. dahmō zaota tanu-pərəθa upa-sraotārō. yezi diš tanu-pərəθō vaēδa. aētavatō[1] ratu-friš yavat̰ framaraiti.
yezi āat̰ diš nōit̰ tanu-pərəθō vaēδa vīspanąm gāθanąm ratu-friš.

तनु-पॅरॅथो ज़ओत दह्म उप-स्रओतारो। येज़ि दिम् तनु-पॅरॅथॅम् वीधरॅ[1]। अअेतवतो रतु-फ्रयो यवत् फ्रमॅरॅन्ति। येज़ि आअत् दिम् नोइत् तनु-पॅरॅथॅम् वीधरॅ[1] वीस्पनाँम् गाथनाँम् रतु-फ्रयो। दह्मो ज़ओत दह्मो उप-स्रओतारो वीस्पे रतु-फ्रयो तनु-पॅरॅथो ज़ओत तनु-पॅरॅथ उप स्रओतारो वीस्पे अ-रतु-फ्रयो ॥ ३९ ॥

39. tanu-pərəθō zaōta dahma upa-sraotārōyəzi dim tanu-pərəθəm vīδarə[1] aētavatō ratu-fryō yavat̰ framərənti. yezi āat̰ dim nōit̰ tanu-pərəθəm viδarə[1] vīspanąm gāθanąm ratu-fryō. dahmō zaota dahmō upa-sraōtārō vīspe ratu-fryō. tanu-pərəθō zaōta tanu-pərəθa upa-sraotārō vīspē a-ratu-fryō.

कह्या-चित् ना दह्मनाँम् ज़ओथ्राध रतु फ्रयो नाइरिकयाोस्चित् अपॅरॅनायूकहे-चित्। येज़ि वअेथ हाथिनाँम्[1] थ्वॅरॅसॅस्च फ्र-तउरुनोस्च। अन्तरॅ हाइतिषु यस्नॅम् फ्र-यजोइत्[2]। नोइत् ता नाइरिक कसु ख्रथ्व। अषॅम् वोहू° ॥ ४० ॥

40. kahyā-čit̰ nā dahmanąm zaoθrāδa ratu-fryō nāirikayåsčit apərənāyūkahē-čit̰. yezī vaēθa hāθinąm[1] θwərəsəsča fra-taurunåsča antarə haitišu yasnəm fra-yazōit[2]. nōit̰ tā nāirika kasu xraθwa. aṣ̌əm vohū.

---

38) 1. Corrected; DPS : aēvato.

39) 1. DPS : vīvarə. Corrected by Darm. Pahl. *akās hēnd.*

40) 1. Variant : hāθanąm. Pahl. Vers. *hātān.* Darm. reads : haitinąm.

2. DPS : frāizīš. Corrected by Waag. Pahl. Version *frāč yazišnih.*

यो गाथाो अ-स्रावयो आँस्ता वा तरो-मइति वा < अप > तनूम् पॅरॅयेइति ?
को[1] आँस्ता ? को[1] तरो-मइति ?
या[2] हच दअेनयात् माज़्दयस्नोइत् अपस्तूइतिश्
यो हच दअेनयात् माज़्दयस्नोइत् अप-स्त्वोइत्
थ्रिश् वघ्ज़िबिश् हकरत् वीपइति चित्[3] ॥ ४१ ॥

(41) yō gāθå a-srāvayō ąstā vā tarō-maiti vā, <apa> tanūm pərəyeiti ?
ko[1] ąstā ? ko[1] tarō-maiti ?
yā[2] hača daēnayāṭ māzdayasnōiṭ apastūitiš. yō hača daēnayāṭ māzdayasnōiṭ apa-stvōiṭ θriš vaγzibiš hakaraṭ vīpaiti-čit.[3]

यो गाथाो अ-स्रावयो यारॅ द्राजो अप तनूम् पइर्येइति
येज़ि आङ्हाँम् ओयाँम् पे' वाचिम् फ्र-मरइति ।
पइति[2]- षे हो परॅतो-तनुनाँम् स्ताङ्हइति ।
यह्मत् हच तॅम् अव-रओधॅन्ति

अ) सारहे
पञ्च तिश्रो, दस.............रथ्वाँम् ।
हज़ङ्रॅम् मअेषनाँम् हज़ङ्रॅम् गवाँम् रथ्वाँम्

ब) यो गाथनाँम् ओयुम् वाचिम् अपयाइति अअेवाँम् वा वचस्तश्तीम्,
थ्रि वा आज़ाइति अयरॅ द्राजो वा वात्रयात् ।

(42) yō gāθå a-srāvayō yārə-drājō, apa tanūm pairyeiti.
yezi åŋhąm ōyąm pe[1] vāčim fra-maraiti. paiti[2] šē hō parətō-tanurąm ståŋhaiti. yahmaṭ hača təm ava-raoδənti.

A) sārahē
panča, tišrō, dasa.........raθwąm.
hazaŋrəm maēšanąm hazaŋrəm gavąm raθwąm

B) yō gāθənąm ōyum vāčim apayāiti aēvąm vā vačastaštīm, θri vā āzāit ayarə-drājō vā vā trayāt.

---

41) 1. So A. Waag ; Darm. Suggests kāf or ka ; Bulsara reads : katārōi following the Pahlavi Version *katār*.
2. So Darm and Bulsara ; Waag reads yō.
3. Darm. (SBE Vol. IV page 326) takes it to be a quotation belonging to the commentary. Barth (Air wb. 1447) reads the sentence thus : yō hača daēnayāt.........apa stvōit θriš vaγzibis + hakərəṭ vīpaitičit.

अथ बितीम्[3] अथ थ्रितीम्[3], अथ वीस्पॅम् आ अह्नात् यत् हे हन्जसइति यथ चथ्रुशुम् यारो[4] गाथाो अ-स्रावयो ह्यत् अॅरॅदुश हे श्यओथनॅम् ।

थ्रिशूम् तरो ख्वर[5] नअेमॅम् तरो बाज़ु-जत्य वीस्पॅम् तरो यारॅ-द्राजो हे हीम् यातॅम् आस्त्र्येइते ।

यत्-चित् पस्चअेत अअेवाँम् रतु-फ़्रितीम् अव-रओधयेइति, अप तनूम् पइर्येइति ॥ ४२ ॥

aθa bitīm[3], aθa θritīm[3], aθa vīspəm ā ahn āṭ yaṭ hē haŋ-jasaiti yaθa čaθrušum yārō[4] gāθå a-srāvayō hyaṭ, arədušа hē šyaoθanəm.

θrišūm tarō xvara[5] naēmem tarō bāzu-jatya. vīspəm tarō yārə-drājō hē hīm yātəm āstryeite.

yaṭ-čiṭ pasčaēta aēvąm ratu-fritim ava-raoδayeiti, apa tanūm pairyēiti.

यो गाथनाँम् अअेवाँम् रतु-फ़्रितीम् अव-रओधयेइति, थ्रि वा आज़इति अयरॅ-द्राजो वा वास्त्र्यात् ॥ ४३ ॥

43. yō gāθanąm aēvąm rātu-fritīm ava-raoδayeiti, θri vā āzaiti ayarə-drajō vā vāstryāṭ,

यो गाथाो अ-स्रावयो नअेमॅम् यारॅ-द्राजो, तत् पइति अइनीम्[1] दह्मॅम् गाथनाँम् स्रओथ्राो पइरि-श्तयेइति[2] ।

44. yō gāθå a-srāvayō naēməm yārə-drājō, taṭ paiti ainīm[1] dahməm gāθanąm sraoθrå pairi-štayeiti.[2]

---

42) 1. So Barth Air Wb. 898; Waag reads <a>pē; DPS : pē which is translated into Pahl. Version ' patmān '. Bulsara translates " measure ". See 14 above.

2. DPS; pairi : corrected by Waag ;

3. Corrected ; DPS : bityå and θrityå.

4. 1 PS : yå ; corrected by Waag; Pahl. Version ' *andar sāl.* '

5. DPS : xvaraya ; Pahl. *xvar.*

44) 1. DPS : aēnəm. 2. Cf. Vend, XVIII 63.

यथ्रोइत्[3] नअेमॅम्[4] यारो[5] गाथाो[6] अ-स्रावयो ह्यात्[7] अथ आस्त्र्येइते पओउरुम् वा नअेमॅम् यारो[8] अपरॅम् वा पइरिश्तायेइति[9] पॅशो तनुश्[10] ॥४८॥

yaδoit[3] naēməm[4] yārō[5] gāθå[6] a-srāvayō hyāt[7], aθa āstryeite paourum vā naeməm yārō[8] aparəm vā pairištāyeiti[9] pəšō-tanuš[10].

यो गाथाो अ-स्रावयो नअेमॅम् यारॅ
तत् पइति अइनीम्[1] दह्मम् जइन्ति
अॅरॅदुश् वा अघ्यो-स्तओरॅम् वा बि-स्तओरॅम् वा, यात् मज़ङ्हॅम् वा ख्वरॅम्,
ख्वरोइत् हे अङ्हत् चिथयअेच उप-बॅरॅतयअेच ॥ ४५ ॥

45. yō gāθå a-srāvayō naēməm yārə. tat pa ti ainim[1] dahmem jainti arəduš vā aγryō-staorəm vā bi-staorəm vā, yāt mazaŋhəm vā xᵛarem, xᵛarōit hē aŋhat čiθayaēča upa-bərətayaēča.

कह्मात् हच उषहिननाँम् गाथनाँम् रतु-फ्रितिश्[1] फ्र-जसइति?
हच मइध्ययाइ[2] क्षपत् हु-वक्षाइ पइरि-सचाइति अथ अइवि-गाम[3]
आअत् हम येज़ि पर हु-वक्षात् अहुनवतीमृच[4] गाथाँम् स्रावयेइति।
यस्नॅमृच हप्तङ्हाइतीम्, उश्तवइतीम् हाइतीमृच
अनास्तॅरॅतो पस्चअेत[5] अवाो याो अन्याो स्रावयोइत् आ मइध्यात्[6]
फ्रायरात् ॥ ४६ ॥

46. kahmāt hača ušahinanąm gāθanąm ratu-fritiš[1] fra-jasaiti ?
hača maiδyayāi[2] xšapat hu-vaxšāi pairi-sačāiti aθa aiwi-gāma[3]
āat hama, yəzi para hu-vaxšāt ahunavatimča[4] gāθąm srāvayeiti,
yasnəmča haptaŋhāitīm, uštavaitīm hāitīmča, anāstərətō[5] pasčaeta[5]
avå yå anyå srāvayōit ā maiδyāt[6] frāyarāt.

---

3. Cf. Vend. XVI 17.
4. DPS : naēm.
5. DPS : yå.
6. Corrected ; DPS : gaēθå
7. Corrected ; DPS : hyat ; Pahl. *būt hēδ*.
8. DPS : yā ; Pahl Vers. SNT : *Ir* sāl.
9. DPS : pairy-a-štayēiti.
10. DPS : pišō tanuš.

45) 1. DPS : aēnəm.

46) 1. DPS : ratu-friš;
2. So DPS : Waag : māiδyayå
3. Waag : aiwi-gāmi ;
4. DPS : ahunavatča;
5. DPS : pasčaita.
6. DPS : maēiδyāt.

कह्मात् < हच > हावनिननाँम्[१] गाथनाँम् रतु-फ्रितिश् फ्र-जसइति ?
हच हु-वक्षात् मइध्याइ फ्रयराइ पइरि-सचाइति हम[२] इथ ।
आअत् अइवि-गामि मइध्याइ उज़यराइ
(यत् वा यथ उज़रॅम् यत् यथ क्षपरॅम्) ॥ ४७ ॥

47. kahmāṭ < hača > hāvaninanąm[1] gāθanąm ratu-fritiš fra-jasaiti ?
haĉa hū-vaxšat maiδyāi frayarāi pairi-sačāiti hama[2] iθa.
āaṭ aiwi-gāmi maiδyāi uzayarāi.

कह्मात् हच[१] अपाँम् वङ्हुहिनाँम् < रतु > फ्रितिश्[२] फ्रजसइति ?
हच हु-वक्षात् आ हु-फ्राश्मो-दातोइत् पइरि सचाइति, तत् हम;
तत् अइवि-गामे ।
यो आपे ज़ओथ्राँम् फ्रबरइते पस्च हु-फ्राश्मो-दाइतीम् पर हु-वक्षात्,
नोइत् वङ्हो अह्मात् श्यओथनॅम् वॅरॅज़्येइति यथ यत् हीम् अज़्रोइश्
वीशो-वअेपहे[३] वस्त्रॅम्[४] पइत्याप्ताँम्[५] करॄशोइत्[६] ॥ ४८ ॥

48. kahmāt hača[1] apąm vaŋuhinąm <ratu> fritiš[2] frajasaiti ?
hača hū-vaxšaṭ ā hū-frašmō-dātōit, pairi-sačaiti; taṭ hama;
taṭ aiwi-gāmē.
yō āpē zaoθrąm frabaraite pasča hu-frašmō-daitīm para hū-vaxšaṭ,
nōit vaŋhō ahmāṭ šyaoθanəm vərəzyēiti yaθa yaṭ hīm ažōiš vīšō-vaēpahē[3] vastrəm[4] paityaptąm[5] karšōiṭ[6].

---

47) 1. DPS : havanąm, havanəm.
2. DPS : hamaθa; Waag reads : hami. Paht. *pat hāmīn*.

48) 1. Corrected. DPS : ahēča, ahča;
2. Corrected, DPS : frātiš. Bulsara reads 'fritiš'.
3. Corrected by Bulsara; cf. Yas. IX 30; DPS : shows višapahē. Darm. recalls the Armenian vishāp. See Barth. Air. Wb. 1473.
4. So DPS. Darm. suggests : astrəm. Bulsara amends it to "gastrəm." See Barth. Air. Wb. 1385 2 vastra, n. "fresse, maul, rachen."
5. DPS : paityāpta; corrected by Bulsara.
6. Waag quotes the text in his Nīrangistan after sec. 109 on p. 108. This para appears to be an interpolation here as the preceding sections 46, 47 deal with Gāh Ušahin and Hāvan.

कह्मात् हच रपिथ्विननाँम् गाथनाँम् रतु-फ्रितिश् फ्र-जसइति ?
हच रपिथ्वयात् मइध्याइ उज़यराइ पइरि-सचाइति ॥ ४९ ॥

49. kahmāṭ hača rapiθwinanām[1] gāθanām ratu-fritiš fra-jasaiti ? hača rapiθwayāṭ maiδyāi uzayarāi pairi-sačāiti.

कह्मात् हच उज़येइरिननाँम्[1] गाथनाम् रतु-फ्रितिश्[2] फ्रजसइति ?
हच मइध्यात्[3] उज़यरात् हु-फ्राश्मो-दाइतॅअे पइरि-सचाइति ।
हमि अथ[4] आअत् अइवि-गामि येज़ि पर हु-फ्राश्मो-दातोइत् ।
अहुनाँस्च वइर्याँन् फ्र-स्राव॑इति अपस्च फ्रीनइति ।
स्पॅन्ता-मइन्यूम्च वचस्तश्तीम् क्ष्वश् वहिश्तॅम् स्रावयेइति अनास्तॅरॅतो
पस्चअेत अवाो याो अन्याो स्रावयोइत् आ मइध्यात् क्षपत् ॥ ५० ॥

50. kahmāṭ hača uzayeirinanąm[1] gāθanām ratu-fritiš[2] frajasaiti ? hača maiδyāṭ[3] uzayarāṭ hu-frāšmō-dāitəe pairi-sačāiti. hami aθa[4] āaṭ, aiwi-gāmi, yēzi para hu-frāšmō-dātōit. ahunąsča vairyąn fra-srāvayeiti apasča frīnaiti. spəṇtā-mainyūmča vačastaštīm, xšvaš vahištəm srāvayeiṭi anāstərətō pasčaēṭa avå, yå anyå srāvayōiṭ ā maiδyāṭ xšapaṭ.

कह्मात् <हच> अइवि-स्रुथ्रॅमनाँम् गाथनाँम् रतुफ्रितिश्[1] फ्र-जसइति ?
हच हु-फ्राश्मो-दातोइत्[2] मइध्याइ क्षपे पर-सचाइति ।
तत् हमि[3] तत् अइवि-गामे[4] ॥ ५१ ॥

51. kahmāṭ < hača > aiwi-sruθrəmanąm gāθanąm ratu-fritiš[1] fra-jasaiti ? hača hu-frāšmō-dātōiṭ[2] maiδyai xšape para-sačāiti. tat hami[3] taṭ aiwi-gāme[4].

---

49. 1. DPS : rapiθwanąm, ratupiθwaąm.

50. 1. Variant : uzayairanąm. 2. DPS : ratufriš
3. DPS : maiδyāi 4. DPS : iθa

51. 1. Corrected; DPS : ratu-friš
2. Corrected. DPS : hu-frāšmō-dāitəe; 3. Bulsara : hama.
4. Bulsara : aiwi - gāma. In the Pahl. Commentary, the Avesta quotation is given in the following strain :— aēta aiwyāsta-či paiti apa-θwərəstəm-čiṭ titarənta.

योइ दाइत्य यओन[1] चरॅ॑ति[2]

गवास्त्र्यच[3] वरॅश्नाो वॅरॅज़्य॑तो[4] ख़्रतूम्च अषवनॅम् अइवि-ष॑वो

अधाइत्यो–द्रओनङ्हस्च हॅ॑त[5]

दाइतीम् गॅउश् द्रओनो उप–इसॅम्न[6] अध[7] अवङ्हब्दॅ॑ति

फ़्र-मरताँम्[8] अएषाँम् ।

नोइत् अएतएषाँम् रतु-फ़्रितिश् रतु-फ़्रितीम् थ्वॅरॅशाइति

यधोइत् अएते फ़्रमरॅ॑ति, यधोइत् रतुफ़्र्यो[9] ॥ ५२ ॥

52 yōi dāitya yaona čarənti[2]

gavāstryača[3] varəšnå vərəzyantō[4] xratūmča ašavanəm aiwi-šantō.

aδāityō–draonaŋhasča hənta[5]

dāitīm gəuš draonō upa–isəmna[6] aδa[7] avaŋhabdənti

fra–maratąm[8] aēšąm.

noiț aētaēšąm ratu-fritiš ratu-fritīm θwarəšaiti

yaδoiț aētē framarənti, yaδoiț ratu-fryō[9]

---

52. 1. Variant : yona. Paht Vers. *ayojisnīh*.

2. DPS : xvarənta; Pahl. Vers. *be rōβēnd;* corrected by Bulsara. 3. Corrected by Waag; DPS gavāstrača. Barth. Air. Wb. 510 + gavāstrya-ča. Pahl. Vers. *kār*

4. DPS : vərəzantō. 5. Bulsara ; hənti; Waag : hatō. Pahl. Vers. *hēnd* 6. DPS : upa–isəmnō. 7. DPS : ava.

8. DPS : fra–marəntəm; corrected by Waag; Pahl. *frāč ōsmurt.*

9. Quoted in the Pahl. Version : hazaŋrəm maēšanąm daēnunąm paiti–puθranąm narąm ašaonąm ašaya vaŋhuya urune čiθim niərinuyat. Cf. Afrīn ī Gāhanbār 7 and Vend. XIV 2-4.

आअत् अएते[1] योइ[1] फ्रचरॅंति कॅरॅसस्च गधोइतीश्च दएव्यच[2] हॅन्द्वरॅम्न[3] उप-म्रओदॅस्च[4] वीस्पो-क्षपो[5]

दाइत्यो[6] द्रओनङ्हस्च हॅंतो[7]

अधाइतीम्[8] गॅउश् द्रओनो उप-इसॅम्न[9] अध अवङ्हब्दॅंति अ-फ्र-मरतॉम्[10] अएषॉम् अएतअएषॉम् रतु-फ्रितिश् रतु-फ्रितीम् थ्वरॅसइति ॥ ५३ ॥

53. āat̰ aētē[1] yōi[1] fračarəṇti kərəsasča
gaδōitīšča daēvyača[2] haṇdvarəmna[3] upa-mraodəsča[4] vīspō-xšapō[5]
dāityō[6] draonaŋhasča haṇtō[7]
aδāitīm[8] gəuš draonō upa-isəmna[9] aδa avaŋhabdəṇti a-fra-maratąm[10]
aēšąm aētaēšąm ratu-friš ratu-fritīm θwarəsaiti.

कह्या[1] ना[2] गव रतु-फ्रिश् ?
या ह्वङ्हे[3] तन्वा[4] या नाइर्या या पुथ्रहे अपॅरॅनायओश्[5]

54. kahya[1] nā[2] gava ratu-friš ?
yå hvaŋhē[3] tanvå[4], yå, nāiryå yå puθrahe apərənāyaoš[5]

---

53) 1. Corrected; DPS : aēta ya. 2. DPS : daēvīšča

3. DPS : han-dramana; Bulsara : han-dvaramana. Darm : handaramana. Cf. Srōš Yašt (Hāδōxt); Kart 1-6.

4. Waag reads : upa-mrūθəsča; Cf. Barth. Air. Wb. 392 : upa-mraod, adj. 'etwa der wollust den Husen ergeben, *Husenjager*" Pahl. Vers. *knbrnk* ī *rōspīkān*. which is read by Waag : *aβar-brūδih* [*ruspīγān goβend*]. Darm. translates "debauchery." Bulsara reads : kambarūk (See page 258 fn. 11). Better : upa-marvokəsča as suggested by Karl Hoffmann in Prof. Eiler's Festschrift

5. Waag : vīspå xšapanō. Pahl. Vers. *pat hamāk šap.*

6. Waag : dāityahe.

7. Waag reads : hato, Pahl. *hēnd*. Bulsara reads : həṇti.

8. So reads Waag; DPS : fra-δāitīm dāitīm.

9. DPS : upōisəmnō; Pahl. Vers. *apar-x^vāδišnīh*.

10. DPS : afra marəntəm. Pahl. a-frāč-ōšmurt.

54) 1. Bulsara reads : kāhya and remarks in the foot-note "a rare form". Waag reads : kahya

2. So Waag; Bulsara *ā* as given in DPS.

3. So Waag; DPS: avaŋhi, avaŋha, Bulasara reads 'havahe' based on Pahl. *X^vēš*. 4. So waag; DPS. avå; Pahl. *mēnōk*. 5. DPS : apərənāyōiš,

याो तनु-पॅरॅथहे अप-रओधॅम्नहे आ-जघउर्व[६] अय रतु-फ्रिश् ।

याो हच दअेवयस्नअेइब्यो अव उरुवइत्य[७] अप-बव, अय रतु-फ्रिश्

तध यत् पइति-बरॅश्ति याो अरॅदुशत् अ-पइतितत् आ-जघउर्व याहु[८] वरङ्हन[९] ।

या[१०] अ-धाइति फ्रवइत्यनाँम्[११] फ्रप[१२]

यत्[१३] नोइत् विस्तॅम् द्रवतो < वा अषओनो वा >[१४]

यत् पइति-बरोश्ति

नोइत् अ-पइत्य[१५] नोइत् पइति-कय[१६] रतु-फ्रिश् ।। ५४ ।।

yå̄ tanu-pərəθahe apa-raoδəmnahe ā-jaγaurva[6] aya ratu-friš.

yå̄ hača daēvayasnaēibyō ava uruvaitya[7] apa-bava, aya ratufriš.

taδa yaṭ paiti-barəṇti yå̄ arədušaṭ a-paititaṭ ā-jaγaurva yāhū[8] varaŋhana[9]

yā[10] a-δāiti fravaityanąm[11] frapa[12]

yaṭ[13] nōit vistəm drvatō <vā ašaonō vā>[14]

yaṭ paiti-barå̄ṇti

nōiṭ a-paitya[15] nōiṭ paiti-kaya[16] ratu-friš.

---

6. Bulsara reads : ā-jigauvra; Pahl. Vers-*grift*. See below.
7. So Bulsara following DPS and TDA. Waag : ava-urvaiti. Pahl. *apar paṭ dušārmīh*.
8. Waag : yå̄. Bulsara : yāhu. Pahl. *ke andar*.
9. Waag : varaŋha. Pahl. *ān i pat var-ē*
10. Waag : yå̄
11. So Bulsara as per DPS. Waag : fra-yaitinąm. Barth Air Wb. 58. suggests : frāraθyanąm.
12. Bulsara reads : frāpa.
13. DPS : yā, Waag : yå̄.
14. Inserted by Bulsara on the basis of the Pahl Vers.
15. DPS : apaita; Bulsara corrected the reading. Waag : a-pita. Pahl. *kē-š bahr andar nē būt ēstet*=in which his share has not been.
16. So reads Bulsara; Waag : pita. Pahl. *pātimārakān*, which is further explained by the comment *ka-š bahar andar nē bavēt*, wherein there will not be his share. Waag has not understood the Pahl. word correctly.

रतु-फ्रिश् अ-पइत्यानो[1] काह्य[2]
रतु-फ्रिश् ह्वङ्हे[3] न्मानहे पइति-रिच्येइहे
येज़ि हिश्[4] ह्वावोय दज़्दे रतु-फ्रिश्
येज़ि आअत् नोइत् हिश् ह्वावोय दज़्दे, अ-रतु-फ्रिश् या अ-दङङ्हे[5]
येज़ि आअत् ख्वरॅथ दज़्दे[6] रतु-फ्रिश् ।
येज़ि आअत् नोइत् ख्वरॅथ दज़्दे[6] अ-रतु-फ्रिश् ॥ ५५ ॥

55. ratu-friš a-paityānō[1] kāhya[2]
ratu-friš hvaŋhe[3] nmānahe paiti-ričyeihe.
yezi hiš[4] hvāvōya dazde ratu-friš
yezi āat̰ nōit̰ hiš hvāvōya dazde, a-ratu-friš yā a-daŋaŋhe[5]
yezi āat̰ x^varəθa dazde[6] ratu-friš
yezi āat nōit x^varəθa dazde[7] a-ratufriš.

नोइत् पसुश्च[1] बज़्द[2] नोइत् इरिस्त < नोइत् > अनज़्य[3] रतु-फ्रिश् ।
अबन्त अ-इरिस्त अज़्य[4] पइरिश्तङ्हव[5] रतु-फ्रिश् ॥ ५६ ॥

56. noit̰ pasušča[1] bazda[2], nōit̰ irista < noit > anazdya[3] ratu-friš.
abanta a-irista azdya[4] pairištaŋhava[5] ratu-friš.

---

55) 1. So Bulsara; Waag reads : a pitanąm.
2. So Bulsara; Waag : kahya. Pahl. *katār*.
3. DPS : havā yā; corrected by Waag. Pahl. Vers. *xvēš*.
4. DPS : viš; corrected by Bulsara and Waag.
5. Corrected by Waag; DPS : aδaŋhe.
6. Corrected by Waag. Bulsara reads : yazada as per DPS. Pahl. Vers. *ZYSTW* = *zaδist ēstēt*, is requested, is sought. Av. √jaδ=to request, to beseech. Bulsara reads : zīst and translates " lived. "

56) 1. Better : pasu-ča. See Barth. Air. Wb. 120 *S. V.* an-azdya.
2. Cf. Barth. Air. Wb. 926, 952 bazda. perf. past. pass. of √[2] band and Bulsara Nirangistan p. 266 fn 2.
3. Bulsara reads : an-azya, that which emaciated. Pah : *an ī nizār*.
4. Bulsara reads : azya (Nir. p. 266); cf. Barth. Air. Wb. 229. DPS wrongly gives : anadya. Pahl. *a-nizār*.
5. See Barth Air Wb. 867 pairišta-ŋhava.

रतु-फ्रिश् + पयॅबिश्[१] ख्वास्ताइश्च अ-ख्वास्ताइश्च अज़्याइश्च[२]- अनज़्याइश्च[२]
रतु-फ्रिश् पितुश्[३] ख्वास्ताइश् नोइत् अ-ख्वास्ताइश्, अज़्याइश्च[२]- नोइत् अनज़्याइश्च[२]

रतु-फ्रिश् स्नाकॅनिश्च[४] वीज़ुश्च[५], ख्वास्ताइश् नोइत् अ-ख्वास्ताइश्, अज़्याइश्च नोइत् अनज़्याइश्च ॥ ५७ ॥

57. ratu-friš +payēbiš[1] x^vāstāišča a-x^vāstāišča, azdyāišča[2] anazdyāišča[2].
ratu-friš pitu-š[3] x^vāstāiš nōiṭ a-x^vāstāiš azdyāišča[2] nōiṭ anazdyāišča[2].
ratu-fris snākəniščа[4] vīzušča[5], x^vāstāiš, nōiṭ a-x^vāstāiš,
azdyāičša nōiṭ anazdyāišča.

रतु-फ्रिश् चरॅमनाँम्च पसु-वस्त्रनाँम्च
उप-फ्रअेश्ताइश्[१] फ्रओरतरात् नअेमात् ।
म्रातनाँम्[२] नोइत् अ-म्रातनाँम्, + अज़्यनाँम् नोइत् अनज़्यनाँम्[३] ॥ ५८ ॥

58. ratufriš čarəmanąmča pasu-vastranąmča upa-fraēštāiš[1] fraorataraṭ naēmāṭ. mrātanąm[2] nōiṭ a-mrātanąm[2], + azdyanąm nōiṭ anazdyanąm.[3]

---

57) 1. Bulsara reads : pitubiš. DPS : pasyēbiš, pasuyēbiš, cf. Barth. Air. Wb. 848-849 Pahl. Vers. *pēm.*

2. Corrected according to Barth Air Wb. 229. DPS. azyāišča anazyāišča.

3. Bulsara amends it to : pitubiš.

4. Inst. pl. of snākan, name of a cooked food. Pahl. Vers. *sūr ān ī pūxt pāh* Cf. Barth. Air. Wb. 1629. Bulsara amends the word to "snākebišča". Waag reads : spakaēbiš-ča.

5. Bulsara amends the word to : vīzubišča and refers to 'vīzvōištąm' in Vend. VIII. 10 (Nir. p. 269); Waag : vīzubiš-ča.

58) 1. So Bulsara (Nir. p. 278); DPS : upa-raēšastnāiš, upraēšašnāiš; Waag reads : upa-rištanąm.

2. Corrected; DPS. marātanąm. Cf. Yt. 17. 12. Barth. Air. Wb. 1196; Bulsara Nir. p. 278.

3. DPS. : azyanąm nōiṭ anazyanąm; see notes above.

रतु-फ़्रिश् नाइरिकयाो कॅह्र्प नोइत् पयङ्हो
नोइत् सुनो कॅह्र्प < नोइत् > पयङ्हो
रतु-फ़्रिश् वॅह्र्कयाो कॅह्र्पयाो पयङ्हच हधो वीस्पनाँम्च
दअेवयस्ननाँम् तनु-पॅरॅथनाँम् ह्थ्र बओधङ्ह फ़्र-उर्वअेस्यो ॥ ५९ ॥

59. ratu-friš nairikayå kəhrpa nōiṭ payaŋhō nōiṭ sunō kəhrpa < nōiṭ > payaŋhō ratu-friš vəhrkayå kəhrpayå payaŋhača haδō vīspanąmča daēvayasnanąm tanu-pərəθanām hrθra baoδaŋha fra-urvaēsyō.

यो अअेवो हधो-गअेथनाँम् यो बरॅस्मच फ़्र-स्तरॅन्ति[1] गॅउश्च पइति-बरइति
अधात् अन्ये अन्तरात्-नअेमात् हाथ्रहे वचस्च फ़्रम्रवइन्ति गओवास्त्र्याच
वरॅश्नाो वॅरॅज़िन्ति वीस्पअेषाँम्च अइव्रि-सुरुनवइति वीस्पे रतु-फ़्र्यो,
येज़ि आअत् नोइत् अइवि-स्रुन्वन्ति, अअेषो रतु-फ्रिश्[2] यो बरॅस्म फ़्र-स्तॅरॅन्ति, गॅउश्च पइति-बरइति ॥ ६० ॥

60. yō aēvō haδō-gaēθanąm yō barəsmača fra-starənti[1] gəušča paiti-baraiti. aδāṭ anyē antarāṭ-naēmāṭ hāθrahe vačasča framravainti gaovāstryāča varəšnå vərəzinti vīspaēšąmča aiwi-surunavaiti vīspē rātu-fryō.
yēzi āat̰ noiṭ aiwi-srunvanti, aēšō ratū-friš[2] yō barəsma fra-stərənti, gəušča paiti-baraiti.

कह्मात् हच म्यज़्दवनाँम्[1] म्यज़्दे रअेथ्वइति ?
या क्षुद्र[2] यत् वा यज़न्ति यत् वा हाँम्-रअेथ्वॅन्ति,

61. kahmāt̰ hača myazdavanąm[1] myazdē raēθwaiti ?
yā xšudra[2] yat̰ vā yazanti yat̰ vā hąm-raēθwənti;

---

60) 1. Better : fra-stərənaiti.
2. DPS : ratufrišō; corrected by Balsara, page 286.

61) 1. Corrected. DPS : mazdayasnanąm; Pahl. Vers. *myāzōmandān* Cf. See 62 below which gives : myazdavanąm.
2. DPS : xšudru; Bulsara amends it to xšāudri and refers to Vend. XVI. 7 where the word *xšāudray* occurs. See Nir. 64 xšāudrīm and 67 xšāudrinąm. Pahl. *šusr* and Pahl. gloss. *maδ*, *may*. See Barth. Air. Wb. 555.

यत् वा फ्रा उइथे-तातो[3] पॅरॅसॅन्ति
यत् वा अएषाँम् अन्यो अएतह्माइ दाइति दधाइति ॥ ६१ ॥

yat vā frā uiθe-tātō[3] perəsənti ;
yat vā aēṣ̌ąm anyō aētahmāi dāiti daδāiti.

कह्मात् हच म्यज़्दवनाँम् म्यज़्दे रएथ्वइति ?
या पा-पिथ्व[1] वसो अचिश्तॅए ।
यत् पइरि बरॅस्म हन्जसॅन्ते आअत् रतु-फ्रितॅए ।
यत् वा यज़ॅन्ति, यत् वा हाँम्-रएथ्वन्ति,
यत् वा फ्रा उइथे-तातो पॅरॅसॅन्ति,
यत् वा अइवि-थ्वॅरॅसो नोइत् वॅरॅज्येन्ति ॥ ६२ ॥

62. kahmāt̰ hača myazdavanąm myazdē raēθwaitī ?
yā pā-piθwa[1] vasō ačištəe.
yat̰ pairi barəsma hanjasənte, āat̰ ratu-fritəe.
yat̰ vā yazənti, yat̰ vā hąm-raēθwanti,
yat̰ vā frā uiθe-tātō pərəsənti,
yat̰ vā aiwi-θwərəsō nōit̰ vərəzyənti.

यस्च मे अएतअएषाँम्[1] म्यज़्दवनाँम् अएतङ्हाँम् यत् म्यज़्दनाँम् अनहख्तो
पर-बरइति । नोइत् तायुश् नोइत् हज़ङ्ह बवत्
अइवि चिचिशॅम्नाइ अक चिथमनाँम् स्तयात् ।
अन्यो कस्चित् अङ्हउश् अस्त्वतो पर-बरइति
आको हज़ङ्ह अनाकोस्च तायुश् ॥ ६३ ॥

63. yasča mē aētaēṣ̌ąm[1] myazdavanąm aētaŋhąm yat̰ myazdanąm anahaxtō
para-baraiti. nōit̰ tāyuš nōit̰ hazaŋha bavat.
aiwi čičišəmnāi aka čiθamanąm stayāt.
anyō kasčit̰ aŋhəus astvato para-baraiti ākā hazaŋha anākāsča tāyuš.

---

3. So DPS. Bulsara reads : ūθōtātō and refers to ūθō-tās in Vend VI 10, 12. Pahl. Vers. translates uiθe by *hambarišn* and tātō by *rōβišnīh*. Pahl. Vendidād translates ūθa by ūθ, uθ, us, in Avestan characters and it is explained. by the Pahl. gloss *čarpišn fat*. Barth (Air. Wb. 388) leaves the word unexplained with a query mark. See Bulsara's long note on the word on page 290.

62) 1. Cf. Barth. Air. Wb. 888 pā-piθwā, fem. feast, offerings, food for feast. 'feste speise, speise, opfer'. Pahl. Vers. *pit ī pūxt*.

63) 1. DPS. adds wrongly mazdayasnanām, which may be deleted.

या नर हामो-ख्वरॅथ[1] हामो[2]-गओदन हमाँम् अऍत[3] क्षाउद्र्याँम्[4] ज़ओथ्राँम् बरातो हमाँम् पापिथ्वाँम्[5] ।

हमो[6]-ख्वरॅथ पइतिनाँम्[7]-गओदन पइतिनाँम् अऍते क्षाउद्रीम् ज़ओथ्राँम् बरातो हमाँम् पापिथ्वाँम् ।

पइतिनाँम्-ख्वरॅथ हामो-गओदन हमाँम् अऍते क्षाउद्रीम् ज़ओथ्राँम् बरातो पइतिनाँम् पापिथ्वाँम् ।

पइतिनाँम् ख्वरॅथ पइतिनाँम् गओदन, पइतिनाँम् अऍते क्षाउद्रीम् ज़ओथ्राँम् बरातो पइतिनाँम् पापिथ्वाँम् ॥ ६४ ॥

64. yā nara hāmō-x^{v}arəθa[1] hāmō[2]-gaodana, hamąm aēta[3] xšāudryąm[4] zaoθrąm barātō, hamąm pāpiθwąm[5];

hāmō[6]-x^{v}arəθa paitinąm[7]-gaodana paitinąm aētē xšāudrīm zaoθrąm barātō, hamąm pāpiθwąm.

paitinąm-x^{v}arəθa hāmō-gaodana hamąm aētē xšāudrīm zaoθrąm barātō, paitinąm pāpiθwąm.

paitinąm x^{v}arəθa paitinąm gaodana, paitinąm aētē xšāudrīm zaoθrąm barātō paitinąm pāpiθwąm.

---

64) 1. Waag reads : hama for hāmō; Pahl. Vers. *ham.*
2. Waag reads : hama ; Pahl. Vers. *ham.*
3. So Waag; DPS : aētē.
4. Corrected; Bulsāra reads : xšāudrīm; DPS : xšāudrəm, xšāurunəm.
5. Waag : paipiθwąm.
6. DPS. wrongly prefixes paitinąm ; it may be omitted.
7. DPS. paiθiča, paitiča. Bulsara corrects it to paitinąm and quotes Vend. VIII. 85 and 86: Waag reads : paitina. See Barth. Air. Wb. 833 paitinā-verschieden, gesondert : different, differing, distinct from diverse, unlike, various. paitinąm. acc. sg. fem. also adv. Pahl. Vers. *yutyut.*

चइति ना अऍवहे पस्वो ज़ओथ्रा[1] बरात् ? चतॅरो अथ द्वया[2] अथ थ्र्याँम्,

चतुराँम् अऍवाँम्, कह्याचित् तध फ़्रयङ्हाँम् ।

च्वत् गओनहे अव-बरात् ? या द्वऍइब्य ॲरॅज़ुब्य हॅ-गॅरॅफ़ात्[3]

दशिनॅम् आ वा गओनव्रतो

बरॅष्न्वो[4] वा पइति वध्धनहे

< यत् > पोउरुचित् ऊथहे

यत् अऍतध हॅजसाॅन्ति पोउरु-गओनहे उथहेच

वीस्पॅम् आतरॅम्[5] पइति-बरोइत्[6]

तरो यस्नॅम् हप्तङ्हाइतीम् यज़ॅम्नॅम्[7] नोइत् आथ्रो फ़्रवतीम्च, यत् नोइत्

गॅउश् वीमतीम्च यत् फ़्रीनत[8] ॥ ६५ ॥

65. čaiti nā aēvahē pasvō zaoθrå[1] barāt ? čatanrō aθa dvayå[2], aθa θryąm

čaturąm aēvąm, kahyāčit taδa frayaŋhąm.

čvat gaonahē ava-barāt ?

yā dvaēibya ərəzubya han-gərəfāt[3]

dašinəm ā vā gaonavatō

barəšnvō[4] vā paiti vaɣδanahē

< yat > pouručit ūθahe

yat aētaδa hanjasånti pouru-gaonahē ūθahēča

vīspəm ātarəm[5] paiti-barōit[6]

tarō yasnəm haptāŋhāitīm yazəmnəm[7] noit āθrō fravatīmča, yat,

nōit gəuš vīmatīmča yat frīnata[8].

---

65) 1. Corrected. DPS : zaoθrāt. 2. DPS : dvå. 3. Corrected. Hj : gərəftat; TD. : gərəftāt. 4. DPS : barəšnšo 5. DPS : antarə. Pahl. Vers. *ātaxš*; better : ātarəm. 6. Corrected; DPS : narōit; Pahl. Vers. *apar ē barēt*. 7. DPS : yezəntem; better : yazəmnəm. 8. DPS : franata, franāta; corrected by Bulsara. See Barth. Air. Wb. 986 : franata.

च्वत् ना अपे[1] फ्रातत्-चरॅते[2] क्षाउद्रिनाँम्[3] पयङ्हाँम् पइति-बरात् ? यथ तश्त ज़ओथ्रो-बरन ।

आअत् तूइरिनाँम् यथ थ्रिश्[4] थ्रायो ख्वरॅथॅम्च[5] रएथ्विश्-बजिनो ।
आअत् पितॅउश्[6] यथ चथ्वारो अश्ति-मसो अइनिकॅम्[7] <अ>नाँजो[8] ॥ ६६ ॥

66. čvaṭ nā apē[1] frātaṭ-čarəte[2] xšāudrinąm[3] payaŋhąm paiti-barāṭ ? yaθa tašta zaoθrō-barana.
āaṭ tūirinąm yaθa θriš[4] θrāyō x^v^arəθəmča[5] raēθwiš-bajinō.
āaṭ pitəuš[6] yaθa čaθwārō asti-masō ainikəm[7] <a> nązā[8].

च्वत् ना अपे अर्मएश्तयाइ क्षाउद्रिनाँम् पयङ्हाँम् पइति-बरात् ?
यथ थ्रिश्[2] ख्वरॅथॅम्च[3] रएथ्विश्-बजिनो[4]
अवि[5]-गॅरॅफ़्तॅम् पितूम्[6] गॅरॅब्यात्
फ़्र-दर्त-चित्[7] तूइरिनाँम् फ़्र-दरयोइत् नाव्रययाइ इथ अपे;

67. čvaṭ nā apē armaēštayāi[1] xšāudrinąm payaŋhąm paiti-barāṭ ?
yaθa θriš[2] x^v^arəθəmča[3] raēθwiš-bajinō[4]
avi[5]gərəftəm pitūm[6] gərəbyāṭ
fra-darta-čiṭ[7] tūirinąm fra-darayōiṭ nāvayayāi iθa apē ;

---

66) 1. Corrected. DPS : āpā;
2. Waag reads : fra-tačatyāi. Pahl. Vers. *frāč-tačāk*.
3. Corrected. DPS : xšāudrəm. Pahl. *an ī šusr*.
4. DPS : θriš; Waag : θrāyō.
5. DPS : x^v^arəθəma; HJ. x^v^rəma. Pahl. Vers. *af šamak*.
6. DPS : pāitəuš.
7. DPS : ainidkim, TDA : ainaidkim. Pahl. Vers. *wyna* Waag : ainyad.
8. Better : anązā. See Mihir Yašt 44 anązō, unrestricted in size. Pahl Vers. *NZ'YŠN*. Waag remarks : nzyšn statt z'h'k zahek. Pahl. *vēnik uzāyišn*. *Barth*. Air. Wb. 126

67) 1. DPS : armaēštaya. 2. Waag : θrāyō
3. DPS : x^v^arəθəma, x^v^arəma. See note 5 in para 66 above. Pahl. Vers *af-šamak*.
4. DPS : raēθwā; better raēθwiš as shown in para 66 above.
5. DPS : ava 6. DPS : paitīm.
7. So Bulsara. Darm : fradarishtačiṭ. Waag : fra-darita-čiṭ. Pahl. *pat frāc-dārišnīh*. Barth. Air. Wb. 983.

आअत् नावययाइ < अपे >

अ-वअेज़ो अअेतङ्हाे[८] फ्रबरॅत दास्त्र-मसो पइति-बरोइत्[९]। अ-वअेज़ो पसूम् हाँम्-पुरुधॅम् द्रओनङ्हो[१०], नोइत् पयङ्हो उस्च आपे षवो[११] गाम्याइश्[१२]।

क्ष्वस् वध्ज़िबिश् अन्तरॅ-बरोइत् यथ नोइत् अअेति[१३] नि-दातोस्च[१३] अ-इरिश्याँ[१४] आ ज़ि दिम् अअेतअेषाँम् बओधो[१५]-जइतिश् आस्तारइति ॥ ६७ ॥

āaṭ navayayāi <apē>

a-vaēzō aētaŋhā̊[8] frabarəta dāstra-masō paiti-barōiṭ[9].

a-vaēzō pasūm hąm-puxδəm draonaŋhō[10], noiṭ payaŋhō usča āpē ṣ̌avō[11] gāmyāiš[12].

xšvas vaγzibiš antarə-barōiṭ, yaθa nōiṭ aēti[13] ni-dātā̊sča-[13] a-irišyā[14] ā zi dim aētaēṣ̌ąm baoδō[15]-jaitiš āstāraiti.

अवथ फ्र-बॅरॅत ज़ओथ्रो[१] फ्र-बरोइत्
अथ हावन हओमाँन् हुनुयात्[२] यथ हवत् वअेथत्[३]
अथ " मे ज़ओथ्रो येइन्ते रओचहे नोइत् अन्तरॅ तॅमहे।"
वीद्यात्[४] ज़ी[५] यथ होइ[६] अशिश् अङ्हत्

68. avaθa fra-bərəta zaoθrā̊[1] fra-barōiṭ,
aθa hāvana haomąn hunuyāṭ[2] yaθa havaṭ vaēθaṭ[3]
aθa : " me zaoθrā̊ yeinte raočahe, nōiṭ antarə təmahe "
vīdyāṭ[4] zī[5] yaθa hōi[6] ašiš aŋhaṭ

---

8. Waag : aētaŋhąm. 9. DPS : barō. Waag reads : paiti-barāt.

10. So Bulsara; Waag : draonaŋhō. Pahl. *mižd*.

11. DPS : ṣ̌auo; better: šavō as suggested by Bulsara and Waag. Pahl. Vers. *pat rōβān, inf raʃtan*–to go. 12. DPS : gāvayāiš; Waag reads : gāmyāiš on the strength of Pahl vers. *gām*. See Barth. Air. Wb. 522.

13. Bulsara : aētini-dāitiča; Waag : aēti ni-dātā̊sča. Pahl. Version : *ōyšān-nidātīk*. 14. Bulsara reads : ā-rišyąn; DPS : airšdyą; Waag corrects it to a-irišyą. Pahl. *rēsend*. 15. DPS : daōnō, baonō.

68) 1. Corrected. DPS : zaoθrō; 2. Corrected. DPS : hunyāṭ.

3. Waag reads : vaēδaṭ. 4. DPS. : vīdayaṭ, cf. Yas. 48.9. 5. HJ : zyu, TDA: zyū. 6. Corrected; DPS : hō.

वीस्पनाँम् ज़ी अव-स्रस्चिन्तॅम्[७] पराच इश्यम्ननाँम्[८] दअेव रअेज़अेते[९] उप नख़्तुरुषु ताँथअेषु[१०] अ-स्रावयम्नात् पइति अहुनात् वइर्यात् ।

अथ यो दिम् फ्र-हिन्चइति[११] अन्तरॅ आतरॅम्च बरॅस्मच अन्-अइर्यनाँम् तत् दख़्युनाँम् वॅरॅथ्राइ उज़्-जसइति ॥ ६८ ॥

vispanąm zī ava-sraščintəm[7] parāča išyamnanąm[8] daēva raēzaete[9] upa naxturušu taθraēšu[10] a-srāvayamnāṭ paiti ahunāṭ vairyāṭ.
aθa yō dim fra-hinčaiti[11] antarə ātarəm-ča barəsmača an-airyanąm taṭ daxyunąm vərəθrāi uz-jasaiti.

यो पइति अपे बरइति, नोइत् बरॅस्मइने येज़ि बरॅस्म अन्तरात् नअेमात् अअेषो-द्राज्येहे[१] यवो-फ्रथ्येहे[२] पइति बरॅस्म[३]-चित् बरोइत् । येज़ि नोइत् पइति-बरइति[४] थ्रि वा पइति-आज़ाइति अयरॅ-द्राज़ो वा वास्त्र्यात् । यो पइति बरॅस्मइने बरइति, नोइत् अपे येज़ि आफ़्श[५] अन्तरात् नअेमात् थ्रि-गाम्येहे[६], पइति अपअे-चित्[७] बरोइत् । येज़ि नोइत् पइति-बरइति थ्रि वा पइति-आज़ाइति अयरॅ-द्राज़ो वा वास्त्र्यात् ॥ ६९ ॥

69. yō paiti apē baraiti, noiṭ barəsmaine
yezi barəsma antarāṭ naēmāṭ aēšō-drājyehe[1] yavō-fraθyehe[2] paiti barəsma[3]-čiṭ baroiṭ.
yezi nōiṭ paiti-baraiti[4], θri vā paiti-āzāiti ayarə-drājō vā vāstryāṭ.
yō paiti barəsmaine baraiti, noiṭ apē.
yezi āfš[5] antarāṭ naēmāṭ θri-gāmyehe[6], paiti apae-čiṭ[7] baroiṭ.
yezi nōiṭ paiti-baraiti, θri vā paiti-āzāiti ayarə-drājō vā vāstryāṭ.

---

7. Corrected; DPS : iū asraščintəm; Bulsara reads: a-sraščintəm. Waag: ava-sraščatąm.
8. Corrected. DPS : aēšayamananąm. 9. Bulsara reads : raēzantē.
10. Corrected. DPS : tuθraēšu. Cf. Vend. VII. 79.
11. Corrected. DPS, HJ : frahinčintarə; TDA : frahančantarə.

69) 1. DPS : draōjyehe.
2. Cf. Vend. XIX. 19. aēšō-drājō yavō-fraθō. 3. Waag: barəsmaine-čiṭ.
4. Suggested on the basis of the Pahl. Version. *apar barēt*. See Bulsara Nirangistān p. 350 fn. 2. 5. DPS : āfeš.
6. Darm : θri-gāmahe. 7. TDA : apaēmāṭ

यत् बॅरॅस्म अऐषो-द्राजो यवो-फ़्रथो, क्वचित् अऐतह्हे पइति-बरोइत्। यत् मस्यो अऐतह्मात् बॅरॅस्म, यथ अऐतह्हे फ़्र-स्तॅरॅनाइति, अथ अऐतह्हे पइति-बरोइत् ।

यत् ज़ओत अहुरॅम् मज़्दाँम् यज़ाइति, मधॅमाइ[1] बॅरॅस्मइने[2] पइति-बरोइत् ।

यत् अमॅषॅ स्पॅन्तॅ यज़ाइति फ़्रातॅमाइ बॅरॅस्मइने[2] पइति-बरोइत्

अपो यत् यज़मइदे[3] हओयोतॅमाइ बॅरॅस्मइने[2] पइति-बरोइत् । अषाउनाँम्च उरुनस्च फ़्रवषिश्च यज़मइदे[3], दशिनोतॅमाइ बॅरॅस्मइने[2] पइति-बरोइत् ।

वीस्पअेइब्यो यस्नो-कॅरॅतिब्यो-मधॅमाइ बॅरॅस्मइने[2] पइति-बरोइत् ।

दक्ष्मअेस्तॅम् अऐतत् बॅरॅस्म यत् पइति आपॅम् फ़्रानयन्तॅम्[4] ॥ ७० ॥

70. yat barəsma aēṣ̌ō-drājō yavō-fraθō, kvačit aētahē paiti-barōit.
yat masyō aētahmāt barəsma, yaθa aētahē fra-stərənāiti, aθa aētahe paiti-baroit.
yat zaota ahurəm mazdąm yazāiti, maδəmāi[1] barəsmaine[2] paiti-baroit.
yat aməṣ̌ə spəntə yazāiti, frātəmāi barəsmaine[2] paiti-barōit.
apō yat yazamaide[3], haoyōtəmāi barəsmaine[2] paiti-barōit.
aṣ̌āunąmča urunasča fravaṣ̌išca yazamaide[3],
dašinotəmāi barəsmaine[2] paiti-barōit.
vīspaēibyō yasno-kərətibyō-maδəmāi barəsmaine[2] paiti-barōit.
daxšmaēstəm aētat barəsma yat paiti āpəm frānayaṇtəm[4].

अप अधात् फ़्रबॅरॅत अऐतअेइब्यो ज़ओथ्राब्यो यसाइति[1]।
याोङ्हाँम् नोइत् अइव्यो वङ्हुहिब्यो फ़्र-बरत्[2]
फ़्रा अऐताो ज़ओथ्राो[3] बरोइत् ।

71. apa aδāt frabərəta aētaēibyō zaoθrābyō yasāiti[1],
yåŋhąm nōit aiwyō vaŋuhibyō fra-barat[2]
frā aētå zaoθrå[3] barōit.

---

70) 1. DPS : maδimāi. 2. DPS : barəsmąn; so Waag.
3. So DPS. Waag reads : yazāiti. 4. So Bulsara; Waag reads : frānayata.

71) 1. So Waag; Bulsara : yāiti; Pahl : ē stānēt.
2. Corrected; DPS : frabarvat
3. Thus in TDA; HJ : zaoθre.

ज़ओत गॅउश् पइति[४] अफ़्श्व[४] पओइर्यो फ्रङ्हरोइत् म्रूइति अएतध ज़ओत इमाँन् वचो

* अमॅष स्पॅन्त ! दएन माज़्दयस्ने ! वङ्हवस्च वङ्हुहीश्च ज़ओथ्राोस्च ! यो अषव मज़्दयस्नअेष्व मज़्दयस्नो अओजनो, अषहे राथ्म जिस्तयम्नो[५], याथ्व गअेथाो अषहे मॅरॅघॅन्ते[६] अओइ तू दिम् दिस्यत याो अपस्च उर्वराोस्च ज़ओथ्राोस्च ।

यस्च अअेतअेषाँम् मज़्दयस्ननाँम् पॅरॅनायुनाँम् अइव्रि-ज़ूज़ुयनाँम् इमाँन्[७] वचो नोइत् वीसइते फ्रम्रूइते अअेताँम् आ यातुमनहे जसइति* ॥

फ्रश अधात् अन्तरात् नअेमात् युज़्यस्तोइश् पइति-यसॅन्ति अअेस्माँस्च बरॅस्मच ॥ ७१ ॥

zaota gəuš paiti[4] afšva[4] paoiryō franharōiṭ.
mıūiti aētaδa zaōta imąn vačō.
* aməṣ̌a spəṇta ! daēna māzdayasne !
vanhavasča vanuhišča zaoθrå̄sča ! yō aṣ̌ava mazdayasnaēṣ̌va,
mazdayasnō aōjanō, aṣ̌ahe rāθma jistayamnō[5], yāθwa gaēθå̄ aṣ̌ahe
mərəγəṇte[6], aōi tū dim disyata yå̄ apasča, urvarå̄sča, zaoθrå̄sča.
yasča aētaēṣ̌ąm mazdayasnanąm pərənāyunąm aiwi-zūzuyanąm imąn[7]
vačō nōiṭ vīsaite framrūite, aētąm ā yātumanahe jasaiti*.
fraša aδāṭ aṇtarāṭ naēnāṭ yujyastōiš paiti-yasəṇti aēsmąsča barəsmača.

चिश्[१] ज़ओतर्श् कइरीम् अङ्हत् म्यज़्दहे[२] अयाँन्[३] ?
गाथाोस्च[४] फ्र-स्रावयत् वाचिम्च अङ्हुहे[५] अस्त्वइते[५] पइति-आधयात्
आअत् हावनानो ? यत् हओमॅम्च अ-हुन्वत् अङ्ह्वनॅम्च वी-मनात्[६] ॥ ७२ ॥

72. čiš[1] zaotarš kairīm anhaṭ myazdahe[2] ayąn[3] ?
gaθå̄sča[4] fra-srāvayaṭ[4] vačimča anuhe[5] astvaite[5] paiti-āδayāṭ.
āaṭ hāvanānō ? yaṭ haoməmča a-hunvaṭ anhvanəmča vī-manāṭ[6].

---

4. So Waag; Bulsara reads : paityāpōiṭ; TDA : paityāipōiṭ; HJ: paityāipoiš.
 * Cf. Yasna Hā VIII.
5. Waag reads : jūsayamnō. Pahl Vers. *žōyōt* which is read by Waag : zōšāδ. 6. Waag reads : mərənjaiti. 7. DPS : imąm.

72) 1. Waag reads : čit. 2. Bulsara reads : myzadōiš; HJ : mazdōiš; TDA : mazdayasnōit; Waag suggests myzdahe. Pahl. Vers. *andar ān myazd.*
3. DPS : ain. Bulsara amends it to ayąn; Waag reads ain; Pahl. Vers. *rōč* with a gloss : gāhānbār.
4. DPS : gå̄sča frasrāvayāiti. 5. DPS : anhe astvāiti.
6. DPS : vaēmanat. Pahl. *varmēnīt*. Bulsara suggests 'vemenit' instead.

आअत् आत्रवक्षहे ? यत् आत्रेंम्च अइवि-वक्षयात् आथ्रस्च तिश्रो थ्वख्तिश् यओज़्दथत्
ज़ओथ्रेच[1] वाचिम् पइति-आ-धयात् अथा रतुश् ॥ ७३ ॥

73. āat ātravaxšahe ? yat ātrəmča aiwi-vaxšayāt āθrasča tišrō θvaxtiš yaozdaθat. zaoθrēča[1] vāčim paiti-ā-δayāt aθā ratuš.

आअत् फ्र-बॅरॅतार्श् ? यत् आथ्रस्च अएवाँम् थ्रख्तीम् यओज़्दथत्
बरॅस्माँन्च फ्रकॅम् आथ्रएच यस्नो-कॅरॅतअेइब्यो पइति-बरात् ॥ ७४ ॥

74. āat fra-bərətārš ? yat āθrasča aēvąm θraxtīm yaozdaθat. barəsmānča frakəm āθraēča yasnō-kərətaēibyō paiti-barāt.

आअत् आस्नतर्श्[1] ? यत् हओमॅम्च आस्नयात् हओमॅम्च पइरि-हरॅज़ात्[2] ॥ ७५ ॥

75. āat āsnatarš[1] ? yat haoməmča āsnayāt haoməmča pairi-harəzāt[2].

आअत् रएथ्विश्करहे ? यत् हओमॅम्च गव रएथ्व्यात् बक्षयात्च ॥ ७६ ॥

76. āat raēθwiškarahe ? yat haoməmča gava raēθwyāt baxšayātča.

आपॅम् आबॅरॅस् आ-बरात् स्रओषा-वॅरॅज़ो अइव्याक्षयात् ॥ ७७ ॥

77. āpəm ābərəs ā-barāt sraošā-vərəzō aiwyāxšayāt.

ज़ओतर्श् दाइत्यो-गातुशः मधॅम्य न्मानहे,
मधॅमात् आराथ्रात्[1] अप-स्रितो स्तून-युख्तोइश्[2] ॥ ७८ ॥

78. zaotarš dāityō-gātuš :
maδəmya nmānahē, maδəmāt ārāθrāt[1] apa-sritō stūna-yuxtōiš[2].

---

73) 1. zaoθrasča.

75) 1. DPS : āsnatāra. 2. DPS : paiti-harəzyāt. Pahl. *pālāyēt*.

78) 1. So Waag; DPS : arāxraōt, arāθraot. Pahl. *zōt-dān*.
2. So Waag; DPS : stnui-uxtiš; Darm reads : stuiuxtiš. Bulsara : stvi-uxtiš. See Barth. Air Wb. 1609. Bulsara translates 'effectively heard'. Pahl, *apāyuxt*, which is read by Waag 'stūnyuxt'.

हावनानो दाइत्यो-गातुश्ः दशिनॅम्[1] उप थ्रख़्तीम्[2], फ़्रतराँम्[3] बरॅस्माँन् अपराँम् आथ्रो

हओयात् हे नअेमात् आस्नतर्श्

आतर्वक्षहे दाइत्यो-गातुश् : दषिनॅम् उप थ्रख़्तीम् फ़्रतराँम् आथ्रो ।

फ़्र-बरॅतर्श् दाइत्यो-गातुश् : हओयाँम् उप थ्रख़्तीम् फ़्रतराँम् बरॅस्माँन् ।

दषिनात् हे नअेमात् रअेथ्विश्करहे ।

अन्-अइवि-अॅरॅज़्वो[4] गातुश् अअेत[5] आबॅरॅत-स्रओषावरॅज़[6] वी-चरतॅम्[7] ॥ ७९ ॥

79. hāvanānō dāityō gātuš : dašinəm[1] upa θraxtīm[2], frataraṃ[3] barəsmāṇ aparāṃ āθrō. haoyāt. hē naēmāt āsnatarš.
ātarvaxšahē dāityō gātuš : daṣinəm upa θraxtīm frataraṃ āθrō.
fra-barətarš dāityō gātuš : haoyāṃ upa θraxtīm frataraṃ barəsmāṇ daṣināt hē naēmāt raēθwiškarahe.
an-aiwi-ərəzvō[4] gātuš aēta[5] ābərəta-sraoṣ̌āvarəza[6] vī-čaratəm[7].

येज़ि-च अअेत[1] रतवो अनहख़्ति पर-यन्ति[2]

ज़ओत वीस्पो[3]-रतुथ्वाइश् रअेथ्वयेइति[4]

अअेवध आस्नाथ्रात्ः हावनाने रअेथ्वयेइति

ज़ओत अनहख़्तो परयत्, दाँहिश्ताइ अर्श्-वचस्तॅमाइ ज़ओथ्रॅम् रअेथ्वयेइति[5] ॥ ८० ॥

80. yēzi-ča aēta[1] ratavō anahaxti para-yaṇti[2]
zaota vīspō[3]-ratuθwāiš raēθwayēiti[4]
aēvaδa āsnāθrāṭ : hāvanāne raēθwayēiti
zaota anahaxtō parayat, dāhištāi arš-vačastəmāi zaoθrəm raēθwayēiti[5].

---

79) 1. Waag : daṣinaṃ. 2. So Bulsara; DPS : sraxtīm. But letter S = θ. See Wikander Vayu'Yašt on this problem S = θ. 3. DPS : frataraṇ.
4. ərətvō-gātuš, ərəzyō-gātuš : Pahl. Vers. *an-apar-drang gāh*.
5. Bulsara reads : aētahē.
6. DPS : sraoṣ̌ā-varəzahe; so Waag.
7. DPS : čarayetəm. Pahl. *bē rōβēnd*.

80) 1. DPS. : aēti; Bulsara reads : aēta. Pahl. *ōyšān*.
2. So Waag; DPS : paragayaṇti; Pahl. *bē rōβēnd*.
3. DPS : vīspe; so Waag.
4. DPS : rašayaṇti. Pahl. *gūmēčēt*.
5. DPS : raēxšaiti. Pahl. *gūmēčēt*.

यत् अएवो ज़ओत फ़्रा-यज़ाइति[1] म्यज़्दहे अइ[?][2] ज़ओतर्श् गातव अएतय[3] म्यज़्दे अइवि-वएधयेइति रथ्वएच म्यज़्दएच[4] रथ्वएच ।

वीस्पयाो साँचत्च[5] अषओनो स्तोइश् यस्नाइच वह्माइच क्ष्नओथ्राइच फ़्रसस्तयएच[6] ।

ज़ओतर्श् गातव अहुनॅम् वइरीम् फ़्रस्रावयोइत् ।

श्यओथनो-ताइत्य हावनअेइब्यो पइति-जङ्होइत् ।

हावनानो गातूम् ।

आतर्वक्ष्हे गातव आतॅरम् अइवि-वक्षयोइत् ।

फ़्रबॅरॅतर्श् गातव यस्नॅम् हप्तङ्हाइतीम् फ़्रा-यज़इति ॥ ८१ ॥

81. yaṭ aēvō zaota frā-yazāiti[1] myazdahe aiṇ[2] zaotarš gātava aētaya[3] myazdē aiwi-vaēδayeiti raθwaēča myazdaēča[4] raθwaēča.
vīspayā̊ sāčaṭča[5] aṣ̌aonō stōiš yasnāiča vahmāiča xṣ̌naoθrāiča frasastayaēča[6].
zaotarš gātava ahunəm vairīm frasrāvayōiṭ
šyaoθanō- tāitya hāvanaēibyō paiti-jaŋhōiṭ
hāvanānō gātūm
ātarvaxšahe gātava ātarəm aiwi-vaxšayōiṭ
frabərətarš gātava yasnəm haptaŋhāitīm frā-yazaiti.

यस्च अएतअेषाँम् रथ्वाँम् पओइर्यो पइति आ-जसात्, हावनानॅम् अएतॅम् आ-स्तयेइति ।

बितीम् आत्रवक्षॅम्, थ्रितीम् फ़्रबॅरॅतारॅम्, तूइरीम् दानज़्वाज़ॅम्, पुख्ॅम् आ-स्नतारॅम्, क्ष्तूम्[1] रएथ्विश्करॅम्, हप्तथॅम् स्रओषा-वरॅज़ॅम् ॥ ८२ ॥

82. yasča aētaēṣ̌ąm raθwąm paoiryō paiti ā-jasāṭ, hāvanānəm aētəm ā-stayēiti.
bitīm ātravaxšəm, θritīm frabərətārəm, tūirīm dānazvāzəm, puxδem ā-snatārəm, xštūm[1] raēθwiskarəm, haptaθəm sraoṣ̌ā-varəzəm.

---

81) 1. So DPS; Bulsara suggests: frā-yazāite in Ātmanepada. Pahl. *frāč mānēt.*
2. So DPS; Bulsara: ayąn, on the days; Waag ain; Pahl. Vers. *rōč* wit: a gloss: gāhānbar.
3. Waag suggests: aēte. Pahl. vers. *ētōn ōyšān.*
4. Waag reads: myazdahe.
5. Waag reads: vīspayā̊s-čiṭ-ča. 6. Cf. Visparad IV. 2 and IX. 7.

82) 1. So DPS. Waag reads: xšvastəm.

अधात् अन्यअेषाँम् रथ्वाँम् पइति-आधयोइत्[१] अअेतअेषाँम्[२] रतवो अज़्दाइ[३] ।
थ्रि-गामि[४] अंतरॅ[५] अन्-अंतरॅ अथ[६] [अन्]-अंतरॅ-हिख़्त[७] ।

यत् अंतरॅ वा आयत्[८] अंतरॅ वा हिंचाइति[९], थ्रि वा आज़ाइति अयरॅ-द्राजो वा वास्त्रयात् ।

ज़अोथ्रनाँम्[१०] पइतिश्त अस्ति[११] म्यज़्दोइश्[१२] अइं[१३] रतुश् राइतिनाँम्[१४] दाथ्रनाँम् स्रवनाँम्च[१५] पसु-वस्त्रनाँम्च[१६] ॥ ८३ ॥

83. aδāṭ anyaēṣ̌ą̄m raθwą̄m paiti-āδayōiṭ[1]
aētaēṣ̌ą̄m[2] ratavō azdāi[3].
θri-gāmi[4] aṇtarə[5] an-aṇtarə aθa[6] [an] aṇtarə-hixta[7].
yaṯ aṇtarə vā āyaṯ[8] aṇtarə vā hiṇčāiti[9], θri vā āzāiti ayarə-drājō vā vāstrayāṯ.
zaoθraną̄m[10] paitišta asti[11] myazdōiš[12] aiṇ[13] ratuš rāitiną̄m[14] dāθranām sravaną̄mča[15] pasu-vastraną̄mča[16]

---

38) 1. So Darm ; Waag reads : ā-δayāṭ; Bulsara : āδōit. Pahl. Vers. *passox*ᵛ*ē gōβēt.*
2. Waag. reads : aēte.
3. So DPS : Waag emends it to parāyaṇti ; Pahl. Vers. *ē rōβēnd* [*ōkār*]
4. Bulsara reads : θri-gāim ; Waag : θri-gāmi [m]
5. Waag : aṇtarā.
6. Waag : iθa. Pahl. Vers. *rōβišnīh.*
7. DPS pataθa:; Bulsara reads : aṇtarə-pataθa. Waag suggests : hixta, pasṭ. part. pass. of √ hinč. Pahl. Vers. *an-andarak-pašinjišnīk.*
8. DPS : āaṭ ; Corrected āyaṯ by Bulsara ; Waag : ayaṭ.
9. DPS : paiti ; Corrected by Waag. Pahl. Vers. *pašinjēṭ.*
10. Bulsara prefixes zaota and remarks in the foot-note that the contex. and the Pahlavi suggest its restoration : Pahl. ZWTR = Zotr, Av. zaoθra. Waag reads : zōhv.
11. Corrected by Bulsara and Waag ; DPS : sti.
12. So DPS ; Waag reads : myazdahe.
13. So DPS ; Bulsara reads : ayą̄n.
14. Corrected by Waag ; Bulsara reads : rāininą̄m ; DPS : rāuininą̄m.
15. So Waag ; Bulsara reads : sravananą̄mča as per DPS.
16. Waag reads : pasvō-vāstraną̄mča.

आवोय[१] वनइति[२], स्पितम ज़रथुश्त्र, यो फ्र-उरुख़्ति[३] हवहे उरुनो वनइति[४]।

आवोय द्रुजइति[५], स्पितम ज़रथुश्त्र, यो फ्र-उरुख़्ति[६] हवहे उरुनो द्रुज़इते।

आवोय दाथ्रॅम् दधाइति, स्पितम ज़रथुश्त्र, येङ्हे दाथ्रहे दाइति नोइत्[७] ह्वो[८] उर्व वओराज़[९]।

दाथ्रि ज़ी पइति निवाइतिश् वीस्पहे अङ्हॆउश् अस्त्वतो हुमतऍषुच हूख़्तऍषुच ह्वर्श्तऍषुच।

अऍष ज़ओथ्रनॉम् मज़िश्तच वहिश्तच स्रऍश्तच, या नाइरि अषओने दस्ति, अइविच हइथि चिषानाइच पइतिच पारॅस्मनाइ ख़्रतूम् अषवनॅम्।

अषॅम् वोहू वहिश्तम् अस्ति ॥ ८४ ॥

84. āvōya[1] vanaiti[2], Spitama Zaraθuštra, yō fra-uruxti[3] havahē urunō vanaiti[4].

āvōya drujaiti[5], Spitama Zaraθuštra, yō fra-uruxti[6] havahē urunō družaite.

āvōya dāθrəm daδāiti, Spitama Zaraθuštra, yeṅhe dāθrahe dāiti nōiṭ[7] hvō[8] urva vaorāza.[9]

dāθri zī paiti nivāitiš vīspahe aŋhəuš astvatō, humataēṣ̌uča hūxtaēṣ̌uča hvarštaēṣ̌uča.

aēṣ̌a zaoθranąm mazištača vahištača sraēštača, yā nāiri aṣ̌aone dasti, aiwiča haiθi čiṣ̌ānāiča paitiča pārəsmanāi xratūm āṣ̌avanəm.

aṣ̌əm vohū vahištəm asti.

---

84) 1. DPS : āvayō
2. DPS : vananti.
3. DPS : fra-urvaerxte ; Waag suggests : fra-uruxti ; Bulsara reads : fra-ūrvāxti. Pahl. Vers. *rānakīh* ; Cf. Pahl. Yas. 44-20 and 51-12.
4. DPS : vanainti. Pahl. Vers. *vānīt ēstēṭ.*
5. DPS : druyanti. Pahl. Vers. *ān ī drōzišn-ē.*
6. DPS : fra urvaixti. See note 3 above.
7. DPS : čōiṭ. Pahl. vers. *nē.*
8. DPS : hava. Corrected by Waag.
9. So DPS. Bulsara reads : ururvāza ; Darm. suggests : urvāza. Waag. reads : vaorāza.

अइ्न्यास्त मज़्दयस्न गाथाो स्रावयाँन्[1], नोइत् अन्-अइ्न्यास्त। क इथ्र अइ्ग्याोङ्हयाोंऽति ? आधइरि कशअेइब्य। च्वत् अइ्ग्याोङ्हयाोंऽति ? यत् अअेषाँम् अरॅद्वय[2] गवास्त्र्या वरॅष्नाो[3] वॅरॅज़्यताँम्[4] नोइत् अव-रओधयात्[5] अधइरि परॅथ्रअेब्य[6] ॥ ८५ ॥

85. aiwyāsta mazdayasna gāθā̊ srāvayąn[1], nōiṭ an-aiwyāsta. kva iθra aiwyā̊ŋhayā̊nti? āδairi kašaēibya čvaṭ aiwyā̊ŋhayā̊nti ?

yaṭ aēšąm arədvaya[2] gavāstryā vərəšnā̊[3] vərəzyatąm[4] nōiṭ ava-raoδayaṭ[5] aδairi parəθraēbya[6].

च्वत् ना नितॅम <हे> वस्त्रहे अइ्व्यास्तो रतु-फ्रिश् ? यथ आथ्राउने[1] दुये[2] पइति[3] मइध्योइ पइतिश्ताने[4] ॥ ८६ ॥

86. čvaṭ nā nitəma <he> vastrahe aiwyāstō ratu-friš ?

yaθa āθrāune[1] duye[2] paiti[3] maiδyōi paitištānē[4].

---

85) 1. DPS ; srāvayaṭ ; Bulsara srāvayen ; Waag srāvayąn.

2. So Waag ; Bulsara reads: ardvaṭ ; DPS: arədvaē. Pahl. Vers. *ān ī stênik.*

3. So Waag. see Barth Air Wb. 510. Cf. n. 52, n. 60. Bulsara reads ; gavāstryā-*varrstā̊* and refers to Yas. XIII. 2. DPS : *varištčā̊.* Pahl Vers. *kār varzišnīh.*

4. So Waag ; DPS : vərəzantąm. Pahl. Vers : *varzānd-ku kār az pāy kunēnd.*

5. So Waag : DPS avaŋrāsayāt ; Pahl. *nē bē rānak bavāt.*

6. So Waag ; DPS : harəθrahebyō ; Bulsara : hareθranγibya. Pahl.*parraγ* : Barth translates : harəθra "Borte, Saum" des Rocks. Air Wb 1790. meaning border, hem of the coat-skirt,

86) 1. DPS : āθravanō ; so reads Waag ; Bulsara. ā-thravanō. Pahl. *dō pāy βānaγ.*

2. So Waag; DPS : biš.

3. DPS : paiti biš

4. So Bulsara and Waag ; DPS : paitištānō. Cf. Vend VIII. 8 ; XV. 47. Pahl. *pi tištān.*

क्वताचित्[1] अएतहे अइऱ्यास्तो रतु-फ्रिश् ।

यत् मश्यो अएतह्मात् वास्त्रॅम्[2] अएतवतो, अएतहे नितॅमहे अइऱ्यास्तो रतु-फ्रिश् ।

योइ अइऱ्याङ्हयाꣳते[3] कॅरॅतिश्च अ-रतुफ्र्यो पस्च अइऱ्यास्तॅम् नि-तओशयेइति[4] रतु-फ्र्यो ॥ ८७ ॥

87. kvatāčit[1] aētahē aiwyāstō ratu-friš.
yaṭ mašyō aētahmāṭ vāstrəm[2], aētavatō, aētahē nitəmahe aiwyāstō ratu-friš.
yoi aiwyåŋhayånte[3] kərətišča a-ratufryō
pasča aiwyāstəm ni-taošayeiti[4] ratu-fryō.

येज़ि थ्रिश् हाथ्रा त्चो (हथ्राꣳच्चो)[1] यातयेꣳते रतु-फ्र्यो, येज़ि आअत् नोइत् हथ्राꣳच्चो[1] यातयꣳति अ-रतुफ्र्यो ॥ ८८ ॥

88. yezi θriš hāθrå tčō (haθrånčō)
yātayeṅtē ratu-fryō.
yezi āaṭ noiṭ haθrånčō yātayaṇti a-ratufryō.

यो अनु अएषाꣳम् बरॅस्म फ्रस्तरꣳति यथ अषव ज़ामास्पो फ्रस्तरॅनअेत रतु-फ्रिश् ॥ ८९ ॥

89. yō anu aēṣ̌ām barəsma frastarəṇti yaθa aṣ̌ava jāmāspō frastarənaēta ratu-friš.

---

87) 1. Pahl. Vers. *kōtak-ič*. 2. So Waag ; Bulsara : 'vastrəm' Pahl *vastrak*.
3. So Waag ; Bulsara : aiwyåŋhayeiṇtē
4. So Waag ; Bulsara : ni-taošayeiṇti. Cf Vend XVII. 2 : upa-taošayeiti.

88) 1. Corrected ; Darm : Haθrå tčō

* Re. Sections 88-90. Mr. Bulsara makes the following remarks : "The texts concerning the Barsōm are misplaced here, for the previous subject has yet to continue, as appears from additional texts thereon continuing on the second half of Fol. 168. They are therefore removed all from here upto Fol. 168 l. 21, and placed after Fol. 172, L. 20 below, where the subject of the Barsōm is continued." (Bulsara Nīrangistān page 420 f. n. 12.).

च्वत् ना नितॅम बरॅस्मन रतु-फ्रिश् थ्रिश् उर्वर
च्यो वाइतिश अएतयो उर्वरयो अङ्हॅन्
तरो देनारो वरॅसो-स्तवङ्हो
आअत् उपॅम अऐषो द्राज़ङ्ह यवो फ़्रथङ्ह ॥ ९० ॥ *

90. čvaṭ nā nitəma barəsmana ratu-friš θriš urvara.
čyå vāitiša aētayå urvarayå aŋhən
taro denārō varəsō-stavaŋhō
āaṭ upəma aēšō drājaŋha yavō fraθaŋha.

योइ वङ्हॅंन्ति कॅरॅतिस्च, पइति-वङ्हाँस्-च[1] सॅरवरॅश्च[1]। येज़ि अन्तरॅम् अस्पॅरॅनो वस्त्रहे अइव्याङ्हयाॅन्ति रतु-फ़्रयो। अन्-अस्पॅरॅनो वस्त्रहे अइव्याङ्हयाॅन्ति, अ-रतुफ़्रयो ॥ ९१ ॥

91. yōi vaŋhəṇti kərətisča, paiti-vaŋhąs-ča səravarəšča[1].
yezi aṇtarəm asparənō vastrahe aiwyåŋhayåṇti ratu-fryō.
an-asparənō vastrahe aiwåŋhayåṇti a-ratufryō.

योइ वङ्हइन्ति वरॅनाॅस्च पइरि-उर्विश्तिश्[1],
अत्कॅस्च फ़्रज़ुशो वङ्हस्च उपरस्मने[2] ।
येज़ि अज़रॅम्[3] अइव्याङ्हयाॅन्ति रतु-फ़्रयो
उपरॅम्[4] अइव्याङ्हयाॅन्ति अ-रतुफ़्रयो
अन्याँम्च सुव्रॅम्[5] वङ्हानहे बरॅम्न[6] रतु-फ़्रयो ॥ ९२ ॥

92. yōi vaŋhaiṇti varənåsča pairi-urvištiš[1], aṭkəsča frazušō vaŋhasča uparasmane[2]. yezi azarəm[3] aiwyåŋhayåṇti ratu-fryō. uparəm[4] aiwyåŋ hayåṇti a-ratufryō. anyąmča suwəm[5] vaŋhānahe barəmna[6] ratu-fryō.

---

91) 1. So Waag; DPS: xrə uru baourūsča; Pahl. Vers. *ān ič ōy xar-barišn.*

92) 1. So Waag; Bulsara: pairi-urusvistiš. Pahl. *parzaγmōγ i tāβīk.*
2. So Waag; Bulsara: upa-rasmanāi; Pahl. *apar-nihān-ič.*
3. Bulsara reads: aδarəm; underneath. Pahl. *aδar.*
4. So Waag and Bulsara; DPS: aparəm. Pahl. *apar.*
5. So Waag; Bulsara reads: sūptim-shoulder; DPS: sutəm. Pahl. *suft.*
6. So Waag; DPS: narəm na. Bulsara reads: darəmna.

योइ् वस्त्र वस्त्रॅम् अइ्व्याोङ्हयाोॅंति
< येज़ि अधरात् नअेमात्[१] > उज़्-बरॅंति, अ-रतुफ़्रयो
उपरात् नअेमात् अव-बरॅंति, अथ अइ्व्याोङ्हयाोॅंति रतु-फ़्रयो ॥ ९३ ॥

3. yōi vastra vastrəm aiwyåŋhayåṇti
< yezi aδarāṭ naēmāṭ[1] > uz-barəṇti, a-ratufryō
uparāṭ naēmāṭ ava-barəṇti, aθa aiwyåŋhayåṇti ratu-fryō.

येज़ि उज़्-गॅरॅस्नाववयो[१] निवङ्हॅंति[२]
या हम अइ्व्याोङ्हन[३] अइ्व्याोङ्हयाोॅंति
येज़ि अंतरॅ दरॅंजयाइति[४] वयाो[५] रतु-फ़्रयो ।
येज़ि आअत् नोइ्त् अंतरॅ दॅरॅज़याइति, वयाो अ-रतुफ़्रयो ॥ ९४ ॥

94. yezi uz-gərəsnāvayō[1] nivaŋhəṇti[2]
yā hama aiwyåŋhana[3] aiwyåŋhayåṇti.
yezi aṇtarə darəṇjayāiti[4] vayå[5] ratu-fryō.
yezi āat nōiṭ aṇtarə dərəzayāiti, vayå a-ratufryō.

योइ् अइ्व्याोङ्हयाोॅंति पइरि-मान्यॉंस्च[१] ।
येज़ि तरस्च अइ्व्याोङ्हन अइपि-वरॅचइंति, रतु-फ़्रयो

95. yōi aiwyåŋhayåṇti pairi-mānyąsča[1].
yezi tarasča aiwyåŋhana aipi-varəčaiṇti, ratū-fryō.

---

93) 1. Inserted by Bulsara and Waag, on the basis of the Pahl. Vers *hakar hač hačaδar nēmaɣ*.

94) 1. See Barth Air Wb. 411 : *ōyšān kē paṭ girt vaγδān apē drapēnd*. Bulsara reads : uz-gərəsnō-vaɣδana. Cf. Vend. XIV. 10.
2. See Barth Air Wb. 411 ; Waag follows Bartholomae. Bulsara reads : nivaṇti.
3. Corrected. DPS : aiwyåŋhača.
4. DPS has : barəṇjayāiti. letter b instead of d. Pahl. Vers. *bandēnd*.
5. DPS va=^{x}va=dva Waag reads : vayå. Pahl. *har dō-vēn*.

95) 1. So Waag ; DPS : rusča nmānāi nmānayąis-ča ; Bulsara reads : usča-nmānāinmānayąsča. Pahl. *apar mānyaγąn* with a gloss 'pardak'.

< परो वा > पस्च वा पइरि-बरॅंश्ति अ-रतुफ़्र्यो ।

योइ वङ्हइंश्ति नधॅस्च साधयंश्तिश्च चरॅमॉंन्च हिकु[2] ।

येज़ि मघ्नाँम् तनूम्[3] अइव्यास्ताँम् इरीरीस्याँन्[4], नोइत् अन्-अइव्यास्ति आ-स्त्र्यॅंश्ति[5] ।

येज़ि आअत् नोइत् मघ्नाँम् तनूम् अइव्यास्ताँम् रिरिष्याँन्[6] अन्-अइव्यास्ति आ-स्त्र्यॅंश्ति ॥ ९५ ॥

<parō vā> pas ča vā pairi-barənti, a-ratufryō
yōi vaŋhaiṇti naδəsča sāδayaṇtišča čarəmąnča hiku,[2]
yezi mayną̄m tanūm[3] aiwyåstą̄m irīrīsyą̄n[4] nōiṭ an-aiwyāsti ā-stryəṇti[5]
yezi āaṭ nōiṭ mayną̄m tanūm aiwyāstą̄m ririšyą̄n[6] an-aiwyās ā-stryəṇti,

योइ गाथो रतु-फ़्रित[1] पइति-फ़्रीनांश्ति[2] ।

येज़ि अस्पॅरॅनो वस्त्रहे अइव्यास्तॅम् दादरयो[3] अनइव्यास्ति आ-स्त्र्यॅंश्ति ।

येज़ि आअत् नोइत् अस्पॅरॅनो वस्त्रहे अइव्यास्तॅम् दादरयो नोइत् अन्-अइव्यास्ति <आस्त्र्यॅंश्ति> ॥ ९६ ॥

96, yōi gāθå ratu-frita[1] paiti-frīnāṇti[2]
yezi aspərənō vastrahe aiwyāstəm dādarayō[3] anaiwyāsti. ā-stryəṇti.
yezi āaṭ nōiṭ aspərənō vastrahe aiwyāstəm dādarayō ṇōiṭ an-aiwyāsti <āstryəṇti>.

---

2. DPS : huki ; corrected by Waag ; Pahl. Vers. *zušk, hušk.*
3. DPS : erroneously : tiną̄m. Pahl. Vers. *taṇ.*
4. So Waag. DPS : irīriš ; Bulsara reads : irīrīšāṭ Pahl. Vers : *rēšānd.*
5. So Waag ; Bulsara ā-strəṇti Pahl. *āstarēnd.*
6. So Waag ; DPS : ririši ā. Pahl. Vers. *rēšēnd.*

96) 1. So Waag ; DPS : ratufriš ; 2. So Waag; DPS : paiti-pra yaṇti. Pahl. Vers. *be franāmēnd.*
3. Pahl. Vers. *dārēnd.*

योइ बरॅस्माँन् फ्र-स्तरॅनॅ॑न्ति हओमाँस्च[1] वरॅधॅस्च थनुश्च[2] अॅन्तरॅ दादत[3]।
येज़ि थ्रिबिश्[4] हाथ्रकॅबिश् यातयेइॅन्ति, रतु-फ्र्यो।
येज़ि आअत् नोइत् थ्रिबिश् हाथ्रकॅबिश् यातयॅन्ति अ-रतुफ्र्यो।
योइ रथॅस्च[5] पस्वरॅधॅस्च[6] बरॅस्मइने हाँम्-वरॅतयॅन्ति ॥ ९७ ॥

97. yōi barəsmąn fra-starənənti haomąsča[1] varəδəsča θanūšča[2]. antarə dādata[3].
yezi θribiš[4] hāθrakəbiš yātayeinti, ratu-fryō.
yezi āat̰ nōit̰ θribiš hāθrakəbiš yātayanti a-ratufryō.
yōi raθəsča[5] pasvarəδəsča[6] barəsmaine hąm-varətayənti.

यो उर्वराँम् बरॅस्म फ्रस्तरॅनाइति[1] हमो-वरॅषजिम् पओउरु-फ्रवाक्षॅम्। वी-बरो फ्रवाक्षो रतु-फ्रिश्, नोइत् < अ > वी-बरो[2]। पओइरिश् पोउरु[3]-फ्रवाक्षो फ्रस्तरॅनाइति[1]। वी-बरस्च अ-वि-बरॅस्च रतु-फ्रिश्[4] ॥ ९८ ॥

98. yō urvarąm barəsma frastarənāiti[1] hamō-varəṣ̌ajim paouru-fravāxšəm. vī-barō fravāxšō ratu-friš. nōit̰ < a > vī-barō[2].
paoiriš pouru[3]-fravāxšō frastarənāiti[1]. vī-barasča a-vi-barəsča ratu-friš[4].

---

97) 1. Bulsara reads: hamąsča; Pahl. Vers. *pat kamān katār. kantīr*. This is further explained by the gloss: *kamān ī dārēn*
2. So Waag; DPS: θanvas-ča; cf. the Pahl. Vers. *sanvar-*, which is a mere transliteration of Av. θanvar-; Bulsara reads: θanvarə.ča
3. So Waag; DPS: antarə dāta; Bulsara reads: antarə-dāšta. Pahl. Vers *andar dāšt ēstēt.*
4. Corrected by Waag; DPS: θriš.
5. Pahl. Vers. *ras.*
6. So Waag; DPS: pasvarəzdəsča. Pahl. Vers. *pasvarəzd*, a mere transcription.

98) 1. DPS]: frastarənti; Waag reads: fra-starənāiti. Pahl. Vers. *frāč vistarēt̰*
2. So Bulsara and Waag;
3. So Waag; DPS: paoiri.
4. DPS: ratuš. Pahl. *ratihā.*

यो बरॅस्म अएवह्मात्[1] नएमात् हाँम्-स्रिषाइति हाँम् वा दरॅज़येइति,
वी-बरो रतु-फ़्रिश्, नोइत् < अ >-वी-बरो[2]
अथ, यथ यो हाँम्-वएस्या[3] हाँम्-वएशयेइति[4]
व नएम हाँम्-स्रिशइति वी-बरॅस्च[5] अ-वी-बरॅस्च[6] रतु-फ़्रिश् ॥ ९९ ॥

99. yō barəsma aēvahmāṭ[1] naēmāṭ hą̄m-sriș̌aiti hą̄m vā darəzayeiti[5],
vī-barō raṭu-friš, nōiṭ <a>-vi-barō[2].
aθa, yaθa yō hą̄m-vaēsyā[3] hą̄m-vaēšayeiti[4]
va naēma hą̄m-srišaiti vi-barəsča[5] a-vi-barəsča[6] ratu-friš.

योइ[1] बरॅस्म तओषयेइंति[2] द्रओश्[3] वा पइति शोइन्म उनाँम् वा कत्-चित् वा पइति सिद्रनॉम् ।
येज़ि तिश्रो तरो-दिनानो हथ्राचिश् निश्-हिश्तंति[4] रतु-फ़्रयो ।
यो उर्वरा[5] अव-वएचयेइति[6] ।
येज़ि तिश्रो तरो-दॅनानो हथ्रचिश् बरॅंति रतु-फ़्रिश् ।
येज़ि आअत् नोइत् तिश्रो तरो-दॅनानो हथ्रचिश् बरॅंति अ-रतुफ़्रिश् ॥१००॥

100. yōi[1] barəsma taoș̌ayeinṭi[2] draoš[3] vā paiti šōinma uną̄m vā, kaṭ-čiṭ vā paiti sidraną̄m.
yezi tišrō tarō-dinānō haθrāčiš niš-hištaṇti[4], ratu-fryō.
yō urvarą̊[5] ava-vaēčayeiti[6]
yezi tišrō tarō-dənānō haθračiš barəṇti ratu-friš.
yezi āaṯ nōiṭ tišrō tarō-dənānō haθračiš barəṇti a-ratufriš.

---

99) 1. DPS: anahmāṭ. See Bulsara's note no. 11 on page 470. Pahl. *hač ān ēvak*.
2. So Bulsara and Waag. Pahl. *ka bē nē barēt*.
3. DPS : vaēyya. Waag ; vaēšyā, better vaēδyā. Pahl. *ham-dānīh*.
4. DPS : vaēščayaeiti ; Waag reads : Vaēšayeiti ; better : vaēδayeiti. Pahl. *ham-dānist ēstēt*. 5. So Waag ; DPS : varəšča 6. DPS : ivərbarəsča

100 1. So Waag ; Bulsara : yō. Pahl. *ōyšān*.
2. Bulsara. taošayēiti ; Corrected ; See Vend XVII:2 ; Waag reads : taoș̌ayeinṭi. Pahl. in Av. characters *nδnș̌inti*
3. Pahl. *apar pat ān dār*
4. DPS : niš hiš čaṇti ; Bulsara reads : niš-hisčaiti and refers to Av hisčamaide of Yas. Hā 40.4; Waag reads : ni-*šhištaṇti* ; Pahl. *bē ēstēt*.
5. So Waag ; Bulsara : urvarayą̊.
6. DPS : ava vaečeṇti ; Bulsara corrected into ava-vaējaiti ; Waag reads. ava-vaēčayeiti. Pahl. Vers. *pat yazišnīh yazēṭ ku bē* ; Waag reads, "*pa vēzišnīh vēzēδ ku : bē gubavēδ*" YDIHVNŠN'yh YDBHVNYt : heterogr. f. yčšnyh yčyt dieses verlesen aus vyčšnyh vyčyt.,,

यो ज़ॅमि[१] तिश्रो करॅशो फ्र-कारयेइति अव इथ बरइति[२] यवहे वा गवनहे वा ।

येज़ि तिश्रो तरो-दॅनानो हथ्रचिश् हन्-दरॅज़ॅंश्ति[३], रतु-फ्रिश् ।

येज़ि आअत् नोइत् तिश्रो तरो-दॅनानो < हथ्र-चिश् > हन्-दरॅज़ॅंश्ति[३], अ-रतुफ्रिश् ।

यो अन्येहे असह्य बरॅस्म फ्रस्तरॅनाइति[४] ।

येज़ि पइतिशो उर्वरो उप-दधाइति, रतु-फ्रिश्

परो उप-दातो फ्र-स्तरॅनाइति[४], अ-रतुफ्रिश् ॥ १०१ ॥

101. yō zəmi[1] tišrō̃ karəšå fra-kārayēiti
ava iθa baraiti[2] yavahē vā gavanahē vā.
yezi tišrō tarō-dənānō haθračiš han-darəžəṇti[3], ratu-friš.
yezi āat̰ nōit̰ tišrō tarō̃-dənānō <haθra-čiš> han-darəžəṇti[3] a-ratufriš
yō̃ anyehe asahya barəsma frastarənāiti[4].
yezi paitišå urvarå upa-daδāiti, ratu-friš.
parō upa-dātå fra-starənāiti[4] a-ratufriš.

हप्त हॅंश्ति हावन रतवो[१] बरॅस्म स्तॅरॅनइति[२]

पओइर्य " येङ्हे मे अषात् हचा " ।

बित्या " अहुननाँम् वइर्यनाँम् " ।

थ्रित्या " दाइदि मोइ " ।

102. hapta həṇti hāvana ratavō[1] barəsma stərənaiti[2].
paoirya "yeṅhē mē aṣ̌āt̰ hačā".
bityā "ahunanąm vairyanąm".
θrityā "dāidi mōi".

---

101) 1. DPS : zəm, zəmō, Waag reads : zəmi. Pahl. Vers. *paṭ zamīk*.
2. DPS : barəṇti.
3. So Waag; Bulsara corrects the word to hən-dərəzaiti and refers to Vend. IX 49; DPS gives : "aṇtara spəṇti". *Pahl.* ō *ham dārēnd [ku rāst]*
4. DPS : frastarəṇti; Bulsara reads fra-stərənaiti; Waag reads : fra-starənāiti. Pahl. *frāč vistarēt*.

102) 1. So DPS; Waag reads : ratave.
2. So Waag; Bulsara reads : stərənaēta; DPS : stərənaēiti.

तूइर्या " उश्तवइत्यो वा स्पॅन्ता-मइन्यॅउश् वा हातोइश् हन्दाता "।
पुख्ध " येङ्हे मे अषात् हचा "।
क्ष्वस्त[3] " दाइदि मोइ "।
हप्तथ उश्तवइत्यो वा स्पॅन्ता-मइन्यॅउश् वा हातोइश् हन्दाता।
आअत् अन्याहु रतु-फ्रितिशु चतङ्रहो कांस्चित्[4]
बरॅस्मन् फ्र-स्तरॅनइते[5] पओइर्या " येङ्हे मे ", बित्या " अहुननाँम् वइर्यनाँम् "-थ्रित्या " दाइदि मोइ यॅ गाम् ", तूइर्या उश्तवइत्यो गाथयो वा स्पॅन्ता मइन्यॅउश् वा हातोइश् हन्दाता ॥ १०२ ॥

tūiryā " uštavaityå vā spəṇtā-mainyə̄uš vā hātōiš haṇdāta ".
puxδa " yeṅhē mē aṣ̌āṭ hača ".
xšvasta[3] " dāidi mōi".
haptaθa uštavaityå vā spəṇtā-mainyə̄uš vā hātōiš haṇdātā.
āaṭ anyāhu ratu-fritišu čataŋhrō kåščit[4] barəsman fra-starənaite[5], paoiryā " yeṅhē mē ", bityā " ahunanąm vairyanąm ", θrityā " dāidi mōi yə̄ gām, tūiryā " uštavaityå gāθayå vā spəṇtā-mainyə̄uš vā hātōiš haṇdātā. "

ओयॅम्-चित्[1] वाचिम् गाथनाँम् अ-स्रुतॅम् पइति-बरो अ-रतुफ्रिश्।
पस्च वा परो[2] वा पइरि-बरो[3] अ-रतुफ्रिश्।
फ्र-चरतो अएव मज़्दयस्न बरॅस्माँन् स्तॅरॅतॅअे[4]।

103. ōyəm-čiṭ[1]. vāčim gāθanąm a-srutəm paiti-barō a-ratufriš.
pasca vā parō[2] vā pairi-barō[3] a-ratufriš.
fra-čaratō aēva mazdayasna barəsmąn stərətəe[4].

---

3. DPS : xštvō ; Waag reads xšvasta.
4. So Waag ; DPS : daŋhåsčōiṭ ; Bulsara reads : kaiŋhåsčiṭ, Darm kaŋhåsčōit. Pahl. Vers. *katārčē*
5. DPS : frastaraityō ; So Waag ; Bulsara reads : fra-stairyata after making correction.

103) 1. DPS : uməmčiṭ ava. 2. DPS : pari ; :Pahl. *pēš*.
3. So Waag ; DPS : pairi-barəṇti.
4. DPS : stərəṇti ; corrected by Waag ; Pahl. *vistarēnd*.

तत् हमि[५], तत् अइवि-गामे[६] ।
आअत् अएषो[७], यो अरॅमोइशाधो[८] अइवि-दॅरॅतो-गातुश[९] ।
अएवाइवस्-चित्[१०] अएषो बरॅस्म[११] स्तॅरॅनइति[१२] रतु-फ्रिश ।
फ्र-षावयो अइवि-गामि रतु-फ्रिश, नोइत् अ-फ्रषावयो
का फ्र-शूइतिश, यत् क्वत् ।
फ्रा वा अप वा षावयेइति ।
आअत् हमि[१३], याो पइतिफ्रयत्, ताो पइति बरॅस्माँन् उप-बरइति ॥ १०३ ॥

taṭ hami[5], taṭ aiwi-gāme[6].
āaṭ aēṣ̌ō[7], yō arəmōiš̌āδō[8] aiwi·dərətō-gātuš[9].
aēvāivas-čiṭ[10] aēṣ̌ō barəsma[11] stərənaiti[12] ratu-friš.
fra-ṣ̌āvayō aiwi-gāmi ratu-friš, nōiṭ a-fraṣ̌āvayō kā fra-šūitiš, yaṭ kvaṭ.
frā vā apa vā ṣ̌āvayeiti.
āaṭ hami[13] yå paitifrayaṭ, tå paiti barəsmąn upa-baraiti.

यो अन्येहे दह्महे बरॅस्म फ्र-स्तरॅतॅऐ[१] फ्र-जसइति ।
येज़ि होइ दह्मो अन्तरात् नऐमात् हाथ्रहे अ-रतुफ्रिश् ।

104. yō anyehe dahmahe barəsma fra-starətəe[1] fra-jasəiti,
yezi hōi dahmō aṇtaraṭ naēmāṭ hāθrahe, a-ratufriš.

---

5. DPS : ahma ; Darm. suggests : hama ; Waag reads : hami. Pahl. Vers *paṭ.hamin.*
6. Corrected ; DPS : aēvegāma. Pahl. *pat damistān.*
7. So Waag : DPS aēša. Pahl.. *ōyšān.*
8. Corrected by Waag ; DPS gives arəmōido ; Pahl. *armēštān.*
9. Corrected by Waag ; DPS : aiwiərətō gātuš. Pahl. *apar drang-gāh.*
10. So Waag ; DPS : aēvayayačit ;
11. So Waag ; DPS : barəsmō.
12. Corrected by Waag ; DPS : stərəiti.
13. DPS : hama. Corrected by Waag ; See fn. 5 above.

104) 1. DPS : fra-starəṇti ; Bulsara reads : frastarəṇti ; corrected by Waag : Pahl. *pat.vistarišnih.*

येज़ि आअत् नोइत् दह्मो अन्तरात् नएमात् हाथ्रहे, नरो[2] हाथ्रात् ।
फ़्रथ्रावयो[3] रतु-फ़्रिश्, नोइत् अ-थ्रावयो[4] ॥ १०४ ॥

yezi āaṭ nōiṭ dahmō aṇtarāṭ naēmāṭ hāθrahe, narō[2] hāθrāṭ.
fraθrāvayō[3] ratu-friš, nōiṭ a-θrāvayō[4].

यो कॅम्चित् दह्मनाँम् अ-पॅरॅनायुनाँम् अश्तॅम् दस्ति,
हा मे बर अएस्मॅम्च[1] बरॅस्मच ।
येज़ि षे दाइति दधाइति[2] रतु-फ़्रिश्[3] ।
येज़ि आअत् हे नोइत् दाइति दधाइति अ-रतुफ़्रिश्
नाइरिकाँम् वा अपॅरॅनायुकाँम् वा अश्तॅम् दस्ति
हवाइ रथ्वे पथ्येइति[4]
दएवयस्नॅम् वा तनु-पॅरॅथॅम् वा अश्तॅम् दस्ति
पओइर्याइ दह्मनाँम् पइरि-गॅरॅह्वाइ[5] पथ्येइति ॥ १०५ ॥

105. yō kəmčiṭ dahmanąm a-pərənāyunąm aštəm dasti,
hā mē bara aēsməmča[1] barəsmača.
yezi ṣ̌ē dāiti daδāiti[2] ratu-friš[3].
yezi āaṭ hē nōiṭ dāiti daδāiti a-ratufriš.
nāirikąm vā apərənāyukąm vā aštəm dasti havāi raθwē paθyeiti[4].
daēvayasnəm vā tanu-pərəθəm vā aštəm dasti.
paoiryāi dahmanąm pairi-gərəhvāi[5] paθyeiti.

---

2. DPS : barō ; Corrected by Waag ; Bulsara reads narōi ; Pahl. Vera. *mart.*
3. DPS : fra-θrāθvayō. Darm. suggests : frasrāvayō. Pahl. *pat frāč-srāyišnih* Waag reads : fraθrāvayō ; Bulsara follows the reading. frasrāvayō suggested by Darm.
4. Bulsara and Darm give the correct reading a-srāvayō ; Pahl. *a frāč: srāyišnīh*

105) 1. DPS : aēsma-ča
2. Pahl. Vers. *drīnišn.*
3. Corrected. DPS : a-ratufriš ;
4. Pahl. Vers. *pātoxšāδ bavēt.*
5. DPS : pairi-gərəmyāi ; Pahl. Vers. *apar girēṭ.*

च्वऽ्तॅम्[१] ना नितॅमॅम्[२] अअेस्मॅम्[३] पइति-बरो[४] रतु-फ़्रिश् ।
यथ वरॅष्नहे कॅह्रर्पो[५] दॅउश्[६] ।
क्व[७] अअेतॅम्[८] अअेस्मॅम् पइति-बरात् ।
अऽ्तरॅ अहुन अइर्यॅम्न[९] ॥ १०६ ॥

106. čvaṇtəm[1] nā nitəmən,[2] aēsməm[3] paiti-barō[4] ratu-friš.
yaθa varəṣ̌nahe kəhrpō[5] dəuš[6].
kva[7] aētəm[8] aesməm paiti-barāṭ aṇtarə ahuna airyamna[9].

<अस्मनअेइब्य>[१] हवनअेइब्य ना रतु-फ़्रिश् अयङ्हअेनअेइब्य ज़ॅमअेनँइब्य ।
येज़ि अन्-उसवऽ्त[२] रतु-फ़्रिश्[३] ।
नोइत् अस्तअेनअेइब्य, नोइत् द्रावअेनअेइब्य[४], नोइत् फ़्रवाक्षअेनअेइब्य रतु-फ़्रिश् ।
दाइत्यो अन्यो[५] हवना, दाइत्यो[६] अन्यो[७]
यथ व[८] धाइत्य[९] ह्यात[१०] ॥ १०७ ॥

107. ⊲ asmanaēibya ⊳[1] havanaēiby anā ratu-friš ayaŋhaēnaēibya zəmaēnəibya.
yezi an-usavaṇta[2], ratu-friš.
nōiṭ astaēnaēibya, nōiṭ drāvaēnaēibya[4], nōiṭ fravāxšaēnaēibya ratu-friš.
dāityō anyō[5] havanō, dāityō[6] anyō[7] yaθa va[8] δāitya[9] hyāta[10].

---

106) 1. So reads Waag; DPS and Bulsara read čvaṭ. Pahl. *čand*.
2. DPS and Bulsara read : nitəma ; Waag corrected into-nitəməm.
3. Corrected by Waag ; DPS ; aēsmahe.
4. Pahl. Vers. *apar-barišn* 5. Corrected by Waag. DPS : kəhrpahe ;
6. Pahl. *dōš*=Shoulder. 7. DPS : kvaē 8. DPS : aētąm.
9. DPS : airyanəmna.

107) 1. Inserted in the text on the basis of Pahl. Version *āsēmēn*. cf Visparat kardā X 2. etc.
2. So Waag ; DPS : anusvå aṇta ; Bulsara reads: anu-syāoṇta : Pahl. Vers. *an-ul-sāyišn ku-ščiš-ē apāč hitišn*.
3. Bulsara reads : a-ratu-frayō and adds in the fn. 4 ; "supplied on the suggestion of the Pahlavi" Waag reads : ratu-friš Pahl. Vers *aratīhā*.
4. DPS : draonibya ratu-friš ; ratu-friš is not required and hence deleted; Waag reads dārvaēnaēibya ; Bulsara reads : dravaēnibya. Pahl. Vers. *ān-ī dārēn*. 5. DPS : aēnyō ; 6. DPS: a-dāityō. Pahl. Vers. *dātihā*.
7. DPS : aēibyō. 8. va = dva = two ; Pahl. *dō-vēn*.
9. DPS : δāityō ; So Waag ; Bulsara reads δāityō
10. Waag reads : hyāta ; Bulsara reads : hita ; DPS : hyta.

च्वत्ब्य ना नितॅमअेइब्य हावनअेइब्य रतु-फ़्रिश् ?
यथ[१]- थ्र्याँम् आँसुनाँम् हओम-हूइतीम् हिश् हुनुतो-[१] ।
च्वन्तो[२] अअेतॅअे आँसवो अङ्हॅन् ?
बषि-द्रजङ्हो[३] < वा > वरॅसो-स्तवङ्हो[४] < वा >
कत् हथ्राचो[५] वी-बरात् ? नोइत्
थ्र्याँम् क्व-चित् उप-बरो रतु-फ़्रिश्
अअेतवत् आपो, यवत् अअेतअेइब्यो उपङ्हरॅश्तॅअे ।
क्वता-चित् गॅउश् वी-चिथ्र् पइति-बरो रतु-फ़्रिश्[६] ।
असानअेनअेइब्य[७] ना ह्वअेइब्यच अ-ह्वअेइब्य[८]च रतु-फ़्रिश् ॥ १०८ ॥

108. čvatbya nā nitəmaēibya hāvanaēibya ratu-friš ?
yaθa[1]- θryąm ąsunąm haoma-hūitīm hiš hunutō-[1].
čvaṇtō[2] aētəe ąsavō aŋhən ?
baši-drajaŋhō[3] <vā> varəsō-stavaŋhō[4] <vā>.
kaṭ haθrāčō[5] vī-barāṭ? nāiṭ θryąm kva-čiṭ upa-barō ratu-friš.
aētavaṭ āpō, yavaṭ aētaēibyō upaŋharəštəe.
kvatā-čit gəuš vī-čiθra paiti-barō ratu-friš[6].
asānaēnaēibya[7] nā hvaēibya-ča a-hvaēibya-ča[8] ratu-friš.

---

108) 1. Corrected by Waag; DPS: yāθra yāstuma huitīm hiš xᵛistō. Bulsara: yā θrāyąstuma huitīm hiš xᵛistō. Pahl. Vers. *čand 3-tāk hōm pat hūnišn ōišān hōm hūnītār.*
2. DPS: čyāvanto; Corrected by Waag; Pahl. Vers. *čē ēvēnak.*
3. Pahl. Vers. *bačak, bazay-drahnāδ.* Barth (Air Wb. 952) translates bašay. "ein langenmass" i.e., one linear measure.
4. So Waag: Pahl. Vers. *hōm vars zahāk* or *zāk*; DPS: aogē varəsō aēvahe haom.
5. So Waag; DPS: hąm θriša; Bulsara reads hąm θriša and remarks: "this form is strange" (f.n. 1. p. 485.) Pahl. Vers. *ham*; generally Av. word haθrāka is translated into Pahl. Vers. by *pat akanēn ō ham* (Barth Air Wb, 1763-1764).
6. Corrected; DPS: a-ratufris.
7. Waag reads asānaēnaēibya; Bulsara reads: havanaēibya, Pahl. Vers. *ān-ič ī xᵛēš asmēn*
8. So Waag; Bulsara reads ang-havaēibyača.

अथ हओम[९], अथ अप <अथ वरॅस>[१०] अथ अइ्‌व्याोङ्हन <ह्व ना गव>[११] ह्व[१२] अअेस्म, ह्व बरॅस्मन रतु-फ्रिश् ॥ १०८ ॥

aθa haoma[9], aθa apa < aθa varəsa >[10], aθa aiwyā̊ŋhana < hva nā gava >[11].

hva[12] aēsma, hva barəsmana ratu-friš.

च्वत् अअेतअेषाँम् वङ्ह्वाँम्[१] कत्-चित्[२] उप-इसात्[३] ? यवत् हाथ्रॅम् । यो अअेतअेषाँम् ओइम् कत्-चित्[२] उप-इसात्[३], अअेतवत् उप-यअेश[४] अन्तरॅ हाथ्रॅम्-चित् अअेतअे अन्य उप-इसोइत्[५] ।

येज़ि नोइत् उप-इसइति[६] थ्रि वा आज़ाइति अयरॅ-द्राजो वा वास्त्रयात् ।

यो उप-इसोइत्, नोइत् विनस्ति, अनस्तॅरॅतो[७] पस्चअेत वङ्हरॅश्तस्‌च[८] मघ्नॅन्तस्-चित्[९] स्रावयोइत् ।

येज़ि इश्त[१०], नोइत् इश्त[१०], नोइत् अषवनॅम्[११] अन्-इश्तॅम् आ-स्तारइति॥ १०९॥

109. čvaṭ aētaēṣ̌ąm vaŋhvąm[1] kaṭ-čıṭ[2] upa-isāṭ[3] ? yavaṭ hāθrəm.
yō aētaēṣ̌ąm ōim kaṭ-čiṭ[2] upa-isāt[3], aētavaṭ upa-yaēša[4] aṇtarə hāθrəm-čiṭ aētəe anya upa-isōiṭ[5].
yezi nōiṭ upa-isaiti[6] θri vā āzāiti ayarə-drājō vā vāstrayāṭ.
yō upa-isōiṭ nōiṭ vinasti, anastərəto[7] pasčaēta vaŋharəštas-ča[8] maɣnəṇtas-čiṭ[9] srāvayōiṭ. yezi išta[10], nōiṭ išta[10], noiṭ aṣ̌avanəm[11] an-ištəm ā-stāraiti.

---

9. Corrected ; DPS : haōmya.
10. Inserted on the basis of the Pahl. Vers, *ētōn vers* ; DPS : omits.
11. Inserted on the basis of the Pahl, Vers. "*mart ān* i *x*ᵛ*eš gōšt* ".
12. Corrected ; DPS : havahe.

109) 1. DPS : adds : ahurānē, which is not required,
2. So Waag : DPS and Bulsara kā.čit ; Pahl, *katārč-ē*
3. Bulsara : upō-isāt ; Pahl. Vers. *apar-x*ᵛ*āhāṭ*.
4. Bulsara reads : apa-yaēša, 5. Bulsara : upo-isōit. 6. DPS : upō-.
7. So Waag ; Bulsara reads an-ā-stryēitē-corrected, DPS : anasčaiti
8. So.Waag ; DPS : varəštasča ; Bulsara : varəstasčit. cf. Tehmuras Fragment XII. Pahl. Vers. *višātak-ič*, See Bulsara's notes on page 488,
9. DPS : mnāɣntasčiṭ. So Bulsara and Waag ; Pahl. Vers. *brahnak-ič*
10. Corrected by Waag ; DPS : išča ; Bulsara reads išča and takes it to be nom-sg, meaning rich. Pahl Vers. *tōβānīk, tuvānīk.*
11. DPS has an-aṣ̌avanəm which is evidently wrong; cf. Tehmura Fragment XII which gives the correct reading. Pahl. *ān* ašōk ān ahrōβ.

चिथ्रॅम् बुयात् :

चिथ्रॅम् बुयात् अह्मय न्माने
पितूम् बुयात् अह्मय न्माने
थ्वाँम्[१] पितूम् बुयात् अह्मय न्माने ॥ १ ॥

1) čiθrəm[1] buyāṭ ahmya nmānē
pitūm buyāṭ ahmya nmānē
θwą̄m[1] pitūm buyāṭ ahmya nmānē

अएवो पन्तो यो अषहे, वीस्पे अन्यएषाँम् अपन्ताँम् ।
अङ्ग्रहे मइन्यॅउश् नसिश्ताँम् दएनाँम् दएवयस्ननाँम् पराजितीम्
मश्यानाँम् फ्राकॅरॅइतीम् ॥ २ ॥

2) aēvō pantā̊ yō aṣ̌ahe, vīspe anyaēṣ̌ą̄m apantą̄m
aŋrahe mainyəuš nasištą̄m daēną̄m daēva-yasnaną̄m
parājitīm mašyāną̄m frākərəitīm.

नोइत् चह्मि ज़ज़्व यो नोइत् उरुने ज़ज़्व
नोइत् चह्मि ज़ज़ुश[१] यो[२] नोइत् उरुनि[३] ज़ज़ुश्
नएचिश् अध[४] ज़रथुश्त्र सूश् यथा हीम् आदरॅ मश्याक ॥ ३ ॥

3) nōiṭ čahmi zazva yō nōiṭ urunē zazva
nōiṭ čahmi zazuša[1] yō[2] nōiṭ uruni[3] zazuš[1]
naēčiš aδa[4] zaraθuštra sūš yaθā hīm ādarə mašyāka.

---

1. Better taoxma ; reading θwą̄m inappropriate.

3) 1. Karl Hoffmann suggests the correct reading zazuši.
2. Better yā as pointed out by Karl Hoffmann.
3. Better urunē instead of urvāni as suggested by Karl Hoffmann. Cf. Yasna Hā 62.6 zazə-buye.........urunaē-ča darəγe havaŋhe, i.e., ever-lasting good-living for the soul.
4. Ms. K4 iδa; reading approved by Karl Hoffman. Compare Vidic iha, 'here on earth.'

मा आज़ारयोइश्, ज़रथुस्त्र। मा पोउरुशस्पॅम् मा दुघ्धोवाँम् अएथ्रपइतिश् ॥ ४ ॥

4) mā āzārayōiš, Zaraθuštra. mā pourušaspəm mā duγδōvąm aēθrapaitiš.

चथ्रायाइम् आथ्रयाँम् ॥ ५ ॥

5) čaθrāyāim āθrayąm.

अनओमो मनङ्हे क्य वीसाइ क्व परो ।
अनओमो मनङ्हे दय वीस्पाइ क, क परो ॥ ६ ॥

6) anaomō manaŋhe kya visāi kva paro.
anaomō manaŋhē daya vispāi kva, kva parō.

वश्नहे थ्वाँम्[१] अङ्रो[२] उरुश्नोइश[२] जामास्पनहे पुथ्रहे पुथ्रॅम् अ-पइतिघ्नि अमा, यिम् दवत अषिश् अपथतो पइतीम् आपॅम् दाँन्साव्याम्, नोइत् ह्वाज़ातो, नोइत् ज़ानिति, नोइत् अमो इरॅनो[३] ख्वाइश् आइतॅअे यज़। अचिथो आनॅम् शायअेति यवअेच यवअेतातअेच। अषॅम् वोहू[४] ॥७॥

7) varšnahe θwąm[1] aŋrō[2] urušnōiš[2] jāmāspanahe puθrahe puθrəm a-paitiγni amā, yim davata aṣ̌iš apaθatō paitīm āpəm dąnsāvyąm nōiṭ hvājātō, nōiṭ jāniti, amō arənå[3] xvāiš āitəe yaza. ačiθō ānəm šāyaēti yavaēča. yavaētātaēča. aṣ̌əm vohū[4].

---

4) West, Pahlavi Texts III page 302 n, 1.
5) ŠNŠ XIII. 4.
6) West Pahl. Text I. 356 čimīgūsān 6.
Where are they to be produced beyond every thought ? and where before ?
7) Cf. Avesta i Mārzatan ; cf. Yt. XIII. 104 varšna haŋaurvåŋh.
1. Better taoxma. See fragment 1 above
2. Better haŋhaurušōiš ; cf. Fravartēn Yašt 116
3. Variant : irənå
4. See Pazand Text ed. by E. K. Antia, Bombay 1909 p. 198.